

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 november 2017

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 novembre 2017

PROJET DE LOI-PROGRAMME

	Blz.
INHOUD	
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp, titels 1 tot 5.....	78
Voorontwerp, titel 6	163
Advies van de Raad van State, titels 1 tot 5	164
Advies van de Raad van State, titel 6	207
Wetsontwerp	209

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 8, § 1, 4°, EN ARTIKEL 8, § 2, 2°, VAN DE WET VAN 15 DECEMBER 2013 WERD DE IMPACTANALYSE NIET GEVRAAGD.

DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.

	Pages
SOMMAIRE	
Exposé des motifs.....	3
Avant-projet titres 1 ^{er} à 5	78
Avant-projet titre 6	163
Avis du Conseil d'État, titres 1 ^{er} à 5.....	164
Avis du Conseil d'État, titre 6	207
Projet de loi	209

CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 8, § 1er, 4°, ET L'ARTICLE 8, § 2, 2°, DE LA LOI DU 15 DÉCEMBRE 2013, L'ANALYSE D'IMPACT N'A PAS ÉTÉ DEMANDÉE.

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.

7255

De regering heeft dit wetsontwerp op 6 november 2017 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 6 novembre 2017.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 6 november 2017 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 6 novembre 2017.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: *Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
 QRVA: *Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
 CRIV: *Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
 CRABV: *Beknopt Verslag*
 CRIV: *Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*

PLEN: *Plenum*
 COM: *Commissievergadering*
 MOT: *Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: *Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
 QRVA: *Questions et Réponses écrites*
 CRIV: *Version Provisoire du Compte Rendu intégral*
 CRABV: *Compte Rendu Analytique*
 CRIV: *Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*

PLEN: *Séance plénière*
 COM: *Réunion de commission*
 MOT: *Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail : publicaties@dekamer.be*

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel : publicaties@lachambre.be*

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

TITEL I*Algemene bepaling*

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

TITEL 2*Sociale bepalingen***HOOFDSTUK 1****Gezondheidszorg****Afdeling 1***Geïnterneerden***Art. 2-4**

In artikel 56, § 3 en § 3ter, van de gecoördineerde ZIV-wet van 14 juli 1994 wordt nog verwezen naar de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten die ondertussen is opgeheven.

Dit artikel vervangt de verwijzingen naar deze opgeheven wet door een verwijzing naar de interneringswet van 5 mei 2014 die op 1 oktober 2016 in werking is getreden.

Art. 5 en 6

Bij de laatste fase van het meerjarenplan internering is er beslist om 30 plaatsen *long stay* te voorzien in Bierbeek en 20 plaatsen *high risk* vrouwen in Zelzate. Hiervoor werden middelen voorzien in het meerjarenplan internering (laatste fase die werd goedgekeurd op de IMC van 19 oktober 2015) die aan de ziekenhuizen worden toegekend via het deel B4 van het budget van financiële middelen. Het probleem is dat de projecten *long stay* in Bierbeek en de *high risk* vrouwen in Zelzate plaatsingen betreffen in plaats van invrijheidstellingen op proef. Plaatsingen worden niet gefinancierd via het reguliere systeem door de verzekeringsinstelling aan het ziekenhuis maar via het RIZIV in uitvoering van art. 56, § 3, van de Ziv-wet (gesloten enveloppe) en via de

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

TITRE IER*Disposition générale*

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

TITRE 2*Dispositions sociales***CHAPITRE 1ER****Soins de santé****Section 1re***Internés***Art. 2-4**

L'article 56, § 3 et § 3ter, de la loi coordonnée AMI du 14 juillet 1994 fait encore référence à la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux, des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels, qui entretemps a été abrogée.

Cet article remplace les références à cette loi abrogée par une référence à la loi du 5 mai 2014 relative à l'internement, qui est entrée en vigueur le 1er octobre 2016.

Art. 5 et 6

Dans la dernière phase du plan pluriannuel internement, il a été décidé de prévoir 30 places *long stay* à Bierbeek et 20 places femme à haut risque à Zelzate. A cette fin des moyens ont été prévus dans le plan pluriannuel internement (la dernière phase ayant été approuvée lors de la CIM du 19 octobre 2015), moyens qui ont été octroyés aux hôpitaux via la partie B4 du budget des moyens financiers. Le problème est que les projets *long stay* à Bierbeek et femmes à haut risque à Zelzate concernent des placements au lieu de libérations à l'essai. Les placements ne sont pas financés via le système classique par l'organisme assureur à l'hôpital mais via l'INAMI en exécution de l'article 56, paragraphe 3, de la loi SSI (enveloppe fermée) et via

FOD Justitie voor de kosten die niet gezondheidszorg gebonden zijn. Om de kost van bovengenoemde projecten te kunnen dekken dient het plafond dat bepaald wordt in art 56, § 3, bijgevolg verhoogd te worden. Voor de 30 plaatsen *long stay* is dit vanaf 01/01/16, voor de 20 plaatsen in Zelzate is dit vanaf 01/06/17. Indien dit niet zou gebeuren betekent dit dat, gelet op het gesloten budget, deze kost integraal zal ten laste komen van de FOD Justitie. Evenwel zijn deze middelen aanwezig binnen het budget van de ziekteverzekering (budget van de ziekenhuizen).

Om de achterstallige facturen voor 2016 en 2017 uit te kunnen betalen, wordt er voorgesteld om het gesloten budget voor beide jaren te verhogen.

Deze verhoging geldt slechts eenmalig voor 2016 respectievelijk 2017. Vanaf 2018 zal er een andere regeling in voege treden omtrent de financiering van geplaatste geïnterneerden. De bedoeling is om geïnterneerden die geplaatst worden in psychiatrische instellingen op dezelfde manier te financieren als geïnterneerden die in dezelfde instellingen zitten onder het statuut van invrijheidstelling op proef.

Art. 7-10

Door de artikelen 7, 8 en 9 wordt de financiering van geneeskundige verzorging aan geplaatste geïnterneerden hervormd.

Er wordt voorgesteld om een einde te stellen aan de financiering door het RIZIV van geneeskundige verzorging aan geplaatste geïnterneerden binnen een gesloten budget op basis van overeenkomsten tussen de inrichting en de Ministers van Justitie, Sociale Zaken en Volksgezondheid.

Door het gesloten budget dient het RIZIV jaarlijks een bedrag aan geneeskundige verzorging door te sturen naar de FOD Justitie, waarvoor jaarlijks een budgettaire oplossing diende te worden gezocht.

De financiering van geneeskundige verzorging aan geplaatste geïnterneerden verliep ook via een ander financieringsmechanisme dan diegene aan geïnterneerden vrij op proef die reeds ten laste is van het ziekenfonds.

Om een uniforme financiering van geneeskundige verzorging voor alle geïnterneerden te realiseren evenals een gelijke behandeling van alle verzekerden, wordt er voorgesteld dat de verplichte verzekering voor

le SPF Justice pour les coûts qui ne sont pas liés à des soins de santé. Pour pouvoir couvrir le coût des projets susvisés, le plafond qui est fixé par l'article 56, paragraphe 3, doit en conséquence être augmenté. Pour les 30 places *long stay* c'est à partir du 01/01/16, pour les 20 places à Zelzate c'est à partir du 01/06/17. Si tel n'était pas le cas, cela impliquerait, au vu du budget fermé, que ce coût serait intégralement à charge du SPF Justice. Cependant, ces moyens sont disponibles dans le budget de l'assurance soins de santé (budget des hôpitaux).

Pour pouvoir régler les factures impayées de 2016 et 2017, il est proposé d'augmenter le budget fermé pour ces deux années.

Cette augmentation n'est valable qu'une seule fois, respectivement pour les années 2016 et 2017. A partir de 2018, une nouvelle règle entrera en vigueur pour le financement des internés placés. L'objectif est de financer les internés placés dans des institutions psychiatriques de la même manière que les internés qui se trouvent dans les mêmes institutions sous le statut de libération à l'essai.

Art. 7-10

Les articles 7, 8 et 9 réforment le financement des soins de santé des personnes internées placées.

Il est proposé de mettre un terme au financement des soins de santé des internés placés par l'INAMI dans le cadre d'un budget fermé, sur base de conventions conclues entre les établissements et les Ministres de la Justice et des Affaires sociales et de la Santé publique.

En raison du budget fermé, l'INAMI doit chaque année transférer au SPF Justice un montant de soins de santé, pour lequel il faut trouver chaque année une solution budgétaire.

Le financement des soins de santé des internés placés est en outre différent de celui des internés libérés à l'essai, qui sont déjà à charge de la mutualité.

Afin d'assurer un financement uniforme des soins de santé de tous les internés et un traitement égal de tous les assurés, il est proposé qu'à partir du 1er janvier 2018, l'assurance obligatoire soins de santé prenne en charge

geneeskundige verzorging de geneeskundige verzorging aan geplaatste geïnterneerden ten laste neemt vanaf 1 januari 2018 volgens de gebruikelijke regels.

Voor geplaatste geïnterneerden zullen aldus de gebruikelijke ZIV regels gelden, net zoals dit steeds het geval is geweest voor geïnterneerden vrij op proef.

De hervorming raakt evenwel niet aan de financiering van geneeskundige verzorging in Forensisch Psychiatrische Centra en van geïnterneerden die verblijven in instellingen die behoren tot de bevoegdheid van de FOD Justitie.

Afdeling 2

Heffingen op de omzet

Deze afdeling heeft tot doel de inning van de heffingen op het zakencijfer van de vergoedbare farmaceutische specialiteiten voor het jaar 2018 te regelen.

De basisheffing die sinds 2006 voorzien is in artikel 191, eerste lid, 15^onovies, van de gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, wordt verdergezet in 2018, met een percentage van 6,73 %.

De verderzetting van deze heffing in 2018 laat toe een continuïteit te handhaven op budgettair niveau in vergelijking met het in vorige jaren gevoerde beleid. Het percentage van de heffing voorzien in artikel 191, eerste lid, 15^onovies, van de wet wordt sinds 2010 vastgelegd op 6,73 %.

De heffing die voorzien is in artikel 191, eerste lid, 15^oduodecies, van de gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, heeft als doel de farmaceutische bedrijven te laten bijdragen aan het behoud van de budgettaire situatie.

Gezien de huidige budgettaire conjunctuur, wordt deze bijdrageheffing van 1 % eveneens verdergezet.

De weesheffing die beschreven wordt in artikel 191, eerste lid, 15^oterdecies van de gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, bedoeld om de weesgeneesmiddelen met een omzet hoger dan 1,5 miljoen euro te laten deelnemen aan de uitgaven van de solidariteit, wordt verdergezet.

De uitgaven van de sociale zekerheid voor dit soort van geneesmiddelen zijn niet verminderd. Als gevolg

les soins de santé des internés placés selon les règles ordinaires.

Les règles habituelles de l'assurance soins de santé s'appliqueront donc aux internés placés comme aux internés libérés à l'essai.

La réforme ne touche cependant pas au financement des soins de santé des internés en centre de psychiatrie légale ni des internés séjournant dans une institution relevant de la compétence du SPF Justice.

Section 2

Cotisations sur le chiffres d'affaires

La présente section vise à régler la perception des cotisations sur le chiffre d'affaires des spécialités pharmaceutiques remboursables pour l'année 2018.

La cotisation de base qui est prévue depuis 2006 à l'article 191, alinéa 1er, 15^onovies, de la loi coordonnée relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, est reconduite en 2018. Le pourcentage appliqué est de 6,73 %.

La reconduction de cette cotisation en 2018 permet de maintenir une continuité au niveau budgétaire par rapport à la politique menée à cet égard au cours des années antérieures. En effet, le pourcentage de la cotisation prévue à l'article 191, alinéa 1er, 15^onovies, de la loi, est depuis 2010 de 6,73 %.

La contribution décrite à l'article 191, alinéa 1er, 15^oduodecies, de la loi coordonnée relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, vise à faire participer les firmes pharmaceutiques au maintien de la situation budgétaire.

Vu la conjoncture budgétaire actuelle, cette cotisation contributive de 1 % est également maintenue.

La cotisation orpheline décrite à l'article 191, alinéa 1er, 15^oterdecies de la loi coordonnée relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, visant à faire participer aux dépenses de la solidarité, les médicaments orphelins dont les chiffres d'affaires sont supérieurs à 1,5 millions d'euros est reconduite.

Les dépenses de la sécurité sociale pour cette gamme de médicaments n'ont pas diminué, par conséquent vu

hiervan, maar eveneens rekening houdend met het nut van deze producten, wordt de weesheffing verdergezet onder de vorm van een deelname, maar in een beperktere mate, aan de solidariteit.

Art. 11

Artikel 11 voorziet de verderzetting van de “standaardheffing” en zijn uitvoeringsmodaliteiten voor het jaar 2018.

Art. 12

Artikel 12 voorziet de verderzetting van de “bijdrageheffing” voor het jaar 2018.

Art. 13

Artikel 13 voorziet de verderzetting van de “weesheffing” voor het jaar 2018.

Afdeling 3

Bijdrage op marketing

De bijdrage die voorzien is in artikel 191, eerste lid, 31°, van de gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen werd ingevoerd om het effect van de promotie op de verhoging van het aantal voorschriften van de vergoedbare geneesmiddelen te compenseren.

De publicaties in verband met farmaceutische marketing onderlijnen een allocatie aan deze sector die ongeveer 10 % van het omzetcijfer vertegenwoordigt. Deze hebben eveneens de invoering van deze bijdrage ondersteund. Deze bijdrage wordt verdergezet in het jaar 2018.

Artikel 14 voorziet de verderzetting van de “compensatoire bijdrage” voor het jaar 2018.

HOOFDSTUK 2

Bijzondere sociale zekerheidsbijdrage voor de aanvullende pensioenen

Dit hoofdstuk heeft betrekking op de sociale zekerheidsbijdrage voor de aanvullende pensioenen.

ces dernières mais tenant compte aussi de l'utilité de ces produits, la cotisation orpheline est maintenue comme une participation, mais moindre, à la solidarité.

Art. 11

L'article 11 prévoit la reconduction de la “cotisation standard” et ses modalités d'exécution pour l'année 2018.

Art. 12

L'article 12 maintient la “cotisation contributive” pour l'année 2018.

Art. 13

L'article 13 maintient la “cotisation orpheline” pour l'année 2018.

Section 3

Contribution sur le marketing

La contribution prévue à l'article 191, alinéa 1er, 31°, de la loi coordonnée relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnité, a été instaurée pour contrebalancer l'effet de la promotion sur l'augmentation du volume de prescription des médicaments remboursables.

Les publications en matière de marketing pharmaceutique soulignent une allocation à ce secteur représentant près de 10 % du chiffre d'affaires. Ces publications ont aussi soutenu l'instauration de cette contribution. Cette contribution est maintenue pour l'année 2018.

L'article 14 maintient la “contribution compensatoire” pour l'année 2018.

CHAPITRE 2

Cotisation spéciale de sécurité sociale pour les pensions complémentaires

Ce chapitre concerne la cotisation spéciale de sécurité sociale pour les pensions complémentaires.

De regering heeft beslist het percentage van de verschuldigde bijdrage te verhogen opdat het opbouwen van een aanvullend rust- of overlevingspensioen meer zou bijdragen tot de solidariteit.

Afdeling 1

Werknemers

Art. 15

Dit artikel bepaalt dat de bijdrage berekend overeenkomstig artikel 38, § 3*duodecies*, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, zoals hersteld bij artikel 2 van de wet van 20 juli 2017 houdende diverse bepalingen in sociale zaken, verhoogt van 1,5 % naar 3 %.

Art. 16

Dit artikel bepaalt dat de bijdrage berekend overeenkomstig artikel 38, § 3*terdecies*, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, zoals hersteld bij artikel 5 van de wet van 20 juli 2017 houdende diverse bepalingen in sociale zaken, verhoogt van 1,5 % naar 3 %.

Afdeling 2

Zelfstandigen

Art. 17

Dit artikel bepaalt dat de bijdrage berekend overeenkomstig artikel 28, § 1, van de programmawet van 22 juni 2012, zoals hersteld bij artikel 7 van de wet van 20 juli 2017 houdende diverse bepalingen in sociale zaken, verhoogt van 1,5 % naar 3 %.

Art. 18

Dit artikel bepaalt dat de bijdrage berekend overeenkomstig artikel 30, § 1, van de programmawet van 22 juni 2012, zoals hersteld bij artikel 12 van de wet van 20 juli 2017 houdende diverse bepalingen in sociale zaken, verhoogt van 1,5 % naar 3 %.

Le gouvernement a décidé d'augmenter le pourcentage de la cotisation due afin que la constitution d'une pension complémentaire de retraite ou de survie conséquente contribue plus à la solidarité.

Section 1^e

Travailleurs salariés

Art. 15

Cet article prévoit que la cotisation calculée conformément à ce que prévoit l'article 38, § 3*duodecies*, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés tel que rétabli par l'article 2 de la loi du 20 juillet 2017 portant des dispositions diverses en matière sociale, passe de 1,5 % à 3 %.

Art. 16

Cet article prévoit que la cotisation calculée conformément à ce que prévoit l'article 38, § 3*terdecies*, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés tel que rétabli par l'article 5 de la loi du 20 juillet 2017 portant des dispositions diverses en matière sociale, passe de 1,5 % à 3 %.

Section 2

Indépendants

Art. 17

Cet article prévoit que la cotisation calculée conformément à ce que prévoit l'article 28, § 1er, de la loi-programme du 22 juin 2012 tel que rétabli par l'article 7 de la loi du 20 juillet 2017 portant des dispositions diverses en matière sociale, passe de 1,5 % à 3 %.

Art. 18

Cet article prévoit que la cotisation calculée conformément à ce que prévoit l'article 30, § 1er, de la loi-programme du 22 juin 2012 tel que rétabli par l'article 12 de la loi du 20 juillet 2017 portant des dispositions diverses en matière sociale, passe de 1,5 % à 3 %.

Afdeling 3*Inwerkingtreding*

Art. 19

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK 3

Uitbreiding van de Flexi-jobs

De wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken heeft in de horecasector een systeem van flexi-jobs ingevoerd waardoor degenen die reeds een hoofdactiviteit uitoefenen (overeenstemmend met een 4/5 tewerkstelling) in een horecazaak kunnen werken en een flexiloon ontvangen zijnde een niet baremiek nettoloon dat in onderlinge overeenkomst wordt vastgelegd, maar niet onder een wettelijk minimum mag gaan. Dit nettoloon wordt vrijgesteld van belastingen en er is een bijzondere bijdrage van 25 % voor de sociale zekerheid op verschuldigd. De werknemer houdt hierdoor netto meer over dan wat hij via een gewone tewerkstelling zou verdienen. Tegelijk is de totale kost voor de werkgever lager.

Nu de Regering heeft besloten om de mogelijkheid om beroep te doen op de flexi-jobs uit te breiden naar andere sectoren dan deze van de horeca, voorziet deze wet aldus in de uitbreiding naar de sectoren van de handel zowel voor wat betreft de kmo's als voor wat betreft de warenhuizen (het gaat om de voedingsnijverheid, de detailhandel, de sector van het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen).

Om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State wat betreft de keuze van de sectoren naar dewelke het mechanisme van de flexi-jobs uitgebreid wordt zonder daarom de grondwettelijke principes van gelijkheid en non-discriminatie te schenden:

De regering heeft bij de creatie van het systeem van de flexi-job er voor gekozen om de invoering stapsgewijs te laten verlopen. Daarom werd in de eerste plaats gekozen voor de invoering in de Horecasector omdat volgens haar de nood daar het grootst was. Na deze eerste stap en nu het Grondwettelijk Hof zich uitgesproken heeft over het annulatieberoep dat tegen de wettelijke basis van de flexi-jobs was ingespannen, heeft de regering beslist over te gaan tot een uitbreiding naar andere sectoren. Zij heeft er doelbewust voor gekozen deze verdere uitbreiding ook slechts voor een beperkt aantal

Section 3*Entrée en vigueur*

Art. 19

Cet article règle l'entrée en vigueur du présent chapitre.

CHAPITRE 3

Extension des Flexi-jobs

La loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale a introduit dans le secteur de l'Horeca un système de flexi-job permettant à ceux qui ont déjà une activité à titre principal (correspondant à un 4/5 temps) de travailler dans un établissement Horeca en bénéficiant d'un flexi-salaire soit un salaire net non barémique qui est fixé en concertation, mais qui ne peut pas être inférieur à un minimum légal. Cette rémunération nette est exonérée d'impôts et une cotisation spéciale de sécurité sociale de 25 % est due. Le travailleur tire de cette occupation un revenu net plus élevé que celui qu'il tirerait d'une occupation normale. Quant à l'employeur, le coût total est plus bas.

Le Gouvernement a pris la décision d'étendre la possibilité d'avoir recours à des flexi-jobs dans d'autres secteurs que celui de l'Horeca, la présente loi prévoit ainsi l'extension aux secteurs du commerce tant en ce qui concerne les PME que les grands magasins (qu'il s'agisse du commerce alimentaire, du commerce de détail, du secteur de la coiffure et des soins de beauté).

Pour répondre à la remarque faite par le Conseil d'État en ce qui concerne le choix des secteurs vis-à-vis desquels le mécanisme des flexi-jobs est étendu sans pour autant violer les principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination:

Lorsqu'il a créé les flexi-jobs, le gouvernement a opté pour une mise en oeuvre progressive de ce système. C'est pourquoi il a décidé d'instaurer dans un premier temps ce mécanisme dans l'horeca, le secteur où les besoins étaient à ses yeux les plus grands. À présent que cette première étape a été accomplie et que la Cour constitutionnelle s'est prononcée sur le recours en annulation qui avait été introduit contre la base légale sur laquelle reposent les flexi-jobs, le gouvernement a décidé d'étendre ce système à d'autres secteurs. Le gouvernement a délibérément choisi de limiter cette

sectoren te voorzien om eventuele negatieve evoluties tijdig te kunnen detecteren en eventueel bij te sturen.

Voor deze uitbreiding werd een analyse gemaakt om na te gaan welke sectoren het meest nood hebben aan het systeem van de flexi-jobs, en dit rekening houdend met het doel ervan, meer in het bijzonder een antwoord bieden op de nood aan flexibele arbeidskrachten op piekmomenten en het verlagen van de loonlast voor deze flexibele krachten. De gekozen sectoren zijn de sectoren die omwille van hun activiteit vaak met fluctuerende pieken geconfronteerd worden en dus effectief nood hebben om bepaalde piekmomenten met flexibele arbeidskrachten op te vangen. Verder werd nagegaan welke sectoren arbeidsintensieve sectoren zijn. Hiermee bedoelen we sectoren (en hun werkgevers) die momenteel een grote arbeidskost hebben tegenover de return van hun activiteit. Zij hebben bijgevolg te kampen met:

- een zware arbeidskost, waarbij de flexi-job kan helpen de gemiddelde arbeidskost binnen hun onderneming te verlagen;

- een moeilijkheid om pieken op te vangen via hun vaste werknemers – de kost van een extra medewerker weegt immers zwaar door, zodat enkel bij een continue hoeveelheid aan extra werk de aanwerving haalbaar is. Af en toe een piek in het werk is onvoldoende om een extra medewerker in dienst te nemen. Vooral deze werkgevers hebben nood aan de flexibiliteit van de flexi-jobber.

Deze analyse is gedaan door gebruik te maken van een gekende ratio, namelijk “De arbeidskost per eenheid product” zoals gebruikt door het federaal planbureau. Deze ratio wordt gedefinieerd als de loonkosten die nodig zijn voor de productie van een eenheid toegevoegde waarde waarbij de teller bestaat uit de ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per werknemer en de noemer uit de ontwikkeling van de productie per werkzaam persoon.

Bovendien wordt dit systeem uitgebreid tot de gepensioneerden om hen toe te laten om dit type van activiteit uit te oefenen en hiermee een hoger bijkomend netto inkomen te verwerven. Dit inkomen wordt als beroepsinkomen beschouwd en hiermee wordt rekening gehouden bij het beoordelen van het al dan niet overschrijden van de grenzen van de toegelaten cumulatie.

extension à un nombre réduit d'autres secteurs afin de pouvoir détecter et éventuellement remédier à temps aux éventuelles évolutions négatives.

Préalablement à cette extension, une analyse a été réalisée afin de vérifier quels secteurs ont le plus besoin du système des flexi-jobs, et ce compte tenu de l'objectif du dispositif, à savoir répondre aux besoins de main-d'oeuvre flexible pendant les pics d'activité et réduire le coût salarial de cette main-d'oeuvre flexible. Les secteurs choisis sont les secteurs qui sont régulièrement confrontés à des pics fluctuants en raison de leur activité et qui ont par conséquent réellement besoin de travailleurs flexibles pour pouvoir faire face à ces pics. Les analystes ont par ailleurs examiné quels secteurs sont à forte intensité de main d'oeuvre. Par secteurs à forte intensité de main-d'oeuvre, il y a lieu d'entendre les secteurs (et les employeurs actifs au sein de ces secteurs) qui sont actuellement confrontés à des coûts du travail élevés par rapport à la rentabilité de leur activité. Par conséquent, les employeurs de ces secteurs:

- doivent faire face à des coûts du travail élevés alors que le flexi-job permet de réduire le coût du travail moyen au sein de leur entreprise;

- éprouvent des difficultés à faire face à leurs pics d'activité avec leurs travailleurs fixes – le coût d'un collaborateur supplémentaire pèse en effet lourd sur les finances, de sorte qu'un nouvel engagement n'est envisageable qu'en cas de flux continu de travail supplémentaire. Le fait pour un employeur d'avoir des pics ponctuels ne suffit pas pour pouvoir engager un collaborateur supplémentaire. Ce sont surtout ces employeurs-là qui ont besoin de la flexibilité qu'offre le mécanisme des flexi-jobs.

Cette analyse a été réalisée en utilisant un rapport connu, à savoir le ratio “coût du travail par unité de produit” tel qu'utilisé par le Bureau fédéral du plan. Ce ratio se définit comme les coûts salariaux qui sont nécessaires afin de produire une unité de valeur ajoutée, étant entendu que le numérateur réfère à l'évolution des coûts salariaux moyens par travailleur et que le dénominateur rend compte de l'évolution de la production par personne active.

De plus, ce système est étendu aux pensionnés afin de permettre à ceux-ci de pouvoir aussi effectuer ce type d'activité et d'en retirer un revenu net additionnel plus élevé. Ce revenu est considéré comme un revenu professionnel et est pris en compte lors de l'évaluation du dépassement ou non des limites du cumul autorisé.

Om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State, het basisidee van de flexi-jobs is om mensen die reeds (quasi) voltijds werken en dus reeds een volledige sociale zekerheid hebben, de mogelijkheid te bieden om gemakkelijk en flexibel iets bij te verdienen, zonder dat daar al te zware fiscale en parafiscale lasten worden op toegepast. Een gepensioneerde heeft ook reeds een volwaardig statuut en heeft in het verleden ook reeds ruimschoots aan de financiering van de sociale zekerheid bijgedragen. Daarom wordt het ook voor hem mogelijk om via flexi-job op een flexibele en fiscaal vriendelijke manier te gaan bijverdienen.

Afdeling 1

Wijziging van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken

Art. 20

Dit artikel wijzigt het opschrift van hoofdstuk 2 van de wet van 16 november 2015, nu de maatregel genaamd "flexi-job" wordt uitgebreid naar andere sectoren dan deze van de horeca.

Art. 21

Dit artikel herdefinieert het toepassingsgebied van de maatregel voor wat betreft de mogelijkheid tot uitbreiding naar andere sectoren dan deze van de horeca.

Art. 22-27

Deze artikelen brengen de nodige wijzigingen aan de wetgeving over de flexi-jobs aan rekening houdende met de wijziging van het toepassingsgebied en de uitbreiding naar gepensioneerden.

Om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State wat betreft artikel 24 momenteel is het zo dat een contractuele tijdelijke leerkracht voor de maanden juli en augustus geen loon krijgt en geen prestaties levert. Zij zitten bijgevolg voor die periode niet in de DmfA. Tijdens de maanden september tot juni krijgen zij hiervoor een uitgesteld loon. Wanneer zij dan drie kwartalen later, namelijk in het tweede kwartaal van het volgende jaar, willen flexi-jobs, kan dit volgens de huidige wetgeving niet omdat zij op moment T-3 geen 4/5e tewerkstelling hebben. Dit zetten we met deze paragraaf recht.

De definitie van gepensioneerde verwijst expliciet naar het artikel 68, § 1, a) en b), van de wet van

Pour répondre à la remarque faite par le Conseil d'État, à la base, le flexi-job a pour but de permettre aux personnes travaillant déjà (quasiment) à temps plein et qui ont dès lors droit à l'intégralité de la sécurité sociale, de percevoir un revenu d'appoint plus aisément et de manière davantage flexible, le tout sans appliquer des charges fiscales et parafiscales trop importantes. Un pensionné bénéficie aussi d'un statut complet, ayant déjà fortement contribué dans le passé au financement de la sécurité sociale. Voilà pourquoi il lui est également loisible de percevoir un revenu supplémentaire de manière flexible et fiscalement peu contraignante, ce grâce au flexi-job.

Section 1re

Modification de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale

Art. 20

Cet article adapte le titre du chapitre 2 de la loi du 16 novembre 2015, la mesure dite "flexi-job" étant étendue à d'autres secteurs que celui de l'Horeca.

Art. 21

Cet article redéfinit le champ d'application de la mesure pour l'extension à d'autres secteurs que celui de l'Horeca.

Art. 22-27

Ces articles apportent les modifications nécessaires à la réglementation sur les flexi-jobs tenant compte de la modification du champ d'application et de l'extension aux pensionnés.

Pour répondre à la remarque du Conseil d'État en ce qui concerne l'article 24, actuellement, en juillet et en août, un enseignant temporaire contractuel ne perçoit pas de rémunération et ne fournit pas de prestations. Il n'apparaît dès lors pas en DmfA pendant cette période. De septembre à juin inclus, il perçoit par conséquent une rémunération différée. Trois trimestres plus tard, soit au deuxième trimestre de l'année suivante, la législation actuelle ne lui permet pas de prendre un flexi-job parce qu'il ne travaille pas en 4/5e au moment T-3. Avec ce paragraphe, nous rectifions le tir.

La définition de pensionné renvoie explicitement à l'article 68, § 1er, a) et b), de la loi du 30 mars 1994

30 maart 1994 houdende sociale bepalingen dat betrekking heeft op de solidariteitsbijdrage die o.a. op de wettelijke pensioenen wordt ingehouden. De verrichting van deze inhouding gebeurt op basis van de gegevens beschikbaar in het Pensioenkadaster.

Aangezien het Pensioenkadaster door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid zal geraadpleegd worden om te controleren of een persoon daadwerkelijk tot de categorie “gepensioneerde” behoort werd er voor gekozen expliciet te verwijzen naar deze bepaling. De gepensioneerden die aldus aanspraak kunnen maken op een flexi-job zijn de personen die het genot hebben van een eerstepijlerpensioen, zowel deze ten laste van een Belgisch pensioenstelsel (art. 68, § 1, a)) als deze ten laste van een buitenlands pensioenstelsel of van een pensioenstelsel van een internationale instelling (art. 68, § 1, b)), met uitsluiting van de persoon die het genot heeft van een overgangsuitkering. Deze definitie is voldoende duidelijk en de uitvoering ervan in het kader van het Pensioenkadaster heeft tot op heden geen problemen opgeleverd.

Anderzijds zijn de personen die genieten van een overgangsuitkering uitgesloten van de definitie teneinde hen te motiveren om allereerst een klassieke professionele activiteit die volstaat te zoeken alvorens te kunnen genieten van een flexi-job. Er dient immers herinnerd te worden dat een overgangsuitkering in de eerste plaats beoogt om personen die ervan genieten toe te laten de nodige tijd te krijgen om een professionele activiteit te vinden. De overgangsuitkering wordt inderdaad gelimiteerd in de tijd toegekend en kan zonder limiet worden gecumuleerd met professionele inkomsten.

Afdeling 2

Wijziging van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Dit artikel wijzigt artikel 1ter van de wet van 27 juni 1969, welke bepaling betrekking heeft op de onderwerping aan de sociale zekerheid van werknemers tewerkgesteld in het kader van een flexi-jobarbeidsovereenkomst, rekening houdende met de uitbreiding van het toepassingsgebied van de maatregel.

portant des dispositions sociales qui a trait à la cotisation de solidarité qui est perçue, entre autres, sur les pensions légales. L'accomplissement de cette retenue s'effectue sur base des données disponibles dans le cadastre des pensions.

Vu que le cadastre des pensions sera consulté par l'Office national de sécurité sociale pour contrôler si une personne appartient effectivement à la catégorie “pensionné” il a été choisi de renvoyer explicitement à cette disposition. Les pensionnés qui peuvent dès lors prétendre à un flexi-job sont les personnes qui bénéficient d'un premier pilier pension, que celui-ci soit à charge d'un système de pension belge (art 68, § 1er, a)) ou à charge d'un système de pension étranger ou un système de pension d'une organisation internationale (art. 68 § 1er, b)), à l'exclusion des personnes qui bénéficient d'une allocation de transition. Cette définition est suffisamment claire et l'exécution de celle-ci dans le cadre du cadastre des pensions n'a jusqu'à présent pas apporté de problèmes.

Par ailleurs, les personnes qui bénéficient d'une allocation de transition sont exclues de la définition afin de les encourager à retrouver prioritairement une activité professionnelle classique suffisante avant de pouvoir bénéficier d'un flexi-job. Rappelons en effet que l'allocation de transition vise avant tout à permettre aux personnes qui en bénéficient de disposer de temps pour retrouver une activité professionnelle. L'allocation de transition est en effet octroyée de façon limitée dans le temps et peut être cumulée sans limite avec des revenus professionnels.

Section 2

Modification de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Cet article adapte l'article 1ter de la loi du 27 juin 1969, disposition relative à l'assujettissement à la sécurité sociale des travailleurs employés dans le cadre d'un contrat flexi-job, tenant compte de l'extension du champ d'application de la mesure.

Afdeling 3*Inwerkingtreding*

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

Art. 30

Dit artikel wijzigt artikel 38, § 3*septies*, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, naar aanleiding van de invoering van de winstpremie.

Gezien de hoogdringendheid en gelet op het feit dat deze bepaling enkel een technische wijziging betreft naar aanleiding van de invoering van de winstpremie, zonder dat artikel 38, § 3*septies*, geschrapt wordt, werd geoordeeld dat het niet noodzakelijk is om het advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid te vragen.

Art. 31

Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding.

TITEL 3

Werk

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen

De regering hecht in zijn regeerakkoord een groot belang aan maatregelen om de koopkracht te verbeteren en om de ontwikkeling van de ondernemingen te bevorderen.

Deze ambitie werd geconcretiseerd in het Zomerakkoord van 26 juli 2017 dat ambitieuze hervormingen bevat inzake jobs, koopkracht en sociale cohesie.

Section 3*Entrée en vigueur*

Cet article fixe l'entrée en vigueur du présent chapitre.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

Art. 30

Cet article adapte l'article 38, § 3*septies*, alinéa 1er, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, suite à l'introduction de la prime bénéficiaire.

Vu l'urgence et étant donné que la présente disposition n'est qu'une adaptation technique suite à l'introduction de la prime bénéficiaire, sans que l'article 38, § 3*septies*, ne soit supprimé, il n'a pas été jugé nécessaire de demander l'avis du Comité de gestion de l'Office National de Sécurité Sociale.

Art. 31

Cet article règle la date d'entrée en vigueur.

TITRE 3

*Emploi*CHAPITRE 1ER

Modifications de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés

Le gouvernement a, dans son accord de gouvernement, attaché une grande importance aux mesures visant à améliorer le pouvoir d'achat et à encourager le développement des entreprises.

Cette ambition a été concrétisée dans l'Accord d'été du 26 juillet 2017 qui contient des réformes ambitieuses pour doper l'emploi, le pouvoir d'achat et la cohésion sociale.

De voorgestelde maatregel heeft tot doel om ondernemingen de mogelijkheid te geven om een deel van hun winst als een bonus toe te kennen aan hun werknemers. Teneinde de werknemers te motiveren en aan te moedigen is de premie op zowel fiscaal als sociaal vlak aantrekkelijk.

De voorgestelde maatregel ligt in de lijn van de reeds bestaande mogelijkheden voorzien in de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen voor werkgevers en werknemers, namelijk het participatieplan, de coöperatieve participatievennootschap en het investeringsspaarplan.

De nieuwe maatregel laat ondernemingen toe om hun werknemers op een simpele en flexibele manier een premie toe te kennen, die ofwel neerkomt op een som geld, ofwel op een percentage van hun loon, zonder dat hun stemrecht in de onderneming wordt toegekend.

Met deze maatregel wenst de regering eveneens de interesse van de ondernemingen voor deze wetgeving op te wekken door een systeem aan te bieden dat op eenvoudige wijze ingevoerd kan worden en dat aantrekkelijk is voor zowel de ondernemingen als voor de werknemers.

Door middel van een beslissing van de Algemene Vergadering kan een identieke premie worden toegekend aan alle werknemers. Eveneens kan worden geopteerd voor een gecategoriseerde premie. In dat geval moet de invoering gebeuren door middel van een ondernemings-cao of een toetredingsakte.

Art. 32

Dit artikel heeft tot doel de titel van de wet te wijzigen in functie van de nieuwe mogelijkheid tot invoering van een winstpremie.

Art. 33

Dit artikel is gewijd aan definities.

Het wijzigt 7° betreffende de definitie van het “participatieplan” door de referentie naar de deelneming in de winst te schrappen.

Door de invoering van de winstpremie dient het participatieplan namelijk nog enkel voor de participatie van de werknemers in het kapitaal van de onderneming.

La mesure proposée a pour but de permettre aux sociétés d’octroyer à leurs travailleurs un bonus sur leur bénéfice distribuable et ce afin de motiver et encourager les travailleurs avec une prime intéressante aussi bien du point de vue du traitement fiscal que social de cette dernière.

La mesure proposée s’inscrit dans les possibilités déjà offertes aux employeurs et travailleurs par la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés, à savoir le plan de participation, la société coopérative de participation et le plan d’épargne d’investissement.

La nouvelle mesure permettra aux sociétés de récompenser de manière simple et flexible leurs travailleurs via un prime représentant soit une somme d’argent, soit un pourcentage de leur rémunération ou du bénéfice distribuable sans toutefois leur donner un droit de vote dans l’entreprise.

Par cette nouvelle mesure le Gouvernement souhaite également relancer l’intérêt pour cette législation de la part des sociétés en offrant une possibilité simple à mettre en œuvre tout en garantissant son attractivité aussi bien pour les sociétés que pour les travailleurs.

Par décision de l’Assemblée générale, cette prime pourra être identique pour tous les travailleurs ou pourra faire l’objet d’une catégorisation. Dans ce deuxième cas, la prime sera introduite soit par une convention collective d’entreprise soit par un acte d’adhésion.

Art. 32

Cet article a pour but d’adapter le titre de la loi à l’introduction de la nouvelle possibilité d’introduire une prime bénéficiaire.

Art. 33

Cet article est consacré aux définitions.

Il adapte le 7° consacré à la définition du “plan de participation” en supprimant la référence aux bénéfices des sociétés.

En effet, suite à l’introduction de la prime bénéficiaire, le plan de participation n’est plus réservé qu’à la participation des travailleurs dans le capital de l’entreprise.

Er worden 3 nieuwe definities ingevoerd die tot doel hebben om de winstpremie, de identieke winstpremie en de gecategoriseerde winstpremie te verduidelijken.

Onder een winstpremie dient te worden begrepen een premie die uitgekeerd wordt in speciën in het geval dat een onderneming of een groep ondernemingen in een algemene vergadering beslist om een deel of het geheel van de winst aan haar werknemers uit te keren.

Onder een identieke winstpremie dient te worden begrepen een winstpremie waarvan het bedrag of het percentage van het loon gelijk is voor alle werknemers.

Onder een gecategoriseerde winstpremie dient te worden begrepen een winstpremie die verschillend is voor elke categorie van werknemers. De categorie wordt vastgelegd volgens de objectieve criteria bepaald in artikel 10, § 2, van de wet. Deze objectieve criteria werden vastgelegd in het K.B. van 19 maart 2002 tot uitvoering van de artikelen 9 en 10, § 2, van de wet van 22 mei 2001 betreffende werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen.

De aanpassingen in 3° en 4° zijn bedoeld om de wet te wijzigen in functie van de invoering van de winstpremie.

Van het voordeel van winstpremie kunnen niet genieten de personen die vermeld worden in artikel 32, eerste lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

Het gaat om bedrijfsleiders- natuurlijke personen die een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefenen.

Art. 34

Dit artikel schrapt in artikel 6, § 2, de referentie aan de deelneming in de winst. Door de invoering van de winstpremie dient het participatieplan namelijk nog enkel voor de participatie van de werknemers in het kapitaal van de onderneming.

Art. 35

Dit artikel schrapt in artikel 9 van de wet de verwijzing naar "speciën" in het participatieplan aangezien de winstpremie de invoering van het stelsel van een participatieplan gedeeltelijk wijzigt.

Il introduit 3 nouvelles définitions destinées à clarifier les notions de la prime bénéficiaire, de la prime bénéficiaire identique et de la prime bénéficiaire catégorisée.

Par prime bénéficiaire, il convient de comprendre une prime versée en espèces dans le cas où la société ou un groupe de sociétés décide d'attribuer par décision de son assemblée générale la totalité ou une partie de son bénéfice aux travailleurs.

Par prime bénéficiaire identique, il convient de comprendre une prime dont le montant ou le pourcentage de la rémunération est le même pour tous les travailleurs.

Par prime bénéficiaire catégorisée, il convient de comprendre une prime bénéficiaire qui est différente pour chaque catégorie de travailleurs. La catégorie est déterminée selon des critères objectifs visés à l'article 10, § 2, de la loi. Ces critères ont été concrétisés par l'A.R. du 19 mars 2002 portant exécution des articles 9 et 10, § 2, de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés.

Les modifications aux 3° et 4° sont destinées à adapter la loi à l'introduction de la prime bénéficiaire.

Les personnes mentionnées dans l'article 32, alinéa 1er, du Code des Impôts sur les revenus ne peuvent pas bénéficier de l'avantage du prime bénéficiaire.

Cela concerne les dirigeants d'entreprise-personnes physiques qui exercent un mandat d'administrateur, de gérant, de liquidateur ou des fonctions analogues.

Art. 34

Cet article supprime à l'article 6, § 2, la référence à la participation aux bénéfices. En effet, suite à l'introduction de la prime bénéficiaire, le plan de participation ne se limite qu'à la participation au capital du travailleur dans l'entreprise.

Art. 35

Cet article supprime à l'article 9 de la loi la référence dans le plan de participation aux "espèces" étant donné que la prime bénéficiaire vient remplacer partiellement le régime instauré par le plan de participation.

Art. 36

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk toe voor de invoering van het nieuwe systeem van de winstpremie.

Het nieuwe hoofdstuk bestaat uit 3 afdelingen en 7 nieuwe artikelen.

Het nieuwe artikel 11/1 geeft aan elke werkgever of groep de mogelijkheid om een winstpremie toe te kennen aan zijn personeel. Het betreft een eigen initiatief van de werkgever die een eenzijdige beslissing neemt om de winstpremie al dan niet toe te kennen. Er wordt geen enkele verplichting aan de werkgever opgelegd. Hij handelt in volledige vrijheid.

Het nieuwe artikel 11/2 bepaalt dat de werkgever kan kiezen tussen de toekenning van een identieke of een gecategoriseerde premie. Deze begrippen werden reeds toegelicht in het commentaar met betrekking tot het artikel 33.

Het nieuwe artikel 11/3 bepaalt dat de winstpremie in geen enkel geval ter vervanging van verloning kan worden gebruikt. Het betreft een extra premie die eenzijdig wordt uitgereikt door de werkgever en die geniet van een eigen fiscale en sociale behandeling. Het doel van deze bepaling bestaat erin te vermijden dat een deel van de verloning naar de premie zou worden verschoven.

Het nieuwe artikel 11/4 bepaalt dat het totale bedrag van de premie niet hoger mag zijn dan 30 % van de totale brutoloonmassa van het betreffende boekjaar. Aangezien de werkgevers en de werknemers kunnen genieten van een fiscaal en sociaal gunstig regime, is het nodig om de bedragen die kunnen worden overgemaakt in het kader van deze premie te beperken.

Het nieuwe artikel 11/5 bepaalt dat artikel 23 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités niet van toepassing is op deze regelgeving.

Artikel 23 bepaalt dat de individuele arbeidsovereenkomst die door een collectieve arbeidsovereenkomst stilzwijgend werd gewijzigd, onveranderd blijft, wanneer de collectieve arbeidsovereenkomst ophoudt uitwerking te hebben, tenzij het anders wordt bedongen in de overeenkomst zelf.

In het huidige kader heeft de toekenning van een winstpremie niet voor gevolg dat deze premie ook het volgende jaar uitgekeerd dient te worden. De overeenkomst van de werknemer werd op dit punt niet gewijzigd en de werknemer kan geen winstpremie opeisen in de toekomst.

Art. 36

Cet article introduit un nouveau chapitre introduisant le nouveau régime de prime bénéficiaire.

Le nouveau chapitre se compose de 3 sections et 7 nouveaux articles.

Le nouvel article 11/1 donne la possibilité à tout employeur ou groupe de donner une prime bénéficiaire à son personnel. Il s'agit d'une initiative propre de l'employeur qui prend donc une décision unilatérale d'octroyer ou non la prime bénéficiaire. Aucune obligation n'est imposée à l'employeur qui agit en toute liberté.

Le nouvel article 11/2 prévoit que l'employeur peut faire le choix soit d'octroyer une prime identique ou une prime catégorisées. Ces notions ont été expliquées ci-avant dans le commentaire consacré à l'article 33.

Le nouvel article 11/3 prévoit qu'en aucun cas la prime bénéficiaire ne peut venir en remplacement d'une rémunération. En effet, il s'agit d'une prime additionnelle octroyée unilatéralement par l'employeur assortie d'un traitement fiscal et social propre. Le but de la présente disposition est d'éviter un glissement d'une partie de la rémunération vers la prime.

Le nouvel article 11/4 prévoit que le montant total de la prime octroyée ne peut être supérieur à 30 % de la masse totale des rémunérations brutes telle qu'elle ressort des comptes annuels. Étant donné le régime fiscal et social favorable dont bénéficient le travailleur et l'employeur, il est nécessaire de limiter les sommes qui peuvent être versées dans le cadre de cette prime.

L'article 11/5 nouveau prévoit que l'article 23 de la loi du 5 décembre 1968 sur les Conventions collectives de travail et les commissions paritaires n'est pas d'application à la présente réglementation.

L'article 23 prévoit que le contrat de travail individuel implicitement modifié par une convention collective de travail subsiste tel quel lorsque la convention cesse de produire ses effets, sauf clause contraire dans la convention même.

Dans le cas présent, l'octroi d'une prime bénéficiaire une année n'implique pas que cette prime sera d'office octroyée les années suivantes. Le contrat du travailleur n'est pas modifié sur ce point et le travailleur ne pourrait revendiquer une prime bénéficiaire dans le futur.

Het nieuwe artikel 11/6 werkt de procedure uit die dient gevolgd te worden om een identieke winstpremie te kunnen toekennen.

De identieke winstpremie wordt toegekend op grond van een beslissing van de algemene vergadering. Het quorum dat nodig is om de beslissing te nemen werd vastgelegd op een gewone meerderheid van de stemmen, dit wil zeggen 50 % plus 1 van de stemmen van de vertegenwoordigde aandelen.

Het artikel bepaalt het minimum aantal vermeldingen dat dient te worden opgenomen in de notulen van de algemene vergadering om een identieke winstpremie te kunnen toekennen.

Het nieuwe artikel 11/7 bepaalt dat de werkgever er toe gehouden is zijn werknemers te informeren van de toekenning en de modaliteiten van de identieke premie. Hij doet dit schriftelijk, dit wil zeggen via een geschreven stuk, een email, een publicatie op een intranet of enig ander geschreven medium van zijn keuze.

Het nieuwe artikel 11/8 bepaalt de modaliteiten die dienen te worden nageleefd wanneer een werkgever beslist om een gecategoriseerde winstpremie toe te kennen.

De gecategoriseerde winstpremie kan worden ingevoerd door middel van een ondernemings-cao indien er een vakbondsafvaardiging bestaat in de onderneming of via een toetredingsakte wanneer dit niet het geval is.

Om het aantal verschillende procedures te beperken heeft de wetgever besloten dat bij de toekenning van een gecategoriseerde premie dezelfde stappen dienen te worden doorlopen als bij de invoering van een participatieplan. Wel geldt net als voor de identieke premie een maximale drempel van 30 % van de brutoloonmassa.

Art. 37

Dit artikel wijzigt artikel 18 in functie van de invoering van de winstpremie.

Art. 38

Dit artikel heft het artikel 33 op naar aanleiding van de aanpassing van het artikel 38, § 3septies, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

L'article 11/6 nouveau met au point la procédure qui doit être suivie afin de pouvoir octroyer une prime bénéficiaire identique.

La prime bénéficiaire identique est octroyé sur décision de l'Assemblée générale, le quorum décisionnel ayant été fixé à la majorité des voix, c'est-à-dire 50 % plus une voix des actions représentées.

L'article fixe les mentions minimum que doit contenir le Procès-verbal de la réunion de l'Assemblée Générale afin de pouvoir octroyer la prime bénéficiaire identique.

L'article 11/7 nouveau fixe que l'employeur est tenu d'informer les travailleurs de l'octroi et des modalités de la prime identique. Il le fait de façon écrite, c'est-à-dire un écrit, un courrier électronique, une publication sur son intranet, ou tout autre moyen écrit qui lui convient.

L'article 11/8 nouveau fixe les modalités à respecter lorsque l'employeur décide d'octroyer une prime catégorisée.

La prime catégorisée peut être introduite soit par une convention collective d'entreprise dans le cas où il existe une délégation syndicale, soit via un acte d'adhésion en l'absence de la délégation syndicale.

Afin de limiter les différentes procédures, le législateur a décidé d'appliquer la même marche à suivre pour l'octroi d'une prime catégorisée que pour l'établissement d'un plan de participation. Il est à noter que contrairement aux conditions pour un plan de participation, le volume maximale est comme pour la prime identique, limité à 30 % de la masse salariale brute.

Art. 37

Cet article adapte l'article 18 à l'introduction de la prime bénéficiaire.

Art. 38

Cet article supprime l'article 33 suite à l'adaptation de l'article 38, § 3septies, alinéa 1er de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés.

Art. 39 en 40

Deze artikelen hebben betrekking op de invoering en aanpassing van de sancties betreffende de niet naleving van deze wet in het Sociaal Strafwetboek. De sanctie wordt door dat Strafwetboek overigens beperkt tot het honderdvoud van de maximumgeldboete wanneer de geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (cf. artikel 103 van het Wetboek).

Art. 41

Dit artikel legt de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen vast. De winstpremie zal voor de eerste keer kunnen worden uitgekeerd na de eerste afsluiting van het boekjaar vanaf 30 september 2017.

Dit artikel werd gewijzigd teneinde de opmerkingen van de Raad van state te hernemen. Desalniettemin werd bij de aanpassing rekening gehouden met het nieuwe opschrift van de wet, zoals gewijzigd door deze wet.

HOOFDSTUK 2

E-commerce

Belgische e-commercebedrijven en e-commercebedrijven uit andere landen die actief zijn op de Belgische markt, worden gehinderd in hun activiteit omdat de procedures om nachtarbeid in de onderneming in te voeren zwaar zijn. Op die manier dreigt België voor een stuk de boot te missen inzake e-commerce, een sterk groeiende sector die voor heel wat extra werkgelegenheid kan zorgen.

Om dit te verhelpen voorziet dit hoofdstuk enerzijds een definitieve versoepeling van de procedure tot invoering van een arbeidsregeling met nachtprestaties voor e-commerceondernemingen met een vakbondsafvaardiging, en anderzijds een bijzonder kader voor nachtarbeid en zondagsarbeid in de e-commerce dat een bijkomende mogelijkheid inhoudt ten aanzien van de normale procedures tot invoering van nachtarbeid in de onderneming.

De versoepeling op het vlak van de procedure om nachtarbeid in te voeren, is gerechtvaardigd. E-commerce activiteiten op het Belgische grondgebied staan immers onder zware druk van buitenlandse e-commerce ondernemingen die kunnen werken onder andere loon- en arbeidsvoorwaarden, waardoor er sprake is van oneerlijke concurrentie. Dit zorgt uiteraard voor verlies aan jobs op de Belgische arbeidsmarkt in

Art. 39 et 40

Ces articles introduisent et adaptent les sanctions relatives au non-respect des dispositions de la présente loi dans le Code Pénal Social. Ce Code Pénal prévoit d'ailleurs que la sanction ne peut excéder le maximum de l'amende multipliée par cent, lorsque l'amende est multipliée par le nombre de travailleurs concernés (cf. l'article 103 du Code).

Art. 41

Cet article fixe l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions. La prime bénéficiaire pourra être octroyée pour la première fois après, au plus tôt, la clôture de l'exercice social des sociétés au 30 septembre 2017.

Cet article a été modifié afin de reprendre les remarques du Conseil d'État. Néanmoins, il a été tenu compte dans l'adaptation du nouvel intitulé de la loi, tel que modifié par la présente loi.

CHAPITRE 2

E-commerce

Les entreprises de commerce électronique belges et les entreprises de commerce électronique d'autres pays opérant sur le marché belge sont entravés dans leurs activités, car les procédures d'introduction du travail de nuit dans l'entreprise sont lourdes. De cette façon, la Belgique risque de manquer le coche du commerce électronique, un secteur à croissance rapide qui peut fournir beaucoup d'emplois supplémentaires.

Pour remédier à cela, ce chapitre fournit d'une part un assouplissement définitif de la procédure d'introduction d'un régime de travail comportant des prestations de nuit pour les entreprises de commerce électronique avec délégation syndicale, et d'autre part un cadre spécial pour le travail de nuit et de dimanche dans le commerce électronique qui offre une possibilité supplémentaire aux procédures normales d'introduction du travail de nuit dans l'entreprise.

L'assouplissement de la procédure pour l'introduction du travail de nuit est justifié. Les activités de commerce électronique sur le territoire belge sont soumises à de fortes pressions de la part d'entreprises de commerce électronique étrangères qui peuvent travailler dans d'autres conditions de travail et de rémunération, ce qui entraîne une concurrence déloyale. Cela conduit bien entendu à une perte d'emplois sur le marché

vergelijking met het buitenland. Ter ondersteuning van de e-commerce activiteiten op het Belgische grondgebied wordt daarom voorzien in een versoepeling van de procedure om nachtarbeid in te voeren zodat eerlijke concurrentie mogelijk wordt. Deze versoepeling heeft deels een tijdelijke karakter. De Regering zal later overgaan tot een evaluatie van deze regeling.

Afdeling 1

Nachtarbeid in de e-commerce

Art. 42

Dit artikel wijzigt artikel 38, § 1, van de arbeidswet van 16 maart 1971. Dit artikel viseert de invoering van nachtarbeid in een onderneming met vakbondsafvaardiging die een arbeidsregeling met nachtprestaties uitmaakt in de zin van artikel 38, § 4, van de Arbeidswet van 16 maart 1971. Dit wil zeggen dat prestaties worden voorzien tussen 24u en 5u.

De procedure die vandaag moet worden gevolgd om deze vorm van nachtarbeid in de onderneming in te voeren, betreft het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst ondertekend door alle organisaties die in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigd zijn.

Voortaan zal deze vorm van nachtarbeid in de ondernemingen waar op grond van artikel 36, 22°, van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor het uitvoeren van logistieke en ondersteunende diensten verbonden aan de elektronische handel, kunnen worden ingevoerd door het sluiten van een "gewone" collectieve arbeidsovereenkomst (bv. ondernemings-cao gesloten met één representatieve werknemersorganisatie).

Afdeling 2

Bijzonder kader nacht en -zondagsarbeid in de e-commerce

Art. 43

Dit artikel heeft tot doel de e-commerce activiteiten te preciseren waarop deze afdeling van toepassing is. Het betreft het uitvoeren van alle logistieke en ondersteunende diensten verbonden aan de elektronische handel *in roerende goederen*. Het is aangewezen om de woorden "roerende goederen" toe te voegen aan de begripsomschrijving van de afwijking op het verbod

belge du travail en comparaison avec l'étranger. Afin de soutenir les activités de commerce électronique sur le territoire belge par conséquent un assouplissement de la procédure d'introduction du travail de nuit est mis en place afin d'assurer que la concurrence reste loyale. Cet assouplissement est partiellement temporaire. Le gouvernement évaluera plus tard cette disposition.

Section 1er

Le travail de nuit dans l'e-commerce

Art. 42

Cet article modifie l'article 38, § 1er, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail. Cet article vise l'introduction du travail de nuit dans une entreprise avec délégation syndicale et qui souhaite introduire un régime de travail comportant des prestations de nuit au sens de l'article 38, § 4, de la loi du 16 mars 1971. Ce qui signifie que des prestations sont prévues entre 24h et 5h.

La procédure à suivre aujourd'hui pour ce type de travail de nuit dans l'entreprise requiert la conclusion d'une convention collective signée par toutes les organisations représentées dans la délégation syndicale.

Désormais, dans les entreprises où, sur base de l'article 36, 22°, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour la réalisation de services logistiques et de soutien au commerce électronique, cette forme de travail de nuit pourra être introduite dans l'entreprise par la conclusion d'une convention collective de travail "ordinaire" (p. ex. convention collective d'entreprise conclue avec une seule organisation syndicale).

Section 2

Cadre spécifique pour le travail de nuit et du dimanche dans l'e-commerce

Art. 43

Cet article a comme objectif de préciser les activités de commerce pour lesquels cette section s'applique. Il s'agit de l'exécution de tous les services de logistique et de soutien associés au commerce électronique de marchandises. L'ajout des mots "biens meubles" à la définition de la dérogation à l'interdiction du travail de nuit a pour but de préciser que le commerce électronique de

van nachtarbeid om zo duidelijk te maken dat de elektronische handel in diensten (bv. de online verkoop van verzekeringsproducten) niet geïmpliceerd wordt door deze afwijking.

Logistieke en ondersteunende diensten verbonden aan de elektronische handel in goederen omvatten alle werkzaamheden die nodig zijn om een afgewerkt product op een zo efficiënt mogelijke manier op het juiste tijdstip en op de juiste plaats af te leveren bij een eindafnemer (consument), voor zover deze plaatsvinden binnen het kader van de elektronische handel (e-commerce).

Het gaat hierbij bv. om orderverwerking, verpakking, verzending, fysieke levering en opvolging van de goederenstroom, maar ook om goederenopslag, voorraadbeheer, vrachtafhandeling en andere transportondersteunende activiteiten, evenals afhaalpunten en telefonische dienst naverkoop.

Art. 44

Artikel 44 viseert de invoering van nachtarbeid (= arbeid tussen 20u en 6u) in de onderneming die geen arbeidsregeling met nachtprestaties uitmaakt in de zin van artikel 38, § 4 van de Arbeidswet van 16 maart 1971 (= prestaties tussen 24u en 5u). Een voorbeeld van de in dit artikel geïmpliceerde nachtarbeid betreft de arbeid die gepresteerd wordt tussen 20u en 24u.

De procedure die vandaag moet worden gevolgd om deze vorm van nachtarbeid in de onderneming in te voeren, betreft de wijziging van het arbeidsreglement om de betrokken uurroosters in het arbeidsreglement op te nemen. Deze procedure is opgenomen in artikel 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen.

Gedurende de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2019 zal deze vorm van nachtarbeid in de onderneming ook kunnen worden ingevoerd door het sluiten van een "gewone" collectieve arbeidsovereenkomst. Dit betekent dat een ondernemings-cao gesloten met één representatieve werknemersorganisatie volstaat. Vanaf de neerlegging ervan op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO kan het arbeidsreglement vervolgens worden aangepast zonder de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement te volgen.

services (par exemple, les ventes en ligne de produits d'assurance) n'est pas visé par cette dérogation.

Les services de logistique et de soutien liés au commerce électronique de marchandises comprennent toutes les activités nécessaires pour livrer un produit de la manière la plus efficace, rapide et au bon endroit pour un client final (consommateur) dans la mesure où cela se produit dans le cadre du commerce électronique (e-commerce).

Cela comprend le traitement des commandes, l'emballage, l'expédition, la livraison physique et le suivi du flux de marchandises, mais aussi l'entreposage, la gestion des stocks, la gestion du fret et d'autres activités de soutien au transport, ainsi que les points relais et le service après-vente téléphonique.

Art. 44

L'article 44 vise l'introduction du travail de nuit dans l'entreprise (= travail entre 20h et 6h) mais qui ne constitue pas un régime comportant des prestations de nuit au sens de l'article 38, § 4 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail (= prestations entre 24h et 5h). Le travail de nuit visé dans cet article est par exemple le travail effectué entre 20h et 24h.

La procédure à suivre aujourd'hui pour introduire ce type de travail de nuit dans l'entreprise requiert la modification du règlement de travail afin d'y inclure les horaires de travail en question. Cette procédure figure aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail.

Entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019, cette forme de travail de nuit pourra également être introduite dans l'entreprise par la conclusion d'une convention collective "ordinaire". Cela signifie qu'une convention collective de travail conclue avec une organisation syndicale représentative des travailleurs est suffisante. À partir du dépôt de celle-ci au greffe de la Direction générale des Relations collectives du SPF ETCS, le règlement de travail peut être modifié en conséquence, sans suivre la procédure de modification du règlement de travail.

Art. 45

Artikel 45 viseert de invoering van nachtarbeid in een onderneming zonder vakbondsafvaardiging die een arbeidsregeling met nachtprestaties uitmaakt in de zin van artikel 38, § 4, van de Arbeidswet van 16 maart 1971. Dit wil zeggen dat prestaties worden voorzien tussen 24u en 5u.

De procedure die vandaag moet worden gevolgd om deze vorm van nachtarbeid in de onderneming in te voeren, betreft de wijziging van het arbeidsreglement om de betrokken uurroosters in het arbeidsreglement op te nemen. Deze procedure is opgenomen in artikel 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen.

Gedurende de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2019 zal deze vorm van nachtarbeid in de onderneming ook kunnen worden ingevoerd door het sluiten van een “gewone” collectieve arbeidsovereenkomst. Dit betekent dat een ondernemings-cao gesloten met één representatieve werknemersorganisatie volstaat. Vanaf de neerlegging van de cao op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO kan het arbeidsreglement vervolgens worden aangepast zonder de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement te volgen.

Art. 46

Artikel 46 viseert de invoering van nachtarbeid in een onderneming met vakbondsafvaardiging die een arbeidsregeling met nachtprestaties uitmaakt in de zin van artikel 38, § 4, van de Arbeidswet van 16 maart 1971. Dit wil zeggen dat prestaties worden voorzien tussen 24u en 5u.

De procedure die vandaag moet worden gevolgd om deze vorm van nachtarbeid in de onderneming in te voeren, betreft het sluiten van een “gewone” collectieve arbeidsovereenkomst (nieuw artikel 42).

Gedurende de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2019 zal deze vorm van nachtarbeid in de onderneming kunnen worden ingevoerd door het arbeidsreglement te wijzigen overeenkomstig de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement bepaald in artikel 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen.

Art. 45

L'article 45 vise, dans une entreprise sans délégation syndicale, l'introduction du travail de nuit qui constitue un régime comportant des prestations de nuit au sens de l'article 38, § 4, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail. Cela signifie que les prestations de travail sont prévues entre 24h et 5h.

La procédure à suivre aujourd'hui pour introduire ce type de travail de nuit dans l'entreprise requiert la modification du règlement de travail pour y insérer les horaires en question. Cette procédure figure aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail.

Entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019, cette forme de travail de nuit pourra également être introduite dans l'entreprise par la conclusion d'une convention collective “ordinaire”. Cela signifie qu'une convention collective de travail conclue avec une organisation syndicale représentative des travailleurs est suffisante. À partir du dépôt de celle-ci au greffe de la Direction générale des Relations collectives du SPF ETCS, le règlement de travail peut être modifié en conséquence, sans suivre la procédure de modification du règlement de travail.

Art. 46

L'article 46 vise l'introduction du travail de nuit dans une entreprise avec délégation syndicale et qui souhaite introduire un régime de travail comportant des prestations de nuit au sens de l'article 38, § 4, de la loi du 16 mars 1971. Ce qui signifie que des prestations sont prévues entre 24h et 5h.

La procédure à suivre aujourd'hui pour ce type de travail de nuit dans l'entreprise requiert la conclusion d'une convention collective de travail “ordinaire” (article 42 nouveau).

Entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019, cette forme de travail de nuit pourra être introduite dans l'entreprise en modifiant le règlement de travail conformément à la procédure de modification du règlement de travail prévue aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail.

Art. 47

De op grond van de artikelen 44 tot 46 ingevoerde arbeidsregeling loopt uiterlijk af op 31 december 2019. De bevoegde inspectie Toezicht op de Sociale Wetten moet hiervan door de werkgever op de hoogte worden gesteld wanneer het gewijzigde arbeidsreglement wordt verzonden aan de betrokken sociaal inspecteur.

Art. 48

Na 31 december 2019 kan de op grond van de artikelen 44 tot 46 ingevoerde arbeidsregeling worden verdergezet, op voorwaarde dat deze wordt bestendigd door middel van het sluiten van een "gewone" collectieve arbeidsovereenkomst. Dit betekent dat een ondernemings-cao gesloten met één representatieve werknemersorganisatie volstaat. Vanaf de neerlegging van de cao op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO kan het arbeidsreglement vervolgens worden aangepast zonder de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement te volgen.

Art. 49

Artikel 49 heft het koninklijk besluit van 13 maart 2016 waarbij nachtarbeid wordt toegestaan voor het uitvoeren van alle werkzaamheden verbonden aan de elektronische handel in de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de zelfstandige kleinhandel (PC 201), het Paritair Comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202), het Paritair Comité voor de grote kleinhandelszaken (PC 311) en het Paritair Comité voor de warenhuizen (PC 312) ressorteren, op.

Art. 50

Artikel 50 laat, gedurende de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2019, toe om werknemers op zondag tewerk te stellen voor het uitvoeren van activiteiten van e-commerce. Een afwijking was als dusdanig nog niet opgenomen in de wetgeving.

Art. 51

Artikel 51 bepaalt de procedure om zondagsarbeid in de onderneming in te voeren voor het uitvoeren van activiteiten van e-commerce.

Deze zondagsarbeid zal in de onderneming gedurende de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2019

Art. 47

Le régime de travail introduit en application des articles 44 à 46 se terminera le 31 décembre 2019. Le Contrôle des lois sociales compétent doit en être informé par l'employeur lorsque le règlement de travail ainsi modifié est transmis à l'inspecteur social concerné.

Art. 48

Après le 31 décembre 2019, le régime de travail introduit en application des articles 44 à 46 peut être poursuivi, à condition qu'il soit confirmé par la conclusion d'une convention collective de travail "ordinaire". Cela signifie qu'une convention collective de travail d'entreprise conclue avec une organisation syndicale représentative est suffisante. A partir du dépôt de la convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives du SPF ETCS, le règlement de travail peut être modifié en conséquence, sans suivre la procédure de modification du règlement de travail.

Art. 49

L'article 49 abroge l'arrêté royal du 13 mars 2016 autorisant le travail de nuit pour l'exécution de toutes les activités liées au commerce électronique dans les entreprises ressortissant à la Commission paritaire du commerce de détail indépendant (CP 201), la Commission paritaire des employés du commerce de détail alimentaire (CP 202), la Commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail (CP 311) et la Commission paritaire des grands magasins (CP 312).

Art. 50

L'article 50 autorise, entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019, le travail du dimanche pour la réalisation d'activités liées à l'e-commerce. Une telle dérogation n'était pas encore prévue dans la réglementation.

Art. 51

L'article 51 définit la procédure d'introduction du travail du dimanche dans l'entreprise pour la réalisation d'activités liées à l'e-commerce.

Ce travail du dimanche peut être introduit dans les entreprises pendant la période du 1er janvier 2018

kunnen worden ingevoerd op twee wijzen: 1. door het arbeidsreglement te wijzigen overeenkomstig de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement bepaald in artikel 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen of 2. door het sluiten van een “gewone” collectieve arbeidsovereenkomst (bv. ondernemings-cao gesloten met één representatieve werknemersorganisatie). In het laatste geval zal vanaf de neerlegging van deze cao op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO het arbeidsreglement kunnen worden aangepast zonder de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement te volgen.

De ingevoerde arbeidsregeling met zondagsarbeid loopt uiterlijk af op 31 december 2019. De bevoegde inspectie Toezicht op de Sociale Wetten moet hiervan door de werkgever op de hoogte worden gesteld wanneer het gewijzigde arbeidsreglement wordt verzonden aan de betrokken sociaal inspecteur.

Na 31 december 2019 kan de ingevoerde arbeidsregeling met zondagsarbeid worden verdergezet, op voorwaarde dat deze wordt bestendigd door middel van het sluiten van een “gewone” collectieve arbeidsovereenkomst. Dit betekent dat een ondernemings-cao gesloten met één representatieve werknemersorganisatie volstaat. Vanaf de neerlegging van de cao op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO kan het arbeidsreglement vervolgens worden aangepast zonder de procedure tot wijziging van het arbeidsreglement te volgen.

Art. 52

Dit artikel stelt de inwerkingtreding vast van het hoofdstuk.

HOOFDSTUK 3

Activeringsbijdrage

In het kader van een aantal recente herstructureringen werd vastgesteld dat alsmaar meer werkgevers een beroep deden op een mechanisme dat erin bestond om “oude” werknemers van prestaties vrij te stellen, waarbij deze hun loon geheel of gedeeltelijk bleven ontvangen zonder dat de werkgever en zijn werknemer zich inschreven in het mechanisme van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage. De laatste jaren werden deze mechanismen namelijk strikter gemaakt en werden de verschuldigde bijdragen versterkt om de vervroegde uitreding van deze werknemers uit de arbeidsmarkt te ontraden. Hier neemt de werkgever ook de kost op

au 31 décembre 2019 de deux manières: 1. Par une modification du règlement de travail conformément à la procédure de modification du règlement de travail prévue à l'article 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail ou 2. Par la conclusion d'une convention collective de travail “ordinaire” (par exemple une convention collective de travail d'entreprise conclue avec une organisation syndicale représentative). Dans ce dernier cas, à dater du dépôt de cette convention collective au greffe de la Direction générale des Relations collectives du SPF ETCS, le règlement de travail peut être modifié en conséquence, sans suivre la procédure de modification du règlement de travail.

Le régime de travail du dimanche ainsi introduit se terminera le 31 décembre 2019. Le Contrôle des lois sociales compétent doit en être informé par l'employeur lorsque le règlement de travail ainsi modifié est transmis à l'inspecteur social concerné.

Après le 31 décembre 2019, le régime de travail du dimanche peut être poursuivi, à condition qu'il soit confirmé par la conclusion d'une convention collective de travail “ordinaire”. Cela signifie qu'une convention collective de travail d'entreprise conclue avec une organisation syndicale représentative est suffisante. A partir du dépôt de la convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives du SPF ETCS, le règlement de travail peut être modifié en conséquence, sans suivre la procédure de modification du règlement de travail.

Art. 52

Cet article fixe l'entrée en vigueur du chapitre.

CHAPITRE 3

Cotisation d'activation

Dans le cadre d'un certain nombre de restructurations récentes, il a été constaté que de plus en plus d'employeurs avaient recours à un mécanisme consistant à dispenser de prestations les travailleurs “âgés”, ceux-ci continuant à bénéficier de tout ou partie de leur rémunération sans que l'employeur et son travailleur ne s'inscrive dans le mécanisme du régime de chômage avec complément d'entreprise. En effet, ces dernières années ces mécanismes ont été durcis et les cotisations dues renforcées en vue de dissuader la sortie anticipée du marché du travail de ces travailleurs. Ici, l'employeur assume à la fois le coût de la (partie de) rémunération

zich van (een deel van) het loon dat nog betaald moet worden, met inbegrip van de “klassieke” bijdragen, en dit totdat de werknemer de pensioenleeftijd bereikt. Met werkgever worden zowel bedrijven waarop de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeids-overeenkomsten en de paritaire comités van toepassing is, als de autonome overheidsbedrijven bedoeld in de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven bedoeld.

Hoewel dit mechanisme geen discriminatie op basis van de leeftijd vormt, moeten evenwel worden vastgesteld dat het ertoe leidt dat de oudste werknemers niet meer aan de arbeidsmarkt deelnemen. Het gaat om een verlies aan menselijk potentieel en om de versterking van de oude mentaliteit die er in bestaat te denken dat het beter is deze personen thuis te laten zitten en ze correct te vergoeden, eerder dan ze uit te nodigen zich te heroriënteren, met name via opleidingen, zodat ze een nieuwe kans krijgen om zich op de arbeidsmarkt te integreren.

Om dit soort praktijken te beperken, wordt, vanaf 1 januari 2018, een activeringsbijdrage met de volgende kenmerken ingesteld:

- het bijdragepercentage wordt bepaald in functie van de leeftijd van de werknemer op het ogenblik dat deze vrijgesteld wordt van prestaties door de werkgever. Het bijdragepercentage blijft constant totdat de werknemer de wettelijke pensioenleeftijd bereikt heeft in de regeling waaraan hij in hoofdzaak onderworpen is of wanneer hij een vervroegd rustpensioen kan genieten;

- de bijdrage is niet verschuldigd wanneer gedurende de vier opeenvolgende kwartalen van de vrijstelling van prestaties de werknemer verplicht is om een opleiding te volgen waarvan de kostprijs tenminste 20 pct. bedraagt van het brutojaarloon dat de werknemer verdiende vooraleer hij werd vrijgesteld van prestaties;

- eveneens, wanneer een opleiding van tenminste 15 dagen gedurende een periode van vier kwartalen voorzien wordt en gevolgd wordt door de werknemer, wordt het bijdragepercentage voor de betreffende kwartalen verminderd. De tekst preciseert het type van opleiding dat het recht op het verminderd bijdragepercentage opent alsook de voorziene controleprocedure om het recht op het verminderde bijdragepercentage te openen;

- wanneer de werknemer opnieuw een, minstens een derde tewerkstelling aanvangt bij een of meerdere andere werkgever(s) of in hoedanigheid van zelfstandige, en dit voor een volledig kwartaal, wordt de werkgever die deze bijdrage normaliter verschuldigd

qui est encore payée, en ce compris les cotisations “classiques” et ce jusqu’à ce que le travailleur atteigne l’âge de la pension. On entend par employeur, les entreprises auxquels la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires s’applique, ainsi que les entreprises publiques autonomes visées à la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques.

Bien que ce mécanisme ne constitue pas une discrimination basée sur l’âge, force est de constater qu’il aboutit à ce que les travailleurs les plus âgés ne participent plus au marché du travail. Il s’agit là d’une perte de potentiel humain et du renforcement de l’ancienne mentalité consistant à estimer qu’il est préférable de laisser ces personnes à leur domicile en les indemnisant correctement plutôt que de les inviter à se réorienter, notamment via des formations, afin de pouvoir bénéficier d’une nouvelle chance pour s’intégrer au marché du travail.

Afin de freiner ce type de pratique il est instauré, à partir du 1er janvier 2018, une cotisation d’activation qui répond aux caractéristiques suivantes:

- son taux est défini en fonction de l’âge du travailleur au moment où celui-ci est dispensé de prestations par son employeur. Le taux reste constant jusqu’à ce que le travailleur ait atteint l’âge légal de la pension dans le régime dans lequel il est assujéti à titre principal ou s’il peut bénéficier d’une pension de retraite anticipée;

- la cotisation n’est pas due dès lors que durant les quatre trimestres consécutifs de dispense de prestation le travailleur est obligé de suivre une formation dont le coût représente au moins 20 p.c. du salaire annuel brut dont le travailleur promérait avant d’être dispensé de prestations;

- de même, si une formation d’au moins 15 jours sur une période de quatre trimestres consécutifs est offerte et suivie par le travailleur, le taux de la cotisation est diminué pour les quatre trimestres en question. Le texte précise le type de formation qui ouvre le droit au taux réduit de cotisation ainsi que la procédure de contrôle mise en place pour ouvrir le droit au taux réduit;

- lorsque le travailleur reprend une activité au moins à tiers-temps auprès d’un ou plusieurs autre employeur(s) ou en qualité de travailleur indépendant et ce pour un trimestre complet, l’employeur normalement redevable de la cotisation en est dispensé. On

was, hiervan vrijgesteld. Wordt verstaan onder 1/3de tewerkstelling, een gemiddelde prestatie van 1/3de van een voltijds equivalent en dit over een referentieperiode van een kwartaal. De RSZ zal alle tewerkstellingen in 1 kwartaal optellen en nagaan of dit overeenstemt met minimaal een 1/3de tewerkstelling van een voltijds equivalent gedurende die periode. De Koning bepaalt wat wordt verstaan onder het aanvangen van een nieuwe, minstens een derde tewerkstelling in de hoedanigheid van zelfstandige;

— wanneer de werknemer de voormelde activiteit beëindigt, is de bijdrage opnieuw verschuldigd door de werkgever die hem had vrijgesteld van prestaties;

— deze bijdrage is verschuldigd tot op het ogenblik waarop de werknemer het recht opent om met pensioen te gaan.

De tekst preciseert het toepassingsgebied in de tijd van betreffende bijdrage. Deze is niet verschuldigd voor de werknemers die in een mechanisme van volledige vrijstelling van prestaties zijn gestapt voor 28 september 2017 en evenmin voor de werknemers die in een mechanisme van volledige vrijstelling van prestaties stappen in toepassing van een collectieve arbeidsovereenkomst van bepaalde duur gesloten in het bevoegde paritair orgaan en neergelegd op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen vóór 28 september 2017.

Om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State wat betreft de prestatiedrempel van waaraf de bijdrage niet verschuldigd is, werd ervoor gekozen om zich te enten op de regels die de Gewesten momenteel aannemen wat betreft het eventuele recht op de doelgroepvermindering voor oudere werknemers, met name artikel 339 van de programmawet (I) van 24 december 2002. Deze werd gehaald uit een voorontwerp van Decreet van de Vlaamse Regering (Voorontwerp van decreet houdende de wijziging van artikel 339 van de programmawet (I) van 24 december 2002).

Het betrokken Decreet maakte het voorwerp uit van het advies nr. 62.058/1 van 26 september 2017 van de afdeling wetgeving van de Raad van State, een advies dat geen enkele bijzondere opmerking hierover bevat.

Het gaat erom de coherentie te vrijwaren van de teksten die door de werkgevers toegepast moeten worden wat betreft de aangifte bij de instelling die voor de inning van de socialezekerheidsbijdragen instaat.

entend par occupation à 1/3, une prestation moyenne de 1/3 d'un équivalent temps plein et ce sur une période de référence d'un trimestre. L'ONSS additionnera toutes les occupations faites dans 1 trimestre et vérifiera si ceci correspond à minimum une occupation à 1/3 d'un équivalent temps plein durant cette période. Le Roi déterminera ce qu'il faut entendre par reprise d'activité à tiers temps en qualité de travailleur indépendant;

— si le travailleur cesse l'activité précitée, la cotisation est à nouveau due par l'employeur qui l'avait dispensé de prestations;

— cette cotisation est due jusqu'au moment où le travailleur ouvre le droit à prendre sa pension.

Le texte précise le champ d'application dans le temps de ladite cotisation. Celle-ci n'étant pas due pour les travailleurs qui sont entrés dans un mécanisme de dispense complète de prestations avant le 28 septembre 2017 et pour les travailleurs qui entreront dans un mécanisme de dispense complète de prestations en application d'une convention collective de travail à durée déterminée conclue au sein de l'organe paritaire compétent et déposée au greffe de la Direction générale Relations collectives avant le 28 septembre 2017.

Pour répondre à la remarque faite par le Conseil d'État en ce qui concerne le seuil de prestation à partir duquel la cotisation n'est pas due, il a été fait choix de se calquer sur les règles en cours d'adoption par les Régions en matière de bénéficiaire ou non de la réduction groupe cible travailleur âgé, à savoir l'article 339 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002. Celle-ci est tirée d'un avant-projet de Décret du Gouvernement flamand (Voorontwerp van decreet houdende de wijziging van artikel 339 van de programmawet (I) van 24 december 2002).

Le Décret en question a fait l'objet d'un avis de la section législation du Conseil d'État n° 62.058/1 du 26 septembre 2017, avis qui ne contient aucune remarque particulière sur cette question.

Il s'agit d'assurer la cohérence des textes à appliquer par les employeurs en matière de déclaration à faire auprès de l'organisme percepteur des cotisations de sécurité sociale.

Art. 53

Dit artikel voert in de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers een bijzondere bijdrage in ten laste van de werkgevers die bepaalde van hun werknemers vrijstellen van prestaties. Deze bijdrage wordt vastgesteld in functie van de leeftijd van de werknemer en van het feit of hij al dan niet toegang heeft tot opleidingen waardoor hij kan reïntegreren op de arbeidsmarkt. Deze voorziet ook een mechanisme van vrijstelling wanneer de werknemer een activiteit herneemt en dit tenminste een derde gedurende een volledig kwartaal hetzij in de hoedanigheid van werknemer bij een (of meerdere) andere werkgever(s), hetzij in de hoedanigheid van zelfstandige.

Art. 54

Dit artikel stelt de inwerkingtreding vast van artikel 53.

HOOFDSTUK 4

**Wijziging van de Programmawet
van 22 december 1989**

Deze bepaling heeft als bedoeling om de werkgevers die bepaalde deeltijdse werknemers tewerkstellen, aan te zetten om hen meer te werk te stellen als er bij hen beschikbaar werk is.

Dit heeft meer in het bijzonder betrekking op de deeltijdse werknemer die een inkomensgarantie-uitkering geniet, die bij zijn werkgever schriftelijk een aanvraag ingediend heeft tot het bekomen van een voltijdse dienstbetrekking of van een andere, al dan niet bijkomende, deeltijdse dienstbetrekking waardoor hij een nieuwe deeltijdse arbeidsregeling verkrijgt, waarvan de wekelijkse arbeidsduur hoger is dan die van de deeltijdse arbeidsregeling waarin hij reeds werkt.

De werkgever die de verplichtingen bedoeld in artikelen 153, tweede lid, of 154 van de programmawet van 22 december 1989 niet naleeft voor zijn deeltijdse werknemers die een inkomensgarantie-uitkering genieten, moet een responsabiliseringsbijdrage betalen van 25 euro per deeltijdse werknemer die een inkomensgarantie-uitkering geniet per maand tijdens dewelke deze verplichting niet nageleefd wordt.

Deze responsabiliseringsbijdrage is verschuldigd vanaf de maand waarin voor het eerst het niet aanbieden of het niet bezorgen, bij voorrang, van beschikbare bijkomende uren, werd vastgesteld en totdat de werkgever bijkomende beschikbare uren aan de betrokkene

Art. 53

Cet article instaure dans la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés une cotisation spéciale à charge des employeurs qui dispensent de prestations certains de leurs travailleurs. Cette cotisation est modalisée en fonction de l'âge du travailleur et du fait qu'il a, ou non, accès à des formations visant à le réintégrer dans le marché du travail. Il prévoit aussi un mécanisme de dispense lorsque le travailleur reprend une activité au moins à tiers temps durant un trimestre complet, soit en qualité de travailleur salarié auprès d'un (ou plusieurs) autre employeur(s), soit en qualité de travailleur indépendant.

Art. 54

Cet article fixe l'entrée en vigueur de l'article 53.

CHAPITRE 4

**Modification de la loi du
22 décembre 1989**

Cette disposition vise à inciter les employeurs occupant certains travailleurs à temps partiel à les occuper d'avantage s'il y a du travail vacant chez eux.

Cela concerne plus particulièrement le travailleur à temps partiel, bénéficiaire d'une allocation de garantie de revenus, qui a introduit par écrit auprès de son employeur, une demande d'obtention d'un emploi à temps plein ou d'un autre emploi à temps partiel qui, presté seul ou à titre complémentaire, lui procure un régime de travail à temps partiel nouveau, dont la durée de travail hebdomadaire est supérieure à celle du régime de travail à temps partiel dans lequel il travaille déjà.

L'employeur qui ne respecte pas les obligations visées aux articles 153, alinéa 2, ou 154 de la loi-programme du 22 décembre 1989 pour ces travailleurs à temps partiel lorsqu'ils sont bénéficiaires d'une allocation de garantie de revenus, doit payer une cotisation de responsabilisation de 25 euros par travailleur à temps partiel, bénéficiaire d'une allocation de garantie de revenus par mois de violation de cette obligation.

La cotisation de responsabilisation est due à partir du mois au cours duquel il est constaté pour la première fois que des heures complémentaires disponibles ne sont pas offertes ou ne sont pas procurées par priorité et jusqu'à ce que l'employeur ait offert ou procuré par

deeltijdse werknemer die daartoe een aanvraag heeft ingediend conform artikel 153 aangeboden of bij voorrang bezorgd heeft.

Wanneer er gedurende een jaar geen bijkomende uren beschikbaar waren in dezelfde functie van de deeltijdse werknemer met behoud van rechten, dan is deze responsabiliseringsbijdrage niet verschuldigd.

De responsabiliseringsbijdrage is ook niet verschuldigd door de werkgevers die bijkomende uren hebben gegeven aan een andere werknemer door het feit dat het gaat om uren die betrekking hebben op prestaties tijdens dezelfde tijdblokken als de prestaties geleverd door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten.

De controle op het al dan niet voorkomen van dergelijke bijkomende uren zal gebeuren op basis van de RSZ-aangiften, teneinde zo weinig mogelijk administratieve last te veroorzaken.

TITEL 4

Financiën

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

De wijziging van artikel 117, § 1, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WGB) heeft als doel het belastingtarief van het nieuwe systeem van de deelneming van de werknemers in de winst van de onderneming, met name de winstpremie, te wijzigen. De overige wijzigingen aan het WGB zijn het gevolg van de nieuwe terminologie en het nieuwe opschrift van de wet waarnaar wordt verwezen.

Het hoofdstuk wil ook de opname van de uitgekeerde winstpremies op de berekeningsnota die gevoegd is bij het aanslagbiljet in de personenbelasting van de werknemer verzekeren. Dit betreft een verplichting voor de administratie waarvoor wordt gemeend dat geen specifieke bestraffing vereist is.

Het advies nr. 62.219 van 11 oktober 2017 van de Raad van State werd gedeeltelijk gevolgd.

priorité les heures complémentaires disponibles au travailleur à temps partiel concerné.

Si aucune heure complémentaire n'était disponible durant une année dans la même fonction que celle exercée par le travailleur à temps partiel avec maintien des droits, cette cotisation de responsabilisation n'est alors pas due.

La cotisation de responsabilisation n'est également pas due par les employeurs qui ont attribué des heures complémentaires à un autre travailleur du fait qu'il s'agit d'heures qui portent sur des prestations pendant les mêmes tranches horaires que celles effectuées par le travailleur à temps partiel avec maintien des droits concerné.

Le contrôle de la présence ou pas de telles heures complémentaires sera effectué sur la base des déclarations ONSS, dans le but de réduire autant que possible la charge administrative.

TITRE 4

Finances

CHAPITRE 1ER

Modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

La modification de l'article 117, § 1er, du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus (CTA) a pour but d'adapter le taux de la taxe du nouveau régime de participation des travailleurs aux bénéficiaires de la société à savoir la prime bénéficiaire. Les autres modifications au CTA sont la conséquence de la nouvelle terminologie et du nouvel intitulé de la loi à laquelle il est fait référence.

Le chapitre veut aussi assurer la mention des primes octroyées sur la note de calcul qui est jointe à l'avertissement-extrait de rôle en matière d'impôt des personnes physiques de l'employé. Il s'agit d'une obligation pour l'administration pour laquelle il n'est pas nécessaire de prévoir une sanction spécifique.

L'avis n° 62.219 du 11 octobre 2017 du Conseil d'État a été partiellement suivi.

HOOFDSTUK 2

Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

Deze wijziging heeft tot doel tegenstrijdige en moeilijk te rechtvaardigen situaties te vermijden waarbij de werkgever, om gebruik te maken van het parafiscaal gunstig regime van het stelsel van de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen, collectieve doelstellingen verbonden aan de resultaten van de onderneming vastlegt voor zijn personeel, dat hij wenst af te danken in het kader van een collectief ontslag met sluiting van de onderneming. Deze maatregel is van toepassing op CAO's die afgesloten worden na aankondiging van de sluiting.

Het is niet logisch dat een werkgever enerzijds de noodzakelijke middelen vindt om een bonus toe te kennen, maar anderzijds de noodzakelijke middelen niet vindt om zijn personeel aan het werk te houden.

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

Het advies nr. 62.219 van 11 oktober 2017 van de Raad van State werd gevolgd.

HOOFDSTUK 3

Uitbreiding van de Flexi-jobs

Artikel 68 wil de opname van de vrijgestelde bezoldigingen in het kader van de flexi-jobs op de berekeningsnota die gevoegd is bij het aanslagbiljet in de personenbelasting van de werknemer verzekeren. Deze verplichting is van toepassing op de bezoldigingen die vanaf 1 januari 2018 worden betaald of toegekend.

HOOFDSTUK 4

Inkomstenbelastingen**Afdeling 1**

Werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en instelling van een winstpremie voor de werknemers

De wijzigingen aan het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn het gevolg van de nieuwe terminologie en het nieuwe opschrift van de wet van 22 mei 2001 de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers.

CHAPITRE 2

Avantages non récurrents liés aux résultats

La présente modification a pour but d'éviter des situations contradictoires et difficilement justifiables où l'employeur, pour bénéficier du régime fiscal et social favorable du système d'avantages non récurrents liés aux résultats, fixe des objectifs collectifs liés aux résultats de la société à son personnel, dont il souhaite se séparer dans le cadre d'un licenciement collectif avec fermeture d'entreprise. Cette mesure s'applique aux CCT conclues après l'annonce de la fermeture.

Il n'est pas cohérent d'une part, qu'un employeur trouve des ressources nécessaires pour payer un bonus, mais d'autre part, ne trouve pas de ressources nécessaires pour maintenir son personnel à l'emploi.

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

L'avis n° 62.219 du 11 octobre 2017 du Conseil d'État a été suivi.

CHAPITRE 3

Extension des Flexi-jobs

L'article 68 veut assurer la mention des rémunérations exonérées dans le cadre des flexi-jobs sur la note de calcul qui est jointe à l'avertissement-extrait de rôle en matière d'impôt des personnes physiques de l'employé. Cette obligation est applicable aux rémunérations payées ou attribuées à partir du 1er janvier 2018.

CHAPITRE 4

Impôts sur les revenus**Section 1re**

Participation des travailleurs au capital des sociétés et établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs

Les modifications au Code de impôts sur les revenus 1992 sont la conséquence de la nouvelle terminologie et du nouvel intitulé de la loi du 22 mai 2001 relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs.

Afdeling 2

Belasting van de inkomsten uit juridische constructies

De strijd tegen de juridische constructies kent onder-tussen reeds een lange voorgeschiedenis.

De eerste stappen in deze strijd werden gezet met de wet van 30 juli 2013 houdende diverse bepalingen waarbij de wetgever als reactie op onder meer “offshore leaks” had besloten om vanaf aanslagjaar 2014 ten aanzien van de aan de personenbelasting onderworpen belastingplichtigen een aangifteplicht in te voeren voor de oprichters of de begunstigden van een juridische constructie.

In functie hiervan werden in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) twee verschillende definities van juridische constructie ingevoerd, waardoor enerzijds trustachtige constructies en anderzijds laag belaste rechtspersonen onder het toepassingsgebied van de aangifteplicht werden opgenomen.

Met de stemming van de programmawet van 10 augustus 2015 werd de volgende stap gezet in de strijd tegen deze juridische constructies. In het WIB 92 werd een aanslagstelsel ingevoerd dat van toepassing is op deze juridische constructies. Dit aanslagstelsel heeft dan ook tot doel om de inkomsten uit vermogens die door middel van verschillende soorten juridische constructies kunstmatig worden afgescheiden van het vermogen van een rijksinwoner of een in artikel 220, WIB 92, bedoelde rechtspersoon, via een doorkijkbelasting alsnog te belasten.

Teneinde het toepassingsgebied van dit aanslagstelsel niet onevenredig te groot te maken en te vermijden dat ook situaties onder het toepassingsgebied zouden vallen die niet door de wetgever werden beoogd, werden een aantal gevallen van het toepassingsgebied uitgesloten waaronder onder meer de beursgenoteerde vennootschappen of de openbare of institutionele collectieve beleggingsinstellingen.

Met de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht werd dit aanslagstelsel aangepast. Deze aanpassingen hadden onder meer tot doel om het misbruik van het statuut van de hierboven vermelde uitgesloten gevallen tegen te gaan en deze in voorkomend geval alsnog binnen het toepassingsgebied van het stelsel op te nemen. Dit misbruik wordt dan ook verondersteld in het geval de rechten van een beursgenoteerde vennootschappen, openbare of institutionele collectieve beleggingsinstellingen of van een compartiment ervan

Section 2

Imposition des revenus de constructions juridiques

La lutte contre les constructions juridiques a déjà vécu une longue histoire.

Les premières étapes de cette lutte furent établies avec la loi du 30 juillet 2013 portant des mesures fiscales diverses par laquelle le législateur, en réaction entre autres à l’ “offshore leaks”, avait décidé de prévoir à partir de l’exercice d’imposition 2014, pour les contribuables assujettis à l’impôt des personnes physiques une obligation de déclaration dans le chef des fondateurs ou des bénéficiaires d’une construction juridique.

En conséquence de cela, deux définitions différentes de la construction juridique furent introduites dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92), de sorte que, d’une part les constructions de type “trust”, et d’autre part les personnes morales faiblement taxées, furent reprises dans le champ d’application de l’obligation de déclaration.

Par le vote de la loi-programme du 10 août 2015 une nouvelle étape fut franchie dans la lutte contre ces constructions juridiques. Un régime de taxation applicable à ces constructions juridiques fut introduit dans le CIR 92. Ce régime de taxation a donc pour but de dorénavant imposer, par le biais d’une taxe de transparence, les revenus des patrimoines qui sont artificiellement séparés du patrimoine d’un habitant du Royaume ou d’une personne morale visée à l’article 220, CIR 92, au moyen de divers types de constructions juridiques.

Afin de ne pas élargir de façon trop disproportionnée le champ d’application de ce régime de taxation et pour éviter que des situations tombent également dans le champ d’application sans avoir été visées par le législateur, un certain nombre de cas ont été exclus du champ d’application, parmi lesquels, entre autres, les sociétés cotées en bourse ou les organismes de placement collectif publics ou institutionnels.

Ce régime de taxation fut adapté par la loi du 26 décembre 2015 relative aux mesures concernant le renforcement de la création d’emplois et du pouvoir d’achat. Ces adaptations avaient pour but, entre autres, de s’opposer à l’abus du statut des cas d’exclusion mentionnés précédemment et, le cas échéant, de les inclure dorénavant dans le champ d’application du régime. Cet abus est donc également présumé dans le cas où les droits d’une société cotée en bourse, d’un organisme de placement collectif public ou institutionnel ou d’un de leurs compartiments, sont détenus par une

worden aangehouden door één persoon of meerdere met elkaar verbonden personen.

In de verdere strijd tegen juridische constructie heeft de regering besloten om het stelsel aan te passen op de volgende punten.

Vooreerst wordt er besloten om de problematiek van de zogenaamde dubbelstructuren aan te pakken door in het aanslagstelsel aanvullende regels te voorzien die het mogelijk zullen maken om deze structuren op een uniforme en performante wijze aan de inkomstenbelasting te onderwerpen.

De in dit ontwerp gekozen oplossing strekt ertoe te verduidelijken dat in het geval de juridische constructie de aandelen of de economische rechten aanhoudt van een andere juridische constructie, de inkomsten die door de dochterconstructie werden verkregen bij de moederconstructie moeten worden geteld in verhouding tot het deelnemingspercentage van de voormelde aandelen of de economische rechten van deze moederconstructie, alsof deze moederconstructie die inkomsten rechtstreeks heeft verkregen. Deze benaderingswijze heeft als voordeel dat enkel deze gevallen worden geïsoleerd waarbij juridische constructies boven andere juridische constructies worden geplaatst, teneinde te vermijden dat het toepassingsgebied van het aanslagstelsel onevenredig groot wordt. Vervolgens wordt het ook mogelijk om eventuele dubbele belasting te vermijden in het geval de verkregen inkomsten van de ene juridische constructie aan de andere worden uitgekeerd.

Dit ontwerp voorziet eveneens om de van de uitkeringen van de in artikel 2, § 1, 13°, a), WIB 92, bedoelde juridische constructies fiscaal op dezelfde wijze te behandelen als de uitkeringen van de in artikel 2, § 1, 13°, b), WIB 92, bedoelde juridische constructies.

Gelet op het doel om ook uitkeringen van de in artikel 2, § 1, 13°, a), WIB 92, bedoelde juridische constructies te belasten, is het niet meer nodig om de derde begunstigde van een juridische constructie door middel van de doorkijkbelasting te belasten aangezien de natuurlijke persoon of de in artikel 220 bedoelde rechtspersoon slechts kwalificeert als derde begunstigde op het ogenblik dat deze enig voordeel verkrijgt dat is toegekend door de juridische constructie. Hierdoor ontstaat er de mogelijkheid om het aanslagstelsel drastisch te vereenvoudigen door voortaan te voorzien dat de doorkijkbelasting enkel op de oprichters van toepassing is. Alle inkomsten die niet via de doorkijkbelasting werden belast en toch door een juridische constructie op één of andere wijze aan de oprichters of aan andere rijksinwoners of aan de rechtspersonenbelasting onderworpen rechtspersonen worden uitgekeerd zullen

seule personne, ou par plusieurs personnes qui sont liées entre elles.

Dans la poursuite de la lutte contre les constructions juridiques le gouvernement décida également d'adapter le régime sur les points suivants.

Il fut d'abord décidé de prévoir des mesures supplémentaires dans le régime de taxation afin de régler la problématique dite "des doubles structures". Ces règles permettront de soumettre ces structures à l'impôt sur les revenus de façon uniforme et performante.

La solution choisie dans le présent projet vise à clarifier que, dans le cas où la construction juridique détient des parts ou actions ou des droits économiques d'une autre construction juridique, les revenus qui ont été perçus par la construction mère via la construction filiale doivent être comptabilisés, au prorata du pourcentage de participation des actions ou parts ou des droits économiques de la construction mère, comme si cette construction mère avait perçu directement lesdits revenus. Cette approche a comme avantage que seules ces situations dans lesquelles les constructions juridiques sont placées au-dessus d'autres constructions juridiques sont visées, afin d'éviter que le champ d'application du régime de taxation soit élargi de façon disproportionnée. Ensuite, il est également possible d'éviter une éventuelle double imposition dans le cas où les revenus recueillis par une construction juridique sont distribués à l'autre.

Le présent projet prévoit également de traiter fiscalement de la même façon les distributions faites par des constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, a), CIR 92, et les distributions faites par les constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, b), CIR 92.

Etant donné l'objectif de taxer également les distributions faites par les constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, a), CIR 92, il n'est plus nécessaire de taxer le tiers bénéficiaire d'une construction juridique par la taxe de transparence car une personne physique ou une personne morale visée à l'article 220, ne peut être qualifiée comme tiers bénéficiaire au moment où elle bénéficie de tout avantage octroyé par la construction juridique. Par conséquent, la possibilité est créée de simplifier drastiquement le régime de taxation en prévoyant désormais que la taxe de transparence n'est applicable qu'aux fondateurs. Tous les revenus qui ne sont pas imposés par la taxe de transparence et qui sont tout de même d'une façon ou d'une autre distribués par une construction juridique aux fondateurs ou à d'autres habitants du Royaume ou à des personnes morales soumises à l'impôt des personnes morales

met uitzondering van de in de juridische constructie ingebrachte activa als dividend worden aangemerkt en overeenkomstig worden belast.

Het voordeel van deze benadering bestaat er in dat de doorkijkbenadering bij derde begunstigden niet meer hoeft gevolgd te worden, wat tot gevolg heeft dat de administratie of de derde begunstigde van de taak wordt ontheven om de door de belastingplichtige verkregen inkomsten te gaan verbinden met inkomsten die door de juridische constructie werden verkregen.

De doorkijkbenadering bij derde begunstigden kon bovendien ook enkel succesvol worden toegepast indien de inkomsten die door de juridische constructie werden verkregen in hetzelfde belastbaar tijdperk werden uitgekeerd aan de derde begunstigde. Dit had tot gevolg dat derde begunstigden, afhankelijk van het type juridische constructie, fiscaal anders werden behandeld al naar gelang de juridische constructie al dan niet de verkregen inkomsten in hetzelfde belastbaar tijdperk aan deze begunstigde had uitgekeerd.

Het verschil in behandeling tussen enerzijds derde begunstigden aan wie inkomsten werden uitgekeerd van een juridische constructie die deze inkomsten in hetzelfde belastbaar tijdperk hadden verkregen en anderzijds derde begunstigden aan wie inkomsten werden uitgekeerd van een juridische constructie die deze inkomsten in een ander belastbaar tijdperk hadden ontvangen, kan moeilijk worden gerechtvaardigd.

Dit ontwerp heeft dan ook tot doel om tot een meer uniforme behandeling van de derde begunstigden te komen.

Ten gevolge hiervan is het niet meer nodig om in het WIB 92 een afzonderlijke definitie voor een derde begunstigde te voorzien. Deze definitie wordt dan ook uit het Wetboek verwijderd en de bepalingen waarin een verwijzing naar deze derde begunstigde was opgenomen worden ook op een neutrale wijze aangepast.

De verwijdering van deze definitie heeft geenszins tot gevolg dat deze derde begunstigden niet meer zullen worden belast op de inkomsten die zij verkrijgen uit de juridische constructie. De wijzigingen die in dit ontwerp worden voorgesteld hebben immers niet alleen tot doel om de doorkijkbenadering enkel in hoofde van de oprichter van de juridische constructie toe te passen, maar beogen eveneens de kwalificatie van uitkeringen van juridische constructies aan gelijk welke belastingplichtige als roerende inkomen mogelijk te maken.

seront, à l'exception de l'actif apporté à la construction juridique, considérés comme des dividendes et taxés en tant que tels.

L'avantage de cette approche réside dans le fait que l'approche sous l'angle de la transparence ne doit plus être suivie au niveau des tiers bénéficiaires, ce qui implique que l'administration ou le tiers bénéficiaire sont dispensés de la tâche consistant à établir la relation entre les revenus recueillis par le contribuable et les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique.

En outre, l'approche sous l'angle de la transparence auprès des tiers bénéficiaires ne peut également s'appliquer avec succès que si les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique ont été distribués au tiers bénéficiaire au cours de la même période imposable. Cela avait pour conséquence que les tiers bénéficiaires étaient traités différemment sur le plan fiscal en fonction du type de construction juridique, selon que construction juridique avait ou non distribué les revenus perçus au cours de la même période imposable à ce tiers bénéficiaire.

La différence de traitement entre, d'une part, les tiers bénéficiaires auxquels ont été distribués des revenus d'une construction juridique qui avait recueilli ces revenus au cours de la même période imposable et, d'autre part, les tiers bénéficiaires auxquels ont été distribués des revenus d'une construction juridique qui avait recueilli ces revenus au cours d'une autre période imposable peut difficilement se justifier.

Le présent projet a donc aussi pour but d'aboutir à un traitement plus uniforme des tiers bénéficiaires.

Par conséquent, il n'est plus nécessaire de prévoir une définition distincte pour un tiers bénéficiaire au sein du CIR 92. Cette définition est dès lors supprimée du Code, et les dispositions dans lesquelles une référence à ce tiers bénéficiaire était faite sont également adaptées de façon neutre.

La suppression de cette définition ne signifie en aucun cas que ces tiers bénéficiaires ne seront plus taxés sur les revenus qu'ils recueillent en provenance de la construction juridique. Les modifications qui sont proposées dans le présent projet n'ont après tout pas seulement pour but d'appliquer la technique de la transparence uniquement dans le chef du fondateur de la construction juridique, mais vise également de rendre possible la qualification des distributions par des constructions juridiques comme des revenus mobiliers dans le chef de n'importe quel contribuable.

Daarnaast wil de Federale Regering met dit ontwerp anticiperen op andere structuren die tot doel hebben de kaaimantaks te ontwijken. Hierdoor beoogt dit ontwerp het onmogelijk te maken om de band tussen een juridische constructie en de oprichter ervan te doorbreken door de juridische constructie te verpakken als een verzekeringsproduct.

In dit ontwerp wordt dus een nieuwe definitie van juridische constructie ingevoerd, die tot doel heeft elk product te viseren, waarbij ofwel een juridische constructie van het eerste of het tweede type wordt ingebracht, ofwel de inkomsten van een juridische constructie of de activa, aandelen of economische rechten van een juridische constructie wordt uitgekeerd aan om het even welke begunstigde.

Deze nieuwe definitie heeft dus hoofdzakelijk tot gevolg dat de verpakking van een juridische constructie, van het eerste of het tweede type in een verzekeringsproduct, de toepassing van de kaaimantaks niet meer zal verhinderen.

Dit ontwerp beoogt tot slot ook andere gevallen aan te pakken waarbij inkomsten niet aan een belasting onderworpen worden.

Verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid zijn niet aan de vennootschapsbelasting of de rechtspersonenbelasting onderworpen. Wanneer deze verenigingen geen winsten of baten als bedoeld in artikel 23, § 1, 1° of 2°, WIB 92, behalen, zijn de inkomsten van roerende goederen en kapitalen die zij voor rekening of ten voordele van hun leden beheren, in beginsel inkomsten van deze leden en als een roerend inkomen belastbaar.

In de praktijk wordt de fiscale transparante behandeling van de inkomsten die door een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid wordt verkregen niet toegepast in hoofde van de leden van politieke organisaties, vakverenigingen, parochiale werken, jeugdbewegingen, verenigingen met vermaakdoeleinden of culturele verenigingen en zien de controlediensten enkel toe of deze verenigingen aan hun verplichtingen inzake bedrijfsvoorheffing en roerende voorheffing hebben voldaan en of de naam en woonplaats van de verkrijgers van commissielonen, honoraria en andere dergelijke vergeldingen aan de administratie werden meegedeeld. Het is immers voor de fiscale administratie onmogelijk om de leden van deze verenigingen te identificeren en op transparante wijze te belasten op de inkomsten die door deze verenigingen werden verkregen.

En outre, avec ce projet le Gouvernement fédéral souhaite devancer les autres structures qui ont pour but d'éviter la taxe Caïman. Par conséquent, le présent projet vise à rendre impossible la rupture du lien entre la construction juridique et son fondateur en considérant cette construction juridique comme un produit d'assurance.

Dans le présent projet, une nouvelle définition de la construction juridique est donc introduite, qui a pour but de viser chaque produit dans lequel soit une construction juridique du premier ou du deuxième type est apportée, soit les revenus d'une construction juridique ou les actifs, les actions ou parts ou les droits économiques d'une construction juridique sont distribués à n'importe quel bénéficiaire.

Cette nouvelle définition a dès lors principalement pour conséquence que la mise en place d'une construction juridique du premier ou du deuxième type dans un produit d'assurance n'empêchera plus l'application de la taxe Caïman.

Le présent projet vise enfin à prendre également en compte d'autres cas où des revenus ne sont pas soumis à un impôt.

Les associations sans personnalité juridique ne sont assujetties ni à l'impôt des sociétés ni à l'impôt des personnes morales. Quand ces associations ne perçoivent pas de bénéfices ou profits visés à l'article 23, § 1er, 1° ou 2°, CIR 92, les revenus de capitaux et biens mobiliers qu'elles gèrent ou administrent pour le compte ou au profit de leurs associés ou membres constituent en principe des revenus imposables dans le chef de ces associés ou membres, et sont imposables au titre de revenus mobiliers.

Dans la pratique, le traitement fiscal par transparence des revenus recueillis par une association sans personnalité juridique n'est pas appliqué dans le chef des membres d'organisations politiques, syndicats, œuvres paroissiales, mouvements de jeunesse, associations d'agrément ou associations culturelles, et les services de contrôle vérifient seulement si ces associations ont rempli leurs obligations en matière de précomptes professionnel et mobilier, et si le nom et le domicile des bénéficiaires de commissions, honoraires et autres indemnités similaires sont communiqués à l'administration. Il est en effet impossible pour l'administration fiscale d'identifier les membres de ces associations et d'imposer de manière transparente les revenus perçus par ces associations.

De voormelde verenigingen kunnen bijgevolg fiscaal gunstiger worden behandeld, wat de in het buitenland verkregen inkomsten betreft die niet onderworpen worden aan een voorheffing, in vergelijking met de soortgelijke verenigingen die wel rechtspersoonlijkheid hebben en dus ten gevolge hiervan onderworpen zijn aan de rechtspersonenbelasting,

In dit ontwerp wordt dan ook beoogd om de fiscale behandeling van de inkomsten die worden verkregen door de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid op dezelfde voet te behandelen als de inkomsten die worden verkregen door verenigingen die wel over de rechtspersoonlijkheid beschikken.

Hierdoor wordt in dit ontwerp voorgesteld om de roerende inkomsten die worden verkregen door een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid op een rekening van deze vereniging, te belasten in hoofde van de rijksinwoner die beschikt over de handtekeningsbevoegdheid van deze rekening.

Hierbij moet worden opgemerkt dat er voor de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid die geen eigen inkomsten verkrijgen en die exclusief werken door middel van toelagen of bijdragen niets zal veranderen.

Aangezien het niet de bedoeling is van deze maatregel om het opnemen van een mandaat in dergelijke verenigingen te ontmoedigen, wordt aan deze verenigingen de mogelijkheid gegeven om te verhinderen dat de gemachtigden die de rekeningen beheren, zouden worden belast op de inkomsten die de vereniging heeft verkregen.

Aan deze verenigingen wordt immers de mogelijkheid verleend om zich vrijwillig aan de rechtspersonenbelasting te onderwerpen, waardoor de fiscaal transparante belasting in hoofde van deze rijksinwoners niet meer van toepassing zal zijn. In dit ontwerp wordt voorgesteld om de praktische modaliteiten van deze vrijwillige onderwerping door de Koning te laten vastleggen.

Art. 73

Aangezien dit ontwerp tot doel heeft om de uitkeringen van een juridische constructie niet meer op een transparante wijze te belasten, maar deze uitkering als een dividend aan te merken, is het niet meer nodig om de afzonderlijke definitie van derde begunstigde te behouden. Dit artikel beoogt dan ook om de definitie van derde begunstigde op te heffen.

In dit ontwerp wordt vervolgens voorgesteld om een nieuwe definitie van een juridische constructie te

Les associations précitées peuvent dès lors être traitées de façon fiscalement plus avantageuse en ce qui concerne les revenus recueillis à l'étranger qui ne sont pas soumis à un précompte, en comparaison avec les associations similaires qui ont bien la personnalité juridique et sont donc, par conséquent, soumises à l'impôt des personnes morales.

Dans le présent projet, l'on vise dès lors aussi à traiter fiscalement sur un pied d'égalité les revenus recueillis par les associations sans personnalité juridique et les revenus perçus par des associations qui disposent bel et bien de la personnalité juridique.

C'est pourquoi il est proposé dans le présent projet d'imposer les revenus mobiliers recueillis par une association sans personnalité juridique sur un compte de cette association dans le chef de l'habitant du Royaume qui dispose du pouvoir de signature de ce compte.

A ce propos, il doit être observé que rien ne changera pour les associations sans personnalité juridique qui ne perçoivent pas de revenus propres et qui travaillent exclusivement au moyen d'allocations ou de cotisations.

Etant donné que l'objectif de cette mesure n'est pas de décourager la prise d'un mandat dans de telles associations, l'on donne la possibilité à ces associations d'éviter que les personnes habilitées qui gèrent les comptes soient imposées sur les revenus recueillis par l'association

L'on donne en effet la possibilité à ces associations de se soumettre volontairement à l'impôt des personnes morales, de sorte que l'impôt fiscal par transparence ne sera plus applicable dans le chef de ces habitants du Royaume. Dans le présent projet, il est proposé de laisser au Roi le soin de définir les modalités pratiques de cet assujettissement volontaire.

Art. 73

Etant donné que le présent projet a pour but de ne plus imposer les distributions d'une construction juridique de façon transparente, mais de considérer cette distribution comme un dividende, il n'est plus nécessaire de conserver la définition distincte de tiers bénéficiaire. Cet article a par conséquent pour objectif d'abroger la définition de tiers bénéficiaire.

Dans le présent projet, il est ensuite proposé d'introduire une nouvelle définition d'une construction

introduceren, die tot doel heeft om elke mogelijk contract waarachter een juridische constructie van het eerste of tweede type schuil gaat te viseren. Meer concreet worden de gevallen beoogd waarbij een juridische constructie van het eerste of het tweede type wordt ingebracht of waarbij de premies tot doel hebben om te beleggen in een juridische constructie van het eerste of het tweede type.

In het ontwerp wordt een brede definitie voorzien, zodat niet enkel de traditionele beleggingsverzekering-producten type TAK 21 of 23 worden geïllustreerd, maar ook andere producten die geen beleggingsverzekering-producten in de strikte zin van het woord zijn, maar die het op een gelijkaardige manier mogelijk maken om op contractuele wijze de band tussen de oprichter en de juridische constructie door te knippen.

Ten gevolge van de nieuwe bepalingen die door dit ontwerp in de artikelen 5/1 en 220/1, WIB 92 worden ingevoegd, zullen de inkomsten die worden verkregen door de juridische constructie van het eerste of het tweede type die deel uitmaakt van een juridische constructie van het derde type, worden belast in hoofde van de rijksinwoner of de rechtspersoon die aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen, die het contract heeft gesloten en in wiens naam de premies van het contract werden voldaan.

Een verzekeringcontract zal dus slechts als een juridische constructie worden aangemerkt in de mate dat wordt voldaan aan de in dit ontwerp voorgestelde definitie. Dit ontwerp heeft dus niet tot doel om iets te wijzigen aan het fiscale stelsel van de beleggingsverzekering in het algemeen.

Tot slot worden in dit artikel een definitie van dochterconstructie, moederconstructie en ketenconstructie toegevoegd die tot doel hebben te verzekeren dat de doorlooptbelasting kan worden toegepast op dubbelstructuren.

Art. 74

De aanpassing in het eerste lid van dit artikel heeft tot doel om de toepassing van de fiscale transparantie te vereenvoudigen en deze enkel in hoofde van de oprichters van de juridische constructie toe te passen. De doorlooptbelasting zal dus bijgevolg niet meer worden toegepast in hoofde van de derde begunstigen van een juridische constructie. De inkomsten die deze derde begunstigen verkrijgen zullen dus voortaan eenvoudigweg als een dividend worden gekwalificeerd

juridique, qui a pour but de viser tout contrat possible derrière lequel se cache une construction juridique du premier ou du deuxième type. Plus concrètement, l'on vise les cas dans lesquels une construction juridique du premier ou du deuxième type est apportée, ou dans lesquels les primes ont pour but de détenir une construction juridique du premier ou du deuxième type.

Le projet prévoit une définition large de façon à ce que soient visés non seulement les produits d'assurance placement de type branche 21 ou 23, mais également d'autres produits qui ne sont pas strictement des produits d'assurance placement, mais qui permettent de façon similaire de couper de manière contractuelle le lien entre le fondateur et la construction juridique.

Suite aux nouvelles dispositions qui sont introduites par le présent projet aux articles 5/1 et 220/1, CIR 92, les revenus recueillis par la construction juridique du premier ou du deuxième type qui fait partie d'une construction juridique du troisième type seront imposés dans le chef de l'habitant du Royaume ou de la personne morale qui est assujettie à l'impôt des personnes morales, qui a conclu le contrat et au nom duquel les primes du contrat d'assurance ont été payées.

Un contrat d'assurance ne sera considéré comme une construction juridique que dans la mesure où il répond à la définition proposée dans le présent projet. Ce projet n'a donc pas pour objectif de modifier quoique ce soit au régime fiscal des assurances placement en général.

Enfin, les définitions de construction filiale, de construction mère et de construction en chaîne sont ajoutées au présent article, qui a pour but d'assurer que la taxe de transparence s'applique bien aux structures doubles.

Art. 74

L'adaptation du premier alinéa du présent article a pour but de simplifier l'application de la transparence fiscale, et de l'appliquer uniquement dans le chef des fondateurs de la construction juridique. La taxe de transparence ne sera par conséquent plus appliquée dans le chef des tiers bénéficiaires d'une construction juridique. Les revenus que ces tiers bénéficiaires recueillent seront donc désormais simplement qualifiés de dividendes et seront dès lors imposés à un taux uniforme, à moins

en dus aan een uniform tarief worden belast, tenzij kan worden aangetoond dat de uitgekeerde inkomsten reeds in België hun belastingregime hebben ondergaan.

In het tweede lid wordt een heel nieuwe bepaling geïntroduceerd die tot doel heeft om de zogenaamde dubbelstructuren ook onder de toepassing van dit aanslagstelsel te brengen.

Deze nieuwe bepaling heeft dan ook tot doel om het mogelijk te maken dat opeengestapelde juridische constructies op geconsolideerde wijze kunnen worden aangepakt.

Indien bijvoorbeeld in het vermogen van juridische constructie A de aandelen of economische rechten van een juridische constructie B zijn opgenomen, maken voor de toepassing van de doorkijkbelasting en in verhouding tot de deelneming van A in B, de inkomsten die werden verkregen door juridische constructie B deel uit van de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie A.

Het tweede lid heeft evenwel op zichzelf geen belastingheffing tot gevolg en moet dus worden samengelezen met het eerste lid, wat dus concreet tot gevolg heeft dat bij de inkomsten van de in het eerste lid bedoelde juridische constructie ook de inkomsten van de eventuele dochterconstructies moeten worden opgeteld.

Veronderstel bijvoorbeeld rijksinwoner X en juridische constructies A, B, C en D waarbij de juridische constructie C voor 100 pct. eigenaar is van juridische constructie D, juridische constructie B voor 100 pct. eigenaar is van juridische constructie C, juridische constructie A voor 100 pct. eigenaar is van juridische constructie B en rijksinwoner X voor 100 pct. eigenaar van juridische constructie A en dus kwalificeert als oprichter van juridische constructie A. In dat geval stelt de consolidatieregeling dat de inkomsten die door juridische constructie D werden verkregen, deel uitmaken van de inkomsten die door juridische constructie C werden verkregen. De inkomsten die door juridische constructie C werden verkregen, maken op hun beurt deel uit van de inkomsten die door juridische constructie B worden verkregen, maar aangezien in de inkomsten die door juridische constructie C werden verkregen ook de inkomsten zijn begrepen die door juridische constructie D werden verkregen, maken voor de toepassing van de doorkijkbelasting de inkomsten die door de juridische constructie C en D werden verkregen deel uit van de inkomsten die door juridische constructie B werden verkregen. Deze redenering kan ook worden doorgetrokken naar juridische constructie A en zal dus uiteindelijk toelaten om de inkomsten die

que l'on puisse démontrer que les revenus distribués ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique.

Au second alinéa, une toute nouvelle disposition est introduite qui a pour but de placer également lesdites doubles structures dans le champ d'application de ce régime de taxation.

Cette nouvelle disposition a dès lors pour objectif de rendre possible le fait d'appréhender de façon consolidée ces constructions juridiques superposées.

Si par exemple dans le patrimoine d'une construction juridique A les actions ou parts ou droits économiques d'une construction juridique B sont repris, pour l'application de la taxe de transparence et au prorata de la participation de A dans B, les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique B font partie intégrante des revenus qui ont été recueillis par la construction juridique A.

L'alinéa 2 n'entraîne cependant pas d'imposition en lui-même et doit donc être lu conjointement avec l'alinéa premier, ce qui a donc concrètement pour conséquence qu'aux revenus de la construction juridique visée au premier alinéa doivent également s'ajouter les revenus d'une construction filiale.

Imaginons, par exemple, un habitant du Royaume X et des constructions juridiques A, B, C et D, desquelles la construction juridique C est propriétaire de 100 p.c. de la construction juridique D, la construction juridique B est propriétaire de 100 p.c. de la construction juridique C, la construction juridique A est propriétaire de 100 p.c. de la construction juridique B et l'habitant du Royaume est propriétaire de 100 p.c. de la construction juridique A et a donc la qualité de fondateur de la construction juridique A. Dans ce cas, la règle de consolidation pose comme solution que les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique D font partie des revenus qui ont été recueillis par la construction juridique C. Les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique C font, à leur tour, partie des revenus recueillis par la construction juridique B, mais vu que dans les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique C sont également compris les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique D, les revenus qui ont été recueillis par les constructions juridiques C et D font partie des revenus qui ont été recueillis par la construction juridique B. Ce raisonnement peut également être étendu à la construction juridique A et permettra donc finalement de taxer les revenus qui ont été perçus par

werden verkregen door juridische constructies A, B, C, en D te belasten in hoofde van rijksinwoner X.

Om dubbele belasting te vermijden, worden de transacties tussen de onderliggende juridische constructies niet belast, maar deze niet belasting geldt niet voor de reeds aanwezige historische reserves die gevormd werden door inkomsten die voor de inwerkingtreding van dit aanslagstelsel door de juridische constructie werden verkregen. De niet belasting van deze inkomsten geldt dus alleen maar in het geval de belastingplichtige aantoont dat de uitgekeerde inkomsten zijn samengesteld uit door de andere juridische constructie verkregen inkomsten die reeds in hoofde van een natuurlijke persoon of een in artikel 220, WIB 92, bedoelde rechtspersoon in België hun belastingregime hebben ondergaan. Aangezien de oudst verkregen inkomsten geacht eerst te zijn uitgekeerd, zal het pas mogelijk zijn om dit bewijs te leveren nadat alle historische reserves werden uitgekeerd.

Veronderstel rijksinwoner A is oprichter van juridische constructie B. Juridische constructie B houdt op zijn beurt de aandelen aan van juridische constructie C. Juridische constructie C houdt voor 90 pct. de aandelen aan van juridische constructie D.

Op 1 januari 2017 heeft juridische constructie D 100 gereserveerde winst. In de loop van het jaar 2017 verkrijgt juridische constructie D een divers inkomen van 40. In 2018 krijgt deze juridische constructie geen inkomsten en keert ze 50 inkomsten uit. In 2019 krijgt deze juridische constructie geen inkomsten en keert ze 60 inkomsten uit.

Rijksinwoner A wordt belast op de inkomsten van juridische constructie B. Juridische constructie B heeft evenwel geen eigen inkomsten verkregen, maar tot haar inkomsten moeten ook de inkomsten van juridische constructie C worden gerekend. Juridische constructie C heeft geen eigen inkomsten, maar tot haar inkomsten behoren ook de inkomsten van juridische constructie D ten belope van 90 pct. Dit heeft dus in dit voorbeeld tot gevolg dat rijksinwoner A in aanslagjaar 2018 zal belast worden op een divers inkomen van 36 (90 pct. van 40).

In het aanslagjaar 2019 zal de uitkering van juridische constructie D naar C belast worden in hoofde van rijksinwoner A als een roerend inkomen (dividend), alsof deze rijksinwoner dat dividend zelf zou hebben verkregen. Rijksinwoner A zal dus in het aanslagjaar 2019 een dividendinkomen van 45 aangeven (90 pct. van 50).

les constructions juridiques A, B, C et D dans le chef de l'habitant du Royaume X.

Afin d'éviter la double imposition, les transactions entre les constructions juridiques sous-jacentes ne sont pas imposées, mais cette non-imposition ne vaut pas pour les réserves historiques déjà existantes formées par des revenus recueillis par la construction juridique avant la date d'entrée en vigueur de ce régime de taxation. La non-imposition de ces revenus est donc uniquement valable dans le cas où le contribuable démontre que les revenus distribués sont composés des revenus recueillis par une autre construction juridique, qui ont déjà subi leur régime fiscal en Belgique dans le chef d'une personne physique ou d'une personne morale visée à l'article 220, CIR 92. Etant donné que les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués, il ne sera possible de fournir cette preuve qu'après la distribution de toutes les réserves historiques.

Supposons qu'un habitant A du Royaume est fondateur d'une construction juridique B. La construction juridique B détient à son tour les parts d'une construction juridique C. La construction juridique C détient 90 p.c. des parts d'une construction juridique D.

Le 1er janvier 2017, la construction juridique D a 100 de bénéfices réservés. Dans le cours de l'année 2017, la construction juridique D recueille un revenu divers de 40. En 2018, cette construction juridique ne recueille aucun revenu et en distribue 50. En 2019, cette construction juridique ne recueille aucun revenu et en distribue 60.

L'habitant A du Royaume est imposé sur les revenus de la construction juridique B. La construction juridique B n'a toutefois recueilli aucun revenu propre, mais les revenus de la construction juridique C doivent également être pris en compte dans ses revenus. La construction juridique C n'a pas de revenu propre, mais les revenus de la construction juridique D font également partie de ses revenus à concurrence de 90 p.c. Cela a donc pour conséquence dans cet exemple que l'habitant A du Royaume sera imposé sur un revenu divers de 36 (90 p.c. de 40) pour l'exercice d'imposition 2018.

Pour l'exercice d'imposition 2019, la distribution de la construction juridique D à C sera imposée comme revenu mobilier (dividende) dans le chef de l'habitant A du Royaume, comme si cet habitant du Royaume avait lui-même recueilli ce dividende. L'habitant A du Royaume indiquera donc un revenu de dividende de 45 (90 p.c. de 50) pour l'exercice d'imposition 2019.

In het aanslagjaar 2020 zal de uitkering van juridische constructie D naar C belast worden in hoofde van rijksinwoner A als een roerend inkomen (dividend), alsof deze rijksinwoner dat dividend zelf zou hebben verkregen. Rijksinwoner A zal dus in het aanslagjaar 2019 een dividendinkomen van 54 aangeven (90 pct. van 60), tenzij deze rijksinwoner het bewijs levert dat dat deze inkomsten zijn samengesteld uit door de andere juridische constructie verkregen inkomsten die reeds in hoofde van een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon in België hun belastingregime hebben ondergaan. Aangezien de oudst verkregen inkomsten geacht worden eerst te zijn uitgekeerd, zal het bewijs enkel kunnen geleverd worden voor een bedrag van 9 (90 pct. van 110-100) en volstaat de aangifte van een dividendinkomen van 45 (54-9).

Aangezien het nieuwe tweede lid, dat de efficiënte aanpak van de dubbelconstructies beoogt, niet tot gevolg mag hebben dat hetzelfde inkomen dat door een juridische constructie wordt verkregen een tweede keer aan de doorkijkbelasting mag onderworpen worden, wordt hiervoor ook een bepaling in het ontwerp voorzien. De toepassing van het tweede lid mag dus niet tot gevolg hebben dat een inkomen aan belasting onderworpen wordt indien de belastingheffing ook zonder de toepassing van dit tweede lid kan worden uitgevoerd, bijvoorbeeld in het geval de oprichter van een moederconstructie ook als oprichter wordt beschouwd in de zin van artikel 2, § 1, 14°, WIB 92, van de dochterconstructie.

Het zevende lid, dat het tiende lid wordt, van artikel 5/1, § 1, WIB 92, wordt vervangen, teneinde te verduidelijken dat het doorkijkprincipe niet van toepassing is in het geval de juridische constructie inkomsten uitkeert aan één of meerdere oprichters. Deze bepaling heeft dus tot doel te vermijden dat artikel 5/1, § 1, WIB 92, zou kunnen worden ingeroepen om een kwalificatie van deze uitkering als dividend tegen te gaan.

In aansluiting bij hetgeen werd beoogd in de toelichting bij de programmawet van 10 augustus 2015, wordt de in artikel 5/1, § 3, b, WIB 92, opgenomen "substance" uitsluitingsbepaling verduidelijkt. De uitsluiting zal slechts van toepassing zijn in het geval de inkomsten van de juridische constructie hoofdzakelijk voortkomen uit één of meer daadwerkelijke economische activiteiten die niet het beheer van het privévermogen van de oprichter of van één van de oprichters van deze juridische constructie tot doel mogen hebben. Vervolgens moet ook worden aangetoond dat de juridische constructie beschikt over een geheel van lokalen, personeel en uitrusting dat in verhouding staat tot deze activiteiten. Pas na dit bewijs wordt geleverd, zal de uitsluiting van toepassing zijn.

Pour l'exercice d'imposition 2020, la distribution de la construction juridique D à C sera imposée comme revenu mobilier (dividende) dans le chef de l'habitant A du Royaume, comme si cet habitant du Royaume avait lui-même recueilli ce dividende. L'habitant A du Royaume indiquera, pour l'exercice d'imposition 2019, un revenu de dividende de 54 (90 p.c. de 60), à moins que cet habitant du Royaume fournisse la preuve que ces revenus sont composés de revenus recueillis par l'autre construction juridique ayant déjà subi leur régime d'imposition en Belgique dans le chef d'une personne physique ou d'une personne morale visée à l'article 220. Vu que les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués, la preuve ne pourra être apportée que pour un montant de 9 (90 p.c. de 110-100) et la déclaration d'un revenu de dividende de 45 (54-9) suffit.

Étant donné que le nouvel alinéa 2, qui vise un traitement efficient des constructions doubles, ne peut avoir pour conséquence que le même revenu, recueilli par une construction juridique, ne soit soumis une deuxième fois à la taxe de transparence, une disposition est également prévue à ce propos dans le projet. L'application de l'alinéa 2 ne peut donc pas avoir pour conséquence qu'un revenu qui est soumis à l'impôt puisse aussi l'être si ledit alinéa 2 n'est pas appliqué, par exemple dans le cas où le fondateur d'une construction mère est également considéré comme fondateur au sens de l'article 2, § 1er, 14°, CIR 92, de la construction filiale.

L'alinéa 7, qui devient l'alinéa 10, de l'article 5/1, § 1er, CIR 92, est remplacé afin de clarifier le fait que le principe de transparence n'est pas applicable dans le cas où la construction juridique distribue des revenus à un ou plusieurs fondateurs. Cette disposition a donc pour but d'éviter que l'article 5/1, § 1er, CIR 92, puisse être invoqué afin d'empêcher une qualification de cette distribution en tant que dividende.

En lien avec ce qui était envisagé dans l'exposé des motifs de la loi-programme du 10 août 2015, la clause d'exception de "substance" contenue à l'article 5/1, § 3, b, CIR 92, est clarifiée. L'exception ne sera applicable que dans le cas où les revenus de la construction juridique proviennent principalement d'une ou de plusieurs activités économiques effectives qui ne peuvent avoir pour but la gestion du patrimoine privé du fondateur ou d'un des fondateurs de cette construction juridique. Ensuite, il faut également prouver que la construction juridique dispose d'un ensemble de locaux, personnel et équipements qui sont en rapport avec ces activités. Ce n'est qu'après avoir apporté cette preuve que l'exception sera applicable.

Vervolgens wordt voorgesteld om expliciet in de wet op te nemen dat activiteit van een juridische constructie enkel maar in aanmerking kan worden genomen als daadwerkelijke economische activiteit in de zin van artikel 5/1, § 3, b, in de mate dat deze activiteit van de juridische constructie geen verband houdt met het beheer van het privévermogen van de oprichter of van één van de oprichters. Deze verduidelijking sluit ook aan bij hetgeen werd beoogd in de toelichting bij de programmawet van 10 augustus 2015.

Teneinde de repatriëring van historisch opgebouwde reserves te bestendigen en dus het rendement en de effectiviteit van het aanslagstelsel te vergroten, wordt in dit ontwerp voorgesteld om twee specifieke situaties gelijk te stellen met een vereffening.

In het geval de juridische constructie, met inbegrip van alle activa naar een andere Staat verhuist, of in het geval de activa van een juridische constructie worden overgebracht naar een andere Staat waarmee effectief geen fiscale inlichtingen worden uitgewisseld, worden deze activa onweerlegbaar vermoed te zijn uitgekeerd. Deze maatregel beoogt te verhinderen dat de doorkijkbelasting vermeden zou worden omwille van het feit dat een juridische constructie zou worden verplaatst naar een Staat die geen bruikbare fiscale inlichtingen uitwisselt, waardoor de administratie geen inlichtingen meer kan verkrijgen die het moet toelaten om de doorkijkbelasting toe te passen.

De liquidatie van een juridische constructie wordt ook onweerlegbaar vermoed in het geval de economische rechten, de aandelen of de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie worden ingebracht in een nieuwe structuur. Hiermee wordt beoogd om de opeenstapeling en verpakking van juridische constructies in complexe structuren te ontmoedigen, die tot doel hebben om de administratie te verhinderen om tot een daadwerkelijke belastingheffing over te gaan.

Het spreekt voor zich dat de vrijstelling die is voorzien in artikel 21, eerste lid, 12°, WIB 92 ook hier van toepassing is, in het geval de niet uitgekeerde, maar wel belaste inkomsten, vervolgens daadwerkelijk worden uitgekeerd.

Art. 75

Dit artikel beoogt de fiscale transparantie in te voeren ten aanzien van de roerende inkomsten die worden verkregen door een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid.

Ensuite, il est proposé de préciser explicitement dans la loi que l'activité d'une construction juridique ne peut être prise en considération qu'en cas d'activité économique effective au sens de l'article 5/1, § 3, b, dans la mesure où cette l'activité de la construction juridique n'est aucunement liée avec la gestion du patrimoine privé du fondateur ou de l'un des fondateurs. Cette clarification concorde avec celle qui ressortait de l'exposé des motifs de la loi-programme du 10 août 2015.

Afin de maintenir le rapatriement des réserves historiquement constituées et donc d'augmenter le rendement et l'effectivité du régime d'imposition, il est proposé dans le présent projet d'assimiler deux situations spécifiques à une liquidation.

Dans le cas où la construction juridique, y compris tous les actifs, déménage vers un autre État, ou dans le cas où les actifs d'une construction juridique sont transférés vers un autre État avec lequel il n'existe pas d'échange d'informations fiscales effectif, ces actifs sont présumés de façon irréfragable être distribués. Cette disposition vise à empêcher que la taxe de transparence ne soit éludée en raison du fait qu'une construction juridique serait déplacée vers un État qui n'échange pas d'informations fiscales exploitables, de sorte que l'administration ne pourrait plus recevoir d'informations lui permettant d'appliquer la taxe de transparence.

La liquidation d'une construction juridique est également présumée de façon irréfragable dans le cas où les droits économiques, les actions ou parts ou les actifs d'une construction juridique visée au a) ou b) sont apportés à une nouvelle structure. On vise en l'espèce à décourager l'accumulation et la conception de constructions juridiques en structures complexes qui ont pour but d'empêcher l'administration de procéder effectivement à un prélèvement d'impôt.

Il est évident que l'exonération prévue à l'article 21, alinéa 1er, 12°, CIR 92, est par ailleurs d'application dans le cas où les revenus non distribués mais bien imposés, sont ensuite effectivement distribués.

Art. 75

Le présent article vise à instaurer la transparence fiscale vis-à-vis des revenus mobiliers perçus par une association sans personnalité juridique.

Dit artikel beoogt niet de verenigingen die aan de vennootschapsbelasting of de rechtspersonenbelasting onderworpen zijn. Vervolgens vallen ook de verenigingen die winsten of baten verkrijgen buiten het toepassingsgebied van deze bepaling, aangezien het op deze verenigingen toepasselijk transparante belastingstelsel wordt geregeld in artikel 29, WIB 92 en het omwille van de continuïteit niet aangewezen was om dit te wijzigen.

Het is niet altijd even eenvoudig is om de structuur en de samenstelling van een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid te kennen. Daarenboven zijn dergelijke verenigingen, in tegenstelling tot bijvoorbeeld een VZW, niet altijd centraal hiërarchisch gestructureerd rondom een raad van bestuur, waardoor het niet altijd eenvoudig is om de verantwoordelijken van deze verenigingen te identificeren en te verbinden met bepaalde door de vereniging verkregen inkomsten.

Aangezien het niet de bedoeling is om organisatiemodellen van dergelijke verenigingen te bruuskieren, wordt in dit ontwerp niet voorgesteld om de bestuurders van deze vereniging collectief te belasten op de roerende inkomsten die deze vereniging heeft verkregen, maar wel om de belastbaarheid vast te stellen van de roerende inkomsten die op een rekening op naam van een dergelijke vereniging worden verkregen in hoofde van de rijksinwoner(s) die gemachtigd zijn deze rekening te beheren. Dit ontwerp beoogt dus het verband te leggen tussen de rekening en de gemachtigden die de rekening mogen beheren.

Veronderstel bijvoorbeeld een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid die twee rekeningen aanhoudt, met name rekening A en rekening B. In dat geval zal rijksinwoner C die gemachtigd is om rekening A te beheren, maar die niet gemachtigd is om rekening B te beheren, enkel worden belast op de roerende inkomsten die door deze vereniging worden verkregen via rekening A. De roerende inkomsten die deze vereniging verkrijgt via rekening B zullen dus niet in hoofde van rijksinwoner C kunnen worden belast.

De fiscaal transparante behandeling van deze inkomsten heeft tot gevolg dat roerende inkomsten die op een buitenlandse rekening worden verkregen en waarop geen roerende voorheffing wordt ingehouden, voortaan aan de inkomstenbelasting onderworpen worden. Voor verenigingen die enkel dergelijke inkomsten verkrijgen op één of meerdere Belgische rekeningen, verandert er niet zo veel aangezien op deze inkomsten in principe roerende voorheffing wordt ingehouden.

Geen enkele fiscale bepaling verhindert de belastingplichtige om de belasting die hij verschuldigd is ten gevolge van de inkomsten die de vereniging zonder

Le présent article ne vise pas les associations assujetties à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales. Par ailleurs, les associations qui perçoivent des bénéfices et profits tombent également hors du champ d'application de cette disposition, étant donné que le régime d'imposition par transparence applicable à ces associations est réglé par l'article 29, CIR 92 et qu'en vertu de la continuité, il n'était pas indiqué de le modifier.

Il n'est pas toujours aussi évident de connaître la structure et la composition d'une association sans personnalité juridique. De plus, de telles associations ne sont pas toujours structurées centralement et hiérarchiquement autour d'un conseil d'administration, contrairement à une ASBL par exemple, ce qui ne rend pas toujours facile la tâche d'identifier les responsables de ces associations et de les rattacher à des revenus déterminés recueillis par l'association.

Etant donné que l'objectif n'est pas de brusquer les modèles d'organisation de telles associations, il n'est pas proposé dans ce projet d'imposer collectivement les administrateurs de cette association sur les revenus mobiliers que cette association a recueillis, mais bien de constater le caractère imposable des revenus mobiliers qui sont recueillis sur un compte au nom d'une telle association dans le chef du ou des habitant(s) du Royaume qui sont habilité(s) à gérer ces comptes. Le présent projet vise donc à établir le lien entre le compte et les personnes habilitées qui peuvent gérer le compte.

Imaginons par exemple une association sans personnalité juridique qui détient deux comptes, à savoir le compte A et le compte B. Dans ce cas, l'habitant du Royaume C qui est habilité à gérer le compte A, mais qui n'est pas habilité à gérer le compte B, ne sera imposé que sur les revenus mobiliers qui ont été recueillis par cette association via le compte A. Les revenus mobiliers que cette association a recueillis via le compte B ne peuvent dès lors pas être imposés dans le chef de l'habitant du Royaume C.

Le traitement fiscal par transparence de ces revenus a pour conséquence que les revenus mobiliers qui sont recueillis sur un compte à l'étranger et sur lesquels aucun précompte mobilier n'a été retenu, sont désormais soumis à l'impôt sur les revenus. Pour des associations qui recueillent uniquement ces revenus, sur un ou plusieurs comptes belges, cela ne change pas grand-chose étant donné que le précompte immobilier est en principe retenu sur ces revenus.

Aucune disposition fiscale n'empêche le contribuable de réclamer à l'association l'impôt dont il est redevable sur les revenus que cette association sans personnalité

rechtspersoonlijkheid heeft verkregen op deze vereniging te verhalen. Het is echter aan de belastingplichtige om hierover met de vereniging nadere afspraken te maken.

Art. 76

De wijzigingen die door dit ontwerp worden aangebracht aan artikel 18, eerste lid, 3°, WIB 92, hebben tot doel om voortaan ook uitkeringen van de in artikel 2, § 1, 13°, a), WIB 92, bedoelde juridische constructies als dividend aan te merken.

Het artikel wordt vervolgens aangepast zodat beter wordt gereflecteerd dat elke uitkering van een juridische constructie, die geen terugbetaling is van het ingebrachte vermogen, als een dividend wordt aangemerkt.

De uitkering van het ingebrachte vermogen wordt wel pas geacht plaats te vinden nadat alle gereserveerde winsten en inkomsten werden uitgekeerd. Het is in voorkomend geval aan de belastingplichtige om de grootte van het oorspronkelijk ingebrachte vermogen te bewijzen.

Art. 77

De wijzigingen die door dit ontwerp worden aangebracht hebben tot doel om de vrijstelling ook mogelijk te maken in het geval de uitkering van de in artikel 2, § 1, 13°, a), WIB 92, bedoelde juridische constructie vrij te stellen van inkomstenbelasting in het geval deze uitgekeerde inkomsten in België hun belastingregime hebben ondergaan.

Vervolgens wordt in artikel 21, WIB 92, verduidelijkt dat voor de toepassing van het eerste lid, 12°, de oudst verkregen inkomsten worden geacht eerst te zijn uitgekeerd. Dit heeft tot gevolg dat slechts van deze vrijstelling kan worden gebruik gemaakt na uitkering van de historische reserves.

Art. 78

Dit artikel heeft tot doel om het toepassingsgebied van de rechtspersonenbelasting uit te breiden naar de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid die niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting en die geen winsten of baten verkrijgen. Met dit artikel wordt dus een uitwijkmogelijkheid voorzien voor de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid die wensen te verhinderen dat de gemachtigden die de rekeningen

juridique a recueillis. Il appartient toutefois au contribuable d'en discuter plus en avant avec l'association.

Art. 76

Les modifications qui sont apportées par le présent projet à l'article 18, alinéa 1er, 3°, CIR 92, ont pour but de considérer désormais également les distributions des constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, a), CIR 92 comme des dividendes.

L'article est ensuite adapté de telle sorte qu'il ressorte mieux que chaque distribution d'une construction juridique, qui ne constitue pas le remboursement du patrimoine apporté, est considérée comme un dividende.

La distribution du patrimoine apporté n'est censée avoir lieu qu'après la distribution de tous les bénéfices et revenus réservés. Il appartient, le cas échéant, au contribuable de prouver l'importance du patrimoine apporté initialement.

Art. 77

Les modifications qui sont apportées par le présent projet ont pour but de rendre possible l'exonération également dans le cas où le bénéfice distribué d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a), CIR 92, est exonéré de l'impôt sur les revenus lorsque ces revenus distribués ont subi leur régime fiscal en Belgique.

Il est ensuite précisé à l'article 21, CIR 92, que pour l'application de l'alinéa 1er, 12°, les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués. Cela a pour conséquence qu'il ne peut être fait usage de cette exonération qu'après distribution des réserves historiques.

Art. 78

Le présent article a pour objectif d'élargir le champ d'application de l'impôt des personnes morales aux associations sans personnalité juridique qui ne sont pas assujetties à l'impôt des sociétés et qui ne recueillent pas de bénéfices ou profits. Avec cet article, l'on prévoit donc une possibilité d'échappatoire pour les associations sans personnalité juridique qui souhaitent éviter que les personnes habilitées qui gèrent les comptes

beheren, zouden worden belast op de roerende inkomsten die de vereniging heeft verkregen.

Deze verenigingen zullen dus de vrije keuze hebben om zich te onderwerpen aan de rechtspersonenbelasting en zullen hier dus geenszins toe worden verplicht.

Teneinde optimalisatie te vermijden en de fiscale controle te vereenvoudigen, stelt dit ontwerp voor dat de keuze voor de rechtspersonenbelasting betrekking moet hebben op ten minste 6 opeenvolgende belastbare tijdperken.

De bevoegdheid om de procedure vast te leggen die deze verenigingen moeten volgen alvorens zij kunnen onderworpen worden aan de rechtspersonenbelasting, wordt toegewezen aan de Koning. De bevoegdheid van de Koning beperkt zich in dit kader tot het uitwerken van de praktische modaliteiten van deze procedure.

Art. 79

De wijzigingen die door dit ontwerp aan artikel 220/1, WIB 92, zijn aangebracht zijn analoog aan de wijzigingen die door dit ontwerp aan artikel 5/1, WIB 92, worden aangebracht.

Art. 81 en 78, 82, 83 en 85

Teneinde de in het buitenland aangehouden rekeningen op naam van een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid te kunnen identificeren, die worden beheerd door één of meerdere rijksinwoners, wordt in dit ontwerp voorgesteld om het toepassingsgebied van de reeds vigerende aangifteplicht voor buitenlandse rekeningen uit te breiden naar de rekeningen van een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid die door de belastingplichtige, zijn echtgenoot of door een kind wiens inkomsten bij de belastingplichtige wordt gevoegd, worden beheerd.

De overige wijzigingen die in dit artikel worden voorgesteld hebben tot doel om elke verwijzing naar de derde begunstigde op te heffen. Aangezien dit ontwerp niet beoogt om wijzigingen aan te brengen aan het toepassingsgebied van de in het artikel 307, § 1, vierde, negende en tiende lid, WIB 92, voorziene aangifteplicht wordt de verwijzing naar een belastingplichtige die een derde begunstigde is van een juridische constructie vervangen door een verwijzing naar een belastingplichtige die een dividend of op het even welke wijze enig ander voordeel van een juridische constructie heeft verkregen.

Er wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de tekst van artikel 307, § 1, WIB 92 in een meer leesbare

soient imposées sur les revenus mobiliers recueillis par l'association.

Ces associations auront donc le libre choix de se soumettre à l'impôt des personnes morales et n'y seront en aucun cas obligées.

Afin d'éviter l'optimisation et de simplifier le contrôle fiscal, le projet propose, que le choix pour l'impôt des personnes morales doit porter sur au moins 6 périodes imposables successives.

La compétence est attribuée au Roi de déterminer la procédure que ces associations doivent respecter avant de pouvoir être assujetties à l'impôt des personnes morales. La compétence du Roi se limite dans ce cadre à élaborer les modalités pratiques de cette procédure.

Art. 79

Les modifications qui sont apportées par le présent projet à l'article 220/1, CIR 92, sont analogues aux modifications apportées par le présent projet à l'article 5/1, CIR 92.

Art. 81 et 78, 82, 83 et 85

Afin de pouvoir identifier les comptes détenus à l'étranger au nom d'une association sans personnalité juridique, qui sont gérés par un ou plusieurs habitants du Royaume, il est proposé dans le présent projet d'étendre le champ d'application de l'obligation de déclaration des comptes étrangers déjà en vigueur aux comptes d'une association sans personnalité juridique qui sont gérés par le contribuable, son conjoint ou un enfant dont les revenus sont ajoutés à ceux du contribuable.

Les autres modifications apportées par le présent article ont pour objectif d'abroger toute référence aux termes de tiers bénéficiaire. Etant donné que le présent projet ne vise pas à modifier le champ d'application de l'obligation de déclaration prévue par l'article 307, § 1er, alinéas 4, 9 et 10, CIR 92, la référence à un contribuable tiers bénéficiaire d'une construction juridique est remplacée par une référence à un contribuable ayant recueilli un dividende ou tout autre avantage perçu de quelque façon que ce soit d'une construction juridique.

Il est profité de l'occasion afin de rédiger le texte de l'article 307, § 1er, CIR 92 sous une forme plus lisible.

vorm op te stellen. Die paragraaf wordt gesplitst in meerdere paragrafen die per type belasting de verplichtingen vermelden die moeten worden nageleefd bij het indienen van de aangifte.

Het advies nr. 62 219 van 11 oktober 2017 van de Raad van State werd gevolgd.

De aanpassing van artikel 307, WIB 92 vergt tevens een aanpassing van de verwijzing naar dat artikel in de artikelen 198, § 1, 10°, 315, tweede lid, 322, § 5, en 445, § 2, WIB 92 (artikelen 78, 82, 83 en 85 in ontwerp).

Art. 84 en 86

Ten gevolge van de opheffing van de verschillen in fiscale behandeling tussen enerzijds een in artikel 2, § 1, 13°, a), WIB 92, bedoelde juridische constructie, en anderzijds een in artikel 2, § 1, 13°, b), WIB 92, bedoelde juridische constructie, is het niet meer nodig om de oorspronkelijk in artikel 344/1, tweede lid, WIB 92 en de in artikel 47, tweede en derde lid van de programmawet van 10 augustus 2015, voorziene antimisbruikbepaling te handhaven.

Vervolgens is het omwille van de in dit ontwerp uitgewerkte aanpak tegen de zogenaamde dubbelstructuren, niet nodig om voor de juridische constructies bijzondere algemene antimisbruikbepaling te handhaven.

De aanpassing die wordt voorzien in dit artikel heeft tot doel om het mogelijk te maken dat de in artikel 344, § 1, WIB 92 opgenomen algemene antimisbruikbepaling ook van toepassing kan zijn op de handelingen die worden gesteld door een juridische constructie, die normaal gezien op zichzelf beschouwd geen belastingplichtige is. Het doorkijkprincipe wordt bijgevolg doorgetrokken en ook toegepast op de in artikel 344, § 1, WIB 92, opgenomen algemene antimisbruikbepaling, zodat de administratie de mogelijkheid heeft om rechtshandelingen van een juridische constructie in geval van fiscaal misbruik te negeren.

Er is bijgevolg onder meer sprake van fiscaal misbruik wanneer de gestelde rechtshandeling of het geheel van rechtshandelingen in strijd is met de doelstellingen van het WIB 92, waaronder uiteraard onder andere de artikelen 2, § 1, 13° tot 14°, 5/1, 18 of 220/1, WIB 92 zijn begrepen, of de ter uitvoering van deze artikelen genomen besluiten.

Veronderstel bijvoorbeeld rijksinwoner X en een structuur van opeengestapelde juridische constructies, A, B en C, waarbij de rechten van juridische constructie C worden aangehouden door juridische constructie B,

Le paragraphe en question est scindé en plusieurs paragraphes qui, par type d'impôt, mentionnent les obligations à remplir lors de l'introduction de la déclaration.

L'avis n° 62 219 du 11 octobre 2017 du Conseil d'État a été suivi.

En plus, l'adaptation de l'article 307, CIR 92, nécessite une adaptation du renvoi à cet article dans les articles 198, § 1er, 10°, 315, alinéa 2, 322, § 5, et 445, § 2, CIR 92 (articles 78, 82, 83 et 85 en projet).

Art. 84 et 86

Suite à la suppression des différences de traitement fiscal entre d'une part une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a), CIR 92, et d'autre part une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b), CIR 92, il n'est plus nécessaire de maintenir la disposition anti-abus initiale prévue à l'article 344/1, alinéa 2, CIR 92 et à l'article 47, alinéa 2 et 3 de la loi-programme de 10 août 2015.

Ensuite, en raison de l'approche élaborée dans le présent projet à l'encontre desdites doubles structures, il n'est pas nécessaire de maintenir une disposition générale anti-abus distincte pour les constructions juridiques.

L'adaptation prévue dans le présent article a pour objectif de rendre possible l'application de la disposition générale anti-abus reprise à l'article 344, § 1er, CIR 92 aux actes posés par une construction juridique, qui, normalement, n'est pas considérée en elle-même comme un contribuable. Le principe de transparence est par conséquent étendu et également appliqué à la disposition générale anti-abus reprise à l'article 344, § 1er, CIR 92, de sorte que l'administration ait la possibilité d'ignorer les actes juridiques d'une construction juridique en cas d'abus fiscal.

Il est donc entre autres question d'abus fiscal lorsque l'acte juridique posé ou l'ensemble d'actes juridiques sont en contradiction avec les objectifs du CIR 92, dont naturellement entre autres les articles 2, § 1er, 13° à 14°, 5/1, 18 ou 220/1, CIR 92, ou les arrêtés d'exécution de ces articles.

Imaginons, par exemple, un habitant du Royaume X et une structure d'accumulation de constructions juridiques, A, B et C, par laquelle les droits de la constructions juridiques C sont détenus par la construction

de rechten van juridische constructie B worden aangehouden door juridische constructie A en de rechten van juridische constructie A worden aangehouden door rijksinwoner X. Rijksinwoner X wenst ten gevolge van de invoering van de doorkijkbelasting te vermijden dat de inkomsten uit het afgezonderde vermogen dat is opgenomen in juridische constructie A in zijn hoofd wordt belast. Om de toepassing van de kaaimantaks te vermijden heeft X als oplossing bedacht om de rechten op juridische constructie C over te dragen aan intra Europese vennootschap Q die geen juridische constructie is in de zin van artikel 2, WIB 92.

Indien hij deze verrichting zou opzetten loopt rijksinwoner X het risico dat hij in de hoedanigheid als belastingplichtige een verrichting uitvoert waarbij hij, in strijd met de doelstellingen van artikel 5/1, WIB 92, het afgezonderde vermogen buiten het toepassingsgebied van die bepaling plaatst waardoor hij zich in het toepassingsgebied van artikel 344, § 1, WIB 92 begeeft.

Om de toepassing van deze antimisbruikbepaling te vermijden zou X ook kunnen overwegen om juridische constructie C, de rechten van juridische constructie B te laten overdragen aan een intra-Europese vennootschap Q in ruil voor de rechten op Q. Dit heeft als voordeel dat het misbruik niet door de belastingplichtige tot stand wordt gebracht maar wel door de juridische constructie, waardoor de toepassing van artikel 344, § 1, WIB 92 zou kunnen worden ontweken.

Het in dit ontwerp voorgestelde artikel 344/1, WIB 92, vermijdt dus dat de toepassing van de algemene antimisbruikbepaling wordt ontweken door ook de handelingen van een juridische constructie aan de toets van de antimisbruikbepaling te onderwerpen.

De oprichter van deze juridische constructie of de belastingplichtige die tijdens het belastbaar tijdperk een dividend van deze juridische constructie heeft verkregen, hebben steeds de mogelijkheid om het in artikel 344, § 1, derde lid, WIB 92, bedoelde tegenbewijs te leveren.

Indien het tegenbewijs niet wordt geleverd dan wordt de belastbare grondslag en de belastingberekening hersteld overeenkomstig artikel 344, § 1, vierde lid, WIB 92.

Art. 87

In dit ontwerp wordt voorgesteld om de wijzigingen van deze afdeling vanaf 1 januari 2018 in werking te laten treden. Om te vermijden dat de belastingplichtigen die uitkeringen van een in artikel 2, § 1, 13°, a), WIB 92 bedoelde juridische constructie verkrijgen, zouden worden

juridique B, les droits de la constructions juridiques B sont détenus par la construction A et les droits de la construction juridique A sont détenus par l'habitant du Royaume X. L'habitant du Royaume X souhaite, suite à l'instauration de la taxe de transparence, éviter que les revenus du patrimoine isolé dans la construction juridique A soient imposés dans son chef. Afin d'éviter l'application de la taxe de transparence, X a imaginé la solution consistant à transférer les droits de la construction juridique C à une société intra-européenne Q qui n'est pas une construction juridique au sens de l'article 2, CIR 92.

S'il effectuait cette opération, l'habitant du Royaume X courrait le risque de se trouver dans la situation d'un contribuable qui effectue une opération par laquelle il met le patrimoine isolé en dehors du champ d'application de l'article 5/1, CIR 92, en contradiction avec l'objectif de cette disposition, et qui s'expose de ce fait dans le champ d'application de l'article 344, CIR 92.

Afin d'éviter l'application de cette mesure anti-abus, X pourrait aussi envisager de laisser la construction juridique C transférer les droits de la construction B à une société intra-européenne Q en échange des droits sur Q. Cela a pour avantage que l'abus n'est pas commis par le contribuable mais par la construction juridique en vertu de quoi l'application de l'article 344, § 1er, CIR 92, pourrait être esquivée.

L'article 344/1, CIR 92, en projet, évite donc que l'application de la mesure anti-abus générale soit évitée en soumettant également les actes d'une construction juridique à l'épreuve de la mesure anti-abus.

Le fondateur de cette construction juridique ou le contribuable qui, durant la période imposable, a perçu un dividende de cette construction juridique a toujours la possibilité d'apporter la preuve contraire visée à l'article 344, § 1er, alinéa 3, CIR 92.

Si la preuve contraire n'est pas fournie, alors la base imposable et le calcul de l'impôt sont rétablis conformément à l'article 344, § 1er, alinéa 4, CIR 92.

Art. 87

Il est proposé, dans le présent projet, de faire entrer en vigueur les modifications de la présente section à partir du 1er janvier 2018. Pour éviter que les contribuables dont les distributions recueillies par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a), CIR 92, ne

aangemoedigd om deze uitkeringsdatum te vervroegen tot voor 1 januari 2018, wordt voor deze inkomsten een afzonderlijke inwerkingtredingsdatum voorzien.

De regering opteert ervoor om voor deze inkomsten de inwerkingtredingsdatum te vervroegen tot 17 september 2017. Er wordt voor deze datum gekozen omdat op die datum een gespecialiseerd en toonaangevend advocatenkantoor een nieuwsbrief heeft gepubliceerd, waarbij voor het eerst in detail de opzet van dit ontwerp wordt besproken. Ten gevolge van deze publicatie kan worden aangenomen dat binnen de wereld van het vermogensbeheer vanaf die datum de intentie van de regering bekend was om dergelijke uitkeringen voortaan als dividend te belasten.

Teneinde de keuze om dergelijke uitkeringen die na 17 september 2017 werden toegekend of betaalbaar gesteld, niet in strijd te laten zijn met het beginsel van niet retroactiviteit, wordt ervoor geopteerd om wat de roerende voorheffing betreft, deze regel pas ingang te laten vinden vanaf de eerste dag van de maand na die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekend gemaakt.

In antwoord op het advies nr. 62 219 van 11 oktober 2017 van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de inwerkingtredingsbepaling die voorziet dat artikel 73, 4°, artikel 74, 1° en 4° tot 7°, artikel 80, 1° en 3°, en de artikelen 76, 77, 84 en 86 van toepassing zijn op de inkomsten die vanaf 17 september 2017 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie niet in strijd is met het beginsel van niet retroactiviteit en het dus niet noodzakelijk is om de terugwerkende kracht te verantwoorden.

Volgens vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof kan een fiscaalrechtelijke regel immers slechts als retroactief worden gekwalificeerd wanneer hij van toepassing is op feiten, handelingen en toestanden die definitief waren voltrokken op het ogenblik dat hij in werking is getreden.

Wat de personenbelasting en de rechtspersonenbelasting betreft, ontstaat de belastingschuld definitief op de datum van afsluiting van het belastbaar tijdperk. Uit artikel 360 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 volgt dat er geen onherroepelijk vastgelegde toestand bestaat vóór het einde van dat tijdperk.

Het aanslagstelsel van de juridische constructies is van toepassing in de personenbelasting en de rechtspersonenbelasting. Voor de toepassing van deze belastingen valt het belastbaar tijdperk samen met het kalenderjaar. Dit heeft tot gevolg dat de inkomsten die werden verkregen in het kalenderjaar 2017 pas op

soient encouragés à avancer cette date de distribution avant le 1er janvier 2018, une date d'entrée en vigueur distincte est prévue pour ces revenus.

Le gouvernement opte en cela pour que l'entrée en vigueur de ces revenus soit avancée au 17 septembre 2017. Cette date a été choisie parce que c'est à cette date qu'un bureau d'avocat spécialisé et réputé a publié une lettre d'actualité dans laquelle la mise en œuvre du présent projet était pour la première fois discutée en détail. A la suite de cette publication, il peut être supposé que dans le monde de la gestion de patrimoine, l'intention du gouvernement d'imposer désormais en tant que dividendes de telles distributions, était connue à partir de cette date.

Afin que le choix de telles distributions attribuées ou mises en paiement après le 17 septembre 2017, n'entre pas en conflit avec le principe de non rétroactivité, il a été choisi, en ce qui concerne le précompte mobilier, que cette mesure n'entre en vigueur qu'à partir du premier jour qui suit le mois durant lequel la présente loi est publiée au *Moniteur belge*.

En réponse à l'avis n° 62 219 du 11 octobre 2017 du Conseil d'État, il est précisé que la disposition d'entrée en vigueur qui prévoit que l'article 73, 4°, l'article 74, 1° et 4° à 7°, l'article 80, 1° et 3° et les articles 76, 77, 84 et 86 sont applicables aux revenus recueillis, attribués ou mis en paiement par une construction juridique à partir du 17 septembre 2017 n'est pas en conflit avec le principe de non-rétroactivité et qu'il n'est donc pas nécessaire pour justifier la rétroactivité.

Selon une jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle, une règle de droit fiscal ne peut être qualifiée de rétroactive que si elle s'applique à des faits, actes et situations qui étaient définitifs au moment où elle est entrée en vigueur.

En ce qui concerne l'impôt des personnes physiques et l'impôt des personnes morales, la dette d'impôt naît définitivement à la date de la clôture de la période imposable. Il découle de l'article 360 du Code des impôts sur les revenus 1992 qu'il n'existe pas de situation fixée de manière irrévocable avant la fin de cette période.

Le régime de taxation des constructions juridiques s'applique aux personnes physiques et aux personnes morales. Pour l'application de ces taxes, la période imposable correspond à l'année civile. Cela a pour conséquence que les revenus qui étaient recueillis en l'année civile 2017 ne seront définitivement déterminés

1 januari 2018 definitief worden vastgesteld waardoor de wijzigingen die voor deze datum aan de wet worden aangebracht geen retroactief effect kunnen hebben wat de inkomsten betreft die werden verkregen in de loop van het belastbaar tijdperk dat aanvangt op 1 januari 2017 en afsluit op 31 december 2017.

Afdeling 3

Wijzigingen betreffende de inkomsten uit collectieve beleggingsinstellingen

Art. 88

Artikel 88 in ontwerp brengt enkele wijzigingen aan in artikel 19*bis*, WIB 92.

De term “collectieve beleggingsinstelling in effecten” wordt vervangen door de term “instelling voor collectieve belegging” (ICB), zodat ook alternatieve instellingen voor collectieve belegging (AICB) die niet enkel in effecten zoals omschreven in het koninklijk besluit van 12 november 2012 met betrekking tot de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG beleggen onder het toepassingsgebied van artikel 19*bis*, WIB 92 komen te vallen.

Met de door de wet van 3 augustus 2012 aangebrachte wijzigingen in artikel 19*bis*, WIB 92 werd er niet langer een onderscheid gemaakt tussen een ICB met of zonder een Europees paspoort, maar vielen voortaan beiden onder het toepassingsgebied van artikel 19*bis*, WIB 92. Doordat echter de term “collectieve beleggingsinstelling in effecten” werd behouden, bleef het schrappen van dit onderscheid voor een groot deel zonder gevolg. Een van de belangrijkste voorwaarden om te voldoen aan de Richtlijn 2009/65/EG en bijgevolg een Europees paspoort te verkrijgen is immers net het beleggen in effecten. Op dit moment vallen dan ook, naast de ICB's die bedoeld worden in de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, enkel nog de kleine groep van ICB's die beleggen in effecten, maar om een andere reden dan hun beleggingsbeleid niet over een Europees paspoort beschikken onder het toepassingsgebied van artikel 19*bis* WIB 92. Door niet langer te spreken over een ICB “in effecten” zullen voortaan ook de gekapitaliseerde inkomsten uit een AICB die belegt in een andere categorie van beleggingen dan effecten voor de toepassing van artikel 19*bis*, WIB 92 in aanmerking komen.

qu'au 1er janvier 2018 de sorte que les modifications qui sont portées à la loi ne peuvent avoir aucun effet rétroactif en ce qui concerne les revenus qui étaient recueillis dans le courant de la période imposable qui débute au 1er janvier 2017 et se clôture le 31 décembre 2017.

Section 3

Modifications relatives aux revenus d'organismes de placement collectif

Art. 88

L'article 88 en projet apporte quelques modifications à l'article 19*bis*, CIR 92.

La notion d' “organisme de placement collectif en valeurs mobilières” est remplacée par la notion d' “organisme de placement collectif” (OPC), de sorte que les organismes de placement collectif alternatifs (OPCA) qui n'investissent pas uniquement en valeurs mobilières telles que décrites dans l'arrêté royal du 12 novembre 2012 relatif aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la directive 2009/65/CE, en viennent aussi à tomber dans le champ d'application de l'article 19*bis*, CIR 92.

Avec les modifications apportées à l'article 19*bis*, CIR 92, par la loi du 3 août 2012, il n'a plus été opéré de distinction entre un OPC avec ou sans passeport européen, les deux tombant depuis lors dans le champ d'application de l'article 19*bis*, CIR 92. Du fait que la notion d' “organisme de placement collectif en valeurs mobilières” fut pourtant maintenue, la suppression de cette distinction resta pour une grande part dépourvue d'effet. Une des principales conditions pour satisfaire à la Directive 2009/65/CE et, par conséquent de recevoir un passeport européen est en effet précisément le placement en valeurs mobilières. Actuellement, un petit groupe d'OPC's qui investissent en valeurs mobilières, mais ne disposent pas du passeport européen pour une autre raison que leur politique de placement, tombe également dans le champ d'application de l'article 19*bis*, CIR 92, à côté des OPC's qui sont visés par la loi du 3 août 2012 relative aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la Directive 2009/65/CE et aux organismes de placement en créances. En ne faisant pas plus longtemps mention d'un OPC “en valeurs mobilières”, les revenus capitalisés d'un OPCA qui investit dans une autre catégorie de placements que des valeurs mobilières seront dorénavant pris en compte dans le champ d'application de l'article 19*bis*, CIR 92.

Verder wordt de Nederlandstalige term afgestemd op deze zoals gebruikt in de financiële wetgeving. Er wordt niet langer gesproken van een “collectieve beleggingsinstelling”, maar van een “instelling voor collectieve belegging”.

De drempel van het deel van het vermogen dat rechtstreeks of onrechtstreeks belegd mag zijn in schuldvorderingen om niet in aanmerking te komen voor de toepassing van artikel 19*bis*, WIB 92 wordt verder verlaagd van 25 pct. naar 10 pct.

Tot nu toe was deze drempel afgestemd op de drempel voorzien voor het al dan niet uitwisselen van informatie in het kader van de Spaarrichtlijn (Richtlijn 2003/48/EG). Door de opheffing van de Spaarrichtlijn en de invoering van de automatische gegevensuitwisseling (*Common Reporting Standard*) is deze link niet langer relevant. Om ook de ICB's die slechts in beperktere mate in schuldvorderingen beleggen in aanmerking te nemen, wordt er voor gekozen de drempel verder te verlagen, maar niet volledig op te heffen. De drempel blijft op 10 pct., zodat pure aandelenfondsen niet mee in het bad getrokken worden omwille van de liquide middelen die zij exclusief en tijdelijk ten dienste van hun beleggingsbeleid in aandelen achter de hand houden en die ook als schuldvorderingen worden beschouwd.

Tot slot wordt het opschrift van het koninklijk besluit van 27 september 2009 naar het vijfde lid van de eerste paragraaf verplaatst, teneinde de leesbaarheid van de tekst te vergroten.

Art. 89

Artikel 89 in ontwerp past de vrijstellingen van roerende voorheffing vermeld in artikel 265, eerste lid, WIB 92 aan, zodat de fiscale transparantie van een gemeenschappelijke beleggingsfonds (GBF) voortaan ook toegepast wordt met betrekking tot inkomsten bedoeld in artikel 19*bis*, WIB 92. Het tot nu toe afwijken van deze fiscale transparantie leidde er immers toe dat de fiscaliteit met betrekking tot een GBF complex was en kon leiden tot de afwezigheid van enige taxatie van de inkomsten bedoeld in artikel 19*bis*, WIB 92, terwijl een gelijkaardige investering via een beleggingsvennootschap wel degelijk de toepassing van artikel 19*bis*, WIB 92 tot gevolg zou gehad hebben. Voortaan zal, net zoals al het geval was voor de inkomsten bedoeld in de artikelen 18 en 19, WIB 92, voor de toepassing van artikel 19*bis*, WIB 92 niet meer gekeken worden op het niveau van de GBF, maar op het niveau van de onderliggende beleggingen. Enkel indien een GBF niet voldaan heeft aan de ventilatieverplichting vermeld in artikel 321*bis*, WIB 92 zal er overeenkomstig artikel 19*ter*, WIB

Par ailleurs, le terme en néerlandais est mis en conformité avec celui qui est utilisé dans la législation financière. Il n'est plus fait mention de “collectieve beleggingsinstelling”, mais de “instelling voor collectieve belegging”.

Le seuil afférent à la partie du patrimoine qui peut être investi directement ou indirectement en créances pour ne pas être pris en compte pour l'application de l'article 19*bis*, CIR 92, est par ailleurs abaissé de 25 p.c. à 10 p.c.

Jusqu'à présent, ce seuil était conforme au seuil prévu pour appliquer ou non l'échange d'information dans le cadre de la Directive épargne (Directive 2003/48/CE). Suite à l'abrogation de la Directive épargne et l'adoption de l'échange automatique de données (*Common Reporting Standard*), ce lien n'est plus pertinent. Afin de viser également les OPC's qui n'investissent que d'une manière plus limitée en créances, il est opté pour abaisser davantage le seuil, mais sans le supprimer complètement. Le seuil est maintenu à 10 p.c., de sorte que de purs fonds d'actions ne sont pas entraînés dans le sillage en raison des liquidités qui sont conservées exclusivement et temporairement en vue de servir la politique de placement en actions et qui sont aussi considérées comme des créances.

Enfin, l'intitulé de l'arrêté royal du 27 septembre 2009 est déplacé du cinquième au premier paragraphe, afin d'améliorer la lisibilité du texte.

Art. 89

L'article 89 en projet adapte les exonérations de précompte mobilier prévues à l'article 265, alinéa 1er, CIR 92, de sorte que la transparence fiscale d'un fonds commun de placement (FCP) soit dorénavant également applicable en ce qui concerne les revenus visés à l'article 19*bis*, CIR 92. La non-application de cette transparence fiscale qui a prévalu jusqu'à présent a en effet eu pour conséquence que la fiscalité liée à un FCP était complexe et pouvait entraîner l'absence de toute taxation des revenus visés à l'article 19*bis*, CIR 92, tandis qu'un investissement similaire via une société d'investissement aurait tout de même eu pour conséquence d'appliquer l'article 19*bis*, CIR 92. Dorénavant, l'application de l'article 19*bis*, CIR 92, ne sera plus examinée au niveau du FCP, mais au niveau des placements sous-jacents, exactement comme c'est déjà le cas pour les revenus visés aux articles 18 et 19, CIR 92. Ce n'est que si un FCP n'a pas satisfait à l'obligation de ventilation prévue à l'article 321*bis*, CIR 92, qu'il sera encore fait exception à la transparence

92 nog afgeweken worden van de fiscale transparantie en taxatie plaatsvinden op het niveau van de GBF.

Art. 90

Artikel 88 is van toepassing op de inkomsten betaald of toegekend voor vanaf 1 januari 2018 verworven rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging. Wanneer een belastingplichtige zowel vóór als vanaf 1 januari 2018 heeft belegd in een beleggingsvennootschap of in een gemeenschappelijk beleggingsfonds zullen de gewijzigde artikelen enkel uitwerking hebben op het deel van de inkomsten dat betrekking heeft op de vanaf 1 januari 2018 verworven rechten van deelneming.

Artikel 89 treedt in werking op de dag van de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Afdeling 4

Activering van spaargelden

Om haar beleid inzake jobcreatie te ondersteunen, moedigt de regering de burgers aan om te investeren in bedrijven. In dat kader heeft ze onder meer reeds de tax-shelter voor startende ondernemingen (artikel 145²⁶, WIB 92) ingevoerd en een verlaagd tarief voor dividenden van kmo-vennootschappen. In het kader van de begroting 2018 stelt de regering een aantal bijkomende maatregelen voor.

De regering wil het slapende geld op spaardeposito's actief laten investeren in bedrijven. Ze stelt daarom voor om, enerzijds, de vrijstelling voor interesten van gereguleerde spaardeposito's te halveren tot 625 euro (geïndexeerd bedrag op basis van de indexeringscoëfficiënt voor aanslagjaar 2018: 940 euro) en, anderzijds, een nieuwe vrijstelling in te voeren voor de eerste schijf van 420 euro (basisbedrag; geïndexeerd bedrag op basis van de indexeringscoëfficiënt voor aanslagjaar 2018 en afgerond tot op de hogere of lagere euro: 627 euro) van dividenden van aandelen van bedrijven.

De nieuwe vrijstelling geldt voor alle dividenden van aandelen, ongeacht of het om inkomsten van binnen- of buitenlandse oorsprong gaat. De vrijstelling geldt wel niet voor interesten die bij toepassing van artikel 18, eerste lid, 4°, WIB 92 worden geherkwalificeerd in dividenden.

fiscale, conformément à l'article 19ter, CIR 92, et que l'imposition s'appliquera au niveau du FCP.

Art. 90

L'article 88 est applicable aux revenus payés ou attribués relativement à des parts d'un organisme de placement collectif acquises à partir du 1er janvier 2018. Lorsqu'un contribuable a investi dans une société d'investissement ou dans un fonds commun de placement aussi bien avant qu'à partir du 1er janvier 2018, les articles modifiés s'appliqueront uniquement à la partie des revenus qui se rapportent aux droits de participation acquis à partir du 1er janvier 2018.

L'article 89 entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi dans le *Moniteur belge*.

Section 4

Activation de l'épargne

Pour soutenir sa politique en matière de création d'emploi, le gouvernement encourage les citoyens à investir dans les entreprises. Dans ce cadre, il a, entre autres, déjà introduit le *tax shelter* pour les entreprises débutantes (article 145²⁶, CIR 92) et un taux réduit pour les dividendes de sociétés PME. Dans le cadre du budget 2018, le gouvernement propose une série de mesures supplémentaires.

Le gouvernement souhaite que l'argent dormant sur les dépôts d'épargne soit investi de manière active dans les entreprises. C'est pourquoi il propose, d'une part, de réduire de moitié l'exonération pour les intérêts de comptes d'épargne réglementés, qui serait donc de 625 euros (montant indexé sur base du coefficient d'indexation pour l'exercice d'imposition 2018: 940 euros), et, d'autre part, d'introduire une nouvelle exonération pour la première tranche de 420 euros (montant de base; montant indexé sur base du coefficient d'indexation pour l'exercice d'imposition 2018 et arrondi à l'euro supérieur ou inférieur: 627 euros) des dividendes d'actions ou parts d'entreprises.

La nouvelle exonération s'applique à tous les dividendes sur actions ou parts, qu'il s'agisse de revenus de source belge ou étrangère. L'exonération ne s'applique toutefois pas aux intérêts requalifiés en dividendes en application de l'article 18, alinéa 1er, 4°, CIR 92.

Gelet op het feit dat de regering rechtstreekse investeringen in bedrijven wil aanmoedigen, geldt de vrijstelling ook niet voor dividenden van instellingen voor collectieve belegging, noch voor dividenden die worden verkregen via gemeenschappelijke beleggingsfondsen of juridische constructies. Ook dividenden van juridische constructies vallen buiten het toepassingsgebied van de nieuwe vrijstelling.

De bestaande vrijstellingen voor dividenden van erkende coöperatieve vennootschappen (huidig artikel 21, eerste lid, 6°, WIB 92) en voor dividenden van vennootschappen met sociaal oogmerk (artikel 21, eerste lid, 10°, WIB 92 partim) worden in de nieuwe vrijstelling geïntegreerd. De vrijstelling van de eerste inkomensschijf van interesten uitgekeerd door vennootschappen met sociaal oogmerk wordt behouden.

De nieuwe vrijstelling kan worden gecumuleerd met andere in artikel 21, eerste lid, WIB 92 vermelde vrijstellingen, zoals de vrijstelling van liquidatiereserves bedoeld in het 11°.

De vrijstelling van de eerste schijf van 627 euro (geïndexeerd bedrag op basis van de indexeringscoëfficiënt voor aanslagjaar 2018) geldt ook per belastingplichtige, net als de in artikel 21, eerste lid, 5° en 10°, WIB 92 vermelde vrijstellingen van eerste inkomensschijven en de momenteel nog geldende vrijstelling van de eerste inkomensschijf van dividenden van erkende coöperatieve vennootschappen.

In tegenstelling tot de andere in artikel 21, eerste lid, WIB 92 vermelde vrijstellingen van eerste inkomensschijven, zal de nieuwe vrijstelling echter niet worden toegepast in de roerende voorheffing, maar moeten worden aangevraagd in de aangifte in de personenbelasting. De roerende voorheffing die werd ingehouden op de vrijgestelde eerste inkomensschijf van inkomsten van aandelen, zal worden verrekend met de verschuldigde belasting en desgevallend worden terugbetaald. De belastingplichtige kan de vrijstelling ook invoeren voor inkomsten van buitenlandse oorsprong waarvoor geen roerende voorheffing is ingehouden. In dat geval zal hij die inkomsten niet als belastbare dividenden moeten opnemen in zijn aangifte in de personenbelasting.

Wanneer de belastingplichtige inkomsten van aandelen heeft ontvangen die tegen verschillende aanslagvoeten worden belast, mag hij zelf bepalen voor welke inkomsten hij de vrijstelling vraagt.

De belastingplichtige moet zijn vraag tot verrekening of terugbetaling van de roerende voorheffing kunnen staven met bewijzen, die ter beschikking moeten worden

Etant donné que le gouvernement souhaite encourager les investissements directs dans des entreprises, l'exonération ne s'applique pas non plus aux dividendes d'organismes de placement collectif ni aux dividendes perçus via des fonds communs de placement ou des constructions juridiques. Les dividendes distribués par des constructions juridiques sont également exclus du champ d'application de la nouvelle exonération.

Les exonérations existantes pour les dividendes de sociétés coopératives agréées (l'article 21, alinéa 1er, 6°, CIR 92 actuel) et pour dividendes de sociétés à finalité sociale (article 21, alinéa 1er, 10°, CIR 92 partim) sont intégrées dans la nouvelle exonération. L'exonération de la première tranche de revenus d'intérêts distribués par des sociétés à finalité sociale est maintenue.

La nouvelle exonération peut être cumulée avec les autres exonérations de dividendes mentionnées à l'article 21, alinéa 1er, CIR 92, telle que l'exonération des distributions des réserves de liquidation, visée au 11°.

L'exonération de la première tranche de 627 euros (montant indexé sur base du coefficient d'indexation pour l'exercice d'imposition 2018) s'applique également par contribuable, comme c'est déjà le cas des exonérations des premières tranches de revenus, visées à l'article 21, alinéa 1er, 5° et 10°, CIR 92 et de l'exonération de la première tranche de revenus de dividendes de sociétés coopératives agréées, qui est actuellement d'application.

Contrairement aux autres exonérations de la première tranche de revenus visées à l'article 21, alinéa 1er, CIR 92, la nouvelle exonération ne sera pas appliquée via le précompte mobilier, mais devra être demandée dans la déclaration à l'impôt des personnes physiques. Le précompte mobilier qui aura été retenu sur la première tranche exonérée de revenus de parts ou actions sera imputé sur l'impôt dû et, le cas échéant, remboursé. Le contribuable peut aussi invoquer l'exonération pour des revenus d'origine étrangère pour lesquels il n'y a pas eu de retenu de précompte mobilier. Dans ce cas, il ne devra pas reprendre ces revenus en tant que dividendes imposables dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques.

Si le contribuable a reçu des revenus de parts ou actions imposés à des taux différents, il peut lui-même déterminer pour quels revenus il demande l'exonération.

Le contribuable doit pouvoir étayer sa demande d'imputation ou de remboursement par des pièces justificatives, qui doivent être tenues à la disposition de

gehouden van de administratie. De Koning zal de manier bepalen waarop het bewijs wordt geleverd.

De nieuwe vrijstelling geldt ook voor niet-inwoners. Niet-inwoners die gehouden zijn tot het indienen van een aangifte in de belasting van niet-inwoners, zullen de vrijstelling net als de rijksinwoners via hun aangifte kunnen aanvragen. Andere niet-inwoners zullen de roerende voorheffing die op de eerste schijf van 627 euro inkomsten uit aandelen werd ingehouden, kunnen terugvragen via een specifieke procedure.

Het onderstaande voorbeeld illustreert de toepassing van de nieuwe vrijstelling.

Een belastingplichtige heeft volgende inkomsten verkregen:

- 300 euro dividenden van een erkende coöperatieve vennootschap;
- 100 euro dividenden van een Belgische vennootschap sociaal oogmerk A;
- 50 euro interesten van een Belgische vennootschap met sociaal oogmerk B;
- 500 euro dividenden van een Belgische beursgenoteerde vennootschap C.

Alle dividenden komen in aanmerking voor de nieuwe vrijstelling van 627 euro. De belastingplichtige beslist voor welke dividenden hij de vrijstelling wil toepassen.

De 50 euro interesten uitgekeerd door de vennootschap met sociaal oogmerk B vallen onder de vrijstelling van artikel 21, eerste lid, 10°, WIB 92.

Er is roerende voorheffing ingehouden op alle dividenden. De belastingplichtige kan de roerende voorheffing die werd ingehouden op de dividenden waarvoor hij de vrijstelling wil toepassen, terugvragen in zijn aangifte in de personenbelasting.

De vrijstelling van de interesten uitgekeerd door vennootschap met sociaal oogmerk B is correct geregeld in de roerende voorheffing.

De wet van 18 december 2016 heeft artikel 21, WIB 92 aangevuld met een tweede lid. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de verwijzing naar artikel 21, WIB 92 in een aantal andere bepalingen van het WIB 92 aan te passen.

l'administration. Le Roi déterminera la manière dont la preuve doit être apportée.

La nouvelle exonération s'applique également aux non-résidents. Les non-résidents qui sont tenus d'introduire une déclaration à l'impôt des non-résidents pourront, comme les habitants du Royaume, demander l'exonération via leur déclaration. Les autres non-résidents pourront réclamer le précompte mobilier retenu sur la première tranche de 627 euros de revenus d'actions ou parts via une procédure spécifique.

L'exemple ci-dessous illustre l'application de la nouvelle exonération.

Un contribuable a perçu les revenus suivants:

- 300 euros de dividendes d'une société coopérative agréée;
- 100 euros de dividendes d'une société à finalité sociale belge A;
- 50 euros d'intérêts d'une société à finalité sociale belge B;
- 500 euros de dividendes d'une société belge cotée en bourse C.

Tous les dividendes entrent en ligne de compte pour l'application de la nouvelle exonération de 627 euros. Le contribuable décide sur quels dividendes il souhaite appliquer l'exonération.

Les 50 euros d'intérêts payés par la société à finalité sociale B se trouvent dans le champ d'application de l'exonération visée à l'article 21, alinéa 1er, 10°, CIR 92.

Le précompte mobilier a été retenu sur tous les dividendes. Le contribuable peut demander le remboursement du précompte mobilier qui a été retenu sur les dividendes sur lesquels il souhaite appliquer l'exonération, dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques.

L'exonération des intérêts payés par la société à finalité sociale B a été correctement réglée dans le précompte mobilier.

La loi du 18 décembre 2016 a complété l'article 21, CIR 92 d'un second alinéa. On saisit l'occasion pour adapter le renvoi à l'article 21, CIR 92 dans une série d'autres dispositions du CIR 92.

Art. 91

Artikel 91, a, halveert het basisbedrag van de vrijgestelde eerste schijf van interesten van spaardeposito's.

Artikel 91, d, voert de nieuwe vrijstelling in voor de eerste schijf van dividenden in een bepaling onder het eerste lid, 14°.

Het toepassingsgebied van de nieuwe vrijstelling is beperkt tot de in artikel 18, eerste lid, 1°, WIB 92 bedoelde dividenden, de voordelen die door een vennootschap worden toegekend aan aandelen en winstbewijzen. De andere dividenden vermeld in artikel 18, eerste lid, WIB 92, met name de dividenden uit bijzondere verdelingsverrichtingen en de in dividenden geherkwalificeerde interesten, komen niet in aanmerking voor de vrijstelling.

De dividenden die worden uitgekeerd door een juridische constructie en de dividenden die bij toepassing van artikel 5/1, WIB 92 worden geacht te zijn verkregen door de oprichter van een juridische constructie (zie afdeling 1) worden expliciet uitgesloten van de nieuwe vrijstelling. Hetzelfde geldt voor:

- de dividenden van instellingen voor collectieve belegging;
- de dividenden die worden verkregen door tussenkomen van een gemeenschappelijk beleggingsfonds (fiscale transparantie).

De bestaande vrijstellingen voor dividenden van coöperatieve vennootschappen en van vennootschappen met sociaal oogmerk worden in de nieuwe vrijstelling geïntegreerd. Dit volgt uit de opheffing van artikel 21, eerste lid, 6°, WIB 92, dat momenteel de vrijstelling voor dividenden van erkende coöperatieve vennootschappen regelt door artikel 80, b, en de beperking van het toepassingsgebied van artikel 21, eerste lid, 10°, WIB 92 tot interesten door artikel 80, c.

Art. 92

Artikel 92 is een technische aanpassing van artikel 171, 3° *quinquies*, WIB 92 om rekening te houden met feit dat artikel 21, WIB 92 uit meerdere leden bestaat.

Art. 93

Artikel 93 voert een specifieke afrondingsregel in in artikel 178, WIB 92. Het bedrag van de nieuwe vrijstelling

Art. 91

L'article 91, a, diminue de moitié le montant de base de la première tranche exonérée d'intérêts de dépôts d'épargne.

L'article 91, d, introduit la nouvelle exonération d'une première tranche de dividendes à l'alinéa 1er, 14°.

Le champ d'application de la nouvelle exonération est limité aux dividendes visés à l'article 18, alinéa 1er, 1°, CIR 92, les avantages attribués par une société aux actions, parts et parts bénéficiaires. Les autres dividendes mentionnés à l'article 18, alinéa 1er, CIR 92, notamment les dividendes provenant d'opérations spéciales de partage et les intérêts requalifiés en dividendes, n'entrent pas en ligne de compte pour l'exonération.

Les dividendes distribués par une construction juridique et les dividendes qui sont censés être perçus par le fondateur d'une construction juridique en application de l'article 5/1, CIR 92 (voir section 1re), sont explicitement exclus de la nouvelle exonération. La même chose vaut pour:

- les dividendes d'organismes de placement collectif;
- les dividendes perçus par l'intermédiaire d'un fonds commun de placement (transparence fiscale).

Les exonérations existantes pour les dividendes de sociétés coopératives agréées et de sociétés à finalité sociale sont intégrées dans la nouvelle exonération. Cela s'ensuit de l'abrogation de l'article 21, alinéa 1er, 6°, CIR 92, qui règle actuellement l'exonération des dividendes de sociétés coopératives agréées, par l'article 80, b, et la limitation du champ d'application de l'article 21, alinéa 1er, 10°, CIR 92 aux intérêts par l'article 80, c.

Art. 92

L'article 92 est une modification technique de l'article 171, 3° *quinquies*, CIR 92, afin de tenir compte du fait que l'article 21, CIR 92 est composé de plusieurs alinéas.

Art. 93

L'article 93 introduit une règle spécifique d'arrondissement dans l'article 178, CIR 92. Le montant de la

zal na indexering niet worden afgerond op de hogere of lagere 10 euro, maar op de hogere of lagere euro.

Art. 94 en 95

De artikelen 94 en 95 zijn technische aanpassingen in respectievelijk artikel 199, WIB 92 en artikel 221, WIB 92 om rekening te houden met feit dat artikel 21, WIB 92 uit meerdere leden bestaat en met de nieuwe vrijstelling.

Art. 96

In artikel 261, 1° en 2°, WIB 92 wordt een verwijzing naar de nieuwe vrijstelling voor dividenden opgenomen, zodat ook dividenden die in beginsel bij toepassing van artikel 21, eerste lid, 14°, WIB 92 kunnen worden vrijgesteld, vanaf de eerste euro aan de roerende voorheffing worden onderworpen. De vrijstelling zal worden verleend via de aangifte (zie artikel 99).

Art. 97 en 98

De artikelen 97 en 98 zijn technische aanpassingen aan respectievelijk artikel 262, 4°, WIB 92 en artikel 269, § 1, 2°, WIB 92 om rekening te houden met feit dat artikel 21, WIB 92 uit meerdere leden bestaat.

Art. 99

De nieuwe vrijstelling wordt niet verleend in de roerende voorheffing, maar moet via de aangifte worden gevraagd. Vermits artikel 21, WIB 92 bepaalt dat de inkomsten die daar zijn vermeld niet als inkomsten van roerende goederen en kapitalen moeten worden beschouwd, moeten de dividenden waarvoor de toepassing wordt gevraagd van artikel 21, WIB 92 buiten de belastbare grondslag worden gehouden. Artikel 99 van het ontwerp wijzigt artikel 307, WIB 92 om te bepalen hoe de belastingplichtige de verrekening en terugbetaling kan vragen van de roerende voorheffing die is ingehouden op de dividenden waarvoor de belastingplichtige de vrijstelling wenst toe te passen.

Art. 100

Artikel 100, 1°, wijzigt artikel 313, eerste lid, 6°, WIB 92 om rekening te houden met het feit dat artikel 21, WIB 92 uit meerdere leden bestaat.

nouvelle exonération ne sera pas arrondi aux 10 euros supérieurs ou inférieurs, mais à l'euro supérieur ou inférieur.

Art. 94 et 95

Les articles 94 et 95 sont des modifications techniques de respectivement l'article 199, CIR 92 et l'article 221, CIR 92 afin de tenir compte du fait que l'article 21, CIR 92 est composé de plusieurs alinéas et de la nouvelle exonération.

Art. 96

Une référence à la nouvelle exonération est insérée dans l'article 261, 1° et 2°, CIR 92, de sorte que les dividendes qui peuvent en principe être exonérés en application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, CIR 92 soient également soumis au précompte mobilier dès le premier euro. L'exonération sera octroyée via la déclaration (voir article 99).

Art. 97 et 98

Les articles 97 et 98 sont des modifications techniques de respectivement l'article 262, 4°, CIR 92 et l'article 269, § 1er, 2°, CIR 92 afin de tenir compte du fait que l'article 21, CIR 92 est composé de plusieurs alinéas.

Art. 99

La nouvelle exonération n'est pas octroyée dans le précompte mobilier, mais doit être demandée via la déclaration. Etant donné que l'article 21, CIR 92 dispose que les revenus y-visés ne doivent pas être considérés comme des revenus de biens mobiliers et de capitaux, les dividendes pour lesquels l'application de l'article 21, CIR 92 est demandée doivent être tenus en dehors de la base imposable. L'article 99 du projet modifie l'article 307, CIR 92 afin de déterminer comment le contribuable peut demander l'imputation et le remboursement du précompte mobilier qui a été retenu sur les dividendes pour lesquels le contribuable souhaite appliquer l'exonération.

Art. 100

L'article 100, 1°, modifie l'article 313, alinéa 1er, 6°, CIR 92 afin de tenir compte du fait que l'article 21, CIR 92 est composé de plusieurs alinéas.

De verwijzing naar artikel 21, eerste lid, 6°, WIB 92 in artikel 313, eerste lid, 6°, WIB 92 wordt geschrapt. In artikel 313, eerste lid, 6°, WIB 92 wordt geen verwijzing naar het nieuwe artikel 21, eerste lid, 14°, WIB 92 opgenomen. Door de aanpassing van artikel 261, WIB 92 (zie artikel 96) worden de dividenden die in aanmerking komen voor de nieuwe vrijstelling immers vanaf de eerste euro aan de roerende voorheffing onderworpen. Dividenden van buitenlandse oorsprong die in het buitenland worden geïnd, worden niet aan de roerende voorheffing onderworpen, bij gebrek aan schuldenaar van de roerende voorheffing. Het gaat hierbij niet om een vrijstelling van roerende voorheffing op grond van wettelijke of reglementaire bepalingen als bedoeld in de inleidende zin van artikel 313, eerste lid, WIB 92. Dergelijke inkomsten moeten dus verder worden aangegeven, tenzij ze niet als inkomsten van roerende goederen en kapitalen worden gekwalificeerd bij toepassing van artikel 21, eerste lid, 14°, WIB 92.

Artikel 100, 3°, past artikel 313, derde lid, WIB 92 aan zodat de roerende voorheffing die werd ingehouden op dividenden die bij toepassing van artikel 21, eerste lid, 14°, WIB 92 kunnen worden vrijgesteld, wel zou kunnen worden verrekend met de personenbelasting en eventueel teruggestort aan de in die bepaling bedoelde belastingplichtigen.

Art. 101

Artikel 101 voegt een nieuwe artikel 376/1 in in het WIB 92. Dit artikel bepaalt hoe niet-inwoners die geen aangifte in de belasting van niet-inwoners moeten indienen, de terugbetaling kunnen vragen van de roerende voorheffing die is ingehouden op de vrijgestelde eerste schijf van dividenden.

Het advies nr. 62 219 van 11 oktober 2017 van de Raad van State werd gevolgd.

Art. 102

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. De technische aanpassingen die zijn gedaan om rekening te houden met het feit dat artikel 21, WIB 92 uit meerdere leden bestaat, hebben dezelfde inwerkingtreding als het artikel in de wet van 18 december 2016, dat artikel 21, WIB 92 heeft aangevuld met een tweede lid. De andere bepalingen zijn van toepassing op de inkomsten die worden betaald of toegekend vanaf 1 januari 2018.

La référence à l'article 21, aliéna 1er, 6°, CIR 92 à l'article 313, alinéa 1er, 6°, CIR 92 est supprimée. Dans l'article 313, alinéa 1er, 6°, CIR 92 aucune référence au nouvel article 21, alinéa 1er, 14°, CIR 92 n'est reprise. Par application de l'article 261, CIR 92 (voir article 96), les dividendes qui entrent en considération pour la nouvelle exonération sont donc soumis au précompte mobilier dès le premier euro. Les dividendes d'origine étrangère qui sont perçus à l'étranger ne sont pas soumis au précompte mobilier, à défaut de débiteur du précompte mobilier. Il ne s'agit pas ici d'une exonération de précompte mobilier en vertu de dispositions légales ou réglementaires telle que visée dans la phrase liminaire de l'article 313, alinéa 1er, CIR 92. De tels revenus doivent donc être déclarés par la suite, à moins qu'ils ne soient pas qualifiés de revenus de capitaux et biens mobiliers en application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, CIR 92 en projet.

L'article 100, 3°, modifie l'article 313, alinéa 3, CIR 92 de sorte que le précompte mobilier qui a été retenu sur les dividendes qui peuvent être exonérés en application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, CIR 92 puisse également être imputé sur l'impôt des personnes physiques et, le cas échéant, être remboursé aux contribuables visés dans cette disposition.

Art. 101

L'article 101 insère un nouvel article 376/1 dans le CIR 92. Cet article détermine comment les non-résidents qui ne sont pas tenus d'introduire une déclaration à l'impôt des non-résidents, peuvent demander le remboursement du précompte mobilier qui a été retenu sur la première tranche exonérée de dividendes.

L'avis n° 62 219 du 11 octobre 2017 du Conseil d'État a été suivi.

Art. 102

Le présent article règle l'entrée en vigueur. Les adaptations techniques faites pour tenir compte du fait que l'article 21, CIR 92 est composé de plusieurs alinéas, ont la même entrée en vigueur que l'article de la loi du 18 décembre 2016 qui a complété l'article 21, CIR 92, d'un alinéa 2. Les autres dispositions sont applicables aux revenus payés et attribués à partir du 1er janvier 2018.

Afdeling 5

Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk

Op basis van de rechtspraak van het Hof van Justitie moet België aan niet-inwoners die niet het grootste deel van hun inkomsten in België behalen, enkel dezelfde inkomensgerelateerde voordelen te verlenen als deze die aan rijksinwoners worden verleend. Het Hof heeft immers geoordeeld dat met betrekking tot het in aanmerking nemen van kosten en uitgaven die rechtstreeks met een beroepsactiviteit verbonden zijn, inwoners en niet-inwoners zich in een vergelijkbare situatie bevinden (zie de arresten van 12 juni 2003, Gerritse, C-234/01, punt 27; 6 juli 2006, Conijn, C-346/04, punt 20, en 15 februari 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande, C-345/04, punt 23). De voordelen die op grond van het huidige artikel 243 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) worden verleend, gaan echter veel breder. De regering stelt dan ook voor om vanaf aanslagjaar 2018 een aantal van die voordelen te schrappen. Het gaat met name om de belastingvermindering voor premies van een individuele levensverzekering (artikel 145¹, 2°, WIB 92), de belastingvermindering voor pensioensparen (artikel 145¹, 5°, WIB 92), de belastingvermindering voor energiezuinige woningen (145²⁴, § 2, WIB 92, van toepassing gemaakt door artikel 535, WIB 92) en voor groene leningen (artikel 145²⁴, § 3 WIB 92), de belastingvermindering voor nieuwe aandelen van startende ondernemingen (artikel 145²⁶, WIB 92), de belastingvermindering voor elektrische voertuigen (artikel 145²⁸, WIB 92) en de belastingvermindering voor uitgaven voor ontwikkelingsfondsen (artikel 145³², WIB 92).

De belastingvermindering voor de persoonlijke bijdragen van een werknemer of een bedrijfsleider voor zijn aanvullend pensioen (artikel 145¹, 1°, WIB 92) en de belastingvermindering voor het verwerven van werkgeversaandelen (artikel 145¹, 4°, WIB 92) worden behouden, gelet op hun link met het verwerven van beroepsinkomsten. Er wordt wel verduidelijkt dat de vermindering enkel wordt verleend voor zover er een link is met beroepsinkomsten die die als belastbare inkomsten zijn opgenomen in de aangifte in de belasting van niet-inwoners. Voor de belastingvermindering voor het verwerven van werkgeversaandelen houdt dit bv. in dat het moet gaan om aandelen van een werkgever die in de belasting van niet-inwoners belastbare bezoldigingen heeft betaald of toegekend (artikel 243, derde lid, 1° en 2°, WIB 92 in ontwerp).

Section 5

Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable

Sur base de la jurisprudence de la Cour de Justice, la Belgique n'est tenue d'octroyer aux non-résidents qui ne recueillent pas la plus grande partie de leurs revenus en Belgique que les mêmes avantages liés aux revenus que ceux octroyés aux résidents. La Cour a en effet jugé, pour ce qui est de la prise en compte des frais et dépenses ayant un lien direct avec l'activité exercée, que les prestataires résidents et les prestataires non-résidents sont placés dans une situation comparable (voir les arrêts du 12 juin 2003, Gerritse, C-234/01, point 27; du 6 juillet 2006, Conijn, C-346/04, point 20, et du 15 février 2007, Centro Equestre da Lezíria Grande, C-345/04, point 23). Les avantages octroyés sur base de l'actuel article 243 du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92), vont toutefois beaucoup plus loin. Le gouvernement propose dès lors de supprimer certains de ces avantages à partir de l'exercice d'imposition 2018. Il s'agit notamment de la réduction d'impôt pour les primes pour une assurance-vie individuelle (article 145¹, 2°, CIR 92), la réduction d'impôt pour l'épargne-pension (article 145¹, 5°, CIR 92), la réduction d'impôt pour des habitations moins énergivores (article 145²⁴, § 1er, CIR 92 et 145²⁴, § 2, CIR 92, rendu applicable par l'article 535, CIR 92) et pour prêts verts (article 145²⁴, § 3, CIR 92), la réduction d'impôt pour des nouvelles actions et parts d'entreprises qui débutent (article 145²⁶, CIR 92), la réduction d'impôt pour voitures électriques (article 145²⁸, CIR 92) et la réduction d'impôt pour des dépenses consacrées à des fonds de développement (article 145³², CIR 92).

La réduction d'impôt pour les cotisations personnelles d'un salarié ou d'un dirigeant d'entreprise pour sa pension complémentaire (article 145¹, 1°, CIR 92) et la réduction d'impôt pour l'acquisition d'actions ou parts du capital de la société employeur (article 145¹, 4°, CIR 92) sont maintenues, étant donné le lien entre ces réductions d'impôt et l'acquisition de revenus professionnels. Il est toutefois précisé que la réduction d'impôt n'est octroyée que pour autant qu'il y ait un lien avec des revenus professionnels qui sont repris en tant que revenus imposables dans la déclaration à l'impôt des non-résidents. En ce qui concerne la réduction d'impôt pour l'acquisition d'actions ou parts de la société employeur, cela signifie par exemple qu'il faut qu'il s'agisse d'actions ou parts d'un employeur qui a payé ou octroyé des rémunérations imposables à l'impôt des non-résidents (article 243, alinéa 3, 1° et 2°, CIR 92 en projet).

Ook de belastingvermindering voor overwerk (artikel 154*bis*, WIB 92) wordt als inkomensgerelateerd voordeel behouden. Vermits de belastingvermindering tot doel heeft om de belastingdruk op het inkomen uit overwerk te verlagen, is het logisch dat de belastingvermindering enkel wordt verleend voor zover de bezoldigingen voor het gepresteerde overwerk worden geregulariseerd in een aangifte in de belasting niet-inwoners. (artikel 243, derde lid, 3°, WIB 892 in ontwerp)

Dezelfde redenering wordt doorgetrokken naar de andere niet-inwoners (belastingplichtigen voor wie de belasting overeenkomstig artikel 243/1 of 244, WIB 92 wordt bepaald) en naar de rijksinwoners (artikelen 95, 99 en 100 van het ontwerp). De vermindering voor overwerk zal ook aan die belastingplichtigen slechts worden verleend wanneer het inkomen dat voor het overwerk wordt verkregen effectief ten volle in België wordt belast. De belastingverminderingen voor werkgeversaandelen en persoonlijke bijdragen voor een aanvullend tweede pijler pensioen zullen ook voor de niet-inwoners voor wie de belasting overeenkomstig artikel 243/1 of 244, WIB 92 wordt bepaald, slechts worden verleend voor zover ze betrekking hebben op Belgische beroepsinkomsten. Ook voor de berekening van het belastingkrediet voor zelfstandigen (artikel 289*bis*, WIB 92) in de personenbelasting zal, zoals nu al het geval was voor de niet-inwoners, enkel nog rekening worden gehouden met de vaste activa en schulden die verband houden met werkzaamheden die effectief ten volle in België worden belast (artikel 289*bis*, § 1, tweede lid, WIB 92 in ontwerp).

De regering is verder van oordeel dat het belastingkrediet werkbonus een draagkrachtgebonden voordeel is en geen inkomstengerelateerd voordeel. Daarom stelt deze voor om de toepassing ervan voortaan te beperken tot de niet-inwoners die het grootste deel van hun beroepsinkomsten in België verwerven (wijziging van artikel 289*ter*/1, WIB 92 door artikel 115, 1° van het ontwerp).

Voor de "gewone" niet-inwoners (niet-inwoners voor wie de belasting overeen artikel 243, WIB 92 wordt berekend) wordt een hoger basisbedrag van de vermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten toegepast. Het basisbedrag van de vermindering voor pensioenen en andere vervangingsinkomsten en van de vermindering voor werkloosheidsuitkeringen bedraagt 2 392,67 in plaats van 1 344,57 euro (niet geïndexeerde bedragen). Het basisbedrag van de vermindering voor wettelijke ziekte- en invaliditeitsuitkeringen bedraagt 2 774,10 in plaats van 1 725,98 euro. Het feit dat deze belastingplichtigen geen recht hebben op een belastingvrije som wordt dus voor de genietters van vervangingsinkomsten grotendeels gecompenseerd door de toepassing van

La réduction d'impôt pour travail supplémentaire (article 154*bis*, CIR 92) est également maintenue, étant un avantage lié au revenu. Puisque la réduction d'impôt a pour but de diminuer la charge fiscale sur le revenu de travail supplémentaire, il est logique que la réduction d'impôt ne soit octroyée que pour autant que les rémunérations pour le travail supplémentaire presté soient régularisées dans une déclaration à l'impôt des non-résidents (article 243, alinéa 3, 3°, CIR 92 en projet).

Le même raisonnement est étendu aux autres non-résidents (les contribuables pour qui l'impôt est calculé conformément à l'article 243/1 ou 244, CIR 92) et aux habitants du Royaume (articles 95, 99 en 100 du projet). La réduction d'impôt pour travail supplémentaire ne sera accordée à ces contribuables que lorsque le revenu obtenu pour le travail supplémentaire est effectivement pleinement imposé en Belgique. Pour les non-résidents pour qui l'impôt est calculé conformément à l'article 243/1 ou 244, CIR 92, les réductions d'impôt pour des actions ou parts de la société employeur et les cotisations personnelles pour une pension complémentaire du deuxième pilier, ne seront également octroyées que pour autant qu'elles soient relatives à des revenus professionnels belges. Pour le calcul du crédit d'impôt pour indépendants (article 289*bis*, CIR 92) à l'impôt des personnes physiques, il ne sera plus tenu compte que des immobilisations et dettes liées à des activités qui sont effectivement pleinement imposées en Belgique (article 289*bis*, § 1er, alinéa 2, CIR 92 en projet), comme c'était déjà le cas actuellement pour les non-résidents.

Le gouvernement est d'avis que le crédit d'impôt du bonus à l'emploi est un avantage lié à la capacité contributive du contribuable et non un avantage lié aux revenus. Par conséquent, le gouvernement propose de dorénavant limiter son application aux non-résidents qui ont obtenu la plus grande partie de leurs revenus professionnels en Belgique (modification de l'article 289*ter*/1, CIR 92 par l'article 115, 1°, du projet).

Pour les non-résidents "ordinaires" (les non-résidents pour qui l'impôt est calculé conformément à l'article 243, CIR 92), un montant de base plus élevé de la réduction d'impôt pour pensions et revenus de remplacement s'applique. Le montant de base de la réduction pour pensions et autres revenus de remplacement et de la réduction pour allocations de chômage s'élève à 2 392,67 euros au lieu de 1 344,57 euros (montants non-indexés). Le montant de base de la réduction pour les indemnités légales d'assurance en cas de maladie ou d'invalidité s'élève à 2 774,10 euros au lieu de 1 725,98 euros. Le fait que ces contribuables n'ont pas droit à une quotité de revenu exemptée d'impôt est donc largement compensé pour les bénéficiaires de revenus

een merkelijke hogere belastingvermindering. De regering stelt voor om het voordeel van de verhoogde vermindering te schrappen. Voor belastingplichtigen van wie het inkomen enkel uit enkel pensioenen en vervangingsinkomsten bestaat (rekening houdende met het totale wereldinkomen van de belastingplichtige), zal de bijkomende vermindering (artikel 154, WIB 92) wel nog altijd worden verleend (wijziging van artikel 243, tweede lid, WIB 92 door artikel 109, a), van het ontwerp).

De meeste bedragen in de inkomstenbelasting, zoals de bedragen van de belastingvrije som en de toeslagen erop, houden in beginsel rekening met de fiscale situatie van een belastingplichtige op jaarbasis. Daarom stelt de regering voor om die voordelen te beperken in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk.

Wanneer een belastingplichtige voor een bepaald kalenderjaar zowel aan de personenbelasting als aan de belasting van niet-inwoners onderworpen is (bv. naar aanleiding van een overbrenging van zijn fiscale woonplaats van België naar een andere Staat of omgekeerd), kan hij onder bepaalde voorwaarden twee keer aanspraak maken op bepaalde voordelen, zoals de belastingvrije som. Om dit te vermijden, stelt de regering voor om voor belastbare tijdperken waarvan de duur minder dan een kalenderjaar bedraagt, bepaalde voordelen te beperken in functie van de duur van het belastbare tijdperk. Vermits voor het jaar van overlijden voordelen geen twee keer kunnen worden verleend, gelden de regels inzake het beperken van de voordelen niet in geval van overlijden. De artikelen 129/1 en 174/1, WIB 92 in ontwerp zijn in die zin aangepast. Hierdoor wordt rekening gehouden met het advies van de Raad van State nr. 62 219 van 11 oktober 2017.

De voorgestelde maatregel zal voor de twee belastbare tijdperken waarvan de duur minder dan een kalenderjaar bedraagt, bepaalde voordelen beperken in functie van de duur van elk van de belastbare tijdperken.

Wat de voordelen inzake het bepalen van het netto-inkomen betreft, gaat het om de volgende bedragen en aantallen (artikel 129/1, WIB 92 in ontwerp):

— de vrijgestelde eerste inkomensschijven van interesten en dividenden vermeld in artikel 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°, WIB 92 (en de nieuwe eerste inkomensschijf van dividenden vermeld in 14° voor de dividenden toegekend vanaf 1 januari 2018 – zie afdeling 4);

— de in de artikelen 37, tweede lid, en 37bis, § 2, WIB 92 vermelde grensbedragen voor de herkwalificatie van roerende of diverse inkomsten in beroepsinkomsten;

de remplacement par l'application d'une réduction d'impôt considérablement plus élevée. Le gouvernement propose de supprimer l'avantage de la réduction plus élevée. Pour les contribuables dont le revenu se compose exclusivement de pensions ou de revenus de remplacement (compte tenu du revenu mondial total du contribuable), la réduction complémentaire (article 154, CIR 92) continuera à s'appliquer (modification de l'article 243, alinéa 2, CIR 92 par l'article 109, a), du projet).

La plupart des montants à l'impôt sur les revenus, tels que les montants de la quotité du revenu exemptée d'impôt et des suppléments à cette quotité, prennent en principe en compte la situation fiscale d'un contribuable sur une base annuelle. C'est la raison pour laquelle propose de limiter ces avantages par rapport à la durée de la période imposable.

Lorsqu'un contribuable est assujéti à la fois à l'impôt des personnes physiques et à l'impôt des non-résidents (par exemple suite au transfert de son domicile fiscal de la Belgique à un autre État ou vice versa), il peut, sous certaines conditions, réclamer deux fois certains avantages, comme par exemple la quotité du revenu exemptée d'impôt. Pour éviter cela, le gouvernement propose de limiter pour des périodes imposables dont la durée est inférieure à une année civile, certains avantages en fonction de la durée de la période imposable. Etant donné que, pour l'année du décès, les avantages ne peuvent pas être octroyés deux fois, les règles relatives à la limitation des avantages ne s'appliquent pas en cas de décès. Les articles 129/1 et 174/1, CIR 92 en projet ont été adaptés en ce sens. Ainsi, il est tenu compte de l'avis du Conseil d'État n° 62 219 du 11 octobre 2017.

La mesure proposée limitera pour des deux périodes imposables dont la durée est inférieure à une année civile, certains avantages en fonction de la durée de chacune des périodes imposables.

En ce qui concerne les avantages liés à la détermination des revenus nets, il s'agit des montants et nombres suivants (article 129/1, CIR 92 en projet):

— les premières tranches d'intérêts et de dividendes exonérées visées à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10° CIR 92 (et la nouvelle première tranche de dividendes visée au 14° pour les dividendes attribués à partir du 1er janvier 2018 – voir section 4);

— les montants limites visés aux articles 37, alinéa 2, et 37bis, § 2, CIR 92 pour la requalification de revenus mobiliers ou divers en revenus professionnels;

— de vrijgestelde bedragen van de vergoedingen voor woon-werkverkeer, van bepaalde vrijwilligers en van de tussenkomsten van de werkgever voor de aankoop van een PC (bedrag van de tussenkomst en bedrag van de bezoldiging), bedoeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 12°, en 17°, WIB 92;

— het aantal vrijstelbare uren in de horecasector, vermeld in artikel 38, § 1, eerste lid, 30°, WIB 92;

— de in artikel 51, WIB 92 vermelde inkomensschijven en maximumbedragen voor de berekening van de forfaitaire beroepskosten;

— het in artikel 52 5°, WIB 92 vermelde maximumbedrag per opvangplaats;

— het in artikel 86, eerste lid, WIB 92 vermelde maximumbedrag van de eigen beroepsinkomsten voor de toepassing van het meewerkinkomen, het in de artikelen 87, tweede lid, en 88, eerste lid, WIB 92 vermelde maximumbedrag van het huwelijksquotiënt en het in artikel 126, § 2, eerste lid, 4°, WIB 92 vermelde bedrag.

De beperking van de voormelde voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk is ook van toepassing in de belasting van niet-inwoners (artikel 235, 1°, WIB 92 zoals gewijzigd door artikel 108 van het ontwerp).

De bedragen waarvoor wettelijk is vastgelegd dat het om jaarbedragen gaat (bedragen per kalenderjaar) worden logischerwijze niet beperkt. Dit betreft met name het vrijgestelde bedrag van de vergoedingen voor woon-werkverkeer, van de vergoedingen voor artistieke prestaties en van de niet-recurrente resultaatgebonden voordelen (artikel 38, § 1, eerste lid, 9°, c, 23°, en 24°, en artikel 97, § 2, WIB 92). Hetzelfde geldt voor het bedrag van de vrijgestelde prijzen en subsidies dat over een periode van twee jaar moet worden beoordeeld (artikel 90, eerste lid, 2°, WIB 92).

Wat de voordelen inzake de berekening van de belasting betreft, stelt de regering voor om de volgende bedragen te beperken (artikel 174/1, WIB 92 in ontwerp en artikel 539, WIB 92, zoals gewijzigd door artikel 116 van het ontwerp):

— de bedragen van de belastingvrije som en van de inkomensgrenzen vermeld in artikel 131, WIB 92;

— de in artikelen 132 en 133, WIB 92 vermelde bedragen van de toeslagen op de belastingvrije som

— les montants exonérés des indemnités pour les déplacements du domicile au lieu de travail de certains volontaires et des interventions de l'employeur dans l'achat d'un PC (montant de l'intervention et montant de la rémunération) visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 12° et 17°, CIR 92;

— le nombre d'heures supplémentaires dans le secteur horeca susceptibles d'exonération, visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°, CIR 92;

— les tranches de revenus et les montants maximums pour le calcul des frais professionnels forfaitaires, visés à l'article 51, CIR 92;

— le montant maximum par place d'accueil visé à l'article 52,5°, CIR 92;

— le montant maximum des revenus professionnels propres pour l'attribution au conjoint aidant visé à l'article 86, alinéa 1er, CIR 92, le montant maximum du quotient conjugal visé aux articles 87, alinéa 2, et 88, alinéa 1er, CIR 92 ainsi que le montant visé à l'article 126, § 2, alinéa 1er, 4°, CIR 92.

La limitation des avantages précités par rapport à la durée de la période imposable s'applique également à l'impôt des non-résidents (article 235, 1°, CIR 92 tel que modifié par l'article 108 du projet).

Logiquement, les montants pour lesquels la loi dispose qu'il s'agit de montants annuels (montants par année civile), ne sont pas limités. Il s'agit notamment du montant exonéré des indemnités pour le déplacement du domicile au lieu de travail, des indemnités pour prestations artistiques et des avantages non-récurrents liés aux résultats (article 38, § 1er, alinéa 1er, 9°, c, 23°, et 24°, CIR 92 et article 97, § 2, CIR 92). La même chose vaut pour le montant des prix et subsides exonérés, qui doit être évalué sur une période de deux ans (article 90, alinéa 1er, 2°, CIR 92).

En ce qui concerne les avantages en matière de calcul de l'impôt, le gouvernement propose de limiter les montants suivants (article 174/1, CIR 92 en projet et l'article 539, CIR 92, tel que modifié par l'article 116 du projet).

— les montants de la quotité du revenu exemptée d'impôt et des limites de revenus, visés à l'article 131, CIR 92;

— les montants des suppléments à la quotité du revenu exemptée d'impôt, visés aux articles 132 et 133,

en het in artikel 133, WIB 92 vermelde bedrag van de bestaansmiddelen voor de toeslag voor het jaar van huwelijk;

— het in artikel 134, § 3, eerste lid, en § 4, eerste lid, 6°, WIB 92 vermelde bedrag van het belastingkrediet voor kinderlast;

— de in de artikelen 136, 140, tweede lid, en 141, WIB 92 vermelde bedragen van nettobestaansmiddelen;

— het in artikel 142, tweede lid, WIB 92 vermelde minimumbedrag van de kosten voor de berekening van de netto-bestaansmiddelen en de in artikel 143, WIB 92 vermelde bedragen van de niet als bestaansmiddel in aanmerking te nemen inkomsten;

— het in artikel 145, tweede lid, WIB 92 vermelde maximumbedrag van de bezoldigingen van bedrijfsleider;

— de in artikel 145⁶, eerste lid, eerste streepje, WIB 92 vermelde bedragen voor de berekening van de federale korf lange termijnsparen;

— het in artikel 145⁷, § 1, vierde lid, WIB 92 bedoelde maximumbedrag van de uitgaven voor de belastingvermindering voor het verwerven van werkgeversaandelen;

— het in 145⁸, § 1, tweede lid, WIB 92 bedoelde maximumbedrag voor pensioensparen;

— het in artikel 145²⁶, § 3, vierde lid, WIB 92 vermelde maximumbedrag van de uitgaven voor het verwerven van aandelen van startende ondernemingen;

— de in artikel 145²⁸, § 1, derde lid, WIB 92 vermelde maximumbedragen van de uitgaven voor elektrische voertuigen;

— het in artikel 145³², § 1, vierde lid, WIB 92 vermelde maximumbedrag van de belastingvermindering voor uitgaven voor ontwikkelingsfondsen;

— het in artikel 145³³, § 1, vierde lid, WIB 92 vermelde maximumbedrag van de giften;

— de in artikel 145³⁴, tweede lid, 2°, (minimumbedrag van de bezoldigingen), en vijfde lid (maximumbedrag waarvoor een vermindering kan worden verleend), WIB 92 vermelde bedragen inzake de belastingvermindering voor bezoldigingen voor een huisbediende;

— de bedragen van de korf van de federale woonbonus (artikel 539, WIB 92);

CIR 92, et le montant des ressources pour le supplément pour l'année du mariage visé à l'article 133, CIR 92;

— le montant du crédit d'impôt pour enfants à charge, visé à l'article 134, § 3, alinéa 1er, et § 4, alinéa 1er, 6°, CIR 92;

— les montants nets des ressources, visés aux articles 136, 140, alinéa 2 et 141, CIR 92;

— le montant minimum des frais pour le calcul du montant net des ressources visé à l'article 142, alinéa 2, CIR 92 et les montants des revenus qui ne sont pas considérés comme des ressources, visés à l'article 143, CIR 92;

— le montant maximum des rémunérations de dirigeant d'entreprise, visé à l'article 145, alinéa 2, CIR 92;

— les montants pour le calcul de la corbeille fédérale de l'épargne à long terme, visés à l'article 145⁶, alinéa 1er, premier tiret, CIR 92;

— le montant maximum des dépenses pour la réduction d'impôt pour l'acquisition d'action ou parts de l'employeur, visé à l'article 145⁷, § 1er, alinéa 4, CIR 92;

— le montant maximum pour l'épargne pension, visé à l'article 145⁸, § 1er, alinéa 2, CIR 92;

— le montant maximum des dépenses pour l'acquisition d'actions ou parts d'entreprises qui débutent, visé à l'article 145²⁶, § 3, alinéa 4, CIR 92;

— les montants maximums des dépenses pour véhicules électriques, visés à l'article 145²⁸, § 1er, alinéa 3, CIR 92;

— le montant maximum de la réduction d'impôt pour les dépenses pour des fonds de développement, visé à l'article 145³², § 1er, alinéa 4, CIR 92;

— le montant maximum des libéralités, visé à l'article 145³³, § 1er, alinéa 4, CIR 92;

— les montants visés à l'article 145³⁴, alinéa 2, 2° (montant minimum des rémunérations) et alinéa 5 (montant maximum des dépenses pour lesquelles une réduction peut être octroyée), CIR 92 relative à la réduction d'impôt pour les rémunérations d'un employé de maison;

— les montants de la corbeille pour le bonus logement fédéral (article 539, CIR 92);

— de in artikel 147, WIB 92 vermelde bedragen van de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingskomsten vermeld in artikel 147, WIB 92, de in de artikelen 151 en 152, WIB 92 vermelde bedragen van de inkomensgrenzen voor de afbouw van de vermindering en de in artikel 154, WIB 92 bedoelde maximumbedragen van de wettelijke werkloosheidsuitkering voor de berekening van de bijkomende vermindering;

— de bedragen van de eerste inkomensschijven van de inkomsten als sporter of sportbegeleider die afzonderlijk kunnen worden belast, vermeld in de artikelen 171, 1°, i) en 4°, j), en 172, derde lid, WIB 92.

Het bedrag van de vermindering voor energiezuinige woningen (artikel 145²⁴, § 2, WIB 92, van toepassing gemaakt door artikel 535, WIB 92) wordt niet beperkt in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk, vermits deze belastingvermindering wordt verleend onder de vorm van een forfaitair bedrag gedurende 10 belastbare tijdperken. De duur van deze belastbare tijdperken is niet van belang.

De beperking van de voormelde voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk is ook van toepassing in de belasting van niet-inwoners, gelet op de verwijzing naar artikel 174/1, WIB 92 die vervat is in artikel 243, derde lid en de inleidende zin van de artikelen 243/1 en 244, WIB 92. De beperking van de inkomensgrens van de echtgenoot in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk voor de toepassing van artikel 244*bis*, WIB 92 wordt in het artikel zelf vastgelegd (artikel 244*bis*, derde lid, WIB 92 in ontwerp).

Ook hier geldt dat de bedragen waarvan wettelijk is vastgelegd dat het om jaarbedragen gaat, niet worden beperkt. Dit is bv. het geval voor het in artikel 145³, WIB 92 vermelde maximumbedrag van de uitgaven in het kader van een individuele verderzetting van een aanvullende pensioentoezegging. Ook het maximum aantal uren voor de toepassing van artikel 154*bis*, WIB 92 is bepaald op jaarbasis, en wordt dus niet geproorateerd in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk.

De proratering wordt ook doorgevoerd voor het maximumbedrag van het belastingkrediet voor zelfstandigen (artikel 289*bis*, WIB 92); op de bedragen voor de berekening van het belastingkrediet voor lage activiteitsinkomsten (artikel 289*ter*/1), WIB 92 en het maximumbedrag van het belastingkrediet werkbonus (artikel 289*ter*/1, WIB 92) (artikelen 113, 2°, 114 en 115, 2°, van het ontwerp).

Voor de beperking van de voordelen, wordt rekening gehouden met de duur van het belastbare tijdperk,

— les montants de la réduction d'impôt pour pensions et revenus de remplacement, visés à l'article 147, CIR 92, les montants pour la limitation de la réduction, visés aux articles 151 et 152, CIR 92 et les montants maximums de l'allocation légale de chômage, visés à l'article 154, CIR 92, pour le calcul de la réduction complémentaire;

— les montants des premières tranches de revenus de sportifs ou des accompagnateurs des sportifs qui peuvent être imposées distinctement, visés aux articles 171, 1°, i) et 4°, j), et 172, alinéa 3, CIR 92.

Le montant de la réduction d'impôt pour les habitations moins énergivores (article 145²⁴, § 2, CIR 92, rendu applicable par l'article 535, CIR 92) n'est pas limité par rapport à la durée de la période imposable, étant donné que cette réduction d'impôt est octroyée sous forme d'un montant forfaitaire pendant 10 périodes imposables. La durée de la période imposable est sans importance.

La limitation des avantages précités par rapport à la durée de la période imposable s'applique également à l'impôt des non-résidents, vu la référence à l'article 174/1, CIR 92 qui est reprise à l'article 243, alinéa 3, et dans la phrase liminaire des articles 243/1 et 244, CIR 92. La limitation du montant limite des revenus du conjoint pour l'application de l'article 244*bis*, CIR 92 est réglée explicitement dans l'article même (article 244*bis*, alinéa 3, CIR 92 en projet).

Ici aussi, les montants dont la loi dispose qu'il s'agit de montants annuels, ne sont pas limités. Ceci est par exemple le cas pour le montant maximum des dépenses dans la cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension, visé à l'article 145³, CIR 92. Le nombre maximum d'heures supplémentaires pour l'application de l'article 154*bis*, CIR 92 est également fixé sur base annuelle et n'est donc pas proratisé par rapport à la durée de la période imposable.

La proratisation s'appliquera également au montant maximum du crédit d'impôt pour indépendants (article 289*bis*, CIR 92); aux montants pour le calcul du crédit d'impôt pour bas revenus d'activité (article 289*ter*, CIR 92) et au montant maximum du crédit d'impôt bonus emploi (article 289*ter*/1, CIR 92) (articles 113, 2°, 114 et 115, 2°, du projet).

Pour la limitation des avantages, il est tenu compte de la durée de la période imposable exprimée en mois.

uitgedrukt in maanden. Elke kalendermaand waarvan de vijftiende dag behoort tot het belastbare tijdperk, wordt als een volledige maand in rekening gebracht. Een belastbaar tijdperk dat begint op 1 januari 2018 en eindigt op 20 juni 2018, zal dus worden geacht een duur te hebben van 6 maanden voor de beperking van de voordelen (in casu tot 6/12). Een belastbaar tijdperk dat eindigt op 25 september 2018 en eindigt op 31 december 2018, zal worden geacht een duur te hebben van 3 maanden voor de beperking van de voordelen (in casu tot 3/12).

Om te vermijden dat het belastingkrediet voor kinderen ten laste twee maal zou worden verleend voor het kalenderjaar waarin een asielzoeker als vluchteling wordt erkend, bepaalt het huidige artikel 243/1, 1^obis, WIB 92 dat het belastingkrediet voor kinderlast niet wordt verleend aan asielzoekers wanneer het belastbare tijdperk anders dan bij overlijden eindigt vóór 31 december. Het belastingkrediet kan voor dat kalenderjaar wel worden verleend in de personenbelasting (Parl. St. 54 – 2199/001 p. 9). Vermits het bedrag van de toeslagen op de belastingvrije som en het maximumbedrag van het belastingkrediet bij een overgang van de belasting van niet-inwoners naar de personenbelasting in de loop van een kalenderjaar vanaf aanslagjaar 2018 zal worden beperkt in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk en het voordeel van het belastingkrediet dus in beginsel niet langer twee keer ten volle kan worden verleend voor eenzelfde kalenderjaar, is het huidige artikel 243/1, 1^obis, WIB 92 overbodig geworden.

De proratering wordt toegepast op de geïndexeerde bedragen (voor zover die natuurlijk worden geïndexeerd). De regels voor de afronding van de gepro-rateerde bedragen worden expliciet vastgelegd in de artikelen 129/1, derde lid, en 174/1, derde en vierde lid, WIB 92 in ontwerp en sluiten aan bij de in artikel 178, § 2, derde lid, WIB 92 vastgelegde afrondingsregels. De regel voor de afronding van het aantal uren is opgenomen in artikel 129/1, vierde lid, WIB 92 in ontwerp. Vanaf inkomstenjaar 2018 wordt in artikel 129/1, WIB 92 in ontwerp een specifieke afrondingsregel ingevoegd voor de nieuwe vrijgestelde eerste schijf van dividenden (zie afdeling 4) (artikel 105, 2°, van het ontwerp).

HOOFDSTUK 5

Taks op de beursverrichtingen

Art. 118 en 119

Deze artikelen strekken er toe de tarieven op de taks op de beursverrichtingen te verhogen tot 3,50 per duizend, voor de effecten die niet genieten van het verlaagde tarief bepaald bij artikel 121, § 1, 1°, van het Wetboek

Chaque mois civil dont le quinzième jour fait partie de la période imposable, est pris en compte comme un mois entier. Une période imposable qui commence le 1er janvier 2018 et se termine le 20 juin 2018, sera donc censée avoir une durée de 6 mois pour la limitation des avantages (in casu à 6/12). Une période imposable qui commence le 25 septembre 2018 et qui se termine le 31 décembre 2018, sera censée avoir une durée de 3 mois pour la limitation des avantages (in casu à 3/12).

Afin d'éviter que le crédit d'impôt pour enfants à charge ne soit octroyé deux fois pour l'année civile durant laquelle le demandeur d'asile est reconnu comme réfugié, l'actuel article 243/1, 1^obis, CIR 92, prévoit que le crédit d'impôt pour enfants à charge ne peut être octroyé aux demandeurs d'asiles lorsque la période imposable se clôture avant le 31 décembre pour une cause autre que le décès. Le crédit d'impôt peut cependant être octroyé à l'impôt des personnes physiques pour cette année civile (Parl. St. 54 – 2199/001 p. 9). Etant donné qu'en cas de transition de l'impôt des non-résidents à l'impôt des personnes physiques, le montant des suppléments à la quotité du revenu exemptée d'impôt et le montant maximum du crédit d'impôt seront limités proportionnellement à la durée de la période imposable à partir de l'exercice d'imposition 2018 et que l'avantage du crédit d'impôt ne pourra en principe être octroyé deux fois en intégralité pour une même année civile, l'article 243/1, 1^obis, CIR 92 devient superflu.

La proratisation s'applique aux montants indexés (pour autant, naturellement, que les montants soient indexés). Les règles relatives à l'arrondissement des montants proratisés sont fixées aux articles 129/1, alinéa 3, et 174/1, alinéas 3 et 4, CIR 92 en projet et correspondent aux règles d'arrondissement fixées à l'article 178, § 2, alinéa 3, CIR 92. La règle pour arrondir le nombre d'heures supplémentaires est reprise dans l'article 129/1, alinéa 4, CIR 92 en projet. A partir de l'année des revenus 2018, une règle spécifique d'arrondissement est insérée dans l'article 129/1, CIR 92 en projet pour la nouvelle première tranche exonérée de dividendes (voir section 4) (article 105, 2°, du projet).

CHAPITRE 5

Taxe sur les opérations de bourse

Art. 118 et 119

Les présents articles visent à augmenter les taux de la taxe sur les opérations de bourse à 3,50 pour mille, pour les titres qui ne bénéficient pas du taux réduit prévu par l'article 121, § 1er, 1°, du Code des droits et taxes

diverse rechten en taksen en tot 1,20 per duizend, voor de effecten die genieten van het verlaagde tarief. De vorige tarieven van de taks op de beursverrichting waren respectievelijk 2,70 per duizend en 0,90 per duizend.

HOOFDSTUK 6

Accijnzen

Afdeling 1

Wijzigingen van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak

Art. 120

Ingevolge het akkoord van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie gegeven op 9 oktober 2017 wordt een herstructurering doorgevoerd van de accijnzen op sigaretten en dit door een daling van de ad valorem accijns te compenseren met een verhoging van de specifieke bijzondere accijns. In het kader van de tax shift werden de accijnstarieven op sigaretten en rooktabak eveneens verhoogd.

Daarnaast werd de wijze van berekening van de minimumaccijns op sigaretten en rooktabak hervormd teneinde rekening te houden met de evolutie van de kleinhandelsprijzen. Deze minimumaccijns wordt niet langer vastgelegd via een nominaal bedrag maar via een percentage van de gewogen gemiddelde prijs. De gewogen gemiddelde prijs wordt berekend op basis van de kleinhandelsprijzen en de hoeveelheden die effectief werden in verbruik gesteld. Dit heeft tot gevolg dat bij de berekening van de minimumaccijns nu opnieuw rekening wordt gehouden met de werkelijke marktschommelingen.

Art. 121

In dit artikel worden de accijnstarieven voor sigaretten en rooktabak vastgelegd voor 2019. Het betreft enkel een verhoging van de specifieke bijzondere accijns zowel voor sigaretten als voor rooktabak.

divers, et à 1,20 pour mille, pour les titres qui bénéficient du taux réduit. Les taux précédents de la taxe sur les opérations de bourse s'élevaient respectivement à 2,70 pour mille et 0,90 pour mille.

CHAPITRE 6

Accises

Section 1re

Modifications de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés

Art. 120

Suite à l'accord du comité des Ministres de l'Union économique belgo-luxembourgeoise donné le 9 octobre 2017, une restructuration des accises sur les cigarettes est mise en œuvre par le biais d'une réduction du droit d'accise ad valorem compensée par une augmentation du droit d'accise spécial spécifique. Dans le cadre du tax shift, les taux des droits d'accise sur les cigarettes et le tabac à fumer ont également été augmentés.

En outre, le mode de calcul de l'accise minimum sur les cigarettes et le tabac à fumer a été révisé afin de tenir compte de l'évolution des prix de vente au détail. Cette accise minimum n'est dorénavant plus établie via un montant nominal mais par le biais d'un pourcentage du prix moyen pondéré. Le prix moyen pondéré est déterminé sur la base des prix de vente au détail et des quantités effectivement mises à la consommation. Cela signifie qu'il est à nouveau tenu compte des évolutions réelles du marché pour le calcul de l'accise minimum.

Art. 121

Cet article fixe les taux des droits d'accise sur les cigarettes et le tabac à fumer pour l'année 2019. Cela concerne uniquement une augmentation du droit d'accise spécial spécifique pour les cigarettes ainsi que pour le tabac à fumer.

Afdeling 2

Wijzigingen van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht

Gelet op de wijzigingen opgenomen in de vorige afdeling moeten de reeds voorziene wijzigingen van de accijnstarieven voor sigaretten en rooktabak worden opgeheven.

Afdeling 3

Wijzigingen van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie

In het kader van een krachtiger gezondheidsbeleid worden de accijnzen op frisdranken met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen alsook op poeders en siropen ter vervaardiging van dergelijke frisdranken verhoogd. De accijnzen op gearomatiseerde waters zonder toegevoegde suikers of andere zoetstoffen worden evenwel vrijgesteld van deze verhoging.

Afdeling 4

Wijzigingen van de programmawet van 27 december 2004

Art. 128

Overeenkomstig het regeerakkoord worden de accijnstarieven geïndexeerd op 1 januari 2018.

Het indexeringspercentage dat wordt toegepast bedraagt het verschil tussen de index van de consumentenprijzen van juni 2017 en juni 2016.

Dit percentage wordt toegepast op het totale bedrag aan accijnzen; vervolgens, teneinde de in het kader van de BLEU te verdelen ontvangsten niet te beïnvloeden, werd het resultaat van de voorgenoemde berekening, omgevormd naar een verhoging van de bijzondere accijns.

De minister bevoegd voor Financiën publiceert, ter bevestiging van de tarieven die op 1 januari 2018 in werking treden, een officieel bericht in het *Belgisch Staatsblad*.

Section 2

Modifications de la loi du 26 décembre 2015 relative aux mesures concernant le renforcement de la création d'emplois et du pouvoir d'achat

Vu les modifications reprises dans la section précédente, les modifications déjà prévues des taux des droits d'accise pour les cigarettes et le tabac à fumer doivent être supprimées.

Section 3

Modifications de la loi du 21 décembre 2009 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café

Dans le cadre d'une politique de santé plus stricte, les accises sur les boissons rafraîchissantes additionnées de sucre ou d'autres édulcorants ainsi que sur les poudres et les sirops utilisés pour confectionner de telles boissons rafraîchissantes sont augmentées. Les accises sur les eaux aromatisées non additionnés de sucre ou d'autres édulcorants ne sont cependant pas concernées par cette augmentation.

Section 4

Modifications de la loi-programme du 27 décembre 2004

Art. 128

Conformément à l'accord de gouvernement, les montants des droits d'accise sont indexés le 1er janvier 2018.

Le pourcentage d'indexation appliqué s'élève à la différence entre l'index des prix à la consommation de juin 2017 et juin 2016.

Ce pourcentage est appliqué au montant total de l'accise; ensuite, afin de ne pas influencer les recettes à partager dans le cadre de l'UEBL, le montant résultant du calcul précité est transformé en augmentation du droit d'accise spécial.

Le ministre des Finances publie, comme confirmation des taux applicables dès le 1er janvier 2018, un avis officiel au *Moniteur belge*.

Art. 129 tot 131

Overeenkomstig het regeerakkoord blijft het cliquet-systeem van toepassing tot 31 december 2018.

De jaarlijkse maximumbedragen waarmee het accijnstarief van diesel mag stijgen evenals de bedragen vanaf dewelke de verlaging van het accijnstarief van benzine in werking zal treden, werden aangepast ten einde de gebudgetteerde meeropbrengsten te behalen.

De aanpassing houdt een verhoging in van het maximumbedrag waarmee het accijnstarief van diesel mag stijgen. Deze verhoging is het gevolg van de ontdieseling van het voertuigenpark waardoor het volume niet professionele diesel waarop de stijging kan worden toegerekend is gedaald. Dit betekent dat de gebudgetteerde meeropbrengsten moeten behaald worden op een kleiner beschikbaar volume diesel.

Verder werd de verhouding van de tariefverlaging van benzine ten opzichte van de tariefverhoging van diesel gewijzigd, dit gelet op de evolutie van de volumes in verbruikgestelde benzine en diesel. Er wordt in verhouding immers meer benzine in het verbruik gesteld ten opzichte van voorgaande jaren. Desgevallend zou dergelijk scenario een budgettair verlies als gevolg hebben.

Aan de werking van het cliquetsysteem werd niet geraakt.

Afdeling 5*Inwerkingtreding*

Dit artikel regelt de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2018 van de bepalingen in dit hoofdstuk, met uitzondering van artikel 121 dat op 1 januari 2019 in werking treedt en van afdeling 2 die in werking treedt op 31 december 2017.

TITEL 5*Strijd tegen de fiscale fraude en modernisering van de invorderingsprocedures*

De hoofdstukken in deze titel, die in het voorontwerp dat aan de Raad van State is voorgelegd, nog onder titel 4 Financiën waren opgenomen, moeten worden gezien binnen een algemene context van de strijd tegen de fiscale fraude en verhoging van de inningsratio.

Art. 129 à 131

Conformément à l'accord de gouvernement, le système cliquet reste d'application jusqu'au 31 décembre 2018.

Les montants annuels maximaux en fonction desquels le droit d'accise sur le gasoil peut augmenter et les montants à partir desquels une diminution du droit d'accise sur l'essence entrera en vigueur sont adaptés afin d'atteindre les recettes budgétaires supplémentaires.

L'ajustement consiste en une augmentation du montant maximum dont le taux d'accise du gasoil peut augmenter. Cette augmentation est le résultat de la diminution de la vente de véhicules diesel du parc automobile entraînant une baisse du volume de gasoil non professionnel sur lequel l'augmentation peut être imputée. Cela signifie que les recettes budgétaires supplémentaires doivent être réalisées sur un volume moins important de gasoil disponible.

En outre, le coefficient de diminution des taux de l'essence par rapport à celui de l'augmentation du gasoil est adapté pour tenir compte de l'évolution des volumes de gasoil et d'essence mis à la consommation. En effet, il y a, proportionnellement, plus d'essence mise à la consommation par rapport aux années précédentes. Le cas échéant, un tel scénario entraînerait une perte budgétaire.

Le fonctionnement du cliquet est, quant à lui, inchangé.

Section 5*Entrée en vigueur*

Le présent article fixe l'entrée en vigueur des dispositions du présent chapitre au 1er janvier 2018, à l'exception de l'article 121 qui entre en vigueur le 1er janvier 2019 et de la section 2 qui entre en vigueur le 31 décembre 2017.

TITRE 5*Lutte contre la fraude fiscale et la modernisation des procédures de recouvrement*

Les chapitres du présent titre, qui étaient encore repris dans le titre 4 Finances de l'avant-projet de loi soumis au Conseil d'État, doivent être regardés dans un contexte général de lutte contre la fraude et une augmentation du recouvrement.

In de federale regeringsverklaring (DOC 54 0020/001) is opgenomen dat een rechtvaardig belastingstelsel betekent dat iedereen zijn steentje bijdraagt. De strijd tegen de fraude moet worden verdergezet gezien de fraude de rechtvaardigheid van het stelsel ondermijnt. Het verlies aan inkomsten ten gevolge van fiscale fraude wordt blijvend tegengegaan.

De federale regeringsverklaring (DOC 54 0020/001, blz. 105) zegt in het hoofdstuk 4.3 "Fraudebestrijding" (letterlijk): "*De invorderings- en controleprocedures worden gemoderniseerd: Een performant systeem van inning van fiscale en niet-fiscale schulden (waaronder ook alimentatievorderingen en penale boeten), wordt verder versneld uitgewerkt teneinde de inningsratio's gevoelig te verhogen.*".

Deze aandachtspunten uit de federale regeringsverklaring worden in voorliggende titel inzake fraudebestrijding en modernisering van de invorderingsprocedures verder vorm gegeven.

Deze titel bevat een aantal maatregelen die kunnen helpen in de strijd tegen de fiscale fraude.

De voorgestelde wijzigingen en invoegingen in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna WIB 92) kaderen binnen de prioritaire acties betreffende de strijd tegen de fiscale fraude.

In deze titel zijn ook een aantal maatregelen opgenomen die moeten bijdragen tot een betere invordering van de fiscale schulden. Aldus wordt de "burgerrekening" ingevoerd. Deze kan worden omschreven als het overzicht van schulden en tegoeden die een burger, natuurlijke persoon of rechtspersoon, tegenover de federale overheid heeft.

Dergelijk systeem bestaat al in een aantal EU-landen waaronder Oostenrijk, Ierland, Zweden en Spanje. Andere landen waaronder het Verenigd Koninkrijk overwegen het dit in te voeren.

De principes van de burgerrekening zijn:

— opname van de schuldvorderingen van federale overheidsorganisaties die ervoor gekozen hebben om de invordering ervan over te laten aan de Algemene Administratie van de Inning en Invordering;

— aan de burger een digitaal overzicht bieden van de schulden en hem de mogelijkheid bieden om vanuit dit overzicht de betaling te verrichten;

Dans la déclaration du gouvernement fédéral (DOC 54 0020/001), il a été relevé qu'un système d'imposition équitable signifie que chacun apporte sa pierre à l'édifice. La lutte contre la fraude doit aller plus loin dès lors que la fraude mine l'équité du système. La lutte contre la perte de recettes résultant de la fraude sociale et fiscale sera poursuivie.

La déclaration du gouvernement fédéral (DOC 54 0020/001, p 105) stipule littéralement dans le chapitre 4.3 "Lutte contre la fraude": "*Les procédures de recouvrement et de contrôle continueront à être renforcées et modernisées: Un système performant de recouvrement de créances fiscales et non fiscales (y compris les créances alimentaires et amendes pénales), sera élaboré plus rapidement afin d'augmenter de manière significative le recouvrement.*".

Ces points d'attention de la déclaration du gouvernement fédéral seront formalisés dans le présent titre en matière de lutte contre la fraude fiscale et modernisation des procédures de recouvrement.

Le présent titre contient une série de mesures qui peuvent aider la lutte contre la fraude fiscale.

En matière de recouvrement, les modifications et insertions proposées dans le Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après "CIR 92") s'inscrivent dans le cadre des actions prioritaires en matière de lutte contre la fraude fiscale.

Le présent titre comprend également un certain nombre de mesures qui devraient contribuer à un meilleur recouvrement des dettes fiscales. Ainsi, le "compte citoyen" est introduit. Il peut être défini comme une synthèse des dettes et des avoirs dont un citoyen, personne physique ou morale, dispose à l'égard des autorités fédérales.

Un tel système existe déjà dans un certain nombre d'États de l'UE, dont l'Autriche, l'Irlande, la Suède et l'Espagne. D'autres pays dont le Royaume-Uni envisagent de le mettre en place.

Les principes du compte citoyen sont les suivants:

— enregistrement des créances des organisations des pouvoirs publics qui ont choisi de confier le recouvrement à l'Administration générale de la perception et du recouvrement;

— fourniture au citoyen d'une synthèse numérique des dettes et possibilité pour lui de régler les dettes en quelques clics;

— aan de burger een digitaal overzicht te bieden van zijn tegoeden;

— de volgorde van de toerekeningen of compensaties te regelen.

HOOFDSTUK 1

Strijd tegen de fiscale fraude

Enige afdeling

Wijzigingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 133

Het artikel 358 van het WIB92 voorziet in afwijkende aanslagtermijnen in de gevallen waarin een controle of een onderzoek aantoonde dat de belastingplichtige het wetboek heeft overtreden in een van de vijf jaren voorafgaand aan de vaststelling van de inbreuk.

In dat geval beschikt de administratie over twaalf maanden te rekenen vanaf de datum waarop de inbreuk is vastgesteld

Om deze taak goed uit te voeren, is het noodzakelijk dat de administratie ook over een equivalente verlenging van haar onderzoekstermijnen kan beschikken.

In het wetboek wordt een artikel 333/3 ingevoegd teneinde deze verlenging van de onderzoekstermijnen van de administratie toe te staan gedurende de vijf jaren voorafgaand aan de vaststelling van de inbreuk.

Het is voornamelijk in de materie van de roerende voorheffing dat het belangrijk was om de onderzoekstermijnen uit te breiden.

De voorgestelde bepaling verwijst niet naar het volledige artikel 358, § 1, 1°, WIB 92 maar heeft uitsluitend betrekking op de roerende voorheffing.

De Raad van State stelt in zijn advies nr. 62 219 van 11 oktober 2017 dat de beperking tot de roerende voorheffing een verschillende behandeling van de belastingplichtigen tot gevolg heeft en dat het aanbeveling verdient dit onderscheid toe te lichten.

— fourniture au citoyen d'une synthèse numérique de ses avoirs;

— fixation de l'ordre d'imputation de paiements ou de compensations.

CHAPITRE 1ER

Lutte contre la fraude fiscale

Section unique

Modifications du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 133

L'article 358 du CIR92 prévoit des délais d'imposition dérogatoire dans les cas où un contrôle ou une enquête font apparaître que le contribuable a contrevenu au code au cours d'une des cinq années qui précèdent celle de la constatation de l'infraction.

Dans ce cas l'administration dispose de douze mois à compter de la date à laquelle l'infraction est constatée.

Afin de pouvoir mener à bien cette mission, il est nécessaire que l'administration puisse disposer également d'une extension équivalente de ses délais d'investigation.

Un article 333/3 est inséré dans le code afin de permettre cette extension des délais d'investigation de l'administration pendant la période des cinq années qui précèdent celle de la constatation de l'infraction.

C'est principalement en matière de précompte mobilier qu'il était important d'étendre les délais d'investigation.

La disposition proposée ne renvoie pas à l'intégralité de l'article 358, § 1er, 1°, CIR 92 mais vise uniquement le précompte mobilier.

Dans son avis n° 62 219 du 11 octobre 2017, le Conseil d'État constate que la limitation au précompte mobilier a pour effet un traitement différencié des contribuables et qu'il est conseillé d'expliquer cette différence de traitement.

Ingevolge dit advies wordt verduidelijkt dat hier alleen de roerende voorheffing wordt aangeduid als gevolg van de bestaande praktische verschillen tussen de verschillende voorheffingen.

De bedrijfsvoorheffing is een voorschot op de belasting die wordt geheven door de werkgever van de belastingplichtige, indien het bedrag niet overeenkomt met het uiteindelijke bedrag van de verschuldigde belasting, wordt een positief bedrag of een negatief bedrag ingeschreven om de belastingplichtige op een correct bedrag te belasten, de correctie door de fiscale administratie stelt in dit geval geen probleem.

De roerende voorheffing van zijn kant is, in de meerderheid van de gevallen, een bevrijdende voorheffing, een inhouding aan de bron die, in de meerderheid van de gevallen, gedaan wordt door de tussenpersoon van de banken.

De belastingplichtige moet zijn roerende inkomsten in de meerderheid van de gevallen niet aangeven aangezien zij bevrijdend is, tenzij de inhouding aan de bron niet gebeurd is. Dit houdt in dat het moeilijk kan zijn voor de fiscale administratie om te weten of een inhouding gedaan is of gedaan had moeten zijn.

Het vrij verkeer van kapitaal en de internationalisatie van beleggingen bemoeilijkt de rol van de administratie in deze materie en dat rechtvaardigt het belang van de verlenging van de onderzoekstermijnen van de administratie in dit domein, teneinde de effectiviteit van artikel 358, WIB 92 te verbeteren.

Art. 134

In het verleden werd er, meestal door de cel Verrekenprijzen, beroep gedaan op de knowhow van de ambtenaren van het vroegere Agentschap van de schuld, opgericht binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie. Het gaat hier vooral om de specifieke kennis van financiële producten. Met de wet van 25 oktober 2016 houdende de oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld en opheffing van het Rentefonds, werd het Agentschap van de schuld een autonoom agentschap.

Om te vermijden dat de ambtenaren van de administratie belast met de vestiging van de belasting, hierdoor het beroepsgeheim zoals bepaald in artikel 337, eerste lid, WIB 92 zouden schenden, is een wijziging van artikel 337, WIB 92 dan ook noodzakelijk en wordt er een nieuw lid ingevoegd tussen het tweede en derde lid. Hierdoor wordt er uitdrukkelijk voorzien dat de ambtenaren van de administratie belast met de vestiging

Suite à cet avis, il est précisé que seul le précompte mobilier est visé ici en raison des différences pratiques existant entre les différents précomptes.

Le précompte professionnel est une avance sur l'impôt qui est prélevée par l'employeur du contribuable, si le montant prélevé ne correspond pas au montant final de l'impôt dû, un montant positif ou un montant négatif sera enrôlé afin d'imposer le contribuable sur un juste montant, la correction par l'administration fiscale ne pose pas de problème dans ce cas.

Le précompte mobilier est quant à lui, dans la plupart des cas, un précompte libératoire, une retenue à la source qui, dans la majorité des cas, se fera par l'intermédiaire des banques.

Étant dans la plupart des cas libératoire, le contribuable ne devra déclarer ses revenus mobiliers que lorsque la retenue à la source n'a pas été effectuée. Cela implique qu'il peut être difficile pour l'administration fiscale de savoir si une retenue a été ou devait être faite.

La liberté de circulation des capitaux et l'internationalisation des placements compliquent en cette matière le rôle de l'administration et cela justifie qu'il est important que les délais d'investigation de l'administration puissent être étendus dans ce domaine afin d'augmenter l'effectivité de l'article 358, CIR 92.

Art. 134

Dans le passé, il était en général fait appel, par la cellule prix de transfert, à l'expertise des fonctionnaires de l'ancienne Agence de la dette, établie au sein de l'Administration générale du Trésorerie. Particulièrement pour leur connaissance spécifique des produits financiers. Avec la loi du 25 octobre 2016 portant création de l'Agence fédérale de la Dette et suppression du Fonds des Rentes, l'Agence de la dette est devenue une agence autonome.

Afin d'éviter que les fonctionnaires de l'administration en charge de l'établissement des impôts ne viole le secret professionnel tel que prévu à l'article 337, alinéa 1er, CIR92, une modification de l'article 337, CIR 92 est nécessaire, il est inséré un nouvel alinéa entre les deuxième et troisième alinéas. Celui-ci prévoit explicitement que les fonctionnaires de l'administration en charge de l'établissement des impôts peuvent utiliser

van de belasting gebruik kunnen maken van de kennis, ervaring en know how van de personeelsleden van het Federaal Agentschap van de Schuld bij een fiscale controle, dit met het oog op een correcte vaststelling van de belastbare basis.

De uitwisseling van informatie en inlichtingen werkt wederzijds. De personeelsleden van het Federaal Agentschap van de Schuld zijn op hun beurt gehouden tot geheimhouding wat de fiscale gegevens betreft waarvan zij kennis krijgen.

De voormelde wet van 25 oktober 2016 zal in dezelfde zin worden gewijzigd.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van de domaniale wet van 22 december 1949

De artikelen 75 en volgende van de programmawet van 1 juli 2016 (*Belgisch Staatsblad*, 4 juli 2016, Ed. 2) hebben de domaniale wet van 22 december 1949 gewijzigd teneinde de invordering van de publiekrechtelijke niet-fiscale schuldvorderingen, toegewezen aan de administratie van de FOD Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen, namelijk de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering (AAIL), grondig te hervormen.

Deze hervorming had als doel over te gaan naar een uniforme werkwijze voor het invorderingsproces van de voornoemde niet-fiscale schuldvorderingen en dit te doen aansluiten op het invorderingsproces van fiscale schuldvorderingen die eveneens vallen onder de bevoegdheid van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering.

Op heden worden, in het kader van de uitbreiding van de automatisering van de invorderingsprocessen van de voornoemde fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en met het oog op het verlagen van de kosten, zowel voor de administratie als voor de schuldenaar, de verzendingen per aangetekende brief geleidelijk vervangen door verzendingen per gewone brief.

Deze administratieve vereenvoudiging werd recent reeds toegepast door de wet van 20 februari 2017 tot wijziging van artikel 298 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wat betreft de herinneringsbrieven voor onbetaalde inkomstenbelastingen (*Belgisch Staatsblad*, 15 maart 2017): de laatste herinnering per aangetekende brief die de ontvanger verplicht is te

les connaissances, l'expérience et le savoir-faire du personnel de l'Agence fédérale de la dette dans le cadre d'un contrôle fiscal, et ce en vue d'un établissement correct de la base imposable.

L'échange d'informations et de renseignements fonctionne mutuellement. Les membres du personnel de l'Agence fédérale de la dette sont tenus à leur tour à la confidentialité en ce qui concerne les données fiscales dont ils prennent connaissance.

La loi précitée du 25 octobre 2016 sera modifiée dans le même sens.

CHAPITRE 2

Modifications de la loi domaniale du 22 décembre 1949

Les articles 75 et suivants de la loi-programme du 1er juillet 2016 (*Moniteur belge*, 4 juillet 2016, 2ème éd.) ont modifié la loi domaniale du 22 décembre 1949 afin de réformer en profondeur le recouvrement des créances publiques de nature non fiscale, qui incombe à l'administration du SPF Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances non fiscales, à savoir actuellement l'Administration générale de la Perception et du Recouvrement (AGPR).

Cette réforme visait à uniformiser le processus de recouvrement des créances non fiscales mentionnées ci-avant, et à le calquer avec le processus de recouvrement des créances fiscales qui relèvent également de la compétence de l'Administration générale de la Perception et du Recouvrement.

Aujourd'hui, dans le cadre de l'automatisation accrue des processus de recouvrement des créances fiscales et non fiscales précitées et en vue de réduire les coûts, que ce soit pour l'administration ou pour le redevable, les envois recommandés sont au fur et à mesure remplacés par des envois par pli ordinaire.

Cette simplification administrative a ainsi déjà été récemment mise en œuvre par la loi du 20 février 2017 modifiant l'article 298 du Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne les lettres de rappel envoyées en cas de non-paiement des impôts (*Moniteur belge*, 15 mars 2017): le dernier rappel par voie recommandée que le receveur a l'obligation d'adresser au

verzenden aan de belastingschuldige voor de vervolgingen is vervangen door een laatste herinnering per gewone brief.

De artikelen 135 tot 137 van huidig wetsontwerp streven een dubbel doel na:

— enerzijds voeren zij deze administratieve vereenvoudiging in de domaniale wet van 22 december 1949 in voor wat betreft de verzending van de eerste aanmaning tot betaling verzonden aan de schuldenaar of de medeschuldenaar overeenkomstig respectievelijk artikel 4 en artikel 5, § 3, derde lid van deze wet.;

— anderzijds streven zij het uniformiseren van de invorderingsprocessen van de niet-fiscale schuldvorderingen na door de harmonisering van de regels inzake de moratoire interesten om ze zo nauwer te laten aansluiten met deze met betrekking tot de fiscale schuldvorderingen (inkomstenbelastingen, btw, enz.).

Het nieuwe artikel 4 van de domaniale wet van 22 december 1949, zoals vervangen door artikel 162 van huidig wetsontwerp, voorziet aldus in paragraaf 1 dat de aanmaning tot betaling, die een uittreksel bevat uit het bijzonder kohier of uit de administratieve uitvoerbare titel met vermelding van de datum van hun uitvoerbaarverklaring, of die een afschrift van de uitgifte van de rechterlijke beslissing bevat, voortaan per gewone brief aan de schuldenaar wordt verzonden, en niet langer per aangetekende brief. Deze aanmaning tot betaling heeft uitwerking te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op haar verzending. Zij wordt eveneens per gewone brief verzonden naar de procureur des Konings te Brussel wanneer de schuldenaar geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft.

Zoals voorheen preciseert het nieuwe artikel 4, § 2 van de domaniale wet van 22 december 1949 dat het overgaan tot de tenuitvoerlegging tegen de schuldenaar alleen kan plaatsvinden na het verstrijken van een bepaalde termijn; deze termijn, die tot op heden acht dagen bedroeg, is evenwel gebracht op een maand te rekenen vanaf de datum waarop de aanmaning tot betaling uitwerking heeft, teneinde de invorderingsprocessen van de fiscale en niet-fiscale schulden te harmoniseren. Er wordt een uitzondering gemaakt op deze termijn van een maand in de gevallen waarin de rechten van de Schatkist in het gedrang komen.

Tenslotte bepaalt het nieuwe artikel 4, § 3, zoals voorheen, de gevolgen van de aanmaning tot betaling. Aangezien de aanmaning tot betaling niet meer wordt verstuurd bij aangetekende brief, stuit de per gewone brief verzonden aanmaning tot betaling voortaan de verjaring van een niet-fiscale schuldvordering niet meer.

redevable avant les poursuites a été remplacé par un dernier rappel par pli ordinaire.

Les articles 135 jusqu'à 137 du présent projet de loi poursuivent dès lors un double objectif:

— d'une part, ils introduisent cette simplification administrative dans la loi domaniale du 22 décembre 1949 en ce qui concerne l'envoi de la sommation de payer initiale adressée au débiteur ou au codébiteur conformément respectivement à l'article 4 et à l'article 5, § 3, alinéa 3 de cette loi;

— d'autre part, ils poursuivent l'uniformisation des processus de recouvrement des créances non fiscales en harmonisant les règles en matière d'intérêts moratoires pour les rapprocher de celles relatives aux créances fiscales (impôts sur les revenus, TVA, etc.).

Le nouvel article 4 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, tel que remplacé par l'article 162 du présent projet de loi, prévoit donc en son paragraphe 1er que la sommation de payer contenant soit un extrait du rôle spécial ou du titre exécutoire administratif mentionnant la date de leur exécutoire, soit une copie de l'expédition de la décision judiciaire, est désormais adressée au débiteur par pli ordinaire, et non plus par pli recommandé. Cette sommation de payer sort ses effets à compter du troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi. Elle est également adressée par pli ordinaire au procureur du Roi à Bruxelles lorsque le débiteur n'a pas de domicile connu en Belgique ou à l'étranger.

Comme auparavant, l'article 4, § 2 nouveau de la loi domaniale du 22 décembre 1949 précise que la mise en œuvre des voies d'exécution à l'encontre du débiteur ne peut intervenir qu'à l'expiration d'un certain délai; ce délai, qui était jusqu'à présent de huit jours, est toutefois porté à un mois à compter de la date d'effet de la sommation de payer, afin d'harmoniser les processus de recouvrement des créances fiscales et non fiscales. Il est fait exception à ce délai d'un mois dans les situations où les droits du Trésor sont en péril.

Enfin, l'article 4, § 3 nouveau détermine comme auparavant les effets de la sommation de payer. Cependant, compte tenu que celle-ci n'est plus adressée par pli recommandé, la sommation de payer envoyée par pli ordinaire n'interrompt désormais plus la prescription de la créance non fiscale. Le receveur dispose bien

De ontvanger heeft uiteraard steeds de mogelijkheid om de verjaring te stuiten door de verzending, in dat geval per aangetekende brief, van een aanmaning tot betaling overeenkomstig artikel 8, § 1, 3° van de domaniale wet van 22 december 1949.

Anderzijds behoudt de aanmaning tot betaling haar geldigheid als ingebrekestelling en doet zij dus de moratoire interesten lopen, te rekenen vanaf haar uitwerkingsdatum (d.w.z. de derde werkdag die volgt op de datum van haar verzending). Met het oog op de harmonisering zoals hierboven omschreven, brengt het nieuwe artikel 4, § 3 eveneens een aantal wijzigingen mee teneinde:

— de rentevoet vastgelegd in burgerlijke zaken te vervangen door de wettelijke rentevoet in fiscale zaken, zoals bepaald door artikel 2, § 2 van de wet van 5 mei 1865 betreffende de lening tegen intrest;

— te voorzien dat, wanneer een specifieke wettelijke of reglementaire bepaling of de in kracht van gewijsde getreden rechterlijke beslissing houdende veroordeling tot betaling van de niet-fiscale schuldvordering de moratoire interesten eerder doet lopen, de moratoire interesten verschuldigd aan de wettelijke rentevoet in fiscale zaken voor de toekomst in de plaats daarvan worden gesteld te rekenen vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling. Met andere woorden, de moratoire interesten – ongeacht hun rentevoet of berekeningswijze – die liepen voor de aanmaning tot betaling, ingevolge een specifieke wettelijke of reglementaire bepaling met betrekking tot de niet-fiscale schuldvordering of ingevolge de in kracht van gewijsde getreden rechterlijke beslissing houdende veroordeling tot betaling van de niet-fiscale schuldvordering, stoppen met lopen op de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling, en worden vanaf deze datum vervangen door de moratoire interesten verschuldigd aan de wettelijke rentevoet in fiscale zaken;

— de berekeningswijze van de moratoire interesten verschuldigd aan de wettelijke rentevoet in fiscale zaken te bepalen. Deze worden berekend per maand (en niet per dag) op het resterende bedrag van de niet-fiscale schuldvordering in hoofdsom, afgerond op het lagere veelvoud van 10 euro. De maand waarin de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling valt, wordt niet meegerekend, maar de maand waarin de betaling plaatsvindt, wordt voor een hele maand gerekend. Bovendien worden de interesten van een maand niet aangerekend wanneer zij geen 5 euro bedragen.

Artikel 136 van huidig wetsontwerp vervangt artikel 5, § 3, derde lid van de domaniale wet van

entendu toujours de la possibilité d'interrompre la prescription par l'envoi, par pli recommandé cette fois-ci, d'une sommation de payer conformément à l'article 8, § 1er, 3° de la loi domaniale du 22 décembre 1949.

En revanche, la sommation de payer conserve sa valeur de mise en demeure et fait donc courir, à compter de sa date d'effet (c.-à-d. le troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi), les intérêts moratoires. Toutefois, dans un souci d'harmonisation comme précisé ci-avant, l'article 4, § 3 nouveau apporte également plusieurs modifications afin:

— de remplacer le taux d'intérêt fixé en matière civile par le taux d'intérêt légal en matière fiscale, tel que déterminé par l'article 2, § 2 de la loi du 5 mai 1865 relative au prêt à l'intérêt;

— de prévoir que, lorsqu'une disposition légale ou réglementaire particulière ou la décision judiciaire coulée en force de chose jugée portant condamnation au paiement de la créance non fiscale fait courir antérieurement des intérêts moratoires, les intérêts moratoires dus au taux d'intérêt légal en matière fiscale se substituent pour l'avenir à ceux-ci à compter de la date d'effet de la sommation de payer. En d'autres termes, les intérêts moratoires – quel que soit leur taux ou leur mode de calcul – qui couraient antérieurement à la sommation de payer en vertu d'une disposition légale ou réglementaire particulière afférente à la créance non-fiscale ou en vertu de la décision judiciaire condamnant le débiteur au paiement de la créance non fiscale cessent de courir à la date d'effet de la sommation de payer, et sont remplacés à compter de cette date par les intérêts moratoires dus au taux d'intérêt légal en matière fiscale;

— de déterminer le mode de calcul des intérêts moratoires dus au taux d'intérêt légal en matière fiscale. Ceux-ci sont calculés par mois civil (et non au jour le jour) sur le montant restant dû de la créance non fiscale en principal, arrondi au multiple inférieur le plus proche de 10 euros. Le mois de la date d'effet de la sommation de payer est négligé, mais le mois au cours duquel a lieu le paiement est compté pour un mois entier. En outre, les intérêts d'un mois ne sont réclamés que s'ils atteignent 5 euros.

L'article 136 du présent projet de loi remplace quant à lui l'article 5, § 3, alinéa 3 de la loi domaniale du

22 december 1949 door er wijzigingen in aan te brengen gelijkaardig aan artikel 135:

— wat de verzendingswijze van de aanmaning tot betaling aan de medeschuldenaars betreft, wordt deze hen voortaan eveneens verzonden per gewone brief, en

— wat de termijn betreft waarna tegen hen middelen van tenuitvoerlegging kunnen worden aangewend, wordt deze termijn eveneens van acht dagen gebracht op een maand vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling. Er kan evenwel worden afgeweken van de verplichting om de uitvoering op te schorten gedurende deze termijn van een maand wanneer de rechten van de Schatkist in het gedrang komen.

Artikel 137 van huidig wetsontwerp, tenslotte, past artikel 9, § 2, eerste lid van de domaniale wet van 22 december 1949 aan met betrekking tot het tijdstip waarop de inschrijving van de wettelijke hypotheek van de Schatkist in regel kan plaatsvinden, rekening houdend met het feit dat de aanmaning tot betaling voortaan aan de schuldenaar of de medeschuldenaar wordt verzonden bij gewone brief: de inschrijving van de wettelijke hypotheek mag in regel worden gevorderd vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling, gedaan aan de schuldenaar of aan de medeschuldenaar, te weten de derde werkdag die volgt op haar verzending.

HOOFDSTUK 3

Centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden

Afdeling 1

De betalingen op de financiële rekening “Inning en Invordering” van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen

De Algemene Administratie van de Inning en de Invordering van de FOD Financiën is vandaag, overeenkomstig artikel 4 van het koninklijk besluit van 3 december 2009 houdende regeling van de operationele diensten van de FOD Financiën, belast met de inning en de invordering van talrijke fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen. Het betreft:

— de schuldvorderingen inzake de inkomstenbelastingen, de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, de btw (onverminderd de bevoegdheid van de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen voor de inning – met uitsluiting van de invordering – van

22 décembre 1949 pour y apporter des modifications similaires à l'article 135:

— quant au mode d'envoi de la sommation de payer aux codébiteurs, laquelle leur est également désormais adressée par pli ordinaire, et

— quant au délai à l'expiration duquel les voies d'exécution peuvent être entamées à leur encontre, lequel délai est donc également porté de huit jours à un mois à compter de la date d'effet de la sommation de payer. Il peut néanmoins être dérogé à l'obligation de surseoir à l'exécution durant ce délai d'un mois lorsque les droits du Trésor sont en péril.

Enfin, l'article 137 du présent projet de loi adapte l'article 9, § 2, alinéa 1er de la loi domaniale du 22 décembre 1949 afférent au moment à compter duquel l'inscription de l'hypothèque légale du Trésor peut en règle avoir lieu, compte tenu que la sommation de payer est désormais adressée au débiteur ou au codébiteur par pli ordinaire: l'inscription de l'hypothèque légale peut en règle être requise à compter de la date d'effet de la sommation de payer faite au débiteur ou au codébiteur, cette date d'effet étant pour rappel le troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi.

CHAPITRE 3

Centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales

Section 1re

Des paiements au compte financier de “Perception et Recouvrement” de l'administration du Service public fédéral Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances fiscales et non fiscales

L'Administration générale de la Perception et du Recouvrement du SPF Finances est aujourd'hui, conformément à l'article 4 de l'arrêté royal du 3 décembre 2009 organique des services opérationnels du SPF Finances, chargée de la perception et du recouvrement de nombreuses créances fiscales et non fiscales. Il s'agit:

— des créances d'impôts sur les revenus, de taxes assimilées aux impôts sur les revenus, de TVA (sans préjudice de la compétence de l'Administration générale des Douanes et Accises pour la perception – à l'exclusion du recouvrement – de la TVA à l'importation) et

de btw bij de invoer) en de diverse rechten en taksen (met uitzondering van degene bedoeld in Boek I van het Wetboek diverse rechten en taksen);

— alle niet-fiscale schuldvorderingen van de Staat (met inbegrip van de sommen verschuldigd aan de Staat in strafzaken), de Gemeenschappen en de Gewesten en de instellingen die ervan afhangen, waarmee ze belast is door of krachtens enige wettelijke of reglementaire bepaling of waarvoor geen enkele andere overheid uitdrukkelijk bevoegd werd verklaard;

— de sommen verschuldigd door de onderhoudsplichtigen (of door de onderhoudsgerechtigden wanneer de betaling aan hen onverschuldigd was) in het kader van de toepassing van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën.

In het kader van het harmonisatie- en automatiseringsproces van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering, werd beslist om de betalingen van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen waarvan ze de inning en invordering verzekert, te centraliseren op één enkele ('enige') financiële rekening, "Inning en Invordering" genoemd, behoudens wanneer de fiscale wetboeken of de uitvoeringsbesluiten ervan, of de wettelijke of reglementaire bepalingen betreffende de niet-fiscale schuldvorderingen erin voorzien dat bepaalde fiscale of niet-fiscale schuldvorderingen in bepaalde fasen en/of in bepaalde omstandigheden worden betaald op bijzondere financiële rekeningen. Dit is bijvoorbeeld het geval met de btw voor de betalingen op de postrekening-courant "btw-Ontvangsten" Brussel of op de postrekening-courant "VAT on E-Services" (zie het koninklijk besluit nr. 24 van 29 december 1992 met betrekking tot de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde), met de inkomstenbelastingen voor de betaling van de voorafbetalingen (zie artikel 67 van het KB/WIB 92) of van de niet-ingekeohierde roerende voorheffing of bedrijfsvoorheffing, of eveneens met de diverse taksen voor de betaling van de aangegeven taksen, zolang ze niet het voorwerp uitmaken van een uitvoerbare titel met het oog op de invordering ervan.

Gelijktijdig met deze centralisatie van de betalingen van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen op de enige financiële rekening "Inning en Invordering", wordt een fiscale en niet-fiscale balans gehouden, "Burgerrekening" genoemd, voor iedere persoon, natuurlijke of rechtspersoon, waar op de debetzijde zijn fiscale en niet-fiscale schulden worden geboekt (of de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering te zijnen laste) waarvan de betaling moet worden verricht op de enige financiële rekening "Inning en Invordering",

de droits et taxes divers (à l'exception de ceux visés au Livre Ier du Code des droits et taxes divers);

— de toutes les créances non fiscales de l'État (en ce compris les sommes dues à l'État en matière répressive), des Communautés et des Régions et des institutions qui en dépendent, dont elle est chargée par ou en vertu d'une disposition législative ou réglementaire ou pour lesquelles aucune autre autorité n'a expressément été déclarée compétente;

— des sommes dues par des débiteurs d'aliments (ou par des créanciers d'aliments lorsque des sommes leur ont été payées indûment) dans le cadre de l'application de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

Dans le cadre de l'harmonisation et de l'automatisation des processus de perception et de recouvrement de l'Administration générale de la Perception et du Recouvrement, il a été décidé de centraliser les paiements des créances fiscales et non fiscales dont elle assure la perception et le recouvrement sur un compte financier unique dénommé "Perception et Recouvrement", hormis cependant lorsque les Codes fiscaux ou leurs arrêtés d'exécution, ou les dispositions légales ou réglementaires afférentes aux créances non fiscales, prévoient que certaines créances fiscales ou non fiscales sont, à certains stades et/ou dans certaines circonstances, payées sur des comptes financiers spécifiques. Ainsi en va-t-il par exemple en matière de TVA pour les paiements au compte courant postal de "TVA-Recettes" Bruxelles ou au compte courant postal de "VAT on E-Services" (voir l'arrêté royal n° 24 du 29 décembre 1992 relatif au paiement de la taxe sur la valeur ajoutée), en matière d'impôts sur les revenus pour le paiement des versements anticipés (voir article 67 de l'AR/CIR 92) ou du précompte mobilier ou professionnel non enrôlé, ou encore en matière de taxes diverses pour le paiement des taxes déclarées tant qu'elles n'ont pas fait l'objet d'un titre exécutoire en vue de leur recouvrement.

Parallèlement à cette centralisation des paiements des créances fiscales et non fiscales sur le compte financier unique de "Perception et Recouvrement", un bilan fiscal et non fiscal, dénommé "compte citoyen", est tenu pour chaque personne, qu'il s'agisse d'une personne physique ou morale, où sont inscrits au débit ses dettes fiscales et non fiscales (ou créances fiscales et non fiscales de l'Administration générale de la Perception et du Recouvrement à son encontre) dont le paiement doit être effectué sur le compte financier unique de "Perception et Recouvrement", et au crédit

en op de creditzijde de op zijn naam op deze enige financiële rekening “Inning en Invordering” geregistreerde betalingen, evenals de terugbetalingen van belastingen, taksen of andere tegoeden waarvan hij geniet. De betrokken persoon kan vanzelfsprekend op elk ogenblik zijn burgerrekening raadplegen via het elektronisch platform dat hem – ter beschikking wordt gesteld door de FOD Financiën (site of beveiligde internetpagina), en kan hierop zelfs rechtstreeks betalingen verrichten.

Omdat deze burgerrekening in zekere zin werkt als een rekening-courant, wordt de betrokken persoon in de regel verzocht om met één enkele betaling het globale saldo van zijn burgerrekening aan te zuiveren, en niet meer zoals nu, elk van zijn fiscale en niet-fiscale schulden apart. De op naam van een persoon op de financiële rekening “Inning en Invordering” geregistreerde betalingen zijn dus in principe bestemd om het geheel van de fiscale en niet fiscale schulden aan te zuiveren die zijn geboekt op de burgerrekening van deze persoon.

Huidig artikel regelt bijgevolg de wijze van aanrekening van al de betalingen die worden verricht, onder welke titel ook, op de financiële rekening “Inning Burgerrekening”, en die zijn geregistreerd op naam van een persoon. Hoewel dit artikel 138 daartoe afwijkt van de eventuele aanrekeningregels die bepaald zijn in de fiscale wetboeken en de uitvoeringsbesluiten ervan, doet het daarentegen geen afbreuk aan de specifieke aanrekeningregels bepaald voor bepaalde materies in bijzondere wetten, zoals deze bepaald in artikel 55 van de programmawet van 25 december 2016 in het kader van de invordering van de douane- en accijnsschulden en de penale boeten, of in artikel 23 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën in het kader van de invordering van onderhoudsschulden.

Bovendien is het huidig artikel niet van toepassing op de wijze van aanrekening van sommen die aangewend worden op de betaling van fiscale en niet-fiscale schulden van een persoon op basis van artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004, aangezien het een schuldvergelijking *sui generis* betreft en in het kader van deze schuldvergelijking het niet mogelijk is dat de betrokken persoon een keuzemogelijkheid heeft om de schuld aan te duiden die hij bij voorrang wenst te betalen. De sommen die het voorwerp uitmaken van deze schuldvergelijking, blijven dus aangewend volgens de keuze van de bevoegde ambtenaar, zoals uitdrukkelijk vermeld in voornoemd artikel 334.

Deze wijze van aanrekening van de betalingen ver richt op de financiële rekening “Inning en Invordering” wordt toegepast ongeacht het gebruikte betaalmiddel: de stortingen of overschrijvingen op deze financiële

les paiements enregistrés à son nom sur ce compte financier unique de “Perception et Recouvrement” ainsi que les remboursements d’impôts, taxes ou autres dont elle bénéficie. La personne concernée peut bien entendu consulter à tout moment son compte citoyen via la plate-forme électronique mise à sa disposition par le SPF Finances (site ou page internet sécurisée), et même y effectuer directement des paiements.

Ce compte citoyen fonctionnant en quelque sorte comme un compte courant, la personne concernée est donc en règle invitée à apurer par un paiement unique le solde global de son compte citoyen, et non plus comme actuellement chacune de ses dettes fiscales et non fiscales prises individuellement. Les paiements enregistrés au nom d’une personne au compte financier de “Perception et Recouvrement” ont donc en principe pour vocation d’apurer l’ensemble des dettes fiscales et non fiscales inscrites au compte citoyen de cette personne.

Le présent article régit dès lors le mode d’imputation de tous les paiements effectués, à quelque titre que ce soit, au compte financier de “Perception et Recouvrement”, et qui sont enregistrés au nom d’une personne. S’il déroge à cet effet aux éventuelles règles d’imputation prévues par les codes fiscaux et leurs arrêtés d’exécution, il ne porte en revanche pas atteinte aux règles spécifiques d’imputation prévues par des lois particulières en certaines matières, telles celles prévues par l’article 55 de la loi-programme du 25 décembre 2016 dans le cadre du recouvrement des dettes de douanes et accises et des amendes pénales, ou par l’article 23 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances dans le cadre du recouvrement des dettes d’aliments.

Le présent article ne régit en outre pas le mode d’imputation des sommes qui sont affectées au paiement des dettes fiscales et non fiscales d’une personne sur base de l’article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004, dès lors qu’il s’agit d’une compensation *sui generis* et qu’il ne peut être envisagé, dans le cadre de cette compensation, que la personne concernée dispose du choix d’indiquer la dette qu’elle entend apurer par priorité. Les sommes qui font l’objet de cette compensation demeurent donc affectées au choix du fonctionnaire compétent, comme le mentionne expressément l’article 334 précité.

Ce mode d’imputation des paiements effectués sur le compte financier de “Perception et Recouvrement” s’applique quelle que soit le moyen de paiement utilisé: les versements ou virements sur ce compte financier, les

rekening, de elektronische betalingen met rechtstreekse of onrechtstreekse creditering van deze rekening, of ook de aan de gerechtsdeurwaarder gedane betalingen die deze laatste achteraf overschrijft op deze rekening.

Zelfs indien een persoon die verschillende fiscale en niet-fiscale schulden verschuldigd is, wordt verzocht om met één enkele betaling – en met vermelding van een algemene gestructureerde mededeling – het globaal saldo van zijn burgerrekening aan te zuiveren, verzekert artikel 138, § 1, lid 1, het principe volgens hetwelk deze persoon evenwel de vrije keuze heeft om de schuld te kiezen die hij eerst wenst aan te zuiveren. Hij kan deze keuze maken bij elke betaling die hij verricht via het elektronisch platform dat hem ter beschikking wordt gesteld door de FOD Financiën (site of beveiligde internetpagina waar hij toegang heeft tot zijn burgerrekening), ofwel wanneer hij het voorafgaand aan zijn betaling vraagt aan de daartoe door de Koning aangewezen dienst.

Voor elk van de schulden die de persoon als zodanig wil vereffenen, gebeurt de aanrekening overeenkomstig artikel 138, § 1, lid 2, volgens een welbepaalde volgorde waarvan hij niet mag afwijken: in de eerste plaats op de door de Federale Overheidsdienst Financiën gemaakte kosten van alle aard, daarna op de nalatigheidsinteressen, vervolgens op de verhogingen en de fiscale of administratieve geldboeten en in de laatste plaats op de nog verschuldigde schuld in hoofdsom. Wanneer de schuld die de persoon wenst te vereffenen evenwel een onderhoudsschuld is waarvan de invordering wordt verzekerd door de Dienst voor alimentatievorderingen, gebeurt de aanrekening volgens de volgorde bepaald in artikel 23 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën.

Bij gebrek aan een door de betrokken persoon vermelde keuze, bepaalt artikel 138, § 2, dat de betalingen verricht onder eender welke titel op de financiële rekening “Inning en Invordering” en die zijn geregistreerd op naam van deze persoon, worden aangerekend naar keuze van de bevoegde ambtenaar. Het recht om te kiezen, komt dus toe aan de schuldeiser – de bevoegde ambtenaar – bij gebreke van de vermelding van de bestemming van de betaling, als de schuldenaar van de verschillende schulden verzuimd heeft om een keuze te maken, als het gestorte bedrag groter is dan het nog verschuldigde bedrag van de schuld die vermeld is als degene die hij wenst te vereffenen of als de betaling werd verricht door een derde.

Deze keuze van de bevoegde ambtenaar is evenwel onderworpen aan twee beperkingen:

paiements électroniques qui ont pour effet de créditer directement ou indirectement ce compte, ou encore les paiements fait à l’huissier de justice que ce dernier transfère ultérieurement sur ce compte.

Même si une personne redevable de différentes dettes fiscales et non fiscales est invitée à apurer par un paiement unique – et en mentionnant une communication structurée générale – le solde global de son compte citoyen, l’article 138, § 1er, alinéa 1er, consacre le principe selon lequel cette personne peut néanmoins choisir librement la dette qu’elle entend apurer par priorité. Elle peut effectuer ce choix lors de chaque paiement qu’elle effectue par l’intermédiaire de la plateforme électronique mise à sa disposition par le Service public fédéral Finances (site ou page internet sécurisée où elle a accès à son compte citoyen), soit lorsqu’elle le demande préalablement à son paiement auprès du service désigné à cette fin par le Roi.

Pour chacune des dettes que la personne a ainsi entendu acquitter, l’imputation du paiement se fait, conformément à l’article 138, § 1er, alinéa 2, selon un ordre déterminé auquel elle ne peut déroger: d’abord sur les frais de toute nature exposés par le Service public fédéral Finances, puis sur les intérêts de retard, ensuite sur les accroissements et les amendes fiscales ou administratives, et en dernier lieu sur la dette en principal restant due. Toutefois, lorsque la dette que la personne a choisi d’acquitter est une dette d’aliments dont le recouvrement est assuré par le Service des créances alimentaires, l’imputation se fait selon l’ordre fixé à l’article 23 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

A défaut de choix exprimé par la personne concernée, l’article 138, § 2, dispose que les paiements effectués, à quelque titre que ce soit, au compte financier de “Perception et Recouvrement” et qui sont enregistrés au nom de cette personne, sont imputés au choix du fonctionnaire compétent. Le droit de choisir est donc dévolu au créancier – le fonctionnaire compétent – à défaut d’indication de la destination du paiement, que la personne débitrice de différentes dettes ait omis de faire un choix, que le montant versé excède le montant restant dû de la dette qu’elle a indiquée vouloir acquitter, ou encore que le paiement ait été fait par un tiers.

Ce choix du fonctionnaire compétent connaît toutefois deux réserves:

a) onverminderd de toepassing van artikel 23, 1° en 2°, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, worden de betalingen bij voorrang aangerekend op de door de Federale Overheidsdienst Financiën gemaakte kosten van alle aard, ongeacht de schulden waarop ze betrekking hebben. Het geheel van de door de FOD Financiën gemaakte kosten wordt met andere woorden altijd eerst of bij voorrang vereffend, en het is enkel daarna dat de bevoegde ambtenaar de schuld mag kiezen (in hoofdsom, interesten en verhogingen of geldboeten) die hij eerst wenst aan te zuiveren. Als de kosten bovendien betrekking hebben op een onderhoudsschuld waarvan de invordering wordt verzekerd door de Dienst alimentatievorderingen, worden de betalingen op deze kosten aangerekend overeenkomstig artikel 23, 1° en 2° van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, d.w.z. in de eerste plaats op de invorderingskosten die zijn voorgeschoten door de Dienst voor alimentatievorderingen, en vervolgens op de werkingskosten van deze Dienst;

b) onverminderd de toepassing van de aanrekening bij voorrang van de kosten, wordt de aanrekening voor elk van de schulden die de bevoegde ambtenaar wenst aan te zuiveren, in de onderstaande volgorde verricht: eerst op de nalatigheidsinteresten, vervolgens op de verhogingen en de fiscale of administratieve geldboeten en ten slotte op de nog verschuldigde schuld in hoofdsom. Wanneer de schuld die de persoon wenst aan te zuiveren evenwel een onderhoudsschuld is waarvan de invordering wordt verzekerd door de Dienst alimentatievorderingen, gebeurt de aanrekening volgens de volgorde bepaald in artikel 23, 3° tot 6°, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën.

Tenslotte bepaalt § 3 dat de financiële rekening “Inning en Invordering” door de Koning wordt vastgelegd.

Afdeling 2

Wijziging van het Wetboek diverse rechten en taksen, van de domaniale wet van 22 december 1949 en de Programmawet (II) van 27 december 2006

Met het oog op de centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden op de enige financiële rekening “Inning en Invordering”, vervolledigen of wijzigen de artikelen 139 en 140 van huidig wetsontwerp, respectievelijk artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949, artikel 203¹ van het Wetboek diverse rechten en taksen en artikel 25 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor

a) sans préjudice de l'application de l'article 23, 1° et 2° de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, les paiements sont imputés par priorité sur les frais de toute nature exposés par le SPF Finances, quelles que soient les dettes auxquelles ils se rapportent. En d'autres termes, l'ensemble des frais exposés par le SPF Finances sont toujours apurés par priorité, et c'est seulement ensuite que le fonctionnaire compétent peut choisir la dette (en principal, intérêts et accroissements ou amendes) qu'il entend d'abord apurer. Par ailleurs, lorsque des frais sont afférents à une dette d'aliments dont le recouvrement est assuré par le Service des créances alimentaires, les paiements sont imputés sur ces frais conformément à l'article 23, 1° et 2° de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, c.-à-d. d'abord sur les frais de recouvrement avancés par le Service des créances alimentaires, et ensuite sur les frais de fonctionnement de ce service;

b) sans préjudice de l'apurement prioritaire des frais, l'imputation est effectuée, en ce qui concerne chacune des dettes que le fonctionnaire compétent entend apurer, selon l'ordre suivant: d'abord sur les intérêts de retard, ensuite sur les accroissements et les amendes fiscales ou administratives, et enfin sur la dette en principal restant due. Toutefois, lorsque la dette que le fonctionnaire compétent a choisi d'apurer est une dette d'aliments dont le recouvrement est assuré par le Service des créances alimentaires, l'imputation se fait selon l'ordre fixé à l'article 23, 3° à 6°, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

Enfin, le § 3 prévoit que le Roi détermine quel est le compte financier de “Perception et Recouvrement”.

Section 2

Modification du Code des droits et taxes divers, de la loi domaniale du 22 décembre 1949 et de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006

En vue de la centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales sur le compte financier unique de “Perception et Recouvrement”, les articles 139 et 140 du présent projet de loi complètent ou modifient respectivement l'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, l'article 203¹ du Code des droits et taxes divers et l'article 25 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du

alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, zodat de Koning de betalingsmodaliteiten van de fiscale en niet-fiscale schulden (of fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen in hoofde van de schuldeiser, de algemene administratie van de Inning en de Invordering) bedoeld in deze wetsbepalingen, regelt.

De centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden op de enige financiële rekening “Inning en Invordering” vereist immers dat wordt gepreciseerd welke de fiscale en niet-fiscale schulden zijn waarvan de betaling op deze enige financiële rekening moet worden verricht, en dat de betalingsmodaliteiten ervan worden geharmoniseerd. Daartoe zullen bepaalde uitvoeringsbesluiten van de fiscale wetboeken en van de wetsbepalingen met betrekking tot niet-fiscale schuldvorderingen worden aangepast of genomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het KB/WIB 92, het koninklijk besluit nr. 24 van 29 december 1992 met betrekking tot de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, het koninklijk besluit van 3 maart 1927 houdende uitvoering van het Wetboek diverse rechten en taksen, het koninklijk besluit van 31 maart 1936 houdende algemeen reglement van de successierechten, of het Algemeen reglement op gerechtskosten in strafzaken, bepaald bij het koninklijk besluit van 28 december 1950. Er zullen eveneens koninklijke besluiten worden genomen in uitvoering van de domaniale wet van 22 december 1949 en van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën.

Tenslotte beoogt artikel 141 van huidig wetsontwerp met het oog op vereenvoudiging, om een wijziging toe te staan van het Algemeen reglement op gerechtskosten in strafzaken voor wat de betalings- en inningsprocedure betreft, zonder dat de koninklijke wijzigingsbesluiten moeten worden bekrachtigd bij wet binnen vierentwintig maanden na de datum van hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Afdeling 3

Uitbreiding van artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004

Art. 142

Met artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004 (BS, 31.12 2004), heeft de wetgever een schuldvergelijking *sui generis* tussen de inkomstenbelastingen, de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en de btw ingevoerd met het oog op het laten verdwijnen van de fiscale achterstand en het verzekeren van een betere inning.

SPF Finances, afin de prévoir qu'il appartient au Roi de déterminer les modalités de paiement des dettes fiscales et non fiscales (ou créances fiscales et non fiscales dans le chef du créancier, l'Administration générale de la Perception et du Recouvrement) visées par ces dispositions légales.

La centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales sur le compte financier unique de “Perception et Recouvrement” nécessite en effet de préciser quelles sont les dettes fiscales et non fiscales dont le paiement doit être effectué sur ce compte financier unique, et d'harmoniser leurs modalités de paiement. A cet effet, certains arrêtés d'exécution des codes fiscaux et des dispositions légales afférentes aux créances non fiscales seront adaptés ou pris. Ainsi en va-t-il par exemple de l'AR/CIR 92, de l'arrêté royal n° 24 du 29 décembre 1992 relatif au paiement de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'arrêté royal du 3 mars 1927 portant exécution du Code des droits et taxes divers, de l'arrêté royal du 31 mars 1936 portant règlement général des droits de succession, ou encore du Règlement général sur les frais de justice en matière répressive, établi par l'arrêté royal du 28 décembre 1950. De même, des arrêtés royaux seront pris en exécution de la loi domaniale du 22 décembre 1949 et de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

Enfin, dans un souci de simplification, l'article 141 du présent projet de loi vise à permettre de modifier le Règlement général sur les frais de justice en matière répressive en ce qui concerne la procédure de paiement et de recouvrement, sans que les arrêtés royaux de modification doivent être confirmés par la loi dans les vingt-quatre mois qui suivent la date de leur publication au *Moniteur belge*.

Section 3

L'extension de l'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004

Art. 142

Le législateur a instauré avec l'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004 (MB, 31.12 2004) une compensation *sui generis* entre les impôts sur les revenus, les taxes assimilées aux impôts sur les revenus et la TVA en vue de résorber l'arriéré fiscal et d'assurer une meilleure perception.

Aangezien opeenvolgende resultaten aantoonde dat het systeem ingevoerd door deze bepaling naar behoren werkte en zijn efficiëntie bewees, werd het toepassingsgebied van artikel 334 geregeld uitgebreid.

Zo werd bij artikel 194 van de programmawet van 22 december 2008 (BS, 29.12 2008) het toepassingsgebied van deze bepaling verruimd naar het geheel van belastingen en niet-fiscale schuldvorderingen waarvan de inning en de invordering werden verzekerd door de FOD Financiën.

Bij artikel 34 van de wet houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken van 20.12 2016 (BS, 29.12 2016) kende het toepassingsgebied van artikel 334 een verdere uitbreiding naar de sector van de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Artikel 34 voorzag tevens in een aanwending zonder formaliteit van terug te betalen sommen in het kader van een onverschuldigde betaling en van een uitvoerbare rechterlijke beslissing.

Het huidige voorstel breidt het toepassingsgebied van artikel 334 uit naar de sectoren van de overige federale overheidsdiensten en staatsorganismen. In beginsel kan elke som die door een Federale overheidsdienst of staatsorganisme moet worden teruggegeven of betaald, worden gevat. Maar de schuldvorderingen waarvoor er kan worden aangewend, moeten schuldvorderingen zijn waarvan de inning en de invordering worden verzekerd door de FOD Financiën of door de Rijksdienst voor sociale zekerheid.

De sommen die moeten worden teruggegeven of betaald in toepassing van een overeenkomst met een Federale Overheidsdienst of met een staatsorganisme of in toepassing van het statuut van het personeel van de Federale Overheidsdiensten of dat van staatsorganismen, vallen buiten het toepassingsgebied van huidig ontwerp. Hetzelfde geldt voor de sommen die van eenzelfde aard zijn als deze bedoeld in de artikelen 1409, 1409*bis* en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek. Zo zal het niet mogelijk zijn om lonen, uitkeringen, pensioenen,... met toepassing van dit artikel aan te wenden. Evenmin zal het mogelijk zijn dat een Federale overheidsdienst de prijs die hij als tegenwaarde van een contractuele prestatie verschuldigd is, zonder meer verrekenet met de openstaande schulden van die contractspartij.

De schuldvergelijking zonder formaliteit gold enkel voor het niet-betwiste gedeelte van de schuldvordering op de schuldenaar. Hieraan wordt met het huidige voorstel niet geraakt. Maar naar analogie met artikel 166, § 3, KB/WIB 92 voorziet het huidige voorstel bijkomend in een schuldvergelijking op het betwiste gedeelte van

Puisque que les résultats successifs ont montré que le système introduit par cette disposition fonctionnait comme il se doit et qu'il avait démontré son efficacité, le champ d'application de l'article 334 a été étendu de manière régulière.

Ainsi, avec l'article 194 de la loi-programme du 22 décembre 2008 (MB, 29.12 2008), le champ d'application de cette disposition a été étendu à l'ensemble des impôts et dettes non-fiscales dont la perception et le recouvrement sont assurés par le SPF Finances.

Avec l'article 34 de la loi portant dispositions diverses en matière sociale du 20.12 2016 (MB, 29.12 2016), le champ d'application de l'article 334 a été étendu au secteur de l'Office national de sécurité sociale. L'article 34 prévoyait aussi une affectation sans formalités de toute somme à restituer ou à payer dans le cadre d'un paiement indu et d'une décision judiciaire exécutoire.

La proposition actuelle étend le champ d'application de l'article 334 aux secteurs des autres Services publics fédéraux et organismes d'État. En principe, toute somme qui doit être restituée ou payée par un Service public fédéral ou un organisme d'État peut être appréhendée. Mais les créances pour lesquelles on peut affecter la somme, doivent être des créances dont la perception et le recouvrement sont assurés par le SPF Finances ou par l'Office national de sécurité sociale.

Les sommes qui doivent être restituées ou payées en application d'un contrat avec un Service public fédéral ou avec un organisme d'État ou en application du statut des agents des Services publics fédéraux ou de celui des organismes d'État, tombent en dehors du champ d'application du projet actuel. Il en est de même des sommes qui ont une nature équivalente à celles visées aux articles 1409, 1409*bis* et 1410 du Code judiciaire. Ainsi, il ne sera pas possible d'affecter des traitements, des allocations, des rentes... en application de cet article. Il ne sera pas non plus possible qu'un Service public fédéral règle sans plus le prix dont il est redevable à titre de contrepartie d'une prestation contractuelle, avec des dettes impayées de cette partie contractante.

La compensation sans formalités valait uniquement pour la partie non contestée de la créance sur le débiteur. La proposition actuelle n'affecte pas ce fait. Mais par analogie avec l'article 166, § 3, AR/CIR 92, la proposition actuelle prévoit complémentirement une compensation sur la partie contestée de la créance à titre

de schuldvordering als bewarende titel. Voortaan kan de bevoegde ambtenaar dus ook overgaan tot aanwending zonder formaliteit van betalingen en teruggaven op het betwiste gedeelte van een schuldvordering die het voorwerp uitmaakt van een uitvoerbare titel. Het spreekt voor zich dat deze bewarende maatregel onderhevig is aan een rechterlijke toetsing. Zo kan de rechter de vrijgave van de aangezuiverde som bevelen indien de betwisting hem kennelijk gegrond voorkomt (Cass., 12.12 2008, www.cass.be). De bewarende maatregel moet ook ongedaan worden gemaakt, zodra de betwisting van de schuldvordering definitief in het voordeel van de schuldenaar is beslecht.

Met deze uitbreiding van artikel 334 van de programwet van 27 december 2004 bestaat de mogelijkheid dat er meerdere schulden van verschillende aard of oorsprong zijn waarop een tegoed of terugbetaling kan worden aangerekend. Daarom zal een toetredingsovereenkomst worden gesloten die de aanwendingsvolgorde van de tegoeden op de openstaande schulden regelt tussen de FOD Financiën, de RSZ en de betrokken federale overheidsdiensten of staatsorganismen. De voorrechten die verbonden zijn aan bepaalde schuldvorderingen waarvan de inning en de invordering worden verzekerd door de FOD Financiën of door de Rijksdienst voor sociale zekerheid, worden hierbij niet in aanmerking genomen.

Tot slot zal het voorstel toelaten het aantal beslagen (bewarende, uitvoerende of derdenbeslagen) terug te schroeven die door de federale overheidsdiensten en staatsorganismen worden gelegd om betaling van de openstaande schulden te verkrijgen.

Art. 143

In afwijking van de algemene regel, zal de inwerkingtreding van de wet door de Koning worden vastgesteld, en ten laatste op 1 januari 2019.

De centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden op de enige financiële rekening "Inning en Invordering" vereist immers aanpassingen van informaticatoepassingen evenals de ontwikkeling van een elektronisch platform dat iedere burger in de mogelijkheid stelt om toegang tot zijn burgerrekening te krijgen.

de mesure conservatoire. Désormais, le fonctionnaire compétent peut dès lors aussi procéder à l'affectation sans formalités de paiements et de restitutions sur la partie contestée d'une créance qui fait l'objet d'un titre exécutoire. Il va de soi que cette mesure conservatoire est susceptible d'un examen judiciaire. Ainsi, à la demande du débiteur, le juge peut ordonner la libération de la somme apurée si la contestation lui semble manifestement fondée (Cass., 12.12 2008, www.cass.be). La mesure conservatoire doit aussi être infirmée dès l'instant où la contestation de la créance est tranchée définitivement en faveur du débiteur.

Avec cette extension de l'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004, il existe la possibilité qu'un crédit ou un remboursement puisse être imputé sur plusieurs dettes de nature ou d'origine différentes. Pour cette raison, une convention d'adhésion réglant l'ordre d'affectation des crédits sur les dettes restant dues sera conclue entre le SPF Finances, l'ONSS et les Services publics fédéraux ou organismes d'État concernés. Les privilèges liés à certaines créances dont la perception et le recouvrement sont assurés par le SPF Finances ou par l'Office national de sécurité sociale, n'entrent pas en considération dans ce cadre.

Enfin, la proposition permettra de réduire le nombre de saisies (conservatoire, exécutoire ou saisie-arrêt) pratiquées par les Services publics fédéraux et les organismes d'État afin d'obtenir le paiement des dettes restant dues.

Art. 143

Dérogeant à la règle générale, l'entrée en vigueur de la loi sera fixée par le Roi, et au plus tard le 1er janvier 2019.

En effet, la centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales sur le compte financier unique de "Perception et Recouvrement" nécessite des adaptations des applications informatiques ainsi que le développement d'une plate-forme électronique permettant à chaque personne d'avoir accès à son compte citoyen.

TITEL 6

Buitenlandse zaken

ENIG HOOFDSTUK

Oprichting van een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie belast met de consulaire zaken

Dit hoofdstuk heeft als doel de organisatie van de verkiezingen ten laste van de FOD Buitenlandse Zaken uitdrukkelijk te vermelden tussen de opdrachten van de ADBA belast met consulaire zaken. Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om eveneens de formulering van de bepaling waarbij de staatsdienst met afzonderlijk beheer werd opgericht in 2005 te moderniseren en te verduidelijken.

Artikel 180 van het Kieswetboek bepaalt dat de Belgen die in de consulaire bevolkingsregisters ingeschreven werden, onderworpen zijn aan de stemplicht.

De opdrachten die het departement Buitenlandse Zaken en de consulaten moeten vervullen opdat de kiezers zouden kunnen deelnemen aan de stembusgang (momenteel de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van het Europees Parlement) hebben een financieel gevolg.

Artikel 14 van de programmawet van 27 december 2005 organiseert een staatsdienst met afzonderlijk beheer bestemd voor consulaire aangelegenheden (paspoorten, visa, identiteitskaarten, hulpverlening, registers, repertoria, akten, attesten, legalisaties).

De meeste van de opgesomde aangelegenheden betreffen de administratieve bijstand aan de in de consulaire bevolkingsregisters ingeschreven Belgen. Het leidt geen twijfel dat de dienstverlening die de FOD en de consulaten wettelijk verrichten bij de organisatie van de verkiezingen onder dezelfde noemer moet gerangschikt worden. Daarom is het logisch – om elke onduidelijkheid te vermijden – uitdrukkelijk ook de organisatie van de verkiezingen ten laste van de FOD Buitenlandse Zaken in het artikel te vermelden.

De bepalingen van de programmawet van 27 december 2005 kunnen vervangen worden door een vernieuwde bepaling.

Art. 144

De opdrachten van de dienst worden uitgebreid ten opzichte van artikel 14 van de programmawet van

TITRE 6

Affaires étrangères

CHAPITRE UNIQUE

Création d'un service administratif à comptabilité autonome chargé des affaires consulaires

L'objectif de ce chapitre est de mentionner explicitement parmi les missions du SACA chargé des affaires consulaires l'organisation des élections à charge du SPF Affaires étrangères. L'occasion a été saisie pour également moderniser et clarifier la formulation de la disposition qui a créé le service de l'État à gestion séparée en 2005.

L'article 180 du Code électoral stipule que les Belges inscrits dans les registres consulaires de la population sont soumis à l'obligation de voter.

Les missions que le département Affaires étrangères et les consulats doivent remplir afin que les électeurs puissent participer au scrutin (actuellement les élections de la Chambre des représentants et du Parlement européen) ont une conséquence financière.

L'article 14 de la loi-programme du 27 décembre 2005 organise un service d'État à gestion séparée destiné aux affaires consulaires (passeports, visas, cartes d'identité, assistance, registres, répertoires, actes, attestations, légalisations).

La plupart des affaires énumérées concernent l'assistance administrative aux Belges inscrits aux registres consulaires. Il ne fait aucun doute que les services que le SPF et les consulats prestent légalement lors de l'organisation des élections doivent être classés sous le même dénominateur. Il est dès lors logique, afin d'éviter toute confusion, d'également mentionner explicitement l'organisation des élections à charge du SPF Affaires étrangères dans l'article.

Les dispositions de la loi-programme du 27 décembre 2005 peuvent être remplacées par une nouvelle disposition.

Art. 144

Les missions du service sont élargies par rapport à l'article 14 de la loi-programme du 27 décembre 2005

27 december 2005 door de organisatie van de verkiezingen ten laste van de FOD Buitenlandse Zaken toe te voegen.

Bij deze gelegenheid wordt de formulering van de bepaling waarbij de staatsdienst met afzonderlijk beheer werd opgericht, gemoderniseerd en verduidelijkt. De staatsdienst met afzonderlijk beheer wordt een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie overeenkomstig de wet van 22 mei 2003.

De administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie neemt het beheer en de boekhouding over van de staatsdienst met afzonderlijk beheer opgericht bij artikel 14 van de programmawet van 27 december 2005 en zet deze natuurlijk voort, overeenkomstig de artikelen 77 en 132 van 22 mei 2003.

Art. 145

Ingevolge het artikel 144 van het voorliggende ontwerp van wet, moet artikel 14 van de programmawet van 27 december 2005 worden opgeheven.

De artikelen 15 en 16 van dezelfde programmawet hebben niet langer effect. Ze kunnen dan ook opgeheven worden.

De eerste minister,

Charles MICHEL

De minister van Werk,

Kris PEETERS

*Voor de minister van Buitenlandse Zaken, afwezig:
De minister van Pensioenen,*

Daniel BACQUELAINE

*De minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

Maggie DE BLOCK

De minister van Pensioenen,

Daniel BACQUELAINE

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

en ajoutant l'organisation des élections à charge du SPF Affaires étrangères.

À cette occasion, la formulation de la disposition qui a créé le service de l'État à gestion séparée est modernisée et clarifiée. Le service de l'État à gestion séparée devient un service administratif à comptabilité autonome, conformément à la loi du 22 mai 2003.

Le service administratif à comptabilité autonome reprend et continue bien évidemment la gestion et la comptabilité du service de l'État à gestion séparée créé par l'article 14 de la loi-programme du 27 décembre 2005, comme il découle des articles 77 et 132 du 22 mai 2003.

Art. 145

En conséquence de l'article 144 du présent projet de loi, l'article 14 de la loi-programme du 27 décembre 2005 doit être abrogé.

Les articles 15 et 16 de cette même loi-programme ont épuisé leurs effets. Ils peuvent être abrogés également.

Le premier ministre,

Charles MICHEL

Le ministre de l'Emploi,

Kris PEETERS

*Pour le ministre des Affaires étrangères, absent:
Le ministre des Pensions,*

Daniel BACQUELAINE

*La ministre des Affaires sociales
et de la Santé publique,*

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Pensions,

Daniel BACQUELAINE

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

VOORONTWERP VAN WET (titels 1 tot 5)

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van Programmawet**TITEL I***Algemene bepaling***Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2*Sociale bepalingen***HOOFDSTUK 1****Gezondheidszorg****Afdeling 1***Geïnterneerden***Art. 2**

In artikel 56, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 27 december 2004 en gewijzigd door de wetten van 11 juli 2005 en 10 april 2014, worden de woorden “de artikelen 14 en 18 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten” vervangen door de woorden “artikel 19 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering die geplaatst worden in inrichtingen bedoeld in artikel 3, 4°, d) van de voormelde wet”.

Art. 3

In artikel 56, § 3ter, van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 26 december 2013 en gewijzigd door de wet van 22 juni 2016, worden de woorden “artikel 14 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers” vervangen door de woorden “artikel 19 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering”.

Art. 4

Artikel 2 en 3 hebben uitwerking op 1 oktober 2016.

AVANT-PROJET DE LOI (titres 1er à 5)

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de Loi-programme**TITRE IER***Disposition générale***Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2*Dispositions sociales***CHAPITRE 1ER****Soins de santé****Section 1re***Internés***Art. 2**

Dans l'article 56, § 3, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 27 décembre 2004 et modifié par les lois des 11 juillet 2005 et 10 avril 2014, les mots “aux articles 14 et 18 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux, des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels” sont remplacés par les mots “à l'article 19 de la loi du 5 mai 2014 relative à l'internement, qui sont placées dans une institution visée à l'article 3, 4°, d), de la loi susmentionnée”.

Art. 3

Dans l'article 56, § 3ter, de la même loi, inséré par la loi du 26 décembre 2013 et modifié par la loi du 22 juin 2016, les mots “sur la base de l'article 14 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude” sont remplacés par les mots “sur base de l'article 19 de la loi du 5 mai 2014 relative à l'internement”.

Art. 4

Les articles 2 et 3 produisent leurs effets le 1er octobre 2016.

Art. 5

Artikel 56, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 27 december 2004 en gewijzigd door de wetten van 11 juli 2005 en 10 april 2014, wordt aangevuld met de volgende zin:

“In 2016 respectievelijk 2017 bedraagt deze tegemoetkoming maximum 38 644 226,28 respectievelijk 41 793 484 EUR.”.

Art. 6

Artikel 5 heeft uitwerking op 1 januari 2016.

Art. 7

In artikel 56 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd door de wet van 22 juni 2016, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. 8

Het koninklijk besluit van 22 mei 2005 betreffende het recht op geneeskundige verzorging van geïnterneerden in de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging wordt opgeheven.

Art. 9

Artikel 37quinquies van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 5 juni 2002, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt er rekening gehouden met het persoonlijk aandeel dat door de Federale Overheidsdienst Justitie wordt ten laste genomen voor een geplaatste geïnterneerde persoon zoals bedoeld in artikel 19 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering.”.

Art. 10

Artikels 7, 8 en 9 treden in werking op 1 januari 2018.

Afdeling 2*Heffingen op de omzet*

Art. 11

In artikel 191, eerste lid, 15^onovies, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 27 december 2005 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2006, 21 december 2007, 8 juni 2008, 19 december 2008, 22 december 2008, 23 december 2009, 29 december 2010, 28 december 2011, 27 december 2012, 26 december 2013, 19 december 2014,

Art. 5

L'article 56, § 3, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 27 décembre 2004 et modifié par les lois des 11 juillet 2005 et 10 avril 2014, est complété par la phrase suivante:

“Cette intervention s'élève à maximum 38 644 226,28 EUR en 2016 et 41 793 484 EUR en 2017.”.

Art. 6

L'article 5 produit ses effets le 1er janvier 2016.

Art. 7

Dans l'article 56 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 22 juin 2016, le paragraphe 3 est abrogé.

Art. 8

L'arrêté royal du 22 mai 2005 relatif au droit aux soins de santé des internés dans l'assurance soins de santé obligatoire est abrogé.

Art. 9

L'article 37quinquies de la même loi, inséré par la loi du 5 juin 2002, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Pour l'application du présent chapitre, il est tenu compte de l'intervention personnelle prise en charge par le Service public fédéral Justice pour une personne internée placée, comme visée à l'article 19 de la loi du 5 mai 2014 relative à l'internement.”.

Art. 10

Les articles 7, 8 et 9 entrent en vigueur le 1er janvier 2018.

Section 2*Cotisations sur le chiffres d'affaires*

Art. 11

A l'article 191, alinéa 1er, 15^onovies, de la même loi, inséré par la loi du 27 décembre 2005 et modifié par les lois du 27 décembre 2006, du 21 décembre 2007, du 8 juin 2008, du 19 décembre 2008, du 22 décembre 2008, du 23 décembre 2009, du 29 décembre 2010, du 28 décembre 2011, du 27 décembre 2012, du 26 décembre 2013,

26 december 2015 en 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt het bedrag van die heffing vastgesteld op 6,73 pct. van de omzet die in 2018 is verwezenlijkt.”;

2° in het vijfde lid, laatste zin, wordt het woord “en” vervangen door de vermelding “,” en wordt de zin aangevuld als volgt:

“en voor 1 mei 2019 voor de omzet die in 2018 is verwezenlijkt.”;

3° in het zevende lid, eerste zin, wordt het woord “en” vervangen door de vermelding “,” en worden de woorden “en de heffing op de omzet 2018” ingevoegd tussen de woorden “omzet 2017” en de woorden “worden via”;

4° het achtste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 dienen het in het vorige lid bedoelde voorschot en saldo respectievelijk gestort te worden voor 1 juni 2018 en 1 juni 2019 op rekening van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, met vermelding van respectievelijk “voorschot heffing omzet 2018 “en “saldo heffing omzet 2018””;

5° het tiende lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt het voornoemde voorschot bepaald op 6,73 pct. van de omzet die in het jaar 2017 is verwezenlijkt.”;

6° het laatste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“De ontvangsten die voortvloeien uit de heffing op de omzet 2018 zullen in de rekeningen van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging worden opgenomen in het boekjaar 2018.”.

Art. 12

In artikel 191, eerste lid, 15° *duodecies*, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 23 december 2009 en gewijzigd bij de wetten van 29 december 2010, van 28 december 2011, van 27 december 2012, van 26 december 2013, van 19 december 2014, van 26 december 2015 en van 25 december 2016, wordt het vijfde lid aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt het bedrag van die heffing vastgesteld op 1 pct. van de omzet die in 2018 is verwezenlijkt en het ermee samenhangende voorschot wordt vastgesteld op 1 pct. van de omzet die in 2017 is verwezenlijkt.”.

Art. 13

In artikel 191, 15° *terdecies*, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 28 juni 2013 en gewijzigd bij de wetten van

du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le troisième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, le montant de cette cotisation est fixé à 6,73 p.c. du chiffre d'affaires qui a été réalisé en 2018.”;

2° au cinquième alinéa, dernière phrase, le mot “et” est remplacé par la mention “,” et la phrase est complétée comme suit:

“et avant le 1er mai 2019 pour le chiffre d'affaires qui a été réalisé en 2018.”;

3° au septième alinéa, dans la première phrase, le mot “et” est remplacé par la mention “,” et les mots “et la cotisation sur le chiffre d'affaires 2018” sont insérés entre les mots “chiffre d'affaires 2017” et les mots “sont versées”;

4° le huitième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, l'avance et le solde visés au précédent alinéa doivent être versés respectivement avant le 1er juin 2018 et le 1er juin 2019 sur le compte de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité en indiquant respectivement la mention “avance cotisation chiffre d'affaires 2018” et “solde cotisation chiffre d'affaires 2018””;

5° le dixième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018 l'avance précitée est fixée à 6,73 p.c. du chiffre d'affaires qui a été réalisé dans l'année 2017.”;

6° le dernier alinéa est complété par la phrase suivante:

“Les recettes qui résultent de la cotisation sur le chiffre d'affaires 2018 seront inscrites dans les comptes de l'assurance obligatoire soins de santé de l'exercice 2018.”.

Art. 12

A l'article 191, alinéa 1er, 15° *duodecies*, de la même loi, inséré par la loi du 23 décembre 2009 et modifié par les lois du 29 décembre 2010, du 28 décembre 2011, du 27 décembre 2012, du 26 décembre 2013, du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016 le cinquième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, le montant de cette cotisation est fixé à 1 p.c. du chiffre d'affaires qui a été réalisé en 2018 et l'avance concernée est fixée à 1 p.c. du chiffre d'affaires réalisé en 2017.”.

Art. 13

A l'article 191, 15° *terdecies*, de la même loi, inséré par la loi du 28 juin 2013 et modifié par la loi du 26 décembre 2015

19 december 2014, 26 december 2015 en 25 december 2016, wordt het vijfde lid aangevuld als volgt:

“Voor het jaar 2018 worden de percentages van deze weesheffing vastgesteld op 0 pct. voor het deel van de omzet van 0 tot en met 1,5 miljoen euro, op 3 pct. voor het deel van de omzet van 1,5 tot en met 3 miljoen euro en op 5 pct. voor het deel van de omzet groter dan 3 miljoen euro. De percentages, die op de verschillende omzetniveaus toegepast worden om het voorschot 2018 vast te stellen, zijn gelijk aan de percentages die vastgesteld worden voor de weesheffing 2018.”

Afdeling 3

Bijdrage op marketing

Art. 14

In artikel 191, eerste lid, 31°, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 27 december 2012 en gewijzigd bij de wetten van 26 december 2013, 19 december 2014, 26 december 2015 en 25 december 2016 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt de compensatoire bijdrage gehandhaafd.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “verwezenlijkt in 2016, voor het jaar 2016, en verwezenlijkt in 2017, voor het jaar 2017” vervangen door de woorden “verwezenlijkt in 2016, voor het jaar 2016, en verwezenlijkt in 2017, voor het jaar 2017, en verwezenlijkt in 2018, voor het jaar 2018”;

3° het derde lid wordt aangevuld als volgt:

“Het voorschot 2018, vastgesteld op 0,13 pct. van het in 2017 verwezenlijkte omzetcijfer, wordt vóór 1 juni 2018 gestort op rekening van het Rijkinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, met de vermelding van “Voorschot compensatoire bijdrage 2018” en het saldo wordt vóór 1 juni 2019 gestort op dezelfde rekening met de vermelding “Saldo compensatoire bijdrage 2018”.”;

4° in het vijfde lid wordt het woord “en” opgeheven en wordt de zin aangevuld als volgt:

“, en in het boekjaar 2018, voor de bijdrage 2018.”

et du 25 décembre 2016, le cinquième alinéa est complété comme suit:

“Pour l’année 2018, les pourcentages de cette cotisation orpheline s’élèvent à 0 % pour la tranche du chiffre d’affaires allant de 0 à 1,5 millions d’euros, 3 % pour la tranche du chiffre d’affaires allant de 1,5 à 3 millions d’euros et à 5 % pour la tranche du chiffre d’affaires qui est supérieure à 3 millions d’euros. Les pourcentages, appliqués aux différents paliers pour constituer l’avance 2018 sont identiques à ceux fixés pour la cotisation orpheline 2018.”

Section 3

Contribution sur le marketing

Art. 14

A l’article 191, alinéa 1er, 31°, de la même loi, inséré par la loi du 27 décembre 2012 et modifié par les lois du 26 décembre 2013, du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le premier alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, la contribution compensatoire est maintenue.”;

2° au deuxième alinéa, le mot “et” est remplacé par la mention “,” et les mots “, et réalisé en 2018, pour l’année 2018” sont insérés entre les mots “pour l’année 2017” et “et est versé”;

3° le troisième alinéa est complété comme suit:

“L’acompte 2018, fixé à 0,13 % du chiffre d’affaires réalisé en 2017, est versé avant le 1er juin 2018 sur le compte de l’Institut national d’assurance maladie-invalidité, en indiquant la mention “Acompte contribution compensatoire 2018” et le solde est versé avant le 1er juin 2019 sur ce même compte avec la mention “Solde contribution compensatoire 2018”.”;

4° au cinquième alinéa, le mot “et” est supprimé et la phrase est complétée comme suit:

“, et pour l’année comptable 2018, pour ce qui concerne la contribution 2018.”

HOOFDSTUK 2

Bijzondere sociale zekerheidsbijdrage voor de aanvullende pensioenen**Afdeling 1***Werknemers*

Art. 15

In artikel 38, § 3*duodecies*, A, vijfde lid, van de wet van 29 juni 1981, hersteld bij de wet van 20 juli 2017, wordt het percentage "1,5 %" vervangen door het percentage "3 %".

Art. 16

In artikel 38, § 3*terdecies*, A, 4e alinea van de Wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, hersteld bij artikel 5 van de wet van 20 juli 2017 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken wordt het percentage "1,5 %" vervangen door het percentage "3 %".

Afdeling 2*Zelfstandigen*

Art. 17

In artikel 28, § 1, eerste lid, van de programmawet van 22 juni 2012, hersteld bij de wet van 20 juli 2017, wordt het percentage "1,5 %" vervangen door het percentage "3 %".

Artikel 18

In artikel 30, § 1, vierde lid, van dezelfde wet, hersteld bij de wet van 20 juli 2017, wordt het percentage "1,5 %" vervangen door het percentage "3 %".

Afdeling 3*Inwerkingtreding*

Art. 19

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

CHAPITRE 2

Cotisation spéciale de sécurité sociale pour les pensions complémentaires**Section 1e***Travailleurs salariés*

Art. 15

Dans l'article 38, § 3*duodecies*, A, alinéa 5, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés rétabli par la loi du 20 juillet 2017, le pourcentage "1,5 %" est remplacé par le pourcentage "3 %".

Art. 16

Dans l'article 38, § 3*terdecies*, A, alinéa 4, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés rétabli par l'article 5 de la loi du 20 juillet 2017 portant des dispositions diverses en matière sociale le pourcentage "1,5 %" est remplacé par le pourcentage "3 %".

Section 2*Indépendants*

Art. 17

Dans l'article 28, § 1er, alinéa 1er, de la loi-programme du 22 juin 2012, rétabli par la loi du 20 juillet 2017, le pourcentage "1,5 %" est remplacé par le pourcentage "3 %".

Art. 18

Dans l'article 30, § 1er, alinéa 4, de la même loi, rétabli par la loi du 20 juillet 2017, le pourcentage "1,5 %" est remplacé par le pourcentage "3 %".

Section 3*Entrée en vigueur*

Art. 19

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

HOOFDSTUK 3

Uitbreiding van de Flexi-jobs

Afdeling 1

Wijzigingen van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken

Art. 20

In het opschrift van Hoofdstuk 2 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken wordt het woord “Horeca” opgeheven.

Art. 21

Artikel 2 van de voornoemde wet van 16 november 2015 wordt vervangen als volgt:

“Art. 2. Dit hoofdstuk is van toepassing op de werknemers en de werkgevers die ressorteren:

1° onder het paritair comité voor de handel in voedingswaren (PC 119);

2° onder het paritair comité voor de zelfstandige kleinhandel (PC 201);

3° onder het paritair comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202);

4° onder het paritair subcomité voor de middelgrote levensmiddelenbedrijven (PSC 202.01);

5° onder het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302);

6° onder het paritair comité voor de grote kleinhandelshandelszaken (PC 311);

7° onder het paritair comité voor de warenhuizen (PC 312);

8° onder het paritair comité voor het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen (PC 314);

9° onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder een van de bovengenoemde paritaire comités of onder het sectoraal fonds bedoeld in het tweede lid.

Dit hoofdstuk vindt eveneens toepassing op werkgevers en werknemers die vallen onder het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de bakkerij, banketbakkerij en consumptiesalons bij een banketbakkerij, opgericht in de schoot van het paritair comité voor de voedingsnijverheid (PC 118), subsector voor industriële broodbakkerijen.”

CHAPITRE 3

Extension des Flexi-jobs

Section 1^e

Modifications de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale

Art. 20

Dans l'intitulé du Chapitre 2 de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale le mot “Horeca” est abrogé.

Art. 21

L'article 2 de la loi précitée du 15 novembre est remplacé par ce qui suit:

“Art. 2. Le présent chapitre s'applique aux travailleurs salariés et aux employeurs qui ressortent:

1° de la commission paritaire du commerce alimentaire (CP 119);

2° de la commission paritaire du commerce de détail indépendant (CP 201);

3° de la commission paritaire pour les employés du commerce de détail alimentaire (CP 202);

4° de la sous-commission paritaire pour les moyennes entreprises d'alimentation (SCP 202.01);

5° de la commission paritaire de l'industrie hôtelière (CP 302);

6° de la commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail (CP 311);

7° de la commission paritaire des grands magasins (CP 312);

8° de la commission paritaire de la coiffure et des soins de beauté (CP 314);

9° de la commission paritaire du travail intérimaire si l'utilisateur ressort d'une des commissions paritaires précitées ou du Fonds sectoriel visé à l'alinéa 2.

Le présent chapitre est également applicable aux employeurs et travailleurs qui ressortent du champ d'application du Fonds social et de garantie de la boulangerie, pâtisserie et salons de consommation annexés, institué au sein de la Commission paritaire de l'industrie alimentaire (CP 118), sous-secteur pour les boulangeries industrielles.”

Art. 22

In artikel 3 van de voornoemde wet van 16 november 2015 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 4°, tweede lid, worden de woorden “onder het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302)” vervangen door de woorden “onder een van de bovengenoemde paritaire comités of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds als bedoeld in artikel 2”;

2° in paragraaf 1 wordt de bepaling onder 7° ingevoegd, luidende:

“7°: gepensioneerde: de persoon die een wettelijk, bestuursrechtelijk of statutair ouderdoms-, rust-, anciënniteits- of overlevingspensioen, of een ander als zodanig geldend voordeel geniet.”

Art. 23

Het opschrift van afdeling 2 van Hoofdstuk 2 van dezelfde wet wordt aangevuld met de woorden “voor de uitoefening van een flexi-job”.

Art. 24

Artikel 4 van dezelfde wet wordt aangevuld met de paragrafen 3 en 4, luidende:

“§ 3. Paragraaf 1, eerste lid, is niet van toepassing indien de werknemer een gepensioneerde is zoals bepaald in artikel 3, 7° en dit op het einde van kwartaal T-2 ten opzichte van het kwartaal waarin de prestaties worden geleverd.

§ 4. Worden met gewerkte dagen gelijkgeschakeld, de dagen gedekt door uitgestelde bezoldiging betaald door de departementen onderwijs van de Gemeenschappen voor tijdelijke leerkrachten of, voor degenen die hier niet van kunnen genieten, door de werkloosheidsuitkeringen betaald door de RVA met vrijstelling van het zoeken naar werk gedurende de zomervakantie.”

Art. 25

Het opschrift van afdeling 3 van Hoofdstuk 2 van dezelfde wet wordt aangevuld met de woorden “betreffende de uitoefening van een flexi-job”.

Art. 26

Het opschrift van afdeling 4 van Hoofdstuk 2 van dezelfde wet wordt aangevuld met de woorden “voor wat betreft de flexi-jobs”.

Art. 22

Dans l'article 3 de la loi précitée du 16 novembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, 4°, second alinéa, les mots “à la commission paritaire de l'industrie hôtelière (CP 302)” sont remplacés par les mots “à une des commissions paritaires précitées ou du Fonds social et de garantie visés à l'article 2”;

2° au paragraphe 1er, il est inséré un 7°, rédigé comme suit:

“7°: pensionné: la personne qui bénéficie d'une pension légale, réglementaire ou statutaire de vieillesse, de retraite, d'ancienneté, de survie ou d'un autre avantage tenant lieu de pareille pension.”

Art. 23

L'intitulé de la section 2 du Chapitre 2 de la loi précitée du 16 novembre 2015 est complété par les mots “d'exercice d'un flexi-job”.

Art. 24

L'article 4 de la loi précitée du 16 novembre 2015 est complété par les paragraphes 3 et 4, rédigés comme suit:

“§ 3. Le paragraphe 1er, alinéa 1er, ne s'applique pas lorsque le travailleur est un pensionné au sens de l'article 3, 7° et ce à la fin du trimestre T-2 par rapport au trimestre au cours duquel les prestations sont fournies.

§ 4. Sont assimilés aux journées prestées, les jours couverts par la rémunération différée versée par les départements de l'enseignement pour des enseignants temporaires ou, pour ceux qui ne peuvent pas en bénéficier, par les allocations de chômage payées par l'ONEm avec dispense de recherche d'emploi lors des vacances d'été.”

Art. 25

L'intitulé de la section 3 du Chapitre 2 de la même loi est complété par les mots “concernant l'exercice d'un flexi-job”.

Art. 26

L'intitulé de la section 4 du Chapitre 2 de la même loi est complété par les mots “en ce qui concerne les flexi-jobs”.

Art. 27

Artikel 24, derde alinea van dezelfde wet van 16 november 2015 wordt vervangen als volgt:

“Een registratie overeenkomstig artikel 28/10, § 2, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen of het gebruik van de apparaten zoals bedoeld bij artikel 164 van de Programmawet van 22 december 1989, vervangen de verplichting tot registratie als bedoeld in het eerste lid.”

Afdeling 2

Wijziging van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Art. 28

In artikel 1ter van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, worden de woorden “onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf” vervangen door de woorden “onder een van de paritaire comités of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds als bedoeld in artikel 2 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken”.

Afdeling 3

Inwerkingtreding

Art. 29

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 11 december 2003 houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Proximus ten opzichte van haar statutair personeel

Afdeling 1

Wijzigende bepaling

Art. 30

In artikel 10, § 2, 2., van de wet van 11 december 2003 houdende overname door de Belgische Staat van de

Art. 27

L'article 24, troisième alinea de la loi précitée du 16 novembre 2015 est remplacé par ce qui suit:

“Un enregistrement conforme à l'article 28/10, § 2, de l'arrêté royal du 16 mai 2003 pris en exécution du chapitre 7 du Titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale ou l'utilisation des appareils visés à l'article 164 de la loi-programme du 22 décembre 1989, remplace l'obligation d'enregistrement visée à l'alinéa 1er.”

Section 2

Modification de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Art. 28

Dans l'article 1ter de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, inséré par la loi du 16 novembre 2015, les mots “et les employeurs qui ressortent de la commission paritaire de l'industrie hôtelière ou de la commission paritaire du travail intérimaire si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière” sont remplacés par les mots “et aux employeurs qui ressortent d'une des commissions paritaires ou du Fonds social et de garantie visés à l'article 2 de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale”.

Section 3

Entrée en vigueur

Art. 29

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 11 décembre 2003 concernant la prise par l'État belge des obligations de pension légales de société anonyme de droit public Proximus vis-à-vis de son personnel statutaire

Section 1er

Disposition modificative

Art. 30

Dans l'article 10, § 2, 2., de la loi du 11 décembre 2003 concernant la prise par l'État belge des obligations de

wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Proximus ten opzichte van haar statutair personeel, gewijzigd bij de wetten van 12 januari 2006, 10 augustus 2015 en 18 maart 2016, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd luidende:

“In afwijking van het eerste lid is een compensatiebetaling verschuldigd voor elk nieuw onmiddellijk rustpensioen toegekend vanaf 1 januari 2018 op het verschil tussen het effectief toegekende rustpensioen aan index 138,01 en het rustpensioen vastgesteld op identiek dezelfde basis, maar met een gemiddelde wedde die het resultaat is van de normale evolutie van het statutair personeelslid doorheen de weddenscalen aan index 138,01 toepasselijk bij Proximus op 1 januari 2004 en rekening houdend met de op die datum gekende promoties.”.

Afdeling 2

Inwerkingtreding

Art. 31

Artikel 30 treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

Art. 32

Artikel 38, § 3septies, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers wordt vervangen als volgt:

“Een solidariteitsbijdrage wordt vastgesteld ten laste van de toegetreden werknemer in de zin van artikel 2, 19°, van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers. Zij is verschuldigd op de uitkering in speciën van de identieke winstpremie in de zin van artikel 2, 7/2° en op de uitkering in speciën van de gecategoriseerde winstpremie in de zin van artikel 2, 7/3° van dezelfde wet.”.

pension légales de société anonyme de droit public Proximus vis-à-vis de son personnel statutaire, modifié par les lois du 12 janvier 2006, du 10 août 2015 et du 18 mars 2016, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 2 et 3:

“Par dérogation à l’alinéa 1er, un paiement de compensation est dû pour toute nouvelle pension de retraite immédiate accordée à partir du 1er janvier 2018, sur la différence entre la pension de retraite effectivement octroyée à l’indice 138,01 et la pension de retraite déterminée sur la même base, mais avec un traitement moyen qui est le résultat de l’évolution normale du membre du personnel statutaire à travers les échelles de traitement à l’indice 138,01 applicables chez Proximus au 1er janvier 2004 et tenant compte des promotions connues à cette date.”.

Section 2

Entrée en vigueur

Art. 31

L’article 30 entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

Art. 32

L’article 38, § 3septies, alinéa 1er de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés est remplacée par la disposition suivante:

“Une cotisation de solidarité est établie à charge du travailleur adhérent au sens de l’article 2, 19° de la loi relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l’établissement d’une prime bénéficiaire pour les travailleurs. Elle est due sur le versement en espèce de la prime identique au sens de l’article 2, 7/2° et sur le versement en espèces de la prime catégorisée au sens de l’article 2, 7/3° de la même loi.”.

TITEL 3

Werk

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen

Art. 33

Het opschrift van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen wordt gewijzigd door het volgende opschrift:

“Wet betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”

Art. 34

In artikel 2 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 7° worden de woorden “en/of in de winst” geschrapt;

2° tussen punten 7° en 8° worden de punten 7/1°, 7/2° en 7/3° ingevoegd, luidende:

“7/1° winstpremie: de premie die wordt toegekend in speciën indien de vennootschap bedoeld in 1° of van de groep bedoeld in 5° waarvan de vennootschap bedoeld in 1° deel uitmaakt een deel of het geheel van de winst van een boekjaar wenst toe te kennen aan de werknemers bedoeld in 2°, met uitzondering van de in artikel 32, eerste lid, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992 vermelde natuurlijke personen, waarvan de specifieke modaliteiten overeenstemmen met de voorschriften van deze wet en opgenomen zijn in een beslissing van de gewone of buitengewone algemene vergadering zoals gedefinieerd in Titel IV, Hoofdstuk II van het Wetboek van vennootschappen;

7/2° identieke winstpremie: de winstpremie waarvan het bedrag gelijk is voor alle werknemers of waarvan het bedrag overeenkomt met een gelijk percentage van het loon van alle werknemers;

7/3° gecategoriseerde winstpremie: de winstpremie die aan alle werknemers een bedrag in speciën toekent, waarvan de hoogte van het bedrag afhankelijk is van de verdeelsleutel die wordt toegepast op basis van objectieve criteria die bepaald worden in artikel 10, § 2 van deze wet;”

3° punt 16° wordt opgeheven;

4° punt 19° wordt vervangen als volgt: “toegetroden werknemer: de werknemer bedoeld in 2° die toetreedt tot een

TITRE 3

*Emploi*CHAPITRE 1ER**Modifications de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés**

Art. 33

L'intitulé de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés est modifié comme suit:

“Loi relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs.”

Art. 34

A l'article 2 de la même loi les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le point 7° les mots “et/ou aux bénéfices” sont supprimés;

2° entre les points 7° et 8°, sont insérés les points 7/1°, 7/2° et 7/3° rédigés comme suit:

“7/1° prime bénéficiaire: la prime qui est octroyée en espèces dans le cas où la société au sens du point 1° ou du groupe visé au point 5° dont la société visées au point 1° fait partie, souhaite octroyer une partie ou la totalité du bénéfice de l'exercice comptable aux travailleurs au sens du point 2°, à l'exception des personnes physiques mentionnées à l'article 32, alinéa 1er du Code des Impôts sur les revenus 1992, dont les modalités spécifiques sont en adéquation avec les prescrits de cette loi et sont repris dans une décision de l'assemblée générale ordinaire ou extraordinaire telle que définie au Titre IV, Chapitre II du Code des Sociétés;

7/2° prime bénéficiaire identique: prime bénéficiaire dont le montant est égal pour tous les travailleurs ou dont le montant correspond à un pourcentage égal de la rémunération des travailleurs;

7/3° prime catégorisée: prime bénéficiaire qui est attribuée en espèces à tous les travailleurs, dont le montant est dépendant d'une clé de répartition qui est appliquée sur base de critères objectifs tels que visés à l'article 10 § 2 de la présente loi;”

3° le point 16° est abrogé;

4° le point 19° est remplacé par la disposition suivante: “travailleur adhérent: travailleur visé au 2° qui adhère à un

participatieplan bedoeld in 7° of de werknemer bedoeld in 2° aan wie een winstpremie wordt toegekend bedoeld in 7/1°.”.

Art. 35

In artikel 6, § 2, van dezelfde wet worden de woorden “en in de winst” geschrapt.

Art. 36

Artikel 9, § 1, 3°, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“3° de keuze van de toekenningswijze(n), die noodzakelijkerwijze in aandelen of deelbewijzen geschiedt;”

Art. 37

Een Hoofdstuk II/1 wordt in dezelfde wet ingevoegd, luidende als volgt:

“Hoofdstuk II/1 – De winstpremie

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 11/1

Iedere werkgever kan – onverminderd de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en van deze wet – het initiatief nemen tot invoering van een winstpremie.

Art. 11/2

De winstpremie neemt de vorm aan van een identieke of van een gecategoriseerde premie.

Art. 11/3

Voor de toepassing van deze wet mag de winstpremie niet worden ingevoerd ter vervanging of omzetting van loon, premies, voordelen in natura of om het even welk voordeel, of aanvulling van al wat voorafgaat, al dan niet onderworpen aan de sociale zekerheidsbijdragen, voorzien in individuele of collectieve overeenkomsten.

Art. 11/4

Het totaal bedrag van deelnames in de winst, toegekend aan de werknemers, overeenkomstig de bepalingen van deze wet en bij toepassing van de winstpremie, mag, bij afsluiting van het betreffende boekjaar, de limiet van 30 % van de totale brutoloonmassa niet overschrijden.

plan de participation visé au 7° ou un travailleur visé au 2° à qui une prime bénéficiaire visée au 7/1° est octroyée;”.

Art. 35

A l'article 6 § 2 de la présente loi les mots “et aux bénéfices” sont supprimés.

Art. 36

Le point 3° de l'article 9, § 1er de la présente loi est remplacé comme suit:

“3° le choix du ou des mode(s) d'attribution qui doit nécessairement s'effectuer en actions ou parts”

Art. 37

Dans la même loi, un Chapitre II/1 intitulé comme suit est ajouté:

“Chapitre II/1 – La prime bénéficiaire

Section 1. Dispositions générales

Art. 11/1

Chaque employeur peut – sans préjudice des dispositions du Code des sociétés et de la présente loi, prendre l'initiative d'introduire une prime bénéficiaire.

Art. 11/2

La prime bénéficiaire prend la forme d'une prime identique ou d'une prime catégorisée.

Art. 11/3

Pour l'application de la présente loi, le plan de participation ne peut être instauré dans le but de remplacer ou de convertir des rémunérations, primes, avantages en nature ou généralement quelconques, ou des compléments à tout ce qui précède, qu'ils soient assujettis ou non aux cotisations à la sécurité sociale, prévus dans des conventions individuelles ou collectives.

Art. 11/4

Le montant total des participations dans le bénéfice, octroyé aux travailleurs conformément aux dispositions de la présente loi et en application de la prime bénéficiaire, ne peut, à la clôture de l'exercice social, dépasser la limite de 30 % de la masse salariale brute totale.

Art. 11/5

Artikel 23 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités is niet van toepassing op dit hoofdstuk.

Afdeling 2. De identieke winstpremie

Art. 11/6. § 1

De beslissing om een identieke winstpremie toe te kennen wordt genomen door de gewone of buitengewone algemene vergadering met een gewone meerderheid van de stemmen.

§ 2. De notulen van de algemene vergadering waarin de beslissing tot toekenning van een winstpremie wordt opgenomen, bevatten tenminste de volgende vermeldingen:

— het identieke bedrag van de winstpremie of het identieke percentage van het loon dat aan de werknemers wordt toegekend;

— de berekeningswijze van het loon waarop het percentage wordt vastgelegd indien hiervoor geopteerd wordt;

— de toekenningsregels die in aanmerking moeten worden genomen indien voorzien wordt in een anciënniteitsvoorwaarde. Er kan slechts in een anciënniteit van maximaal één jaar worden voorzien. Als de werknemer in dienst genomen werd op basis van opeenvolgende contracten, wordt de vereiste anciënniteit berekend rekening houdende met de samenvoeging van de opeenvolgende contracten;

— de berekeningswijze *pro rata temporis* van het bedrag van de winstpremie in geval van vrijwillige schorsing of beëindiging van de arbeidsovereenkomst, behoudens wegens dringende redenen ten laste van de werknemer.

Art. 11/7

De werkgever informeert de werknemers omtrent de beslissing tot toekenning van de identieke premie.

Afdeling 3. De gecategoriseerde winstpremie

Art. 11/8

Voor de invoering van een gecategoriseerde winstpremie moeten dezelfde modaliteiten worden nageleefd als deze die van toepassing zijn voor de invoering van een participatieplan overeenkomstig Hoofdstuk II van deze wet. In afwijking van de percentages vermeld onder het eerste en tweede streepje van artikel 6, § 2, eerste lid kan de limiet van 30 % van de totale brutoloonmassa niet worden overschreden.”

Art. 11/5

L'article 23 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires n'est pas d'application au présent chapitre.

Section 2. La prime bénéficiaire identique

Art. 11/6. § 1er

La décision d'octroyer une prime bénéficiaire identique est prise par une assemblée générale ordinaire ou extraordinaire à majorité simple des voix.

§ 2. Le procès-verbal de la réunion de l'assemblée générale lors de laquelle la décision d'octroyer une prime bénéficiaire est prise, contiennent au moins les mentions suivantes:

— le montant identique de la prime bénéficiaire ou le pourcentage identique du salaire qui est attribué aux travailleurs;

— la manière dont le salaire sur lequel le pourcentage est fixé est calculé dans le cas où une telle option est prise;

— les règles d'attribution qui sont prises en compte dans le cas où une condition d'ancienneté est prévue. L'on ne peut prévoir qu'une ancienneté d'un an maximum. Il sera tenu compte de tous les contrats successifs pris en considération ensemble pour le calcul de l'ancienneté du travailleur qui était en service sur base des contrats successifs;

— le mode de calcul *pro rata temporis* du montant de la prime unique, en cas de suspension volontaire ou de résiliation du contrat de travail, sauf en cas de motifs graves imputables au travailleur.

Art. 11/7

L'employeur informe les travailleurs quant à la décision d'octroi d'une prime identique.

Section 3. La prime bénéficiaire catégorisée

Art. 11/8

Pour l'introduction d'une prime bénéficiaire catégorisée, les mêmes modalités que celles qui sont d'application pour l'introduction d'un plan de participation conformément au Chapitre II de la présente loi, seront d'application. En dérogation, aux pourcentages énumérés aux tirets 1 et 2 du § 2 de l'article 6, alinéa 1er, ne peut être dépassée, la limite des 30 % de la masse salariale brute totale.”

Art. 38

In artikel 18 van dezelfde wet worden de woorden “Het participatieplan in de winst, dat” vervangen door de woorden “De winstpremie, die”.

Art. 39

Artikel 33 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 40

Artikel 40 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

“De inbreuken op de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

De sociaal inspecteurs beschikken over de in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek bedoelde bevoegdheden wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.”

Art. 41

In het Sociaal Strafwetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een artikel 171/4 wordt ingevoegd luidende als volgt:

“Art. 171/4. De werknemersparticipatie in de winst of in het kapitaal.

Met een sanctie van niveau 2 wordt bestraft de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber die niet heeft gehandeld overeenkomstig de verplichtingen voorgeschreven door de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers en zijn uitvoeringsbesluiten.

De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers.”;

2° in artikel 236, eerste lid, wordt tussen het woord “artikelen” en het woord “218”, de woorden “171/4,” ingevoegd.

Art. 42

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018 met dien verstande dat de in Hoofdstuk II/1 bepaalde winstpremies kunnen worden toegekend op basis van de winst van het boekjaar met afsluitdatum ten vroegste op 30 september 2017.

Art. 38

A l'article 18 de la même loi les mots “Le plan de participation aux bénéfiques instauré” sont remplacés par les mots “La prime bénéficiaire instaurée”.

Art. 39

L'article 33 de la même loi est abrogé.

Art. 40

L'article 40 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

“Les infractions aux dispositions de la présente loi et à ses arrêtés royaux d'exécution sont poursuivis, établis et sanctionnés conformément au Code pénal social.

Les inspecteurs sociaux disposent des compétences visées aux articles 23 à 39 du Code pénal social lorsqu'ils, d'autorité ou sur demande, agissent dans le cadre de leur mission d'information, conciliation et contrôle relatifs au respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.”

Art. 41

Dans le Code pénal social les modifications suivantes sont apportées:

1° un article 171/4 est introduit, rédigé comme suit:

“Art. 171/4. La participation des travailleurs dans les bénéfiques ou le capital.

Est punie d'une sanction de niveau 2 l'employeur, son préposé ou son mandataire qui n'a pas agi conformément aux obligations prescrites par la loi du 22 mai 201 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfiques des sociétés et à ses arrêtés d'exécution.

L'amende est multipliée avec le nombre des travailleurs concernés.”;

2° à l'article 236, premier alinéa, entre les mots “articles” et le mot “218” sont insérés les mots “171/4”.

Art. 42

Ce chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018 étant entendu que les primes bénéficiaires visées au Chapitre II/1 ne peuvent être octroyées que sur base du bénéfice de l'exercice clôturé au plus tôt le 30 septembre 2017.

HOOFDSTUK 2

E-commerce**Afdeling 1***Nachtarbeid in de e-commerce*

Art. 43

In artikel 38, § 1 van de arbeidswet van 16 maart 1971 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het eerste lid kan in de ondernemingen waar nachtarbeid is toegestaan op grond van artikel 36, 22° een arbeidsregeling met nachtprestaties worden ingevoerd door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.”

Afdeling 2*Bijzonder kader nacht en – zondagsarbeid in de e-commerce*

Art. 44

Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder “activiteiten van e-commerce”: het uitvoeren van alle logistieke en ondersteunende diensten verbonden aan de elektronische handel van roerende goederen.

Art. 45

§ 1. Onverminderd de mogelijkheid tot invoering volgens de bepalingen van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, kan in de ondernemingen waar op grond van artikel 36, 22° van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor activiteiten van e-commerce, voormelde nachtarbeid, die geen arbeidsregeling met nachtprestaties als bedoeld in artikel 38, § 4, van dezelfde wet inhoudt, worden ingevoerd door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019.

CHAPITRE 2

E-commerce**Section 1e***Le travail de nuit dans l'e-commerce*

Art. 43

Dans l'article 38 § 1er de la loi du 16 mars 1971, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

“Par dérogation à l'alinéa 1er, dans les entreprises où le travail de nuit est autorisé sur base de l'article 36, 22°, un régime de travail comportant des prestations de nuit est introduit par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.”

Section 2*Cadre spécifique pour le travail de nuit et du dimanche dans l'e-commerce*

Art. 44

Pour l'application de la présente section, l'on entend par “les activités liées à l'e-commerce”: la réalisation de tous les services logistiques et de soutien au commerce électronique de biens meubles.

Art. 45

§ 1er. Sans préjudice de la possibilité d'introduction conformément aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, dans les entreprises où, sur base de l'article 36, 22° de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce, ce travail de nuit, qui ne constitue pas un régime comportant des prestations de nuit visé à l'article 38, § 4, de cette même loi, est introduit par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019.

Art. 46

§ 1. Onverminderd artikel 38, § 2 van de arbeidswet van 16 maart 1971 kan, in de ondernemingen waar geen vakbondsafvaardiging bestaat en waar op grond van artikel 36, 22° van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor activiteiten van e-commerce, een arbeidsregeling met nachtprestaties als bedoeld in artikel 38, § 4, van dezelfde wet voor voormelde nachtarbeid worden ingevoerd door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. De werkgever blijft gehouden de bepalingen van artikel 38, §§ 3 en 5, van de arbeidswet van 16 maart 1971 na te leven.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019.

Art. 47

§ 1. Onverminderd artikel 38, § 1, tweede lid van de arbeidswet van 16 maart 1971 kan, in de ondernemingen waar een vakbondsafvaardiging bestaat en waar op grond van artikel 36, 22° van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor activiteiten van e-commerce, een arbeidsregeling met nachtprestaties als bedoeld in artikel 38, § 4, van dezelfde wet voor voormelde nachtarbeid worden ingevoerd volgens de bepalingen van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen. De werkgever blijft gehouden de bepalingen van artikel 38, §§ 3 en 5, van de arbeidswet van 16 maart 1971 na te leven.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019.

Art. 48

§ 1. De arbeidsregeling die op grond van de artikelen 45 tot 47 wordt ingevoerd kan niet verder worden toegepast na 31 december 2019.

§ 2. In geval van toepassing van de artikelen 45 tot 47, meldt de werkgever, bij toezending van het gewijzigde arbeidsreglement aan de in artikel 21 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen bedoelde sociaal inspecteurs, aan de betrokken sociaal inspecteur dat hij toepassing heeft gemaakt van het onderhavige artikel.

Art. 46

§ 1er. Sans préjudice de l'article 38, § 2 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, dans les entreprises où il n'existe pas de délégation syndicale et où, sur base de l'article 36, 22° de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce, un régime de travail comportant des prestations de nuit visé à l'article 38, § 4, de cette même loi, est introduit par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires. L'employeur est tenu de respecter les dispositions de l'article 38, §§ 3 et 5, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019.

Art. 47

§ 1er. Sans préjudice de l'article 38, § 1er, alinéa 2 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, dans les entreprises où il existe une délégation syndicale et où, sur base de l'article 36, 22° de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce, un régime de travail comportant des prestations de nuit visé à l'article 38, § 4, de cette même loi, est introduit conformément aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail. L'employeur est tenu de respecter les dispositions de l'article 38, §§ 3 et 5, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019.

Art. 48

§ 1er. Le régime introduit en application des articles 45 à 47 ne peut s'appliquer au-delà du 31 décembre 2019.

§ 2. En cas d'application des articles 45 à 47, lors de la transmission du règlement de travail modifié aux inspecteurs sociaux désignés par l'article 21 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, l'employeur notifie à l'inspecteur social concerné qu'il a appliqué le présent article.

Art. 49

Indien de werkgever vanaf 1 januari 2020 een arbeidsregeling die op grond van de artikelen 45 tot 47 wordt ingevoerd wenst te behouden, kan hij een collectieve arbeidsovereenkomst afsluiten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, die de ingevoerde arbeidsregeling bestendigt. De werkgever blijft gehouden de bepalingen van artikel 38, §§ 3 en 5, van de arbeidswet van 16 maart 1971 na te leven.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 50

Het koninklijk besluit van 13 maart 2016 waarbij nachtarbeid wordt toegestaan voor het uitvoeren van alle werkzaamheden verbonden aan de elektronische handel in de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de zelfstandige kleinhandel (PC 201), het Paritair Comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202), het Paritair Comité voor de grote kleinhandelszaken (PC 311) en het Paritair Comité voor de warenhuizen (PC 312) ressorteren, wordt opgeheven.

Art. 51

§ 1. In afwijking van artikel 11 van de arbeidswet van 16 maart 1971, is zondagsarbeid toegestaan voor activiteiten van e-commerce.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019, behoudens voor de ondernemingen die hun arbeidsregeling met zondagsarbeid bestendigen in toepassing van artikel 52, § 2.

Art. 52

§ 1. De zondagsarbeid toegestaan door artikel 51 wordt ingevoerd in het arbeidsreglement volgens de bepalingen van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen of door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van

Art. 49

A partir du 1er janvier 2020, l'employeur qui souhaite maintenir un régime de travail introduit en application des articles 45 à 47, peut conclure une convention collective, conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, qui confirme le régime du travail introduit. L'employeur est tenu de se conformer aux dispositions de l'article 38, §§ 3 et 5 de la loi du travail du 16 mars 1971.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

Art. 50

L'arrêté royal du 13 mars 2016 autorisant le travail de nuit pour l'exécution de toutes les activités liées au commerce électronique dans les entreprises ressortissant à la Commission paritaire du commerce de détail indépendant (CP 201), la Commission paritaire des employés du commerce de détail alimentaire (CP 202), la Commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail (CP 311) et la Commission paritaire des grands magasins (CP 312) est abrogé.

Art. 51

§ 1er. Par dérogation à l'article 11 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail du dimanche est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019, sauf pour les entreprises qui confirment leur régime de travail du dimanche en l'application de l'article 52, § 2.

Art. 52

§ 1er. Le travail du dimanche autorisé par l'article 51 est introduit dans le règlement de travail conformément aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail ou par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de

deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

In geval van toepassing van het eerste lid meldt de werkgever, bij toezending van het gewijzigde arbeidsreglement aan de in artikel 21 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen bedoelde sociaal inspecteurs, aan de betrokken sociaal inspecteur dat hij toepassing heeft gemaakt van het onderhavige artikel.

§ 2. Indien de werkgever vanaf 1 januari 2020 een arbeidsregeling met zondagsarbeid wenst te behouden die op grond van de artikelen 51 en 52, § 1 is ingevoerd, moet hij een collectieve arbeidsovereenkomst afsluiten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, die de ingevoerde arbeidsregeling met zondagsarbeid bestendigt.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 53

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 3

Activeringsbijdrage

Art. 54

Artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, laatstelijk gewijzigd bij wet van 18 april 2017, wordt aangevuld met een paragraaf 3septdecies ingevoegd, luidende:

“§ 3septdecies. De werkgevers waarop de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités van toepassing is, en de autonome overheidsbedrijven bedoeld in de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven zijn onder de hierna vermelde voorwaarden een bijzondere activeringsbijdrage verschuldigd, die bestemd is voor het Globaal Beheer, voor hun werknemers die geen enkele prestatie leveren tijdens een volledig kwartaal bij dezelfde werkgever, met uitzondering van de gevallen van schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst om één van de in de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten bedoelde redenen, en in het geval van vrijstelling van prestaties tijdens de periode van opzegging als bedoeld in artikel 37 van de voornoemde wet.

la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

En cas d'application de l'alinéa premier, lors de la transmission du règlement de travail modifié aux inspecteurs sociaux désignés par l'article 21 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, l'employeur notifie à l'inspecteur social concerné qu'il a appliqué le présent article.

§ 2. A partir du 1er janvier 2020, l'employeur qui souhaite maintenir un régime de travail du dimanche introduit en application des articles 51 et 52, § 1er doit conclure une convention collective, conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, qui confirme le régime de travail du dimanche.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

Art. 53

Ce chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 3

Cotisation d'activation

Art. 54

L'article 38 de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, modifiée pour la dernière fois par la loi du 18 avril 2017, est complété par le paragraphe 3septdecies rédigé comme suit:

“§ 3septdecies. Les employeurs auxquels la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires et les entreprises publiques autonomes visées à la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques sont, dans les conditions énoncées ci-après, redevables d'une cotisation spéciale d'activation, destinée à la Gestion Globale, pour leurs travailleurs qui ne fournissent aucune prestation durant un trimestre complet auprès du même employeur, à l'exception des cas de suspensions de l'exécution du contrat de travail pour une des raisons visées à la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail et dans le cas de dispense de prestations durant la période de préavis visée à l'article 37 de la loi précitée.

De bijdrage is niet verschuldigd voor de werknemers die in een mechanisme van volledige vrijstelling van prestaties gestapt zijn voor 28 september 2017.

Deze is evenmin verschuldigd voor de werknemers die in een mechanisme van volledige vrijstelling van prestaties stappen in toepassing van een collectieve arbeidsovereenkomst van bepaalde duur en neergelegd op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg vóór 28 september 2017, of in het geval van de overheidsbedrijven in toepassing van een regeling afgesloten in het paritair comité in de zin van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven vóór 28 september 2017.

Het percentage van de toepasselijke bijdrage wordt bepaald in functie van de leeftijd van de werknemer op het ogenblik waarop zijn werkgever hem van elke prestatie vrijstelt, en deze wordt als volgt berekend:

Voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn vooraleer de leeftijd van 55 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 20 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 300 euro;

Voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 55 jaar en vooraleer de leeftijd van 58 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 18 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 300 euro;

Voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 58 jaar en vooraleer de leeftijd van 60 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 16 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 300 euro;

Voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 60 jaar en vooraleer de leeftijd van 62 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 15 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 225,60 euro;

Voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 62 jaar, bedraagt de bijdrage 10 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 225,60 euro.

In afwijking van het voorgaande lid, wordt, indien de werknemer gedurende de periode van vrijstelling van prestaties de verplichting had om een opleiding te volgen die georganiseerd wordt door zijn werkgever voor tenminste 15 dagen gedurende een periode van vier opeenvolgende kwartalen, het bijdragepercentage van de bijdrage verminderd met 40 pct. gedurende de betreffende vier kwartalen.

De werkgever wordt vrijgesteld van de bijdrage bedoeld in het eerste en vierde lid, indien de werknemer gedurende de eerste vier kwartalen van vrijstelling van prestaties daadwerkelijk een opleiding georganiseerd door zijn werkgever, verplicht heeft gevolgd, waarvan de kostprijs tenminste 20 pct. bedraagt van het brutojaarloon waarop hij voor de vrijstelling van prestaties recht had.

La cotisation n'est pas due pour les travailleurs qui sont entrés dans un mécanisme de dispense complète de prestations avant le 28 septembre 2017.

Elle n'est pas non plus due pour les travailleurs qui entreront dans un mécanisme de dispense complète de prestations en application d'une convention collective de travail à durée déterminée conclue et déposée au greffe de la Direction générale Relations collectives de travail du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale avant le 28 septembre 2017, ou dans les entreprises publiques en application d'un régime conclu dans la commission paritaire au sens de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, avant le 28 septembre 2017.

Le pourcentage de la cotisation applicable est déterminé en fonction de l'âge du travailleur au moment où son employeur le dispense de toute prestation, celle-ci étant calculée de la manière suivante:

Pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations avant d'avoir atteint l'âge de 55 ans, la cotisation est égale à 20 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 300 euros;

Pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations après l'âge de 55 ans et avant d'avoir atteint l'âge 58 ans, la cotisation est égale à 18 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 300 euros;

Pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations après l'âge de 58 ans et avant d'avoir atteint l'âge 60 ans, la cotisation est égale à 16 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 300 euros;

Pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations après l'âge de 60 ans et avant d'avoir atteint l'âge 62 ans, la cotisation est égale à 15 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 225,60 euros;

Pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations au-delà de 62 ans la cotisation est égale à 10 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 225,60 euros.

Par dérogation à l'alinéa précédent, si durant la période de dispense de prestations, le travailleur a eu l'obligation de suivre une formation organisée par son employeur d'au moins 15 jours sur une période de quatre trimestres consécutifs, le taux de la cotisation est réduit de 40 p.c. pendant les quatre trimestres en question.

L'employeur est exonéré de la cotisation visée aux alinéas 1 et 4 si, durant les quatre premiers trimestres de dispense de prestations, le travailleur a eu l'obligation de suivre une formation organisée par son employeur, dont le coût équivaut à au moins 20 p.c. du salaire brut annuel auquel il avait droit avant la dispense de prestations.

Alle opleidingen worden in aanmerking genomen zoals bedoeld in de artikelen 9, a) en b) en 17 van de eerste afdeling luidende “Investeren in de opleiding “van Hoofdstuk 2, luidende “Werkbaar werk” van de wet van 5 maart 2017 betreffende werkbaar en wendbaar werk, evenals de initiële beroepsopleiding.

De werkgever moet het bewijs leveren aan de Algemene Directie van het Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg dat de betreffende werknemer de voornoemde opleiding daadwerkelijk heeft gevolgd. Een maal per jaar stelt deze dienst de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid hiervan in kennis overeenkomstig de modaliteiten te bepalen door de betrokken administraties.

De voornoemde bijdrage is niet verschuldigd wanneer de werknemer die volledig van prestaties werd vrijgesteld gedurende het volledige kwartaal een nieuwe, minstens een derde, tewerkstelling aanvat, hetzij bij een of meerdere andere werkgever(s), hetzij in de hoedanigheid van zelfstandige.

De Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit wat wordt verstaan onder het aanvangen van een nieuwe, minstens een derde tewerkstelling in de hoedanigheid van zelfstandige.

De werkgever die aan zijn werknemer een volledige vrijstelling van prestaties heeft verleend, is de voormelde bijdrage opnieuw verschuldigd wanneer en van zodra de werknemer de tewerkstelling of de tewerkstellingen bedoeld in de vorige paragraaf niet langer uitoefent.

De bepalingen van de algemene regeling van de sociale zekerheid der werknemers, met name wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de betalingstermijnen, de toepassing van de burgerlijke sancties en de strafbepalingen, het toezicht, de bevoegde rechter ingeval van betwisting, de verjaring inzake rechtsvorderingen, het voorrecht en de mededeling van het bedrag van de schuldvordering van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, zijn van toepassing.”

Art. 55

Dit hoofdstuk treedt in werking op 28 september 2018.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de Programmawet van 22 december 1989

Art. 56

In de programmawet van 22 december 1989, wordt een artikel 156/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 156/1. De werkgever die de bepalingen van artikel 154 niet naleeft voor een deeltijdse werknemer met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering geniet, is een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd van 25 euro per deeltijdse werknemer met behoud van rechten die een

Entrent en ligne de compte toutes les formations telles que visées aux articles 9, a) et b) et 17 de la section 1re intitulée “Investir dans la formation” du Chapitre 2 intitulé “Travail faisable” de la loi du 5 mars 2017 concernant le travail faisable et maniable ainsi que les formations professionnelles initiales.

L’employeur doit apporter la preuve, auprès de la Direction générale du contrôle des lois sociales du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale, de ce que le travailleur concerné effectivement a suivi la formation précitée. Une fois par an ledit service en informe l’Office national de sécurité sociale suivant les modalités à déterminer par les administrations concernées.

La cotisation précitée n’est pas due lorsque le travailleur bénéficiant d’une dispense complète de prestations durant tout le trimestre reprend une nouvelle occupation, au moins à tiers-temps, soit auprès d’un ou plusieurs autre(s) employeur(s), soit en qualité de travailleur indépendant.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres ce que l’on entend par reprise d’une nouvelle occupation au moins à tiers-temps en qualité de travailleur indépendant.

L’employeur ayant octroyé à son travailleur une dispense complète de prestations redevient redevable de la cotisation précitée dès lors que le travailleur n’exerce plus l’occupation ou les occupations visée(s) à l’alinéa précédent.

Les dispositions du régime général de la sécurité sociale des travailleurs salariés, notamment en ce qui concerne les déclarations avec justification des cotisations, les délais en matière de paiement, l’application des sanctions civiles et les dispositions pénales, le contrôle, le juge compétent en cas de contestation, la prescription en matière d’actions judiciaires, le privilège et la communication du montant de la créance de l’Office national de sécurité sociale, sont applicables.”

Art. 55

Le présent chapitre entre en vigueur le 28 septembre 2018.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 22 décembre 1989

Art. 56

Dans la loi-programme du 22 décembre 1989, il est inséré un article 156/1, rédigé comme suit:

“Art. 156/1. L’employeur qui ne respecte pas les dispositions de l’article 154 pour un travailleur à temps partiel avec maintien des droits qui bénéficie d’une allocation de garantie de revenus est redevable d’une cotisation de responsabilisation de 25 euros par travailleur à temps partiel avec

inkomensgarantie-uitkering geniet per maand tijdens de welke deze verplichting niet nageleefd werd. Deze responsabiliseringsbijdrage is voor de RSZ-Globaal Beheer van de werknemers.

Deze responsabiliseringsbijdrage is niet verschuldigd wanneer er gedurende een jaar, te rekenen vanaf de eerste aanvraag tot het bekomen van de inkomensgarantieuitkering door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten, geen bijkomende uren beschikbaar waren in dezelfde functie als uitgeoefend door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten.

De responsabiliseringsbijdrage is ook niet verschuldigd door de werkgevers die bijkomende uren hebben gegeven aan een andere werknemer door het feit dat het gaat om uren die betrekking hebben op prestaties tijdens dezelfde tijdblokken als de prestaties geleverd door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten.

De Koning kan de voorwaarden en de nadere regels voor de vaststelling en de betaling van deze responsabiliseringsbijdrage bepalen.

De bepalingen van de algemene regeling van de sociale zekerheid der werknemers, zoals bepaald in de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en in de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, met name wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de betalingstermijnen, de toepassing van de burgerlijke sancties en de strafbepalingen, het toezicht, de bevoegde rechter ingeval van betwisting, de verjaring inzake rechtsvorderingen, het voorrecht en de mededeling van het bedrag van de schuldvordering van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, zijn van toepassing.

Deze bepaling is van toepassing op de arbeidsovereenkomsten die afgesloten worden vanaf 1 januari 2018.”

TITEL 4

Financiën

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 57

Artikel 117, § 1 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen wordt vervangen door de volgende bepaling:

§ 1. Het belastingtarief is vastgesteld op:

— 15 % voor de deelnames in het kapitaal;

maintien des droits qui bénéficie d'une allocation de garantie de revenus par mois durant lequel cette obligation n'est pas respectée. Cette cotisation de responsabilisation est destinée à l'ONSS-Gestion Globale des travailleurs salariés.

Cette cotisation de responsabilisation n'est pas due si aucune heure complémentaire n'était disponible durant une année, à dater de la première demande d'obtention de l'allocation de garantie de revenus par l'employé à temps partiel avec maintien des droits, dans la même fonction que celle exercée par le travailleur à temps partiel avec maintien des droits concerné.

La cotisation de responsabilisation n'est également pas due par les employeurs qui ont attribué des heures complémentaires à un autre travailleur du fait qu'il s'agit d'heures qui portent sur des prestations pendant les mêmes tranches horaires que celles effectuées par le travailleur à temps partiel avec maintien des droits concerné.

Le Roi peut déterminer les conditions et les modalités de fixation et de paiement de cette cotisation de responsabilisation.

Les dispositions du régime général de la sécurité sociale des travailleurs salariés, telles que déterminées à la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et à la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs, notamment en ce qui concerne les déclarations avec justification des cotisations, les délais en matière de paiement, l'application des sanctions civiles et les dispositions pénales, le contrôle, le juge compétent en cas de contestation, la prescription en matière d'actions judiciaires, le privilège et la communication du montant de la créance de l'Office national de sécurité sociale, sont applicables.

Cette disposition s'applique aux contrats conclus à partir du 1er janvier 2018.”

TITEL 4

Finances

CHAPITRE 1ER

Modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Art. 57

L'article 117, § 1er du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus est remplacé par la disposition suivante:

“§ 1er. Le taux de la taxe est fixé à:

— 15 % pour les participations au capital;

— 15 % voor de deelnames in de winstpremie, die in het kader van een investeringspaarplan zijn toegekend en het voorwerp zijn van een niet achtergestelde lening;

— 7 % voor de deelnames in de winstpremie met uitzondering van deze bedoeld in het tarief van 15 %.”

Art. 58

De toegekende premie bedoeld in artikel 117 van hetzelfde Wetboek wordt op het aanslagbiljet vermeld.

Art. 59

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 2

Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

Art. 60

In artikel 2 van de wet van 21 december 2007 betreffende de uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2007-2008 worden een tweede, derde en vierde lid ingevoegd, luidend als volgt:

“De werkgever die overgaat tot de procedure van inlichting en raadpleging met betrekking tot het collectief ontslag met sluiting van de onderneming zoals bepaald door de Collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad is uitgesloten van de toepassing van deze wet.

Deze uitsluiting geldt voor zover de aankondiging door de werkgever van het voornemen tot collectief ontslag met sluiting van de onderneming heeft plaatsgevonden na 30 september 2017.

De collectieve arbeidsovereenkomst of de toetredingsakte gesloten in het kader van deze wet die van toepassing is op de werkgever bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel blijft van kracht, voor zover neergelegd ter griffie van de dienst der collectieve arbeidsbetrekkingen van de FOD werk, Arbeid en Sociaal overleg voor de aankondiging van het collectief ontslag met sluiting van de onderneming.”

Art. 61

Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 2017.

— 15 % pour les participations dans la prime bénéficiaire, attribuées dans le cadre d'un plan d'épargne d'investissement et qui font l'objet d'un prêt non subordonné;

— 7 % pour les participations dans la prime bénéficiaire non visées par le taux de 15 %.”

Art. 58

La prime octroyée mentionnée à l'article 117 du même Code est mentionnée sur l'avertissement-extrait de rôle.

Art. 59

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 2

Avantages non récurrents liés aux résultats

Art. 60

À l'article 2 de la loi du 21 décembre 2007 relative à l'exécution de l'accord interprofessionnel 2007-2008 est ajouté un alinéa 2, 3 et 4 rédigés comme suit:

“Est exclus de l'application de la présente loi l'employeur qui recourt à une procédure d'information et consultation en matière de licenciement collectif avec fermeture d'entreprise, telle que prévue par la Convention Collective du Travail conclue au sein du Conseil National du travail.

Cette exclusion s'applique dans la mesure où l'employeur a annoncé son intention de procéder à un licenciement collectif avec fermeture d'entreprise après le 30 septembre 2017.

La convention collective de travail ou l'acte d'adhésion conclue dans le cadre de cette loi et qui s'applique sur l'employeur visé au deuxième et troisième paragraphe de cet article reste en vigueur, dans la mesure où elle a été déposée au Greffe de la Direction générale Relations collectives de Travail du SPF Emploi, Travail et Concertation sociale avant l'annonce du licenciement collectif avec fermeture d'entreprise.”

Art. 61

Le présent chapitre produit ses effets le 1er octobre 2017.

HOOFDSTUK 3

Inkomstenbelastingen

Afdeling 1

Belasting van de inkomsten uit juridische constructies

Art. 62

In artikel 2, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 augustus 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 13° wordt aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

“c) een overeenkomst, in de mate dat die overeenkomst:

— in ruil voor betaling van één of meerdere premies, in de loop van de duurtijd van deze overeenkomst of bij afloop ervan, voorziet in de uitbetaling van de inkomsten die werden verkregen van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie, of, in de uitkering van de economische rechten, de aandelen of de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie;

— in ruil voor de inbreng van de economische rechten, van de aandelen of van de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie, in de loop van het contract of bij afloop van het contract, voorziet in de uitbetaling of uitkering van de ingebrachte rechten, aandelen of activa of van de tegenwaarde ervan.”;

2° in de paragraaf worden de bepalingen onder 13°/2, 13°/3 en 13°/4 ingevoegd, luidende:

“13°/2 Dochterconstructie

Onder een dochterconstructie wordt een juridische constructie verstaan waarvan de aandelen of economische rechten geheel of gedeeltelijk worden aangehouden door een andere juridische constructie;

13°/3 Moederconstructie

Onder een moederconstructie wordt een juridische constructie verstaan die de aandelen of economische rechten geheel of gedeeltelijk aanhoudt van een andere juridische constructie;

13°/4 Ketenconstructie

Onder een ketenconstructie wordt een geheel van juridische constructies verstaan dat wordt gevormd door een juridische constructie en al haar dochterconstructies.

Indien de ketenconstructie een dochterconstructie bevat die eveneens ook een moederconstructie is, maken de dochterconstructies van deze moederconstructie ook deel uit van dezelfde keten van juridische constructies.

CHAPITRE 3

Impôts sur les revenus

Section 1e*Imposition des revenus de constructions juridiques*

Art. 62

Dans l'article 2, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 3 août 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 13° est complété avec un c), rédigé comme suit:

“c) un contrat, dans la mesure où ce contrat:

— prévoit, en échange du paiement d'une ou plusieurs primes, pendant la durée du contrat ou à l'expiration de celui-ci, le paiement des revenus perçus par une construction juridique visée au a) ou b), ou la distribution des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d'une construction juridique visée au a) ou b);

— prévoit, en échange de l'apport des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d'une construction juridique visée au a) ou b), pendant la durée du contrat ou à l'expiration de celui-ci, le paiement ou la distribution des droits, des actions ou parts ou des actifs apportés ou de leur contrevaaleur.”;

2° dans le paragraphe sont insérés un 13°/2, un 13°/3 et un 13°/4, rédigés comme suit:

“13°/2 Construction filiale

Par construction filiale, on entend une construction juridique dont les actions ou parts ou droits économiques sont totalement ou partiellement détenus par une autre construction juridique;

13°/3 Construction mère

Par construction mère, on entend une construction juridique qui détient totalement ou partiellement les actions ou parts ou droits économiques d'une autre construction juridique;

13°/4 Construction en chaîne

Par construction en chaîne, on entend un ensemble de constructions juridiques formé par une construction juridique et toutes ses constructions filiales.

Si la construction en chaîne contient une construction filiale qui est également une construction mère, les constructions filiales de cette construction mère font également partie de cette même chaîne de constructions juridiques.

De toepassing van het tweede lid wordt herhaald net zolang alle dochterconstructies van de moederconstructies die deel uitmaken van de ketenconstructie in deze ketenconstructie zijn opgenomen.”;

3° de bepaling onder 14° wordt aangevuld met een streepje, luidende als volgt:

“— hetzij, de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting onderworpen is, die de in 13°, c), bedoelde overeenkomst heeft gesloten en in wiens naam de premie of de premies van deze overeenkomst worden voldaan;”

4° de bepaling onder 14°/1 wordt opgeheven.

Art. 63

In artikel 5/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 10 augustus 2015 en gewijzigd bij de wet van 26 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“§ 1. De inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie zijn belastbaar in hoofde van de rijksinwoner die de oprichter is van de juridische constructie, alsof die rijksinwoner ze rechtstreeks heeft verkregen.”;

2° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen als volgt:

“Indien de juridische constructie een moederconstructie is:

— maken, voor de toepassing van deze paragraaf de inkomsten die werden verkregen door een dochterconstructie van deze moederconstructie, deel uit van de inkomsten die werden verkregen door deze moederconstructie, in verhouding tot het deelnemingspercentage van de voormelde aandelen of de economische rechten van deze moederconstructie in deze dochterconstructie, alsof deze moederconstructie deze inkomsten rechtstreeks heeft verkregen;

— zijn de inkomsten die werden uitgekeerd door de dochterconstructie aan de moederconstructie niet belastbaar in hoofde van de oprichter, in de mate en op voorwaarde dat de belastingplichtige heeft aangetoond dat deze inkomsten zijn samengesteld uit inkomsten die in hoofde van een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon in België hun belastingregime hebben ondergaan.”;

3° in paragraaf 1 wordt tussen het tweede en het derde lid drie leden ingevoegd, luidende:

“Voor de toepassing van het tweede lid, tweede streepje, worden de oudst verkregen inkomsten geacht eerst te zijn uitgekeerd.

Indien meer dan twee juridische constructies een onderdeel zijn van een ketenconstructie is het tweede en het

L'application de l'alinéa 2 est répétée jusqu'à ce que toutes les constructions filiales des constructions mères faisant partie de cette construction en chaîne soient reprises dans cette construction en chaîne.”;

3° le 14° est complété par un tiret rédigé comme suit:

“— soit la personne physique ou la personne morale assujettie à l'impôt des personnes morales conformément l'article 220, qui a conclu le contrat visé au 13°, c) et au nom de laquelle la prime ou les primes afférentes à ce contrat sont acquittées;”-

4° le 14°/1 est abrogé.

Art. 63

Dans l'article 5/1 du même Code, inséré par la loi-programme du 10 août 2015 et modifié par la loi du 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Les revenus perçus par la construction juridique sont imposables dans le chef de l'habitant du Royaume qui est le fondateur de la construction juridique, comme si cet habitant du Royaume les avait recueillis directement.”;

2° au paragraphe 1er, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Si la construction juridique est une construction mère:

— les revenus perçus par une construction filiale de cette construction mère font, pour l'application du présent paragraphe, partie intégrante des revenus qui ont été perçus par cette construction mère susvisée, au prorata du pourcentage de participation des actions ou parts ou des droits économiques précités de cette construction mère dans cette construction filiale, comme si cette construction mère avait directement perçu ces revenus;

— les revenus distribués par la construction filiale à sa construction mère ne sont pas imposables dans le chef du fondateur, dans la mesure où et à condition que le contribuable ait établi que ces revenus sont constitués de revenus qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique dans le chef d'une personne physique ou une personne morale visée à l'article 220.”;

3° au paragraphe 1er, trois alinéas rédigés comme suit sont insérés entre les alinéas 2 et 3:

“Pour l'application de l'alinéa 2, deuxième tiret, les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués.

Si plus de deux constructions juridiques forment une partie d'une construction en chaîne, les alinéas 2 et 3 sont

derde lid van toepassing op elke moederconstructie die deel uitmaakt van deze ketenconstructie.

De toepassing van de bepalingen in het tweede lid kan er niet toe leiden dat inkomsten die werden verkregen door een juridische constructie meerdere keren in hoofde van de oprichter van de juridische constructie worden belast.”;

4° in paragraaf 1, zesde lid, dat het negende lid wordt, worden de woorden “blijven de inkomsten van deze juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichters en in voorkomend geval van de derde begunstigten” vervangen door de woorden “blijven de inkomsten van deze juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichters overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf”;

5° in paragraaf 1, wordt het zevende lid dat het tiende lid wordt, vervangen als volgt:

“Deze paragraaf is niet van toepassing op de door de juridische constructie betaalde of toegekende inkomsten.”;

6° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. In het geval van een inbreng van de economische rechten, de aandelen of de activa van een in artikel 2, § 1, 13°, a) of b), bedoelde juridische constructie of in het geval de activa van een in artikel 2, § 1, 13°, a) of b), bedoelde juridische constructie worden overgebracht naar een andere dan in het tweede lid bedoelde staat, worden op het ogenblik dat de inbreng of overdracht is voltooid, de niet uitgekeerde inkomsten van deze juridische constructie geacht te zijn toegekend of betaalbaar gesteld aan de rijksinwoner die de oprichter is van deze juridische constructie.

Deze paragraaf is niet van toepassing op overdrachten naar een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten, of een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, of die samen met België deelneemt aan een ander bilateraal of multilateraal gesloten juridisch instrument, op voorwaarde dat deze overeenkomst, dit akkoord of dit juridisch instrument effectief de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoord sluitende Staten mogelijk maakt.”;

7° in paragraaf 3 worden in de inleidende zin, de woorden “of de derde begunstigde” opgeheven;

8° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder b) vervangen als volgt:

“b) in de jaarlijkse aangifte van de inkomstenbelasting verklaart en op eenvoudig verzoek aantoonbaar dat de juridische constructie gevestigd is in een Staat bedoeld in paragraaf 2, tweede lid, en dat:

— de inkomsten van deze juridische constructie in hoofdzaak wordt behaald door de uitoefening van een of meerdere daadwerkelijke economische activiteiten waarbij deze

applicables à toute construction mère qui fait partie de cette construction en chaîne.

L'application des dispositions de l'alinéa 2 ne peut pas aboutir à ce que des revenus perçus par une construction juridique soient imposés plusieurs fois dans le chef du fondateur de la construction juridique.”;

4° au paragraphe 1er, alinéa 6, qui devient l'alinéa 9, les mots “les revenus de cette construction juridique restent imposables dans le chef des fondateurs et le cas échéant, des tiers bénéficiaires” sont remplacés par les mots “les revenus de cette construction juridique restent imposables dans le chef des fondateurs conformément aux dispositions du présent paragraphe”;

5° dans le paragraphe 1er, l'alinéa 7, qui devient l'alinéa 10, est remplacé par ce qui suit:

“Le présent paragraphe n'est pas applicable aux revenus payés ou attribués par la construction juridique.”;

6° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Dans le cas où un apport des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d'une construction juridique visée à l'article 2 § 1er, 13°, a) ou b), ou dans le cas où les actifs d'une construction juridique visée à l'article 2 § 1er, 13°, a) ou b), sont transférés vers un État autre qu'un État visé à l'alinéa 2, les revenus non distribués de cette construction juridique sont censés, au moment où l'apport ou le transfert est réalisé, être attribués ou mis en paiement à l'habitant du Royaume qui est le fondateur de cette construction juridique.

Le présent paragraphe n'est pas applicable aux transferts dans un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition, dans un État avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, ou dans un État qui, avec la Belgique, est partie prenante d'un autre instrument juridique bilatéral ou multilatéral, pourvu que cette convention, cet accord ou cet instrument juridique permette l'échange de renseignements en matière fiscale entre les États contractants.”;

7° dans la phrase liminaire du paragraphe 3, les mots “ou le tiers bénéficiaire” sont abrogés;

8° au paragraphe 3, le b), est remplacé comme suit:

“b) établit dans la déclaration annuelle à l'impôt sur les revenus et démontre sur simple demande que la construction juridique est établie dans un État visé au § 2, alinéa 2, et que:

— les revenus de cette construction juridique sont principalement recueillis suite à l'exercice d'une ou plusieurs activités économiques effectives, activités qui ne peuvent avoir pour

activiteiten het beheer van het privévermogen van de oprichter of van een van de oprichters van deze juridische constructie niet tot doel mogen hebben, en dat;

— deze juridische constructie een geheel van lokalen, personeel en uitrusting tot haar beschikking heeft dat in verhouding staat tot de voormelde economische daadwerkelijke activiteiten bedoeld in het eerste streepje.”.

Art. 64

In titel 2, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 5/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/2. De roerende inkomsten die werden verkregen op een rekening op naam van een vereniging, die geen winsten of baten verkrijgt of die niet onderworpen is aan de vennootschapsbelasting of de rechtspersonenbelasting, zijn belastbaar in hoofde van de rijksinwoner die gemachtigd is deze rekening te beheren, alsof deze rijksinwoner deze inkomsten rechtstreeks zou hebben verkregen.

In het geval de rekening wordt beheerd door meerdere personen is elke rijksinwoner belastbaar in verhouding tot het aantal personen dat gemachtigd is deze rekening te beheren.”.

Art. 65

In artikel 18, eerste lid, 3° van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 26 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “in artikel 2, § 1, 13°, b), bedoelde” worden opgeheven;

2° de woorden “ten gevolge van haar ontbinding of van de totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa, die niet op vergeldende wijze is tot stand gekomen” worden vervangen door de woorden “met inbegrip van de inkomsten die worden geacht te zijn toegekend of betaalbaar gesteld overeenkomstig artikel 5/1, § 2”;

3° de woorden “voor het gedeelte dat de door de oprichter ingebrachte activa overschrijdt” worden vervangen door de woorden “in de mate dat de belastingplichtige niet heeft aangetoond dat deze toekenning of betaalbaarstelling, het vermogen van de juridische constructie doet dalen beneden het door de oprichter ingebrachte vermogen”.

Art. 66

In artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, wordt de bepaling onder 12°, vervangen als volgt:

but principal la gestion du patrimoine privé du fondateur ou d’un des fondateurs de cette construction juridique, et que;

— cette construction juridique a un ensemble de locaux, de personnel et d’équipements à sa disposition qui est en rapport avec les activités économiques effectives visées au premier tiret.”.

Art. 64

Dans le titre 2, chapitre 1er, du même Code, il est inséré un article 5/2, rédigé comme suit:

“Art. 5/2. Les revenus mobiliers recueillis sur un compte au nom d’une association, qui ne recueille pas de bénéficiaires ou profits ou qui n’est pas assujettie à l’impôt des sociétés ou à l’impôt des personnes morales, sont imposables dans le chef de l’habitant du Royaume habilité à gérer ce compte, comme si cet habitant du Royaume les avait recueillis directement.

Dans le cas où le compte est géré par plusieurs personnes, chaque habitant du Royaume est imposable en proportion du nombre de personnes habilitées à gérer ce compte.”.

Art. 65

Dans l’article 18, alinéa 1er, 3°, du même Code, rétabli par la loi du 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “visée à l’article 2, § 1er, 13°, b)” sont supprimés;

2° les mots “à la suite de sa dissolution ou du transfert total ou partiel qui n’a pas été conclu de manière commutatif, de ses actifs” sont remplacés par les mots “y compris les revenus qui sont censés être attribués ou mis en paiement conformément à l’article 5/1, § 2”;

3° les mots “pour la partie qui excède le montant des avoirs apportés” sont remplacés par les mots “dans la mesure où le contribuable n’a pas établi que cette attribution ou mise en paiement entraînerait une diminution du patrimoine de la construction juridique jusqu’à un montant inférieur aux capitaux apportés par le fondateur”.

Art. 66

Dans l’article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 18 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, le 12°, est remplacé par ce qui suit:

“12° inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie, in de mate dat wordt aangetoond dat deze inkomsten zijn samengesteld uit door de juridische constructie verkregen inkomsten die reeds in hoofde van een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon in België hun belastingregime hebben ondergaan;”;

2° tussen het eerste lid en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Voor de toepassing van het eerste lid, 12°, worden de oudst verkregen inkomsten geacht eerst te zijn uitgekeerd.”.

Art. 67

In artikel 198, § 1, 10°, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 december 2015, worden de woorden “artikel 307, § 1, vijfde lid,” telkens vervangen door de woorden “artikel 307, § 1/2, eerste lid,”.

Art. 68

Artikel 220 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 6 juli 1994, 22 december 2009, 21 februari 2010 en 18 december 2015, wordt aangevuld met een bepaling onder 4°, luidende:

“4° de verenigingen die niet worden bedoeld door de voorgaande bepalingen, die niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting, die geen winsten of baten verkrijgen en die vrijwillig voor een termijn van ten minste zes opeenvolgende belastbare tijdperken op de door de Koning bepaalde wijze hebben geopteerd aan de rechtspersonenbelasting te worden onderworpen.”.

Art. 69

In artikel 220/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 10 augustus en gewijzigd bij de wet van 26 december 2015 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“§ 1. De inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie zijn belastbaar in hoofde van de in artikel 220 bedoelde rechtspersoon die de oprichter van die juridische constructie is, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks heeft verkregen.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “artikel 5/1, § 1, derde, vierde, zesde en zevende lid” vervangen door de woorden “artikel 5/1, § 1, tweede tot zevende, negende en tiende lid”;

3° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“12° les revenus attribués ou mis en paiement par une construction juridique, dans la mesure où on a établi que ces revenus sont constitués de revenus perçus par la construction juridique qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique dans le chef d'une personne physique ou une personne morale visée à l'article 220;”;

2° un alinéa est inséré entre les alinéas 1er et 2, rédigé comme suit:

“Pour l'application de l'alinéa 1er, 12°, les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués.”.

Art. 67

Dans l'article 198, § 1er, 10°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 18 décembre 2015, les mots “article 307, § 1er, alinéa 5,” sont chaque fois remplacé par les mots “article 307, § 1er/2, alinéa 1er”.

Art. 68

L'article 220 du même Code, modifié par les lois des 6 juillet 1994, 22 décembre 2009, 21 février 2010 et 18 décembre 2015, est complété par un 4°, rédigé comme suit:

“4° les associations qui ne sont pas visées par les dispositions précédentes, qui ne sont pas assujetties à l'impôt des sociétés, qui ne recueillent pas de bénéficiaires ou profits et qui ont choisi pour un délai d'au moins six périodes imposables successives d'être assujetties à l'impôt des personnes morales de la manière déterminée par le Roi.”.

Art. 69

Dans l'article 220/1 du même Code, inséré par la loi-programme du 10 août 2015 et modifié par la loi du 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique sont imposables dans le chef de la personne morale visée à l'article 220 qui est le fondateur de cette construction juridique, comme si cette personne morale les avait recueillis directement.”;

2° au paragraphe 1er, alinéa 2, les mots “l'article 5/1, § 1er, alinéas 3, 4, 6 et 7” sont remplacés par les mots “l'article 5/1, § 1er, alinéas 2 à 7, 9 et 10”;

3° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. In het geval van een inbreng van de economische rechten, de aandelen of de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie of in het geval de activa van een juridische constructie worden overgebracht naar een andere staat, worden op het ogenblik dat de inbreng of overdracht is voltooid, de niet uitgekeerde inkomsten van deze juridische constructie geacht te zijn toegekend of betaalbaar gesteld aan de in artikel 220 bedoelde rechtspersoon die de oprichter is van deze juridische constructie.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de in artikel 5/1, § 2, tweede lid, bedoelde overdrachten.”.

Art. 70

In artikel 307 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, wordt de paragraaf 1 vervangen door de paragrafen 1 tot 1/4, luidende:

“§ 1. De aangifte wordt gedaan op een formulier waarvan het model door de Koning wordt vastgesteld en dat wordt uitgereikt door de dienst die daartoe door de administrateur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen werd aangewezen.

§ 1/1. De jaarlijkse aangifte in de personenbelasting moet het volgende vermelden:

a) het bestaan van rekeningen van elke aard waarvan de belastingplichtige, zijn echtgenoot, alsmede de kinderen waarvan, overeenkomstig artikel 126, § 4, de inkomsten bij die van de ouders worden gevoegd, op enigerlei ogenblik tijdens het belastbaar tijdperk, evenals de rekeningen van één of meerdere in artikel 5/2 bedoelde verenigingen waarvoor deze personen gemachtigd zijn geweest deze, op enigerlei ogenblik tijdens het belastbaar tijdperk, te beheren, titularis zijn geweest bij een in het buitenland gelegen bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling en het land of de landen waar die rekeningen geopend zijn geweest;

b) het bestaan van de door de belastingplichtige of zijn echtgenoot alsmede door de kinderen waarover hij overeenkomstig artikel 376 van het Burgerlijk Wetboek het ouderlijk gezag uitoefent, individueel gesloten levensverzekeringsovereenkomsten bij een in het buitenland gevestigde verzekeringonderneming en van het land of de landen waar deze overeenkomsten afgesloten werden;

c) het bestaan van een juridische constructie waarvan de belastingplichtige, zijn echtgenote of de kinderen waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent overeenkomstig artikel 376 van het Burgerlijk Wetboek, hetzij een oprichter van de juridische constructie is, hetzij tijdens het belastbaar tijdperk een dividend of op het even welke wijze enig ander voordeel van een juridische constructie heeft verkregen.

d) het aantal leningen bedoeld in artikel 21, eerste lid, 13°, die belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de personenbelasting hebben afgesloten in hun hoedanigheid van kredietgever.

“§ 2. Dans le cas où un apport des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d’une construction juridique visée au a) ou b) ou dans le cas où les actifs d’une construction juridique sont transférés vers un autre État, les revenus non distribués de cette construction juridique sont censés, au moment où l’apport ou le transfert est réalisé, être attribués ou mis en paiement à la personne morale visée à l’article 220 qui est le fondateur de cette construction juridique.

Le présent paragraphe n’est pas applicable aux transferts visés à l’article 5/1, § 2, alinéa 2.”.

Art. 70

Dans l’article 307 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, le paragraphe 1er est remplacé par les paragraphes 1er à 1er/4, rédigés comme suit:

§ 1er. La déclaration est faite sur une formule dont le modèle est fixé par le Roi et qui est délivrée par le service désigné à cet effet par l’administrateur général de l’administration en charge de l’établissement des impôts sur les revenus.

§ 1er/1. La déclaration annuelle à l’impôt des personnes physiques doit comporter les mentions:

a) de l’existence de comptes de toute nature dont le contribuable, son conjoint, ainsi que les enfants dont les revenus sont cumulés avec ceux des parents conformément à l’article 126, § 4, ont été titulaires, à un quelconque moment ainsi que de comptes d’une ou plusieurs associations visées à l’article 5/2 qu’ils ont été habilités à gérer, à un quelconque moment dans le courant de la période imposable, dans le courant de la période imposable, auprès d’un établissement de banque, de change, de crédit ou d’épargne établi à l’étranger et du ou des pays où ces comptes ont été ouverts.

b) de l’existence de contrats d’assurance-vie individuelle conclus par le contribuable ou son conjoint, ainsi que par les enfants sur la personne desquelles il exerce l’autorité parentale, conformément à l’article 376 du Code civil, auprès d’une entreprise d’assurance établie à l’étranger et du ou des pays où ces contrats ont été conclus.

c) de l’existence d’une construction juridique dont le contribuable ou son conjoint, ainsi que les enfants sur lesquelles il exerce l’autorité parentale, conformément à l’article 376 du Code civil, est soit un fondateur de la construction juridique, soit a recueilli un dividende ou bénéficié d’une manière quelconque de tout autre avantage octroyé par une construction juridique pendant la période imposable.

d) le nombre de prêts visés à l’article 21, alinéa 1er, 13°, que les contribuables assujettis à l’impôt des personnes physiques ont conclus à titre de prêteur.

Ten laatste gelijktijdig met de indiening van de aangifte waarin het bestaan van in het eerste lid, a, bedoelde buitenlandse rekeningen wordt vermeld, moeten de nummers van die rekeningen, de benaming van de bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling en het land of de landen waar die rekeningen geopend zijn geweest, worden gemeld bij het in artikel 322, § 3, bedoelde centraal aanspreekpunt, tenzij die melding reeds is gebeurd in een vorig aanslagjaar. De Koning bepaalt de nadere regels voor deze mededeling en de bewaringstermijn van de bedoelde gegevens. Het formulier van aangifte in de personenbelasting bevat de nodige rubrieken om het bestaan van buitenlandse rekeningen te melden en om te bevestigen dat de nummers van die rekeningen zijn aangemeld bij het genoemde aanspreekpunt.

§ 1/2. De belastingplichtigen onderworpen aan de vennootschapsbelasting of, overeenkomstig artikel 227, 2°, aan de belasting van niet-inwoners, zijn gehouden aangifte te doen van alle betalingen die zij rechtstreeks of onrechtstreeks hebben gedaan aan personen of vaste inrichtingen gevestigd of gelegen in een Staat, of aan bankrekeningen die worden beheerd door of aangehouden bij één van deze personen of vaste inrichtingen in een Staat, of aan bankrekeningen die worden beheerd door of aangehouden bij kredietinstellingen gevestigd of met een vaste inrichting in een Staat die:

a) ofwel op het ogenblik waarop de betaling heeft plaatsgevonden, door het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen in belastingaangelegenheden, werd aangemerkt als een Staat die niet effectief of substantieel de standaard op het gebied van de uitwisseling van inlichtingen op verzoek toepast;

b) ofwel voorkomt op de lijst van Staten zonder of met een lage belasting.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder Staat verstaan, een door de meerderheid van de leden van de Verenigde Naties erkende onafhankelijke Staat of een deel van deze Staat dat op autonome wijze bevoegd is om de grondslag of het tarief van de vennootschapsbelasting, geheel of gedeeltelijk, te bepalen en wordt onder een Staat zonder of met een lage belasting verstaan een Staat die geen deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte en:

— die geen vennootschapsbelasting heft, op inkomsten van binnenlandse oorsprong of van buitenlandse oorsprong of;

— waarvan het nominale tarief van de vennootschapsbelasting lager is dan 10 pct. of;

— waarvan het tarief van de vennootschapsbelasting dat met de werkelijke belastingdruk op inkomsten van buitenlandse oorsprong overeenstemt lager is dan 15 pct.

De lijst van Staten zonder of met een lage belasting wordt bepaald bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Deze lijst wordt herzien bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Au plus tard en même temps que l'introduction de la déclaration qui comporte les mentions de l'existence de comptes étrangers visés à l'alinéa 1er, a., les numéros de ces comptes, la dénomination de l'établissement de banque, de change, de crédit ou d'épargne et le ou les pays où ces comptes ont été ouverts doivent être communiqués au point de contact central visé à l'article 322, § 3, sauf si cette communication a déjà été effectuée dans un exercice d'imposition précédent. Le Roi détermine les modalités de cette communication et le délai de conservation des données concernées. La formule de déclaration à l'impôt des personnes physiques contient les rubriques nécessaires pour mentionner l'existence de comptes étrangers et pour confirmer que les numéros de ces comptes ont été communiqués au point de contact précité.

§ 1er/2. Les contribuables assujettis à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des non-résidents conformément à l'article 227, 2°, sont tenus de déclarer tous les paiements effectués directement ou indirectement à des personnes ou des établissements stables qui sont établis dans un État, sur des comptes bancaires qui sont gérés ou détenus par une de ces personnes ou établissements stables, ou sur des comptes bancaires qui sont gérés ou détenus auprès d'établissements de crédit établis ou avec établissement stable dans un État qui:

a) soit au moment où le paiement a eu lieu, est considéré par le Forum mondial sur la transparence et l'échange de renseignements à des fins fiscales, comme un État n'ayant pas mis effectivement ou substantiellement en œuvre le standard sur l'échange de renseignements sur demande;

b) soit figure sur la liste des États à fiscalité inexistante ou peu élevée.

Pour l'application de l'alinéa 1er, on entend par État, un État indépendant qui est reconnu par la majorité des membres des Nations Unies, ou une partie de cet État qui est compétente de façon autonome sur le plan de la détermination de la base imposable ou du taux d'imposition de l'impôt des sociétés, global ou partiel, et on entend par un État à fiscalité inexistante ou peu élevée, un État qui ne fait pas partie de l'Espace économique européen et:

— qui ne soumet pas les sociétés à un impôt des sociétés sur les revenus d'origine domestique ou d'origine étrangère, soit;

— dont le taux nominal de l'impôt des sociétés est inférieur à 10 p.c. ou;

— dont le taux de l'impôt des sociétés correspondant à la charge fiscale effective sur les revenus d'origine étrangère est inférieur à 15 p.c.

La liste des États à fiscalité inexistante ou peu élevée est fixée par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Cette liste est mise à jour par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

De in het eerste lid bedoelde aangifte moet slechts worden gedaan voor zover het totaal van de betalingen die tijdens het belastbaar tijdperk werden gedaan, een minimum bedrag van 100 000 euro bereikt. De aangifte wordt gedaan op een formulier waarvan het model door de Koning wordt vastgesteld en gevoegd bij de in artikel 305, eerste lid, bedoelde aangifte.

§ 1/3. De jaarlijkse aangifte in de rechtspersonenbelasting vermeldt het bestaan van een juridische constructie hetzij waarvan de belastingplichtige een oprichter is, hetzij waarvan de belastingplichtige tijdens het belastbaar tijdperk een dividend of op het even welke wijze enig ander voordeel heeft verkregen.

§ 1/4. In het geval in de aangifte in de personenbelasting of de rechtspersonenbelasting het bestaan wordt vermeld van een juridische constructie, wordt de volledige naam, de rechtsvorm, het adres en in voorkomend geval het identificatienummer van de juridische constructie vermeld. In het geval het een in artikel 2, § 1, 13°, a), bedoelde juridische constructie betreft, waarvan het bestaan wordt vermeld door de oprichter van de juridische constructie, wordt eveneens de naam en het adres van de beheerder van deze juridische constructie vermeld.”

Art. 71

In artikel 315, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd ij de wet van 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1° worden de woorden “in artikel 307, § 1, tweede tot vierde lid” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/1, eerste lid,”;

2° in de bepaling onder 3° worden de woorden “in artikel 307, § 1, negende lid,” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/3,”;

3° in de bepaling onder 4° worden de woorden “in artikel 307, § 1, tiende lid,” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/4,” en worden de woorden “in artikel 21, 13°,” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 13°.”

Art. 72

In artikel 322, § 5, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet 25 april 2014, worden de woorden “in artikel 307, § 1, tweede lid,” telkens vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/1, eerste lid, a,”.

Art. 73

Artikel 344/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 10 augustus 2015, wordt vervangen als volgt:

“Art. 344/1. Indien op grond van vermoedens of andere in artikel 340 bedoelde bewijsmiddelen, en aan de hand van objectieve omstandigheden wordt aangetoond dat een

La déclaration visée à l’alinéa 1er doit être faite uniquement si la totalité des paiements effectués au cours de la période imposable atteint un montant minimum de 100 000 euros. La déclaration est faite sur un formulaire dont le modèle est fixé par le Roi et est annexée à la déclaration visée à l’article 305, alinéa 1er (1).

§ 1er/3. La déclaration annuelle à l’impôt des personnes morales mentionne l’existence d’une construction juridique soit dont le contribuable est un fondateur, soit a recueilli un dividende ou bénéficié d’une manière quelconque de tout autre avantage octroyé par une construction juridique pendant la période imposable.

§ 1er/4. Dans le cas où l’existence d’une construction juridique est mentionnée dans la déclaration d’impôt à l’impôt des personnes physiques ou à l’impôt des personnes morales, le nom complet, la forme juridique, l’adresse et le cas échéant le numéro d’identification de la construction juridique est mentionné. Dans le cas où la construction juridique visée à l’article 2, § 1er, 13°, a), est concernée, dont l’existence est mentionnée par le fondateur de la construction juridique, sont également mentionnés le nom et l’adresse de l’administrateur de cette construction juridique.

Art. 71

Dans l’article 315, alinéa 2, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 1°, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéas 2 à 4,” sont remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/1, alinéa 1er,”;

2° dans le 3°, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéa 9,” sont remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/3,”;

3° dans le 4°, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéa 10,” sont remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/4,” et les mots “à l’article 21, 13°.” sont remplacés par les mots “à l’article 21, alinéa 1er, 13°.”

Art. 72

Dans l’article 322, § 5, du même Code, inséré par la loi 25 avril 2014, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéa 2” sont chaque fois remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/1, alinéa 1er, a”.

Art. 73

L’article 344/1 du même Code, inséré par la loi-programme du 10 août 2015, est remplacé comme suit:

“Art. 344/1. Lorsque, par présomptions ou par d’autres moyens de preuve visés à l’article 340, et à la lumière de circonstances objectives, il est démontré qu’une construction

juridische constructie één van de in artikel 344, § 1, tweede lid, bedoelde verrichtingen tot stand heeft gebracht, kan de rechtshandeling of het geheel van rechtshandelingen dat een zelfde verrichting tot stand brengt evenmin worden tegengeworpen aan de administratie.

In voorkomend geval kan het in artikel 344, § 1, derde lid, bedoelde tegenbewijs worden geleverd door de oprichter van deze juridische constructie of door de belastingplichtige die tijdens het belastbaar tijdperk een dividend van deze juridische constructie heeft verkregen.

Indien deze oprichter of deze belastingplichtige het tegenbewijs niet levert, dan wordt de belastbare grondslag en de belastingberekening hersteld overeenkomstig artikel 344, § 1, vierde lid.”

Art. 74

In artikel 445, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “in artikel 307, § 1, vierde, negende en tiende lid,” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/1, eerste lid, c, § 1/3 en § 1/4.”

Art. 75

In artikel 47 van de programmawet van 10 augustus 2015 wordt het tweede en derde lid opgeheven.

Art. 76

De bepalingen onder artikel 62, 4°, artikel 63, 1° en 4° tot 7°, artikel 69, 1° en 3°, en de artikelen 65, 66, 73 en 75 zijn van toepassing op de inkomsten die vanaf 17 september 2017 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie. en, wat de toepassing van de roerende voorheffing betreft, op de inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf de eerste dag van de maand na die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekend gemaakt.

De overige bepalingen uit deze afdeling treden in werking vanaf 1 januari 2018.

Afdeling 2

Wijzigingen betreffende de inkomsten uit collectieve beleggingsinstellingen

Art. 77

In artikel 19*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 27 december 2005 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2005, 21 december 2009, 19 mei 2010, 13 december 2012 en 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

juridique a effectué une des opérations visées à l'article 344, § 1er, alinéa 2, l'acte juridique ou l'ensemble d'actes juridiques réalisant une même opération n'est pas non plus opposable à l'administration.

Le cas échéant, la preuve contraire visée à l'article 344, § 1er, alinéa 3, peut être apportée par le fondateur de cette construction juridique ou par le contribuable qui a recueilli un dividende de cette construction juridique pendant la période imposable.

Si ce fondateur ou ce contribuable ne fournit pas la preuve contraire, la base imposable et le calcul de l'impôt sont rétablis conformément à l'article 344, § 1er, alinéa 4.”

Art. 74

Dans l'article 445, § 2, du même Code, inséré par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “à l'article 307, § 1er, alinéas 4, 9 et 10.” sont remplacés par les mots “à l'article 307, § 1er/1, alinéa 1er, c, § 1er/3 et § 1er/4.”

Art. 75

Dans l'article 47 de la loi-programme de 10 août 2015, les alinéas 2 et 3 sont abrogés.

Art. 76

Les dispositions de l'article 62, 4°, article 63, 1° et 4° à 7°, article 69, 1° et 3° et des articles 65, 66, 73 et 75 sont applicables aux revenus recueillis, attribués ou mis en paiement par une construction juridique à partir du 17 septembre 2017 et, en ce qui concerne l'application du précompte mobilier, aux revenus attribués ou mis en paiement à partir du premier jour du mois qui suit la publication au *Moniteur belge* de la présente loi.

Les autres dispositions de la présente section entre en vigueur à partir du 1er janvier 2018.

Section 2

Modifications relatives aux revenus d'organismes de placement collectif

Art. 77

A l'article 19*bis* du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 27 décembre 2005 et modifié par les lois du 27 décembre 2005, du 21 décembre 2009, du 19 mai 2010, du 13 décembre 2012 et du 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling in effecten waarvan meer dan 25 pct. van het vermogen” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging waarvan meer dan 10 pct. van het vermogen”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling in effecten” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”;

3° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”;

4° in paragraaf 1, vierde lid, worden de woorden “bedoeld in artikel 2, § 1, 3°, a), van het koninklijk besluit van 27 september 2009 tot uitvoering van artikel 338bis, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992” opgeheven en worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”;

5° in paragraaf 1, vijfde lid, worden de woorden “voormeld koninklijk besluit van 27 september 2009” vervangen door de woorden “koninklijk besluit van 27 september 2009 tot uitvoering van artikel 338bis, § 2, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992”;

6° in paragraaf 1, zesde lid, worden de woorden “25 pct.” vervangen door de woorden “10 pct.”;

7° in paragraaf 1, zevende lid, worden de woorden “de collectieve beleggingsinstelling in effecten” vervangen door de woorden “de instelling voor collectieve belegging”;

8° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “de collectieve beleggingsinstelling in effecten dat belegd is in schuldvorderingen bedoeld in artikel 2, § 1, 3°, a) van het voormeld koninklijk besluit van 27 september 2009” vervangen door de woorden “de instelling voor collectieve belegging dat belegd is in schuldvorderingen”;

9° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstellingen in effecten” vervangen door de woorden “instellingen voor collectieve belegging”;

10° in paragraaf 3, tweede lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling in effecten” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”.

Art. 78

In artikel 265, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 4 april 1995 en gewijzigd bij de wetten van 12 december 1996, 27 december 2005, 27 december 2006 en 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de bepaling onder 3° wordt vervangen als volgt:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “organisme de placement collectif en valeurs mobilières dont plus de 25 p.c. du patrimoine” sont remplacés par les mots “organisme de placement collectif dont plus de 10 p.c. du patrimoine”;

2° dans le paragraphe 1er, alinéa 2, les mots “d’organisme de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “d’un organisme de placement collectif”;

3° dans le texte néerlandais du paragraphe 1er, alinéa 3, les mots “collectieve beleggingsinstelling” sont remplacés par les mots “instelling voor collectieve belegging”;

4° dans le paragraphe 1er, alinéa 4, les mots “visées à l’article 2, § 1er, 3°, a), de l’arrêté royal du 27 septembre 2009 d’exécution de l’article 338bis, § 2 du Code des impôts sur les revenus 1992” sont abrogés et dans le texte néerlandais les mots “collectieve beleggingsinstelling” sont remplacés par les mots “instelling voor collectieve belegging”;

5° dans le paragraphe 1er, alinéa 5, les mots “l’arrêté royal du 27 septembre 2009 précité” sont remplacés par les mots “l’arrêté royal du 27 septembre 2009 d’exécution de l’article 338bis, § 2, du Code des impôts sur les revenus 1992”;

6° dans le paragraphe 1er, alinéa 6, les mots “25 p.c.” sont remplacés par les mots “10 p.c.”;

7° dans le paragraphe 1er, alinéa 7, les mots “l’organisme de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “l’organisme de placement collectif”;

8° dans le paragraphe 2, alinéa 1er, les mots “, de l’organisme de placement collectif en valeurs mobilières, investi dans des créances visées à l’article 2, § 1er, 3°, a) de l’arrêté royal du 27 septembre 2009 précité” sont remplacés par les mots “de l’organisme de placement collectif, investi dans des créances”;

9° dans le paragraphe 3, alinéa 1er, les mots “organismes de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “organismes de placement collectif”;

10° dans le paragraphe 3, alinéa 2, les mots “organisme de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “organisme de placement collectif”.

Art. 78

A l’article 265, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 4 avril 1995 et modifié par les lois du 12 décembre 1996, du 27 décembre 2005, du 27 décembre 2006 et du 18 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

a) le 3° est remplacé par ce qui suit:

“3° op de inkomsten bedoeld in artikel 19*bis* wanneer die worden betaald of toegekend aan belastingplichtigen andere dan diegenen onderworpen aan de personenbelasting;”;

b) de bepaling onder 4° wordt vervangen als volgt:

“4° door een gemeenschappelijk beleggingsfonds aan zijn deelnemers in de mate dat deze inkomsten voortkomen uit inkomsten als bedoeld in de artikelen 18, 19 en 19*bis*, en voor zover de beheersvennootschap van instellingen voor collectieve beleggingen voldaan heeft aan de verplichting van artikel 321*bis*.”;

c) de bepaling onder 5° wordt opgeheven.

Art. 79

Artikel 77 is van toepassing op de inkomsten betaald of toegekend voor vanaf 1 januari 2018 verworven rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging.

Artikel 78 treedt in werking op de dag van de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Afdeling 3

Activering van spaargelden

Art. 80

In artikel 21, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder 5° wordt het bedrag “1 250 EUR” vervangen door het bedrag “625 EUR”;

b) de bepaling onder 6° wordt opgeheven;

c) in de bepaling onder 10°, worden de woorden “of dividenden” opgeheven;

d) er wordt een bepaling onder 14° ingevoegd, luidende:

“14° de eerste schijf van 420 EUR van de in artikel 18, eerste lid, 1° bedoelde dividenden, met uitzondering van dividenden uitgekeerd door juridische constructies of bij toepassing van artikel 5/1 verkregen door tussenkomst van juridische constructies, van dividenden van instellingen voor collectieve belegging en van dividenden die zijn verkregen door tussenkomst van gemeenschappelijke beleggingsfondsen.”.

Art. 81

In artikel 171, 3°*quinquies*, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 25 april 2014, worden de woorden “in artikel 21, 5°, bedoelde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, bedoelde”.

“3° sur les revenus visés à l’article 19*bis* lorsque ceux-ci sont payés ou attribués à des contribuables autres que ceux soumis à l’impôt des personnes physiques;”;

b) le 4° est remplacé par ce qui suit:

“4° par un fonds commun de placement à ses participants dans la mesure où ces revenus proviennent de revenus visés aux articles 18, 19 et 19*bis*, et pour autant que la société de gestion d’organismes de placement collectif ait satisfait à l’obligation de l’article 321*bis*.”;

c) le 5° est abrogé.

Art. 79

L’article 77 est applicable aux revenus payés ou attribués relatifs à des parts d’organisme de placement collectif acquises à partir du 1er janvier 2018.

L’article 78 entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi dans le *Moniteur belge*.

Section 3

Activation de l’épargne

Art. 80

Dans l’article 21, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 31 juillet 2017, les modifications suivantes sont apportées:

a) au 5°, le montant “1 250 EUR” est remplacé par le montant “625 EUR”;

b) le 6° est abrogé;

c) au 10°, les mots “ou des dividendes” sont abrogés;

d) il est inséré un 14°, rédigé comme suit:

“14° la première tranche de 420 EUR des dividendes visés à l’article 18, alinéa 1er, 1°, à l’exception de dividendes distribués par des constructions juridiques ou perçus par l’intermédiaire de constructions juridiques en application de l’article 5/1, de dividendes d’organismes pour placement collectif et de dividendes perçus par l’intermédiaire de fonds communs de placement ou de constructions juridiques.”.

Art. 81

Dans l’article 171, 3°*quinquies*, du même Code, inséré par la loi du 25 avril 2014, les mots “visés à l’article 21, 5°” sont remplacés par les mots “visés à l’article 21, alinéa 1er, 5°”.

Art. 82

In artikel 178, § 2, derde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 maart 1994 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001 en de wet van 27 maart 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “met uitzondering van die vermeld in de artikelen 38, § 1, eerste lid, 14°, a, 66*bis*, derde lid, en 147,” worden vervangen door de woorden “met uitzondering van die vermeld in de artikelen 21, eerste lid, 14°, 38, § 1, eerste lid, 6°, a, 66*bis*, derde lid, en 147,”;

2° het wordt aangevuld met een zin, luidende:

“Het bedrag vermeld in artikel 21, eerste lid, 14°, wordt afgerond tot de hogere of lagere euro naargelang het cijfer van de centen al dan niet 50 bereikt.”.

Art. 83

In artikel 199 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vervangen bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 13 december 2002, 17 juni 2013, 19 december 2014 en 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “in artikel 21, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°, vermeld” worden vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°, vermeld”;

2° de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°, vermeld” worden vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 10°, 11°, 13° en 14°, vermeld”.

Art. 84

In artikel 221 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 15 december 2004, 10 augustus 2015 en 26 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 2°, worden de woorden “in artikel 21, 5°, 6° en 10°, vermeld” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, en 10°, vermeld” en worden de woorden “in artikel 21, 13°, vermeld” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 13°, vermeld”;

2° in het eerste lid, 2°, zoals gewijzigd door de bepaling onder 1°, worden de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°, vermeld” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 10° en 14°, vermeld”;

3° in het tweede lid worden de woorden “Artikel 21, 12°,” vervangen door de woorden “Artikel 21, eerste lid, 12°,”.

Art. 82

Dans l'article 178, § 2, alinéa 3, du même Code, remplacé par la loi du 30 mars 1994 et modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001 et par la loi du 27 mars 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “à l'exception de ceux mentionnés aux articles 38, § 1er, alinéa 1er, 14°, a, 66*bis*, alinéa 3, et 147,” sont remplacés par les mots “à l'exception de ceux mentionnés aux articles 21, alinéa 1er, 14°, 38, § 1er, alinéa 1er, 6°, a, 66*bis*, alinéa 3, et 147,”;

2° il est complété par la phrase suivante:

“Le montant visé à l'article 21, alinéa 1er, 14°, est arrondi à l'euro supérieur ou inférieur, selon que le chiffre des centimes atteint ou non 50.”.

Art. 83

A l'article 199 du même Code, remplacé par la loi du 22 décembre 1998 et modifié par les lois des 26 mars 1999, 13 décembre 2002, 17 juin 2013, 19 décembre 2014 et 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “visés à l'article 21, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°,” sont remplacés par les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°,”;

2° les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°,” sont remplacés par les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 10°, 11°, 13° et 14°,”.

Art. 84

A l'article 221 du même Code, remplacé par la loi du 22 décembre 1998 et modifié par les lois des 26 mars 1999, 15 décembre 2004, 10 août 2015 et 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, 2°, les mots “visées à l'article 21, 5°, 6° et 10°,” sont remplacés par les mots “visées à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°,” et les mots “visés à l'article 21, 13°,” par les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 13°,”;

2° dans l'alinéa 1er, 2°, tel que modifié par le 1°, les mots “visées à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°,” sont remplacés par les mots “visées à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 10° et 14°,”;

3° dans l'alinéa 2, les mots “L'article 21, 12°,” sont remplacés par les mots “L'article 21, alinéa 1er, 12°,”.

Art. 85

In artikel 261 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1° worden de woorden “, met inbegrip van de in artikel 21, eerste lid, 14°, bedoelde inkomstenschijf,” gevoegd tussen de woorden “die inkomsten van roerende goederen en kapitalen” en de woorden “en inkomsten als bedoeld in artikel 90, eerste lid, 6° of 11°”;

2° in de bepaling onder 2° worden de woorden “met inbegrip van de in artikel 21, eerste lid, 14°, bedoelde inkomstenschijf,” gevoegd tussen de woorden “die inkomsten van roerende goederen en kapitalen van buitenlandse oorsprong,” en de woorden “van inkomsten van buitenlandse oorsprong als bedoeld in artikel 90, eerste lid, 6° en 11°”.

Art. 86

In artikel 262, 4°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 15 december 2004 en 26 december 2015, worden de woorden “in artikel 21, 8°,” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 8°,”.

Art. 87

In artikel 269, § 1, 2°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de woorden “in artikel 21, 5°,” telkens vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°,”.

Art. 88

In artikel 307 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij artikel 70 van deze wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1/1 wordt aangevuld met de volgende leden:

“Wanneer een rijksinwoner artikel 21, eerste lid, 14°, wenst toe te passen voor dividenden waarvoor in toepassing van artikel 261 roerende voorheffing is ingehouden, vraagt hij de verrekening en, desgevallend, de terugbetaling van die roerende voorheffing in zijn aangifte in de personenbelasting voor het belastbare tijdperk waarin die dividenden werden betaald of toegekend. Deze vraag wordt gestaafd met de nodige bewijsstukken, die ter beschikking worden gehouden van de administratie.

De Koning bepaalt de manier waarop het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd.”;

2° het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 1/5, luidende:

“§ 1/5. Wanneer een artikel 227, 1°, vermelde niet-inwoner, artikel 21, eerste lid, 14°, wenst toe te passen voor dividenden

Art. 85

A l'article 261 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° au 1°, les mots “, y compris la tranche de revenus visée à l'article 21, alinéa 1er, 14°,” sont insérés entre les mots “de revenus de capitaux et biens mobiliers” et les mots “et de revenus visés à l'article 90, alinéa 1er, 6° ou 11°”;

2° au 2°, les mots “y compris la tranche de revenus visée à l'article 21, alinéa 1er, 14°,” sont insérés entre les mots “de revenus de capitaux et biens mobiliers d'origine étrangère,” et les mots “et de revenus visés à l'article 90, alinéa 1er, 6° ou 11°” .

Art. 86

Dans l'article 262, 4°, du même Code, modifié par les lois des 15 décembre 2004 et 26 décembre 2015, les mots “fixées à l'article 21, 8°,” sont remplacés par les mots “fixées à l'article 21, alinéa 1er, 8°,”.

Art. 87

Dans l'article 269, § 1er, 2°, du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2012, les mots “l'article 21, 5°” sont chaque fois remplacés par les mots “l'article 21, alinéa 1er, 5°”.

Art. 88

Dans l'article 307 du même Code, modifié en dernier lieu par l'article 70 de la présente loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er/1 est complété par les alinéas suivants:

“Lorsqu'un habitant du Royaume souhaite l'application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, pour des dividendes pour lesquels un précompte mobilier a été retenu en application de l'article 261, il demande l'imputation et, le cas échéant, le remboursement de ce précompte mobilier dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques pour la période imposable au cours de laquelle ces dividendes ont été attribués ou mis en paiement. Cette demande est appuyée par des pièces justificatives qui sont tenues à la disposition de l'administration.

Le Roi détermine la manière d'apporter la preuve visée à l'alinéa 1er.”;

2° l'article est complété par un paragraphe 1er/5, rédigé comme suit:

“§ 1er/5. Lorsqu'un non-résident visé à l'article 227, 1° souhaite l'application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, pour des

waarvoor in toepassing van artikel 261 roerende voorheffing is ingehouden en die werden betaald of toegekend in een belastbaar tijdperk waartoe ook inkomsten behoren die hij overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3 regulariseert in een aangifte in de belasting van niet-inwoners, vraagt hij de verrekening en, desgevallend, de terugbetaling van die roerende voorheffing in zijn aangifte in de belasting van niet-inwoners voor het betreffende belastbare tijdperk. Deze vraag wordt gestaafd met de nodige bewijsstukken, die ter beschikking worden gehouden van de administratie.

De Koning bepaalt de manier waarop het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd.”

Art. 89

In artikel 313 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2012 en gewijzigd bij de wetten van 17 juli 2013, 10 augustus 2015, 26 december 2015 en 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 6°, worden de woorden “in artikel 21, 5°, 6°, 10° en 13°, vermelde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10° en 13°, vermelde” en worden de woorden “respectievelijk de in het 5°, 10° en 13°, van dat artikel bepaalde grenzen” vervangen door de woorden “de aldaar bepaalde grenzen”;

2° in het eerste lid, 6°, zoals gewijzigd door het 1°, worden de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10° en 13°” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 10° en 13°”;

3° in het derde lid worden de woorden “De ingehouden roerende voorheffing wordt” vervangen door de woorden “Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 307, § 1/1, derde lid, wordt de roerende voorheffing”.

Art. 90

In titel VII, hoofdstuk VII, afdeling I, van hetzelfde Wetboek, wordt tussen artikel 376 en artikel 376*bis*, een artikel 376/1 ingevoegd, luidende

“Art. 376/1. Wanneer een artikel 227, 1°, vermelde niet-inwoner, artikel 21, eerste lid, 14°, wenst toe te passen voor dividenden waarvoor in toepassing van artikel 261 roerende voorheffing is ingehouden en die werden betaald of toegekend in een belastbaar tijdperk waarin hij geen inkomsten heeft verkregen die hij overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3 moet regulariseren in een aangifte in de belasting van niet-inwoners, vraagt hij de terugbetaling van die roerende voorheffing aan de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar. Deze vraag tot terugbetaling wordt uiterlijk op 31 december van het jaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de dividenden werden verkregen, ingediend en wordt gestaafd met een attest het statuut van niet-inwoner en de nodige bewijsstukken.

dividendes pour lesquels un précompte mobilier a été retenu en application de l'article 261 et qui ont été attribués ou mis en paiement au cours d'une période imposable à laquelle se rapportent également des revenus qu'il régularise dans une déclaration à l'impôt des non-résidents conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, il demande l'imputation et, le cas échéant, le remboursement du précompte mobilier dans sa déclaration à l'impôt des non-résidents pour la période imposable concernée. Cette demande est appuyée par des pièces justificatives, tenues à la disposition de l'administration.

Le Roi détermine la manière d'apporter la preuve visée à l'alinéa 1er.”

Art. 89

Dans l'article 313 du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2012 et modifié par les lois des 17 juillet 2013, 10 août 2015, 26 décembre 2015 et 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, 6°, les mots “visés à l'article 21, 5°, 6°, 10° et 13°,” sont remplacés par les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10° et 13°,” et les mots “respectivement les limites fixées au 5°, 10° et 13°, dudit article” sont remplacés par les mots “les limites y-fixées”;

2° dans l'alinéa 1er, 6°, tel que modifié par le 1°, les mots “à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10° et 13°” sont remplacés par les mots “à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 10° et 13°”;

3° dans l'alinéa 3, les mots “Le précompte mobilier retenu” sont remplacés par les mots “Sous réserve de l'application de l'article 307, § 1er/1, alinéa 3, le précompte mobilier retenu”.

Art. 90

Dans le titre VII, chapitre VII, section 1re, du même Code, il est inséré entre l'article 376 et l'article 376*bis* un article 376/1, rédigé comme suit;

“Art. 376/1. Lorsqu'un non-résident visé à l'article 227, 1° souhaite l'application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, pour des dividendes pour lesquels un précompte mobilier a été retenu en application de l'article 261 et qui ont été attribués ou mis en paiement au cours d'une période imposable durant laquelle il n'a perçu aucun revenu qu'il doit régulariser dans une déclaration à l'impôt des non-résidents conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, il demande le remboursement de ce précompte mobilier au conseiller général de l'administration chargée de l'établissement des impôts sur les revenus ou au fonctionnaire délégué par lui. Cette demande de remboursement est introduite au plus tard le 31 décembre de l'année qui suit l'année civile au cours de laquelle les dividendes ont été perçues et est appuyée par une attestation du statut de non-résident et des pièces justificatives.

De Koning bepaalt hoe het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd. De Koning bepaalt tevens de nadere modaliteiten van de aanvraag en de terugbetaling.”.

Art. 91

De artikelen 81, 83, 1°, 84, 1° en 3°, 86, 87, en 89, 1°, zijn van toepassing vanaf 30 december 2016.

De artikelen 80, 82, 83, 2°, 84, 2°, 85, 88, 89, 2° en 3°, en 90 zijn van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2018 worden betaald of toegekend.

Afdeling 4*Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk*

Art. 92

In titel II, hoofdstuk II, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een afdeling VIII ingevoegd, met als opschrift “Afdeling VIII – Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk”.

Art. 93

In titel II, hoofdstuk II, afdeling VIII, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 92 van deze wet, wordt een artikel 129/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 129/1. Wanneer het belastbare tijdperk niet overeenstemt met een volledig kalenderjaar, worden de in de artikelen 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°, 37, tweede lid, 37bis, § 2, 38, § 1, eerste lid, 12° en 17°, 51, 52bis, 5°, 86, tweede lid, 87, tweede lid, 88, eerste lid, en 126, § 2, eerste lid, 4°, vermelde bedragen, na toepassing van artikel 178, evenals de in artikel 38, § 1, eerste lid, 30°, vermelde aantallen uren verminderd in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden ten opzichte van 12 maanden.

Om de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden te bepalen, wordt elke kalendermaand waarvan de vijftiende dag tot het belastbare tijdperk behoort, als een volledige maand in aanmerking genomen.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde bedragen worden afgerond op het hogere of lagere veelvoud van 10 euro, naargelang de eenheid al dan niet 5 euro bereikt.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde aantallen uren worden afgerond op de hogere eenheid.”.

Art. 94

In artikel 129/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 93 van deze wet, wordt tussen het derde lid en het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, een lid ingevoegd, luidende:

Le Roi détermine la manière d’apporter la preuve visée à l’alinéa 1er. Le Roi détermine aussi les modalités complémentaires de la demande et du remboursement.”.

Art. 91

Les articles 81, 83, 1°, 84, 1° et 3°, 86 87, et 89, 1°, sont applicables à partir du 30 décembre 2016.

Les articles 80, 82, 83, 2°, 84, 2°, 85, 88, 89, 2° et 3°, et 90 sont applicables aux revenus payés ou attribués à partir du 1er janvier 2018.

Section 4*Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable*

Art. 92

Dans le titre II, chapitre II, du Code des impôts sur les revenus 1992, une section VIII est insérée, intitulée: “Section VIII – Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable”.

Art. 93

Dans le titre II, chapitre II, section VIII, du même Code, insérée par l’article 92 de la présente loi, un article 129/1 est inséré, rédigé comme suit:

“Art. 129/1. Lorsque la période imposable ne correspond pas à une année civile complète, les montants visés aux articles 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°, 37, alinéa 2, 37bis, § 2, 38, § 1er, alinéa 1er, 12° et 17°, 51, 52bis, 5°, 86, alinéa 2, 87, alinéa 2, 88, alinéa 1er, et 126, § 2, alinéa 1er, 4°, après application de l’article 178, ainsi que les nombres d’heures visés à l’article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°, sont réduits en proportion de la durée de la période imposable exprimée en mois par rapport à 12 mois.

Pour déterminer la durée de la période imposable exprimée en mois, chaque mois civil dont le quinzième jour appartient à la période imposable, est pris en compte pour un mois entier.

Les montants réduits conformément à l’alinéa 1er sont arrondis au multiple de 10 euros supérieur ou inférieur selon que le chiffre des unités atteint ou non 5.

Les nombres d’heures réduits conformément à l’alinéa 1er, sont arrondis à l’unité supérieure.”.

Art. 94

A l’article 129/1, du même Code, inséré par l’article 93 de la présente loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het eerste lid worden de woorden “artikelen 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°” vervangen door de woorden “artikelen 21, eerste lid, 5°, 10° en 14°”;

2° tussen het derde lid en het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het derde lid, wordt het in artikel 21, eerste lid, 14°, vermelde bedrag, dat overeenkomstig het eerste lid werd verminderd, afgerond op de hogere of lagere euro, naargelang het cijfer van de centiemen al dan niet 50 bereikt.”.

Art. 95

In artikel 154*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 3 juli 2005 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 16 november 2015, wordt het achtste lid vervangen als volgt:

“De belastingvermindering is niet van toepassing op het overwerk:

a) dat in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 30°;

b) waarvoor de belasting op de bezoldiging die erop betrekking heeft, wordt verminderd bij toepassing van de artikelen 155 of 156.”.

Art. 96

In titel II, hoofdstuk III, afdeling II, van hetzelfde Wetboek, wordt de onderafdeling III, die een artikel 174/1 bevat, ingevoegd bij de wet van 28 december 2011 en opgeheven bij de wet van 27 december 2012, als volgt hersteld:

“Onderafdeling III – Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk

Art. 174/1

Wanneer het belastbare tijdperk niet overeenstemt met een volledig kalenderjaar, worden de in de artikelen 131, 132, 133, 134, § 3, eerste lid, en § 4, eerste lid, 6°, 136, 140, tweede lid, 141, 142, tweede lid, 143, 145, tweede lid, 1456, eerste lid, eerste streepje, 1457, § 1, vierde lid, 1458, § 1, tweede lid, 14526, § 3, vierde lid, 14528, § 1, derde lid, 14532, § 1, vierde lid, 14533, § 1, vierde lid, 14534, tweede lid, 2° en vijfde lid, 147, 151, 152, 171, 1°, i, en 4°, j, en 172, derde lid, vermelde bedragen, desgevallend na toepassing van artikel 178, evenals de in artikel 154 bedoelde maximumbedragen van de wettelijke werkloosheidsuitkering verminderd in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden ten opzichte van 12 maanden:

Om de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden te bepalen, wordt elke kalendermaand waarvan de 15de dag tot het belastbare tijdperk behoort, als een volledige maand in aanmerking genomen.

1° dans l’alinéa 1er, les mots “articles 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°”, “sont remplacés par les mots “articles 21, alinéa 1er, 5°, 10° et 14°, “;

2° il est inséré entre l’alinéa 3 et l’alinéa 4, qui devient l’alinéa 5, un alinéa, rédigé comme suit:

“Par dérogation à l’alinéa 3, le montant visé à l’article 21, alinéa 1er, 14°, réduit conformément à l’alinéa 1er, est arrondi à l’euro supérieur ou inférieur, selon que le chiffre des centimes atteint ou non 50.”.

Art. 95

Dans l’article 154*bis* du même Code, inséré par la loi du 3 juillet 2005 et modifié en dernier lieu par la loi du 16 novembre 2015, l’alinéa 8 est remplacé par ce qui suit:

“La réduction d’impôt n’est pas applicable au travail supplémentaire:

a) qui entre en considération pour l’application de l’article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°;

b) pour lequel l’impôt sur la rémunération y afférente, est diminué en application des articles 155 ou 156.”.

Art. 96

Dans le titre II, chapitre III, section II, du même Code, la sous-section III qui comprend un article 174/1, insérée par la loi du 28 décembre 2011 et abrogée par la loi du 27 décembre 2012, est rétablie comme suit:

“Sous-section III – Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable

Art. 174/1

Lorsque la période imposable ne correspond pas à une année civile complète, les montants visés aux articles 131, 132, 133, 134, § 3, alinéa 1er, et § 4, alinéa 1er, 6°, 136, 140, alinéa 2, 141, 142, alinéa 2, 143, 145, alinéa 2, 1456, alinéa 1er, premier tiret, 1457, § 1er, alinéa 4, 1458, § 1er, alinéa 2, 14526, § 3, alinéa 4, 14528, § 1er, alinéa 3, 14532, § 1er, alinéa 4, 14533, § 1er, alinéa 4, 14534, alinéa 2, 2° et alinéa 5, 147, 151, 152, 171, 1°, i, et 4°, j, et 172, alinéa 3, le cas échéant après application de l’article 178, ainsi que les montants maximums de l’allocation légale de chômage visés à l’article 154, sont réduits en proportion de la durée de la période imposable exprimée en mois par rapport à 12 mois:

Pour déterminer la durée de la période imposable exprimée en mois, chaque mois civil dont le quinzième jour appartient à la période imposable, est pris en compte comme un mois entier.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde bedragen worden afgerond op het hogere of lagere veelvoud van 10 euro, naargelang de eenheid al dan niet 5 euro bereikt.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde bedragen worden afgerond op het hogere of lagere veelvoud van 10 euro, naargelang de eenheid al dan niet 5 euro bereikt.

In afwijking van het derde lid, worden de in artikel 147 vermelde bedragen en de in artikel 154 bedoelde maximumbedragen van de wettelijke werkloosheidsuitkering, na overeenkomstig het eerste lid zijn verminderd, afgerond tot de hogere of lagere cent, naargelang het cijfer van de duizendsten al dan niet 5 bereikt.”.

Art. 97

In artikel 235, 1°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2004, worden de woorden “in de artikelen 7 tot 103” vervangen door de woorden “in de artikelen 7 tot 103 en 129/1”.

Art. 98

In artikel 243 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden “, onder voorbehoud van de volgende afwijkingen:” evenals de bepalingen onder 1° tot 3° opgeheven;

b) het derde lid wordt vervangen als volgt:

“De artikelen 126 tot 129, 1451, 1° en 4°, 1452 tot 1453, 1457, 14526, § 5, 14532, §§ 2 en 3, 154*bis*, 157 tot 169, en 171 tot 178/1 zijn eveneens van toepassing, met dien verstande dat:

1° de in artikel 1451, 1°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies slechts in aanmerking worden genomen in de mate dat ze betrekking hebben op in België belastbare beroepsinkomsten die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

2° de in artikel 1451, 4°, bedoelde betalingen slechts in aanmerking worden genomen wanneer de vennootschap-werkgeefster tijdens het belastbare tijdperk aan de belastingplichtige bezoldigingen heeft betaald of toegekend die voor hem in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

3° voor de toepassing van artikel 154*bis*, enkel het overwerk waarvoor de bezoldigingen in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3, in aanmerking wordt genomen;

Les montants réduits conformément à l’alinéa 1er sont arrondis au multiple de 10 euros supérieur ou inférieur selon que le chiffre des unités atteint ou non 5.

Les montants réduits conformément à l’alinéa 1er sont arrondis au multiple de 10 euros supérieur ou inférieur selon que le chiffre des unités atteint ou non 5.

Par dérogation à l’alinéa 3, les montants visés à l’article 147 et les montants maximums de l’allocation légale de chômage visés à l’article 154, après être réduits conformément à l’alinéa 1er, sont arrondis au cent supérieur ou inférieur selon que le chiffre des millièmes atteint ou non 5.”.

Art. 97

Dans l’article 235, 1°, du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2004, les mots “aux articles 7 à 103” sont remplacés par les mots “aux articles 7 à 103 et 129/1”.

Art. 98

A l’article 243 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l’alinéa 2, les mots “, sous réserve des dérogations suivantes:” sont abrogés, ainsi que les dispositions sous 1° à 3°;

b) l’alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

“Les articles 126 à 129, 1451, 1° et 4°, 1452 à 1453, 1457, 14526, § 5, 14532, §§ 2 et 3, 154*bis*, 157 à 169, et 171 à 178/1 sont également applicables, étant entendu que:

1° les cotisations et primes personnelles visées à l’article 1451, 1°, ne sont prises en considération que dans la mesure où elles portent sur des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

2° les paiements visés à l’article 1451, 4°, ne sont pris en considération que lorsque la société employeur a payé ou attribué au contribuable pendant la période imposable des rémunérations qui constituent pour lui des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

3° pour l’application de l’article 154*bis*, seul le travail supplémentaire dont les rémunérations constituent des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, est pris en considération;

4° voor de toepassing van artikel 178/1, de belastingverminderingen worden aangerekend op de overeenkomstig de artikelen 130, 146 tot 154 en 169 bepaalde belasting;

5° voor de toepassing van de artikelen 1457, § 2, 14526, § 5, 14532, § 2, 157, 158, 165 en 175, onder totale belasting wordt verstaan de overeenkomstig de artikelen 130, 1451, 1° et 4°, 1452, 1453, 1457, § 1, 146 tot 154*bis*, 169, en 171 tot 178/1, bepaalde belasting.”

Art. 99

In artikel 243/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014 en gewijzigd bij de wetten van 10 augustus 2015 en 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de bepaling onder 1°*bis* wordt vervangen als volgt:

“1°*bis* de in artikel 1451, 1°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies slechts in aanmerking worden genomen in de mate dat ze betrekking hebben op in België belastbare beroepsinkomsten die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;”;

b) er worden bepalingen onder 2°*bis* en 2°*ter* ingevoegd, luidende:

“2°*bis* de in artikel 1451, 4°, bedoelde betalingen slechts in aanmerking worden genomen wanneer de vennootschapwerkgeefster tijdens het belastbare tijdperk aan de belastingplichtige bezoldigingen heeft betaald of toegekend die voor hem in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

2°*ter* voor de toepassing van de in artikel 154*bis*, bedoelde belastingvermindering enkel het overwerk waarvoor de bezoldigingen in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3, in aanmerking worden genomen;”

Art. 100

In artikel 244 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) er wordt een bepaling onder 1°*bis* ingevoegd, luidende:

“1°*bis* de in artikel 1451, 1°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies slechts in aanmerking worden genomen in de mate dat ze betrekking hebben op in België belastbare beroepsinkomsten die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;”

4° pour l'application de l'article 178/1, les réductions d'impôt sont imputées sur l'impôt calculé conformément aux articles 130, 146 à 154 et 169;

5° pour l'application des articles 1457, § 2, 14526, § 5, 14532, § 2, 157, 158, 165 et 175, il faut entendre par impôt total l'impôt calculé conformément aux articles 130, 1451, 1° et 4°, 1452, 1453, 1457, § 1er, 146 à 154*bis*, 169, et 171 à 178/1.”

Art. 99

A l'article 243/1 du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014 et modifié par les lois des 10 août 2015 et 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

a) le 1°*bis* est remplacé par ce qui suit:

“1°*bis* les cotisations et primes personnelles visées à l'article 1451, 1°, ne sont prises en considération que dans la mesure où elles portent sur des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;”;

b) un 2°*bis* et un 2°*ter* sont insérés, rédigés comme suit:

“2°*bis* les paiements visés à l'article 1451, 4°, ne sont pris en considération que lorsque la société employeur a payé ou attribué au contribuable pendant la période imposable des rémunérations qui constituent pour lui des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

2°*ter* pour l'application de la réduction d'impôt visée à l'article 154*bis*, seul le travail supplémentaire dont les rémunérations constituent des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, est pris en considération;”

Art. 100

A l'article 244 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) il est inséré un 1°*bis*, rédigé comme suit:

“1°*bis* les cotisations et primes personnelles visées à l'article 1451, 1°, ne sont prises en considération que dans la mesure où elles portent sur des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;”;

b) er worden bepalingen onder 2°*bis* en 2°*ter* ingevoegd, luidende:

“2°*bis* de in artikel 1451, 4°, bedoelde betalingen slechts in aanmerking worden genomen wanneer de vennootschap-werkgeefster tijdens het belastbare tijdperk aan de belasting-plichtige bezoldigingen heeft betaald of toegekend die voor hem in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

2°*ter* voor de toepassing van de in artikel 154*bis*, bedoelde belastingvermindering enkel het overwerk waarvoor de bezoldigingen in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3, in aanmerking worden genomen;”.

Art. 101

Artikel 244*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

“Artikel 174/1 is van toepassing op het in het eerste lid vermelde bedrag.”.

Art. 102

In artikel 289*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 december 1995, vervangen bij de wet van 4 mei 1999 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid, dat het derde lid wordt, een lid ingevoegd luidende:

“Voor de berekening van het belastingkrediet wordt geen rekening gehouden met de vaste activa en de schulden in de mate dat die verband houden met werkzaamheden die inkomsten opbrengen waarvoor artikel 155 of 156 kan worden toegepast.”;

2° paragraaf 2, opgeheven bij de wet van 22 juni 2005, wordt hersteld in de volgende lezing:

“§ 2. Artikel 174/1 is van toepassing op het in paragraaf 1, eerste lid, vermelde bedrag.”.

Art. 103

In artikel 289*ter*, § 3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2001 en gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, worden de woorden “van artikel 178, § 3, eerste lid, 2°,” vervangen door de woorden “van de artikelen 174/1 en 178, § 3, eerste lid, 2°,”.

b) un 2°*bis* et un 2°*ter* sont insérés, rédigés comme suit:

“2°*bis* les paiements visés à l'article 1451, 4°, ne sont pris en considération que lorsque la société employeur a payé ou attribué au contribuable pendant la période imposable des rémunérations qui constituent pour lui des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

2°*ter* pour l'application de la réduction d'impôt visée à l'article 154*bis*, seul le travail supplémentaire pour lequel les rémunérations constituent des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, est pris en considération;”.

Art. 101

L'article 244*bis* du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992 et modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, est complété d'un alinéa 3, rédigé comme suit:

“L'article 174/1 est applicable au montant visé à l'alinéa 1er.”.

Art. 102

A l'article 289*bis* du même Code, inséré par loi du 20 décembre 1995, remplacé par la loi du 4 mai 1999 et modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, il est inséré entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2, qui devient l'alinéa 3, un alinéa, rédigé comme suit:

“Pour le calcul du crédit d'impôt, il n'est pas tenu compte des immobilisations et des dettes dans la mesure où elles sont affectées à l'exercice d'activités professionnelles productives de revenus auxquels l'article 155 ou 156 peut s'appliquer.”;

2° le paragraphe 2, abrogé par la loi du 22 juin 2005, est rétabli dans la rédaction suivante:

“§ 2. L'article 174/1 est applicable au montant mentionné au paragraphe 1er, alinéa 1er.”.

Art. 103

Dans l'article 289*ter*, § 3, du même Code, inséré par la loi du 10 août 2001 et modifié par la loi du 19 décembre 2014, les mots “de l'article 178, § 3, alinéa 1er, 2°,” sont remplacés par les mots “des articles 174/1 et 178, § 3, alinéa 1er, 2°,”.

Art. 104

In artikel 289ter/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 juni 2011 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de woorden “aan belastingplichtigen” vervangen door de woorden “aan rijksinwoners en niet-inwoners voor wie de belasting overeenkomstig artikel 243/1 of 244 wordt berekend”;

2° in het derde lid worden de woorden “van artikel 178, § 3, eerste lid, 2°,” vervangen door de woorden “van artikel 174/1 en 178, § 3, eerste lid, 2°,”.

Art. 105

Artikel 539, § 3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt aangevuld met een zin, luidende:

“Artikel 174/1 is van toepassing op diezelfde bedragen.”

Art. 106

De artikelen 92, 93 en 95 tot 105 zijn van toepassing vanaf aanslagjaar 2018.

Artikel 94 is van toepassing op de inkomsten die worden verkregen vanaf 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 4

Diverse taksen

Afdeling 1

Taks op de beursverrichtingen

Art. 107

In artikel 121 van het Wetboek diverse rechten en taksen laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 december 2014 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, 1°, worden de woorden “0,90 per duizend” vervangen door de woorden “1,20 per duizend”;

2° in paragraaf 1, eerste lid, 2°, worden de woorden “2,70 per duizend” vervangen door de woorden “3,50 per duizend”.

Art. 104

A l'article 289ter/1 du même Code, inséré par la loi du 19 juin 2011 et modifié en dernier lieu par la loi du 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “aux contribuables” sont remplacés par les mots “aux habitants du Royaume et aux non-résidents pour lesquels l'impôt est calculé conformément à l'article 243/1 ou 244”;

2° dans l'alinéa 3, les mots “de l'article 178, § 3, alinéa 1er, 2°,” sont remplacés par les mots “des articles 174/1 et 178, § 3, alinéa 1er, 2°,”.

Art. 105

L'article 539, § 3, du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014 et modifié par la loi du 19 décembre 2014, est complété d'une phrase, rédigée comme suit:

“L'article 174/1 est applicable à ces mêmes montants.”

Art. 106

Les articles 92, 93, et 95 à 105 sont applicables à partir de l'exercice d'imposition 2018.

L'article 94 est applicable aux revenus recueillis à partir du 1er janvier 2018.

CHAPITRE 4

Taxes diverses

Section 1re*Taxe sur les opérations de bourse*

Art. 107

Dans l'article 121 du Code des droits et taxes divers, modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, alinéa 1er, 1°, les mots “0,90 pour mille” sont remplacés par les mots “1,20 pour mille”;

2° au paragraphe 1er, alinéa 1er, 2°, les mots “2,70 pour mille” sont remplacés par les mots “3,50 pour mille”.

Art. 108

In artikel 122, 1°, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 29 december 2014, worden de woorden “0,90, 2,70 per duizend” vervangen door de woorden “1,20, 3,50 per duizend”.

Afdeling 2*Taks op de effectenrekeningen*

Art. 109

Titel II van boek II van het Wetboek diverse rechten en taken, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934 en vernummerd bij de wet van 19 december 2006, wordt hersteld met als opschrift: “Titel II – Taks op de effectenrekeningen” en omvat de artikelen 151 tot 158/6.

Art. 110

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 151, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 151. De natuurlijke persoon die tijdens de referentieperiode titularis is van één of meerdere effectenrekeningen, gehouden in België of in het buitenland, is over zijn aandeel in de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op die rekeningen een taks verschuldigd overeenkomstig de bepalingen van deze titel.

De taks is evenwel niet verschuldigd indien het aandeel van de titularis in de in het eerste lid bedoelde gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op die rekeningen minder bedraagt dan 500 000 euro.”.

Art. 111

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 152, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 152. Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

1° effectenrekening: wat de rijksinwoners betreft, de effectenrekeningen gehouden bij een of meerdere Belgische of buitenlandse tussenpersonen, en wat de niet-inwoners betreft, de effectenrekeningen gehouden bij een of meerdere Belgische tussenpersonen, waarop één of meer belastbare financiële instrumenten worden ingeschreven;

2° belastbare financiële instrumenten:

- a) beursgenoteerde aandelen alsmede;
- b) al dan niet beursgenoteerde obligaties;

Art. 108

Dans l'article 122, 1°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 29 décembre 2014, les mots “0,90, 2,70 pour mille” sont remplacés par les mots “1,20, 3,50 pour mille”.

Section 2*Taxe sur les comptes-titres*

Art. 109

Le titre II du livre II du Code des droits et taxes divers, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934 et renuméroté par la loi du 19 décembre 2006, est rétabli avec comme intitulé: “Titre II – Taxe sur les comptes-titres” et contient les articles 151 à 158/6.

Art. 110

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 151, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 151. La personne physique qui durant la période de référence est titulaire de un ou plusieurs comptes-titres en Belgique ou à l'étranger est, pour sa part dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur ces comptes, redevable d'une taxe sur les comptes-titres conformément aux dispositions du présent titre.

Cependant, la taxe n'est pas due lorsque la valeur moyenne de la part du titulaire dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur ces comptes, au sens de l'alinéa 1er, est inférieure à un montant de 500 000 euros.”.

Art. 111

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 152, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 152. Pour l'application du présent titre, on entend par:

1° compte-titres: en ce qui concerne les habitants du Royaume, les comptes-titres détenus auprès d'un ou plusieurs intermédiaires belges ou étrangers, et en ce qui concerne les non-résidents, les comptes-titres détenus auprès d'un ou plusieurs intermédiaires belges, sur lesquels sont inscrits un ou plusieurs instruments financiers imposables;

2° instruments financiers imposables:

- a) actions cotées en bourse;
- b) obligations cotées en bourse ou non;

c) al dan niet beursgenoteerde rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen of aandelen in beleggingsvennootschappen, die niet zijn gekocht of waarop niet werd ingeschreven in het kader van een levensverzekering of een regeling voor pensioensparen;

d) kasbons;

e) warrants;

3° beursgenoteerd: financiële instrumenten zoals bedoeld in het 2° die verhandeld en toegelaten zijn tot de verhandeling op een Belgische of buitenlandse gereguleerde markt of een multilaterale handelsfaciliteit in de zin van artikel 2, eerste lid, 4°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, voor zover deze werkt met minstens één dagelijkse verhandeling en met een centraal orderboek, dan wel op een in een derde land gevestigd handelsplatform dat een soortgelijke functie vervult;

4° gemeenschappelijke beleggingsfondsen of beleggingsvennootschappen: beleggingsfondsen of beleggingsvennootschappen zoals bedoeld in de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen, of zoals bedoeld in de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, of in analoge bepalingen van buitenlands recht;

5° titularis: de natuurlijke persoon die houder is van een effectenrekening of door de tussenpersoon die de rekening beheert, is geregistreerd of wordt geïdentificeerd als de houder van een effectenrekening. Indien de effectenrekening in vruchtgebruik wordt gehouden, wordt de vruchtgebruiker steeds geacht de enige titularis te zijn voor de toepassing van deze titel, ongeacht of de effectenrekening geregistreerd staat op naam van de naakte eigenaar, vruchtgebruiker of beiden;

6° referentieperiode: een periode van 12 opeenvolgende maanden die aanvangt op 1 oktober en eindigt op 30 september van het volgend jaar;

7° aandeel in de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op effectenrekeningen: het gedeelte van de op de effectenrekeningen staande belastbare financiële instrumenten van de titularis dat wordt vermoed proportioneel te zijn met het aantal geregistreerde titularissen van de effectenrekeningen;

8° tussenpersoon: een kredietinstelling of een beursvennootschap als bedoeld in artikel 1, §§ 2 en 3, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en de beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet van 25 oktober 2016 die krachtens nationaal recht toegelaten worden om financiële instrumenten voor rekening van de klanten aan te houden;

9° Belgische tussenpersoon: een tussenpersoon naar Belgisch recht evenals een tussenpersoon die gevestigd is in België. De niet in België gevestigde tussenpersonen die

c) parts dans des fonds communs de placement ou actions dans des sociétés d'investissement cotées en bourse ou non qui n'ont pas été achetées ou souscrites dans le cadre d'une assurance vie ou d'un régime d'épargne pension;

d) bons de caisse;

e) warrants;

3° cotés en bourse: les instruments financiers tels que visés au 2° qui sont négociés et admis à la négociation sur un marché réglementé belge ou étranger, ou un système multilatéral de négociation au sens de l'article 2, alinéa 1er, 4°, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, pour autant que celui-ci fonctionne avec au moins une cotation quotidienne et avec un carnet d'ordres central, ou une plateforme de négociation établie dans un pays tiers qui remplit une fonction analogue;

4° fonds communs de placement ou sociétés d'investissement: fonds de placement ou sociétés d'investissement tels que visés dans la loi du 3 août 2012 relative aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la Directive 2009/65/CE et les organismes de placement de créances, ou tels que visés dans la loi du 19 avril 2014 relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leur gestionnaires, ou dans des dispositions analogues de droit étrangers;

5° titulaire: la personne physique qui est le détenteur du compte-titres ou qui, par l'intermédiaire qui gère le compte, est enregistré ou identifié comme le détenteur du compte-titres. Si le compte-titres est détenu en usufruit, l'usufruitier est toujours considéré comme l'unique titulaire pour l'application du présent titre, que le compte-titres soit enregistré au nom du nu-propriétaire, de l'usufruitier ou des deux;

6° période de référence: une période de 12 mois successifs qui commence le 1er octobre et se termine le 30 septembre de l'année suivante;

7° part dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur des comptes-titres: la fraction des instruments financiers imposables détenus dans les comptes-titres par le titulaire qui est présumée proportionnelle au nombre de titulaires enregistré sur ces comptes-titres;

8° intermédiaire: un établissement de crédit ou une société de bourse au sens de l'article 1er, §§ 2 et 3, de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et des sociétés de bourse, ainsi que les entreprises d'investissement, au sens de l'article 3, § 1er, de la loi de 25 octobre 2016, autorisés en vertu de leur droit national à détenir des instruments financiers pour le compte de ses clients;

9° intermédiaire belge: un intermédiaire de droit belge ainsi qu'un intermédiaire établi en Belgique. Les intermédiaires qui ne sont pas établis en Belgique qui ont été désignés un

een vertegenwoordiger hebben aangesteld zoals bedoeld in artikel 158/2 worden voor deze titel gelijkgesteld met een Belgische tussenpersoon;

10° waarde:

a) indien het financieel instrument beursgenoteerd is, wordt de slotkoers van een financieel instrument in aanmerking genomen, zoals die als koersinformatie beschikbaar is in de gespecialiseerde pers of in gespecialiseerde elektronisch raadpleegbare bronnen. Wanneer er op een van de referentietijdstippen geen notering is, wordt de slotkoers genomen op de eerste voorgaande dag waarop er een notering was;

b) voor niet-beursgenoteerde gemeenschappelijke beleggingsfondsen of beleggingsvennootschappen wordt de op het referentietijdstip laatst publiekelijk beschikbare netto-inventariswaarde in aanmerking genomen.

Art. 112

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 153, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 153. Het tarief van de taks wordt vastgesteld op 0,15 pct.”.

Art. 113

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 154, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 154. § 1. De gemiddelde waarde zoals bedoeld in artikel 151 wordt als volgt berekend:

1° doorheen de referentieperiode vormt de laatste dag van elke driemaandelijke periode een referentietijdstip;

2° op elk referentietijdstip wordt een staat opgemaakt van de waarde van de belastbare effecten op de effectenrekeningen;

3° de staten opgemaakt op de verschillende referentietijdstippen worden samengenomen en gedeeld door het aantal referentietijdstippen.

§ 2. In geval van opening, wijziging of afsluiting van een effectenrekening of wanneer iemand titularis wordt van een effectenrekening of geen titularis meer is in de loop van de referentieperiode, wordt ook de dag van de opening, de wijziging of de afsluiting van de effectenrekening of de dag waarop iemand titularis wordt van een effectenrekening of geen titularis meer is, als een referentietijdstip beschouwd en wordt dit referentietijdstip voor de berekening van de gemiddelde waarde bijgevoegd bij de referentietijdstippen uit de paragraaf 1.

De referentieperiode vangt, in afwijking van artikel 152, eerste lid, 6°, aan op het moment dat iemand titularis wordt

représentant, comme précisé à l'article 158/2, sont considérés comme un intermédiaire belge pour l'application du présent titre;

10° valeur:

a) si l'instrument financier est coté en bourse, le cours de clôture d'un instrument financier est pris en compte, tel qu'il ressort des informations relatives au cours de bourse disponibles dans la presse spécialisée ou via les sources électroniques spécialisées consultables en ligne. Lorsqu'il n'y a pas de cotation aux points de référence, le cours de clôture est déterminé sur base de la dernière cotation;

b) pour les fonds communs de placement ou sociétés d'investissement non-côtée, la dernière valeur nette d'inventaire disponible publiquement au point de référence est prise en compte.

Art. 112

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 153, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 153. Le taux de la taxe est fixé à 0,15 p.c.”.

Art. 113

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 154, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 154. § 1er. La valeur moyenne telle que visée à l'article 151 est déterminée comme suit:

1° au cours de la période de référence, le dernier jour de chaque trimestre forme un point de référence;

2° à chaque point de référence, un relevé de la valeur des titres imposables sur les comptes-titres est établi;

3° les relevés établis lors des différents points de référence sont additionnés puis divisés par le nombre de points de référence.

§ 2. En cas d'ouverture, de modification ou de fermeture d'un compte-titres ou lorsque quelqu'un devient titulaire d'un compte-titres ou n'est plus titulaire durant la période de référence, le jour de l'ouverture, de la modification ou de la fermeture du compte-titres ou le jour que quelqu'un devient titulaire d'un compte-titres ou ne l'est plus, est aussi considéré comme un point de référence et ce point de référence est ajouté aux points de références, conformément au paragraphe 1er, pour calculer la valeur moyenne.

Par dérogation à l'article 152, alinéa 1er, 6°, la période de référence commence au moment que quelqu'un devient

van een effectenrekening. Zij eindigt de dag dat iemand niet langer titularis is van de effectenrekening.

Indien de referentieperiode aanvangt of eindigt gedurende de referentieperiode zoals bepaald in artikel 152, 6°, naar aanleiding van een overdracht van de effectenrekening bij een Belgische tussenpersoon naar een andere Belgische tussenpersoon wordt enkel de referentieperiode bij de laatste Belgische tussenpersoon waarbij de effectenrekening op het einde van de referentieperiode zoals bedoeld in artikel 152, 6°, wordt gehouden, in aanmerking genomen voor het berekenen van de taks.”.

Indien de referentieperiode eindigt doordat de titularis die België verlaat en daardoor niet langer rijksinwoner is tezelfdertijd zijn effectenrekening verplaatst naar het buitenland of geen titularis meer is, wordt het bedrag van de taks vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller bestaat uit het aantal dagen waarop men nog rijksinwoner was in de referentieperiode zoals bedoeld in artikel 152, 6° en de noemer bestaat uit het aantal dagen dat de referentieperiode zoals bedoeld in artikel 152, 6° omvat.

Art. 114

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 155, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 155. De Belgische tussenpersonen maken op elk referentietijdstip de in artikel 154 bedoelde staat op voor iedere titularis die de volgende gegevens vermeldt:

1° de benaming en het adres van de titularis;

2° het rekeningnummer van de titularis;

3° het aandeel in de op dat referentietijdstip opgetekende waarde van de belastbare financiële instrumenten dat op de effectenrekening wordt gehouden;

4° de periode waarover het aandeel in de waarde zoals bedoeld in het 3° werd berekend.

Met inachtneming van de vormvereisten van het eerste lid, maken de Belgische tussenpersonen, behalve in geval van overdracht zoals bedoeld in artikel 154, § 2, derde lid, op het einde van elke referentieperiode een overzicht op met daarin vermelding van de in artikel 154 bedoelde gemiddelde waarde, de uiteindelijk verschuldigde taks, het tarief en in voorkomend geval de reeds ingehouden taks. Dit overzicht wordt medegedeeld aan de titularis uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op het einde van de referentieperiode.

De Belgische tussenpersoon stelt in het overzicht zoals bedoeld in het tweede lid de mogelijkheid tot inhouding voor aan de titularis indien zijn aandeel in de effectenrekeningen bij die Belgische tussenpersoon het in artikel 151 bedoelde bedrag niet overschrijdt.”.

titulaire d'un compte-titres. Elle prend fin le jour où quelqu'un n'est plus titulaire du compte-titres.

Si la période de référence commence ou termine durant la période de référence, telle que prévu à l'article 152, 6°, suite au transfert d'un compte-titres d'un intermédiaire belge vers un autre intermédiaire belge, seule la période de référence auprès du dernier intermédiaire belge où le compte-titres est détenu à la fin de la période de référence telle que visée à l'article 152, alinéa 1er, 6°, est pris en compte pour le calcul de la taxe.”.

Si la période de référence prend fin parce que le titulaire qui quitte la Belgique et par ce fait n'est plus considéré comme habitant du royaume a en même temps déplacé son compte-titres à l'étranger ou n'est plus titulaire, le montant de la taxe est multiplié par une portion dont le numérateur comprend le nombre de jour durant lequel il était encore habitant du royaume durant la période de référence, telle que visée à l'article 152, 6°, et le dénominateur comprend le nombre de jour de la période de référence, telle que visée à l'article 152, 6°, où il ne l'était plus.

Art. 114

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 155, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 155. Les intermédiaires belges établissent, pour chaque titulaire, à chaque point de référence, un relevé tel que visé à l'article 154, qui contient les informations suivantes:

1° le nom et l'adresse du titulaire;

2° le numéro de compte du titulaire;

3° la part dans la valeur enregistrée des instruments financiers imposables qui, au moment du point de référence, est détenue sur le compte-titres;

4° la période sur laquelle la part dans la valeur telle que visée par le 3° est calculée.

Dans le respect des exigences formelles de l'alinéa 1er, les intermédiaires belges, excepté dans le cas d'un transfert tel que visé à l'article 154, § 2, alinéa 3, font un aperçu à la fin de chaque période de référence qui reprend la valeur moyenne visée à l'article 154, la taxe finale due, le taux et, le cas échéant, les taxes déjà retenues. Cet aperçu est communiqué au titulaire au plus tard le dernier jour du mois qui suit celui de la fin de la période de référence.

L'intermédiaire belge offre la possibilité au titulaire, dans l'aperçu visé à l'alinéa 2, de retenir la taxe si sa part dans les comptes-titres auprès de cet intermédiaire belge ne dépasse pas le montant prévu à l'article 151.”.

Art. 115

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 156, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 156. De taks is verschuldigd op de eerste dag die volgt op het einde van de referentieperiode.”.

Art. 116

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 157, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 157. De Belgische tussenpersoon gaat op het einde van de referentieperiode over tot een bevrijdende inhouding, aangifte en betaling van de taks, behalve in geval van overdracht zoals bedoeld in artikel 154, § 2, derde lid, indien:

1° het aandeel van de titularis op de effectenrekeningen gehouden bij de Belgische tussenpersoon gelijk is aan of meer bedraagt dan het in artikel 151 bepaalde bedrag; of

2° de titularis geopteerd heeft voor de bevrijdende inhouding op de effectenrekeningen door de Belgische tussenpersoon, wanneer de taks niet werd ingehouden zoals bepaald in 1°. De titularis opteert hiervoor uiterlijk op de laatste dag van de tweede maand die volgt op het einde van de referentieperiode.”.

Art. 117

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 158/1, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 158/1. In alle andere gevallen dan deze bedoeld in artikel 157, gaat de titularis zelf over tot aangifte en betaling van de taks, tenzij de titularis kan bewijzen dat de taks reeds ingehouden, aangegeven en betaald werd door een buitenlandse tussenpersoon.

In afwijking van artikel 152, 7°, kan de titularis die een of meerdere effectenrekeningen in onverdeeldheid houdt, in de aangifte het aandeel in de onverdeeldheid opgeven dat hem wettelijk toekomt. Hij voegt hiertoe de bewijsstukken toe die het wettelijk aandeel vastleggen van de titularis, alsook dat van de andere medegerechtigden in de onverdeeldheid. Indien door het vastleggen van het wettelijk aandeel blijkt dat het aandeel van een medegerechtigde in de onverdeeldheid het bedrag zoals bepaald in artikel 151 bereikt of overschrijdt, wordt deze gelijkgesteld met een titularis voor de toepassing van deze titel.

Indien een aangifte wordt ingediend zoals bedoeld in het tweede lid waarin het wettelijk aandeel wordt opgegeven, kan geopteerd worden voor een gezamenlijke aangifte, waarvan de vorm en voorwaarden door de Koning worden bepaald.”.

Art. 115

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 156, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 156. La taxe est due au premier jour qui suit la fin de la période de référence.”.

Art. 116

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 157, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 157. L'intermédiaire belge effectue à la fin de la période de référence la retenue libératoire, la déclaration et le paiement de la taxe, excepté en cas de transfert tel que visé à l'article 154, § 2, alinéa 3, si:

1° la part du titulaire dans les comptes-titres détenus auprès de l'intermédiaire belge est égale ou dépasse le montant visé à l'article 151; ou

2° le titulaire a opté pour la retenue libératoire sur les comptes-titres via l'intermédiaire belge lorsque la taxe n'est pas retenue conformément au 1°. Le titulaire opte au plus tard le dernier jour du deuxième mois qui suit celui de la fin de la période de référence.”.

Art. 117

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 158/1, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 158/1. Dans tous les autres cas que ceux visés à l'article 157, le titulaire effectue lui-même la déclaration et le paiement de la taxe à moins qu'il puisse prouver que la taxe a déjà été retenue, déclarée et payée par un intermédiaire étranger.

Par dérogation à l'article 152, 7°, le titulaire qui a un ou plusieurs comptes-titres en indivision peut indiquer dans la déclaration la part dans l'indivision qui lui revient légalement. A cette fin, il fournit les pièces justificatives qui établissent la part légale du titulaire ainsi que celle des autres co-bénéficiaires dans l'indivision. S'il ressort, suite à l'établissement de la part légale, que la part d'un co-bénéficiaire dans l'indivision est égale ou dépasse le montant prévu à l'article 151, ce dernier sera considéré comme titulaire pour l'application de ce titre.

Si une déclaration est introduite, informant de l'existence d'une part légale, conformément à l'alinéa 2, il peut être choisi d'introduire une déclaration conjointe, dont la forme et les modalités sont déterminées par le Roi.”.

Art. 118

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 158/2, opgeheven bij het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, hersteld als volgt:

“Art. 158/2. De niet in België gevestigde tussenpersonen kunnen, wanneer zij voor een natuurlijke persoon een aan de taks onderworpen rekening houden, door of vanwege de minister van Financiën een in België gevestigde aansprakelijke vertegenwoordiger laten erkennen. Deze vertegenwoordiger verbindt zich hoofdelijk jegens de Belgische Staat, tot de betaling van de taks welke de tussenpersoon hetzij voor rekening van derden, hetzij voor zijn eigen rekening doet, en tot uitvoering van alle verplichtingen waartoe de tussenpersoon krachtens deze titel gehouden is.

In geval van overlijden van de aansprakelijke vertegenwoordiger, van intrekking van zijn erkenning of van een gebeurtenis die tot zijn onbevoegdheid leidt, wordt dadelijk in zijn vervanging voorzien.

De Koning bepaalt de voorwaarden en nadere bepalingen van erkenning van de aansprakelijke vertegenwoordiger.”

Art. 119

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt artikel 158/3, wordt een artikel 158/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 158/3. § 1. De in artikel 157 bedoelde belastingschuldigen dienen een aangifte in bij het bevoegde kantoor, uiterlijk op de twintigste dag van de derde maand die volgt op het einde van de referentieperiode.

De taks wordt betaald door storting of overschrijving op de rekening van het bevoegde kantoor met vermelding van de heffingsbasis. De Koning bepaalt de wijze waarop de schuldenaars van de taks aangifte moeten doen evenals het bevoegde kantoor.

§ 2. Niet aangifte, laattijdige, onnauwkeurige of onvolledige aangifte, alsook laattijdige betaling, worden bestraft met een boete die wordt vastgelegd naar gelang van de aard en de ernst van de overtreding, volgens een schaal waarvan de trappen door de Koning worden vastgesteld en gaande van 10 pct. tot 200 pct. Bij ontstentenis van kwade trouw kan worden afgezien van het minimum van 10 pct.”

Art. 120

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt een artikel 158/4 ingevoegd, luidende:

“Art. 158/4. § 1. De in artikel 158/1 bedoelde belastingschuldigen dienen een aangifte in bij het bevoegde kantoor, uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op de toezending

Art. 118

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 158/2, abrogé par l'arrêté royal du 22 août 1934, est rétabli dans la rédaction suivante:

“Art. 158/2. Les intermédiaires non établis en Belgique peuvent, lorsqu'ils gèrent un compte-titres pour une personne physique soumise à la présente taxe, faire agréer par le ministre des Finances ou son délégué un représentant responsable établi en Belgique. Ce représentant s'engage solidairement, envers l'État belge, au paiement de la taxe légalement due par l'intermédiaire pour le compte de son client et à l'exécution de toutes les obligations dont l'intermédiaire est tenu conformément au présent titre.

En cas de décès du représentant responsable, de retrait de son agréation ou d'un événement entraînant son incapacité, il est pourvu immédiatement à son remplacement.

Le Roi fixe les conditions et modalités d'agréation du représentant responsable.”

Art. 119

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, l'article 158/3, il est inséré un article 158/3 rédigé comme suit:

“Art. 158/3. § 1er. Les redevables visés à l'article 157 doivent déposer une déclaration au bureau compétent au plus tard le vingtième jour du troisième mois qui suit la fin de la période de référence.

La taxe est acquittée par versement ou virement sur le compte du bureau compétent en mentionnant la base imposable. Le Roi détermine les modalités que doivent remplir les redevables de la taxe lors de la déclaration ainsi que le bureau compétent.

§ 2. L'absence de déclaration, la déclaration tardive, inexacte ou incomplète ainsi que le paiement tardif sont punis par une amende qui est établie en fonction de la nature et de la gravité de l'infraction, selon une échelle dont les graduations sont déterminées par le Roi et allant de 10 p.c. à 200 p.c.. En l'absence de mauvaise foi dans le chef du redevable, ce dernier peut être exonéré du minimum de 10 p.c.”

Art. 120

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, il est inséré un article 158/4 rédigé comme suit:

“Art. 158/4. § 1er. Les redevables visés à l'article 158/1 doivent déposer une déclaration au bureau compétent au plus tard le dernier jour du mois qui suit le mois de l'envoi

van het aangifteformulier door de administratie belast voor de vestiging van de taks.

De taks wordt op de in het eerste lid bedoelde dag betaald door storting of overschrijving op de rekening van het bevoegde kantoor met vermelding van de heffingsbasis. De Koning bepaalt het bevoegde kantoor.

De aangifte in de taks op effectenrekeningen wordt jaarlijks toegezonden samen met de aangifte in de personenbelasting of in de belasting van niet-inwoners natuurlijke personen.

De natuurlijke personen worden te dien einde geïdentificeerd op basis van hun identificatienummer in het Rijksregister van de natuurlijke personen of, bij gebrek daaraan, op basis van een fiscaal identificatienummer.

Wanneer de administratie belast met de vestiging van de taks aan een derde uitvoering toevertrouwt van werken die nodig zijn voor het vervullen van taken waarmee zij is belast, zijn de regels bepaald in artikel 314, § 4, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van overeenkomstige toepassing. In voorkomend geval wordt onder “derde” verstaan elke Belgische onderneming die een opdracht van algemeen belang vervult en door de Koning bij name is aangewezen om mededeling te verkrijgen van de nodige gegevens, uitsluitend voor de uitvoering van die werken.

§ 2. De niet aangifte, laattijdige, onnauwkeurige of onvolledige aangifte, alsook laattijdige betaling, worden bestraft met een boete die wordt vastgelegd naar gelang van de aard en de ernst van de overtreding, volgens een schaal waarvan de trappen door de Koning worden vastgesteld en gaande van 10 pct. tot 200 pct. Bij ontstentenis van kwade trouw kan worden afgezien van het minimum van 10 pct.”

Art. 121

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt een artikel 158/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 158/5. § 1. De taks wordt teruggegeven wanneer deze een hogere som vertegenwoordigt dan die welke wettelijk verschuldigd was op de laatste dag van de referentieperiode. De aanvraag tot teruggaaf wordt toegezonden aan het kantoor waar de aangifte in de taks op de effectenrekening wordt ingediend. De Koning bepaalt het model van de aanvraag.

§ 2. Indien het aandeel in de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op effectenrekeningen zoals bepaald in artikel 152, 7°, een hogere som vertegenwoordigt dan het aandeel in de onverdeeldheid dat wettelijk toekomt aan de titularis, kan de titularis teruggave van de betaalde taks vorderen. De titularis legt hiertoe de nodige bewijsstukken voor die het wettelijk aandeel vastleggen.

In geval van teruggave wordt het deel dat het wettelijke aandeel in de belastbare financiële instrumenten zoals

de la déclaration par l'administration en charge de l'établissement de la taxe.

La taxe est acquittée au jour visé à l'alinéa 1er par versement ou virement sur le compte du bureau compétent en mentionnant la base imposable. Le Roi détermine le bureau compétent.

La déclaration de la taxe sur les comptes-titres est envoyée chaque année avec la déclaration à l'impôt des personnes physiques ou à l'impôt des non-résidents personnes physiques.

A cette fin, les personnes physiques sont identifiées sur base de leur numéro d'identification dans le Registre national des personnes physiques ou, lorsque ce n'est pas possible, sur base d'un numéro d'identification fiscal.

Lorsque l'administration en charge de l'établissement de la taxe confie à un tiers l'exécution de travaux nécessaires à l'accomplissement de tâches qui lui sont dévolues, les règles visées à l'article 314, § 4, du Code des impôts sur les revenus 1992 sont *mutatis mutandis* d'application. Le cas échéant, il faut entendre par “tiers” toute entreprise belge qui remplit une mission d'intérêt général et qui a été nominativement désignée par le Roi pour qu'il lui soit communiqué les renseignements nécessaires, et ce uniquement pour l'exécution de ces travaux.

§ 2. L'absence de déclaration, la déclaration tardive, inexacte ou incomplète ainsi que le paiement tardif sont punis par une amende qui est établie en fonction de la nature et de la gravité de l'infraction, selon une échelle dont les graduations sont déterminées par le Roi et allant de 10 p.c. à 200 p.c.. En l'absence de mauvaise foi dans le chef du redevable, ce dernier peut être exonéré du minimum de 10 p.c.”

Art. 121

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l'article 109 de la présente loi, il est inséré un article 158/5 rédigé comme suit:

“Art. 158/5. § 1er. La taxe est remboursée lorsque celle-ci représente une somme supérieure à celle qui était légalement due au dernier jour de la période de référence. La demande de remboursement est envoyée au bureau où la déclaration à la taxe sur comptes-titres et introduite. Le Roi détermine le modèle de la demande.

§ 2. Si la part dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur des comptes-titres, telle que définie à l'article 152, 7°, représente un montant supérieur par rapport à la part dans l'indivision qui, légalement, revient au titulaire, le titulaire peut réclamer le remboursement de la taxe payée sur cette fraction qui dépasse la quote-part légale. Le titulaire doit alors déposer les pièces justificatives nécessaires pour l'établissement de la part légale.

En cas de remboursement, la fraction qui est supérieure à la part légale dans les instruments financiers imposables visée

bedoeld in het eerste lid, al dan niet gehouden over meerdere effectenrekeningen, overstijgt, gevoegd bij het aandeel van de medegerechtigden zoals bepaald in artikel 152, 7°, om de uiteindelijk verschuldigde taks te berekenen. Het verschil tussen de uiteindelijk verschuldigde taks en de reeds betaalde taks wordt aangerekend aan de medegerechtigde in de onverdeeldheid. Indien de medegerechtigde in de onverdeeldheid geen titularis is van een effectenrekening, wordt deze in het geval van teruggave gelijkgesteld met een titularis wanneer het aangerekende deel gelijk is aan of meer bedraagt dan het in artikel 151 bedoelde bedrag.

Indien de teruggave aanleiding geeft tot een aanrekening van het deel dat het wettelijke aandeel van de titularis overstijgt aan een of meerdere medegerechtigden in de onverdeeldheid, zoals bedoeld in het tweede lid, staat elke medegerechtigde in de onverdeeldheid, alsook de titularis, hoofdelijk in voor de taks die verschuldigd is door de aanrekening van dat deel.

Indien een aanvraag tot teruggave wordt ingediend kan geopteerd worden voor een gezamenlijke aanvraag, waarvan de vorm en voorwaarden door de Koning worden bepaald.

§ 3. In het geval wordt overgegaan tot teruggaaf van een deel of het geheel van de taks, zijn de moratoire interesten op de terug te betalen sommen van rechtswege verschuldigd volgens het percentage in burgerlijke zaken, en uiterlijk vanaf de eerste dag van de achtste maand die volgt op de maand tijdens dewelke de aanvraag tot teruggaaf is ingediend, indien het bevoegde kantoor reeds heeft bevestigd dat het dossier volledig is. Die interest wordt berekend per kalendermaand op het bedrag van elke betaling afgerond op het hoger veelvoud van 10 euro; de maand waarin de betaling wordt uitgevoerd, wordt niet meegerekend.

§ 4. De Koning bepaalt de wijze en de voorwaarden volgens welke de terugbetaling geschiedt en bepaalt tevens de termijn binnen dewelke de terugbetaling moet worden gevraagd met een maximumgrens van twee jaar te rekenen van de dag waarop de vordering ontstaan is.”

Art. 122

In titel II van boek II van hetzelfde Wetboek hersteld bij artikel 109 van deze wet, wordt een artikel 158/6 ingevoegd, luidende:

“Art. 158/6. Met het oog op het onderzoek van de fiscale toestand van de titularis van een effectenrekening mag de administratie aan die titularis elke inlichting vragen die de administratie nodig acht om de juiste heffing van de belasting te verzekeren.

Voor elk gebrek aan mededeling gevraagd met toepassing van het eerste lid kan een geldboete van 750 tot 1 250 euro opgelegd worden. De Koning legt de schaal van de administratieve geldboetes vast en regelt hun toepassingsmodaliteiten. Bij ontstentenis van kwade trouw kan worden afgezien van de minimumboete van 750 euro.”

à l’alinéa 1er, détenue ou non dans plusieurs comptes-titres, est ajoutée proportionnellement à la part co-bénéficiaires, comme précisé à l’article 152, 7°, pour calculer la taxe finalement due. La différence entre la taxe finalement due et la taxe déjà acquittée est à la charge du co-bénéficiaire dans l’indivision. Si le co-bénéficiaire dans l’indivision n’est pas titulaire d’un compte-titres, il sera, dans ce cas, traité lui-même comme un titulaire lorsque la fraction qui lui revient est égale ou supérieure au montant visé à l’article 151.”

Si le remboursement, tel que visé à l’alinéa 2, donne lieu à une imputation de la fraction qui dépasse la part légale du titulaire chez un ou plusieurs co-bénéficiaires dans l’indivision, chaque co-bénéficiaire dans l’indivision, de même que le titulaire, est tenu solidairement de la taxe due pour le règlement de cette fraction.

Si une demande de remboursement est introduite, il peut être choisi d’introduire une demande conjointe, dont la forme et les modalités sont déterminées par le Roi.

§ 3. Au cas où une partie ou la totalité de la taxe payée est remboursée, les intérêts moratoires sur les sommes à rembourser sont dus au taux fixé en matière civile et au plus tard à partir du premier jour du huitième mois qui suit le mois au cours duquel la demande de remboursement a été introduite, pour autant que le bureau compétent ait déjà confirmé que le dossier est complet. Cet intérêt est calculé par mois civil sur le montant de chaque paiement arrondi au multiple inférieur de 10 euros; le mois pendant lequel a eu lieu le paiement est négligé.

§ 4. Le Roi détermine la manière et les conditions selon lesquelles le remboursement doit être effectué et détermine également le délai dans lequel chaque remboursement doit être demandé avec un maximum de deux ans à compter du jour de la naissance de la créance.”

Art. 122

Dans le titre II du livre II du même Code, rétabli par l’article 109 de la présente loi, il est inséré un article 158/6 rédigé comme suit:

“Art. 158/6. En vue de l’examen du statut fiscal du titulaire d’un compte-titres, l’administration peut lui demander tous les renseignements qui lui sont utiles afin de s’assurer le prélèvement fiscal correct.

Pour toute absence de communication demandée en application de l’alinéa 1er une amende allant de 750 euros à 1 250 euros peut être infligée. Le Roi fixe l’échelle des amendes administratives et règle les modalités d’application de celles-ci. En l’absence de mauvaise foi, il peut être renoncé à l’amende minimum de 750 euros.”

Afdeling 3

Diverse bepaling ter begeleiding van de taks op effectenrekeningen

Art. 123

In artikel 307, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij artikel 88 van deze wet, wordt paragraaf 1/1, eerste lid aangevuld met een bepaling onder e, luidende:

“e) het bestaan van meerdere in artikel 152, 1°, van het Wetboek diverse rechten en taksen bedoelde effectenrekeningen waarvan de belastingplichtige titularis is als bedoeld in artikel 152, 5°, van hetzelfde Wetboek.”.

Afdeling 4

Overgangsbepaling en inwerkingtreding

Art. 124

Voor het aanslagjaar 2018 telt de referentieperiode uitzonderlijk slechts 9 maanden, waarbij het eerste referentietijdstip plaatsvindt op 1 januari 2018 en het laatste op 30 september 2018.

Art. 125

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 5

Accijnzen**Afdeling 1**

Wijzigingen van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak

Art. 126

In artikel 3 van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de bepaling onder 2° vervangen als volgt:

“2° Sigaretten:

- a) accijns: 40,04 percent van de kleinhandelsprijs;
- b) bijzondere accijns: 0,00 percent van de kleinhandelsprijs;”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

Section 3

Disposition diverse accompagnant la taxe sur les comptes-titres

Art. 123

Dans l'article 307, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par l'article 88 de la présente loi, le paragraphe 1er/1, alinéa 1er, est complété par un point e, rédigé comme suit:

“e) l'existence de plusieurs comptes-titres visés à l'article 152, 1°, du Code des droits et taxes divers dont le contribuable est titulaire tel que visé à l'article 152, 5°, du même Code.”.

Section 4

Mesure transitoire et entrée en vigueur

Art. 124

Pour l'année d'imposition 2018, la période de référence compte exceptionnellement 9 mois dont le premier point de référence est le 1er janvier 2018 et le dernier le 30 septembre 2018.

Art. 125

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 5

Accises**Section 1re**

Modifications de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés

Art. 126

Dans l'article 3 de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, le 2° est remplacé par ce qui suit:

“2° Cigarettes:

- a) droit d'accise: 40,04 pour cent du prix de vente au détail;
- b) droit d'accise spécial: 0,00 pour cent du prix de vente au détail;”;

2° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Naast de in § 1, 2° en 3°, bepaalde ad valorem accijns en ad valorem bijzondere accijns worden sigaretten en rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak die hier te lande tot verbruik werden uitgeslagen, onderworpen aan een specifieke accijns en een specifieke bijzondere accijns, die als volgt zijn vastgesteld:

a) voor sigaretten:

- accijns: 6,8914 euro per 1 000 stuks;
- bijzondere accijns: 57,7077 euro per 1 000 stuks;

b) voor rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak:

- accijns: 0,0000 euro per kilogram;
- bijzondere accijns: 42,3465 euro per kilogram.”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen als volgt:

“§ 3. Voor de sigaretten mag het totaal van de accijnzen en van de bijzondere accijnzen, geheven overeenkomstig § 1, 2°, en § 2, a), in geen geval minder bedragen dan honderd percent van het totaal van deze accijnzen van toepassing op de gewogen gemiddelde prijs.”;

4° paragraaf 4, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

“§ 4. Voor de rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak mag het totaal van de accijnzen en van de bijzondere accijnzen, geheven overeenkomstig § 1, 3°, en § 2, b), in geen geval minder bedragen dan honderd percent van het totaal van deze accijnzen van toepassing op de gewogen gemiddelde prijs.”.

Art. 127

In artikel 3 van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak, laatstelijk gewijzigd bij artikel 126 van deze wet, wordt paragraaf 2 vervangen als volgt:

“§ 2. Naast de in § 1, 2° en 3°, bepaalde ad valorem accijns en ad valorem bijzondere accijns worden sigaretten en rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak die hier te lande tot verbruik werden uitgeslagen, onderworpen aan een specifieke accijns en een specifieke bijzondere accijns, die als volgt zijn vastgesteld:

a) voor sigaretten:

- accijns: 6,8914 euro per 1 000 stuks;
- bijzondere accijns: 59,5777 euro per 1 000 stuks;

b) voor rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak:

- accijns: 0,0000 euro per kilogram;

“§ 2. Outre le droit d'accise ad valorem et le droit d'accise spécial ad valorem prévus au § 1er, 2° et 3°, les cigarettes ainsi que le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et autres tabacs à fumer, mis à la consommation dans le pays sont soumis à un droit d'accise spécifique et à un droit d'accise spécial spécifique fixés comme suit:

a) pour les cigarettes:

- droit d'accise: 6,8914 euros par 1 000 pièces;
- droit d'accise spécial: 57,7077 euros par 1 000 pièces;

b) pour le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et les autres tabacs à fumer:

- droit d'accise: 0,0000 euro par kilogramme;
- droit d'accise spécial: 42,3465 euros par kilogramme.”;

3° le paragraphe 3 est remplacé par ce qui suit:

“§ 3. Pour les cigarettes, le total des droits d'accise et des droits d'accise spéciaux perçus conformément aux § 1er, 2°, et § 2, a), ne peut en aucun cas être inférieur à cent pourcent du total de ces accises appliquées au prix moyen pondéré.”;

4° le paragraphe 4, alinéa 1er, est remplacé par ce qui suit:

“§ 4. Pour le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et les autres tabacs à fumer, le total des droits d'accise et des droits d'accise spéciaux perçus conformément aux § 1er, 3°, et § 2, b), ne peut en aucun cas être inférieur à cent pourcent du total de ces accises appliquées au prix moyen pondéré.”.

Art. 127

Dans l'article 3 de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés, modifié en dernier lieu par l'article 126 de la présente loi, le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Outre le droit d'accise ad valorem et le droit d'accise spécial ad valorem prévus au § 1er, 2° et 3°, les cigarettes ainsi que le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et autres tabacs à fumer, mis à la consommation dans le pays sont soumis à un droit d'accise spécifique et à un droit d'accise spécial spécifique fixés comme suit:

a) pour les cigarettes:

- droit d'accise: 6,8914 euros par 1 000 pièces;
- droit d'accise spécial: 59,5777 euros par 1 000 pièces;

b) pour le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et les autres tabacs à fumer:

- droit d'accise: 0,0000 euro par kilogramme;

— bijzondere accijns: 48,3083 euro per kilogram.”

Afdeling 2

Wijzigingen van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht

Art. 128

Artikel 118 van de wet van 26 december 2015 wordt opgeheven op 31 december 2017.

Art. 129

Artikel 119 van dezelfde wet wordt opgeheven op 31 december 2017.

Art. 130

Artikel 120 van dezelfde wet wordt opgeheven op 31 december 2017.

Afdeling 3

Wijzigingen van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie

Art. 131

In artikel 7 van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie, gewijzigd bij de wet van 18 december 2015, wordt de bepaling onder b) vervangen als volgt:

“b/1) water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, al dan niet gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken van de GN-code 2202, met uitzondering van dranken op basis van melk, van soja of van rijst;

b/2) gearomatiseerd water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, van de GN-code 2202;”

Art. 132

In artikel 13 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 26 december 2015, wordt paragraaf 1 vervangen als volgt:

“§ 1. Bij de uitslag tot verbruik hier te lande worden alcoholvrije dranken onderworpen aan een als volgt vastgesteld accijnstarief:

a) de in artikel 7, a), bedoelde producten: 0 euro per hectoliter;

— droit d'accise spécial: 48,3083 euros par kilogramme.”

Section 2

Modifications de la loi du 26 décembre 2015 relative aux mesures concernant le renforcement de la création d'emplois et du pouvoir d'achat

Art. 128

L'article 118 de la loi du 26 décembre 2015 est abrogé le 31 décembre 2017.

Art. 129

L'article 119 de la loi du 26 décembre 2015 est abrogé le 31 décembre 2017.

Art. 130

L'article 120 de la loi du 26 décembre 2015 est abrogé le 31 décembre 2017.

Section 3

Modifications de la loi du 21 décembre 2009 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café

Art. 131

Dans l'article 7 de la loi du 21 décembre 2009 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café, modifié par la loi du 18 décembre 2015, le b) est remplacé par ce qui suit:

“b/1) les eaux, y compris les eaux minérales et les eaux gazéifiées, additionnées de sucre ou d'autres édulcorants, aromatisées ou non, et les autres boissons non alcooliques relevant du code NC 2202, à l'exception des boissons à base de lait, de soja ou de riz;

b/2) les eaux aromatisées, y compris les eaux minérales et les eaux gazéifiées, non additionnées de sucre ou d'autres édulcorants, relevant du code NC 2202;”

Art. 132

Dans l'article 13 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 26 décembre 2015, le paragraphe 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Lorsqu'elles sont mises à la consommation dans le pays, les boissons non alcoolisées sont soumises à un droit d'accise fixé comme suit:

a) les produits visés à l'article 7, a): 0 euro par hectolitre;

b) de in artikel 7, b/1), bedoelde producten: 11,9233 euro per hectoliter;

c) de in artikel 7, b/2), bedoelde producten: 6,8133 euro per hectoliter;

d) de in artikel 7, c), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

e) de in artikel 7, d), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

f) de in artikel 7, e), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

g) de in artikel 7, f), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

h) de in artikel 7, g), bedoelde producten: 0 euro per hectoliter;

i) de in artikel 7, h), bedoelde substanties:

— aangeboden onder vloeibare vorm: 71,5405 euro per hectoliter;

— aangeboden onder poeder- of korrelvorm of onder een andere vaste vorm: 119,2343 euro per 100 kg nettogewicht.”.

Afdeling 4

Wijzigingen van de programmawet van 27 december 2004

Art. 133

In artikel 419 van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder a), wordt vervangen door:

“a) gelode benzine van de GN-codes 2710 11 31, 2710 11 51 en 2710 11 59:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 393,7887 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

2° de bepaling onder b), wordt vervangen door:

“b) ongelode benzine van de GN-code 2710 11 49:

i) met een hoog zwavelgehalte en/of aromatische verbindingen:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

b) les produits visés à l'article 7, b/1): 11,9233 euros par hectolitre;

c) les produits visés à l'article 7, b/2): 6,8133 euros par hectolitre;

d) les produits visés à l'article 7, c): 3,7519 euros par hectolitre;

e) les produits visés à l'article 7, d): 3,7519 euros par hectolitre;

f) les produits visés à l'article 7, e): 3,7519 euros par hectolitre;

g) les produits visés à l'article 7, f): 3,7519 euros par hectolitre;

h) les produits visés à l'article 7, g): 0 euro par hectolitre;

i) les substances visées à l'article 7, h):

— présentées sous forme liquide: 71,5405 euros par hectolitre;

— présentées sous forme de poudre, granulés ou sous une autre forme solide: 119,2343 euros par 100 kilogrammes net.”.

Section 4

Modifications de la loi-programme du 27 décembre 2004

Art. 133

Dans l'article 419 de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le a) est remplacé par:

“a) essence au plomb des codes NC 2710 11 31, 2710 11 51 et 2710 11 59:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 393,7887 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

2° le b) est remplacé par:

“b) essence sans plomb du code NC 2710 11 49:

i) à haute teneur en soufre et/ou en aromatiques:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— bijzondere accijns: 356,4177 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

ii) met een laag zwavelgehalte en aromatische verbindingen:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 340,7080 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

3° de bepaling onder c), wordt vervangen door:

“c) ongelode benzine van de GN-codes 2710 11 41 en 2710 11 45:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 340,7080 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

4° de bepaling onder e), i), wordt vervangen door:

“e) gasolie van de GN-codes 2710 19 41, 2710 19 45 en 2710 19 49 met een zwavelgehalte van meer dan 10 mg/kg:

i) gebruikt als motorbrandstof:

— accijns: 198,3148 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 340,9734 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 14,8736 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

2° de bepaling onder f), i), wordt vervangen door:

“f) gasolie van de GN-code 2710 19 41 met een zwavelgehalte van niet meer dan 10 mg/kg:

i) gebruikt als motorbrandstof:

— accijns: 198,3148 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 325,2638 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 14,8736 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”.

— droit d'accise spécial: 356,4177 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;

ii) à faible teneur en soufre et aromatiques:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 340,7080 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

3° le c) est remplacé par:

“c) essence sans plomb des codes NC 2710 11 41 et 2710 11 45:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 340,7080 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

4° le e), i), est remplacé par:

“e) gasoil relevant des codes NC 2710 19 41, 2710 19 45 et 2710 19 49 d'une teneur en poids de soufre excédant 10 mg/kg:

i) utilisé comme carburant:

— droit d'accise: 198,3148 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 340,9734 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 14,8736 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

2° le f), i), est remplacé par:

“f) gasoil relevant du code NC 2710 19 41 d'une teneur en poids de soufre n'excédant pas 10 mg/kg:

i) utilisé comme carburant:

— droit d'accise: 198,3148 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 325,2638 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 14,8736 euros par 1 000 litres à 15 °C;”.

Art. 134

In artikel 420, § 3, 1°, van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “1 januari 2018” vervangen door de woorden “3 januari 2018”.

Art. 135

In artikel 420, § 3, 1°, van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “54,5197 euro per 1 000 liter bij 15 °C” vervangen door de woorden “61,7064 euro per 1 000 liter bij 15 °C”.

Art. 136

In artikel 420, § 3, 2°, iii) van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “48,65 euro per 1 000 liter bij 15 °C” vervangen door de woorden “55,70 euro per 1 000 liter bij 15 °C”.

Art. 137

In artikel 420, § 3, 2°, iv), van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “3,09 keer” vervangen door de woorden “2,43 keer”.

Afdeling 5*Wijzigingen van de programmawet van 1 juli 2016*

Art. 138

In het eerste, het tweede, en het laatste lid van artikel 119 van de programmawet van 1 juli 2016 worden de woorden “1 januari 2018” vervangen door de woorden “3 januari 2018”.

Afdeling 6*Inwerkingtreding*

Art. 139

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018, met uitzondering van artikel 127, dat in werking treedt op 1 januari 2019 en van artikel 133, dat in werking treedt op 3 januari 2018.

Art. 134

Dans l'article 420, § 3, 1°, de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “1er janvier 2018” sont remplacés par les mots “3 janvier 2018”.

Art. 135

Dans l'article 420, § 3, 1°, de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “54,5197 euros par 1 000 litres à 15 °C” sont remplacés par les mots “61,7064 euros par 1 000 litres à 15 °C”.

Art. 136

Dans l'article 420, § 3, 2°, iii) de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “48,65 euros par 1 000 litres à 15 °C” sont remplacés par les mots “55,70 euros par 1 000 litres à 15 °C”.

Art. 137

Dans l'article 420, § 3, 2°, iv), de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “3,09 fois” sont remplacés par les mots “2,43 fois”.

Section 5*Modifications de la loi-programme du 1er juillet 2016*

Art. 138

Dans le premier, le deuxième et le dernier alinéa de l'article 119 de la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “1er janvier 2018” sont remplacés par les mots “3 janvier 2018”.

Section 6*Entrée en vigueur*

Art. 139

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018, à l'exception de l'article 127 qui entre en vigueur le 1er janvier 2019 et de l'article 133 qui entre en vigueur le 3 janvier 2018.

HOOFDSTUK 6

Strijd tegen de fiscale fraude**Afdeling 1***Wijzigingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992*

Art. 140

In titel VII, hoofdstuk III, afdeling IV, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een artikel 333/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 333/3. Onverminderd de toepassing van artikel 333, kan de administratie, inzake roerende voorheffing, binnen de aanslagtermijn van artikel 358, § 2, de in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken verrichten voor de in artikel 358, § 1, 1°, vermelde jaren.”

Art. 141

In artikel 337 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het tweede en derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“De ambtenaren van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen, oefenen hun ambt uit wanneer zij tijdens een fiscale controle teneinde de correcte vestiging van de belasting te verzekeren, een beroep doen op de specifieke kennis en de ervaring van de personeelsleden van het Federaal Agentschap van de Schuld, zoals opgericht bij de Wet van 25 oktober 2016 houdende de oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld en opheffing van het Rentefonds.”;

2° wordt in het vroegere vierde lid, dat het vijfde lid wordt, de woorden “en het derde” ingevoegd tussen de woorden “het tweede” en het woord “lid”;

3° in het vroegere vijfde lid, dat het zesde lid wordt, wordt het woord “vierde” vervangen door het woord “vijfde”.

Art. 142

In titel VII, hoofdstuk IX, afdeling IV, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 442*quinquies* ingevoegd, luidende:

“Art. 442*quinquies*. De bepalingen van dit Wetboek doen geen afbreuk aan het recht van de Staat om het herstel van de schade te vorderen die kan bestaan uit de niet-betaling van de belastingen en de voorheffingen, interesten, fiscale boeten, belastingverhogingen en bijbehoren, door een burgerlijke partijstelling of door een aansprakelijkheidsvordering.”

CHAPITRE 6

Lutte contre la fraude fiscale**Section 1e***Modifications du Code des impôts sur les revenus 1992*

Art. 140

Dans le titre VII, chapitre III, section IV du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un article 333/3 rédigé comme suit:

“Art. 333/3. Sans préjudice de l’application de l’article 333, en matière de précompte mobilier l’administration peut procéder aux investigations visées au présent chapitre dans le délai d’imposition de l’article 358, § 2, pour les années mentionnées dans l’article 358, § 1er, 1°.”

Art. 141

Dans l’article 337 du même Code, modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° entre l’alinéa 2 et l’alinéa 3, il est inséré un alinéa rédigé comme suit:

“Les fonctionnaires de l’administration en charge de l’établissement des impôts sur les revenus, restent dans l’exercice de leurs fonctions lorsqu’ils font appel, durant un contrôle fiscal afin d’assurer un établissement correct de l’impôt, aux connaissances spécifiques et à l’expérience des membres du personnel de l’Agence Fédérale de la Dette telle que prévue par la loi du 25 octobre 2016 portant création de l’Agence fédérale de la Dette et suppression du Fonds des Rentes.”;

2° dans l’alinéa 4 ancien, devenant l’alinéa 5, les mots “et 3” sont insérés entre les mots “alinéa 2” et le mot “sont”;

3° dans l’alinéa 5 ancien, devenant l’alinéa 6, les mots “alinéa 4” sont remplacés par les mots “alinéa 5”.

Art. 142

Dans le titre VII, chapitre IX, section IV, du même Code, il est inséré un article 442*quinquies*, rédigé comme suit:

“Art. 442*quinquies*. Les dispositions du présent Code ne font pas obstacle au droit pour l’État de demander la réparation du dommage pouvant consister dans le non-paiement des impôts et des précomptes, des intérêts, des amendes fiscales, des accroissements et des accessoires, par la constitution de partie civile ou par l’action en responsabilité.”

Art. 143

In artikel 443ter, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord "toepassing" vervangen door de woorden "vestiging, de inning";

b) dit artikel wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

"§ 3. Elke strafrechtelijke vervolging als bedoeld in artikel 22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering betreffende de misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 452 schorst de verjaring van de belastingen en de voorheffingen die erop betrekking hebben.

De schorsing vangt aan met het op gang brengen van de strafvordering, en eindigt met het staken van de strafrechtelijke vervolging, het verval van de strafvordering of wanneer het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan voor de misdrijven bedoeld in het eerste lid."

Art. 144

Artikel 458 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 december 1996, wordt vervangen als volgt:

"Art. 458. Personen die als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 452 werden veroordeeld, zijn hoofdelijk gehouden tot betaling van de ontdoken belasting en de interesten verschuldigd door de belastingsschuldige op wiens naam de belasting werd ingekohierd.

De personen beschuldigd als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 452 zijn eveneens hoofdelijk gehouden tot betaling van de ontdoken belasting en de interesten, zoals bedoeld in het eerste lid, wanneer de feiten die de misdrijven opleveren bewezen verklaard zijn, onder meer wanneer zij genieten van:

1° een opschorting van de uitspraak van de veroordeling of een uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen voorzien in de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

2° een eenvoudig schuldigverklaring voorzien in artikel 21ter van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

3° de procedure van voorafgaande erkenning van schuld bedoeld in artikel 216 van het Wetboek van Strafvordering.

De natuurlijke personen of de rechtspersonen zijn burgerlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de geldboeten en kosten die het gevolg zijn van de veroordelingen welke krachtens de artikelen 449 tot 456 tegen hun gemachtigden of hun bestuurders, zaakvoerders of vereffenaars, in het kader van de uitoefening van hun functie, in rechte of in feite, zijn uitgesproken."

Art. 143

A l'article 443ter, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots "à la perception" sont insérés entre les mots "à l'établissement" et les mots "ou au recouvrement";

b) cet article est complété par un paragraphe 3, rédigé comme suit:

"§ 3. Toute poursuite pénale visée à l'article 22 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale relative aux infractions visées aux articles 449 à 452 suspend le cours de la prescription des impôts et des précomptes y afférents.

La suspension débute dès que l'action publique est mise en mouvement et se termine par l'abandon des poursuites pénales, l'extinction de l'action publique ou lorsque le jugement ou l'arrêt est coulé en force de chose jugée pour les infractions visées à l'alinéa 1er."

Art. 144

L'article 458, du même Code, modifié par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 458. Les personnes qui auront été condamnées comme auteurs ou complices d'infractions visées aux articles 449 à 452, seront solidairement tenues au paiement de l'impôt éludé et des intérêts dus par le redevable au nom duquel l'impôt a été enrôlé.

Les personnes prévenues comme auteurs ou complices d'infractions visées aux articles 449 à 452 seront également solidairement tenues au paiement de l'impôt éludé et des intérêts, comme visés à l'alinéa 1er, lorsque les faits constitutifs de préventions sont déclarés établis, entre autres lorsqu'elles bénéficient:

1° d'une suspension du prononcé de la condamnation ou d'un sursis à l'exécution des peines prévus par la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation;

2° d'une condamnation par simple déclaration de culpabilité prévue à l'article 21ter du Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle;

3° de la procédure de déclaration préalable de culpabilité prévue à l'article 216 du Code d'instruction criminelle.

Les personnes physiques ou morales seront civilement et solidairement responsables des amendes et des frais résultant des condamnations prononcées en vertu des articles 449 à 456 contre leurs préposés ou leurs administrateurs, gérants ou liquidateurs dans le cadre de l'exercice de leurs fonctions, en droit ou en fait."

Afdeling 2

Omzetting van de Richtlijn 2016/2258/EU van de Raad van 6 december 2016 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft toegang tot anti-witwasinlichtingen door belastingautoriteiten

Art. 145

Deze afdeling voorziet in de omzetting van de Richtlijn 2016/2258/EU van de Raad van 6 december 2016 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft toegang tot anti-witwasinlichtingen door belastingautoriteiten.

Art. 146

In artikel 322, § 1, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 27 april 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een lid wordt tussen het eerste en het tweede lid ingevoegd, luidende:

“De administratie mag, wat een bepaalde belastingplichtige betreft, het register van de uiteindelijke begunstigen, genaamd UBO-register, gehouden binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie en opgericht bij artikel 73 van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, raadplegen teneinde de juiste heffing van de belasting te verzekeren.

2° in het vroegere tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden “het recht om derden te horen en om een onderzoek in te stellen” vervangen door de woorden “het recht om derden te horen, om het UBO-register te consulteren en om een onderzoek in te stellen”.

Art. 147

In artikel 338 van hetzelfde Wetboek, vervangen door de wet van 17 augustus 2013 wordt een paragraaf 24/1 ingevoegd, luidende:

“§ 24/1. De Belgische bevoegde autoriteit bezorgt de buitenlandse belastingautoriteiten op verzoek de gegevens die worden gehouden in het register van de uiteindelijke begunstigen, genaamd UBO-register, gehouden binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie en opgericht bij artikel 73 van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, evenals de AML-mechanismen, -procedures, -documenten en -inlichtingen bedoeld in de artikelen 13, 30, 31 en 40 van de Richtlijn 2015/849/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening nr. 648/2012/EU

Section 2

Transposition de la Directive 2016/2258/UE du Conseil du 6 décembre 2016 modifiant la Directive 2011/16/UE en ce qui concerne l'accès des autorités fiscales aux informations relatives à la lutte contre le blanchiment de capitaux

Art. 145

La présente section prévoit la transposition de la Directive 2016/2258/UE du Conseil du 6 décembre 2016 modifiant la Directive 2011/16/UE en ce qui concerne l'accès des autorités fiscales aux informations relatives à la lutte contre le blanchiment de capitaux.

Art. 146

Dans l'article 322, § 1er, du même Code, modifié par la loi du 27 avril 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° un alinéa rédigé comme suit est inséré entre l'alinéa 1er et 2:

“L'administration peut, en ce qui concerne un contribuable déterminé, consulter le registre des bénéficiaires effectifs, dénommé registre UBO, tenu au sein de l'Administration générale de la Trésorerie et créé par l'article 73 de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces, à l'effet d'assurer la juste perception de l'impôt.

2° dans l'alinéa 2 ancien, devenant l'alinéa 3, les mots “le droit d'entendre des tiers et de procéder à des enquêtes” sont remplacés par les mots “le droit d'entendre des tiers, de consulter le registre UBO et de procéder à des enquêtes”.

Art. 147

Dans l'article 338 du même Code, remplacé par la loi du 17 août 2013, il est inséré un paragraphe 24/1 rédigé comme suit:

“§ 24/1. L'autorité compétente belge fournit sur demande aux autorités fiscales étrangères les données tenues au registre des bénéficiaires effectifs dénommé registre UBO, tenu au sein de l'Administration générale de la Trésorerie et créé par l'article 73 de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces et aux mécanismes, procédures, documents et informations visés aux articles 13, 30, 31 et 40 de la Directive 2015/849/UE du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2015 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux ou du financement du terrorisme, modifiant le règlement n°648/2012/UE du Parlement européen et du Conseil abrogeant la Directive 2005/60/CE du

van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie.”.

Afdeling 3

Wijziging aan het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

Art. 148

Artikel 73*sexies* van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73*sexies*. De personen die als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 73 en 73*bis* werden veroordeeld, zijn hoofdelijk gehouden tot betaling van de ontdoken belasting en interesten verschuldigd door de oorspronkelijke schuldenaar van de belasting.

De personen beschuldigd als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 73 en 73*bis* zijn eveneens hoofdelijk gehouden tot betaling van de ontdoken belasting en de interesten, zoals bedoeld in het eerste lid, wanneer de bestanddelen van de misdrijven bewezen verklaard zijn, onder meer wanneer ze genieten van:

1° een opschorting van de uitspraak van de veroordeling of een uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen voorzien in de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

2° een veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring voorzien in artikel 21*ter* van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

3° de procedure van voorafgaande erkenning van schuld bedoeld in artikel 216 van het Wetboek van Strafvordering.

De natuurlijke personen of de rechtspersonen zijn burgerlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de geldboeten en kosten die het gevolg zijn van de veroordelingen welke krachtens de artikelen 73 tot 73*quater* tegen hun aangestelden of hun bestuurders, zaakvoerders of vereffenaars, in het kader van de uitoefening van hun functie, in rechte of in feite, zijn uitgesproken.”.

Art. 149

In artikel 83, § 1, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, gewijzigd bij de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de eerste zin van het eerste lid wordt, aangevuld met de woorden: “, met uitsluiting van artikel 2244, § 2.”;

b) in paragraaf 1, tweede lid worden de woorden “tot de toepassing of de invordering van de belasting” vervangen door

Parlement européen et du Conseil et la Directive 2006/70/CE de la Commission.”.

Section 3

Modification du Code de la taxe sur la valeur ajoutée

Art. 148

L'article 73*sexies*, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, inséré par la loi du 10 février 1981, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73*sexies*. Les personnes qui auront été condamnées comme auteurs ou complices d'infractions visées aux articles 73 et 73*bis* seront solidairement tenues au paiement de la taxe éludée et des intérêts dus par le redevable initial de la taxe.

Les personnes prévenues comme auteurs ou complices d'infractions aux articles 73 et 73*bis* seront également solidairement tenues au paiement de la taxe éludée et des intérêts, comme visés à l'alinéa 1er, lorsque les faits constitutifs des préventions sont déclarés établis, entre autres lorsqu'elles bénéficient:

1° d'une suspension du prononcé de la condamnation ou d'un sursis à l'exécution des peines prévus par la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation;

2° d'une condamnation par simple déclaration de culpabilité prévue à l'article 21*ter* du Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle;

3° de la procédure de déclaration préalable de culpabilité prévue à l'article 216 du Code d'instruction criminelle.

Les personnes physiques ou morales seront civilement et solidairement responsables des amendes et des frais résultant des condamnations prononcées en vertu des articles 73 à 73*quater* contre leurs préposés ou leurs administrateurs, gérants ou liquidateurs dans le cadre de l'exercice de leurs fonctions, en droit ou en fait.”.

Art. 149

A l'article 83, 1er, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, modifié par la loi du 15 mars 1999,, les modifications suivantes sont apportées:

la première phrase de l'alinéa 1er est complétée par les mots “, à l'exclusion de l'article 2244, § 2.”;

b) dans le paragraphe 1er, alinéa 2, les mots “à l'application ou au recouvrement de la taxe” sont remplacés par les mots

de woorden “tot de vestiging, de inning of de invordering van de belasting, de interesten en de fiscale geldboeten”;

c) het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

“§ 3. Elke strafrechtelijke vervolging als bedoeld in artikel 22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering betreffende de misdrijven bedoeld in artikel 73 en 73*bis* schorst de verjaring van de vordering tot voldoening van de belasting, de interesten en de fiscale geldboeten die erop betrekking hebben.

De schorsing vangt aan met het op gang brengen van de strafvordering, en eindigt met het staken van de strafrechtelijke vervolging, het verval van de strafvordering of wanneer het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan voor de misdrijven bedoeld in het eerste lid.”

Art. 150

In hoofdstuk XVI van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 93undeciesE ingevoegd, luidende:

“Art. 93undeciesE. De bepalingen van dit Wetboek doen geen afbreuk aan het recht van de Staat om het herstel van de schade te vorderen die kan bestaan uit de niet-betaling van de belasting, interesten, fiscale geldboeten en bijbehoren door een burgerlijke partijstelling of door een aansprakelijkheidsvordering.”

Afdeling 4

Wijzigingen aan het Wetboek der Successierechten

Art. 151

Artikel 72 van het Wetboek der successierechten, vervangen bij de wet van 10 februari 1981 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De personen beschuldigd als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 133 en 133*bis* zijn eveneens gehouden tot betaling van de ontdoken rechten, de interesten en de fiscale boeten wanneer de bestanddelen van de misdrijven bewezen verklaard zijn, onder meer wanneer ze genieten van:

1° een opschorting van de uitspraak van de veroordeling of een uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen voorzien in de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

2° een veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring voorzien in artikel 21*ter* van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

3° de procedure van voorafgaande erkenning van schuld bedoeld in artikel 216 van het Wetboek van Strafvordering.”

“à l'établissement, à la perception ou au recouvrement de la taxe, des intérêts et des amendes fiscales”;

c) l'article est complété par un paragraphe 3 rédigé comme suit:

“§ 3. Toute poursuite pénale visée à l'article 22 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale relatives aux infractions visées aux articles 73 et 73*bis* suspend le cours de la prescription de l'action en recouvrement de la taxe, des intérêts et des amendes fiscales y afférents.

La suspension débute dès que l'action publique est mise en mouvement et se termine par l'abandon des poursuites pénales, l'extinction de l'action publique ou lorsque le jugement ou l'arrêt est coulé en force de chose jugée pour les infractions visées à l'alinéa 1er.”

Art. 150

Dans le chapitre XVI, du même Code, il est inséré un article 93undeciesE rédigé comme suit:

“Art. 93undeciesE. Les dispositions du présent Code ne font pas obstacle au droit pour l'État de demander la réparation du dommage pouvant consister dans le non-paiement de la taxe, des intérêts, des amendes fiscales et des accessoires, par la constitution de partie civile ou par l'action en responsabilité”.

Section 4

Modifications au Code des droits de succession

Art. 151

L'article 72 du Code des droits de succession, remplacé par la loi du 10 février 1981, est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Les personnes prévenues comme auteurs ou complices d'infractions visées aux articles 133 et 133*bis* seront également tenues au paiement des droits éludés, des intérêts et des amendes fiscales, lorsque les faits constitutifs de préventions sont déclarés établis, entre autres lorsqu'elles bénéficient:

1° d'une suspension du prononcé de la condamnation ou d'un sursis à l'exécution des peines prévus par la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation;

2° d'une condamnation par simple déclaration de culpabilité prévue à l'article 21*ter* du Titre préliminaire du Code d'instruction criminelle;

3° de la procédure de déclaration préalable de culpabilité prévue à l'article 216 du Code d'instruction criminelle.”

Art. 152

In artikel 133*sexies*, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden de woorden “beheerders, zaakvoerders of vereffenaars” vervangen door de woorden “hun bestuurders, zaakvoerders of vereffenaars, in het kader van de uitoefening van hun functie, in rechte of in feite”.

Art. 153

In het hoofdstuk XV van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 140/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 140/3. Elke strafrechtelijke vervolging als bedoeld in artikel 22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering betreffende de misdrijven bedoeld in artikel 133 en 133*bis* schorst de verjaring van de vordering tot voldoening van de rechten, de interesten en de fiscale geldboeten die erop betrekking hebben.

De schorsing vangt aan met het op gang brengen van de strafvordering, en eindigt met het staken van de strafrechtelijke vervolging, het verval van de strafvordering of wanneer het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan voor de misdrijven bedoeld in het eerste lid.

Art. 154

In het hoofdstuk XVIII van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 146*quinquies* ingevoegd, luidende:

“Art. 146*quinquies*. De bepalingen van dit Wetboek doen geen afbreuk aan het recht van de Staat om het herstel van de schade te vorderen die kan bestaan uit de niet-betaling van de rechten, interesten, fiscale geldboeten en bijbehoren door een burgerlijke partijstelling of door een aansprakelijkheidsvordering.”

Afdeling 5*Wijzigingen aan het Wetboek diverse rechten en taksen*

Art. 155

Artikel 202/9 van het Wetboek diverse rechten en taksen, gewijzigd bij de wet van 19 december 2006, waarvan de huidige tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt aangevuld met twee paragrafen, luidende:

“§ 2. Elk rechtsgeding met betrekking tot de vestiging, de inning of de invordering van de diverse rechten en taksen dat wordt ingesteld door de Belgische Staat, door de schuldenaar van deze diverse rechten en taksen of door ieder ander persoon die gehouden is tot de betaling van de schuld op grond van dit Wetboek, van de besluiten genomen ter uitvoering ervan of van het gemeen recht, schorst de verjaring.

Art. 152

Dans l'article 133*sexies*, du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, les mots “administrateurs, gérants ou liquidateurs” sont remplacés par les mots “administrateurs, gérants ou liquidateurs, dans le cadre de l'exercice de leurs fonctions, en droit ou en fait”.

Art. 153

Dans le chapitre XV du même Code, il est inséré un article 140/3 rédigé comme suit:

“Art. 140/3. Toute poursuite pénale visée à l'article 22 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale relatives aux infractions visées aux articles 133 et 133*bis* suspend le cours de la prescription de l'action en recouvrement des droits, des intérêts et des amendes fiscales y afférents.

La suspension débute dès que l'action publique est mise en mouvement et se termine par l'abandon des poursuites pénales, l'extinction de l'action publique ou lorsque le jugement ou l'arrêt est coulé en force de chose jugée pour les infractions visées à l'alinéa 1er.”

Art. 154

Dans le chapitre XVIII du même Code, il est inséré un article 146*quinquies* rédigé comme suit:

“Art. 146*quinquies*. Les dispositions du présent Code ne font pas obstacle au droit pour l'État de demander la réparation du dommage pouvant consister dans le non-paiement des droits, des intérêts, des amendes fiscales et des accessoires, par la constitution de partie civile ou par l'action en responsabilité .”.

Section 5*Modifications au Code des droits et taxes divers*

Art. 155

L'article 202/9 du Code des droits et taxes divers, modifié la loi du 19 décembre 2006, dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, est complété par deux paragraphes rédigés comme suit:

“§ 2. Toute instance en justice relative à l'établissement, la perception ou au recouvrement des droits et taxes divers, qui est introduite par l'État belge, par le redevable de ces droits et taxes divers ou par toute autre personne tenue au paiement de la dette en vertu du présent Code, des arrêts pris pour son exécution ou du droit commun, suspend le cours de la prescription.

De schorsing vangt aan met de akte van rechtsingang en eindigt wanneer de rechterlijke beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 3. Elke strafrechtelijke vervolging als bedoeld in artikel 22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering betreffende de misdrijven bedoeld in artikel 207 en 207bis schorst de verjaring van de vordering tot voldoening van de rechten of de taksen, de interesten en de fiscale geldboeten die erop betrekking hebben.

De schorsing vangt aan met het op gang brengen van de strafvordering, en eindigt met het staken van de strafrechtelijke vervolging, het verval van de strafvordering of wanneer het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan voor de misdrijven bedoeld in het eerste lid.”

Art. 156

In artikel 207sexies, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het eerste lid wordt aangevuld met de woorden “en de interesten verschuldigd door de oorspronkelijke belastingschuldige.”;

b) tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“De personen beschuldigd als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 207 en 207bis zijn eveneens hoofdelijk gehouden tot betaling van de ontdoken rechten of taksen en de interesten, zoals bedoeld in het eerste lid, wanneer de bestanddelen van de misdrijven beezen verklaard zijn, onder meer wanneer ze genieten van:

1° een opschorting van de uitspraak van de veroordeling of een uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen voorzien in de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

2° een veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring voorzien in artikel 21ter van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

3° de procedure van de voorafgaande erkenning van schuld bedoeld in artikel 216 van het Wetboek van Strafvordering.”;

c) in het vroegere tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden “beheerders, zaakvoerders of vereffenaars” vervangen door de woorden “hun bestuurders, zaakvoerders of vereffenaars, in het kader van de uitoefening van hun functie, in rechte of in feite”.

Art. 157

In Boek III, Titel V, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 211ter ingevoegd, luidende:

La suspension débute avec l’acte introductif d’instance et se termine lorsque la décision judiciaire est coulée en force de chose jugée.

§ 3. Toute action pénale visée à l’article 22 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale, relatives aux infractions visées aux articles 207 et 207bis suspend la prescription de l’action en recouvrement du droit, de la taxe, des intérêts et des amendes fiscales y afférents.

La suspension débute dès que l’action publique est mise en mouvement et se termine par l’abandon des poursuites pénales, l’extinction de l’action publique ou lorsque le jugement ou l’arrêt est coulé en force de chose jugée pour les infractions visées à l’alinéa 1er.”

Art. 156

A l’article 207sexies du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, les modifications suivantes sont apportées:

a) l’alinéa 1er est complété par les mots “et des intérêts dus par le redevable initial.”;

b) un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

“Les personnes prévenues comme auteurs ou complices d’infractions visées aux articles 207 et 207bis seront également solidairement tenues au paiement des droits éludés ou des taxes éludées et des intérêts, comme visés à l’alinéa 1er lorsque les faits constitutifs des préventions sont déclarés établis, entre autres lorsqu’elles bénéficient:

1° d’une suspension du prononcé de la condamnation ou d’un sursis à l’exécution des peines prévus par la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation;

2° d’une condamnation par simple déclaration de culpabilité prévue à l’article 21ter du Titre préliminaire du Code d’instruction criminelle;

3° de la procédure de déclaration préalable de culpabilité prévue à l’article 216 du Code d’instruction criminelle.”;

c) dans l’alinéa 2 ancien, devenant l’alinéa 3, les mots “administrateurs, gérants ou liquidateurs” sont remplacés par les mots “administrateurs, gérants ou liquidateurs, dans le cadre de l’exercice de leurs fonctions, en droit ou en fait”.

Art. 157

Dans le livre III, Titre V, du même Code, il est inséré un article 211ter, rédigé comme suit:

“Art. 211ter. De bepalingen van dit Wetboek doen geen afbreuk aan het recht van de Staat om het herstel van de schade te vorderen die kan bestaan uit de niet-betaling van de rechten, de taksen, interesten, fiscale geldboeten en bijbehoren door een burgerlijke partijstelling of door een aansprakelijkheidsvordering.”

Afdeling 6

Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 158

In artikel 207*quater*, van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het eerste lid wordt aangevuld met de woorden “en de interesten verschuldigd door de oorspronkelijke belastingschuldige.”;

b) tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“De personen beschuldigd als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 206 en 206*bis* zijn eveneens gehouden tot betaling van de ontdoken rechten en de interesten zoals bedoeld in het eerste lid, wanneer de bestanddelen van de misdrijven bewezen verklaard zijn, onder meer wanneer ze genieten van:

1° een opschorting van de uitspraak van de veroordeling of een uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen voorzien in de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

2° een veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring voorzien in artikel 21ter van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

3° de procedure van voorafgaande erkenning van schuld bedoeld in artikel 216 van het Wetboek van Strafvordering.”;

c) in het vroegere tweede lid, dat het derde lid wordt, worden de woorden “beheerders, zaakvoerders of vereffenaars” vervangen door de woorden “hun bestuurders, zaakvoerders of vereffenaars, in het kader van de uitoefening van hun functie, in rechte of in feite”.

Art. 159

Artikel 218 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 218. Elke strafrechtelijke vervolging als bedoeld in artikel 22 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering betreffende de misdrijven bedoeld in artikel

“Art. 211ter. Les dispositions du présent Code ne font pas obstacle au droit pour l’État de demander la réparation du dommage pouvant consister dans le non-paiement des droits, des taxes, des intérêts, des amendes fiscales et des accessoires, par la constitution de partie civile ou par l’action en responsabilité .”.

Section 6

Modifications au Code des droits d’enregistrement, d’hypothèque et de greffe

Art. 158

A l’article 207*quater* du Code des droits d’enregistrement, d’hypothèque et de greffe, inséré par la loi du 10 février 1981, les modifications suivantes sont apportées:

a) l’alinéa 1er est complété par les mots “et des intérêts dus par le redevable initial. “;

b) un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

“Les personnes prévenues comme auteurs ou complices d’infractions visées aux articles 206 et 206*bis* seront également tenues au paiement des droits éludés et des intérêts comme visés à l’alinéa 1er, lorsque les faits constitutifs de préventions sont déclarés établis, entre autres lorsqu’elles bénéficient:

1° d’une suspension du prononcé de la condamnation ou d’un sursis à l’exécution des peines prévus par la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation;

2° d’une condamnation par simple déclaration de culpabilité prévue à l’article 21ter du Titre préliminaire du Code d’instruction criminelle;

3° de la procédure de déclaration préalable de culpabilité prévue à l’article 216 du Code d’instruction criminelle.”;

c) dans l’alinéa 2 ancien, devenant l’alinéa 3, les mots “administrateurs, gérants ou liquidateurs” sont remplacés par les mots “administrateurs, gérants ou liquidateurs, dans le cadre de l’exercice de leurs fonctions, en droit ou en fait”.

Art. 159

L’article 218, du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 218. Toute poursuite pénale visée à l’article 22 du Titre préliminaire du Code de procédure pénale relatives aux infractions visées aux articles 206 et 206*bis* suspend le cours

206 en 206bis schorst de verjaring van de vordering tot voldoening van de rechten, de interesten en de fiscale geldboeten die erop betrekking hebben.

De schorsing vangt aan met het op gang brengen van de strafvordering, en eindigt met het staken van de strafrechtelijke vervolging, het verval van de strafvordering of wanneer het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan voor de misdrijven bedoeld in het eerste lid.”

Art. 160

In het hoofdstuk XV, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 225quater ingevoegd, luidende:

“Art. 225quater. De bepalingen van dit Wetboek doen geen afbreuk aan het recht van de Staat om het herstel van de schade te vorderen die kan bestaan uit de niet-betaling van de rechten, interesten, fiscale geldboeten en bijbehoren door een burgerlijke partijstelling of door een aansprakelijkheidsvordering.”

Afdeling 7

Wijzigingen aan het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 161

In artikel 2, eerste lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, voor het laatst gewijzigd bij de wet van 17 augustus 2013, wordt het woord “442quinquies,” ingevoegd tussen het woord “442,” en het woord “443bis”.

HOOFDSTUK 7

Wijziging van de domaniale wet van 22 december 1949

Art. 162

Artikel 4 van de domaniale wet van 22 december 1949, vervangen bij de wet van 1 juli 2016, wordt vervangen als volgt:

“Art. 4. § 1. Een aanmaning tot betaling, die een uittreksel bevat uit het bijzonder kohier of uit de administratieve uitvoerbare titel met vermelding van de datum van uitvoerbaarverklaring van dit bijzonder kohier of van deze administratieve uitvoerbare titel, of die een afschrift van de uitgifte van de rechterlijke beslissing bevat, wordt aan de schuldenaar verzonden. De aanmaning tot betaling heeft uitwerking vanaf de derde werkdag volgend op haar verzending.

Indien de schuldenaar geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft, wordt deze aanmaning tot betaling verstuurd naar de procureur des Konings te Brussel.

§ 2. De niet-fiscale schuldvordering kan niet worden ingevorderd door middelen van tenuitvoerlegging dan na het

de la prescription de l’action en recouvrement des droits, des intérêts et des amendes fiscales y afférents.

La suspension débute dès que l’action publique est mise en mouvement et se termine par l’abandon des poursuites pénales, l’extinction de l’action publique ou lorsque le jugement ou l’arrêt est coulé en force de chose jugée pour les infractions visées à l’alinéa 1er.”

Art. 160

Dans le Chapitre XV, du même Code, il est inséré un article 225quater, rédigé comme suit:

“Art. 225quater. Les dispositions du présent Code ne font pas obstacle au droit pour l’État de demander la réparation du dommage pouvant consister dans le non-paiement des droits, des intérêts, des amendes fiscales et des accessoires, par la constitution de partie civile ou par l’action en responsabilité.”

Section 7

Modifications au Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Art. 161

Dans l’article 2, alinéa 1er, du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus, modifié en dernier lieu par la loi du 17 août 2013, le mot “442quinquies,” est inséré entre le mot “442,” et le mot “443bis”.

CHAPITRE 7

Modifications de la loi domaniale du 22 décembre 1949

Art. 162

L’article 4 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, remplacé par la loi du 1er juillet 2016, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 4. § 1er. Une sommation de payer contenant un extrait du rôle spécial ou du titre exécutoire administratif mentionnant la date d’exécutoire de ce rôle spécial ou de ce titre exécutoire administratif, ou une copie de l’expédition de la décision judiciaire, est adressée au débiteur. La sommation de payer a effet à compter du troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi.

Lorsque le débiteur n’a pas de domicile connu en Belgique ou à l’étranger, cette sommation de payer est adressée au procureur du Roi à Bruxelles.

§ 2. La créance non fiscale ne peut être recouvrée par voies d’exécution qu’à l’expiration d’un délai d’un mois à

verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling bedoeld in paragraaf 1, behalve indien de rechten van de Schatkist in het gedrang komen, in welk geval zij kan worden ingevorderd door middelen van tenuitvoerlegging te rekenen vanaf deze uitwerkingsdatum.

§ 3. Deze aanmaning tot betaling geldt als ingebrekestelling en doet, vanaf haar uitwerkingsdatum, de moratoire interesten lopen, verschuldigd aan de wettelijke rentevoet in fiscale zaken.

Wanneer een specifieke wettelijke of reglementaire bepaling of de in kracht van gewijsde getreden rechterlijke beslissing houdende veroordeling tot betaling van de niet-fiscale schuldvordering de moratoire interesten eerder doet lopen, komen de moratoire interesten bedoeld in het eerste lid voor de toekomst in de plaats daarvan te rekenen vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling.

De moratoire interesten bedoeld in het eerste lid worden per kalendermaand berekend op het nog verschuldigde bedrag van de niet-fiscale schuldvordering in hoofdsom, afgerond op het lagere veelvoud van 10 euro; de maand waarin de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling valt, wordt niet meegerekend, doch de maand waarin de betaling plaatsvindt, wordt voor een gehele maand geteld. De interesten van een maand worden niet aangerekend wanneer zij geen 5 euro bedragen.”.

Art. 163

In artikel 5, § 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2016, wordt het derde lid vervangen als volgt:

“De niet-fiscale schuldvordering kan evenwel slechts lastens de medeschuldenaars worden ingevorderd door middelen van tenuitvoerlegging:

1° wanneer hen een aanmaning tot betaling werd verstuurd, die een uittreksel bevat uit het bijzonder kohier of uit de administratieve uitvoerbare titel met vermelding van de datum van uitvoerbaarverklaring van dit bijzonder kohier of van deze administratieve uitvoerbare titel. De aanmaning tot betaling heeft uitwerking vanaf de derde werkdag volgend op haar verzending.

Indien de schuldenaar geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft, wordt deze aanmaning tot betaling verstuurd naar de procureur des Konings te Brussel.

2° na het verstrijken van een termijn van een maand vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling bedoeld in 1°, behalve indien de rechten van de Schatkist in het gedrang komen.”.

compter de la date d'effet de la sommation de payer visée au paragraphe 1er, sauf si les droits du Trésor sont en péril, auquel cas elle peut être recouvrée par voie d'exécution à compter de cette date d'effet.

§ 3. Cette sommation de payer vaut mise en demeure et fait courir, à compter de sa date d'effet, les intérêts moratoires dus au taux d'intérêt légal en matière fiscale.

Lorsqu'une disposition légale ou réglementaire particulière ou la décision judiciaire coulée en force de chose jugée portant condamnation au paiement de la créance non fiscale fait courir antérieurement des intérêts moratoires, les intérêts moratoires visés à l'alinéa 1er se substituent pour l'avenir à ceux-ci à compter de la date d'effet de la sommation de payer.

Les intérêts moratoires visés à l'alinéa 1er sont calculés par mois civil sur le montant restant dû de la créance non fiscale en principal, arrondi au multiple inférieur le plus proche de 10 euros; le mois de la date d'effet de la sommation de payer est négligé, mais le mois au cours duquel a lieu le paiement est compté pour un mois entier. Les intérêts d'un mois ne sont réclamés que s'ils atteignent 5 euros.”.

Art. 163

Dans l'article 5, § 3, de la même loi, inséré par la loi du 1er juillet 2016, l'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

“La créance non fiscale ne peut toutefois être recouvrée par voies d'exécution à charge des codébiteurs que:

1° si une sommation de payer contenant un extrait du rôle spécial ou du titre exécutoire administratif mentionnant la date d'exécutoire de ce rôle spécial ou de ce titre exécutoire administratif leur est adressée. La sommation de payer a effet à compter du troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi.

Lorsque le codébiteur n'a pas de domicile connu en Belgique ou à l'étranger, cette sommation de payer est adressée au procureur du Roi à Bruxelles.

2° à l'expiration d'un délai d'un mois à compter de la date d'effet de la sommation de payer visée au 1°, sauf si les droits du Trésor sont en péril.”.

Art. 164

In artikel 9, paragraaf 2, eerste lid van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2016, worden de woorden “de kennisgeving” vervangen door de woorden “de uitwerkingsdatum”.

HOOFDSTUK 8

Centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden**Afdeling 1**

De betalingen op de financiële rekening “Inning en Invordering” van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen

Art. 165

§ 1. In afwijking van de aanrekeningregels die bepaald zijn in de fiscale wetboeken en de uitvoeringsbesluiten ervan, mag een persoon, wanneer hij verschillende fiscale en niet-fiscale schulden verschuldigd is waarvan de betaling moet gebeuren op de financiële rekening “Inning en Invordering” van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen, meedelen welke schuld hij wil aanzuiveren ofwel bij elke betaling die hij verricht via het elektronische platform van de Federale Overheidsdienst Financiën, ofwel wanneer hij het voorafgaand aan zijn betaling aanvraagt bij de daartoe door de Koning aangewezen dienst.

De aanrekening van de betaling op elk van de schulden die de persoon overeenkomstig het eerste lid wenst te vereffenen, wordt niettegenstaande elke andersluidende mededeling van deze persoon en onverminderd de toepassing van artikel 23 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, in de onderstaande volgorde uitgevoerd:

1° op de door de Federale Overheidsdienst Financiën gemaakte kosten van alle aard;

2° op de nalatigheidsinteressen;

3° op de verhogingen en de fiscale of administratieve geldboeten;

4° op de nog verschuldigde schuld in hoofdsom.

§ 2. Bij gebrek aan deze mededeling, worden de betalingen die om welke reden dan ook worden verricht op de financiële rekening bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, en die op naam van die persoon geregistreerd zijn, naar keuze van de bevoegde ambtenaar aangerekend, onder voorbehoud:

a) dat, onverminderd de toepassing van artikel 23, 1° en 2°, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën,

Art. 164

Dans l'article 9, paragraphe 2, alinéa 1er de la même loi, inséré par la loi du 1er juillet 2016, les mots “de la notification” sont remplacés par les mots “de la date d'effet”.

CHAPITRE 8

Centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales**Section 1re**

Des paiements au compte financier de “Perception et Recouvrement” de l'administration du Service public fédéral Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances fiscales et non fiscales

Art. 165

§ 1er. Par dérogation aux règles d'imputation prévues par les codes fiscaux et leurs arrêtés d'exécution, lorsqu'une personne est redevable de différentes dettes fiscales et non fiscales dont le paiement doit être effectué au compte financier de “Perception et Recouvrement” de l'administration du Service public fédéral Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances fiscales et non fiscales, cette personne peut indiquer ce qu'elle entend apurer soit lors de chaque paiement qu'elle effectue par l'intermédiaire de la plate-forme électronique mise à sa disposition par le Service public fédéral Finances, soit lorsqu'elle le demande préalablement à son paiement auprès du service désigné à cette fin par le Roi.

En ce qui concerne chacune des dettes que la personne a indiqué vouloir acquitter conformément à l'alinéa 1er, l'imputation est effectuée, nonobstant toute indication contraire de cette personne et sans préjudice de l'application de l'article 23 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, selon l'ordre suivant:

1° sur les frais de toute nature exposés par le Service public fédéral Finances;

2° sur les intérêts de retard;

3° sur les accroissements et les amendes fiscales ou administratives;

4° sur la dette en principal restant due.

§ 2. A défaut de cette indication, les paiements effectués, à quelque titre que ce soit, au compte financier visé au paragraphe 1er, alinéa 1er, et qui sont enregistrés au nom de cette personne, sont imputés au choix du fonctionnaire compétent, sous réserve:

a) que, sans préjudice de l'application de l'article 23, 1° et 2°, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, les paiements sont

de betalingen bij voorrang worden aangerekend op de door de Federale Overheidsdienst Financiën gemaakte kosten van alle aard, ongeacht de schulden waarop ze betrekking hebben;

b) dat, onverminderd de toepassing van a) en van artikel 23, 3° tot 6°, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, de aanrekening van de betaling op elk van de schulden die de bevoegde ambtenaar wil aanzuiveren, in de volgende volgorde wordt uitgevoerd: eerst op de nalatigheidsinteressen, vervolgens op de verhogingen en de fiscale of administratieve geldboeten en ten slotte op de nog verschuldigde schuld in hoofdsom.

§ 3. De financiële rekening “Inning en Invordering” bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, wordt vastgelegd door de Koning.

Afdeling 2

Wijziging van het Wetboek diverse rechten en taksen, van de domaniale wet van 22 december 1949 en van de Programmawet (II) van 27 december 2006

Art. 166

Artikel 2031 van het Wetboek diverse rechten en taksen, vervangen bij de wet van 19 december 2006, wordt vervangen als volgt:

“Art. 2031. De Koning bepaalt de wijze van betaling van de diverse rechten en taksen.”.

Art. 167

Artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949, vervangen bij de programmawet van 1 juli 2016, wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

“§ 3. De Koning bepaalt de wijze van betaling van de niet-fiscale schuldvorderingen.”.

Art. 168

In artikel 6 van de Programmawet (II) van 27 december 2006, gewijzigd door de wet van 8 juni 2008 houdende diverse bepalingen (II), wordt het tweede lid vervangen als volgt:

“Behalve voor wat de betalings- en inningsprocedure betreft, worden de besluiten die genomen worden in toepassing van het vorig lid bij wet bekrachtigd binnen vierentwintig maanden volgend op de datum van hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.”.

imputés par priorité sur les frais de toute nature exposés par le Service public fédéral Finances, quelles que soient les dettes auxquelles ils se rapportent;

b) que, sans préjudice de l'application du a) et de l'article 23, 3° à 6°, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, l'imputation est effectuée, en ce qui concerne chacune des dettes que le fonctionnaire compétent entend apurer, selon l'ordre suivant: d'abord sur les intérêts de retard, ensuite sur les accroissements et les amendes fiscales ou administratives, et enfin sur la dette en principal restant due.

§ 3. Le compte financier de “Perception et Recouvrement” visé au paragraphe 1er, alinéa 1er, est fixé par le Roi.

Section 2

Modification du Code des droits et taxes divers, de la loi domaniale du 22 décembre 1949 et de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006

Art. 166

L'article 2031 du Code des droits et taxes divers, remplacé par la loi du 19 décembre 2006, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 2031. Le Roi détermine les modalités de paiement des droits et taxes divers.”.

Art. 167

L'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, remplacé par la loi-programme du 1er juillet 2016, est complété par un paragraphe 3 rédigé comme suit:

“§ 3. Le Roi détermine les modalités de paiement des créances non fiscales.”.

Art. 168

Dans l'article 6 de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006, modifié par la loi du 8 juin 2008 portant des dispositions diverses (II), l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Sauf en ce qui concerne la procédure de paiement et de recouvrement, les arrêtés pris en application de l'alinéa qui précède sont confirmés par la loi dans les vingt-quatre mois qui suivent la date de leur publication au *Moniteur belge*.”.

Afdeling 3

Uitbreiding van artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004

Art. 169

Artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004, vervangen door de wet 20 december 2016, wordt vervangen als volgt:

“Art. 334. § 1. Elke som die aan een persoon moet worden teruggegeven of betaald door de Federale Overheidsdienst Financiën, door de Rijksdienst voor sociale zekerheid of door een andere federale overheidsdienst of staatsorganisme, kan zonder formaliteit en naar keuze van de bevoegde ambtenaar, onverminderd de toepassing van paragraaf 6, worden aangewend ter betaling van de door deze persoon verschuldigde sommen waarvan de inning en de invordering, door of krachtens een bepaling met kracht van wet, worden verzekerd door de Federale Overheidsdienst Financiën of door de Rijksdienst voor sociale zekerheid.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde aanwending zonder formaliteit omvat elke terug te geven of te betalen som, ongeacht de aard:

1° hetzij in het kader van de toepassing van de belastingwetten die onder de bevoegdheid van de Federale Overheidsdienst Financiën vallen, of van wetten, al dan niet belastingwetten, waarbij de inning en de invordering verzekerd worden door die Federale Overheidsdienst;

2° hetzij in het kader van de toepassing van wetten op de sociale zekerheid die onder de bevoegdheid vallen van de Rijksdienst voor sociale zekerheid of waarbij de inning en de invordering verzekerd worden door deze instelling;

3° hetzij in het kader van de toepassing van wetten die onder de bevoegdheid vallen van een andere Federale Overheidsdienst of staatsorganisme;

4° hetzij krachtens de bepalingen van het burgerlijk recht met betrekking tot de onverschuldigde betaling;

5° hetzij krachtens een uitvoerbare rechterlijke beslissing uitgesproken in het kader van rechtstvorderingen die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de toepassing van voorgaande wetten.

§ 3. In afwijking van paragraaf 2, is de in paragraaf 1 bedoelde aanwending zonder formaliteit echter uitgesloten wanneer het gaat om sommen die moeten worden teruggegeven of betaald:

1° hetzij in toepassing van een overeenkomst met een Federale Overheidsdienst of met een staatsorganisme;

2° hetzij in toepassing van het statuut van het personeel van de Federale Overheidsdiensten of dat van staatsorganismen;

Section 3

L'extension de l'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004

Art. 169

L'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004, remplacé par la loi du 20 décembre 2016, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 334. § 1er. Toute somme à restituer ou à payer à une personne par le Service public fédéral Finances, par l'Office national de sécurité sociale ou par un autre Service public fédéral ou organisme d'État, peut être affectée sans formalités et au choix du fonctionnaire compétent, sans préjudice de l'application du paragraphe 6, au paiement des sommes dues par cette personne dont la perception et le recouvrement sont assurés par le Service public fédéral Finances ou par l'Office national de sécurité sociale, par ou en vertu d'une disposition ayant force de loi.

§ 2. L'affectation sans formalités visée au paragraphe 1er concerne toute somme, quelle qu'en soit la nature, à restituer ou à payer:

1° soit dans le cadre de l'application des lois d'impôts qui relèvent de la compétence du Service public fédéral Finances, ou des lois, d'impôts ou non, pour lesquelles la perception et le recouvrement sont assurés par ce Service public fédéral;

2° soit dans le cadre de l'application des lois de sécurité sociale qui relèvent de la compétence de l'Office national de sécurité sociale ou pour lesquelles la perception et le recouvrement sont assurés par cette institution;

3° soit dans le cadre de l'application des lois qui relèvent de la compétence d'un autre Service public fédéral ou organisme d'État;

4° soit en vertu des dispositions du droit civil relatives à l'indu;

5° soit en vertu d'une décision judiciaire exécutoire rendue dans le cadre des actions en justice liées directement ou indirectement à l'application des lois précitées.

§ 3. Par dérogation au paragraphe 2 sont toutefois exclues de l'affectation sans formalités visée au paragraphe 1er les sommes à restituer ou à payer:

1° soit en application d'un contrat avec un Service public fédéral ou un organisme d'État;

2° soit en application du statut des agents des Services publics fédéraux ou des organismes d'État;

3° hetzij die van eenzelfde aard zijn als de sommen bedoeld in de artikelen 1409, 1409*bis* en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 4. De in paragraaf 1 bedoelde aanwending zonder formaliteit wordt beperkt tot het niet-betwiste gedeelte van de schuldvorderingen op deze persoon.

Bovendien, kan de bevoegde ambtenaar, voor het betwiste deel van de schuldvorderingen op deze persoon, overgaan tot de aanwending zonder formaliteiten bedoeld in paragraaf 1 als bewarende titel indien de betwiste schuldvorderingen het voorwerp hebben uitgemaakt van een uitvoerbare titel.

§ 5. Dit artikel blijft van toepassing in geval van beslag, overdracht, samenloop of een insolventieprocedure.

§ 6. De aanwendingsvolgorde wordt in een toetredings-overeenkomst met de betrokken diensten of organismen vastgelegd, ongeacht de voorrechten die verbonden zijn aan de schuldvorderingen waarvan de inning en de invordering worden verzekerd door de Federale Overheidsdienst Financiën of door de Rijksdienst voor sociale zekerheid.”

Art. 170

Dit hoofdstuk treedt in werking op de door de Koning te bepalen datum, en ten laatste op 1 januari 2019.

HOOFDSTUK 9

Wijzigingen van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën

Art. 171

In artikel 2 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014 en de programmawet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling opgenomen onder 1° wordt vervangen als volgt:

“1° Dienst voor alimentatievorderingen: de dienst die binnen de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën bevoegd voor de inning en de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen, belast is met de taken bedoeld in artikel 3, § 1 en § 2, eerste lid;”;

2° de bepaling opgenomen onder 2° wordt vervangen als volgt:

“2° onderhoudsgeld:

a) het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan de kinderen en dat werd vastgesteld in een uitvoerbare titel;

3° soit qui ont une nature équivalente aux sommes visées aux articles 1409, 1409*bis* et 1410 du Code judiciaire.

§ 4. L'affectation sans formalités visée au paragraphe 1er est limitée à la partie non contestée des créances à l'égard de cette personne.

En outre, pour la partie contestée des créances à l'égard de cette personne, le fonctionnaire compétent peut procéder à l'affectation sans formalités prévue au paragraphe 1er au titre de mesure conservatoire si ces créances contestées ont fait l'objet d'un titre exécutoire.

§ 5. Le présent article reste applicable en cas de saisie, de cession, de situation de concours ou de procédure d'insolvabilité.

§ 6. L'ordre d'affectation est fixé par les services ou organismes concernés dans une convention d'adhésion, sans égard aux privilèges attachés aux créances dont la perception et le recouvrement sont assurés par le Service public fédéral Finances ou par l'Office national de sécurité sociale.”

Art. 170

Le présent chapitre entre en vigueur à la date fixée par le Roi, et au plus tard le 1er janvier 2019.

CHAPITRE 9

Modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances

Art. 171

À l'article 2 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, modifiée par la loi du 12 mai 2014 et la loi-programme du 1er juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le point 1° est remplacé comme suit:

“1° Service des créances alimentaires: le service qui, au sein de l'administration du Service public fédéral Finances compétente pour la perception et le recouvrement des créances non fiscales, est chargé des tâches visées à l'article 3, § 1er et § 2, alinéa 1er;”;

2° le point 2° est remplacé comme suit:

“2° pension alimentaire:

a) la pension alimentaire due aux enfants et fixée dans un titre exécutoire;

b) het onderhoudsgeld dat verschuldigd is tussen echtgenoten of ex-echtgenoten en het onderhoudsgeld dat verschuldigd is tussen samenwonenden of ex-samenwonenden en dat werd vastgesteld in een uitvoerbare titel;”;

3° het artikel wordt aangevuld met de bepalingen opgenomen onder 3° tot 7°, luidende:

“3° bestaansmiddelen: de inkomsten bedoeld in de artikelen 1409, 1409*bis* en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek;

“4° ontvanger: de rekenplichtige van de administratie van de FOD Financiën belast met de inning en de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen;

“5° identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: identificatienummer van het register toegekend in uitvoering van artikel 4, § 2 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

“6° schuldenaar: de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde die sommen verschuldigd is waarvan de invordering door deze wet wordt geregeld;

“7° rekenplichtige: de rekenplichtige van de administratie van de FOD Financiën die belast is met de ontvangst van het onderhoudsgeld en de betaling van het saldo en de achterstallen.”.

Art. 172

In artikel 3 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, worden de woorden “en van de achterstallen” ingevoegd tussen de woorden “onderhoudsgeld” en de woorden “ten laste van”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “2, 1°, a)” vervangen door de woorden “2, 2°, a)”;

3° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden “2, 1°, b)” vervangen door de woorden “2, 2°, b)”.

Art. 173

In artikel 4 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, gewijzigd bij de wet van 12 mei 2014, worden de woorden “2, 1°, a)” vervangen door de woorden “2, 2°, a)”;

2° een paragraaf 1/1 wordt ingevoegd, luidende:

“§ 1/1. Voor elk meerderjarig kind wordt het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld bedoeld in artikel 2,

b) la pension alimentaire due entre époux ou ex-époux et la pension alimentaire due entre cohabitants ou ex-cohabitants et fixée dans un titre exécutoire;”;

3° l'article est complété par les 3° à 7°, rédigés comme suit:

“3° ressources: les revenus visés aux articles 1409, 1409*bis* et 1410 du Code judiciaire;

“4° receveur: le comptable de l'administration du SPF Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances non fiscales;

“5° numéro d'identification de la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale: numéro d'identification du registre attribué en exécution de l'article 4, § 2 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-Carrefour de la Sécurité sociale;

“6° débiteur: le débiteur d'aliments ou le créancier d'aliments qui est redevable de sommes dont le recouvrement est régi par la présente loi;

“7° comptable: le comptable de l'administration du SPF Finances qui est chargé de la recette de la pension alimentaire et du paiement du solde et des arriérés.”.

Art. 172

À l'article 3 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, les mots “et les arriérés” sont insérés entre les mots “créances alimentaires” et les mots “à charge du”;

2° dans le paragraphe 2, alinéa 1er, les mots “2, 1°, a)” sont remplacés par les mots “2, 2°, a)”;

3° dans le paragraphe 2, alinéa 3, les mots “2, 1°, b)” sont remplacés par les mots “2, 2°, b)”.

Art. 173

À l'article 4 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, alinéa 1er, modifié par la loi du 12 mai 2014, les mots “2, 1°, a)” sont remplacés par les mots “2, 2°, a)”;

2° un paragraphe 1er/1 est inséré, rédigé comme suit:

“§ 1er/1. Pour chaque enfant majeur, le droit aux avances sur pension alimentaire mentionné à l'article 2, 2°, a), est

2°, a), enkel toegekend voor zover dit kind nog recht geeft op kinderbijslag.”

Art. 174

In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord “dienst” vervangen door het woord “Dienst”;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

“Deze bijdrage is ten laste van de onderhoudsplichtige en bedraagt 13 % van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen.”.

Art. 175

In artikel 7 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “in twee exemplaren” opgeheven;

2° in paragraaf 1, tweede lid, punt 3°, worden de woorden “de onderhoudsuitkering” vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld, het bedrag van de achterstallen” en worden de woorden “waaraan de onderhoudsplichtige zich geheel of ten dele heeft onttrokken” vervangen door de woorden “van de eventuele uitgevoerde betalingen door de onderhoudsplichtige”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, punt 4°, worden de woorden “de onderhoudsuitkering” vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld” en wordt het woord “om” tussen de woorden “en” en “de” opgeheven;

4° in paragraaf 1, tweede lid, punt 5°, worden de woorden “met betrekking tot een ingebrekestelling of andere uitvoeringsmaatregelen” vervangen door de woorden “van tenuitvoerlegging”;

5° in paragraaf 1, derde lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het woord “minuut” wordt vervangen door het woord “grosse”;

de woorden “de gerechtelijke beslissing of van de akte bedoeld in artikel 1288, 3° of 4°, van het Gerechtelijk Wetboek, van de uitvoerbare rechtelijke beslissing of van de uitvoerbare schikking” worden vervangen door de woorden “de uitvoerbare titel”;

de woorden “de onderhoudsuitkering wordt” worden vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld werd”;

attribué pour autant que cet enfant bénéficie encore des allocations familiales”.

Art. 174

A l'article 5 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° à l'alinéa 1er, le mot “service” est remplacé par le mot “Service”;

2° l'alinéa 2 est remplacé comme suit:

“Cette contribution est à charge du débiteur d'aliments et s'élève à 13 % du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer en principal.”.

Art. 175

À l'article 7 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “en deux exemplaires” sont supprimés;

2° dans le paragraphe 1er, alinéa 2, point 3°, les mots “créance alimentaire” sont remplacés par les mots “pension alimentaire, le montant des arriérés” et les mots “au paiement desquels le débiteur d'aliments s'est soustrait en tout ou en partie” sont remplacés par les mots “des paiements éventuels effectués par le débiteur d'aliments”;

3° au paragraphe 1er, alinéa 2, point 4° du texte néerlandais, les mots “de onderhoudsuitkering” sont remplacés par les mots “het onderhoudsgeld” et le mot “om” entre les mots “en” et “de” est supprimé;

4° au paragraphe 1er, alinéa 2, point 5°, les mots “relatives à une mise en demeure ou à d'autres mesures d'exécution” sont remplacés par les mots “relatives à l'exécution”;

5° au paragraphe 1er, alinéa 3, les modifications suivantes sont apportées:

le mot “minute” est remplacé par le mot “grosse”;

les mots “de la décision judiciaire ou de l'acte visé à l'article 1288, 3° ou 4°, du Code judiciaire, de la décision judiciaire exécutoire ou de l'accord exécutoire” sont remplacés par les mots “du titre exécutoire”;

les mots “de onderhoudsuitkering wordt” dans le texte néerlandais sont remplacés par les mots “het onderhoudsgeld werd”;

de woorden “gewijzigd,” worden vervangen door “gewijzigd.”;

e) de woorden “de stukken van betekening van de gerechtelijke beslissing, evenals de stukken van tenuitvoerlegging.” worden vervangen door de woorden “Eveneens worden bij de aanvraag de stukken van betekening van de gerechtelijke beslissing waarin het onderhoudsgeld werd vastgesteld gevoegd en in voorkomend geval de stukken van tenuitvoerlegging.”;

6° in paragraaf 2, eerste lid, van de Nederlandstalige tekst wordt het woord “,dan” opgeheven;

7° in paragraaf 2, eerste lid, 2° worden de woorden “het recht op verhoogde kinderbijslag opent of een uitkering voor gehandicapte kinderen geniet’ vervangen door de woorden “recht geeft op verhoogde kinderbijslag of op een uitkering voor gehandicapte kinderen”.

8° in paragraaf 2, eerste lid, 3° worden de woorden “de materiële bewijsstukken die aantonen dat het kind recht geeft op kinderbijslag,” ingevoegd tussen de woorden “voor elk meerderjarig kind,” en de woorden “een schoolattest”.

Art. 176

In artikel 8 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “bij een ter post aangetekende brief” vervangen door de woorden “bij aangetekende brief” en worden de woorden “invordering van de alimentatievorderingen” vervangen door de woorden “invordering van het onderhoudsgeld en van de achterstallen”;

2° in het tweede lid worden de woorden “de gerechtelijke beslissing of de overeenkomst als bedoeld in artikel 1288, 3° of 4°, van het Gerechtelijk Wetboek” vervangen door de woorden “de uitvoerbare titel waarin het onderhoudsgeld werd vastgesteld” en worden de woorden “van de alimentatievordering” vervangen door de woorden “waarin het onderhoudsgeld werd vastgesteld”.

Art. 177

In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de woorden “bij een ter post aangetekende brief” vervangen door de woorden “bij aangetekende brief”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “,op straffe van verval,” en de woorden “van het aangetekend verzenden” opgeheven en worden de woorden “of wanneer geen beslissing is genomen binnen de bij § 1 bedoelde termijn” vervangen door de woorden “. De onderhoudsgerechtigde kan eveneens beroep aantekenen bij de beslagrechter door middel van een

d) les mots “fixant ou modifiant la pension alimentaire,” sont remplacés par les mots “fixant ou modifiant la pension alimentaire.”

e) les mots “les pièces relatives à la signification de la décision judiciaire ainsi que les pièces relatives à l’exécution.” sont remplacés par les mots “Sont également jointes à la demande, les pièces relatives à la signification de la décision judiciaire fixant la pension alimentaire et, le cas échéant, les pièces relatives à l’exécution.”;

6° au paragraphe 2, alinéa 1er, du texte néerlandais, le mot “, dan” est supprimé;

7° au paragraphe 2, alinéa 1er, point 2°, les mots “ouvrant le droit aux allocations familiales majorées ou bénéficiant d’une allocation pour enfants handicapés” sont remplacés par les mots “bénéficiant d’allocations familiales majorées ou d’une allocation pour enfants handicapés”.

8° au paragraphe 2, alinéa 1er, point 3°, les mots “les éléments de preuve matériels attestant que l’enfant bénéficie des allocations familiales,” sont insérés entre les mots “pour chaque enfant majeur,” et les mots “une attestation de scolarité”.

Art. 176

À l’article 8 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, les mots “par lettre recommandée à la poste” sont remplacés par les mots “par lettre recommandée” et les mots “recouvrements des créances alimentaires” sont remplacés par les mots “recouvrements de la pension alimentaire et des arriérés”;

2° dans l’alinéa 2, les mots “la décision judiciaire ou la convention visée à l’article 1288, 3° ou 4°, du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “le titre exécutoire fixant la pension alimentaire” et les mots “de la créance alimentaire” sont remplacés par les mots “fixant la pension alimentaire”.

Art. 177

À l’article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 2, les mots “par lettre recommandée à la poste” sont remplacés par les mots “par lettre recommandée”;

2° au paragraphe 3, les mots “, à peine de déchéance,” et les mots “de la lettre recommandée” sont supprimés et les mots “ou lorsqu’aucune décision n’a été prise dans le délai visé au § 1er” sont remplacés par les mots “. Le créancier d’aliments peut également former un recours devant le juge des saisies par requête à introduire dans le mois à compter

verzoekschrift dat moet zijn ingediend binnen een termijn van één maand, te rekenen vanaf de eerste dag die volgt op de bij § 1 bedoelde termijn wanneer geen beslissing is genomen binnen de bij § 1 bedoelde termijn”.

Art. 178

In artikel 10 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “bij een ter post aangetekende brief” vervangen door de woorden “bij aangetekende brief” en worden de woorden “de alimentatievordering” vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “van de alimentatievordering” vervangen door de woorden “waarin het onderhoudsgeld werd vastgesteld”;

3° in paragraaf 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de zin “In voorkomend geval geldt deze kennisgeving als ingebrekestelling voor de sommen die ze aanduidt en doet zij de nalatigheidsintresten lopen.” Wordt vervangen door de zin “Deze kennisgeving geldt als ingebrekestelling voor de sommen die ze aanduidt en zij doet in voorkomend geval de nalatigheidsintresten lopen.”;

b) de woorden “ter post” worden telkens vervangen door de woorden “bij de aanbieder van de universele postdienst”;

c) de woorden “De verjaring wordt” wordt vervangen door de woorden “Deze verjaring wordt”;

d) de zin “Latere verjaringen worden gestuit bij kennisgeving aan de onderhoudsplichtige bij een aangetekende brief.” wordt vervangen door de zin “Onverminderd de stuiting van de verjaring op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij de artikelen 2244, en volgende van het Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van artikel 2244, § 2, worden latere verjaringen gestuit bij kennisgeving aan de onderhoudsplichtige bij een aangetekende brief.”;

4° paragraaf 4 wordt vervangen als volgt:

“§ 4. De onderhoudsplichtige kan binnen een termijn van één maand, te rekenen vanaf de kennisgeving bedoeld in § 1, beroep aantekenen bij de beslagrechter.”.

Art. 179

In dezelfde wet wordt een artikel 10/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 10/1. Ieder nieuw gegeven dat van invloed kan zijn op het bedrag van de voorschotten, van het onderhoudsgeld of op de inning en de invordering van deze sommen, moet door de meest gerede partij of door een derde worden gemeld aan de Dienst voor alimentatievorderingen.”.

du premier jour qui suit le délai visé au § 1er, lorsqu’aucune décision n’a été prise dans le délai visé au § 1er”.

Art. 178

À l’article 10 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “une lettre recommandée à la poste” sont remplacés par les mots “une lettre recommandée” et les mots “créance alimentaire” sont remplacés par les mots “pension alimentaire”;

2° au paragraphe 1er, alinéa 2, les mots “de la créance alimentaire” sont remplacés par les mots “fixant la pension alimentaire”;

3° dans le paragraphe 2 les modifications suivantes sont apportées:

a) la phrase “Le cas échéant, cette notification vaut mise en demeure pour les sommes qu’elle désigne et fait courir les intérêts de retard” est remplacée par la phrase “Cette notification vaut mise en demeure pour les sommes qu’elle désigne et fait courir, le cas échéant, les intérêts de retard”;

b) les mots “à la poste” sont chaque fois remplacés par les mots “auprès du prestataire de service postal universel”;

c) les mots “la prescription” sont remplacés par les mots “cette prescription”;

d) la phrase “L’interruption des prescriptions ultérieures interviendra lors de la notification au débiteur d’aliments par lettre recommandée.” est remplacée par la phrase “Sans préjudice de l’interruption de la prescription de la manière et aux conditions stipulées aux articles 2244 et suivants du Code Civil, à l’exclusion de l’article 2244, § 2, l’interruption des prescriptions ultérieures interviendra lors de la notification au débiteur d’aliments par lettre recommandée.”;

4° le paragraphe 4 est remplacé comme suit:

“§ 4. Le débiteur d’aliments peut former un recours devant le juge des saisies dans le mois à compter de la notification visée au § 1er”.

Art. 179

Dans la même loi, il est inséré un article 10/1 rédigé comme suit:

“Art. 10/1. Toute nouvelle donnée pouvant avoir une influence sur le montant des avances, de la pension alimentaire ou sur la perception et le recouvrement de ces sommes doit être communiquée au Service des créances alimentaires par la partie la plus diligente ou par un tiers.”.

Art. 180

In hoofdstuk III van dezelfde wet wordt een artikel 10/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 10/2. § 1. Het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld wordt toegekend voor een periode van zes maanden.

§ 2. De periode van zes maanden bedoeld in paragraaf 1, kan worden verlengd met een nieuwe periode van zes maanden voor zover de onderhoudsgerechtigde nog voldoet aan de voorwaarden voorzien in artikel 4 § 1 en § 1/1.

§ 3. Voor het verstrijken van deze periode van zes maanden vraagt de Dienst voor alimentatievorderingen aan de onderhoudsgerechtigde om de nodige materiële bewijsstukken bedoeld in artikel 7 § 2 in te dienen. De onderhoudsgerechtigde moet deze materiële bewijsstukken binnen een termijn van dertig dagen vanaf dit verzoek bij de Dienst indienen.

§ 4. De Dienst voor alimentatievorderingen geeft kennis van zijn beslissing over de al dan niet verlenging van de voorschotten aan de onderhoudsgerechtigde.

§ 5. Indien de onderhoudsgerechtigde niet binnen de termijn voorzien in paragraaf 3, de nodige bewijsstukken bezorgt aan de Dienst, kan het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld geschorst worden.

De Dienst voor alimentatievorderingen geeft kennis van zijn beslissing over de schorsing van het recht op voorschotten op het onderhoudsgeld aan de onderhoudsgerechtigde.

De schorsing neemt een einde wanneer de onderhoudsgerechtigde de nodige materiële bewijsstukken bij de Dienst voor alimentatievorderingen indient.

§ 6. De onderhoudsgerechtigde kan beroep aantekenen bij de beslagrechter door middel van een verzoekschrift dat moet zijn ingediend binnen een termijn van één maand te rekenen vanaf de datum van de kennisgevingen bedoeld in dit artikel.”

Art. 181

In artikel 11 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Indien de onderhoudsgerechtigde nadien een volgende aanvraag indient, verleent de Dienst voor alimentatievorderingen enkel nog tegemoetkoming voor de inning of invordering van de niet betaalde vervallen termijnen, ontstaan na de datum van beëindiging van de tegemoetkoming bij toepassing van het eerste lid.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “vorm van” opgeheven;

Art. 180

Dans le chapitre III de la même loi, il est inséré un article 10/2 rédigé comme suit:

“Art. 10/2. § 1er. Le droit aux avances sur pension alimentaire est attribué pour une période de six mois.

§ 2. La période de six mois visée au paragraphe 1er peut être prolongée d’une période supplémentaire de six mois pour autant que le créancier d’aliments réponde encore aux conditions prévues à l’article 4, § 1er et § 1er/1.

§ 3. Avant l’expiration de cette période de six mois, le Service des créances alimentaires demande au créancier d’aliments de présenter les éléments de preuve matériels nécessaires visés à l’article 7, § 2. Le créancier d’aliments doit présenter ces éléments de preuve matériels dans un délai de trente jours à compter de cette demande auprès du Service.

§ 4. Le Service des créances alimentaires informe le créancier d’aliments de sa décision de prolonger ou non les avances.

§ 5. Si le créancier d’aliments ne fournit pas les éléments de preuve nécessaires au Service dans le délai prévu au paragraphe 3, le droit aux avances sur pension alimentaire peut être suspendu.

Le Service des créances alimentaires informe le créancier d’aliments de sa décision de suspendre le droit aux avances sur pension alimentaire.

La suspension prend fin lorsque le créancier d’aliments apporte les éléments de preuve matériels nécessaires au Service des créances alimentaires.

§ 6. Le créancier d’aliments peut former un recours devant le juge des saisies par requête à introduire dans le mois à compter de la date des notifications visées au présent article.”

Art. 181

À l’article 11 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Si, ultérieurement, le créancier d’aliments introduit une nouvelle demande, le Service des créances alimentaires n’accordera encore son intervention que pour la perception ou le recouvrement des termes impayés échus après la date de fin de son intervention en application de l’alinéa 1er.”;

2° au paragraphe 2, alinéa 1er, du texte néerlandais, les mots “vorm van” sont abrogés;

3° in paragraaf 2, wordt het tweede lid vervangen als volgt:

“De Dienst voor alimentatievorderingen vordert niettemin de op die datum bestaande achterstallen en de tussen de datum van de aanvraag en de datum van de beëindiging van deze tegemoetkoming, bedoeld in het eerste lid, niet betaalde vervallen termijnen verder in.”;

4° in paragraaf 3 worden de woorden “bij een ter post aangetekende brief” vervangen door de woorden “bij aangetekende brief.”;

5° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Art. 182

In dezelfde wet wordt het opschrift van hoofdstuk IV vervangen als volgt:

“HOOFDSTUK IV – De inning en de invordering.”.

Art. 183

In artikel 12 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “de alimentatievordering” vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld en de achterstallen”;

2° in paragraaf 2 worden de woorden “zijn alimentatievordering” vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld en de achterstallen”.

Art. 184

In artikel 13 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “Dienst voor alimentatievorderingen” vervangen door het woord “ontvanger”;

2° in het tweede lid worden de woorden “Dienst voor alimentatievorderingen” vervangen door het woord “ontvanger”;

3° het derde lid wordt aangevuld met de volgende zin “De verjaring wordt gestuit door deze kennisgeving bij aangetekende brief. De verjaring wordt gestuit op het ogenblik van de afgifte bij de aanbieder van de universele postdienst van de kennisgeving.”.

Art. 185

Artikel 14 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 1 juli 2016, wordt vervangen als volgt:

3° dans le paragraphe 2, l’alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Le Service des créances alimentaires recouvre néanmoins les termes échus et impayés à cette date et ceux échus entre la date de la demande et la date de la fin de cette intervention, visée dans le premier alinéa.”;

4° dans le paragraphe 3 du texte néerlandais, les mots “*bij een ter post aangetekende brief*” sont remplacés par les mots “*bij aangetekende brief*”;

5° le paragraphe 4 est abrogé.

Art. 182

Dans la même loi, l’intitulé du chapitre IV est remplacé par ce qui suit:

“CHAPITRE IV – La perception et le recouvrement.”.

Art. 183

À l’article 12 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, les mots “de la créance alimentaire” sont remplacés par les mots “de la pension alimentaire et des arriérés”;

2° dans le paragraphe 2, les mots “de sa créance alimentaire” sont remplacés par les mots “de la pension alimentaire et des arriérés”.

Art. 184

À l’article 13 de la même loi, remplacé par la loi du 1er juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, les mots “Service des créances alimentaires” sont remplacés par le mot “receveur”;

2° dans l’alinéa 2, les mots “Service des créances alimentaires” sont remplacés par le mot “receveur”;

3° l’alinéa 3 est complété par la phrase suivante: “La prescription est interrompue par cette notification par lettre recommandée. L’interruption de la prescription intervient au moment du dépôt de la notification auprès du prestataire de service postal universel.”.

Art. 185

L’article 14 de la même loi, modifié par la loi du 1er juillet 2016, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 14. De onderhoudsplichtige kan de tenuitvoerlegging van het in artikel 13 vermelde dwangbevel slechts stuiten door een vordering in rechte in te stellen bij de beslagrechter.”

Art. 186

In artikel 15, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 11 juli 2005, worden de woorden “bij een ter post aangetekende brief” vervangen door de woorden “bij aangetekende brief” en worden de woorden “de gerechtelijke beslissingen of de in artikel 1288, 3° (of 4°), van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde overeenkomst” vervangen door de woorden “de uitvoerbare titel waarin het onderhoudsgeld werd vastgesteld”.

Art. 187

Artikel 17 van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt:

“De ontvanger kan de volledige of de gedeeltelijke terugbetaling van elke ten onrechte uitbetaalde som vorderen van de onderhoudsgerechtigde.

Het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, is van toepassing wanneer de onderhoudsgerechtigde de Dienst niet in kennis heeft gesteld van ieder nieuw gegeven dat van invloed kan zijn op het bedrag van de voorschotten of het bedrag van het onderhoudsgeld en van de achterstallen en waarvan hij kennis had, wanneer hij wetens en willens een onjuiste of onvolledige verklaring heeft afgelegd of wanneer komt vast te staan dat het onderhoudsgeld op basis van bedrieglijke handelingen of verklaringen werd bepaald.”

Art. 188

In artikel 18 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de woorden “Dienst voor alimentatievorderingen” worden telkens vervangen door het woord “ontvanger”;

b) in het eerste lid worden de woorden “door middel van een dwangbevel, overeenkomstig de bepalingen van artikel 13, tweede tot vierde lid” vervangen door de woorden “overeenkomstig de artikelen 3 en volgende van de domaniale wet van 22 december 1949”.

Art. 189

Artikel 19 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 19. De Dienst voor alimentatievorderingen betaalt aan de onderhoudsplichtige de sommen terug die hij onverschuldigd heeft betaald evenals de kosten die daarmee gepaard zijn gegaan.

“Art. 14. Le débiteur d'aliments ne peut interrompre l'exécution de la contrainte visée à l'article 13 qu'en intentant une action en justice auprès du juge des saisies.”

Art. 186

À l'article 15, alinéa 1er, de la même loi, modifié par la loi du 11 juillet 2005, les mots “par lettre recommandée à la poste” sont remplacés par les mots “par lettre recommandée” et les mots “les décisions judiciaires ou la convention visée à l'article 1288, 3° (ou 4°), du Code judiciaire” sont remplacés par les mots “le titre exécutoire fixant la pension alimentaire”.

Art. 187

L'article 17 de la même loi, est remplacé par ce qui suit:

“Le receveur peut réclamer le remboursement total ou partiel de toute somme payée indûment au créancier d'aliments.

L'arrêté royal du 31 mai 1933 concernant les déclarations à faire en matière de subventions, indemnités et allocations est applicable lorsque le créancier d'aliments n'a pas communiqué au Service toute donnée nouvelle susceptible d'avoir un impact sur le montant des avances ou le montant de la pension alimentaire et des arriérés et dont il avait connaissance, lorsqu'il a fait délibérément une déclaration inexacte ou incomplète, ou lorsqu'il est établi que le montant de la pension alimentaire a été déterminé sur la base d'actes ou de déclarations frauduleux.”

Art. 188

À l'article 18 de la même loi, modifié par la loi du 1 juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

a) les mots “Service des créances alimentaires” sont chaque fois remplacés par le mot “receveur”;

b) les mots “au moyen d'une contrainte, conformément à l'article 13, alinéas 2 à 4” sont remplacés par les mots “conformément aux articles 3 et suivants de la loi domaniale du 22 décembre 1949”.

Art. 189

L'article 19 de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 19. Le Service des créances alimentaires restitue au débiteur d'aliments les sommes qu'il a payées indûment ainsi que les frais y afférents.

Deze terugbetaling geschiedt naargelang de sommen die werkelijk van de onderhoudsgerechtigde worden teruggevorderd.”

Art. 190

In hoofdstuk IV van dezelfde wet, wordt na artikel 19, het opschrift van een afdeling II/1 ingevoegd, luidende:

“Afdeling II/1 – Gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot de inning en de invordering.”

Art. 191

In hoofdstuk IV, afdeling II/1, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 190, wordt artikel 20 vervangen als volgt:

“Art. 20. § 1. Na de kennisgeving of de betekening van het in artikel 13 bedoelde dwangbevel kan de ontvanger, bij aangetekende brief, uitvoerend beslag onder derden leggen op de aan de schuldenaar of aan de medeschuldenaar verschuldigde of toebehorende sommen en zaken, tot beloop van het bedrag van de schuldvordering, geheel of gedeeltelijk, dat door de schuldenaar verschuldigd is of tot betaling van hetgeen waartoe de medeschuldenaar gehouden is. Het beslag wordt eveneens bij aangetekende brief ter kennis van de schuldenaar gebracht.

Dit beslag heeft uitwerking vanaf de overhandiging van het stuk aan de geadresseerde.

§ 2. Vanaf de datum van de inwerkingtreding van het akkoord dat hiervoor tussen de derde-beslagene en de bevoegde diensten van de FOD Financiën wordt gesloten, kan de ontvanger het in paragraaf 1 bedoelde derdenbeslag leggen door middel van een procedure waarbij informatica-technieken gebruikt worden.

Dit akkoord blijft van toepassing zolang de derde-beslagene het niet uitdrukkelijk bij aangetekende brief heeft opgezegd. De opzegging gaat in vanaf de eerste dag van de derde maand volgend op de ontvangst van de kennisgeving ervan door de bevoegde dienst van de FOD Financiën.

In de gevallen waarin gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid bedoeld in het eerste lid, heeft het beslag onder derden uitwerking vanaf de datum van ontvangstmelding van het beslag door de derde-beslagene.

Wanneer eenzelfde beslag onder derden achtereenvolgens wordt gelegd volgens de procedures die respectievelijk in het eerste lid en paragraaf 1, eerste lid, zijn beoogd, zal het beslag gelegd overeenkomstig paragraaf 1, eerste lid, slechts primeren indien de overhandiging van het stuk aan de geadresseerde zoals bepaald in paragraaf 1, tweede lid, de datum van ontvangstmelding van het beslag door de derde-beslagene zoals bepaald in het derde lid, voorafgaat.

De informatie opgenomen in deze paragraaf en in paragraaf 1 bedoelde kennisgeving van het beslag, is dezelfde, ongeacht

Cette restitution s'effectue en fonction des sommes réellement récupérées auprès du créancier d'aliments.”

Art. 190

Au chapitre IV de la même loi, après l'article 19, il est inséré l'intitulé d'une section II/1, rédigée comme suit:

“Section II/1 – Dispositions communes relatives à la perception et au recouvrement.”

Art. 191

Dans le chapitre IV, section II/1, de la même loi, insérée par l'article 190, l'article 20 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 20. § 1er. Après notification ou signification de la contrainte visée à l'article 13, le receveur peut faire procéder, par lettre recommandée, à la saisie-arrêt-exécution sur les sommes et effets dus ou appartenant au débiteur ou au codébiteur, à concurrence de tout ou partie du montant de la créance dû par le débiteur ou au paiement duquel le codébiteur est tenu. La saisie sera également notifiée au débiteur par lettre recommandée.

Cette saisie sort ses effets à compter de la remise de la pièce au destinataire.

§ 2. À partir de la date d'effet de l'accord conclu à cette fin entre le tiers saisi et les services compétents du SPF Finances, le receveur peut effectuer la saisie-arrêt visée au paragraphe 1er au moyen d'une procédure utilisant les techniques de l'informatique.

Cet accord reste d'application tant que le tiers saisi ne l'a pas expressément dénoncé par lettre recommandée. La dénonciation prend effet à partir du premier jour du troisième mois qui suit la réception de sa notification par le service compétent du SPF Finances.

Dans les cas où il est fait usage de la faculté prévue à l'alinéa 1er, la saisie-arrêt sort ses effets à compter de la date de l'accusé de réception de la saisie communiqué par le tiers saisi.

Lorsqu'une même saisie-arrêt est adressée successivement selon les procédures prévues respectivement à l'alinéa 1er et au paragraphe 1er, alinéa 1er, la saisie adressée conformément au paragraphe 1er, alinéa 1er, ne prévaut que lorsque la date de remise de la pièce au destinataire visée au paragraphe 1er, alinéa 2, est antérieure à la date de l'accusé de réception communiqué par le tiers saisi visée à l'alinéa 3.

Les informations reprises dans la notification de saisie visée dans ce paragraphe et au paragraphe 1er sont les

of ze wordt meegedeeld door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt of door een aangetekende brief.

In geval van verzending door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt, worden de oorsprong en de integriteit van de inhoud van de kennisgeving van het beslag verzekerd door middel van aangepaste beveiligingstechnieken.

Opdat de kennisgeving van het beslag op geldige wijze als beslag onder derden zou gelden, wordt een digitaal certificaat gebruikt.

Ongeacht de toegepaste techniek, wordt er gegarandeerd dat enkel de gerechtigde personen toegang hebben tot de middelen waarmee het digitaal certificaat wordt gecreëerd.

De gevolgde procedures laten toe dat de natuurlijke persoon die verantwoordelijk is voor de verzending kan worden geïdentificeerd en dat het tijdstip van de verzending kan worden vastgesteld.

Met als enig doel de in deze paragraaf vermelde bepalingen uit te voeren, wordt de beslagen schuldenaar of de beslagen medeschuldenaar geïdentificeerd ofwel door het identificatienummer van het Rijksregister of, bij gebrek daaraan, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

§ 3. Het beslag onder derden wordt eveneens bij aangetekende brief aan de schuldenaar of medeschuldenaar aangezegd. Indien de schuldenaar of medeschuldenaar geen gekende woonplaats heeft, geschiedt de aanzegging van het beslag bij aangetekende brief aan de procureur des Konings te Brussel.

De schuldenaar of medeschuldenaar kan tegen het beslag onder derden bij aangetekende brief verzet aantekenen bij de ontvanger binnen vijftien dagen te rekenen vanaf de afgifte bij de aanbieder van de universele postdienst van de aanzegging van het beslag. De schuldenaar of medeschuldenaar licht binnen dezelfde termijn bij aangetekende brief de derde-beslagene in.

Wanneer het beslag slaat op inkomsten bedoeld in de artikelen 1409, §§ 1, en 1bis, en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek, bevat de aanzegging, op straffe van nietigheid, het aangifteformulier voor kind ten laste waarvan het model bepaald is door de minister van Justitie.

§ 4. Het in de paragrafen 1 en 2 bedoelde beslag onder derden geeft aanleiding tot het opmaken en het verzenden, door de ontvanger, van een bericht van beslag zoals bepaald in artikel 1390 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 5. Onder voorbehoud van het bepaalde in de paragrafen 1, 2 en 3, zijn op dit beslag onder derden de bepalingen toepasselijk van de artikelen 1539, 1540, 1542, eerste en tweede lid, en 1543 van het Gerechtelijk Wetboek, met dien verstande dat:

mêmes qu'elles soient communiquées au moyen d'une procédure utilisant les techniques de l'informatique ou par lettre recommandée.

En cas d'envoi au moyen d'une procédure utilisant les techniques de l'informatique, l'origine et l'intégrité du contenu de la notification de saisie sont assurées au moyen de techniques de protection adaptées.

Pour que la notification de saisie soit valable comme saisie-arrêt, un certificat électronique est utilisé.

Quelle que soit la technique appliquée, il est garanti que seules les personnes habilitées ont accès aux moyens de création du certificat électronique.

Les procédures mises en œuvre permettent à la personne physique responsable de l'envoi d'être identifiée, ainsi que d'identifier le moment de l'envoi.

Dans le seul but d'exécuter les dispositions visées dans ce paragraphe, le débiteur saisi ou le codébiteur saisi est identifié soit par le numéro d'identification du Registre national ou, à défaut, le numéro d'identification de la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale.

§ 3. La saisie-arrêt est également dénoncée au débiteur ou au codébiteur par lettre recommandée. Lorsque le débiteur ou le codébiteur n'a pas de domicile connu, la dénonciation de la saisie est faite par lettre recommandée au procureur du Roi à Bruxelles.

Le débiteur ou le codébiteur peut faire opposition à la saisie-arrêt par lettre recommandée adressée au receveur dans les quinze jours du dépôt auprès du prestataire de service postal universel de la dénonciation de la saisie. Le débiteur ou codébiteur en informe le tiers saisi dans le même délai par lettre recommandée.

Lorsque la saisie porte sur des revenus visés aux articles 1409, §§ 1er et 1^{er}bis, et 1410 du Code judiciaire, la dénonciation contient, à peine de nullité, le formulaire de déclaration d'enfant à charge dont le modèle est arrêté par le ministre de la Justice.

§ 4. La saisie-arrêt visée aux paragraphes 1er et 2 donne lieu à l'établissement et à l'envoi, par le receveur, d'un avis de saisie comme prévu à l'article 1390 du Code judiciaire.

§ 5. Sous réserve de ce qui est prévu aux paragraphes 1er, 2 et 3, les dispositions des articles 1539, 1540, 1542, alinéas 1er et 2, et 1543, du Code judiciaire, sont applicables à cette saisie-arrêt, étant entendu que:

1° de derde-beslagene zijn verklaring van de sommen of zaken die het voorwerp zijn van het beslag eveneens door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden aan de ontvanger kan doen indien het beslag onder derden volgens de procedure voorzien in paragraaf 2, eerste lid, werd gelegd. In dit geval is de datum van de verklaring van de sommen of zaken die het voorwerp zijn van het beslag de datum van ontvangstmelding die door de bevoegde dienst van de FOD Financiën wordt verzonden;

2° de derde -beslagene is ertoe gehouden, op overlegging van een afschrift van de aanzegging van het beslag bedoeld in paragraaf 3, eerste lid, afgifte te doen overeenkomstig artikel 1543 van het Gerechtelijk Wetboek. Indien het beslag onder derden, volgens de procedure voorzien in paragraaf 2, eerste lid, wordt gelegd, wordt de overlegging van een afschrift van de aanzegging van het beslag gevuld te zijn door de mededeling aan de derde -beslagene, door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt, van de datum van neerlegging bij de aanbieder van de universele postdienst van de aanzegging van het beslag;

3° de afgifte van het bedrag van het beslag geschiedt in handen van de ontvanger.

Met als enig doel de in deze paragraaf vermelde bepalingen uit te voeren, wordt de beslagen schuldenaar of medeschuldenaar geïdentificeerd ofwel door het identificatienummer van het Rijksregister of, bij gebrek daaraan, het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

§ 6. De kosten voor de aangetekende brieven bedoeld in de paragrafen 1, 3 en 5 zijn ten laste van de schuldenaar of medeschuldenaar.

§ 7. De schuldenaar of medeschuldenaar wordt op de hoogte gebracht van de bestemming van de betalingen en van het saldo na de betalingen.

§ 8. Het uitvoerend beslag onder derden geschiedt door middel van een deurwaardersexploot op de wijze bepaald in de artikelen 1539 tot 1544 van het Gerechtelijk Wetboek, wanneer blijkt:

1° dat de schuldenaar of medeschuldenaar zich verzet tegen het beslag onder derden bedoeld in paragrafen 1 en 2;

2° dat de derde-beslagene zijn schuld tegenover de schuldenaar of medeschuldenaar betwist;

3° dat de sommen en zaken het voorwerp zijn van een verzet of beslag onder derden gedaan door andere schuldeisers voor het in paragrafen 1 en 2 bedoelde beslag onder derden;

4° dat de zaken te gelde moeten worden gemaakt.

In deze gevallen blijft het door de ontvanger overeenkomstig paragrafen 1 en 2, gelegde beslag onder derden zijn bewarend effect behouden wanneer een uitvoerend beslag onder derden bij deurwaardersexploot wordt gelegd als bepaald bij artikel 1539 van het Gerechtelijk Wetboek, binnen een maand na:

1° le tiers saisi peut également faire la déclaration des sommes ou effets, objets de la saisie, au moyen d'une procédure utilisant les techniques de l'informatique au receveur lorsque la saisie-arrêt est adressée selon la procédure prévue au paragraphe 2, alinéa 1er; dans ce cas, la date de la déclaration des sommes ou effets, objets de la saisie, est la date de l'accusé de réception communiqué par le service compétent du SPF Finances;

2° le tiers saisi est tenu de vider ses mains conformément à l'article 1543 du Code judiciaire, sur production d'une copie de la dénonciation de la saisie visée au paragraphe 3, alinéa 1er. Lorsque la saisie-arrêt est adressée selon la procédure prévue au paragraphe 2, alinéa 1er, la production d'une copie de la dénonciation de la saisie est réputée accomplie par la communication au tiers saisi de la date de dépôt auprès du prestataire de service postal universel de la dénonciation de la saisie, et ce, au moyen d'une procédure utilisant les techniques de l'informatique;

3° la remise du montant de la saisie se fait entre les mains du receveur.

Dans le seul but d'exécuter les dispositions visées au présent paragraphe, le débiteur saisi ou le codébiteur saisi est identifié soit par le numéro d'identification du Registre national ou, à défaut, le numéro d'identification de la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale.

§ 6. Les frais des plis recommandés visés aux paragraphes 1er, 3 et 5 sont à charge du débiteur ou du codébiteur.

§ 7. Le débiteur ou le codébiteur est avisé de la destination des paiements et du solde après paiements.

§ 8. La saisie-arrêt-exécution est pratiquée par exploit d'huissier, de la manière prévue aux articles 1539 à 1544 du Code judiciaire, lorsqu'il apparaît:

1° que le débiteur ou le codébiteur s'oppose à la saisie-arrêt visée aux paragraphes 1er et 2;

2° que le tiers saisi conteste sa dette à l'égard du débiteur ou du codébiteur;

3° que les sommes et effets font l'objet de la part d'autres créanciers, d'une opposition ou d'une saisie-arrêt antérieure à la saisie-arrêt visée aux paragraphes 1er et 2;

4° que les effets doivent être réalisés.

Dans ces cas, la saisie-arrêt pratiquée par le receveur en application des paragraphes 1er et 2 garde ses effets conservatoires si le receveur fait procéder par exploit d'huissier, comme prévu à l'article 1539 du Code judiciaire, à une saisie-arrêt-exécution dans le mois qui suit:

1° ofwel de afgifte bij de aanbieder van de universele postdienst van het verzet van de schuldenaar of medeschuldenaar als bepaald bij paragraaf 3, tweede lid, of van de verklaring als bedoeld in artikel 1452 van het Gerechtelijk Wetboek;

2° ofwel de ontvangstmelding van deze verklaring wanneer zij werd verzonden door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken gebruikt worden als bepaald in paragraaf 5, eerste lid, 1°.”

Art. 192

In hetzelfde hoofdstuk IV, afdeling II/1, van dezelfde wet, wordt artikel 21 vervangen als volgt:

“Art. 21. § 1. De schuldvordering wordt gewaarborgd door een wettelijke hypotheek op alle in België gelegen en voor hypotheek vatbare goederen van de schuldenaar en de medeschuldenaar.

De rang van de wettelijke hypotheek wordt bepaald door de dagtekening van de inschrijving die op verzoek van de ontvanger is genomen.

§ 2. De ontvanger kan de inschrijving van de wettelijke hypotheek vorderen vanaf de datum van het uitgevaardigd en uitvoerbaar verklaarde dwangbevel, waarvan overeenkomstig artikel 13 aan de schuldenaar kennisgeving of betekening is gedaan.

§ 3. De inschrijving van de wettelijke hypotheek heeft plaats, niettegenstaande verzet, betwisting of beroep, op voorlegging van een afschrift van het dwangbevel dat eensluidend werd verklaard door de ontvanger en dat melding maakt van de kennisgeving of betekening ervan.

§ 4. Onverminderd de toepassing van artikel 87 van de hypotheekwet van 16 december 1851, kan de inschrijving van de wettelijke hypotheek worden gevorderd voor een door de ontvanger in het borderel te bepalen bedrag, dat al de bijbehoren, die voor de vereffening van de schuldvordering in hoofdsom zouden kunnen verschuldigd zijn, vertegenwoordigt.

§ 5. De kosten van de hypothecaire formaliteiten in verband met de wettelijke hypotheek zijn ten laste van de schuldenaar of de medeschuldenaar.

§ 6. De ontvanger verleent handlichting in de administratieve vorm zonder dat hij, tegenover de hypotheekbewaarder, gehouden is verantwoording van de betaling van de verschuldigde sommen te verstrekken.”

Art. 193

In hetzelfde hoofdstuk IV, afdeling II/1, van dezelfde wet, wordt een artikel 21/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 21/1. De termijnen van verzet, hoger beroep en cassatie, alsmede het verzet, het hoger beroep en de voorziening in cassatie schorsen de tenuitvoerlegging van de rechterlijke

1° soit le dépôt auprès du prestataire de service postal universel de l'opposition du débiteur ou du codébiteur visée au paragraphe 3, alinéa 2, ou de la déclaration visée à l'article 1452 du Code judiciaire;

2° soit l'accusé de réception de cette déclaration lorsqu'elle a été transmise au moyen d'une procédure utilisant les techniques de l'informatique comme prévu au paragraphe 5, alinéa 1er, 1°.”

Art. 192

Dans le même chapitre IV, section II/1, de la même loi, l'article 21 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 21. § 1er. La créance est garantie par une hypothèque légale sur tous les biens appartenant au débiteur et au codébiteur, situés en Belgique et susceptibles d'hypothèque.

L'hypothèque légale prend rang à compter du jour de l'inscription qui en est faite à la requête du receveur.

§ 2. Le receveur peut requérir l'inscription de l'hypothèque légale à compter de la date de la contrainte décernée et rendue exécutoire, laquelle a été notifiée ou signifiée au redevable conformément à l'article 13.

§ 3. L'inscription de l'hypothèque légale a lieu nonobstant opposition, contestation ou recours, sur présentation d'une copie, certifiée conforme par le receveur, de la contrainte mentionnant la date de la notification ou de la signification.

§ 4. Sans préjudice de l'application de l'article 87 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, l'inscription de l'hypothèque légale peut être requise pour une somme à arbitrer par le receveur, dans le bordereau, en représentation de tous les accessoires qui pourraient être dus avant l'acquittement de la créance en principal.

§ 5. Les frais de formalités hypothécaires relatives à l'hypothèque légale sont à charge du débiteur ou du codébiteur.

§ 6. Le receveur donne mainlevée dans la forme administrative sans qu'il soit tenu, vis-à-vis du conservateur des hypothèques, de fournir la justification du paiement des sommes dues.”

Art. 193

Dans le même chapitre IV, section II/1, de la même loi, il est inséré un article 21/1, rédigé comme suit:

“Art. 21/1. Les délais d'opposition, d'appel et de cassation, ainsi que l'opposition, l'appel et le pourvoi en cassation sont suspensifs de l'exécution de la décision judiciaire afférente,

beslissing, met betrekking tot de maatregelen welke er, zelfs gedeeltelijk, toe strekken de invordering van de schuldvordering te verwezenlijken of te waarborgen.”

Art. 194

In hetzelfde hoofdstuk IV, afdeling II/1, van dezelfde wet, wordt een artikel 21/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 21/2. Elk rechtsgeding met betrekking tot de inning of de invordering van de schuldvordering dat wordt ingesteld door de Belgische Staat, door de schuldenaar of door elke medeschuldenaar, schorst de verjaring.

De schorsing vangt aan met de inleidende vordering en eindigt wanneer de rechterlijke beslissing in kracht van gewijsde is getreden.”

Art. 195

Het opschrift van hoofdstuk IV, afdeling III, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Afdeling III. Inlichtingen die moeten worden verstrekt aan de Dienst voor alimentatievorderingen.”

Art. 196

Artikel 22 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 22. § 1. De bestuursdiensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtscolleges, de besturen van de Gemeenschappen, de Gewesten, de provincies, de agglomeraties, de federaties van gemeenten en de gemeenten evenals de openbare instellingen en inrichtingen, zijn gehouden, wanneer zij daartoe worden aangezocht door de Dienst voor alimentatievorderingen, de Dienst alle in hun bezit zijnde toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen te verstrekken, de Dienst, zonder verplaatsing, van alle in hun bezit zijnde akten, stukken, registers en om het even welke bescheiden inzage te verlenen, en de Dienst alle inlichtingen, afschriften of uittreksels te laten nemen, welke de Dienst voor alimentatievorderingen voor de invordering van de schuldvordering nodig acht.

Onder “openbare instellingen of inrichtingen” worden verstaan de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat, een Gemeenschap of een Gewest mede beheert, waaraan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest een waarborg verstrekt, op de werkzaamheden waarvan de Staat, een Gemeenschap of een Gewest toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel wordt aangewezen door de federale regering of een gemeenschaps- of gewestregering, op haar voordracht of met haar goedkeuring.

Van de akten, stukken, registers, bescheiden of inlichtingen in verband met gerechtelijke procedures mag evenwel geen

même partiellement, à des mesures destinées à effectuer ou à garantir le recouvrement de la créance.”

Art. 194

Dans le même chapitre IV, section II/1, de la même loi, il est inséré un article 21/2, rédigé comme suit:

“Art. 21/2. Toute instance en justice relative à la perception ou au recouvrement de la créance qui est introduite par l'État belge, par le débiteur ou par tout codébiteur, suspend le cours de la prescription.

La suspension débute avec l'acte introductif d'instance et se termine lorsque la décision judiciaire est coulée en force de chose jugée.”

Art. 195

L'intitulé du chapitre IV, section III, de la même loi, est remplacé par ce qui suit:

“Section III. Renseignements à fournir au Service des créances alimentaires.”

Art. 196

L'article 22 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 22. § 1er. Les services administratifs de l'État, y compris les parquets et les greffes des cours et de toutes les juridictions, les administrations des Communautés, des Régions, des provinces, des agglomérations, des fédérations de communes et des communes, ainsi que les établissements et organismes publics sont tenus, lorsqu'ils en sont requis par le Service des créances alimentaires de lui fournir tous renseignements adéquats, pertinents et non excessifs en leur possession, de lui communiquer, sans déplacement, tous actes, pièces, registres et documents quelconques qu'ils détiennent et de lui laisser prendre tous renseignements, copies ou extraits que le Service des créances alimentaires juge nécessaires pour assurer le recouvrement de la créance.

Par “établissements ou organismes publics”, on entend les institutions, sociétés, associations, établissements et offices à l'administration desquels l'État, une Communauté ou une Région participe, auxquels l'État, une Communauté ou une Région fournit une garantie, sur l'activité desquels l'État, une Communauté ou une Région exerce une surveillance ou dont le personnel de direction est désigné par le gouvernement fédéral ou un gouvernement de Communauté ou de Région, sur sa proposition ou moyennant son approbation.

Toutefois, les actes, pièces, registres, documents ou renseignements relatifs à des procédures judiciaires ne peuvent

inzage of afschrift worden verleend zonder uitdrukkelijke toelating van het openbaar ministerie.

§ 2. Het bepaalde in paragraaf 1 is niet van toepassing op de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de Federale Overheidsdienst Economie, noch op de Gemeenschappen en Gewesten aangaande de bevoegdheden die vroeger waren toevertrouwd aan het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand en die overgedragen werden aan de Gemeenschappen en Gewesten wat de individueel verkregen inlichtingen betreft.”.

Art. 197

In hoofdstuk IV, afdeling III, van dezelfde wet wordt een artikel 22/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 22/1. Alle administraties die ressorteren onder de FOD Financiën zijn gehouden alle in hun bezit zijnde toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen ter beschikking te stellen aan de Dienst voor alimentatievorderingen, voor zover die gegevens bijdragen tot de vervulling van de opdracht van de Dienst voor alimentatievorderingen.”.

Art. 198

In hoofdstuk IV, afdeling III, van dezelfde wet wordt een artikel 22/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 22/2. Onverminderd het recht van de Dienst voor alimentatievorderingen om mondelinge inlichtingen te vragen, is iedere persoon verplicht deze Dienst op haar verzoek, binnen de termijn vermeld op de schriftelijke aanvraag, welke termijn wegens wettige redenen kan worden verlengd, schriftelijk alle toereikende, ter zake dienende en niet overmatige inlichtingen te verstrekken die van hem worden gevorderd, teneinde zijn vermogenssituatie of die van derden te bepalen met het oog op het invorderen van de schuldvordering in zijn hoofde of in hoofde van derden.

De Dienst voor alimentatievorderingen kan, mits machtiging van een ambtenaar met minimum de graad van adviseur-generaal, aan het centraal aanspreekpunt van de Nationale Bank van België de in artikel 322, § 3, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 bedoelde beschikbare gegevens betreffende een schuldenaar vragen, zonder de beperkingen van artikel 322, §§ 2 tot 4, van hetzelfde Wetboek.”.

Art. 199

In hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt na artikel 22/2, ingevoegd door artikel 59, een afdeling IV ingevoegd, luidende “Afdeling IV – Bewijskracht van gegevens en documenten.”.

être communiqués ou copiés sans l’autorisation expresse du ministère public.

§ 2. Le paragraphe 1er n’est pas applicable à la Direction générale Statistique – Statistics Belgium du Service public fédéral Économie, ni aux Communautés et Régions pour les compétences qui autrefois étaient concédées à l’Institut économique et social des Classes moyennes et qui ont été transférées aux Communautés et Régions pour ce qui concerne les renseignements individuels recueillis.”.

Art. 197

Dans le chapitre IV, section III, de la même loi, il est inséré un article 22/1 rédigé comme suit:

“Art. 22/1. Toutes les administrations qui relèvent du SPF Finances sont tenues de mettre à disposition du Service des créances alimentaires tous les renseignements adéquats, pertinents et non excessifs en leur possession, pour autant que ces données contribuent à la poursuite de la mission du Service des créances alimentaires.”.

Art. 198

Dans le chapitre IV, section III, de la même loi, il est inséré un article 22/2 rédigé comme suit:

“Art. 22/2. Sans préjudice du droit du Service des créances alimentaires de demander des renseignements verbaux, toute personne a l’obligation, lorsqu’elle en est requise par ce Service, de lui fournir, par écrit, dans le délai mentionné dans la demande écrite, ce délai pouvant être prolongé pour de justes motifs, tous renseignements adéquats, pertinents et non excessifs en sa possession qui lui sont réclamés en vue d’établir sa situation patrimoniale ou celle de tiers pour assurer le recouvrement de la créance à sa charge ou à la charge de tiers.

Après autorisation préalable par un agent doté au minimum d’un grade de conseiller général, le Service des créances alimentaires peut demander au point de contact central de la Banque nationale de Belgique les données disponibles visées à l’article 322, § 3, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992 relatives à un redevable sans les limitations de l’article 322, §§ 2 à 4, du même Code.”.

Art. 199

Au chapitre IV de la même loi, après article 22/2, inséré par article 59, il est inséré une section IV intitulée “Section IV – Force probante des données et des documents.”.

Art. 200

In hoofdstuk IV, afdeling IV, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 199, wordt een artikel 22/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 22/3. De gegevens en de documenten ontvangen, opgesteld of verzonden door de Dienst voor alimentatievorderingen in het kader van de toepassing van deze wet, en die fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op leesbare drager, hebben bewijskracht, behoudens tegenbewijs.”.

Art. 201

In hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt na artikel 22/3, ingevoegd door artikel 200, een Afdeling V ingevoegd, luidende “Afdeling V. Beroepsgeheim.”.

Art. 202

In hoofdstuk IV, afdeling V, van dezelfde wet, ingevoegd bij artikel 201, wordt een artikel 22/4 ingevoegd, luidende:

“Art. 22/4. Hij die, uit welken hoofde ook, optreedt bij de toepassing van deze wet of die toegang heeft tot de ambtsvertrekken van de Dienst voor alimentatievorderingen is, buiten het uitoefenen van zijn ambt, verplicht tot de meest volstrekte geheimhouding aangaande alle zaken waarvan hij wegens de uitvoering van zijn opdracht kennis heeft.

De ambtenaren van de Dienst voor alimentatievorderingen oefenen hun ambt uit wanneer zij aan andere administratieve diensten van de Staat, daaronder begrepen de parketten en de griffies van de hoven en van alle rechtsmachten, en van de Gemeenschappen en de Gewesten evenals aan de in artikel 22 § 1, tweede lid, bedoelde openbare instellingen of inrichtingen, inlichtingen verstrekken welke voor die administratieve diensten, administraties, openbare instellingen of inrichtingen nodig zijn voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen.

De ambtenaren van de Dienst voor alimentatievorderingen oefenen eveneens hun ambt uit wanneer zij met betrekking tot de schuldvordering van een schuldenaar een vraag om raadpleging, uitleg of mededeling inwilligen van een medeschuldenaar.

Art. 203

In artikel 23, 5°, van dezelfde wet worden de woorden “de alimentatievordering” vervangen door de woorden “het onderhoudsgeld”.

Art. 204

In hoofdstuk V, afdeling I, van dezelfde wet wordt een artikel 23/1 ingevoegd, luidende:

Art. 200

Dans le chapitre IV, section IV, de la même loi, insérée par l'article 199, il est inséré un article 22/3 rédigé comme suit:

“Art. 22/3. Les données et documents reçus, établis ou envoyés par le Service des créances alimentaires dans le cadre de l'application de la présente loi, et qui sont enregistrés, conservés ou reproduits selon un procédé photographique, optique, électronique ou par toute autre technique de l'informatique ou de la télématique, ainsi que leur représentation sur un support lisible, ont force probante, sauf preuve contraire.”.

Art. 201

Au chapitre IV de la même loi, après article 22/3, inséré par article 200, il est inséré une Section V intitulée “Section V. Secret professionnel.”.

Art. 202

Dans le chapitre IV, section V, de la même loi, insérée par l'article 201, il est inséré un article 22/4 rédigé comme suit:

“Art. 22/4. Celui qui intervient, à quelque titre que ce soit, dans l'application de la présente loi ou qui a accès aux bureaux du Service des créances alimentaires, est tenu de garder, en dehors de l'exercice de ses fonctions, le secret le plus absolu au sujet de tout ce dont il a eu connaissance par suite de l'exécution de sa mission.

Les fonctionnaires du Service des créances alimentaires restent dans l'exercice de leurs fonctions lorsqu'ils communiquent aux autres services administratifs de l'État, y compris les parquets et les greffes des cours et de toutes les juridictions, et des Communautés et des Régions, ainsi qu'aux établissements ou organismes publics visés à l'article 22, § 1er, alinéa 2, les renseignements qui sont nécessaires à ces services administratifs, administrations, établissements ou organismes publics pour assurer l'exécution des dispositions légales ou réglementaires dont ils sont chargés.

Les fonctionnaires du Service des créances alimentaires restent également dans l'exercice de leurs fonctions lorsqu'ils accueillent une demande de consultation, d'explication ou de communication relative à la créance d'un débiteur, émanant d'un codébiteur.

Art. 203

À l'article 23, 5° de la même loi, les mots “créance alimentaire” sont remplacés par les mots “pension alimentaire”.

Art. 204

Dans le chapitre V, section Ire, de la même loi, il est inséré un article 23/1 rédigé comme suit:

“Art. 23/1. De Koning kan de modaliteiten van betaling van de verschuldigde sommen in het kader van de toepassing van deze wet bepalen.”

Art. 205

Het opschrift van hoofdstuk V, afdeling II, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Afdeling II. Opschorting en annulering van de invorderingsopdracht.”

Art. 206

Artikel 24 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 207

Artikel 25 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 208

Artikel 26 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 26. Indien de adviseur-generaal bedoeld in artikel 13, tweede lid, van oordeel is dat toegekende voorschotten definitief oninvorderbaar zijn, kan hij van de invordering afzien en de schuldvordering annuleren. De ontvanger wordt op de hoogte gebracht van de beslissing dat de schuldvordering is geannuleerd.”

Art. 209

In artikel 27 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het woord “rekenplichtige” wordt vervangen door het woord “ontvanger”;

b) de woorden “geeft hij daarvan bij een ter post aangetekende brief kennis aan de onderhoudsgerechtigde.” worden vervangen door de woorden “wordt de invorderingsopdracht opgeschort. De ontvanger geeft daarvan bij aangetekende brief kennis aan de onderhoudsgerechtigde.”;

2° paragraaf 1, tweede lid, wordt opgeheven;

3° in paragraaf 1, wordt in het vroegere derde lid, dat het tweede lid wordt, het woord “rekenplichtige” vervangen door de woorden “Dienst voor alimentatievorderingen”;

4° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“Art. 23/1. Le Roi peut déterminer les modalités de paiement des sommes dues dans le cadre de l’application de la présente loi.”

Art. 205

L’intitulé du chapitre V, section II, de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Section II. Suspension et annulation de l’ordre de recouvrement.”

Art. 206

L’article 24 de la même loi est abrogé.

Art. 207

L’article 25 de la même loi est abrogé.

Art. 208

L’article 26 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 26. Si le conseiller général visé à l’article 13, alinéa 2, juge que des avances accordées sont définitivement irrécouvrables, il peut renoncer au recouvrement de cette créance et l’annuler. Le receveur est informé de la décision d’annulation de la créance.”

Art. 209

À l’article 27 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les modifications suivantes sont apportées:

a) le mot “comptable” est remplacé par le mot “receveur”;

b) les mots “il en informe le créancier d’aliments par lettre recommandée à la poste.” sont remplacés par les mots “l’ordre de recouvrement est suspendu. Le receveur en informe le créancier d’aliments par lettre recommandée à la poste.”;

2° le paragraphe 1er, alinéa 2, est abrogé;

3° dans le paragraphe 1er, dans l’ancien alinéa 3, qui devient l’alinéa 2, le mot “comptable” est remplacé par les mots “Service des créances alimentaires”;

4° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Indien de adviseur-generaal bedoeld in artikel 13, tweede lid, van oordeel is dat het saldo van het onderhoudsgeld, de achterstallen of de interesten definitief oninvorderbaar zijn, kan hij van de invordering afzien en de schuldvordering annuleren. De ontvanger wordt op de hoogte gebracht van de beslissing dat de schuldvordering is geannuleerd.

De Dienst voor alimentatievorderingen geeft bij aangetekende brief kennis aan de onderhoudsgerechtigde van de beslissing van de adviseur-generaal bedoeld in artikel 13, tweede lid.”

“§ 2. Si le conseiller général visé à l'article 13, alinéa 2, juge que le solde de la pension alimentaire, les arriérés ou les intérêts sont définitivement irrécouvrables, il peut renoncer au recouvrement de cette créance et l'annuler. Le receveur est informé de la décision d'annulation de la créance.

Le Service des créances alimentaires informe par lettre recommandée le créancier d'aliments de la décision du conseiller général visé à l'article 13, alinéa 2.”

VOORONTWERP VAN WET (titel 6)

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende oprichting van een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie belast met de consulaire zaken

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Binnen de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Directie-generaal consulaire zaken wordt een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie belast met de consulaire zaken opgericht overeenkomstig artikel 77 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, voor:

- het beheer van de Belgische paspoorten;
- het beheer van de visa;
- het beheer van de identiteitskaarten voor Belgen in het buitenland;
- het nemen van alle maatregelen die de Belgen ingeschreven in de consulaire registers toelaten deel te nemen aan de in België uitgeschreven en georganiseerde verkiezingen;
- de consulaire hulpverlening;
- het beheer van de in het Consulair Wetboek bedoelde registers, repertoria, akten en attesten;
- het beheer van de legalisaties.

Art. 3

De artikelen 14 tot 16 van de programmawet van 27 december 2005 worden opgeheven.

AVANT-PROJET DE LOI (titre 6)

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant création d'un service administratif à comptabilité autonome chargé des affaires consulaires

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Un service administratif à comptabilité autonome chargé des affaires consulaires est créé au sein du Service public fédéral Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement, Direction générale des Affaires consulaires, conformément à l'article 77 de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral, pour:

- la gestion des passeports belges;
- la gestion des visas;
- la gestion des cartes d'identité pour Belges à l'étranger;
- prendre toutes les mesures permettant aux Belges inscrits dans les registres consulaires de participer aux élections décidées et organisées en Belgique;
- l'assistance consulaire;
- la gestion des registres, répertoires, actes et attestations visés dans le code consulaire;
- la gestion des légalisations.

Art. 3

Les articles 14 à 16 de la loi-programme du 27 décembre 2005 sont abrogés.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 62.219/1-3-4 VAN 11 OKTOBER 2017
(TITELS 1 TOT 5)**

Op 3 oktober 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Eerste minister verzocht binnen een termijn van vijf dagen werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van “Programmawet”.

De titels 1 en 2 (hoofdstukken 2, afdelingen 1 en 2, 3 en 5) en de titels 3 en 4 (hoofdstuk 9) zijn door de eerste kamer onderzocht op 6 oktober 2017. De kamer was samengesteld uit Wilfried Van Vaerenbergh, staatsraad, voorzitter, Chantal Bams en Wouter Pas, staatsraden, en Wim Geurts, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Raf Aertgeerts, eerste auditeur-afdelingshoofd, Tim Corthaut, Wendy Depester en Jonas Riemslogh, auditeurs.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried Van Vaerenbergh, Chantal Bams en Wouter Pas, staatsraden.

De titels 1 en 4 (hoofdstukken 1 en 2) zijn door de derde kamer onderzocht op 5 oktober 2017. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jeroen Van Nieuwenhove en Koen Muylle, staatsraden, Bruno Peeters, assessor, en Astrid Truyens, griffier.

De titels 1 en 4 (hoofdstukken 3 tot 6) zijn door de derde kamer onderzocht op dezelfde datum. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jan smets, en Jeroen Van Nieuwenhove, staatsraden, Bruno Peeters, assessor, en Astrid Truyens, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Brecht Steen, eerste auditeur, Dries Van Eeckhoutte, Pierrot T’Kindt, Frédéric Vanneste en Jonas Riemslogh, auditeurs.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo Baert, kamervoorzitter.

De titels 1 en 2 (hoofdstukken 1 en 2, afdeling 3, en 4) en de titel 4 (hoofdstukken 7 en 8) zijn door de vierde kamer onderzocht op 9 oktober 2017. De kamer was samengesteld uit Pierre Liénardy, kamervoorzitter, Martine Baguet en Bernard Blero, staatsraden, en Anne-Catherine Van Geersdaele, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Jean-Luc Paquet, Anne Vagman en Patrick Ronvaux, eerste auditeurs.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre Liénardy, kamervoorzitter, et Martine Baguet, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 oktober 2017.

**AVIS DU CONSEIL D’ÉTAT
N° 62.219/1-3-4 DU 11 OCTOBRE 2017
(TITRES 1ER À 5)**

Le 3 octobre 2017, le Conseil d’État, section de législation, a été invité par le Premier ministre à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de “Loi-programme”.

Les titres 1er et 2 (chapitres 2, sections 1 et 2, 3 et 5) et les titres 3 et 4 (chapitre 9) ont été examinés par la première chambre le 6 octobre 2017. La chambre était composée de Wilfried Van Vaerenbergh, conseiller d’État, président, Chantal Bams et Wouter Pas, conseillers d’État, et Wim Geurts, greffier.

Les rapports ont été présentés par Raf Aertgeerts, premier auditeur chef de section, Tim Corthaut, Wendy Depester et Jonas Riemslogh, auditeurs.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried Van Vaerenbergh, Chantal Bams et Wouter Pas, conseillers d’État.

Les titres 1er et 4 (chapitres 1er et 2) ont été examinés par la troisième chambre le 5 octobre 2017. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jeroen Van Nieuwenhove et Koen Muylle, conseillers d’État, Bruno Peeters, assesseur, et Astrid Truyens, greffier.

Les titres 1er et 4 (chapitres 3 à 6) ont été examinés par la troisième chambre à la même date. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jan smets et Jeroen Van Nieuwenhove, conseillers d’État, Bruno Peeters, assesseur, et Astrid Truyens, greffier.

Les rapports ont été présentés par Brecht Steen, premier auditeur, Dries Van Eeckhoutte, Pierrot T’Kindt, Frédéric Vanneste et Jonas Riemslogh, auditeurs.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Jo Baert, président de chambre.

Les titres 1er et 2 (chapitres 1er et 2, section 3, et 4) et le titre 4 (chapitres 7 et 8) ont été examinés par la quatrième chambre le 9 octobre 2017. La chambre était composée de Pierre Liénardy, président de chambre, Martine Baguet et Bernard Blero, conseillers d’État, et Anne-Catherine Van Geersdaele, greffier.

Les rapports ont été présentés par Jean-Luc Paquet, Anne Vagman et Patrick Ronvaux, premiers auditeurs.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre Liénardy, président de chambre, et Martine Baguet, conseiller d’État.

L’avis, dont le texte suit, a été donné le 11 octobre 2017.

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt:

“Het invoeren van de hoogdringendheid wordt algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in hun geheel genomen, uitvoering geven aan de beslissingen genomen in het kader van de begroting 2017 [lees: 2018] die op heel korte termijn moeten van kracht worden”.

*

Ontvankelijkheid van de adviesaanvraag

1. Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van die wetten (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

2.1. In het algemeen kan worden aanvaard dat bepalingen die een nauwe band vertonen met de begroting voor het jaar 2018, een spoedeisend karakter vertonen. Voor een aantal artikelen van het ontwerp wordt die nauwe band evenwel niet of onvoldoende duidelijk aangetoond.

In dit verband dient te worden opgemerkt dat, gelet op de zeer algemene motivering in de brief met de adviesaanvraag, de spoedeisendheid slechts kan worden aanvaard voor maatregelen die kennelijk noodzakelijk zijn in het raam van het behalen van de begrotingsdoelstellingen en geen uitstel dulden.

Dat is niet het geval voor de artikelen 134, 138 en 142 tot 161 van het ontwerp.

2.2.1. De artikelen 134 en 138 van het ontwerp strekken ertoe de datum van de indexering van de accijnstarieven voor benzine en gasolie te verleggen van 1 januari 2018 naar 3 januari 2018. Nog afgezien van het gegeven dat niet blijkt dat de begrotingscontrole werd doorlopen voor deze ontworpen bepalingen, ziet de Raad van State niet in welke band ze hebben met de begroting. Blijkens de memorie van toelichting wordt ermee beoogd “financiële schade voor de economische operatoren te vermijden” omdat deze operatoren wegens de vrije dagen op 1 en 2 januari de verhoging van de accijnzen niet kunnen doorrekenen aan hun klanten. De adviesaanvraag over deze artikelen is dan ook onontvankelijk.

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois “sur le Conseil d'État”, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes:

“Het invoeren van de hoogdringendheid wordt algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in hun geheel genomen, uitvoering geven aan de beslissingen genomen in het kader van de begroting 2017 [lees: 2018] die op heel korte termijn moeten van kracht worden”.

*

Recevabilité de la demande d'avis

1. En exigeant que les demandes d'avis dans les cinq jours ouvrables soient “spécialement” motivées, le législateur a voulu que ce délai, extrêmement bref, ne soit sollicité qu'exceptionnellement. En conséquence, le demandeur doit invoquer des éléments pertinents et suffisamment concrets susceptibles de faire admettre que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu'il faille nécessairement recourir à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État (avis à communiquer dans un délai de cinq jours ouvrables) et pourquoi, au moment de la demande d'avis, il ne pouvait pas être recouru à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, de ces lois (avis à communiquer dans un délai de trente jours).

2.1. D'une manière générale, il peut être admis que des dispositions étroitement liées au budget de l'année 2018 présentent un caractère urgent. Pour un certain nombre d'articles du projet, ce lien étroit n'est toutefois pas démontré ou n'est pas démontré avec suffisamment de clarté.

À cet égard, on observera, qu'au regard de la motivation très générale figurant dans la lettre portant la demande d'avis, l'urgence ne peut être admise que pour des mesures qui sont manifestement nécessaires dans le cadre de la réalisation des objectifs budgétaires et qui ne peuvent souffrir aucun atermolement.

Tel n'est pas le cas des articles 134, 138 et 142 à 161 du projet.

2.2.1. Les articles 134 et 138 du projet visent en effet à reporter du 1er janvier 2018 au 3 janvier 2018 la date de l'indexation des droits d'accise sur l'essence et le gasoil. Rien n'indique que ces dispositions en projet ont franchi l'étape du contrôle budgétaire et le Conseil d'État n'aperçoit pas, en outre, quel est leur lien avec le budget. Selon l'exposé des motifs, elles visent à “éviter [un] préjudice financier pour les opérateurs économiques”, dès lors qu'en raison des jours libres que sont les 1er et 2 janvier, ces opérateurs ne peuvent pas répercuter l'augmentation des accises sur leurs clients. En ce qu'elle porte sur ces articles, la demande d'avis est par conséquent irrecevable.

2.2.2. Wat betreft de artikelen 142 tot 161 van het ontwerp kan er worden op gewezen dat de zeer algemene en summiere motivering van de spoedeisendheid in de brief met de adviesaanvraag, die voor die artikelen zelfs in de memorie van toelichting nauwelijks wordt geconcretiseerd, niet volstaat om de spoedeisendheid ervan aan te tonen. Weliswaar wordt in de memorie van toelichting vooropgesteld dat de ontworpen maatregelen “kaderen binnen de prioritaire acties betreffende de strijd tegen de fiscale fraude”, maar uit niets blijkt concreet dat die maatregelen kennelijk noodzakelijk zijn om de begrotingsdoelstellingen te behalen en geen uitstel dulden.¹

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp², de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

*

VORMVEREISTEN

De opmerkingen over de vormvereisten worden gemaakt bij de bespreking van het betrokken onderdeel van het ontwerp.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP

TITEL 1

Algemene bepaling

Bij deze titel zijn geen opmerkingen te maken.

¹ Wat betreft sommige bepalingen bestaan er zelfs indicaties die wijzen op het tegendeel. Zo wordt in de memorie van toelichting vooropgesteld dat het de bedoeling is rechtspraak van het Hof van Cassatie te verankeren (toelichting bij artikel 142, laatste alinea, en toelichting bij artikel 150) en wordt in artikel 149, a), van het ontwerp een verwijzing naar een overbodig geachte bepaling weggewerkt. Het ontworpen artikel 338, § 24/1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (artikel 147 van het ontwerp), dat strekt tot de omzetting van richtlijn (EU) 2016/2258 van de Raad van 6 december 2016 “tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft toegang tot antiwitwasinlichtingen door belastingautoriteiten”, bevat bovendien een maatregel ten bate van “buitenlandse belastingautoriteiten”, wat bezwaarlijk kan worden gekoppeld aan het behalen van de Belgische begrotingsdoelstellingen.

² Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

2.2.2. En ce qui concerne les articles 142 à 161 du projet, il y a lieu de souligner que la motivation très générale et succincte de l’urgence figurant dans la lettre portant la demande d’avis qui, même dans l’exposé des motifs, fait l’objet de très peu de développements en ce qui concerne ces articles, est insuffisante pour en justifier l’urgence. S’il est vrai que l’exposé des motifs mentionne que les mesures en projet “s’inscrivent dans le cadre des actions prioritaires en matière de lutte contre la fraude fiscale”, rien n’indique concrètement que ces mesures sont manifestement nécessaires pour réaliser les objectifs budgétaires et qu’elles ne peuvent souffrir aucun retard¹.

*

Comme la demande d’avis est introduite sur la base de l’article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois “sur le Conseil d’État”, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l’avant-projet², à la compétence de l’auteur de l’acte ainsi qu’à l’accomplissement des formalités préalables, conformément à l’article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l’avant-projet appelle les observations suivantes.

*

FORMALITÉS

Les observations sur les formalités seront formulées lors de l’examen des dispositions concernées du projet.

EXAMEN DE L’AVANT-PROJET

TITRE 1ER

Disposition générale

Ce titre n’appelle aucune observation.

¹ Pour certaines dispositions, on trouve même des indications en sens contraire. C’est ainsi que l’exposé des motifs mentionne que l’intention est de consacrer la jurisprudence de la Cour de cassation (commentaire de l’article 142, dernier alinéa, et commentaire de l’article 150) et que l’article 149, a), du projet supprime une référence à une disposition jugée superflue. L’article 338, § 24/1, en projet, du Code des impôts sur les revenus 1992 (article 147 du projet), qui vise à transposer la directive (UE) 2016/2258 du Conseil du 6 décembre 2016 “modifiant la directive 2011/16/UE en ce qui concerne l’accès des autorités fiscales aux informations relatives à la lutte contre le blanchiment de capitaux”, comporte en outre une mesure en faveur des “autorités fiscales étrangères”, ce qui peut difficilement être lié à la réalisation des objectifs budgétaires belges.

² S’agissant d’un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

TITEL 2

Sociale bepalingen

VORMVEREISTEN

De artikelen 15, 16, 19, 28 en 32 van het ontwerp moeten overeenkomstig artikel 15 van de wet van 25 april 1963 “betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg”, om advies worden voorgelegd aan hetzij de Nationale Arbeidsraad, hetzij het beheerscomité van de betrokken openbare instellingen.

De artikelen 17 tot 19 van het ontwerp moeten overeenkomstig artikel 110, § 1, tweede lid, 2°, van de wet van 30 december 1992 “houdende sociale en diverse bepalingen”, om advies worden voorgelegd aan het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen.

Uit de aan de Raad van State toegezonden documenten blijkt niet dat dergelijke adviezen reeds zijn ingewonnen, noch dat wat dat betreft een beroep wordt gedaan op het spoedeisend karakter van de betrokken aangelegenheid om dergelijke adviezen niet in te winnen.

Indien de aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegde tekst ten gevolge van de voornoemde eventueel nog in te winnen adviezen wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, voor een nieuw onderzoek aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

HOOFDSTUK 1

Gezondheidszorg**Afdeling 1***Geïnterneerden*

Artikel 2

De woorden “van dezelfde wet” moeten worden vervangen door de woorden “van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.”

Afdeling 2*Heffingen op de omzet***Afdeling 3***Bijdrage op marketing*

Bij deze afdelingen zijn geen opmerkingen te maken.

TITRE 2

Dispositions sociales

FORMALITÉS

Conformément à l'article 15 de la loi du 25 avril 1963 “sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale”, les articles 15, 16, 19, 28 et 32 du projet doivent être soumis à l'avis, soit du Conseil national du Travail, soit du comité de gestion des organismes d'intérêt public concernés.

Conformément à l'article 110, § 1er, alinéa 2, 2°, de la loi du 30 décembre 1992 “portant des dispositions sociales et diverses”, les articles 17 à 19 du projet doivent être soumis à l'avis du Comité général de gestion pour le statut social des travailleurs indépendants.

Il ne ressort pas des documents transmis au Conseil d'État que ces avis auraient déjà été recueillis, ni qu'à cet égard le caractère urgent de la matière concernée aurait été invoqué pour ne pas les recueillir.

Dans l'hypothèse où les avis précités devant éventuellement encore être recueillis donneraient lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État, section de législation, les dispositions modifiées devraient être à nouveau soumises pour examen à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

CHAPITRE 1ER**Soins de santé****Section 1re***Internés*

Article 2

Il convient de remplacer les mots “de la même loi” par les mots “de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994”.

Section 2*Cotisations sur le chiffre d'affaires***Section 3***Contribution sur le marketing*

Ces sections n'appellent aucune observation.

HOOFDSTUK 2

Bijzondere sociale zekerheidsbijdrage voor de aanvullende pensioenen

De artikelen 15 tot 19 van het ontwerp strekken ertoe de percentages voor de berekening van de bijzondere sociale zekerheidsbijdrage voor de aanvullende pensioenen, verschuldigd voor de werknemer, hetzij door de inrichter bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, van de wet van 28 april 2003 “betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige voordelen inzake sociale zekerheid” (artikel 15) hetzij door de werkgever (artikel 16) en verschuldigd voor de zelfstandige bedrijfsleiders door de rechtspersoon (artikelen 17 en 18) vanaf 1 januari 2018 te verhogen van 1,5 % naar 3 %.

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 3

Uitbreiding van de Flexi-jobs

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. De artikelen 20 tot 29 van het ontwerp strekken ertoe de mogelijkheid om beroep te doen op flexi-jobs vanaf 1 januari 2018 uit te breiden (1) naar een aantal andere sectoren dan deze van de horeca, met name de sectoren van de handel zowel voor wat betreft de kmo's als voor wat betreft de warenhuizen (de sectoren van de voedingsnijverheid, de detailhandel, het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen), en (2) tot de gepensioneerden teneinde hen toe te laten dit type van activiteit uit te oefenen en hiermee een hoger bijkomend netto-inkomen te verwerven. Dit inkomen zal worden beschouwd als een beroepsinkomen waarmee rekening wordt gehouden bij het beoordelen van het al dan niet overschrijden van de grenzen van de toegelaten cumulatie.

2. De artikelen 20 tot 29 van het ontwerp omvatten wijzigingen inzake de flexi-jobs, zoals geregeld in de wet van 16 november 2015 “houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken”.

Het Grondwettelijk Hof heeft in het arrest nr. 107/2017 van 28 september 2017 geoordeeld dat het huidige systeem van de flexi-jobs in de horecasector in overeenstemming is met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel en geen schending vormt van artikel 23 van de Grondwet.

3. Artikel 21 van het ontwerp breidt het huidig systeem van de flexi-jobs uit tot enkele andere sectoren dan de horecasector. Vanaf 1 januari 2018 zal het systeem van toepassing zijn op werknemers en werkgevers die ressorteren onder (1°) het paritair comité voor de handel in voedingswaren (PC 119), (2°) het paritair comité voor de zelfstandige kleinhandel (PC 201), (3°) het paritair comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202), (4°) het paritair subcomité voor de middelgrote levensmiddelenbedrijven (PSC 202.01), (5°) het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302), (6°) het paritair comité voor de grote kleinhandelszaken (PC 311),

CHAPITRE 2

Cotisation spéciale de sécurité sociale pour les pensions complémentaires

Les articles 15 à 19 du projet visent à ce que les pourcentages applicables au calcul de la cotisation spéciale de sécurité sociale pour les pensions complémentaires, due pour le travailleur, soit par l'organisateur visé à l'article 3, § 1er, 5°, de la loi du 28 avril 2003 “relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale” (article 15), soit par l'employeur (article 16) et due pour les dirigeants d'entreprise indépendants par la personne morale (articles 17 et 18), passent de 1,5 % à 3 % à partir du 1er janvier 2018.

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

CHAPITRE 3

Extension des Flexi-jobs

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

1. Les articles 20 à 29 du projet visent à étendre, à partir du 1er janvier 2018, la possibilité de recourir aux flexi-jobs (1) à un certain nombre de secteurs autres que celui de l'horeca, à savoir les secteurs du commerce tant en ce qui concerne les PME que les grands magasins (les secteurs du commerce alimentaire, du commerce de détail, du secteur de la coiffure et des soins de beauté), et (2) aux pensionnés afin de permettre à ceux-ci de pouvoir aussi effectuer ce type d'activité et d'en retirer un revenu net additionnel plus élevé. Ce revenu sera considéré comme un revenu professionnel qui est pris en compte lors de l'évaluation du dépassement ou non des limites du cumul autorisé.

2. Les articles 20 à 29 du projet contiennent des modifications relatives aux flexi-jobs, tels qu'ils sont réglés dans la loi du 16 novembre 2015 “portant des dispositions diverses en matière sociale”.

Dans l'arrêt n° 107/2017 du 28 septembre 2017, la Cour constitutionnelle a jugé que le système actuel des flexi-jobs dans le secteur de l'horeca est conforme au principe constitutionnel d'égalité et ne viole pas l'article 23 de la Constitution.

3. L'article 21 du projet étend le système actuel des flexi-jobs à quelques secteurs autres que celui de l'horeca. À partir du 1er janvier 2018, le système s'appliquera aux travailleurs salariés et aux employeurs qui ressortissent (1°) à la commission paritaire du commerce alimentaire (CP 119), (2°) à la commission paritaire du commerce de détail indépendant (CP 201), (3°) à la commission paritaire pour les employés du commerce de détail alimentaire (CP 202), (4°) à la sous-commission paritaire pour les moyennes entreprises d'alimentation (SCP 202.01), (5°) à la commission paritaire de l'industrie hôtelière (CP 302), (6°) à la commission paritaire

(7°) het paritair comité voor de warenhuizen (PC 312), (8°) het paritair comité voor het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen (PC 314), (9°) onder het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de bakkerij, banketbakkerij en consumptiesalons bij een banketbakkerij, opgericht in de schoot van het paritair comité voor de voedingsnijverheid (PC 118), subsector voor industriële broodbakkerijen en (10°) het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder één van de in (1°) tot (8°) opgesomde paritaire (sub)comités of het Waarborg- en Sociaal Fonds, bedoeld in (9°).

Het is niet duidelijk op grond waarvan de ontworpen regeling van toepassing is op de werknemers en werkgevers die ressorteren onder de limitatief opgesomde paritaire (sub)comités, noch waarom werknemers en werkgevers die ressorteren onder andere (sub)comités niet in aanmerking komen voor de ontworpen regeling.

Zoals bekend sluiten de grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Omdat met betrekking tot voormeld verschil in behandeling in de memorie van toelichting geen enkele verantwoording wordt gegeven, werd de gemachtigde dienaangaande om nadere toelichting verzocht. Die verklaarde:

“De regering heeft bij de creatie van het systeem van de flexi-job er voor gekozen om de invoering stapsgewijs te laten verlopen. Daarom werd in de eerste plaats gekozen voor de invoering in de Horecasector omdat volgens haar de nood daar het grootst is. Na deze eerste stap en nu het Grondwettelijk [Hof] zich uitgesproken heeft over het annulatieberoep dat tegen de wettelijke basis was ingespannen, heeft de regering beslist over te gaan tot een verdere uitbreiding. Zij heeft er doelbewust voor gekozen deze verdere uitbreiding ook slechts voor een beperkt aantal sectoren te voorzien om eventuele negatieve evoluties tijdig te kunnen detecteren en eventueel bij te sturen.

Voor deze uitbreiding werd een analyse gemaakt om na te gaan welke sectoren het meest nood hebben aan het systeem van de flexi-job, en dit rekening houdend met het doel van de flexi-jobs en meer in het bijzonder een antwoord bieden op de nood aan flexibele arbeidskrachten op piekmomenten en het verlagen van de loonlast voor deze flexibele krachten. De gekozen sectoren zijn de sectoren die omwille van hun activiteit vaak met fluctuerende pieken geconfronteerd worden en dus effectief nood hebben om bepaalde piekmomenten met flexibele arbeidskrachten te gaan opvangen. Verder werd nagegaan welke sectoren arbeidsintensieve sectoren

des grandes entreprises de vente au détail (CP 311), (7°) à la commission paritaire des grands magasins (CP 312), (8°) à la commission paritaire de la coiffure et des soins de beauté (CP 314), (9°) au Fonds social et de garantie de la boulangerie, pâtisserie et salons de consommation annexés, institué au sein de la commission paritaire de l'industrie alimentaire (CP 118), sous-secteur pour les boulangeries industrielles et (10°) à la commission paritaire du travail intérimaire si l'utilisateur ressortit à une des (sous-)commissions paritaires énumérées aux points (1°) à (8°) ou au Fonds social et de garantie visé au (9°).

On n'aperçoit pas clairement sur quelle base le régime en projet s'applique aux travailleurs et aux employeurs ressortissant aux (sous-)commissions paritaires limitativement énumérées, ni pourquoi le régime en projet n'est pas applicable aux travailleurs et employeurs ressortissant à d'autres (sous-)commissions.

Nul n'ignore que les règles constitutionnelles d'égalité et de non-discrimination n'excluent pas qu'une différence de traitement soit établie entre des catégories de personnes, pour autant qu'elle repose sur un critère objectif et qu'elle soit raisonnablement justifiée.

L'existence d'une telle justification doit s'apprécier compte tenu du but et des effets de la mesure ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d'égalité est violé lorsqu'il est établi qu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

Dès lors que l'exposé de motifs ne justifie nullement la différence de traitement précitée, le délégué a été invité à apporter des précisions à ce sujet. Il a déclaré ce qui suit:

“De regering heeft bij de creatie van het systeem van de flexi-job er voor gekozen om de invoering stapsgewijs te laten verlopen. Daarom werd in de eerste plaats gekozen voor de invoering in de Horecasector omdat volgens haar de nood daar het grootst is. Na deze eerste stap en nu het Grondwettelijk [Hof] zich uitgesproken heeft over het annulatieberoep dat tegen de wettelijke basis was ingespannen, heeft de regering beslist over te gaan tot een verdere uitbreiding. Zij heeft er doelbewust voor gekozen deze verdere uitbreiding ook slechts voor een beperkt aantal sectoren te voorzien om eventuele negatieve evoluties tijdig te kunnen detecteren en eventueel bij te sturen.

Voor deze uitbreiding werd een analyse gemaakt om na te gaan welke sectoren het meest nood hebben aan het systeem van de flexi-job, en dit rekening houdend met het doel van de flexi-jobs en meer in het bijzonder een antwoord bieden op de nood aan flexibele arbeidskrachten op piekmomenten en het verlagen van de loonlast voor deze flexibele krachten. De gekozen sectoren zijn de sectoren die omwille van hun activiteit vaak met fluctuerende pieken geconfronteerd worden en dus effectief nood hebben om bepaalde piekmomenten met flexibele arbeidskrachten te gaan opvangen. Verder werd nagegaan welke sectoren arbeidsintensieve sectoren

zijn. Hiermee bedoelen we sectoren (en hun werkgevers) die momenteel een grote arbeidskost hebben tegenover de return van hun activiteit. Zij zitten bijgevolg met:

— een zware arbeidskost, waarbij de flexi-job kan helpen de gemiddelde arbeidskost binnen hun onderneming te verlagen

— een moeilijkheid om pieken op te vangen via hun vaste werknemers – de kost van een extra medewerker weegt immers zwaar door, zodat enkel bij een continue hoeveelheid aan extra werk de aanwerving haalbaar is. Af en toe een piek in het werk is onvoldoende om een extra medewerker in dienst te nemen. Vooral zij hebben nood aan de flexibiliteit van de flexi-jobber.

Deze analyse is gedaan door gebruik te maken van een gekende ratio, namelijk “De arbeidskost per eenheid product” zoals gebruikt door het federaal planbureau. Deze ratio wordt gedefinieerd als de loonkosten die nodig zijn voor de productie van een eenheid toegevoegde waarde waarbij de teller bestaat uit de ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per werknemer en de noemer uit de ontwikkeling van de productie per werkzaam persoon.”

Het verdient aanbeveling om voormelde verantwoording in de memorie van toelichting bij de ontworpen regeling op te nemen.

4. Artikel 22 van het ontwerp breidt het huidige systeem van de flexi-jobs uit tot gepensioneerden (dit zijn personen “die een wettelijk, bestuursrechtelijk of statutair ouderdoms-, rust-, anciënniteits- of overlevingspensioen, of een ander als zodanig geldend voordeel” genieten).

Het ontwerp bevat, wat het begrip “gepensioneerden” betreft, algemene en vage formuleringen waarvan de normatieve inhoud niet duidelijk is, zoals bijvoorbeeld “een ander als zodanig geldend voordeel”.

Aldus dreigt rechtsonzekerheid te ontstaan en kunnen de betrokken bepalingen zelfs aanleiding geven tot niet-bedoelde toepassingen. De stellers van het ontwerp zouden er goed aan doen het ontwerp op dit vlak aan een grondig onderzoek te onderwerpen en de betrokken bepalingen te voorzien van een duidelijk omschreven normatieve inhoud.

Omdat het op basis van de memorie van toelichting niet duidelijk is waarom de regeling wordt uitgebreid tot de gepensioneerden, werd de gemachtigde dienaangaande om verduidelijking gevraagd. Die verklaarde het volgende:

“Het basisidee van de flexi-jobs is om mensen die reeds (quasi) voltijds werken en dus reeds een volledige sociale zekerheid hebben, de mogelijkheid te bieden om gemakkelijk en flexibel iets bij te verdienen, zonder dat daar al te zware fiscale en parafiscale lasten worden op toegepast. Een gepensioneerde heeft ook reeds een volwaardig statuut en heeft in het verleden ook reeds ruimschoots aan de financiering van de sociale zekerheid bijgedragen. Daarom wordt het ook voor hem mogelijk om via flexi-job op een flexibele en fiscaal vriendelijke manier te gaan bijverdienen.”

zijn. Hiermee bedoelen we sectoren (en hun werkgevers) die momenteel een grote arbeidskost hebben tegenover de return van hun activiteit. Zij zitten bijgevolg met:

— een zware arbeidskost, waarbij de flexi-job kan helpen de gemiddelde arbeidskost binnen hun onderneming te verlagen

— een moeilijkheid om pieken op te vangen via hun vaste werknemers – de kost van een extra medewerker weegt immers zwaar door, zodat enkel bij een continue hoeveelheid aan extra werk de aanwerving haalbaar is. Af en toe een piek in het werk is onvoldoende om een extra medewerker in dienst te nemen. Vooral zij hebben nood aan de flexibiliteit van de flexi-jobber.

Deze analyse is gedaan door gebruik te maken van een gekende ratio, namelijk “De arbeidskost per eenheid product” zoals gebruikt door het federaal planbureau. Deze ratio wordt gedefinieerd als de loonkosten die nodig zijn voor de productie van een eenheid toegevoegde waarde waarbij de teller bestaat uit de ontwikkeling van de gemiddelde loonkosten per werknemer en de noemer uit de ontwikkeling van de productie per werkzaam persoon”.

Il est recommandé d’intégrer la justification précitée dans l’exposé des motifs du régime en projet.

4. L’article 22 du projet étend le système actuel des flexi-jobs aux pensionnés (c’est-à-dire les personnes qui bénéficient “d’une pension légale, réglementaire ou statutaire de vieillesse, de retraite, d’ancienneté, de survie ou d’un autre avantage tenant lieu de pareille pension”).

En ce qui concerne la notion de “pensionnés”, le projet comporte des formulations générales et vagues dont le contenu normatif n’est pas clair, comme par exemple “un autre avantage tenant lieu de pareille pension”.

Il risque d’en résulter une insécurité juridique et les dispositions concernées pourraient même donner lieu à des applications non voulues. Les auteurs du projet feraient bien de soumettre le projet à un examen approfondi sur ce plan et de donner aux dispositions concernées un contenu normatif clairement défini.

L’exposé des motifs ne permettant pas de déterminer clairement pourquoi le régime est étendu aux pensionnés, le délégué a été invité à apporter des précisions à cet égard. Il s’est exprimé en ces termes:

“Het basisidee van de flexi-jobs is om mensen die reeds (quasi) voltijds werken en dus reeds een volledige sociale zekerheid hebben, de mogelijkheid te bieden om gemakkelijk en flexibel iets bij te verdienen, zonder dat daar al te zware fiscale en parafiscale lasten worden op toegepast. Een gepensioneerde heeft ook reeds een volwaardig statuut en heeft in het verleden ook reeds ruimschoots aan de financiering van de sociale zekerheid bijgedragen. Daarom wordt het ook voor hem mogelijk om via flexi-job op een flexibele en fiscaal vriendelijke manier te gaan bijverdienen”.

Het verdient aanbeveling om voormelde verantwoording in de memorie van toelichting bij de ontworpen regeling op te nemen.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Afdeling 1

Wijzigingen van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken

Artikelen 21 en 22, 1°

In het ontworpen artikel 2, eerste lid, 9°, van de wet van 16 november 2015 worden de woorden “onder een van de bovengenoemde paritaire comités of onder het sectoraal fonds bedoeld in het tweede lid” gebruikt.³

In het ontworpen artikel 3, 4°, tweede lid, van de wet van 16 november 2015 worden daarentegen de woorden “onder een van de bovengenoemde paritaire comités of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds als bedoeld in artikel 2” gebruikt.

Het past om deze bepalingen beter op elkaar af te stemmen. Te dien einde zouden in het ontworpen artikel 2, eerste lid, 9°, van de wet van 16 november 2015 beter de woorden “onder een van de bovengenoemde paritaire comités of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds bedoeld in het tweede lid” worden gebruikt en in het ontworpen artikel 3, 4°, tweede lid, van de wet van 16 november 2015 de woorden “onder een van de paritaire comités, bedoeld in artikel 2, eerste lid, of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds, bedoeld in artikel 2, tweede lid”.

Artikel 22

Artikel 3 van de wet van 16 november 2015 is niet opgedeeld in paragrafen. De tekst van de ontworpen bepaling dient op dit punt te worden aangepast.

De verwijzingen in artikel 22 van het ontwerp naar “paragraaf 1” moeten worden weggelaten.

Artikel 24

1. Artikel 4, § 1, van de wet van 16 november 2015 is niet opgedeeld in verschillende leden. De tekst van de ontworpen bepaling dient op dit punt te worden aangepast.

De verwijzing in het ontworpen artikel 4, § 3, van de wet van 16 november 2015 naar “eerste lid” moet worden weggelaten.

2. Gevraagd om nadere toelichting te geven bij het ontworpen artikel 4, § 4, van de wet van 16 november 2015, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

³ In de Franse tekst van zowel het ontwerp (artikel 21 – ontworpen artikel 2) als de wet van 15 november 2015 (artikelen 2 en 3) wordt een foutief gebruik gemaakt van de vervoegde vorm van “ressortir à”.

Il est recommandé d’intégrer la justification précitée dans l’exposé des motifs du régime en projet.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Section 1re

Modifications de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale

Articles 21 et 22, 1°

L’article 2, alinéa 1er, 9°, en projet, de la loi du 16 novembre 2015 utilise les termes: ressort (lire: ressortit) “d’une (lire: à une) des commissions paritaires précitées ou du (lire: au) Fonds sectoriel visé à l’alinéa 2”³.

L’article 3, 4°, alinéa 2, en projet, de la loi du 16 novembre 2015 mentionne en revanche les mots “à une des commissions paritaires précitées ou du (lire: au) Fonds social et de garantie visés à l’article 2”.

Il convient de mieux harmoniser ces dispositions. À cette fin, il serait préférable d’écrire “à une des commissions paritaires précitées ou au Fonds social et de garantie visé à l’alinéa 2”, à l’article 2, alinéa 1er, 9°, en projet, de la loi du 16 novembre 2015, et “à une des commissions paritaires visées à l’article 2, alinéa 1er, ou au Fonds social et de garantie visé à l’article 2, alinéa 2”, à l’article 3, 4°, alinéa 2, en projet, de la loi du 16 novembre 2015.

Article 22

L’article 3 de la loi du 16 novembre 2015 n’est pas divisé en paragraphes. Le texte de la disposition en projet doit être adapté sur ce point.

À l’article 22 du projet, on omettra les références au “paragraphe 1er”.

Article 24

1. L’article 4, § 1er, de la loi du 16 novembre 2015 n’est pas divisé en alinéas. Le texte de la disposition en projet doit être adapté sur ce point.

La référence dans l’article 4, § 3, en projet, de la loi du 16 novembre 2015 à l’“alinéa 1er” doit être omise.

2. Invité à donner des précisions à propos de l’article 4, § 4, en projet, de la loi du 16 novembre 2015, le délégué a déclaré ce qui suit:

³ Tant le projet (article 21 – article 2 en projet) que la loi du 15 novembre 2015 (articles 2 et 3) font une utilisation erronée du verbe “ressortir à” dans sa forme conjuguée.

“Momenteel is het zo dat een contractuele tijdelijke leerkracht voor de maanden juli en augustus geen loon krijgt en geen prestaties levert. Zij zitten bijgevolg voor die periode niet in de DmfA. Tijdens de maanden september tem juni krijgen zij hiervoor een uitgesteld loon. Wanneer zij dan drie kwartalen later, namelijk in het tweede kwartaal van het volgende jaar, wil flexi-jobben, kan dit volgens de huidige wetgeving niet omdat hij op moment T-3 geen 4/5^e tewerkstelling heeft. Dit zetten we met deze § recht.”

Aangezien er in de memorie van toelichting bij deze bepaling geen enkele duiding wordt gegeven, past het voormelde verklaring van de gemachtigde in de memorie van toelichting op te nemen.

Afdeling 2

Wijziging van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Afdeling 3

Inwerkingtreding

Bij deze afdelingen zijn geen bijzondere opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 11 december 2003 houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Proximus ten opzichte van haar statutair personeel

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 5

Wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

Artikel 32

1. Artikel 32 van het ontwerp strekt ertoe artikel 38, § 3*septies*, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 “houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers” te vervangen teneinde deze bepaling in overeenstemming te brengen met de wijzigingen aangebracht door de artikelen 33 tot 40 van het ontwerp aan de wet van 22 mei 2001 “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen”.

2. Voor artikel 32 van het ontwerp werd er geen datum van inwerkingtreding bepaald, zodat deze bepaling in werking treedt op de tiende dag na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

“Momenteel is het zo dat een contractuele tijdelijke leerkracht voor de maanden juli en augustus geen loon krijgt en geen prestaties levert. Zij zitten bijgevolg voor die periode niet in de DmfA. Tijdens de maanden september tem juni krijgen zij hiervoor een uitgesteld loon. Wanneer zij dan drie kwartalen later, namelijk in het tweede kwartaal van het volgende jaar, wil flexi-jobben, kan dit volgens de huidige wetgeving niet omdat hij op moment T-3 geen 4/5e tewerkstelling heeft. Dit zetten we met deze § recht”.

Dès lors que l'exposé des motifs n'apporte aucune précision concernant cette disposition, il convient d'y intégrer la déclaration susmentionnée du délégué.

Section 2

Modifications de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Section 3

Entrée en vigueur

Ces sections n'appellent aucune observation particulière.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 11 décembre 2003 concernant la prise par l'État belge des obligations de pension légales de société anonyme de droit public Proximus vis-à-vis de son personnel statutaire

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

CHAPITRE 5

Modification de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

Article 32

1. L'article 32 du projet vise à remplacer l'article 38, § 3*septies*, alinéa 1er, de la loi du 29 juin 1981 “établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés” afin de conformer cette disposition aux modifications apportées par les articles 33 à 40 du projet à la loi du 22 mai 2001 “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés”.

2. Il n'a pas été fixé de date d'entrée en vigueur pour l'article 32 du projet, de sorte que cette disposition entre en vigueur le dixième jour suivant sa publication au *Moniteur belge*.

Aangezien deze bepaling evenwel nauw samenhangt met hoofdstuk 1 van titel 3 van het ontwerp en dit hoofdstuk, overeenkomstig artikel 42 van het ontwerp, in werking treedt op 1 januari 2018, dient er, net na artikel 32, een nieuw artikel in het ontwerp te worden ingevoegd dat stelt dat ook artikel 32 van het ontwerp op 1 januari 2018 in werking treedt. De gemachtigde bevestigde deze zienswijze. De tekst van de ontworpen bepaling dient op dit punt te worden aangepast.

TITEL 3

Werk

VORMVEREISTEN

De hoofdstukken 3 en 4 van titel 3 van het ontwerp moeten overeenkomstig artikel 15 van de wet van 25 april 1963 “betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg”, om advies worden voorgelegd aan hetzij de Nationale Arbeidsraad, hetzij het beheerscomité van de betrokken openbare instellingen.

Uit de aan de Raad van State toegezonden documenten blijkt niet dat een dergelijk advies reeds is ingewonnen, noch dat wat dat betreft een beroep wordt gedaan op het spoedeisend karakter van de betrokken aangelegenheid om dergelijke advies niet in te winnen.

Indien de aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, voorgelegde tekst ten gevolge van het voornoemde eventueel nog in te winnen advies wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, voor een nieuw onderzoek aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen

Artikel 34

Artikel 34, 2°, van het ontwerp voegt in artikel 2 van de wet van 22 mei 2001 “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” onder meer een definitie in van “gecategoriseerde winstpremie” (punt 7/3°), waarin wordt verwezen naar “objectieve criteria die bepaald worden in artikel 10, § 2 van deze wet”. Die criteria worden evenwel niet bepaald in artikel 10, § 2, van de wet van 22 mei 2001, maar wel in het koninklijk besluit van 19 maart 2002 “tot uitvoering van de artikelen 9 en 10, § 2, van de wet van 22 mei 2001 betreffende werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen”. Ter wille van de rechtszekerheid is het dan ook raadzaam om aan het einde van het ontworpen punt 7/3° te schrijven “op basis van objectieve criteria die bepaald worden ter uitvoering van artikel 10, § 2, van deze wet”.

Dès lors que cette disposition est toutefois étroitement liée au chapitre 1er du titre 3 du projet et que ce chapitre, conformément à l'article 42 du projet, entre en vigueur le 1er janvier 2018, il convient d'insérer dans le projet, à la suite de l'article 32, un nouvel article disposant que l'article 32 du projet entre également en vigueur le 1er janvier 2018. Le délégué a confirmé ce point de vue. Le texte de la disposition en projet doit être adapté sur ce point.

TITRE 3

Emploi

FORMALITÉS

Conformément à l'article 15 de la loi du 25 avril 1963 “sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale”, les chapitres 3 et 4 du titre 3 du projet doivent être soumis à l'avis, soit du Conseil national du Travail, soit du comité de gestion des organismes d'intérêt public concernés.

Il ne ressort pas des documents transmis au Conseil d'État qu'un tel avis a déjà été recueilli, ni qu'à cet égard, le caractère urgent de la matière concernée a été invoqué pour ne pas le recueillir.

Dans l'hypothèse où l'avis devant éventuellement encore être recueilli donnerait lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État, section de législation, les dispositions modifiées devraient être à nouveau soumises pour examen à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

CHAPITRE 1ER

Modifications de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéficiaires des sociétés

Article 34

L'article 34, 2°, du projet insère dans l'article 2 de la loi du 22 mai 2001 “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéficiaires des sociétés” notamment une définition de “prime catégorisée” (point 7/3°), qui fait référence à des “critères objectifs tels que visés à l'article 10 § 2 de la présente loi”. Or, ces critères ne sont pas définis à l'article 10, § 2, de la loi du 22 mai 2001, mais bien dans l'arrêté royal du 19 mars 2002 “portant exécution des articles 9 et 10, § 2, de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéficiaires des sociétés”. Dans un souci de sécurité juridique, il est dès lors conseillé d'écrire à la fin du point 7/3° en projet “sur la base de critères objectifs déterminés en exécution de l'article 10, § 2, de la présente loi”.

Artikel 42

Ter wille van de rechtszekerheid schrijve men in artikel 42 van het ontwerp “..., met dien verstande dat de in hoofdstuk II/1 van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen, zoals in die wet ingevoegd bij artikel 37 van deze wet, bepaalde winstpremies kunnen worden toegekend ...”.

HOOFDSTUK 2

E-commerce

Hoofdstuk 2 van titel 3 van het ontwerp voorziet in een specifiek regelgevend kader inzake nacht- en zondagsarbeid voor activiteiten van e-commerce, dat afwijkt van de algemeen geldende regels ter zake. Artikel 43 van het ontwerp voorziet in een afwijking van de regel vervat in artikel 38, § 1, eerste lid, van de arbeidswet van 16 maart 1971, namelijk dat voor de invoering van een arbeidsregeling met nachtprestaties het akkoord is vereist van alle organisaties die in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigd zijn. De artikelen 44 tot 52 van het ontwerp creëren een bijzonder kader voor het invoeren van nacht- en zondagsarbeid in de e-commerce. De ontworpen bepalingen hebben bijgevolg een verschil in behandeling tot gevolg tussen de ondernemingen en de werknemers die onder de ontworpen specifieke regeling vallen en de ondernemingen en werknemers die onder de algemene regeling inzake nacht- en zondagsarbeid vallen.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.⁴

De memorie van toelichting bevat voor het verschil in behandeling dat uit de ontworpen regeling voortvloeit geen verantwoording in het licht van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel. Het is raadzaam om een dergelijke verantwoording op te nemen in de memorie.

HOOFDSTUK 3

Activeringsbijdrage

ALGEMENE OPMERKING

1.1. Het ontworpen artikel 38, § 3*septdecies*, van de wet van 29 juni 1981 “houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers” (artikel 54 van het

⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH 28 februari 2013, nr. 24/2013, B.3.2.

Article 42

Dans un souci de sécurité juridique, on écrira à l'article 42 du projet “..., étant entendu que les primes bénéficiaires visées au chapitre II/1 de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés, inséré dans cette loi par l'article 37 de la présente loi, ne peuvent être octroyées que sur la base...”.

CHAPITRE 2

E-commerce

Le chapitre 2 du titre 3 du projet prévoit un cadre réglementaire spécifique en matière de travail de nuit et du dimanche pour des activités de commerce électronique, qui déroge aux règles d'application générale en la matière. L'article 43 du projet prévoit une dérogation à la règle inscrite à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, à savoir que l'accord de toutes les organisations représentées au sein de la délégation syndicale est requis pour l'instauration d'un régime de travail comportant des prestations de nuit. Les articles 44 à 52 du projet créent un cadre spécifique pour l'instauration du travail de nuit et du dimanche dans l'e-commerce. Par conséquent, les dispositions en projet opèrent une différence de traitement entre les entreprises et les travailleurs qui relèvent du régime spécifique en projet et les entreprises et les travailleurs qui relèvent du régime général en matière de travail de nuit et du dimanche.

Selon la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, une différence de traitement ne peut se concilier avec les principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination que si cette différence repose sur un critère objectif et si elle est raisonnablement justifiée. L'existence d'une telle justification doit s'apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure concernée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d'égalité est violé lorsqu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé⁴.

L'exposé des motifs ne justifie pas, au regard du principe constitutionnel d'égalité, la différence de traitement qui découle du régime en projet. Il est conseillé de fournir pareille justification dans l'exposé.

CHAPITRE 3

Cotisation d'activation

OBSERVATION GÉNÉRALE

1.1 L'article 38, § 3*septdecies*, en projet, de la loi du 29 juin 1981 “établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés” (article 54 du projet)

⁴ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle. Voir, par exemple, C.C., 28 février 2013, n° 24/2013, B.3.2.

ontwerp) bepaalt dat een “bijzondere activeringsbijdrage” verschuldigd is door werkgevers voor werknemers die geen enkele arbeidsprestatie leveren tijdens een volledig kwartaal bij dezelfde werkgever. De hoogte van de bijzondere bijdrage wordt bepaald op grond van de leeftijd van de werknemer op het ogenblik waarop zijn werkgever hem van elke prestatie vrijstelt. De bijdrage varieert van 20 % van het brutokwartaalloon (jonger dan 55 jaar) tot 10 % van het brutokwartaalloon (ouder dan 62 jaar). Er geldt een vrijstelling voor werknemers die in een systeem van volledige vrijstelling van prestaties zijn gestapt voor 28 september 2017 en voor werknemers die in een dergelijk systeem stappen met toepassing van een collectieve arbeidsovereenkomst van bepaalde duur die voor voornoemde datum is neergelegd op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg of, in het geval van een overheidsbedrijf, met toepassing van een regeling overeengekomen in het paritair comité voor voornoemde datum. De bijdrage wordt verminderd of de werkgever wordt van de bijdrage vrijgesteld in het geval de werknemer een bepaalde opleiding volgt gedurende vier opeenvolgende kwartalen. De bijdrage is evenmin verschuldigd wanneer de werknemer gedurende een volledig kwartaal een nieuwe tewerkstelling van minstens een derde aanvat, hetzij bij een of meerdere andere werkgevers, hetzij als zelfstandige. De ontworpen regeling treedt in werking op 1 januari 2018 (niet: 28 september 2018, zoals vermeld in artikel 55 van het ontwerp).

1.2. Aangezien de ontworpen bijzondere activeringsbijdrage enkel verschuldigd is door de werkgevers die werknemers tewerkstellen die in een bepaald kwartaal geen arbeidsprestaties hebben geleverd, rijst de vraag of de ontworpen regeling in overeenstemming kan worden geacht met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel.

Zoals hiervoor reeds is gesteld, is volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

De Raad van State beschikt niet over alle elementen om de overeenstemming van de ontworpen regeling met het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel op afdoende wijze te kunnen beoordelen. Op het eerste gezicht zou wel de doelmatigheid van de aangewende middelen voor het bereiken van het vooropgestelde doel, m.n. de activering van de betrokken werknemers, in vraag kunnen worden gesteld. Op grond van de ontworpen tekst volstaat het bijvoorbeeld immers dat in een bepaald kwartaal door de werknemer een enkele prestatie wordt geleverd opdat de bijzondere bijdrage voor het gehele kwartaal niet verschuldigd zou zijn, terwijl in dat geval bezwaarlijk sprake kan zijn van een “activering” van de betrokken werknemer. Het komt aan de steller van het

dispositief qu’une “cotisation spéciale d’activation” est due par les employeurs pour les travailleurs qui ne fournissent aucune prestation de travail durant un trimestre complet auprès du même employeur. Le montant de la cotisation spéciale est déterminé en fonction de l’âge du travailleur au moment où son employeur le dispense de toute prestation. La cotisation varie de 20 % du salaire trimestriel brut (moins de 55 ans) à 10 % du salaire trimestriel brut (plus de 62 ans). Une dispense s’applique pour les travailleurs qui sont entrés dans un régime de dispense complète de prestations avant le 28 septembre 2017 et pour les travailleurs qui entreront dans un tel régime en application d’une convention collective de travail à durée déterminée déposée avant la date précitée au greffe de la Direction générale Relations collectives du travail du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale ou, dans le cas d’une entreprise publique, en application d’un régime convenu au sein de la commission paritaire avant la date susmentionnée. La cotisation est réduite ou l’employeur est exonéré de la cotisation lorsque le travailleur suit une formation déterminée durant quatre trimestres successifs. Elle n’est pas non plus due lorsque le travailleur reprend une nouvelle occupation au moins à tiers-temps durant un trimestre complet, soit auprès d’un ou plusieurs autre(s) employeur(s), soit en qualité de travailleur indépendant. Le dispositif en projet entre en vigueur le 1er janvier 2018 (et non: 28 septembre 2018, comme le mentionne l’article 55 du projet).

1.2. Dès lors que la cotisation spéciale d’activation en projet est uniquement due par les employeurs occupant des travailleurs qui n’ont fourni aucune prestation de travail durant un trimestre déterminé, la question se pose de savoir si le dispositif en projet peut être réputé conforme au principe constitutionnel d’égalité.

Ainsi qu’il a déjà été mentionné ci-dessus, il ressort de la jurisprudence de la Cour constitutionnelle qu’une différence de traitement ne peut se concilier avec les principes constitutionnels d’égalité et de non-discrimination, que si cette différence repose sur un critère objectif et si elle est raisonnablement justifiée. L’existence d’une telle justification doit s’apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure concernée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d’égalité est violé lorsqu’il n’existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

Le Conseil d’État ne dispose pas de tous les éléments lui permettant d’apprécier adéquatement la conformité du dispositif en projet avec le principe constitutionnel d’égalité. À première vue, l’efficacité des moyens mis en œuvre pour atteindre l’objectif visé, à savoir l’activation des travailleurs concernés, pourrait effectivement être remise en question. En effet, sur la base du texte en projet, il suffit par exemple qu’un travailleur fournisse une prestation unique durant un trimestre déterminé pour que la cotisation spéciale ne soit pas due pour l’ensemble du trimestre, alors que dans ce cas, il peut difficilement être question d’“activation” du travailleur concerné. Il appartient à l’auteur du projet de justifier adéquatement le dispositif en projet au regard du principe d’égalité.

ontwerp toe om voor de ontworpen regeling een deugdelijke verantwoording te bieden in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Die verantwoording wordt dan het best opgenomen in de memorie van toelichting.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 54

1. In het elfde lid van het ontworpen artikel 38, § 3*septdecies*, van de wet van 29 juni 1981 is er een discrepantie tussen de Nederlandse en de Franse tekst. De Nederlandse tekst voorziet in een vrijstelling “indien de werknemer gedurende de eerste vier kwartalen van vrijstelling van prestaties” een bepaalde opleiding heeft gevolgd, op grond waarvan de vrijstelling ook na die vier kwartalen zou gelden. In de Franse tekst is sprake van “durant les quatre premiers trimestres de dispense de prestations”, op grond waarvan de vrijstelling enkel gedurende die vier kwartalen zou gelden. Die discrepantie moet worden weggewerkt.

2. In het twaalfde lid van het ontworpen artikel 38, § 3*septdecies* is sprake van “de initiële beroepsopleiding”. De gemachtigde heeft verklaard dat dit begrip wordt gedefinieerd in het kader van de regelgeving met betrekking tot de “sociale balans”, meer bepaald in de artikelen 191/2 en 191/3 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 “tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen”. Het verdient aanbeveling om dat begrip hetzij op dezelfde wijze te definiëren in het ontwerp, hetzij een verwijzing op te nemen naar de voornoemde bepalingen van het koninklijk besluit van 30 januari 2001.

Artikel 55

De gemachtigde heeft verklaard dat het hoofdstuk in werking treedt op 1 januari 2018, zoals vermeld in de memorie van toelichting, en niet op 28 september 2018, zoals bepaald in artikel 55 van het ontwerp. De bepaling van inwerkingtreding zal bijgevolg moeten worden aangepast.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de Programmawet van 22 december 1989

Artikel 56

1. De gemachtigde heeft verklaard dat in het eerste lid van het ontworpen artikel 156/1 van de programmawet van 22 december 1989 ook moet worden gerefereerd aan artikel 153 van dezelfde wet, wat betreft de verplichtingen waarvan de niet-naleving het opleggen van een aansprakelijkheidsbijdrage tot gevolg heeft. Het ontworpen artikel 156/1, eerste lid, zal in die zin moeten worden aangepast.

2. In het eerste lid van het ontworpen artikel 156/1 van de programmawet van 22 december 1989 is het niet duidelijk op welke wijze de bepaling “per maand tijdens dewelke deze

Mieux vaudrait dès lors reproduire cette justification dans l'exposé des motifs.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Article 54

1. À l'alinéa 11 de l'article 38, § 3*septdecies*, en projet, de la loi du 29 juin 1981, il y a une discordance entre le texte français et le texte néerlandais. Le texte néerlandais prévoit une exonération “indien de werknemer gedurende de eerste vier kwartalen van vrijstelling van prestaties” a suivi une formation déterminée, sur la base de laquelle l'exonération s'appliquerait également après ces quatre trimestres. Le texte français mentionne “durant les quatre premiers trimestres de dispense de prestations”, l'exonération ne pouvant, sur cette base, s'appliquer que pendant ces quatre trimestres. Il y a lieu d'éliminer cette discordance.

2. L'alinéa 12 de l'article 38, § 3*septdecies*, en projet mentionne “les formations professionnelles initiales”. Le délégué a déclaré que cette notion est définie dans le cadre de la réglementation relative au “bilan social”, plus particulièrement aux articles 191/2 et 191/3 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 “portant exécution du code des sociétés”. Il est recommandé, soit de définir cette notion de la même manière dans le projet, soit de faire référence aux dispositions précitées de l'arrêté royal du 30 janvier 2001.

Article 55

Le délégué a déclaré que le chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018, comme le mentionne l'exposé des motifs, et non le 28 septembre 2018, comme le prévoit l'article 55 du projet. La date d'entrée en vigueur devra dès lors être adaptée.

CHAPITRE 4

Modification de la loi [programme] du 22 décembre 1989

Article 56

1. Le délégué a déclaré que l'alinéa 1er de l'article 156/1, en projet, de la loi-programme du 22 décembre 1989 doit également viser l'article 153 de la même loi, en ce qui concerne les obligations dont le non-respect entraîne l'imposition d'une cotisation de responsabilisation. L'article 156/1, alinéa 1er, en projet devra être adapté en ce sens.

2. À l'alinéa 1er de l'article 156/1, en projet, de la loi-programme du 22 décembre 1989, on n'aperçoit pas clairement comment il faut comprendre la disposition “par mois durant

verplichting niet nageleefd werd” moet worden begrepen. De gemachtigde verklaarde dienaangaande:

“De bijdrage is verschuldigd vanaf de maand waarin voor het eerst een inbreuk, zijnde niet aanbieden van beschikbare bijkomende uren, werd vastgesteld. Deze responsabiliseringsbijdrage is verschuldigd totdat de werkgever bijkomende beschikbare uren heeft aangeboden aan de betrokken deeltijdse werknemer. Uiteraard is de bijdrage niet verschuldigd als er geen bijkomende uren beschikbaar zijn.”

Het verdient aanbeveling om de draagwijdte van de vorenoemde bepaling, zoals verduidelijkt door de gemachtigde, beter tot uitdrukking te brengen in het ontworpen artikel.

TITEL 4

Financiën

VOORAFGAANDE OPMERKING

Titel 4 van het ontwerp bevat heel wat nieuwe fiscale bepalingen, onder meer een taks op de effectenrekeningen (zie hoofdstuk 4, afdelingen 2 tot 4), een volledige herziening van het aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92), de zogenaamde Kaaimantaks (zie hoofdstuk 3, afdeling 1), en een regeling inzake de beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk (zie hoofdstuk 3, afdeling 4). Het gaat om belangrijke en omvangrijke onderdelen van het WIB 92 en van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen.

Die bepalingen houden belangrijke vernieuwingen in inzake het fiscale beleid, die dan ook een grondig onderzoek verdienen, gelet op hun groot maatschappelijk en juridisch belang. Bovendien wijst de ervaring uit dat dergelijke bepalingen regelmatig worden aangevochten voor het Grondwettelijk Hof, waardoor de grondwettigheid ervan bijzondere aandacht verdient.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, betreurt dan ook ten zeerste dat deze nieuwe fiscale regelingen zijn ondergebracht in een programmawet waarover een advies binnen een termijn van vijf werkdagen wordt gevraagd. Aangezien er een duidelijke band met de begroting voorligt, kan de adviesaanvraag op dit punt niet als onontvankelijk worden bevonden. Doordat evenwel met een dergelijke spoed moet worden geadviseerd, kan de Raad van State onmogelijk zijn rol van juridisch raadgever van de regering en van het parlement op bevredigende wijze vervullen, terwijl dat zeker voor dergelijke belangrijke regelingen met een hoge moeilijkheidsgraad nochtans uiterst belangrijk is.

De keuze voor een snelle implementatie van deze belangrijke hervormingen middels een programmawet heeft bovendien nadelen. In het verleden is al herhaaldelijk gebleken dat voor dergelijke niet aan een grondig en voldragen onderzoek onderworpen regelingen, naderhand veelal reparatiewetgeving nodig is, waardoor veel van de voordelen van het snelle optreden verloren gaan.

lequel cette obligation n'est pas respectée”. Le délégué a déclaré à ce sujet:

“De bijdrage is verschuldigd vanaf de maand waarin voor het eerst een inbreuk, zijnde niet aanbieden van beschikbare bijkomende uren, werd vastgesteld. Deze responsabiliseringsbijdrage is verschuldigd totdat de werkgever bijkomende beschikbare uren heeft aangeboden aan de betrokken deeltijdse werknemer. Uiteraard is de bijdrage niet verschuldigd als er geen bijkomende uren beschikbaar zijn”.

Il est recommandé de mieux exprimer dans l'article en projet la portée de la disposition précitée, telle qu'elle a été précisée par le délégué.

TITRE 4

Finances

OBSERVATION PRÉALABLE

Le titre 4 du projet comporte bon nombre de dispositions fiscales nouvelles, notamment une taxe sur les comptes-titres (voir chapitre 4, sections 2 à 4), une révision complète du régime de taxation applicable aux constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après: CIR 92), la taxe dite “taxe Caïman” (voir chapitre 3, section 1), et un régime de limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable (voir chapitre 3, section 4). Il s'agit d'éléments substantiels et importants du CIR 92 et du Code des droits et taxes divers.

Ces dispositions impliquent d'importantes nouveautés sur le plan de la politique fiscale qui, eu égard à leur intérêt social et juridique considérable, méritent dès lors un examen approfondi. L'expérience enseigne en outre que de telles dispositions sont régulièrement attaquées devant la Cour constitutionnelle, ce qui justifie un examen attentif de leur conformité avec la Constitution.

Le Conseil d'État, section de législation, déplore dès lors vivement que ces nouveaux régimes fiscaux soient insérés dans une loi-programme qui fait l'objet d'une demande d'avis dans un délai de cinq jours ouvrables. Dès lors qu'il existe un lien manifeste avec le budget, la demande d'avis ne peut pas être jugée irrecevable sur ce point. L'avis devant cependant être rendu dans un délai aussi bref, il n'est pas possible pour le Conseil d'État de remplir son rôle de conseiller juridique du Gouvernement et du Parlement de manière satisfaisante, alors qu'il est crucial qu'il puisse le faire, certainement pour des mesures d'une telle importance qui présentent un degré élevé de complexité.

Le choix d'une mise en œuvre rapide de ces réformes importantes par la voie d'une loi-programme présente en outre des inconvénients. Par le passé, il s'est déjà plusieurs fois avéré que de tels dispositifs, qui n'ont pas été soumis à un examen approfondi et complet, requièrent souvent par la suite une législation réparatrice, entraînant la perte d'une grande partie des avantages liés à la rapidité de l'intervention.

Doordat de Raad van State niet de tijd heeft gekregen om elk van de bepalingen van het ontwerp aan een diepgaand onderzoek te onderwerpen, vormen de hierna geformuleerde opmerkingen slechts het resultaat van een eerste onderzoek, zonder enige garantie dat alle fundamentele problemen zijn gedetecteerd en afdoende zijn geanalyseerd. Het advies met betrekking tot titel 4 van het ontwerp moet met dat uitdrukkelijke voorbehoud worden gelezen.

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Artikel 58

1. In artikel 58 van het ontwerp wordt bepaald dat de “toegekende premie bedoeld in artikel 117” van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen “op het aanslagbiljet” (in de Franse tekst “*l’avisement-extrait de rôle*”) wordt vermeld. In de Nederlandse tekst van de memorie van toelichting wordt evenwel gewag gemaakt van “de belastingaangifte”⁵.

Hieromtrent om uitleg gevraagd, verklaarde de gemachtigde:

“De notificatie voorziet inderdaad dat “De betrokken inkomsten zullen worden vermeld op de aangifte van de personenbelasting.” De vermelding op de aangifte in de personenbelasting heeft tot doel dat het inkomen vermeld wordt op het aanslagbiljet. Bij de uitwerking van de beslissing is gebleken dat via de code “ipcal” binnen de applicatie Belcotax het inkomen op een administratieve wijze opgenomen kan worden op het aanslagbiljet. De bepaling van artikel 58 geeft daartoe de wettelijke basis.”

De gemachtigde voegde daar nog het volgende aan toe:

“Het Wetboek van Inkomstenbelasting voorziet in de bewijslast bij de belastingplichtige ten aanzien van de beroepsmatige uitgaven. Om als fiscale beroepskost aanvaard te worden dienen deze uitgaven aan bepaalde voorwaarde[n] te voldoen. Het is op basis van deze voorwaarden dat aan de vennootschap die winstpremies toekent de administratieve voorwaarde inzake Belcotax kan opgelegd worden. De bepaling inzake de vermelding op het aanslagbiljet is opgenomen in het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen om de gebruiker van de bepalingen inzake artikel 57 er op te wijzen dat hij aan die verplichtingen moet voldoen.”

2. Teneinde de precieze draagwijdte van artikel 58 van het ontwerp te verduidelijken en de rechtszekerheid te waarborgen, moet de doelstelling ervan beter tot uiting worden

⁵ In Nederlandse tekst van de memorie van toelichting staat immers te lezen: “Het hoofdstuk wil ook de weergave van de uitgekeerde winstpremies op de belastingaangifte verzekeren.” In de Franse tekst van de memorie van toelichting wordt daarentegen gewag gemaakt van “*l’avisement-extrait de rôle*”.

Dès lors que le Conseil d’État n’a pas eu le temps de soumettre chacune des dispositions du projet à un examen approfondi, les observations formulées ci-après ne sont que le résultat d’un premier examen, sans aucune garantie que tous les problèmes fondamentaux aient été détectés et adéquatement analysés. L’avis relatif au titre 4 du projet doit donc se lire au regard de cette réserve expresse.

CHAPITRE 1ER

Modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Article 58

1. L’article 58 du projet énonce que “[l]a prime octroyée mentionnée à l’article 117” du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus “est mentionnée sur l’avertissement-extrait de rôle” (dans le texte néerlandais “*het aanslagbiljet*”). Le texte néerlandais de l’exposé des motifs fait état de “*de belastingaangifte*”⁵.

Interrogé à ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit:

“De notificatie voorziet inderdaad dat “De betrokken inkomsten zullen worden vermeld op de aangifte van de personenbelasting.” De vermelding op de aangifte in de personenbelasting heeft tot doel dat het inkomen vermeld wordt op het aanslagbiljet. Bij de uitwerking van de beslissing is gebleken dat via de code “ipcal” binnen de applicatie Belcotax het inkomen op een administratieve wijze opgenomen kan worden op het aanslagbiljet. De bepaling van artikel 58 geeft daartoe de wettelijke basis.”

Le délégué a encore ajouté ce qui suit:

“Het Wetboek van Inkomstenbelasting voorziet in de bewijslast bij de belastingplichtige ten aanzien van de beroepsmatige uitgaven. Om als fiscale beroepskost aanvaard te worden dienen deze uitgaven aan bepaalde voorwaarde[n] te voldoen. Het is op basis van deze voorwaarden dat aan de vennootschap die winstpremies toekent de administratieve voorwaarde inzake Belcotax kan opgelegd worden. De bepaling inzake de vermelding op het aanslagbiljet is opgenomen in het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen om de gebruiker van de bepalingen inzake artikel 57 er op te wijzen dat hij aan die verplichtingen moet voldoen.”

2. Afin de préciser la portée de l’article 58 du projet et de garantir la sécurité juridique, sa finalité doit être mieux exprimée dans son texte. Il faut ainsi préciser que la prime dont il

⁵ Dans le texte néerlandais de l’exposé des motifs, il est en effet mentionné: “Het hoofdstuk wil ook de weergave van de uitgekeerde winstpremies op de belastingaangifte verzekeren”. Dans le texte français de l’exposé des motifs, il est par contre fait état de “*l’avisement-extrait de rôle*”.

gebracht in de tekst ervan. Zo moet worden gepreciseerd dat de premie waarvan in die bepaling gewag wordt gemaakt, op het aanslagbiljet *van de werknemer* moet worden vermeld.

Bovendien moet, vermits het aanslagbiljet in de inkomstenbelastingen wordt bedoeld, de ontworpen bepaling in het WIB 92 worden opgenomen, met een verwijzing naar titel VII van het Wetboek van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.⁶ Zodoende wordt vermeden dat de ontworpen regeling een autonome bepaling in de programawet vormt,⁷ terwijl voor het overige de (belasting op de) deelname van de werknemers in de winst of in het kapitaal van de vennootschap wordt geregeld in de wet van 22 mei 2001 “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” en in het Wetboek van de met de inkomstenbelasting gelijkgestelde belastingen. Een dergelijke werkwijze dreigt immers de leesbaarheid van de regeling en zodoende ook de rechtszekerheid in het gedrang te brengen.

Ten slotte moet, minstens in de parlementaire voorbereiding, worden verduidelijkt welke de gevolgen zijn wanneer niet is voldaan aan de vereiste waarin wordt voorzien door artikel 58 van het ontwerp.

HOOFDSTUK 2

Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

1.1. Zowel het ontworpen artikel 2, derde lid, van de wet van 21 december 2007 “betreffende de uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2007-2008”, naar luid waarvan de uitsluiting van de toepassing van die wet geldt “voor zover de aankondiging door de werkgever van het voornemen tot collectief ontslag met sluiting van de onderneming heeft plaatsgevonden na 30 september 2017” (artikel 60 van het ontwerp), als artikel 61 van het ontwerp hebben tot gevolg dat de ontworpen regeling met terugwerkende kracht uitwerking heeft.

Daarbij komt nog dat de ontworpen wijziging van de wet van 21 december 2007, gelet op de verwijzingen naar die wet in de artikelen 38, § 1, eerste lid, 24°, en 52, 9°, van het WIB 92, doorwerkt in de wetgeving inzake de inkomstenbelastingen.

1.2. Een fiscaalrechtelijke regel kan weliswaar slechts als retroactief worden gekwalificeerd wanneer hij van toepassing is op feiten, handelingen en toestanden die definitief waren voltrokken op het ogenblik dat hij in werking is getreden. Inzake inkomstenbelastingen ontstaat de belastingschuld definitief op de datum van afsluiting van de periode waarin de inkomsten verworven zijn die de belastingbasis uitmaken. Bijgevolg kunnen alle wijzigingen die voor het einde van

⁶ Niet naar artikel 117 van hetzelfde Wetboek, vermits in die bepaling enkel de belastingtarieven worden geregeld.

⁷ De gemachtigde gaat er thans verkeerdelijk van uit dat de “bepaling inzake de vermelding op het aanslagbiljet is opgenomen in het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen”.

est fait état dans cette disposition doit être mentionnée dans l’avertissement-extrait de rôle *du travailleur*.

En outre, dès lors que c’est l’avertissement-extrait de rôle relatif aux impôts sur les revenus qui est visé, la disposition en projet doit être inscrite dans le CIR 92, avec une référence au titre VII du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus⁶. On évite ainsi que le dispositif en projet prenne la forme d’une disposition autonome dans la loi-programme⁷, tandis que pour le surplus (la taxe sur) la participation des travailleurs dans le bénéfice ou dans le capital de la société est réglée dans la loi du 22 mai 2001 “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” et dans le Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus. Un tel procédé risque en effet de porter préjudice à la lisibilité du dispositif et, par conséquent, également à la sécurité juridique.

Enfin, il s’impose de préciser, à tout le moins dans les travaux parlementaires, les conséquences qui sont liées au non-respect de l’exigence prévue à l’article 58 du projet.

CHAPITRE 2

Avantages non récurrents liés aux résultats

1.1. Tant l’article 2, alinéa 3, en projet, de la loi du 21 décembre 2007 “relative à l’exécution de l’accord interprofessionnel 2007-2008”, selon lequel l’application de la loi est exclue “dans la mesure où l’employeur a annoncé son intention de procéder à un licenciement collectif avec fermeture d’entreprise après le 30 septembre 2017” (article 60 du projet), que l’article 61 du projet, ont pour effet de faire rétroagir le dispositif en projet.

À cela s’ajoute encore que, dès lors que les articles 38, § 1er, alinéa 1er, 24°, et 52, 9°, du CIR 92 font référence à la loi du 21 décembre 2007, la modification en projet de celle-ci se répercute dans la législation en matière d’impôts sur les revenus.

1.2. Il est vrai qu’une règle de droit fiscal ne peut être qualifiée de rétroactive que si elle s’applique à des faits, actes et situations qui étaient définitifs au moment où elle est entrée en vigueur. En matière d’impôts sur les revenus, la dette d’impôt naît définitivement à la date de clôture de la période au cours de laquelle les revenus qui constituent la base d’imposition ont été acquis. Par conséquent, toutes les modifications qui ont été apportées à l’impôt sur les revenus

⁶ Pas à l’article 117 du même code, dès lors que cette disposition se borne à régler les taux d’imposition.

⁷ Le délégué considère actuellement à tort que “de bepaling inzake de vermelding op het aanslagbiljet is opgenomen in het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen”.

het belastbare tijdperk in de inkomstenbelastingen werden ingevoerd, worden toegepast zonder dat zij geacht kunnen worden een retroactief karakter te hebben.⁸

De ontworpen regeling leidt er evenwel toe dat bepaalde werkgevers niet langer gebruik zullen kunnen maken van de eerder vermelde bepalingen van het WIB 1992 die betrekking hebben op de niet-recurrerende resultaatsgebonden voordelen. Hetzelfde geldt voor vennootschappen waarop die bepalingen eveneens van toepassing zijn.⁹ Vennootschappen die sinds 1 oktober 2017 gebruik hebben gemaakt van de regeling inzake de niet-recurrerende resultaatsgebonden voordelen, en waarvan het boekjaar werd of wordt afgesloten voor de bekendmaking van de aan te nemen wet, zouden door de ontworpen regeling daarvan worden uitgesloten, ofschoon die regeling voor hen dateert van na het einde van het belastbare tijdperk. Zodoende verleent artikel 61 van het ontwerp voor die categorie van vennootschappen ook terugwerkende kracht aan de gewijzigde draagwijdte van de voormelde bepalingen van het WIB 92 die uit de ontworpen regeling voortvloeit.

1.3. De niet-retroactiviteit van wetten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.¹⁰

Gevraagd hoe, in het licht van het voorgaande, de terugwerkende kracht van de ontworpen regeling kan worden verantwoord, verklaarde de gemachtigde:

“De Regering wenst te vermijden dat, in de aanloop naar de inwerkingtreding van deze nieuwe wetsbepaling, werkgevers nog (snel) regelingen zouden uitwerken die de bewuste bepaling juist wil bestrijden, met name door het invoeren van een cao of een toetredingsakte wanneer een kennisgeving tot collectief ontslag is gegeven.”

Het Grondwettelijk Hof heeft evenwel het volgende geoordeeld:

“Ook al kan de bekommernis om bepaalde praktijken te bestrijden, de wetgever ertoe brengen een maatregel te nemen die zonder uitstel wordt toegepast, toch volstaat zij niet om de terugwerkende kracht ervan te verantwoorden.”¹¹

Indien de stellers van het ontwerp geen andere verantwoording kunnen verstrekken, moet van de terugwerkende kracht worden afgezien.

⁸ GwH 5 maart 2015, nr. 25/2015, B.9.1.

⁹ Artikel 183 van het Wetboek van vennootschappen.

¹⁰ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2.

¹¹ GwH 10 mei 2006, nr. 72/2006, B.11.

avant la fin de la période imposable peuvent être appliquées sans qu'elles puissent être réputées avoir un effet rétroactif⁸.

Le dispositif en projet emporte cependant que certains employeurs ne pourront plus faire usage des dispositions précitées du CIR 92 qui concernent les avantages non récurrents liés aux résultats. Il en va de même pour les sociétés auxquelles ces dispositions s'appliquent également⁹. Des sociétés qui, depuis le 1er octobre 2017, ont fait usage du régime des avantages non récurrents liés aux résultats, et dont l'exercice a été ou est clôturé avant la publication de la loi à adopter, s'en verraient exclues par le dispositif en projet, bien que pour elles, ce dispositif soit postérieur à la fin de la période imposable. Pour cette catégorie de sociétés, l'article 61 du projet confère ainsi également un effet rétroactif à la portée modifiée des dispositions précitées du CIR 92, qui découle du dispositif en projet.

1.3. La non-rétroactivité des lois est une garantie qui a pour but de prévenir l'insécurité juridique. Cette garantie exige que le contenu du droit soit prévisible et accessible, de sorte que le justiciable puisse prévoir, à un degré raisonnable, les conséquences d'un acte déterminé au moment où cet acte est accompli. La rétroactivité peut uniquement être justifiée lorsqu'elle est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général¹⁰.

Interrogé sur le point de savoir comment, à la lumière de ce qui précède, la rétroactivité du dispositif en projet peut être justifiée, le délégué a déclaré:

“De Regering wenst te vermijden dat, in de aanloop naar de inwerkingtreding van deze nieuwe wetsbepaling, werkgevers nog (snel) regelingen zouden uitwerken die de bewuste bepaling juist wil bestrijden, met name door het invoeren van een cao of een toetredingsakte wanneer een kennisgeving tot collectief ontslag is gegeven”.

La Cour constitutionnelle a cependant jugé ce qui suit:

“Si la volonté de lutter contre certaines pratiques peut amener le législateur à prendre une mesure applicable sans délai, elle ne suffit pas à justifier son effet rétroactif”¹¹.

Si les auteurs du projet ne peuvent faire valoir une autre justification, ils doivent renoncer à la rétroactivité.

⁸ C.C., 5 mars 2015, n° 25/2015, B.9.1.

⁹ Article 183 du Code des sociétés.

¹⁰ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle, voir entre autres: C.C., 21 novembre 2013, n° 158/2013, B.24.2; C.C., 19 décembre 2013, n° 172/2013, B.22; C.C., 29 janvier 2014, n° 18/2014, B.10; C.C., 9 octobre 2014, n° 146/2014, B.10.1; C.C., 22 janvier 2015, n° 1/2015, B.4; C.C., 7 mai 2015, n° 54/2015, B.12; C.C., 14 janvier 2016, n° 3/2016, B.22; C.C., 3 février 2016, n° 16/2016, B.12.1; C.C., 28 avril 2016, n° 58/2016, B.9.2.

¹¹ C.C., 10 mai 2006, n° 72/2006, B.11.

2. In het ontworpen artikel 2, tweede lid, van de wet van 21 december 2007 (artikel 60) wordt in algemene termen verwezen naar “de Collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad”. Volgens de gemachtigde wensen de stellers van het ontwerp met die verwijzing “te vermijden dat, indien de CAO nr. 24 van de Nationale Arbeidsraad van 2 oktober 1975 betreffende de procedure van inlichting en raadpleging van de werknemersvertegenwoordigers met betrekking tot het collectief ontslag, gewijzigd wordt (ander nummer, andere datum, andere titel), de wet van 21.12 2007 niet meer in overeenstemming zou zijn met de (nieuwe) CAO inzake collectief ontslag”.

Het verdient echter aanbeveling om in de ontworpen bepaling de van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst (hierna: cao) thematisch te omschrijven, met de vermelding “thans vervat in” de vermelde cao nr. 24 van de Nationale Arbeidsraad van 2 oktober 1975. Zodoende kan op rechtszekere wijze worden bepaald welke cao wordt bedoeld, zonder dat de wet van 21 december 2007 moet worden gewijzigd indien die cao zou worden vervangen door een andere.

3. Met het oog op de duidelijkheid van de ontworpen regeling schrijve men in het ontworpen artikel 2, tweede lid, van de wet van 21 december 2007 dat de werkgever in kwestie wordt uitgesloten van “de toepassing van dit hoofdstuk” (in plaats van “de toepassing van deze wet”). De wet van 21 december 2007 bevat immers ook hoofdstukken die geen betrekking hebben op de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen.

4. In het ontworpen artikel 2, vierde lid, van de wet van 21 december 2007, wordt bepaald dat de “collectieve arbeidsovereenkomst of de toetredingsakte gesloten in het kader van deze wet die van toepassing is op de werkgever bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel (...) van kracht (blijft) voor zover neergelegd ter griffie van de dienst der collectieve arbeidsbetrekkingen (...) voor de aankondiging van het collectief ontslag met sluiting van de onderneming”.

De gemachtigde bevestigde dat in die bepaling de woorden “voor zover” moeten worden vervangen door het woord “indien”, vermits, zoals de gemachtigde uiteenzet, “indien de CAO of de toetredingsakte is neergelegd vóór de aankondiging van het collectief ontslag, (...) deze CAO of toetredingsakte volledige uitwerking [heeft], zelfs wanneer ná de neerlegging een collectief ontslag zou worden aangekondigd”.

2. L'article 2, alinéa 2, en projet, de la loi du 21 décembre 2007 (article 60) vise en termes généraux “la Convention Collective du (lire: de) Travail conclue au sein du Conseil National du travail”. Selon le délégué, l'objectif poursuivi par les auteurs du projet en utilisant cette référence est d'éviter “*dat, indien de CAO nr. 24 van de Nationale Arbeidsraad van 2 oktober 1975 betreffende de procedure van inlichting en raadpleging van de werknemersvertegenwoordigers met betrekking tot het collectief ontslag, gewijzigd wordt (ander nummer, andere datum, andere titel), de wet van 21.12 2007 niet meer in overeenstemming zou zijn met de (nieuwe) CAO inzake collectief ontslag*”.

Il est toutefois recommandé, dans la disposition en projet, de définir thématiquement la convention collective de travail (ci-après: CCT) applicable, en indiquant “actuellement inscrite dans” la CCT n° 24 du Conseil national du travail du 2 octobre 1975 mentionnée. Ce procédé permet de déterminer avec un degré de sécurité juridique satisfaisant quelle CCT est visée, sans qu'il soit nécessaire de modifier la loi du 21 décembre 2007 dans le cas où cette CCT serait remplacée par une autre.

3. Pour assurer la clarté du dispositif en projet, on écrira dans l'article 2, alinéa 2, en projet, de la loi du 21 décembre 2007 que l'employeur en question est exclu de “l'application du présent chapitre” (au lieu de “l'application de la présente loi”). La loi du 21 décembre 2007 comporte en effet également des chapitres sans rapport avec les avantages non récurrents liés aux résultats.

4. L'article 2, alinéa 4, en projet, de la loi du 21 décembre 2007, dispose que “[l]a convention collective de travail ou l'acte d'adhésion conclue dans le cadre de cette loi et qui s'applique sur [lire: à] l'employeur visé au deuxième et troisième paragraphe de cet article reste en vigueur, *dans la mesure où elle a été déposée au Greffe de la Direction générale Relations collectives de Travail (...) avant l'annonce du licenciement collectif avec fermeture d'entreprise*”.

Le délégué a confirmé que les mots “dans la mesure où” figurant dans cette disposition doivent être remplacés par le mot “si”, dès lors que, comme l'expose le délégué “*indien de CAO of de toetredingsakte is neergelegd vóór de aankondiging van het collectief ontslag, (...) deze CAO of toetredingsakte volledige uitwerking [heeft], zelfs wanneer ná de neerlegging een collectief ontslag zou worden aangekondigd*”.

HOOFDSTUK 3

Inkomstenbelastingen

Afdeling 1

Belasting van de inkomsten uit juridische constructies

Artikel 63

Overeenkomstig artikel 63, 5°, van het ontwerp wordt in paragraaf 1 van artikel 5/1 van het WIB 92, het zevende lid (dat het tiende lid wordt) als volgt vervangen:

“Deze paragraaf is niet van toepassing op de door de juridische constructie betaalde of toegekende inkomsten”.

Gevraagd naar de juiste betekenis van deze bepaling, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“(…) het is de bedoeling om de doorkijkbelasting toe te passen op de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie. Op de inkomsten die worden uitgekeerd of toegekend door de juridische constructie aan de oprichter of een andere begunstigde hoeft geen doorkijkbenadering te worden toegepast, aangezien dit daadwerkelijk door de belastingplichtigen verkregen opbrengsten betreft.

Verkort schema:

— inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie: doorkijkbenadering (art. 5/1 WIB 92);

— inkomsten die worden uitgekeerd door de juridische constructie: kwalificatie als dividend (art. 18) en geen doorkijkbenadering (art. 5/1, § 1, laatste lid, WIB 92)

— inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie, waarop de doorkijkbenadering werd toegepast en die vervolgens worden uitgekeerd aan een rijksinwoner: vrijgesteld (art. 21 WIB 92).”

En verder verklaarde de gemachtigde:

“Wij zien de verkrijging van inkomsten door een juridische constructie en de uitkering van inkomsten door een juridische constructie als twee afzonderlijke fiscale gebeurtenissen. Het doorkijkprincipe geldt dus voor alle door de juridische constructie verkregen inkomsten. Wij willen met deze bepaling [bedoeld wordt art. 63, 5° van het ontwerp] enkel bekomen dat de fiscaal transparante behandeling van de verkregen inkomsten van de juridische constructie niet kan worden gebruikt als argument om de kwalificatie van de uitgekeerde inkomsten [als dividend tegen te gaan]. De juridische constructie is dus transparant wat betreft de verkregen inkomsten en niet transparant wat betreft de uitgekeerde inkomsten. Dit is overigens geen nieuwigheid. Het fiscaal regime van de oprichter voor wat betreft de verkregen en uitgekeerde inkomsten van een in artikel 2, § 1, 13°, b) WIB 92 bedoelde juridische constructie is op dit vlak sinds de invoering van de kaaimantaks ongewijzigd gebleven.”

CHAPITRE 3

Impôts sur les revenus

Section 1re*Imposition des revenus de constructions juridiques*

Article 63

Conformément à l'article 63, 5°, du projet, l'alinéa 7 (qui devient l'alinéa 10) du paragraphe 1er, de l'article 5/1, du CIR 92 est remplacé par ce qui suit:

“Le présent paragraphe n'est pas applicable aux revenus payés ou attribués par la construction juridique”.

Interrogé sur la signification précise de cette disposition, le délégué a répondu ce qui suit:

“(…) *het is de bedoeling om de doorkijkbelasting toe te passen op de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie. Op de inkomsten die worden uitgekeerd of toegekend door de juridische constructie aan de oprichter of een andere begunstigde hoeft geen doorkijkbenadering te worden toegepast, aangezien dit daadwerkelijk door de belastingplichtigen verkregen opbrengsten betreft.*

Verkort schema:

— *inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie: doorkijkbenadering (art. 5/1 WIB 92);*

— *inkomsten die worden uitgekeerd door de juridische constructie: kwalificatie als dividend (art. 18) en geen doorkijkbenadering (art. 5/1, § 1, laatste lid, WIB 92)*

— *inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie, waarop de doorkijkbenadering werd toegepast en die vervolgens worden uitgekeerd aan een rijksinwoner: vrijgesteld (art. 21 WIB 92).”*

Et le délégué de déclarer ensuite:

“*Wij zien de verkrijging van inkomsten door een juridische constructie en de uitkering van inkomsten door een juridische constructie als twee afzonderlijke fiscale gebeurtenissen. Het doorkijkprincipe geldt dus voor alle door de juridische constructie verkregen inkomsten. Wij willen met deze bepaling [bedoeld wordt art. 63, 5° van het ontwerp] enkel bekomen dat de fiscaal transparante behandeling van de verkregen inkomsten van de juridische constructie niet kan worden gebruikt als argument om de kwalificatie van de uitgekeerde inkomsten [als dividend tegen te gaan]. De juridische constructie is dus transparant wat betreft de verkregen inkomsten en niet transparant wat betreft de uitgekeerde inkomsten. Dit is overigens geen nieuwigheid. Het fiscaal regime van de oprichter voor wat betreft de verkregen en uitgekeerde inkomsten van een in artikel 2, § 1, 13°, b) WIB 92 bedoelde juridische constructie is op dit vlak sinds de invoering van de kaaimantaks ongewijzigd gebleven.*”

Artikel 70

1. Luidens het ontworpen artikel 307, § 1, van het WIB 92 wordt de erin bedoelde aangifte gedaan op een model dat wordt uitgereikt door de dienst die daartoe is aangewezen door de administrateur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelasting.

Het staat evenwel niet aan de wetgever te bepalen welke dienst binnen de uitvoerende macht met een bepaalde taak wordt belast; krachtens artikel 37 van de Grondwet komt de organisatie van de uitvoerende macht immers in beginsel uitsluitend aan de Koning toe. Men schrijve derhalve in de genoemde bepaling “door de door de Koning aangewezen dienst”.¹²

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 376/1, eerste lid, van het WIB 92 (artikel 90 van het ontwerp).

2. Gevraagd om toelichting over wat in het ontworpen artikel 307, § 1/4, van het WIB 92 wordt bedoeld met “het identificatienummer van de juridische constructie”, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Elk mogelijk nummer dat een Staat kan gebruiken om een bepaalde entiteit te identificeren en dat de administratie kan helpen om gemakkelijk inlichtingen hierover te verkrijgen.”

De gemachtigde verwijst bovendien naar het vigerende artikel 307, § 1, voorlaatste lid, van het WIB 92, waarin die omschrijving al voorkomt. De betrokken bepaling is het resultaat van een amendement, waarbij volgende verantwoording hoort:

“Indien de staat of de jurisdictie waar deze juridische constructie is gevestigd een identificatienummer aan de juridische constructie heeft toegekend, moet dit identificatienummer eveneens worden vermeld.”¹³

Artikel 76

Krachtens dit artikel zijn een aantal bepalingen van het ontwerp, namelijk de artikelen 62, 4°, 63, 1° en 4° tot 7°, 65, 66, 69, 1° en 3°, 73 en 75, van toepassing op de inkomsten die vanaf 17 september 2017 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie. In de memorie van toelichting wordt deze terugwerkende kracht als volgt gemotiveerd:

“Er wordt voor deze datum gekozen omdat op die datum een gespecialiseerd en toonaangevend advocatenkantoor een nieuwsbrief heeft gepubliceerd, waarbij voor het eerst in detail de opzet van dit ontwerp wordt besproken. Ten gevolge van deze publicatie kan worden aangenomen dat binnen de wereld van het vermogensbeheer vanaf die datum de intentie van de regering bekend was om dergelijke uitkeringen voortaan als dividend te belasten.”

¹² Niets belet evenwel dat de Koning de genoemde taak verder zou delegeren.

¹³ *Parl. St.* Kamer 2015-16, nr. 54-1520/003, 11.

Article 70

1. Selon l'article 307, § 1er, en projet, du CIR 92, la déclaration qui y est visée est faite sur une formule qui est délivrée par le service désigné à cet effet par l'administrateur général de l'administration en charge de l'établissement des impôts sur les revenus.

Il n'appartient cependant pas au législateur de déterminer quel service au sein du pouvoir exécutif est chargé d'une tâche spécifique; en vertu de l'article 37 de la Constitution, l'organisation du pouvoir exécutif est en effet, en principe, une compétence exclusive du Roi. On écrira par conséquent dans la disposition précitée: “par le service désigné par le Roi”¹².

Une observation analogue peut être faite à l'égard de l'article 376/1, alinéa 1er, du CIR 92 (article 90 du projet).

2. Invité à préciser ce qu'il y a lieu d'entendre, à l'article 307, § 1er/4, en projet, du CIR 92 par “le numéro d'identification de la construction juridique”, le délégué a répondu ce qui suit:

“Elk mogelijk nummer dat een Staat kan gebruiken om een bepaalde entiteit te identificeren en dat de administratie kan helpen om gemakkelijk inlichtingen hierover te verkrijgen”.

Le délégué renvoie en outre à l'article 307, § 1er, dernier alinéa, en vigueur, du CIR 92, qui fait déjà état de ce numéro d'identification. La disposition concernée est le résultat d'un amendement, dont la justification est la suivante:

“Dans le cas où l'État ou la juridiction dans laquelle la construction juridique est située a attribué un numéro d'identification à la construction juridique, ce numéro d'identification doit également être mentionné”¹³.

Article 76

Cet article rend applicables aux revenus recueillis, attribués ou mis en paiement par une construction juridique à partir du 17 septembre 2017, un certain nombre de dispositions du projet, à savoir les articles 62, 4°, 63, 1° et 4° à 7°, 65, 66, 69, 1° et 3°, 73 et 75. L'exposé des motifs justifie cette rétroactivité de la manière suivante:

“Cette date a été choisie parce que c'est à cette date qu'un bureau d'avocat spécialisé et réputé a publié une lettre d'actualité dans laquelle la mise en œuvre du présent projet était pour la première fois discutée en détail. À la suite de cette publication, il peut être supposé que dans le monde de la gestion de patrimoine, l'intention du gouvernement d'imposer désormais en tant que dividendes de telles distributions, était connue à partir de cette date”.

¹² Rien ne fait toutefois obstacle à ce que le Roi délègue encore cette tâche.

¹³ *Doc. parl.*, Chambre, 2015-16, n° 54-1520/003, 11.

In het *Belgisch Staatsblad* van 3 oktober 2017 is daartoe ook een officieel bericht verschenen waarin de voormelde inwerkingtreding vanaf 17 september 2017 wordt aangekondigd.¹⁴ Dat bericht luidt:

“Op 28 september 2017 heeft de Ministerraad een voorontwerp van programmawet goedgekeurd dat onder meer een aanpassing beoogt van het aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies. De in deze programmawet voorziene wijzigingen zullen onder meer tot gevolg hebben dat uitkeringen van een in artikel 2, § 1, 13°, a) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 bedoelde juridische constructie voortaan zullen gekwalificeerd worden als een dividend en dus deel zullen uitmaken van het roerend inkomen van een belastingplichtige. Het voornemen van de regering om dergelijke uitkeringen voortaan ook in de belastbare basis op te nemen, werd evenwel vroegtijdig publiekelijk gemaakt in een wijdverspreide nieuwsbrief van het advocatenkantoor Tiberghien daterend van 17 september 2017 (...). De regering kon dus redelijkerwijze aannemen dat het publiek sinds voormelde datum kennis heeft kunnen nemen van het voornemen om de betrokken uitkeringen belastbaar te stellen.(...)”¹⁵

In een andere aangelegenheid heeft het Grondwettelijk Hof met betrekking tot een bericht in het *Belgisch Staatsblad* voor de aankondiging van geplande fiscale wetwijzigingen het volgende beslist:

“Ook al hadden die berichten melding gemaakt van de fiscale maatregel die is uitgedrukt in artikel 1, 1°, van de wet van 28 juli 1992, toch zouden zij niet hebben kunnen volstaan om de terugwerkende kracht van een wetsbepaling te verantwoorden.”¹⁶

En zoals reeds is vermeld bij de bespreking van titel 4, hoofdstuk 2 (opmerking 1.3), kan de bekommernis om bepaalde praktijken te bestrijden, de wetgever ertoe brengen een maatregel te nemen die zonder uitstel wordt toegepast, doch volstaat zij niet om de terugwerkende kracht ervan te verantwoorden.

De niet-retroactiviteit van wetten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling

¹⁴ BS 3 oktober 2017, tweede editie, 90 002.

¹⁵ De in het bericht aangekondigde wetsaanpassing spoort niet volledig met de wetsbepalingen die in artikel 76 van het ontwerp worden vermeld en waarvoor is bepaald dat zij van toepassing zijn op de inkomsten die vanaf 17 september 2017 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld. De aankondiging van de voorgenomen wijzigingen wordt slechts in algemene bewoordingen gedaan, zonder veel details prijs te geven, al lijkt de minister van Financiën er mee de terugwerkende kracht te willen verantwoorden. Zo wordt bijvoorbeeld geen melding gemaakt van de anciënniteitsregel in het ontworpen artikel 21, nieuw tweede lid, van het WIB 92 (artikel 66, 2°, van het ontwerp) en van de aanpassing van de anti-misbruikbepaling in het vervangende artikel 344/1 van het WIB 92 (artikel 73 van het ontwerp).

¹⁶ GwH 10 mei 2006, nr. 72/2006, B.10. Zie ook GwH 23 juni 2004, nr. 109/2004, B.18, nr. 110/2004, B.9 en nr. 111/2014, B.19.

À cet effet, un avis officiel a également été publié au *Moniteur belge* du 3 octobre 2017 pour annoncer cette entrée en vigueur à partir du 17 septembre 2017¹⁴. Cet avis énonce:

“Le 28 septembre 2017, le conseil des ministres a approuvé un avant-projet de loi-programme qui, entre autres, vise une adaptation du régime de taxation applicable aux constructions juridiques. Les modifications prévues dans cette loi-programme auront, entre autres, comme conséquence que les distributions des constructions juridiques visées à l’article 2, § 1er, 13°, a), du Code des impôts sur les revenus 1992 seront dorénavant qualifiées de dividendes et feront donc partie intégrante du revenu mobilier d’un contribuable. L’intention du gouvernement, de reprendre désormais de telles distributions dans la base imposable également, avait cependant été prématurément rendue publique dans une lettre d’actualité largement diffusée du cabinet d’avocats Tiberghien datée du 17 septembre 2017 [...]. Le gouvernement pourrait donc raisonnablement supposer que le public, depuis la date précitée, a pu prendre connaissance de l’intention de désigner les distributions concernées comme imposables [...]”¹⁵.

Dans un autre contexte, la Cour constitutionnelle a décidé, en ce qui concerne un avis publié au *Moniteur belge* pour annoncer des modifications projetées de la législation fiscale, ce qui suit:

“Même si ces avis avaient fait mention de la mesure fiscale traduite par l’article 1er, 1°, de la loi du 28 juillet 1992, ils n’auraient pu suffire à justifier l’effet rétroactif d’une disposition législative”¹⁶.

Et comme il a déjà été mentionné dans le commentaire du titre 4, chapitre 2 (observation 1.3), si la volonté de lutter contre certaines pratiques peut amener le législateur à prendre une mesure applicable sans délai, elle ne suffit pas à justifier son effet rétroactif.

La non-rétroactivité des lois est une garantie ayant pour but de prévenir l’insécurité juridique. Cette garantie exige que le contenu du droit soit prévisible et accessible, de sorte que le justiciable puisse prévoir, à un degré raisonnable, les conséquences d’un acte déterminé au moment où cet acte

¹⁴ M.B., 3 octobre 2017, deuxième édition, 90 002.

¹⁵ L’adaptation législative annoncée dans l’avis ne correspond pas en tous points aux dispositions législatives qui sont mentionnées à l’article 76 du projet et pour lesquelles il est précisé qu’elles sont applicables aux revenus recueillis, attribués ou mis en paiement à partir du 17 septembre 2017. L’annonce des modifications projetées n’est formulée qu’en des termes généraux, sans livrer beaucoup de détails, encore que le ministre des Finances semble vouloir y justifier la rétroactivité. C’est ainsi qu’il n’est, par exemple, pas fait mention de la règle de l’ancienneté prévue à l’article 21, alinéa 2 nouveau, en projet, du CIR 92 (article 66, 2°, du projet) et de l’adaptation de la disposition anti-abus figurant à l’article qui se substitue à l’article 344/1 du CIR 92 (article 73 du projet).

¹⁶ C.C., 10 mai 2006, n° 72/2006, B.10. Voir également C.C., 23 juin 2004, n° 109/2004, B. 18, n° 110/2004, B.9 et n° 111/2004, B.19.

wordt verricht. Zoals eerder opgemerkt, kan de terugwerkende kracht enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.¹⁷ Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.¹⁸

In het licht van het voorgaande dienen de stellers van het ontwerp de terugwerkende kracht van de in artikel 76 vermelde bepalingen te kunnen verantwoorden. Het verdient aanbeveling om die verantwoording op te nemen in de memorie van toelichting.

Afdeling 2

Wijzigingen betreffende de inkomsten uit collectieve beleggingsinstellingen

Afdeling 3

Activering van spaargelden

Bij deze afdelingen zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 4

Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk

ALGEMENE OPMERKING

Deze afdeling strekt er onder meer toe een aantal niet-inkomensgerelateerde fiscale voordelen te schrappen voor niet-inwoners die niet het grootste deel van hun inkomsten in België behalen. De stellers van het ontwerp verwijzen daarvoor naar de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waaruit zij afleiden dat “België aan niet-inwoners die niet het grootste deel van hun inkomsten in België behalen, enkel dezelfde inkomensgerelateerde voordelen [moet] verlenen als deze die aan rijksinwoners worden verleend”. Zij schrijven: “De voordelen die op grond van het huidige artikel 243 (...) WIB 1992 worden verleend, gaan echter veel breder.”

Hoewel inzake directe belastingen de situatie van inwoners en niet-inwoners in de regel niet vergelijkbaar is en een

¹⁷ Zie de bij de bespreking van titel 4, hoofdstuk 2, opmerking 1.3, reeds vermelde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.

¹⁸ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3.

est accompli. Ainsi qu’il a été observé auparavant, la rétroactivité ne peut se justifier que lorsqu’elle est indispensable à la réalisation d’un objectif d’intérêt général¹⁷. S’il s’avère en outre que la rétroactivité a pour but d’influencer dans un sens déterminé l’issue d’une procédure judiciaire ou d’empêcher les juridictions de se prononcer sur une question de droit bien déterminée, la nature du principe en cause exige que des circonstances exceptionnelles ou des motifs impérieux d’intérêt général justifient l’intervention du législateur, laquelle porte atteinte, au préjudice d’une catégorie de citoyens, aux garanties juridictionnelles offertes à tous¹⁸.

Il résulte de ce qui précède que les auteurs du projet doivent être en mesure de justifier la rétroactivité des dispositions mentionnées à l’article 76. Il est recommandé d’inscrire cette justification dans l’exposé des motifs.

Section 2

Modifications relatives aux revenus d’organismes de placement collectif

Section 3

Activation de l’épargne

Ces sections n’appellent aucune observation.

Section 4

Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable

OBSERVATION GÉNÉRALE

Cette section vise notamment à supprimer un certain nombre d’avantages fiscaux non liés aux revenus pour les non-résidents qui ne recueillent pas la plus grande partie de leurs revenus en Belgique. À cet égard, les auteurs du projet font référence à la jurisprudence de la Cour de Justice de l’Union européenne, dont ils déduisent que “la Belgique n’est tenue d’octroyer aux non-résidents qui ne recueillent pas la plus grande partie de leurs revenus en Belgique que les mêmes avantages liés aux revenus que ceux octroyés aux résidents”. Ils écrivent: “Les avantages octroyés sur base de l’actuel article 243 (...) du CIR 92, vont beaucoup plus loin”.

Bien qu’en matière d’impôts directs, la situation des résidents et des non-résidents ne soit, en règle générale,

¹⁷ Voir la jurisprudence de la Cour constitutionnelle déjà mentionnée dans le commentaire du titre 4, chapitre 2, observation 1.3.

¹⁸ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle. Voir, par ex., C.C., 21 novembre 2013, n° 158/2013, B.24.2; C.C., 9 octobre 2014, n° 146/2014, B.10.1; C.C., 28 mai 2015, n° 77/2015, B.4.1; C.C., 24 mars 2016, n° 48/2016, B.6; C.C., 6 octobre 2016, n° 126/2016, B.7.3.

verschillende behandeling van beide categorieën inwoners in beginsel niet discriminerend is, zal toch steeds in het licht van de concrete inhoud van een ontworpen nationale maatregel moeten worden nagegaan of de niet-inwoner zich niet in een vergelijkbare situatie bevindt als een inwoner.

In een arrest van 29 april 2004 formuleerde het Hof van Justitie het als volgt:

“Een nationale regeling die bepaalde nationale onderdanen benadeelt om de enkele reden dat zij hun recht om vrij in een andere lidstaat te reizen en te verblijven hebben uitgeoefend, veroorzaakt aldus een ongelijke behandeling die in strijd is met de beginselen die aan de hoedanigheid van burger van de Unie ten grondslag liggen, namelijk de garantie dat de burgers bij de uitoefening van hun recht van vrij verkeer rechte gelijk worden behandeld (...). Deze regeling zou enkel gerechtvaardigd kunnen zijn indien zij was gebaseerd op objectieve overwegingen die losstaan van de nationaliteit van de betrokken personen en evenredig zijn aan de rechtmatige doelstellingen van het nationale recht (...).”¹⁹

Binnen het korte tijdsbestek dat aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State is toegemeten, was het evenwel niet mogelijk om voor elk van de bedoelde voordelen te onderzoeken of de schrapping ervan niet leidt tot een ongelijkheid die in strijd is met de beginselen die aan de hoedanigheid van burger van de Unie ten grondslag liggen, namelijk met de principes van het vrij verkeer binnen de Europese Unie, inbegrepen het vrij verkeer van de burgers van de Unie (artikelen 20 en 21 van het Verdrag “betreffende de werking van de Europese Unie”, hierna: VWEU).²⁰

BIJZONDERE OPMERKING

Artikel 96

Uit het ontworpen artikel 174/1, eerste lid, van het WIB 92 blijkt dat wanneer het belastbare tijdperk niet met een volledig kalenderjaar overeenstemt, de voordelen worden verminderd in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk.

Op de vraag of het de bedoeling is om deze *pro rata* regeling ook toe te passen bij overlijden van de belastingplichtige, heeft de gemachtigde geantwoord dat

“kan worden bevestigd dat het niet de bedoeling is de proratisering toe te passen louter en alleen omwille van het overlijden. Dit zou kunnen worden opgelost door in de artikelen 129/1 en 174/1 in ontwerp, het begin van de eerste zin als volgt aan te passen: “Wanneer het belastbare tijdperk om een andere reden dan overlijden niet overeenstemt met een volledig kalenderjaar ...”.

Daarmee kan worden ingestemd.

¹⁹ HvJ 29 april 2004, C-224/02, *Pusa*, punt 20.

²⁰ Vgl. E. Ros, *EU Citizenship and direct taxation*, doctoraal proefschrift, 2017, 209-212, <https://repub.eur.nl/pub/98976/>; zie o.m.: HvJ 11 juli 2002, C-224/98, *D’Hoop*; HvJ 9 november 2006, C-520/04, *Turpeinen*, punten 16 tot 33.

pas comparable et qu’une différence de traitement des deux catégories ne soit, en principe, pas discriminatoire, il faudra cependant toujours examiner, au regard de la portée concrète d’une mesure nationale en projet, si le non-résident ne se trouve pas dans une situation comparable à celle d’un résident.

Dans un arrêt du 29 avril 2004, la Cour de Justice l’a formulé en ces termes:

“Une réglementation nationale désavantageant certains ressortissants nationaux du seul fait qu’ils ont exercé leur liberté de circuler et de séjourner dans un autre État membre engendrerait ainsi une inégalité de traitement, contraire aux principes qui sous-tendent le statut de citoyen de l’Union, à savoir la garantie d’un même traitement juridique dans l’exercice de sa liberté de circuler (...). Cette réglementation ne pourrait être justifiée que si elle se fondait sur des considérations objectives indépendantes de la nationalité des personnes concernées et proportionnées à l’objectif légitimement poursuivi par le droit national [...]”¹⁹.

Dans le bref délai qui lui a été imparti, le Conseil d’État, section de législation, n’a cependant pas pu examiner, pour chacun des avantages visés, si sa suppression ne conduit pas à une inégalité de traitement contraire aux principes qui sous-tendent le statut de citoyen de l’Union européenne, à savoir les principes de la libre circulation au sein de l’Union européenne, y compris la libre circulation des citoyens de l’Union (articles 20 et 21 du Traité “sur le fonctionnement de l’Union européenne”, ci-après: TFUE)²⁰.

OBSERVATION PARTICULIÈRE

Article 96

Il ressort de l’article 174/1, alinéa 1er, en projet, du CIR 92, que lorsque la période imposable ne correspond pas à une année civile complète, les avantages sont réduits en proportion de la durée de la période imposable.

À la question de savoir si ce régime au *pro rata* doit également s’appliquer en cas de décès du contribuable, le délégué a répondu que

“kan worden bevestigd dat het niet de bedoeling is de proratisering toe te passen louter en alleen omwille van het overlijden. Dit zou kunnen worden opgelost door in de artikelen 129/1 en 174/1 in ontwerp, het begin van de eerste zin als volgt aan te passen: “Wanneer het belastbare tijdperk om een andere reden dan overlijden niet overeenstemt met een volledig kalenderjaar ...”.

On peut se rallier à cette proposition.

¹⁹ C.J.U.E. 29 avril 2004, C-224/02, *Pusa*, 20.

²⁰ Voir E. Ros, *EU Citizenship and direct taxation*, thèse de doctorat, 2017, 209-212, <https://repub.eur.nl/pub/98976/>; voir notamment: C.J.U.E., 11 juillet 2002, C-224/98, *D’Hoop*; C.J.U.E., 9 novembre 2006, C-520/04, *Turpeinen*, points 16 à 33.

HOOFDSTUK 4

Diverse taksen

Afdeling 1

Taks op de beursverrichtingen

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 2

Taks op de effectenrekeningen

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Deze afdeling strekt tot het invoeren, vanaf 1 januari 2018, van een taks op de effectenrekeningen. Daartoe wordt titel II van boek II van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen hersteld en worden in die titel de artikelen 151 tot 158/6 ingevoegd.

De nieuwe taks heeft betrekking op effectenrekeningen van natuurlijke personen – voor niet-inwoners gaat het enkel om de rekeningen die in België worden gehouden – waarvan de totale gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten een half miljoen euro bereikt.

2.1. In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat deze taks wordt ingevoerd “met het oog op een meer rechtvaardig fiscaal beleid”:

“enkel het aandeel van de titularis op de effectenrekeningen [wordt] geïndiceerd (...) waarvan de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten 500 000 euro of meer bedraagt, uitgezonderd deze rekeningen gehouden in het kader van een levensverzekering of een regeling voor pensioensparen [om te vermijden] dat de burger die voorziet in een aanvullende regeling voor zijn wettelijk pensioen negatieve gevolgen ondervindt van de invoering van deze taks. De grens van 500 000 euro werd vastgesteld opdat in lijn met dit gedachtegoed enkel de goeie burger zou belast worden. Deze grens is vrij ruim genomen aangezien er op dit moment nog geen vermogenskadaster bestaat waarop men zich kan baseren voor het bepalen van een grens vanaf wanneer men “goeie burger” is. Deze grens is dan ook niet willekeurig vastgelegd maar houdt rekening met het doel van een rechtvaardige belasting met het oog op een budgettair rendement. De taks wordt geheven op het gehele bedrag van de gemiddelde waarde vanaf het moment dat deze waarde 500 000 of meer bedraagt.”

Daaruit kan de *doelstelling van de fiscale maatregel* worden afgeleid, namelijk het in het licht van het streven naar een meer rechtvaardig fiscaal beleid doen bijdragen van vermogende burgers aan het staatsbudget.

CHAPITRE 4

Taxes diverses

Section 1e*Taxe sur les opérations de bourse*

Cette section n'appelle aucune observation.

Section 2

Taxe sur les comptes-titres

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

1. Cette section vise à instaurer une taxe sur les comptes-titres à partir du 1er janvier 2018. Pour ce faire, le titre II du livre II du Code des droits et taxes divers est rétabli et les articles 151 à 158/6 y sont insérés.

La nouvelle taxe concerne les comptes-titres des personnes physiques – en ce qui concerne les non-résidents, il s'agit uniquement des comptes détenus en Belgique – dont la valeur moyenne totale des instruments financiers imposables atteint un demi-million d'euros.

2.1. Selon l'exposé des motifs, cette taxe est instaurée “dans le but d'une politique fiscale plus juste”:

“seule est visée la part du titulaire dans les comptes-titres dont la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur ceux-ci équivaut à ou dépasse 500 000 euros, exceptés les comptes qui sont détenus dans le cadre d'une assurance vie ou d'un régime épargne pension. Ceci afin d'éviter que le citoyen qui a contracté un régime pension supplémentaire à sa pension légale ne subisse des effets négatifs suite à l'introduction de cette taxe. La limite de 500 000 euros a été établie afin que seuls les citoyens aisés soient imposés. Cette limite a été prise largement vu qu'il n'existe pas, actuellement, de cadastre de la fortune sur lequel on pourrait se baser pour déterminer une limite à partir de laquelle un citoyen est “aisé”. Cette limite n'a pas été prise arbitrairement mais tient compte de l'objectif d'une taxe juste en lien avec un rendement budgétaire. La taxe est perçue sur le montant de la valeur moyenne à partir du moment où cette valeur est égale ou supérieure à 500 000 euros”.

On peut en déduire l'*objectif de la mesure fiscale*, à savoir faire contribuer les citoyens aisés au budget de l'État, et ce dans le cadre d'une politique fiscale plus juste.

2.2. De belastbare materie²¹ van de taks is het als natuurlijke persoon “titularis” zijn van een of meer effectenrekeningen (ontworpen artikel 151, eerste lid, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen). Als titularis is te beschouwen de houder van de effectenrekening of, indien de effectenrekening in vruchtgebruik wordt gehouden, de vruchtgebruiker. Als belastingplichtige is derhalve te beschouwen, de (volle) eigenaar (de houder van de rekening of de persoon die door de tussenpersoon die de rekening beheert als houder is geregistreerd of geïdentificeerd) of de vruchtgebruiker (ontworpen artikel 152, 5°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen).

2.3. De heffingsgrondslag is het aandeel van de titularis in de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op de effectenrekeningen (ontworpen artikel 151, eerste lid, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen).

Als belastbare financiële instrumenten worden beschouwd:

- beursgenoteerde aandelen;
- obligaties;
- rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen of aandelen in beleggingsvennootschappen, die niet zijn gekocht of waarop niet werd ingeschreven in het kader van een levensverzekering of een regeling voor pensioensparen;
- kasbons;
- warrants (ontworpen artikel 152, 2°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen).

2.4. Het belastingtarief bedraagt 0,15 % (ontworpen artikel 153 van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen).

2.5. Er wordt in een vrijstelling voorzien indien het aandeel van een titularis van effectenrekeningen in de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op die rekeningen minder dan 500 000 euro bedraagt (ontworpen artikel 151, tweede lid, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen).²² Uit de omschrijving van de belastbare materie (zie 2.2) blijkt ook dat rechtspersonen niet aan de taks onderworpen worden.

3.1. Het Grondwettelijk Hof heeft erop gewezen dat de maatschappelijke keuzen die bij het inzamelen (en het inzetten) van middelen moeten worden gemaakt, behoren

²¹ Het Grondwettelijk Hof omschrijft de belastbare materie als “het element dat aanleiding geeft tot de belasting, de situatie die of het feit dat leidt tot het verschuldigd zijn van de belasting. De belastbare materie onderscheidt zich van de belastbare grondslag, die de basis is waarop de belasting wordt berekend.” (GwH 22 juni 2017, nr. 83/2017, B.10).

²² De gemachtigde geeft de volgende verantwoording voor de keuze van 500 000 euro als grens voor de vrijstelling: “Het grensbedrag van 500 000 euro is gesteund op de bezorgdheid van de regering om een delicaat evenwicht te vinden tussen de begrotingsdoelstellingen enerzijds en een billijke belasting anderzijds. In het licht van het voorgaande werd gekozen om de vrijstelling op 500 000 euro vast te leggen en dus de kleinere vermogens te vrijwaren.”.

2.2. La qualité de “titulaire”, personne physique, d’un ou de plusieurs comptes-titres (article 151, alinéa 1er, en projet, du Code des droits et taxes divers) constitue la matière imposable²¹ de la taxe. Le détenteur du compte-titres ou, si le compte-titres est détenu en usufruit, l’usufruitier, doit être considéré comme le titulaire. Le (plein) propriétaire (le titulaire du compte ou la personne qui est enregistrée ou identifiée comme le détenteur par l’intermédiaire qui gère le compte) ou l’usufruitier doit dès lors être considéré comme le contribuable (article 152, 5°, en projet, du Code des droits et taxes divers).

2.3. La base d’imposition est la part du titulaire dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur les comptes-titres (article 151, alinéa 1er, en projet, du Code des droits et taxes divers).

Sont considérés comme instruments financiers imposables:

- les actions cotées en bourse;
- les obligations;
- les parts dans des fonds communs de placement ou les actions dans des sociétés d’investissement qui n’ont pas été achetées ou souscrites dans le cadre d’une assurance vie ou d’un régime d’épargne pension;
- les bons de caisse;
- les warrants (article 152, 2°, en projet, du Code des droits et taxes divers).

2.4. Le taux d’imposition s’élève à 0,15 % (article 153, en projet, du Code des droits et taxes divers).

2.5. Une exonération est prévue lorsque la part du titulaire des comptes-titres dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur ces comptes est inférieure à 500 000 euros (article 151, alinéa 2, en projet, du Code des droits et taxes divers)²². Il ressort également de la définition de la matière imposable (voir 2.2) que les personnes morales ne sont pas soumises à la taxe.

3.1. La Cour constitutionnelle a observé que les choix sociaux qui doivent être réalisés lors de la collecte (et de l’affectation) des ressources relèvent de la liberté d’appréciation

²¹ La Cour constitutionnelle définit la matière imposable comme étant “l’élément générateur de l’impôt, la situation ou le fait qui donne lieu à la déduction de l’impôt. La matière imposable se distingue de la base imposable (“base d’imposition”), qui est la base sur laquelle l’impôt est calculé” (C.C., 22 juin 2017, n° 83/2017, B.10).

²² Le délégué justifie le choix de fixer la limite d’exonération à 500 000 euros en ces termes: “Het grensbedrag van 500 000 euro is gesteund op de bezorgdheid van de regering om een delicaat evenwicht te vinden tussen de begrotingsdoelstellingen enerzijds en een billijke belasting anderzijds. In het licht van het voorgaande werd gekozen om de vrijstelling op 500 000 euro vast te leggen en dus de kleinere vermogens te vrijwaren.”.

tot de beoordelingsvrijheid van de wetgever.²³ Volgens de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof beschikt de wetgevende macht inzake fiscaliteit over een ruime beoordelingsbevoegdheid. In arrest 49/2016²⁴ formuleerde het Hof het als volgt:

“Het komt de wetgever toe de grondslag en het tarief van de belasting vast te stellen. Hij beschikt ter zake over een ruime beoordelingsbevoegdheid.

Fiscale maatregelen maken immers een wezenlijk deel uit van het sociaaleconomisch beleid. Zij zorgen niet alleen voor een substantieel deel van de inkomsten die de verwezenlijking van dat beleid mogelijk moeten maken; zij laten de wetgever ook toe om sturend en corrigerend op te treden en op die manier het sociale en economische beleid vorm te geven.

De maatschappelijke keuzen die bij het inzamelen en het inzetten van middelen moeten worden gemaakt, behoren dan ook tot de beoordelingsbevoegdheid van de wetgever. Dienvolgens komt het de wetgever toe te beslissen over het toepasbare belastingtarief.”²⁵

Bij het maken van die keuzes moet de wetgever echter het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie respecteren. Dat beginsel geldt immers evenzeer in belastingzaken. Bij artikel 172 van de Grondwet wordt de toepasselijkheid van de grondwettelijke regels van gelijkheid en van niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) in fiscale aangelegenheden bevestigd. Deze bepaling is immers een precisering of een bijzondere toepassing van het in artikel 10 van de Grondwet algemeen geformuleerde gelijkheidsbeginsel. In arrest 92/2015²⁶ oordeelt het Hof bijvoorbeeld het volgende:

“Het komt de wetgever toe te bepalen welke bijdrageplichtigen aan de bestreden bijdrageplicht worden onderworpen. Hij beschikt ter zake over een ruime beoordelingsbevoegdheid.

De maatschappelijke keuzen die bij het inzamelen en het inzetten van middelen moeten worden gemaakt, behoren derhalve tot de beoordelingsvrijheid van de wetgever. Daarbij vermag hij evenwel niet de draagwijdte van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet te miskennen door categorieën van personen die zich ten aanzien van de in het geding zijnde maatregel in identieke situaties bevinden, op verschillende wijze te behandelen, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.”

3.2. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel

²³ Zie bv. GwH 13 oktober 2011, nr. 157/2011, B.5.

²⁴ GwH 24 maart 2016, nr. 49/2016, B.8.2.

²⁵ Dat geldt evenzeer voor belastingvrijstellingen (zie bijvoorbeeld GwH 17 september 2009, nr. 145/2009, B.5).

²⁶ GwH 18 juni 2015, nr. 92/2015, B.29.

du législateur²³. Selon la jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle, le pouvoir législatif dispose d'un large pouvoir discrétionnaire en matière de fiscalité. Dans son arrêt 49/2016²⁴, la Cour s'est exprimée en ces termes:

“Il appartient au législateur de fixer la base et le taux de l'im-pôt. Il dispose en la matière d'un large pouvoir d'appréciation.

En effet, les mesures fiscales constituent un élément essentiel de la politique socioéconomique. Elles assurent non seulement une part substantielle des recettes qui doivent permettre la réalisation de cette politique, mais elles permettent également au législateur d'orienter certains comportements et d'adopter des mesures correctrices afin de donner corps à la politique sociale et économique.

Les choix sociaux qui doivent être réalisés lors de la collecte et de l'affectation des ressources relèvent dès lors du pouvoir d'appréciation du législateur. En conséquence, il appartient au législateur de fixer le taux d'imposition applicable²⁵.

Pour opérer ces choix, le législateur doit toutefois respecter le principe d'égalité et de non-discrimination. En effet, ce principe s'applique également en matière fiscale. L'article 172 de la Constitution confirme l'applicabilité des principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination (articles 10 et 11 de la Constitution) en matière fiscale. Cette disposition constitue en effet une précision ou une application particulière du principe général d'égalité formulé à l'article 10 de la Constitution. Dans son arrêt 92/2015²⁶, la Cour juge par exemple ce qui suit:

“Il appartient au législateur de déterminer quels redevables sont soumis à l'obligation de contribution attaquée. Il dispose en la matière d'un large pouvoir d'appréciation.

Les choix sociaux qui doivent être réalisés lors de la collecte et de l'affectation des ressources relèvent par conséquent du pouvoir d'appréciation du législateur. Celui-ci ne peut cependant méconnaître, à cette occasion, la portée des articles 10 et 11 de la Constitution, en traitant de manière différente, sans qu'existe une justification raisonnable, des catégories de personnes qui se trouvent dans des situations identiques au regard de la mesure en cause”.

3.2. Selon la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, une différence de traitement ne peut se concilier avec les principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination que si cette différence repose sur un critère objectif et si elle est raisonnablement justifiée. L'existence d'une telle justification doit s'apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure concernée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d'égalité et de non-discrimination est violé

²³ Voir, par exemple, C.C., 13 octobre 2011, n° 157/2011, B.5.

²⁴ C.C., 24 mars 2016, n° 49/2016, B.8.2.

²⁵ Cela vaut tout autant pour les exemptions aux taxes (voir, par exemple, C.C. 17 septembre 2009, n° 145/2009, B.5).

²⁶ C.C. 18 juni 2015, n° 92/2015, B.29.

van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.²⁷

De ontworpen belastingregeling bevat een aantal verschillen in behandeling, die hierna nader worden onderzocht.

3.2.1. *Belastbare financiële instrumenten versus niet-belastbare financiële instrumenten*

In het ontworpen artikel 152 van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen worden de financiële instrumenten opgesomd die in aanmerking worden genomen om de belastbare basis te bepalen. Naast aandelen, obligaties, rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen of aandelen in beleggingsvennootschappen, kasbons en warrants, bestaan echter bijvoorbeeld ook nog certificaten van aandelen. Dit zijn gedematerialiseerde certificaten, uitgegeven ter vertegenwoordiging van aandelen op naam, met de bedoeling de verhandelbaarheid op de beurs te vereenvoudigen. Daarover om uitleg verzocht, liet de gemachtigde het volgende weten:

“Ingevolge een beleidsbeslissing worden certificaten van aandelen niet onderworpen aan de taks.”

Gelet op het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel zal voor het verschillend behandelen van deze certificaten van aandelen een verantwoording gegeven moeten kunnen worden, en meer in het algemeen overigens voor alle soorten van effecten die mogelijk op een effectenrekening kunnen worden geplaatst maar die niet in de opsomming zijn opgenomen.

3.2.2. *Gedematerialiseerde effecten versus effecten op naam die niet gedematerialiseerd zijn*

De taks wordt niet geheven op de waarde van de effectenrekening als dusdanig, maar op “[het] aandeel [van de belastingplichtige] in de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten op die rekeningen”. De taks wordt met andere woorden geheven op de waarde van de effecten die in de ontworpen regeling als belastbare financiële instrumenten zijn aangeduid. Vermits het effecten betreft die op een effectenrekening zijn ingeschreven, gaat het noodzakelijkerwijs om gedematerialiseerde effecten.²⁸ In werkelijkheid wordt dus de waarde van de aangehouden *gedematerialiseerde* effecten

²⁷ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juli 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3.

²⁸ Zie in dit verband de wet van 14 december 2005 “houdende afschaffing van de effecten aan toonder”.

lorsqu’il n’existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé²⁷.

Le régime de taxation en projet comporte un certain nombre de différences de traitement qui seront examinées ci-après.

3.2.1. *Instruments financiers imposables versus instruments financiers non imposables*

L’article 152, en projet, du Code des droits et taxes divers énumère les instruments financiers pris en considération pour déterminer la base imposable. Or, outre les actions, obligations, parts dans des fonds communs de placement ou actions dans des sociétés d’investissement, bons de caisse et warrants, il existe par exemple également des certificats d’actions. Il s’agit de certificats dématérialisés, émis pour représenter des actions nominatives, afin d’en simplifier la négociabilité en bourse. Invité à fournir des explications à ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit:

“Ingevolge een beleidsbeslissing worden certificaten van aandelen niet onderworpen aan de taks”.

La différence de traitement de ces certificats d’actions devra pouvoir être justifiée eu égard au principe d’égalité et de non-discrimination, et au demeurant d’une manière plus générale pour tous les types de titres pouvant être placés sur un compte-titres, mais qui n’apparaissent pas dans l’énumération.

3.2.2. *Titres dématérialisés versus titres nominatifs qui ne sont pas dématérialisés*

La taxe n’est pas perçue sur la valeur du compte-titres en tant que telle, mais sur “[la] part [du contribuable] dans la valeur moyenne des instruments financiers imposables sur ces comptes”. En d’autres termes, la taxe est prélevée sur la valeur des titres désignés par le dispositif en projet comme instruments financiers imposables. Étant donné qu’il s’agit de titres inscrits sur un compte-titres, il s’agit nécessairement de titres dématérialisés²⁸. En fait, c’est donc la valeur des titres *dématérialisés* détenus qui est taxée. Dès lors, les titres nominatifs qui ne sont pas inscrits sur un compte-titres

²⁷ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle. Voir par exemple C.C., 17 juillet 2014, n° 107/2014, B.12.; C.C., 25 septembre 2014, n° 141/2014, B.4.1.; C.C., 30 avril 2015, n° 50/2015, B.16.; C.C., 18 juin 2015, n° 91/2015, B.5.1.; C.C., 16 juillet 2015, n° 104/2015, B.6.; C.C., 16 juin 2016, n° 94/2016, B.3.

²⁸ Voir à cet égard la loi du 14 décembre 2005 “portant suppression des titres au porteur”.

belast. Effecten op naam die niet op een effectenrekening zijn ingeschreven vallen derhalve niet onder de regeling.²⁹ Op die wijze wordt een verschillende behandeling ingesteld tussen belastingplichtigen naargelang de vorm van de effecten die ze aanhouden.

Op een vraag hieromtrent antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De belastbare basis van de taks wordt gevormd door de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten gehouden op een effectenrekening. Het belastbare feit daarentegen is het louter houden van een effectenrekening. Derhalve komen alleen financiële instrumenten in aanmerking die effectief gehouden kunnen worden op een effectenrekening, met inbegrip van de beursgenoteerde aandelen op naam die in sommige gevallen gehouden worden op een effectenrekening. Bijgevolg is dit onderscheid verantwoord doordat het belastbare feit *a priori* bepaalde categorieën van financiële instrumenten uitsluit en niet doordat bepaalde categorieën van financiële instrumenten werden uitgesloten van de belastbare basis.”

Om bestaanbaar te zijn met het gelijkheidsbeginsel moet de belastbare materie zo gekozen worden dat de verschillen in behandeling die eruit voortvloeien, objectief en pertinent zijn ten opzichte van het onderwerp van de betrokken maatregel en het doel dat ermee wordt nagestreefd. Het gegeven dat de wetgever over een ruime beleidsvrijheid beschikt bij het bepalen van de belastbare materie, stelt hem immers niet vrij van het naleven van het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel (zie 3.1).

De vraag rijst of voor het verschil in behandeling tussen gedematerialiseerde effecten en effecten op naam een degelijke verantwoording voorhanden is: als het erom gaat de goeie burger te belasten, lijkt een uitsluiting zonder meer van de effecten op naam alles behalve evident. Er kan immers moeilijk worden aangenomen dat wie een aandelenportefeuille op naam aanhoudt waarvan de waarde hoger is dan de vrijstellingsgrens, niet evenzeer als een goeie burger kan worden beschouwd en de belasting van een dergelijke portefeuille daarom niet evenzeer deel zou moeten uitmaken van een rechtvaardiger fiscaal beleid.

De stellers van het ontwerp zullen derhalve moeten kunnen verantwoorden waarom de waarde van de effecten op naam, gelet op de doelstelling en het onderwerp van de ontworpen maatregel, niet aan een belasting van 0,15 procent wordt onderworpen.

3.2.3. *Natuurlijke personen versus rechtspersonen*

De taks wordt uitsluitend geheven op effectenrekeningen die aangehouden worden door natuurlijke personen. Het onderscheid tussen natuurlijke personen en rechtspersonen

²⁹ Effecten op naam kunnen bestaan in vennootschappen (zie bijvoorbeeld, wat naamloze vennootschappen betreft, artikel 460 van het Wetboek van vennootschappen; ze worden ingeschreven in een register dat in de zetel van de vennootschap wordt gehouden; artikel 463 van het Wetboek van vennootschappen).

ne relèvent pas du dispositif²⁹. Une différence de traitement est ainsi instaurée entre les contribuables, en fonction de la forme des titres qu'ils détiennent.

Interrogé à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit:

“De belastbare basis van de taks wordt gevormd door de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten gehouden op een effectenrekening. Het belastbare feit daarentegen is het louter houden van een effectenrekening. Derhalve komen alleen financiële instrumenten in aanmerking die effectief gehouden kunnen worden op een effectenrekening, met inbegrip van de beursgenoteerde aandelen op naam die in sommige gevallen gehouden worden op een effectenrekening. Bijgevolg is dit onderscheid verantwoord doordat het belastbare feit *a priori* bepaalde categorieën van financiële instrumenten uitsluit en niet doordat bepaalde categorieën van financiële instrumenten werden uitgesloten van de belastbare basis”.

Pour être compatible avec le principe d'égalité, la matière imposable doit être choisie de manière à ce que les différences de traitement qui en résultent soient objectives et pertinentes par rapport à l'objet de la mesure considérée et au but qu'elle poursuit. En effet, le fait que le législateur dispose d'une large marge d'appréciation pour déterminer la matière imposable, ne le dispense pas de respecter le principe d'égalité et de non-discrimination (voir 3.1).

La question se pose de savoir si la différence de traitement entre les titres dématérialisés et les titres nominatifs est adéquatement justifiée: s'il s'agit de taxer les citoyens aisés, l'exclusion pure et simple des titres nominatifs est tout sauf évidente. On peut en effet difficilement admettre que le détenteur d'un portefeuille nominatif d'actions, dont la valeur est supérieure à la limite d'exonération, ne puisse pas tout autant être considéré comme un citoyen aisé et que la taxation d'un tel portefeuille ne puisse dès lors pas également s'inscrire dans le cadre d'une politique fiscale plus juste.

Les auteurs du projet devront dès lors pouvoir justifier pourquoi la valeur des titres nominatifs, compte tenu du but et de l'objet de la mesure en projet, n'est pas soumise à une taxe de 0,15 pour cent.

3.2.3. *Personnes physiques versus personnes morales*

La taxe est exclusivement prélevée sur des comptes-titres détenus par des personnes physiques. Si la distinction entre personnes physiques et personnes morales constitue une

²⁹ Les titres nominatifs peuvent exister dans les sociétés (voir par exemple, en ce qui concerne les sociétés anonymes, l'article 460 du Code des sociétés; ils sont inscrits dans un registre qui est tenu au siège social: article 463 du Code des sociétés).

is dan wel een objectief gegeven, maar het is de vraag of dit criterium van onderscheid pertinent is ten opzichte van het onderwerp van de betrokken maatregel en het nagestreefde doel. De memorie van toelichting bevat op dit punt geen nadere verduidelijking.

Op een vraag hieromtrent antwoordde de gemachtigde het volgende:

“In het licht van het Zomerakkoord, werd beoogd om het Belgische belastingstelsel meer rechtvaardig te maken. Bij deze taks wordt de natuurlijke persoon belast die een substantieel persoonlijk vermogen heeft opgebouwd en dit vermogen aanwendt in het kader van persoonlijke verrichtingen, meer bepaald beleggingen. Een rechtspersoon houdt daarentegen een doelvermogen aan, dat onderworpen is aan het vennootschapsrisico, in lijn met haar statutair doel en in het licht van een bepaalde economische activiteit. Zij hebben bijgevolg een verschillende finaliteit. Bijgevolg is dit onderscheid verantwoord.”

Hoewel er inderdaad rechtspersonen zijn die een effectenrekening aanhouden in het kader van het verwezenlijken van hun maatschappelijk doel als kredietverstrekker of als aanbieder van beleggingsdiensten (bijvoorbeeld kredietinstellingen of beleggingsvennootschappen) en waarvoor de vrijstelling mogelijk te verantwoorden valt, worden ook rechtspersonen opgericht door natuurlijke personen om hun effectenportefeuille te beheren of die dat mede tot doel hebben (bijvoorbeeld een managementsvennootschap die ook een effectenrekening bezit). De verantwoording waarom die laatsten niet aan de taks onderworpen zijn, is niet zo duidelijk. Alle rechtspersonen zonder onderscheid van de taks uitsluiten lijkt onevenredig in het licht van het onderwerp en het doel van de maatregel en bijgevolg niet in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel.

3.2.4. Niet-beursgenoteerde effecten versus beursgenoteerde effecten

Bij het bepalen van de belastbare financiële instrumenten wordt voor de eerste drie categorieën (aandelen, obligaties, rechten van deelneming in gemeenschappelijke beleggingsfondsen of aandelen in beleggingsvennootschappen) het al of niet beursgenoteerd zijn van de effecten van belang geacht. Voor de tweede en de derde categorie wordt rekening gehouden met beide soorten van effecten, terwijl voor de aandelen alleen beursgenoteerde aandelen worden vermeld. Zodoende wordt een verschillende behandeling gecreëerd tussen de belastingplichtigen met gedematerialiseerde aandelen, naargelang deze al dan niet beursgenoteerd zijn. Bovendien wordt een verschil in behandeling ingevoerd tussen de belastingplichtigen die andere gedematerialiseerde effecten (bijvoorbeeld obligaties) aanhouden waarvoor rekening wordt gehouden met beide vormen. De memorie van toelichting bevat ook voor dat onderscheid geen verantwoording.

De uitsluiting van de niet-beursgenoteerde aandelen wordt door de gemachtigde als volgt verantwoord:

“Beursgenoteerde effecten zijn bij uitstek instrumenten die zich lenen tot beleggingen en investeringen met betrekking

donnée objective, la question se pose néanmoins de savoir si ce critère est pertinent par rapport à l’objet de la mesure concernée et à l’objectif poursuivi. L’exposé des motifs ne contient pas de précision sur ce point.

Interrogé à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit:

“In het licht van het Zomerakkoord, werd beoogd om het Belgische belastingstelsel meer rechtvaardig te maken. Bij deze taks wordt de natuurlijke persoon belast die een substantieel persoonlijk vermogen heeft opgebouwd en dit vermogen aanwendt in het kader van persoonlijke verrichtingen, meer bepaald beleggingen. Een rechtspersoon houdt daarentegen een doelvermogen aan, dat onderworpen is aan het vennootschapsrisico, in lijn met haar statutair doel en in het licht van een bepaalde economische activiteit. Zij hebben bijgevolg een verschillende finaliteit. Bijgevolg is dit onderscheid verantwoord”.

Bien qu’il existe effectivement des personnes morales qui détiennent un compte-titres dans le cadre de la réalisation de leur objet social en tant que prêteur ou prestataire de services d’investissement (par exemple, les établissements de crédit ou les sociétés d’investissement) et pour lesquelles l’exonération pourrait se justifier, il existe aussi des personnes morales créées par des personnes physiques afin de gérer leur portefeuille de titres ou qui ont notamment cet objet (par exemple, une société de management qui est également titulaire d’un compte-titres). On n’aperçoit pas clairement comment il se justifie de ne pas soumettre ces dernières à la taxe. Exonérer de la taxe toutes les personnes morales sans distinction paraît disproportionné au regard de l’objet et de l’objectif de la mesure et ne semble dès lors pas conforme au principe d’égalité.

3.2.4. Titres non cotés versus titres cotés en bourse

Dans le cadre de la détermination des instruments financiers imposables, le fait d’être coté en bourse ou non est pris en considération pour les trois premières catégories de titres (actions, obligations, parts dans des fonds communs de placement ou actions dans des sociétés d’investissement). Pour la deuxième et la troisième catégorie, il est tenu compte des deux sortes de titres, alors que pour les actions, seules celles cotées en bourse sont mentionnées. Il est ainsi créé une différence de traitement entre les contribuables détenteurs d’actions dématérialisées selon que ces dernières sont ou non cotées en bourse. En outre, il est instauré une différence de traitement entre les contribuables détenteurs d’autres titres dématérialisés (par exemple, des obligations) pour lesquels il est tenu compte des deux formes. L’exposé des motifs ne justifie pas cette différence non plus.

Le délégué justifie l’exclusion des actions non cotées comme suit:

“Beursgenoteerde effecten zijn bij uitstek instrumenten die zich lenen tot beleggingen en investeringen met betrekking

tot het privévermogen. Niet-beursgenoteerde aandelen zijn vaak aandelen op naam die ingeschreven zijn in een register, waardoor deze, in lijn met [het antwoord op de vraag over het onderscheid tussen gedematerialiseerde effecten en effecten op naam (zie 3.2.2)], *a priori* reeds uit het toepassingsgebied vallen. In de gevallen waarop niet-beursgenoteerde aandelen toch op een effectenrekening worden gehouden, zijn dit vaak aandelen in kmo's die een kleinere omvang hebben en die zijn opgericht in het kader van de uitoefening van een economische activiteit. Het is dan ook de bedoeling van de regering om de kleinere ondernemingen in deze optiek te vrijwaren. Bijgevolg is dit onderscheid verantwoord."

Ook al is de bedoeling om de kleinere ondernemingen te vrijwaren legitiem,³⁰ de vraag rijst of de keuze van het criterium van onderscheid geen onevenredige gevolgen heeft, aangezien al wie niet-beursgenoteerde aandelen aanhoudt, voor die aandelen zonder meer niet aan de taks onderworpen is. Het kan dan zowel gaan om aandelen aangehouden in het kader van het uitoefenen van een economische activiteit (een ondernemer die een groot deel van de aandelen in zijn kmo bezit), maar net zo goed om aandelen in middelgrote of grote ondernemingen, die niet op de beurs genoteerd zijn. Vermits slechts een beperkt aantal middelgrote of grote ondernemingen op de beurs genoteerd zijn, is het bovendien niet evident om het vrijwaren van de kleinere ondernemingen in dit verband als verantwoording voor de vrijstelling te gebruiken. De verantwoording van de gemachtigde volstaat bijgevolg niet om te kunnen besluiten dat het verschil in behandeling verenigbaar is met het gelijkheidsbeginsel.

3.2.5. Volle eigenaars versus naakte eigenaars en vruchtgebruikers

Bij vruchtgebruik op een effectenrekening wordt enkel de vruchtgebruiker als titularis beschouwd en onderworpen aan de taks. Aldus wordt geen onderscheid gemaakt tussen volle eigenaars (die eigenaar zijn van de effectenportefeuille én er ook de vruchten van plukken) en vruchtgebruikers (die in tegenstelling tot de naakte eigenaars geen eigenaar zijn van de effectenportefeuille). In wezen wordt dus aan de taks onderworpen hij die de vruchten plukt van een effectenrekening waarvan de gemiddelde waarde van de belastbare financiële instrumenten minstens een half miljoen euro bedraagt. Het gegeven voor 500 000 euro belastbare effecten in portefeuille te hebben, volstaat dus niet om aan de taks onderworpen te worden; het beschikken over de opbrengst van die portefeuille brengt dat wel mee.

Dat betekent dan meteen ook dat de wetgever uitgaat van de veronderstelling dat wie jaarlijks de opbrengst van zo'n belangrijke portefeuille krijgt, te beschouwen is als een gegoede burger. De vraag is echter of, gelet op het uitgangspunt van de regeling, die veronderstelling wel mag worden gemaakt. Het is immers niet uitgesloten dat een vruchtgebruiker van een aan de taks onderworpen effectenpakket in bepaalde jaren helemaal geen opbrengst krijgt.³¹

³⁰ Zie bijvoorbeeld: GwH 19 december 2007, nr. 163/2007, B.6; GwH, 28 oktober 2010, nr. 122/2010, B.6.

³¹ Dat is weliswaar ook het geval voor een volle eigenaar, maar die blijft over een belangrijke effectenportefeuille beschikken, ook al valt de opbrengst ervan tegen.

tot het privévermogen. Niet-beursgenoteerde aandelen zijn vaak aandelen op naam die ingeschreven zijn in een register, waardoor deze, in lijn met [het antwoord op de vraag over het onderscheid tussen gedematerialiseerde effecten en effecten op naam (zie 3.2.2)], a priori reeds uit het toepassingsgebied vallen. In de gevallen waarop niet-beursgenoteerde aandelen toch op een effectenrekening worden gehouden, zijn dit vaak aandelen in kmo's die een kleinere omvang hebben en die zijn opgericht in het kader van de uitoefening van een economische activiteit. Het is dan ook de bedoeling van de regering om de kleinere ondernemingen in deze optiek te vrijwaren. Bijgevolg is dit onderscheid verantwoord".

Bien que l'intention de préserver les entreprises plus petites soit légitime³⁰, la question se pose de savoir si le choix du critère de distinction n'a pas de conséquences disproportionnées, étant donné que le détenteur d'actions non cotées n'est purement et simplement pas soumis à la taxe pour ces actions. Dans ce cas, il peut tout autant s'agir d'actions détenues dans le cadre de l'exercice d'une activité économique (un entrepreneur qui possède une grande partie des actions de sa PME), que d'actions de moyennes ou de grandes entreprises qui ne sont pas cotées en bourse. Dès lors que seul un petit nombre de moyennes et grandes entreprises sont cotées en bourse, il n'est de plus guère évident, dans cette logique, de justifier l'exonération par la préservation des petites entreprises. La justification donnée par le délégué ne suffit par conséquent pas pour pouvoir conclure que la différence de traitement est compatible avec le principe d'égalité.

3.2.5. Pleins propriétaires versus nus-propriétaires et usufruitiers

Dans le cas d'un usufruit sur un compte-titres, seul l'usufruitier est considéré comme titulaire et soumis à la taxe. Ce faisant, il n'est opérée aucune distinction entre les pleins propriétaires (qui sont non seulement propriétaires du portefeuille de titres, mais qui en perçoivent aussi les fruits) et les usufruitiers (qui, contrairement aux nus-propriétaires, ne sont pas propriétaires du portefeuille de titres). En substance est donc soumis à la taxe celui qui perçoit les fruits d'un compte-titres dont la valeur moyenne des instruments financiers imposables s'élève au moins à un demi-million d'euros. Le fait d'avoir 500 000 euros de titres imposables en portefeuille ne suffit donc pas pour être soumis à la taxe; par contre, disposer des revenus de ce portefeuille entraîne la taxation.

Cela signifie donc d'emblée que le législateur considère que celui qui perçoit annuellement les revenus d'un portefeuille d'une telle ampleur doit être considéré comme un citoyen aisé. Au regard du principe à la base de la réglementation, la question se pose toutefois de savoir si l'on peut partir de ce postulat. En effet, il n'est pas exclu que l'usufruitier d'un ensemble de titres soumis à la taxe n'en tire strictement aucun revenu certaines années³¹.

³⁰ Voir par exemple: C.C., 19 décembre 2007, n° 163/2007, B.6; C.C., 28 octobre 2010, n° 122/2010, B.6.

³¹ Certes, tel est également le cas pour un plein propriétaire, mais celui-ci continue à disposer d'un important portefeuille de titres, même si les revenus qu'il en tire sont maigres.

Er zijn bovendien situaties denkbaar waarbij de vruchtgebruiker slechts een beperkt recht op de effecten heeft, bijvoorbeeld een weduwnaar van 95 jaar die het vruchtgebruik heeft van een effectenrekening met in aanmerking te nemen effecten ter waarde van 1 miljoen euro, waarvan zijn enige zoon blote eigenaar is. In dat geval zal de weduwnaar een taks moeten betalen van 1500 euro en wordt de zoon als blote eigenaar niet belast. Wanneer evenwel de waarde van het vruchtgebruik zou worden gewaardeerd volgens het ministerieel besluit van 1 juli 2017 “tot bepaling van de omzettingstabellen van het vruchtgebruik als bedoeld in artikel 745sexies, § 3, van het Burgerlijk Wetboek”, dan heeft dit vruchtgebruik een waarde van 24 700 euro (omrekeningskoers 2,47) en de blote eigendom van deze portefeuille 975 300 euro.

Op de vraag of dit niet in tegenspraak is met het uitgangspunt om enkel de goeude burgers aan de taks te onderwerpen, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Deze bepaling is geïnspireerd door de Franse impôt de solidarité de la fortune, waar artikel 885, G, Code général des impôts bepaalt dat “les biens ou droits grevés d’un usufruit, d’un droit d’habitation ou d’un droit d’usage accordé à titre personnel sont compris dans le patrimoine de l’usufruitier ou du titulaire du droit pour leur valeur en pleine propriété”. De parlementaire werken van de toenmalige wet (Loi n° 88-1149 du 23 décembre 1988 de Finances pour 1989) licht deze keuze toe.³² Allereerst wordt verduidelijkt dat de Franse vermogensbelasting tot doel heeft een belasting te heffen in het licht van het draagkrachtbeginsel. Er wordt verder verduidelijkt dat: “une telle capacité contributive se trouve, en règle générale, entre les mains non du nu-propriétaire mais de l’usufruitier qui bénéficie des revenus ou des avantages afférents aux biens dont la propriété est démembrée”. Er wordt tenslotte geconcludeerd dat indien geen enkele regel zou worden voorzien, deze versnippering van de eigendom en het vermogen een eenvoudige manier zou zijn om aan de belasting te ontsnappen. In lijn met deze argumentatie, wordt de vruchtgebruiker beschouwd als titularis om te vermijden dat de eenvoudige opdeling van de eigendomstitel ertoe zou leiden dat de taks niet verschuldigd wordt. Op deze manier worden de eenvoudige ontwijkingsroutes voortijdig afgesloten.”

Als het de bedoeling is om, zoals de belasting “de solidarité sur la fortune” in Frankrijk, in functie van de draagkracht te belasten, lijkt het niet correct om uitsluitend de vruchtgebruiker aan te spreken. In de tekst aangehaald door de gemachtigde gaat het over “capacité contributive”, wat in het Engels overeenstemt met (de fiscale theorie van) de “ability to pay”. Daarbij lijkt men enkel te verwijzen naar de draagkracht uit de inkomsten van het vermogen en niet uit de draagkracht die het vermogen zelf vertegenwoordigt. De achterliggende gedachte voor de keuze van de wetgever is dat de vruchtgebruiker de inkomsten behaalt uit de effecten en het dus de voorkeur verdient om hem of haar aan te spreken om de taks te betalen.

Het argument dat er kans op misbruik is en dat een versnippering tussen vruchtgebruik en blote eigendom een

³² Voetnoot: SENAT, Travaux de Commission: Rapport général fait au nom de la commission des finances par M. Maurice BLIN, rapporteur général, Tome II, p. 154-155. (http://www.senat.fr/rap/1988-1989/i1988_1989_0088_02.pdf).

L’on peut en outre imaginer des situations où l’usufruitier n’aurait qu’un droit limité sur les titres, par exemple un veuf de 95 ans qui aurait l’usufruit d’un compte-titres contenant des titres imposables pour une valeur d’un million d’euros, dont le fils unique serait nu-propriétaire. Dans ce cas de figure, le veuf devra payer une taxe de 1500 euros et le fils, en tant que nu-propriétaire, ne sera pas taxé. Cependant, si la valeur de l’usufruit devait être évaluée en vertu de l’arrêté ministériel du 1er juillet 2017 “établissant les tables de conversion de l’usufruit visées à l’article 745sexies, § 3, du Code civil”, il apparaîtrait que cet usufruit vaut 24 700 euros (taux de conversion 2,47) contre 975 300 euros pour la nue-propriété de ce portefeuille.

À la question de savoir si cette situation n’est pas en contradiction avec l’objectif visé de soumettre uniquement les citoyens aisés à la taxe, le délégué a répondu comme suit:

“Deze bepaling is geïnspireerd door de Franse impôt de solidarité de la fortune, waar artikel 885, G, Code général des impôts bepaalt dat “les biens ou droits grevés d’un usufruit, d’un droit d’habitation ou d’un droit d’usage accordé à titre personnel sont compris dans le patrimoine de l’usufruitier ou du titulaire du droit pour leur valeur en pleine propriété”. De parlementaire werken van de toenmalige wet (Loi n° 88-1149 du 23 décembre 1988 de Finances pour 1989) licht deze keuze toe.³² Allereerst wordt verduidelijkt dat de Franse vermogensbelasting tot doel heeft een belasting te heffen in het licht van het draagkrachtbeginsel. Er wordt verder verduidelijkt dat: “une telle capacité contributive se trouve, en règle générale, entre les mains non du nu-propriétaire mais de l’usufruitier qui bénéficie des revenus ou des avantages afférents aux biens dont la propriété est démembrée”. Er wordt tenslotte geconcludeerd dat indien geen enkele regel zou worden voorzien, deze versnippering van de eigendom en het vermogen een eenvoudige manier zou zijn om aan de belasting te ontsnappen. In lijn met deze argumentatie, wordt de vruchtgebruiker beschouwd als titularis om te vermijden dat de eenvoudige opdeling van de eigendomstitel ertoe zou leiden dat de taks niet verschuldigd wordt. Op deze manier worden de eenvoudige ontwijkingsroutes voortijdig afgesloten”.

Si l’intention est, à l’instar de l’impôt de solidarité sur la fortune en France, de taxer en fonction de la capacité contributive, il ne semble pas correct de ne cibler que l’usufruitier. Dans le texte cité par le délégué, il est question de “capacité contributive”, ce qui correspond en anglais à (la théorie fiscale de) l’“ability to pay”. À cet égard, l’on semble ne viser que la capacité contributive issue des revenus du patrimoine et non la capacité contributive que représente le patrimoine en lui-même. L’idée qui sous-tend ce choix du législateur est que c’est l’usufruitier qui perçoit les revenus des titres et qu’il est donc préférable que ce soit lui ou elle qui soit sollicité(e) pour payer la taxe.

Soutenir qu’il existe un risque d’abus et qu’une scission

³² Note de bas de page: SENAT, Travaux de Commission: Rapport général fait au nom de la commission des finances par M. Maurice BLIN, rapporteur général, Tome II, p. 154-155. (http://www.senat.fr/rap/1988-1989/i1988_1989_0088_02.pdf).

eenvoudig middel is om aan de belasting te ontsnappen, lijkt niet relevant. Er zijn immers verschillende technieken mogelijk om dit tegen te gaan.

— De wetgever zou ervoor kunnen opteren om de belasting te vestigen ten laste van de vruchtgebruiker rekening houdend met de volledige waarde van de portefeuille, maar de blote eigenaar verplichten een deel van de taks te betalen (*pro rata* de waarde van de blote eigendom) aan de vruchtgebruiker. Daartoe zou in de wet een recht kunnen worden geformuleerd ten gunste van de vruchtgebruiker om deze taks gedeeltelijk terug te vorderen van de blote eigenaar.³³

— De wetgever zou er ook voor kunnen opteren om de taks direct te laten heffen ten laste van de vruchtgebruikers én blote eigenaars, volgens hun respectief aandeel in de economische waarde van hun rechten in de portefeuille.

4. Binnen het korte tijdsbestek dat aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State is gegund, kon geen uitsluitend worden gekregen over de vraag of de taks op de effectenrekeningen verenigbaar is met richtlijn 2008/7/EG van de Raad van 12 februari 2008 “betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal”.

Artikel 5, lid 2, a), van deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten geen enkele indirecte belasting heffen, in welke vorm ook, ter zake van “het opmaken, de uitgifte, de toelating ter beurse, het in omloop brengen of het verhandelen van aandelen, deelbewijzen of andere soortgelijke effecten, alsmede van certificaten van deze stukken, onverschillig door wie zij worden uitgegeven”.

De tweede overweging van deze richtlijn luidt als volgt:

“De indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal, te weten het recht op de inbreng van kapitaal in vennootschappen, hierna het “kapitaalrecht” genoemd, het zegelrecht op effecten en het recht op herstructureringen, ongeacht of deze al dan niet een kapitaalvermeerdering inhouden, leiden tot discriminaties, dubbele belastingheffing en ongelijkheden, die het vrije kapitaalverkeer hinderen. *Hetzelfde geldt voor andere indirecte belastingen die dezelfde kenmerken hebben als het kapitaalrecht en het zegelrecht op effecten.*”³⁴ (cursivering toegevoegd).

Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie volgt dat een taks die in werkelijkheid zou neerkomen op het belasten van de uitgifte zelf van een effect, voor zover deze integrerend deel uitmaakt van een globale verrichting ter zake van het bijeenbrengen van kapitaal, een bij artikel 5, lid 2, a), van

³³ Bij fiscale wet zouden dan op privaatrechtelijk gebied rechten en plichten worden ingevoerd in de relatie tussen particulieren. Hiervan bestaan precedents, zoals artikel 259 van het WIB 92.

³⁴ Bemerkt dat de taks op de effectenrekening wordt opgenomen in het Wetboek Diverse Rechten en Taksen, dat de plaats heeft ingenomen van het *Wetboek van de met zegel gelijkgestelde taksen*, terwijl uit de geciteerde overweging van de richtlijn blijkt dat een zegelrecht op effecten niet is toegelaten.

entre l’usufruit et la nue-propiété constitue un moyen simple d’éviter la taxe, ne paraît pas pertinent. Il existe en effet différentes techniques pour éviter ce scénario.

— Le législateur pourrait choisir d’établir la taxe à la charge de l’usufruitier en tenant compte de la valeur totale du portefeuille, et d’obliger toutefois le nu-propiétaire à payer une partie de la taxe (au prorata de la valeur de la nue-propiété) à l’usufruitier. À cette fin, la loi pourrait prévoir en faveur de l’usufruitier le droit de récupérer partiellement cette taxe auprès du nu-propiétaire³³.

— Le législateur pourrait également choisir de faire prélever la taxe directement à la charge des usufruitiers et des nus-propiétaires, en fonction de leur part respective dans la valeur économique de leurs droits dans le portefeuille.

4. Dans le bref délai qui lui a été imparti, le Conseil d’État, section de législation, n’a pu donner une réponse définitive à la question de savoir si la taxe sur les comptes-titres est compatible avec la directive 2008/7/CE du Conseil du 12 février 2008 “concernant les impôts indirects frappant les rassemblements de capitaux”.

L’article 5, paragraphe 2, a), de cette directive dispose que les États membres ne soumettent à aucune imposition indirecte, sous quelque forme que ce soit, “la création, l’émission, l’admission en Bourse, la mise en circulation ou la négociation d’actions, de parts ou autres titres de même nature, ainsi que de certificats représentatifs de ces titres, quel qu’en soit l’émetteur”.

Le deuxième considérant de cette directive s’énonce comme suit:

“Les impôts indirects qui frappent les rassemblements de capitaux, à savoir le droit d’apport (droit auquel sont soumis les apports en société), le droit de timbre sur les titres et le droit exigible sur les opérations de restructuration, que ces opérations s’accompagnent ou non d’une augmentation de capital, donnent naissance à des discriminations, à des doubles impositions et à des disparités qui entravent la libre circulation des capitaux. *Il en va de même en ce qui concerne les autres impôts indirects présentant les mêmes caractéristiques que le droit d’apport ou le droit de timbre sur les titres*”³⁴ (italiques ajoutées).

Il résulte de la jurisprudence de la Cour de Justice qu’une taxe qui reviendrait en réalité à imposer l’émission elle-même d’un titre en tant qu’elle fait partie intégrante d’une opération globale au regard du rassemblement de capitaux, constituerait un impôt indirect interdit par l’article 5, paragraphe 2, a), de

³³ Une loi fiscale pourrait alors instaurer des droits et obligations relevant du droit privé dans la relation entre particuliers. Il existe des précédents, comme l’article 259 du CIR 92.

³⁴ À noter que la taxe sur les comptes-titres est inscrite dans le Code des droits et taxes divers, qui a remplacé le *Code des taxes assimilées au timbre*, et ce alors qu’il ressort du considérant cité de la directive qu’un droit de timbre sur les titres n’est pas autorisé.

richtlijn 2008/7/EG verboden indirecte belasting vormt.³⁵ In het licht van het voorgaande doen de stellers van het ontwerp er goed aan na te gaan of de taks op de effectenrekening niet is te beschouwen als een niet-toegelaten indirecte belasting zoals bedoeld in artikel 5, lid 2, a), van voormelde richtlijn.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 110

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen belastingplichtigen (zij die onderworpen zijn aan de taks) en belastingschuldigen (zij die de taks moeten betalen). Uit het ontworpen artikel 157 blijkt dat het in eerste instantie de Belgische tussenpersoon is die de taks moet inhouden, aangeven en betalen, indien het aandeel van de titularis op de effectenrekeningen gehouden bij de Belgische tussenpersoon gelijk of hoger is dan 500 000 euro of, indien dat aandeel minder dan 500 000 euro bedraagt, als de titularis geopteerd heeft voor de bevrijdende inhouding door de Belgische tussenpersoon. In alle andere gevallen dient de titularis zelf over te gaan tot de aangifte en de betaling van de taks (ontworpen artikel 158/1 van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen). In de ontworpen artikelen 158/3 en 158/4 van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen wordt dan ook terecht de term “belasting-schuldigen” gebruikt, doch in het ontworpen artikel 151 wordt dat onderscheid niet gemaakt, vermits daarin wordt gesteld dat de “natuurlijke persoon (...) een taks verschuldigd” is. Het zou met het oog op de rechtszekerheid beter zijn te bepalen dat de “natuurlijke persoon (...) onderworpen is aan een taks overeenkomstig de bepalingen van deze titel”.

Artikel 111

1. In het ontworpen artikel 152, 5°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen wordt bepaald dat “de vruchtgebruiker steeds [wordt] geacht de enige titularis te zijn voor de toepassing van deze titel, ongeacht of de effectenrekening geregistreerd staat op naam van de naakte eigenaar, vruchtgebruiker of beiden”.

Op de vraag wie als titularis van de effectenrekening wordt beschouwd als er meerdere vruchtgebruikers zijn, gaf de gemachtigde het volgende antwoord:

“Indien er een vruchtgebruik werd gevestigd op de effectenrekening, wordt in de verhouding naakte eigenaar – vruchtgebruiker de vruchtgebruiker steeds geacht titularis te zijn van de effectenrekening. Indien er meerdere vruchtgebruikers zijn, zal elke vruchtgebruiker beschouwd worden als titularis van de effectenrekening. Bijgevolg zullen er meerdere titularissen geacht worden de effectenrekening te houden en het aandeel van ieder in de gemiddelde waarde van de belastbare instrumenten geacht worden proportioneel te zijn met het aantal titularissen.”

³⁵ Zie o.m.: HvJ 15 juli 2004, C-415/02, *Commissie v. België*, punten 32 en 33; HvJ 9 oktober 2014, C-299/13, *Gielen*, punt 26.

la directive 2008/7/CE³⁵. À la lumière de ce qui précède, les auteurs du projet seraient bien avisés de vérifier si la taxe sur les comptes-titres ne doit pas être considérée comme un impôt indirect non autorisé au sens de l’article 5, paragraphe 2, a), de la directive précitée.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Article 110

Une distinction est opérée entre les *contribuables* (les assujettis à la taxe) et les *redevables* (les personnes devant acquitter la taxe). Il ressort de l’article 157 en projet que c’est en premier lieu l’intermédiaire belge qui doit retenir, déclarer et payer la taxe si la part détenue par le titulaire sur les comptes-titres détenus auprès de cet intermédiaire belge est égale ou supérieure à 500 000 euros ou, lorsque cette part est inférieure à 500 000 euros, si le titulaire a opté pour la retenue libératoire par l’intermédiaire belge. Dans tous les autres cas, le titulaire doit lui-même procéder à la déclaration et au paiement de la taxe (article 158/1, en projet, du Code des droits et taxes divers). C’est dès lors à juste titre que les articles 158/3 et 158/4 en projet du Code des droits et taxes divers utilisent le terme “redevables”. L’article 151 en projet ne fait toutefois pas cette distinction, puisqu’il y est indiqué que la “personne physique [...] est redevable d’une taxe”. Dans un souci de sécurité juridique, mieux vaudrait prévoir que la “personne physique [...] est assujettie à une taxe conformément aux dispositions du présent titre”.

Article 111

1. L’article 152, 5°, en projet, du Code des droits et taxes divers prévoit que “l’usufruitier est toujours considéré comme l’unique titulaire pour l’application du présent titre, que le compte-titres soit enregistré au nom du nu-proprétaire, de l’usufruitier ou des deux.”

À la question de savoir qui est considéré comme titulaire du compte-titres s’il y a plusieurs usufruitiers, le délégué a donné la réponse suivante:

“Indien er een vruchtgebruik werd gevestigd op de effectenrekening, wordt in de verhouding naakte eigenaar – vruchtgebruiker de vruchtgebruiker steeds geacht titularis te zijn van de effectenrekening. Indien er meerdere vruchtgebruikers zijn, zal elke vruchtgebruiker beschouwd worden als titularis van de effectenrekening. Bijgevolg zullen er meerdere titularissen geacht worden de effectenrekening te houden en het aandeel van ieder in de gemiddelde waarde van de belastbare instrumenten geacht worden proportioneel te zijn met het aantal titularissen.”

³⁵ Voir entre autres: C.J.U.E., 15 juillet 2004, C-415/02, *Commission c. Belgique*, points 32 et 33; C.J.U.E., 9 octobre 2014, C-299/13, *Gielen*, point 26.

2. Uit het ontworpen artikel 152, 7°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen blijkt dat indien er meerdere titularissen van een of meer effectenrekeningen zijn (bijvoorbeeld meerdere vruchtgebruikers), aan elk van hen het gedeelte van de op de effectenrekeningen staande belastbare financiële instrumenten wordt toegerekend “dat wordt vermoed proportioneel te zijn met het aantal geregistreerde titularissen van de effectenrekeningen”.

De vraag rijst of dit vermoeden van proportionele verdeling in functie van het aantal titularissen ook weerlegbaar is en of de mogelijkheid bestaat voor de titularissen om de werkelijke verdeling aan te tonen. Gelet op het gegeven dat een wettelijk vermoeden in beginsel weerlegbaar is tenzij het tegendeel uitdrukkelijk wordt bepaald, zou dit in principe ook hier het geval moeten zijn.³⁶

3. In het ontworpen artikel 152, 9°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen wordt “Belgische tussenpersoon” omschreven als “een tussenpersoon naar Belgisch recht evenals een tussenpersoon die gevestigd is in België”. In de memorie van toelichting wordt hierbij vermeld dat “[g]evestigd” moet begrepen worden in de meest ruime zin, [zodat het] dus niet alleen [gaat om] de tussenpersoon naar Belgisch recht maar ook [om] de tussenpersonen die al dan niet elektronisch het houden van een effectenrekening commercialiseren in België”. Deze extensieve invulling van het begrip “vestiging” zal in de tekst zelf van de wet moeten worden opgenomen.

4. In het ontworpen artikel 152, 10°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen wordt verwezen naar “de slotkoers van een financieel instrument (...), zoals die als koersinformatie beschikbaar is in de gespecialiseerde pers of in gespecialiseerde elektronisch raadpleegbare bronnen”.

De slotkoers van een financieel instrument is een objectief vaststelbaar gegeven, zodat de vrije bewijslevering afdoende is. Het is dus niet nodig bronnen te bepalen die mogen worden gebruikt en het is zelfs af te raden om te verwijzen naar “de slotkoers (...) zoals die als koersinformatie beschikbaar is in de gespecialiseerde pers”, omdat dat zou betekenen dat indien in de pers een foutieve slotkoers is opgenomen, die koers door de belastingdienst dient te worden aanvaard. Het zinsdeel “zoals die als koersinformatie beschikbaar is in de gespecialiseerde pers of in gespecialiseerde elektronisch raadpleegbare bronnen” zou daarom geschrapt moeten worden.

5. In bepaalde gevallen worden effectenrekeningen in pand gegeven. Omdat dit geval niet in de memorie van toelichting wordt vermeld, werd aan de gemachtigde gevraagd of de titularis in dat geval belastingplichtig blijft. Het antwoord luidde:

³⁶ In belastingaangelegenheden moet worden opgelet met het gebruik van juridische ficties en wettelijke vermoedens. In dit verband kan, bij wijze van voorbeeld, worden gewezen op de rechtspraak van het Hof van Justitie dat bij belastingmaatregelen ter voorkoming en bestrijding van fraude het evenredigheidsbeginsel vereist dat de belastingplichtige in de gelegenheid wordt gesteld tegenbewijs te leveren (zie bijv. HvJ 19 september 2000, C-177/99 en C-181/99, *Ampafrance SA en Sanofi Synthelabo v. Directeur des services fiscaux du Val-de-Marne*, punt 62, en HvJ (grote kamer) 12 september 2006, C-196/04, *Cadbury Schweppes*, punt 70).

2. Il ressort de l'article 152, 7°, en projet, du Code des droits et taxes divers que s'il y a plusieurs titulaires d'un ou de plusieurs comptes-titres (par exemple plusieurs usufruitiers), la part des instruments financiers imposables détenus dans les comptes-titres “qui est présumée proportionnelle au nombre de titulaires enregistré[s] sur ces comptes-titres” est attribuée à chacun d'entre eux.

La question se pose de savoir si cette présomption de partage proportionnel en fonction du nombre de titulaires est elle aussi réfragable et si les titulaires ont la faculté d'apporter la preuve du partage réel. Eu égard à la circonstance qu'une présomption légale est en principe réfragable sauf disposition contraire expresse, tel devrait être également le cas normalement en l'occurrence³⁶.

3. Dans l'article 152, 9°, en projet, du Code des droits et taxes divers, “l'intermédiaire belge” est défini comme “un intermédiaire de droit belge ainsi qu'un intermédiaire établi en Belgique”. L'exposé des motifs mentionne à cet égard qu'“[i]l faut comprendre “établi” dans un sens large, [de sorte qu'il s'agit des] intermédiaires qui commercialisent en Belgique des comptes-titres, sous forme électronique ou non, et qui ne sont [donc] pas uniquement de droit belge”. Cette interprétation extensive de la notion d'établissement devra être insérée dans le texte même de la loi.

4. L'article 152, 10°, en projet, du Code des droits et taxes divers fait référence au “cours de clôture d'un instrument financier [...], tel qu'il ressort des informations relatives au cours de bourse disponible dans la presse spécialisée ou via les sources électroniques spécialisées consultables en ligne”.

Le cours de clôture d'un instrument financier est une donnée susceptible d'être constatée objectivement, de sorte que la libre administration de la preuve est suffisante. Il n'est donc pas nécessaire de prévoir des sources qui peuvent être utilisées et il est même déconseillé de mentionner “le cours de clôture [...] tel que celui-ci est disponible dans la presse spécialisée”, parce qu'il en résulterait que si la presse faisait état d'un cours de clôture erroné, le service des impôts serait tenu d'accepter ce cours. Dès lors le membre de phrase “tel que celui-ci est disponible dans la presse spécialisée ou dans les sources électroniques spécialisées consultables” devrait être supprimé.

5. Dans certains cas, les comptes-titres sont donnés en gage. Dès lors que l'exposé des motifs ne le mentionne pas, il a été demandé au délégué si le titulaire reste alors un contribuable. Sa réponse s'énonçait en ces termes:

³⁶ En matière fiscale, il faut être prudent lorsqu'on utilise des fictions juridiques et des présomptions légales. À cet égard, on se reportera à titre d'exemple à la jurisprudence de la Cour de Justice selon laquelle, en cas de mesures fiscales de prévention et de lutte contre la fraude, le principe de proportionnalité requiert que le contribuable soit mis en mesure de produire une preuve contraire (voir par ex.: CJUE, 19 septembre 2000, C-177/99 et C-181/99, *Ampafrance SA et Sanofi Synthelabo c. Directeur des services fiscaux du Val-de-Marne*, point 62, et CJUE (grande chambre), 12 septembre 2006, C-196/04, *Cadbury Schweppes*, point 70).

“Om te kunnen spreken van een pand moeten de financiële instrumenten worden overgemaakt aan de begunstigde van de zekerheid of aan de persoon die voor zijn rekening optreedt.³⁷ Waar de regel normaal een effectieve buitenbezitstelling eist, is deze vereiste voor de effectenrekening vervangen door een vereiste van identificatie en afzondering van de verpande instrumenten op een speciale rekening. De loutere inboeking op een speciaal daartoe opgerichte rekening is voldoende om het pand tegenwerpelijk te maken aan derden.³⁸ In artikel 7, § 1, lid 2 KB nr. 62 wordt uitdrukkelijk gesteld dat de pandgever wordt geacht eigenaar te zijn van de in pand gegeven financiële instrumenten.³⁹ De speciale pandrekening zelf kan geopend worden op naam van de pandgever, die dan titularis wordt en bijgevolg onderworpen zal zijn aan de belasting, of een derde kan opgegeven worden als titularis van de effectenrekening waarbij ook diens bijhorende beheers- en beschikkingsrechten contractueel worden vastgelegd. De rekening kan echter nooit op naam van de tussenpersoon worden geregistreerd aangezien er anders een overdracht van eigendom plaatsvindt.⁴⁰ In elk geval zal dus de titularis belast worden, zijnde de pandgever of de derde aan de pandovereenkomst op wiens naam de effectenrekening werd geopend en daardoor contractueel over de beheers- en beschikkingsbevoegdheden beschikt.”

Artikelen 119 en 120

1. De tweede paragraaf van de ontworpen artikelen 119 en 120 van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen bevat een sanctieregeling. Er wordt in vermeld dat het niet voldoen aan bepaalde verplichtingen “bestraft [wordt] met een boete”. In de memorie van toelichting wordt evenwel gewag gemaakt van een belastingverhoging (“wordt de taks verhoogd”).

Daarover om toelichting gevraagd, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Met het oog op het behoud van de coherentie in het wetboek Diverse rechten en taksen en andere indirecte belastingen, werd ook in deze wet geopteerd om het woord

³⁷ *voetnoot*: Art. 4, § 1, 1° Wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke-zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten, BS 01 februari 2005.

³⁸ *voetnoot*: Art. 7, § 1, lid 1 Gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, BS 23 februari 2004; Art. 470 W. Venn.; De wet van 25 december 2016 houdende de wijziging van verscheidene bepalingen betreffende de zakelijke zekerheden op roerende goederen wijzigt in de tekst van voorgaande artikelen en verwijst voor de vestiging van het pand naar de voornoemde wet van 15 december 2004, dit zal in werking treden vanaf 1 januari 2018; L. VAN DEN STEEN, De effectenrekening, Antwerpen, Intersentia, 2009, p. 626-627.

³⁹ *voetnoot*: Art. 7, § 1, lid 2 Gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, BS 23 februari 2004.

⁴⁰ *voetnoot*: L. VAN DEN STEEN, De effectenrekening, Antwerpen, Intersentia, 2009, p. 632-634.

“Om te kunnen spreken van een pand moeten de financiële instrumenten worden overgemaakt aan de begunstigde van de zekerheid of aan de persoon die voor zijn rekening optreedt.³⁷ Waar de regel normaal een effectieve buitenbezitstelling eist, is deze vereiste voor de effectenrekening vervangen door een vereiste van identificatie en afzondering van de verpande instrumenten op een speciale rekening. De loutere inboeking op een speciaal daartoe opgerichte rekening is voldoende om het pand tegenwerpelijk te maken aan derden.³⁸ In artikel 7, § 1, lid 2 KB nr. 62 wordt uitdrukkelijk gesteld dat de pandgever wordt geacht eigenaar te zijn van de in pand gegeven financiële instrumenten.³⁹ De speciale pandrekening zelf kan geopend worden op naam van de pandgever, die dan titularis wordt en bijgevolg onderworpen zal zijn aan de belasting, of een derde kan opgegeven worden als titularis van de effectenrekening waarbij ook diens bijhorende beheers- en beschikkingsrechten contractueel worden vastgelegd. De rekening kan echter nooit op naam van de tussenpersoon worden geregistreerd aangezien er anders een overdracht van eigendom plaatsvindt.⁴⁰ In elk geval zal dus de titularis belast worden, zijnde de pandgever of de derde aan de pandovereenkomst op wiens naam de effectenrekening werd geopend en daardoor contractueel over de beheers- en beschikkingsbevoegdheden beschikt”.

Articles 119 et 120

1. Le deuxième paragraphe des articles 119 et 120 en projet du Code des droits et taxes divers comporte un régime de sanctions. Il dispose que la non-exécution de certaines obligations est “puni(s) par une amende”. Or, l’exposé des motifs évoque une majoration d’impôt (“la taxe est majorée”).

Interrogé à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit:

“Met het oog op het behoud van de coherentie in het wetboek Diverse rechten en taksen en andere indirecte belastingen, werd ook in deze wet geopteerd om het woord

³⁷ *Note de bas de page*: Art. 4, § 1, 1° Wet van 15 december 2004 betreffende financiële zekerheden en houdende diverse fiscale bepalingen inzake zakelijke-zekerheidsovereenkomsten en leningen met betrekking tot financiële instrumenten, BS 01 februari 2005.

³⁸ *Note de bas de page*: Art. 7, § 1, lid 1 Gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, BS 23 februari 2004; Art. 470 W. Venn.; De wet van 25 december 2016 houdende de wijziging van verscheidene bepalingen betreffende de zakelijke zekerheden op roerende goederen wijzigt in de tekst van voorgaande artikelen en verwijst voor de vestiging van het pand naar de voornoemde wet van 15 december 2004, dit zal in werking treden vanaf 1 januari 2018; L. VAN DEN STEEN, De effectenrekening, Antwerpen, Intersentia, 2009, p. 626-627.

³⁹ *Note de bas de page*: Art. 7, § 1, lid 2 Gecoördineerd koninklijk besluit nr. 62 van 10 november 1967 betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten, BS 23 februari 2004.

⁴⁰ *Note de bas de page*: L. VAN DEN STEEN, De effectenrekening, Antwerpen, Intersentia, 2009, p. 632-634.

boete te behouden, de memorie van toelichting zal in die zin worden aangepast.”

2. Binnen het bestek van de voorliggende adviesaanvraag en gelet op wat is uiteengezet in de voorafgaande opmerking bij titel 4 van het ontwerp, heeft de Raad van State geen onderzoek kunnen wijden aan de meer algemene problematiek betreffende de bevoegdheden van de rechter die kennisneemt van beroepen tegen het opleggen van administratieve geldboeten met een strafrechtelijk karakter, bijvoorbeeld op het vlak van het toepassen van verzachtende omstandigheden of het verlenen van uitstel.⁴¹

Artikel 121

1. In het ontworpen artikel 158/5, § 3, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen wordt bepaald dat de “moratoire interesten (...) verschuldigd [zijn] volgens het percentage in burgerlijke zaken”. Dat blijkt reeds uit artikel 204/3 van boek III (“Bepalingen gemeen aan de diverse rechten en taksen”) van het Wetboek en dient hier niet te worden herhaald. De ontworpen bepaling dient te worden teruggesnoeid tot de elementen die niet in boek III van het Wetboek worden geregeld.

2. Wat het ontworpen artikel 158/5, § 4, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen betreft, verdient het aanbeveling om naast de maximumgrens van twee jaar ook een redelijke minimumtermijn te bepalen.

Afdeling 3

Diverse bepalingen ter begeleiding van de taks op de effectenrekeningen

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 4

Overgangsbepaling en inwerkingtreding

Artikel 124

Vanaf het aanslagjaar 2019 geldt als referentieperiode de periode van 1 oktober tot 30 september van het volgende jaar (ontworpen artikel 152, 6°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen). Tijdens de referentieperiode wordt op de laatste dag van elke driemaandse periode de waarde van de belastbare effecten op de effectenrekeningen gepeild; deze dagen worden in de ontworpen regeling “referentietijdstippen” genoemd (ontworpen artikel 154, § 1, 1° en 2°, van het Wetboek Diverse Rechten en Taksen).

In artikel 124 van het ontwerp wordt bepaald dat voor het aanslagjaar 2018 de referentieperiode uitzonderlijk slechts negen maanden telt, “waarbij het eerste referentietijdstip plaatsvindt op 1 januari 2018 en het laatste op 30 september 2018”. Daardoor zou de indruk kunnen ontstaan dat er tijdens het

⁴¹ Zie in dit verband o.m. GwH 18 februari 2016, nr. 25/2016, B.28.

boete te behouden, de memorie van toelichting zal in die zin worden aangepast”.

2. Dans le cadre de la présente demande d’avis et eu égard aux observations exposées en ce qui concerne le titre 4 du projet, le Conseil d’État n’a pas pu examiner la problématique plus générale relative aux compétences du juge qui connaît des recours contre l’application d’amendes administratives revêtant un caractère pénal, par exemple dans le domaine de l’application de circonstances atténuantes ou de l’octroi d’un sursis⁴¹.

Article 121

1. L’article 158/5, § 3, en projet, du Code des droits et taxes divers prévoit que “les intérêts moratoires (...) sont dus au taux fixé en matière civile”. Cette règle ressort déjà de l’article 204/3 du livre III (“Dispositions communes aux droits et taxes divers”) du Code et ne doit pas être répétée en l’occurrence. La disposition en projet doit se limiter aux éléments qui ne sont pas réglés dans le livre III du Code.

2. En ce qui concerne l’article 158/5, § 4, en projet, du Code des droits et taxes divers, il est recommandé d’également fixer, en plus de la limitation maximale de deux ans, un délai minimum raisonnable.

Section 3

Disposition diverse accompagnant la taxe sur les comptes-titres

Cette section n’appelle aucune observation.

Section 4

Mesure transitoire et entrée en vigueur

Article 124

À partir de l’année d’imposition 2019, la période de référence courra du 1er octobre au 30 septembre de l’année suivante (article 152, 6°, en projet, du Code des droits et taxes divers). Au cours de la période de référence, le dernier jour de chaque trimestre, la valeur des titres imposables sur les comptes-titres sera évaluée; dans le dispositif en projet, ces jours sont qualifiés de “points de référence” (article 154, § 1er, 1° et 2°, en projet, du Code des droits et taxes divers).

L’article 124 du projet dispose que, pour l’année d’imposition 2018, la période de référence ne compte exceptionnellement que neuf mois, “dont le premier point de référence est le 1er janvier 2018 et le dernier le 30 septembre 2018”. On pourrait en déduire qu’au cours de l’année d’imposition 2018, il n’y

⁴¹ Voir entre autres à cet égard C.C., 18 février 2016, n° 25/2016, B.28.2.

aanslagjaar 2018 geen drie referentietijdstippen zijn (namelijk 31 maart 2018, 30 juni 2018 en 30 september 2018), doch slechts twee (1 januari 2018 en 30 september 2018).

De gemachtigde heeft echter laten weten dat dit niet de bedoeling is:

“Voor het jaar 2018 vangt de referentieperiode, die uitzonderlijk slechts 9 maanden telt, aan op 1 januari 2018 en eindigt op 30 september 2018. Het wetsontwerp zal in die zin worden aangepast. In de memorie van toelichting zal verduidelijkt worden dat deze referentieperiode bijgevolg maar drie referentiepunten zal hebben. Het eerste referentiepunt zal dan 31 maart zijn, tenzij er sprake is van een opening, afsluiting of wijziging van de effectenrekening vóór dat referentiepunt.”

Hiermee kan worden ingestemd.

HOOFDSTUK 5

Accijnzen

Afdeling 1

Wijzigingen van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak

In artikel 4 van de overeenkomst tussen België en het Groothertogdom Luxemburg tot oprichting van een economische unie tussen beide landen – Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) geheten –, ondertekend te Brussel op 25 juli 1921, wordt bepaald dat de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake douane en accijnzen of gelijkgestelde belastingen (met uitzondering van de milieutaksen), gemeenschappelijk zijn voor België en Luxemburg. Uit artikel 5 van de overeenkomst volgt dat het Comité van Ministers – dat is een orgaan samengesteld uit leden van de regeringen van beide landen –⁴² beraadslaagt over het instellen, het wijzigen of het afschaffen van gemeenschappelijke accijnzen of de gelijkgestelde belastingen, en dat een accijns of een gelijkgestelde belasting (met uitzondering van de milieutaksen) die gemeenschappelijk is, het voorwerp uitmaakt van gemeenschappelijke wettelijke en reglementaire bepalingen.⁴³ Dat Comité van Ministers heeft onder meer tot taak “in gezamenlijk overleg de gemeenschappelijke wettelijke en reglementaire maatregelen te nemen waarin huidige overeenkomst voorziet”, zoals blijkt uit artikel 41, lid 2, van de overeenkomst.

⁴² Artikel 41, lid 1, van de overeenkomst. Het Comité van Ministers heeft tot taak de voor de goede werking van de Unie noodzakelijke besluiten te nemen, in gezamenlijk overleg de gemeenschappelijke wettelijke en reglementaire maatregelen te nemen waarin de overeenkomst voorziet en te beraadslagen over de vraagstukken betreffende de externe economische betrekkingen (artikel 41, lid 2, van de overeenkomst).

⁴³ In artikel 9 van de overeenkomst wordt bepaald dat de gemeenschappelijke wettelijke en reglementaire bepalingen welke “thans” van kracht zijn op het vlak van de douane, van de gemeenschappelijke accijnzen en gelijkgestelde belastingen en van het economische verkeer met derde landen, alsmede de gebruikelijke “modaliteiten” van tenuitvoerlegging, van toepassing blijven “tot nader besluit van het Comité van Ministers”.

aura pas trois points de référence (à savoir les 31 mars 2018, 30 juin 2018 et 30 septembre 2018), mais seulement deux (1er janvier 2018 et 30 septembre 2018).

Le délégué a toutefois fait savoir que telle n’est pas l’intention:

“Voor het jaar 2018 vangt de referentieperiode, die uitzonderlijk slechts 9 maanden telt, aan op 1 januari 2018 en eindigt op 30 september 2018. Het wetsontwerp zal in die zin worden aangepast. In de memorie van toelichting zal verduidelijkt worden dat deze referentieperiode bijgevolg maar drie referentiepunten zal hebben. Het eerste referentiepunt zal dan 31 maart zijn, tenzij er sprake is van een opening, afsluiting of wijziging van de effectenrekening vóór dat referentiepunt”.

On peut se rallier à cette proposition.

CHAPITRE 5

Accises

Section 1re

Modifications de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés

L’article 4 de la convention conclue entre la Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg instituant une union économique entre les deux pays – dénommée Union économique belgo-luxembourgeoise (UEBL) –, signée à Bruxelles, le 25 juillet 1921, énonce que les dispositions légales et réglementaires en matière de douanes et d’accises ou de taxes y assimilées (à l’exclusion des écotaxes) sont communes à la Belgique et au Luxembourg. Il découle de l’article 5 de la convention que le Comité de Ministres – qui est un organe composé de membres des gouvernements des deux pays⁴² – délibère de l’institution, de la modification et de la suppression d’accises communes ou de taxes assimilées, et qu’une accise ou une taxe y assimilée (à l’exclusion des écotaxes), qui est commune, fait l’objet de dispositions légales et réglementaires communes⁴³. Comme l’indique l’article 41, paragraphe 2, de la convention, ce Comité de Ministres a notamment pour mission “de concerter les mesures légales et réglementaires communes, prévues par la présente convention”.

⁴² Article 41, paragraphe 1er, de la convention. Le Comité de Ministres a pour mission de prendre les décisions nécessaires pour le bon fonctionnement de l’Union, de concerter les mesures légales et réglementaires communes, prévues par la convention, et de délibérer sur les questions concernant les relations économiques externes (article 41, paragraphe 2, de la convention).

⁴³ L’article 9 de la convention prévoit que les dispositions légales et réglementaires communes “actuellement” en vigueur dans le domaine des douanes, des accises et des taxes y assimilées communes et du régime des échanges économiques extérieurs, ainsi que les modalités en usage pour la mise en vigueur de celles-ci, restent applicables “jusqu’à disposition nouvelle” du Comité de Ministres.

Op de vraag om de stukken te bezorgen waaruit blijkt dat deze beraadslaging van het Comité van Ministers heeft plaatsgevonden, antwoordde de gemachtigde dat “er in de Memorie van toelichting geen sprake is van de beraadslaging van [het] Comité van Ministers van de BLEU maar “Ingevolge het akkoord binnen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie [...]”, akkoord dat blijkt uit de stukken in bijlage”.

De door de gemachtigde bezorgde stukken bevatten een verslag van het Comité van Ministers van 21 februari 2017 waarbij het Comité van Ministers de Douaneraad⁴⁴ verzoekt om uiterlijk op 1 juli 2017 een ontwerp voor te leggen met het oog op de vermindering van de accijnzen op sigaretten. Uit een verslag van de Douaneraad van 15 juni 2017 (punt 6°, c)) blijkt dat de kwestie nader moest worden onderzocht door een werkgroep. Voorts bevatten de door de gemachtigde bezorgde stukken een niet-gedateerde ontwerp tekst, ondertekend door de leden van de Douaneraad, die niet op alle onderdelen⁴⁵ overeenstemt met de artikelen 126 en 127 van het aan de Raad van State om advies voorgelegde ontwerp.

De vereiste beraadslaging van het Comité van ministers over een tekst die gelijklopend is met de artikelen 126 en 127 van het ontwerp moet bijgevolg nog gebeuren vooraleer die bepalingen kunnen worden aangenomen.

Afdeling 2

Wijzigingen van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht

1. Met het oog op de rechtszekerheid moet in artikel 128 van het ontwerp het volledige opschrift van de wet van 26 december 2015 “houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht” worden vermeld. In de artikelen 129 en 130 van het ontwerp kan dan worden verwezen naar “dezelfde wet”. Ten slotte is het gebruikelijk om de inwerkingtreding van al deze ontworpen artikelen in een afzonderlijk artikel te regelen, veeleer dan in de opheffingsbepalingen zelf.

2. Het wil de Raad van State voorkomen dat ook artikel 121, derde tot vijfde lid, van de wet van 26 december 2015, dat de inwerkingtreding regelt van de bij artikelen 128 tot 130 van het ontwerp op te heffen bepalingen, het best worden opgeheven met dezelfde datum van inwerkingtreding.

⁴⁴ Zie de artikelen 15 en 16 van de voormelde overeenkomst.

⁴⁵ In artikel 126 van het ontwerp (ontworpen artikel 3, § 2, a), tweede streepje) komt in de ene tekst 57,7077 euro voor, terwijl in de andere tekst 58,2068 euro wordt vermeld. In artikel 127 van het ontwerp (ontworpen artikel 3, § 2, a), tweede streepje) komt in de ene tekst 59,5777 euro voor, terwijl in de andere tekst 60,0769 euro wordt vermeld.

Invité à communiquer les pièces établissant que cette délibération du Comité de Ministres a eu lieu, le délégué a répondu que “*er in de Memorie van toelichting geen sprake is van de beraadslaging van [het] Comité van Ministers van de BLEU maar “Ingevolge het akkoord binnen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie [...]”, akkoord dat blijkt uit de stukken in bijlage*”.

Les pièces communiquées par le délégué comportent un rapport du Comité de Ministres du 21 février 2017 demandant au Conseil des douanes⁴⁴ de présenter, au plus tard le 1er juillet 2017, un projet en vue de réduire les accises sur les cigarettes. Il ressort d’un rapport du Conseil des douanes du 15 juin 2017 (point 6°, c)), que la question devait être examinée plus avant par un groupe de travail. Les pièces communiquées par le délégué comportent en outre un projet de texte non daté, signé par les membres du Conseil des douanes, qui ne correspond pas en tous points⁴⁵ aux articles 126 et 127 du projet soumis pour avis au Conseil d’État.

Il s’ensuit que le Comité de ministres doit encore délibérer, comme il est requis, sur un texte conforme aux articles 126 et 127 du projet avant que ces dispositions puissent être adoptées.

Section 2

Modifications de la loi du 26 décembre 2015 relative aux mesures concernant le renforcement de la création d’emplois et du pouvoir d’achat

1. Dans un souci de sécurité juridique, on mentionnera, à l’article 128 du projet, l’intitulé complet de la loi du 26 décembre 2015 “relative aux mesures concernant le renforcement de la création d’emplois et du pouvoir d’achat”. Les articles 129 et 130 du projet pourront alors viser “la même loi”. Enfin, il est d’usage que l’entrée en vigueur de tous ces articles en projet soit réglée dans un article distinct, plutôt que dans les dispositions abrogatoires elles-mêmes.

2. Il apparaît au Conseil d’État qu’il vaudrait mieux que l’article 121, alinéas 3 à 5, de la loi du 26 décembre 2015, qui règle l’entrée en vigueur des dispositions à abroger par les articles 128 à 130 du projet, soit également abrogé avec la même date d’entrée en vigueur.

⁴⁴ Voir les articles 15 et 16 de la Convention précitée.

⁴⁵ À l’article 126 du projet (article 3, § 2, a), deuxième tiret, en projet, il est inscrit 57,7077 euros dans un texte, tandis que dans l’autre texte, il est mentionné 58,2068 euros. À l’article 127 du projet (article 3, § 2, a), deuxième tiret, en projet, dans un texte, il est mentionné 59,5777 euros, tandis que dans l’autre texte, il est inscrit 60,0769 euros.

Afdeling 3

Wijzigingen van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie

Artikel 131

1. De formulering van het ontworpen artikel 7, b/1) en b/2), van de wet van 21 december 2009 “betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie” (artikel 131 van het ontwerp) is zo ingewikkeld dat onzekerheid kan ontstaan over welke alcoholvrije dranken nu precies wel en welke niet onder die twee categorieën vallen. Dat kan aanleiding geven tot betwistingen, temeer daar een zeer verschillend accijnstarief zal gelden voor de twee categorieën. De stellers van het ontwerp zouden de redactie van de ontworpen bepalingen moeten herbekijken.

2. De verwijzing in het huidige artikel 7, h), van de wet van 21 december 2009 naar het huidige artikel 7, b), moet worden aangepast tot een verwijzing naar artikel 7, b/1) en b/2).

Artikel 132

De gemachtigde bevestigde dat het de bedoeling is dat voor elke substantie bedoeld in artikel 7, h), van de wet van 21 december 2009, het tarief geldt bedoeld in het ontworpen artikel 13, § 1, i), dat verschilt naargelang het gaat om substanties onder vloeibare vorm of onder poeder- of korrelvorm of onder een andere vaste vorm. Er zal in het licht van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel moeten worden verantwoord waarom daardoor eenzelfde tarief zal gelden voor de substanties kennelijk bestemd voor de vervaardiging van alcoholvrije dranken bedoeld in het ontworpen artikel 7, b/1) en b/2), terwijl voor die twee categorieën van dranken zelf een zeer verschillend accijnstarief zal gelden.

Afdeling 4

Wijzigingen van de programmawet van 27 december 2004

Artikel 133

In artikel 133 van het ontwerp moet de zinsnede “2° de bepaling onder f), i), wordt vervangen door:” worden vervangen door de zinsnede “5° de bepaling onder f), i), wordt vervangen door:”.

Artikel 134

Zoals in het begin van dit advies wordt uiteengezet, is de adviesaanvraag over artikel 134 van het ontwerp onontvankelijk.

Section 3

Modifications de la loi du 21 décembre 2009 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café

Article 131

1. La formulation de l'article 7, b/1) et b/2), en projet, de la loi du 21 décembre 2009 “relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café” (article 131 du projet) est à ce point complexe qu'elle pourrait être source d'incertitude quant aux boissons non alcoolisées relevant effectivement ou pas de ces deux catégories. La situation pourrait d'autant plus générer des contestations qu'un taux d'accise très différent s'applique aux deux catégories. Les auteurs du projet devraient revoir la rédaction des dispositions en projet.

2. Dans l'article 7, h), de la loi du 21 décembre 2009, la référence à l'actuel article 7, b), doit être adaptée pour en faire une référence à l'article 7, b/1) et b/2).

Article 132

Le délégué a confirmé que l'intention est d'appliquer pour chaque substance visée à l'article 7, h), de la loi du 21 décembre 2009, le tarif visé à l'article 13, § 1er, i), en projet, qui varie selon qu'il s'agit de substances sous forme liquide ou sous forme de poudre, granulés ou sous une autre forme solide. Il faudra justifier, au regard du principe constitutionnel d'égalité, pourquoi il s'ensuit qu'un même tarif s'appliquera pour les substances manifestement destinées à la confection de boissons non alcoolisées visées à l'article 7, b/1) et b/2), tandis que ces deux catégories de boissons elles-mêmes seront soumises à un taux d'accise très différent.

Section 4

Modifications de la loi-programme du 27 décembre 2004

Article 133

À l'article 133 du projet, le membre de phrase “2° le f), i), est remplacé par:” sera remplacé par “5° le f), i), est remplacé par:”.

Article 134

Comme il a été exposé au début du présent avis, la demande d'avis relative à l'article 134 du projet est irrecevable.

Afdeling 5*Wijzigingen van de programmawet van 1 juli 2016*

Zoals in het begin van dit advies wordt uiteengezet, is de adviesaanvraag over deze afdeling (artikel 138 van het ontwerp) onontvankelijk.

Afdeling 6*Inwerkingtreding*

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 6**Strijd tegen de fiscale fraude****Afdeling 1***Wijzigingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992***Afdeling 2**

Omzetting van de Richtlijn 2016/2258/EU van de Raad van 6 december 2016 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft toegang tot anti-witwasinlichtingen door belastingautoriteiten

Afdeling 3*Wijziging aan het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde***Afdeling 4***Wijzigingen aan het Wetboek der Successierechten***Afdeling 5***Wijzigingen aan het Wetboek diverse rechten en taksen***Afdeling 6***Wijzigingen aan het Wetboek der registratie, hypotheek- en griffierechten***Section 5***Modifications de la loi-programme du 1er juillet 2016*

Comme il a été exposé au début du présent avis, la demande d'avis relative à cette section (article 138 du projet) est irrecevable.

Section 6*Entrée en vigueur*

Cette section n'appelle aucune observation.

CHAPITRE 6**Lutte contre la fraude fiscale****Section 1re***Modifications du Code des impôts sur les revenus 1992***Section 2**

Transposition de la Directive 2016/2258/UE du Conseil du 6 décembre 2016 modifiant la Directive 2011/16/UE en ce qui concerne l'accès des autorités fiscales aux informations relatives à la lutte contre le blanchiment de capitaux

Section 3*Modification du Code de la taxe sur la valeur ajoutée***Section 4***Modifications au Code des droits de succession***Section 5***Modifications au Code des droits et taxes divers***Section 6***Modifications au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe*

Afdeling 7

Wijzigingen aan het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Artikel 140

Het ontworpen artikel 333/3 van het WIB 92 strekt tot de verlenging, in de erin bedoelde omstandigheden, van de onderzoekstermijnen van de betrokken belastingadministratie inzake roerende voorheffing.

Die beperking van het toepassingsgebied van het artikel tot de roerende voorheffing heeft een verschillende behandeling tot gevolg van belastingplichtigen al naargelang de aard van de inkomsten die zij genieten. Dat onderscheid in behandeling moet kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Het verdient aanbeveling de verantwoording ervoor in de memorie van toelichting op te nemen.⁴⁶

Artikelen 142 tot 161

De adviesaanvraag is niet ontvankelijk wat betreft de artikelen 142 tot 161 van het ontwerp. Er wordt ter zake verwezen naar opmerking 2.2.2 van het onderdeel betreffende de ontvankelijkheid van de adviesaanvraag.

HOOFDSTUK 7**Wijzigingen van de domaniale wet van 22 december 1949****HOOFDSTUK 8****Centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden**

Bij deze hoofdstukken zijn geen opmerkingen te maken.

HOOFDSTUK 9**Wijzigingen van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën****ALGEMENE OPMERKINGEN**

1. Het hoofdstuk strekt tot een omvattende wijziging van de wet van 21 februari 2003 "tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën". In de eerste plaats wordt het toepassingsgebied van de wet uitgebreid tot alle onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan de kinderen, tussen echtgenoten of ex-echtgenoten of tussen samenwonenden of ex-samenwonenden, op voorwaarde dat die onderhoudsplicht is vastgesteld in een uitvoerbare titel. In

⁴⁶ Thans wordt enkel vermeld dat het "voornamelijk in de materie van de roerende voorheffing (...) belangrijk was om de onderzoekstermijnen uit te breiden", wat bezwaarlijk als een afdoende verantwoording kan worden beschouwd.

Section 7

Modifications au Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Article 140

L'article 333/3, en projet, du CIR 92 vise à prolonger, dans les circonstances visées, les délais d'investigation de l'administration fiscale concernée en matière de précompte mobilier.

Cette limitation du champ d'application de l'article au précompte mobilier entraîne une différence de traitement des contribuables selon la nature des revenus dont ils bénéficient. Cette différence de traitement doit pouvoir être justifiée au regard du principe constitutionnel d'égalité et de non discrimination. Il est recommandé d'inscrire la justification à cet égard dans l'exposé des motifs⁴⁶.

Articles 142 à 161

La demande d'avis n'est pas recevable en ce qui concerne les articles 142 à 161 du projet. À cet égard, il est renvoyé à l'observation 2.2.2 de la partie relative à la recevabilité de la demande d'avis.

CHAPITRE 7**Modifications de la loi domaniale du 22 décembre 1949****CHAPITRE 8****Centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales**

Ces chapitres n'appellent aucune observation.

CHAPITRE 9**Modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances****OBSERVATIONS GÉNÉRALES**

1. Le chapitre vise à modifier globalement la loi du 21 février 2003 "créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances". En premier lieu, le champ d'application de la loi est étendu à toutes les pensions alimentaires dues aux enfants, entre époux ou ex-époux ou entre cohabitants ou ex-cohabitants, à condition que cette obligation alimentaire soit fixée dans un titre exécutoire. En deuxième lieu, un certain nombre de conditions matérielles

⁴⁶ Actuellement, il est uniquement mentionné que "principalement en matière de précompte mobilier (...) il était important d'étendre les délais d'investigation", ce qui ne peut pas être considéré comme une justification adéquate.

de tweede plaats worden een aantal materiële en procedurele voorwaarden aangepast voor de tegemoetkomingen van de Dienst voor alimentatievorderingen. In de derde plaats wordt de terugvordering via dwangbevelen en beslag of beslag onder derden, van onverschuldigde vergoedingen aan de onderhoudsgerechtigde, en van de door de Dienst uitgekeerde bedragen bij de onderhoudsplichtige, gestroomlijnd, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de domaniale wet van 22 december 1949, zoals gewijzigd door de programmawet van 1 juli 2016. Ten slotte worden nog nadere regels ingevoerd met betrekking tot het inwinnen van inlichtingen, het beroepsgeheim, en de bewijskracht van elektronische stukken.

2. Het ontworpen hoofdstuk bevat een aantal bepalingen over de toegang tot en de registratie en de uitwisseling van persoonsgegevens. Het verdient aanbeveling om over die bepalingen, met toepassing van artikel 29, § 1, van de wet van 8 december 1992 “tot bescherming van de persoonlijke levens[s]feer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens”, het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in te winnen.

3. De keuze om aansluiting te zoeken bij de domaniale wet van 22 december 1949 is niet op eenduidige wijze uitgevoerd.

Voor de terugvordering bij de onderhoudsgerechtigde wordt bij artikel 188 van het ontwerp in artikel 18 van de wet van 21 februari 2003 een verwijzing ingevoegd naar de artikelen 3 en volgende⁴⁷ (*sic*) van de domaniale wet van 22 december 1949.

Voor de invordering ten laste van de onderhoudsplichtige wordt echter een andere werkwijze gehanteerd. Het ontwerp voert zelf een gelijkaardige regeling in, waarbij deze regeling wordt neergelegd enerzijds in de aanpassingen aan afdeling I van hoofdstuk IV van de wet van 21 februari 2003 (artikelen 183 tot 186 van het ontwerp) en anderzijds in een nieuwe afdeling II/1 – “Gemeenschappelijke bepalingen met betrekking tot de inning en invordering” (artikelen 190 tot 194 van het ontwerp).

Gelet op het feit dat het ontworpen artikel 18 van de wet van 21 februari 2003 rechtstreeks naar de wet van 22 december 1949 verwijst, lijken de artikelen 190 tot 193 van het ontwerp aldus enkel relevant voor de invordering bedoeld in afdeling I (bij de onderhoudsplichtige) en niet voor de terugvorderingen in afdeling II (bij de onderhoudsgerechtigde).

Het past het ontwerp op dit punt te verduidelijken, en het draagt de voorkeur weg een uniforme werkwijze te hanteren voor de harmonisering met de domaniale wet van 22 december 1949.

4. De nummering van de (onderdelen van de) artikelen⁴⁸ en de kruisverwijzingen⁴⁹ moeten worden nagezien.

⁴⁷ Het ontwerp moet op zijn minst verduidelijken welke artikelen hiermee bedoeld worden.

⁴⁸ Zie bv. artikel 175, 5°, a) tot e), van het ontwerp, waar de lettering in beide taalversies fout is.

⁴⁹ Zie bv. de inleidende zin van artikel 199 van het ontwerp, waar ten onrechte naar “artikel 59” i.p.v. naar artikel 198 wordt verwezen.

et procédurales sont adaptées en ce qui concerne les interventions du Service des créances alimentaires. En troisième lieu, le recouvrement par voie de contraintes et de saisie ou de saisie-arrêt, d’indemnités indues au créancier d’aliments et de montants versés par le Service au débiteur d’aliments, est rationalisée, en se conformant à cet égard à la loi domaniale du 22 décembre 1949, modifiée par la loi-programme du 1er juillet 2016. Enfin, des modalités relatives à la recherche de renseignements, au secret professionnel et à la force probante de documents électroniques sont encore prévues.

2. Le chapitre en projet contient un certain nombre de dispositions concernant l’accès aux données à caractère personnel, à l’enregistrement et l’échange de celles-ci. Il est recommandé de recueillir l’avis de la Commission de la protection de la vie privée sur ces dispositions, en application de l’article 29, § 1er, de la loi du 8 décembre 1992 “relative à la protection de la vie privée à l’égard des traitements de données à caractère personnel”.

3. Le choix de se conformer à la loi domaniale du 22 décembre 1949 n’est pas mis en œuvre de manière uniforme.

En ce qui concerne le recouvrement auprès du créancier d’aliments, l’article 188 du projet insère dans l’article 18 de la loi du 21 février 2003 une référence aux articles 3 et suivants⁴⁷ (*sic*) de la loi domaniale du 22 décembre 1949.

En ce qui concerne le recouvrement à charge du débiteur d’aliments, il est toutefois recouru à un autre procédé. Le projet instaure lui-même un régime analogue, lequel est inscrit, d’une part, dans les adaptations apportées à la section I du chapitre IV de la loi du 21 février 2003 (articles 183 à 186 du projet) et, d’autre part, dans une nouvelle section II/1 – “Dispositions communes relatives à la perception et au recouvrement” (articles 190 à 194 du projet).

Dès lors que l’article 18, en projet, de la loi du 21 février 2003 vise directement la loi du 22 décembre 1949, les articles 190 à 193 du projet semblent donc uniquement pertinents pour le recouvrement visé à la section I (auprès du débiteur d’aliments) et pas pour les récupérations visées à la section II (auprès du créancier d’aliments).

Il convient de préciser le projet sur ce point en utilisant, de préférence, un procédé uniforme en vue de l’harmonisation avec la loi domaniale du 22 décembre 1949.

4. La numération des (divisions des) articles⁴⁸ et les références croisées⁴⁹ doit être vérifiée.

⁴⁷ Le projet doit à tout le moins préciser quels articles sont ainsi visés.

⁴⁸ Voir, par exemple, l’article 175, 5°, a) à e), du projet, où les lettres sont erronées dans les deux versions linguistiques.

⁴⁹ Voir, par exemple, la phrase liminaire de l’article 199 du projet, qui vise à tort “l’article 59” au lieu de l’article 198.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 200

Wat het ontworpen artikel 22/3 van de wet van 21 februari 2003 inzake de bewijskracht van elektronische documenten betreft, moet worden opgemerkt dat deze bepaling, naar luid waarvan alle gegevens en alle documenten die op welke wijze ook en met welke techniek ook verwerkt worden door de administratie die belast is met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen louter op grond van die verwerking “bewijskracht hebben”, en die in geen enkele beperking voorziet, niet aanvaard kan worden.⁵⁰

Artikel 209

Ten aanzien van het ontworpen artikel 27, § 2 van de wet van 21 februari 2003, moet opgemerkt worden dat het toewijzen van bepaalde bevoegdheden door de wetgever rechtstreeks aan een ambtenaar, in principe onverenigbaar is met het grondwettelijk beginsel van de scheiding van de wetgevende en de uitvoerende macht; bevoegdheden mogen derhalve alleen door de uitvoerende macht of de hiërarchische bevoegde minister aan een ambtenaar overgedragen worden.⁵¹

*De griffier,*Anne-Catherine
VAN GEERSDAELE*De voorzitter,*

Pierre LIÉNARDY

De griffier,

Astrid TRUYENS

De voorzitter,

Jo BAERT

De griffier,

Wim GEURTS

*De voorzitter,*Wilfried
VAN VAERENBERGH

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Article 200

En ce qui concerne l'article 22/3, en projet, de la loi du 21 février 2003 relatif à la force probante de documents électroniques, il faut relever qu'il n'est pas admissible de prévoir⁵⁰, sans restriction aucune, que toutes les données et tous les documents traités, de quelque manière et par quelque procédé que ce soit, par l'administration en charge de la perception et du recouvrement des créances non fiscales, “ont force probante” du seul fait de ce traitement.

Article 209

À l'égard de l'article 27, § 2, en projet, de la loi du 21 février 2003, il faut observer que la délégation directe octroyée par la loi à un fonctionnaire n'est en principe pas compatible avec la séparation constitutionnelle des pouvoirs législatif et exécutif; une telle délégation ne relève dès lors que du pouvoir exécutif ou du ministre hiérarchiquement compétent⁵¹.

*Le greffier,*Anne-Catherine
VAN GEERSDAELE*Le président,*

Pierre LIÉNARDY

Le greffier,

Astrid TRUYENS

Le président,

Jo BAERT

Le greffier,

Wim GEURTS

*Le président,*Wilfried
VAN VAERENBERGH

⁵⁰ Zie ook adv.RvS 59.380/1/2/3/4 van 13 mei 2016 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de “Programmawet van 1 juli 2006”, opmerkingen bij artikel 84, *Parl.St.* Kamer, 2015-16, nr. 1875/1, 185.

⁵¹ *Idem*, opmerkingen bij artikel 86.

⁵⁰ Voir également l'avis C.E. 59.380/1/2/3/4 du 13 mai 2016 sur un avant-projet devenu la “loi-programme du 1er juillet 2006”, observations formulées à propos de l'article 84, *Doc. parl.*, Chambre, 2015-2016, n° 1875/1, p. 185.

⁵¹ *Idem*, observations relatives à l'article 86.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 61.845/2/V VAN 21 AUGUSTUS 2017
(TITEL 6)**

Op 6 juli 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-Eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen verzocht binnen een termijn van dertig dagen van rechtswege¹ verlengd tot 22 augustus 2017 een advies te verstrekken over een “koninklijk besluit tot indiening van een wetsontwerp houdende oprichting van een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie belast met de consulaire zaken”.

Het voorontwerp is door de tweede vakantiekamer onderzocht op 21 augustus 2017. De kamer was samengesteld uit Pierre Vandernoot, kamervoorzitter, Martine Baguet en Luc Detroux, staatsraden, Christian Behrendt, assessor, en Colette Gigot, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jean-Luc Paquet, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine Baguet.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 21 augustus 2017.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten “op de Raad van State”, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp,² de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerking.

¹ Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten “op de Raad van State”, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

² Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 61.845/2/V DU 21 AOÛT 2017
(TITRE 6)**

Le 6 juillet 2017, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales à communiquer un avis, dans un délai de trente jours prorogé de plein droit¹ jusqu'au 22 août 2017, sur un “arrêté royal de présentation du projet de loi portant création d'un service administratif à comptabilité autonome chargé des affaires consulaires”.

L'avant-projet a été examiné par la deuxième chambre des vacations le 21 août 2017. La chambre était composée de Pierre Vandernoot, président de chambre, Martine Baguet et Luc Detroux, conseillers d'État, Christian Behrendt, assesseur, et Colette Gigot, greffier.

Le rapport a été présenté par Jean-Luc Paquet, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine Baguet.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 21 août 2017.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois “sur le Conseil d'État”, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet², à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle l'observation suivante.

¹ Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois “sur le Conseil d'État”, coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

² S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

Artikel 3

Er moet vermeld worden dat artikel 14 van de program-
mawet van 27 december 2005 gewijzigd is bij de wet van
21 december 2013.³

De griffier,

Colette GIGOT

De voorzitter,

Pierre VANDERNOOT

Article 3

Il y a lieu de mentionner que l'article 14 de la loi-pro-
gramme du 27 décembre 2005 a été modifié par la loi
du 21 décembre 2013³.

Le greffier,

Colette GIGOT

Le président,

Pierre VANDERNOOT

³ *Beginselen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten, www.raadvst-consetat.be, tab "Wetgevingstechniek", aanbeveling 138.*

³ *Principes de technique législative – Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires, www.raadvst-consetat.be, onglet "Technique législative", recommandation n° 138.*

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de eerste minister, de minister van Werk, de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de minister van Pensioenen, en de minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De eerste minister, de minister van Werk, de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de minister van Pensioenen, en de minister van Financiën zijn ermee belast in Onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

TITEL I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2

Sociale bepalingen

HOOFDSTUK 1

Gezondheidszorg**Afdeling 1***Geïnterneerden*

Art. 2

In artikel 56, § 3, eerste lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, ingevoegd door de wet van 27 december 2004 en gewijzigd door de wetten van 11 juli 2005 en 10 april 2014, worden de woorden “de artikelen 14 en 18 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du premier ministre, du ministre de l'Emploi, du ministre des Affaires étrangères, de la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, le ministre des Pensions, et du ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le premier ministre, le ministre de l'Emploi, le ministre des Affaires étrangères, la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, le ministre des Pensions, et le ministre des Finances, sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE IER*Disposition générale*Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2

*Dispositions sociales*CHAPITRE 1ER**Soins de santé****Section 1re***Internés*

Art. 2

Dans l'article 56, § 3, alinéa 1er, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, inséré par la loi du 27 décembre 2004 et modifié par les lois des 11 juillet 2005 et 10 avril 2014, les mots “aux articles 14 et 18 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux, des délinquants d'habitude et

abnormalen en gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten” vervangen door de woorden “artikel 19 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering die geplaatst worden in inrichtingen bedoeld in artikel 3, 4°, d) van de voormelde wet”.

Art. 3

In artikel 56, § 3ter, van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 26 december 2013 en gewijzigd door de wet van 22 juni 2016, worden de woorden “artikel 14 van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers” vervangen door de woorden “artikel 19 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering”.

Art. 4

Artikel 2 en 3 hebben uitwerking op 1 oktober 2016.

Art. 5

Artikel 56, § 3, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 27 december 2004 en gewijzigd door de wetten van 11 juli 2005 en 10 april 2014, wordt aangevuld met de volgende zin:

“In 2016 respectievelijk 2017 bedraagt deze tegemoetkoming maximum 38 644 226,28 respectievelijk 41 793 484 EUR.”.

Art. 6

Artikel 5 heeft uitwerking op 1 januari 2016.

Art. 7

In artikel 56 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd door de wet van 22 juni 2016, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. 8

Het koninklijk besluit van 22 mei 2005 betreffende het recht op geneeskundige verzorging van geïnterneerden in de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging wordt opgeheven.

des auteurs de certains délits sexuels” sont remplacés par les mots “à l’article 19 de la loi du 5 mai 2014 relative à l’internement, qui sont placées dans une institution visée à l’article 3, 4°, d), de la loi susmentionnée”.

Art. 3

Dans l’article 56, § 3ter, de la même loi, inséré par la loi du 26 décembre 2013 et modifié par la loi du 22 juin 2016, les mots “sur la base de l’article 14 de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l’égard des anormaux et des délinquants d’habitude” sont remplacés par les mots “sur base de l’article 19 de la loi du 5 mai 2014 relative à l’internement”.

Art. 4

Les articles 2 et 3 produisent leurs effets le 1er octobre 2016.

Art. 5

L’article 56, § 3, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 27 décembre 2004 et modifié par les lois des 11 juillet 2005 et 10 avril 2014, est complété par la phrase suivante:

“Cette intervention s’élève à maximum 38 644 226,28 EUR en 2016 et 41 793 484 EUR en 2017.”.

Art. 6

L’article 5 produit ses effets le 1er janvier 2016.

Art. 7

Dans l’article 56 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 22 juin 2016, le paragraphe 3 est abrogé.

Art. 8

L’arrêté royal du 22 mai 2005 relatif au droit aux soins de santé des internés dans l’assurance soins de santé obligatoire est abrogé.

Art. 9

Artikel 37quinquies van dezelfde wet, ingevoegd door de wet van 5 juni 2002, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt er rekening gehouden met het persoonlijk aandeel dat door de Federale Overheidsdienst Justitie wordt ten laste genomen voor een geplaatste geïnterneerde persoon zoals bedoeld in artikel 19 van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering.”

Art. 10

De artikelen 7, 8 en 9 treden in werking op 1 januari 2018.

Afdeling 2*Heffingen op de omzet*

Art. 11

In artikel 191, eerste lid, 15^onovies, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 ingevoegd bij de wet van 27 december 2005 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2006, 21 december 2007, 8 juni 2008, 19 december 2008, 22 december 2008, 23 december 2009, 29 december 2010, 28 december 2011, 27 december 2012, 26 december 2013, 19 december 2014, 26 december 2015 en 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt het bedrag van die heffing vastgesteld op 6,73 pct. van de omzet die in 2018 is verwezenlijkt.”;

2° in het vijfde lid, laatste zin, wordt het woord “en” vervangen door de vermelding “,” en wordt de zin aangevuld als volgt:

“en voor 1 mei 2019 voor de omzet die in 2018 is verwezenlijkt.”;

3° in het zevende lid, eerste zin, wordt het woord “en” vervangen door de vermelding “,” en worden de woorden “en de heffing op de omzet 2018” ingevoegd tussen de woorden “omzet 2017” en de woorden “worden via”;

Art. 9

L'article 37quinquies de la même loi, inséré par la loi du 5 juin 2002, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Pour l'application du présent chapitre, il est tenu compte de l'intervention personnelle prise en charge par le Service public fédéral Justice pour une personne internée placée, comme visée à l'article 19 de la loi du 5 mai 2014 relative à l'internement.”

Art. 10

Les articles 7, 8 et 9 entrent en vigueur le 1er janvier 2018.

Section 2*Cotisations sur le chiffres d'affaires*

Art. 11

A l'article 191, alinéa 1er, 15^onovies, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, inséré par la loi du 27 décembre 2005 et modifié par les lois du 27 décembre 2006, du 21 décembre 2007, du 8 juin 2008, du 19 décembre 2008, du 22 décembre 2008, du 23 décembre 2009, du 29 décembre 2010, du 28 décembre 2011, du 27 décembre 2012, du 26 décembre 2013, du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le troisième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, le montant de cette cotisation est fixé à 6,73 p.c. du chiffre d'affaires qui a été réalisé en 2018.”;

2° au cinquième alinéa, dernière phrase, le mot “et” est remplacé par la mention “,” et la phrase est complétée comme suit:

“et avant le 1er mai 2019 pour le chiffre d'affaires qui a été réalisé en 2018.”;

3° au septième alinéa, dans la première phrase, le mot “et” est remplacé par la mention “,” et les mots “et la cotisation sur le chiffre d'affaires 2018” sont insérés entre les mots “chiffre d'affaires 2017” et les mots “sont versées”;

4° het achtste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 dienen het in het vorige lid bedoelde voorschot en saldo respectievelijk gestort te worden voor 1 juni 2018 en 1 juni 2019 op rekening van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, met vermelding van respectievelijk “voorschot heffing omzet 2018” en “saldo heffing omzet 2018”.”;

5° het tiende lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt het voornoemde voorschot bepaald op 6,73 pct. van de omzet die in het jaar 2017 is verwezenlijkt.”;

6° het laatste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“De ontvangsten die voortvloeien uit de heffing op de omzet 2018 zullen in de rekeningen van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging worden opgenomen in het boekjaar 2018.”

Art. 12

In artikel 191, eerste lid, 15° *duodecies*, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 23 december 2009 en gewijzigd bij de wetten van 29 december 2010, van 28 december 2011, van 27 december 2012, van 26 december 2013, van 19 december 2014, van 26 december 2015 en van 25 december 2016, wordt het vijfde lid aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt het bedrag van die heffing vastgesteld op 1 pct. van de omzet die in 2018 is verwezenlijkt en het ermee samenhangende voorschot wordt vastgesteld op 1 pct. van de omzet die in 2017 is verwezenlijkt.”

Art. 13

In artikel 191, 15° *terdecies*, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 28 juni 2013 en gewijzigd bij de wetten van 19 december 2014, 26 december 2015 en 25 december 2016, wordt het vijfde lid aangevuld als volgt:

“Voor het jaar 2018 worden de percentages van deze weesheffing vastgesteld op 0 pct. voor het deel van de omzet van 0 tot en met 1,5 miljoen euro, op 3 pct. voor het deel van de omzet van 1,5 tot en met 3 miljoen euro en op 5 pct. voor het deel van de omzet groter dan

4° le huitième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, l’avance et le solde visés au précédent alinéa doivent être versés respectivement avant le 1er juin 2018 et le 1er juin 2019 sur le compte de l’Institut national d’assurance maladie-invalidité en indiquant respectivement la mention “avance cotisation chiffre d’affaires 2018” et “solde cotisation chiffre d’affaires 2018”.”;

5° le dixième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018 l’avance précitée est fixée à 6,73 p.c. du chiffre d’affaires qui a été réalisé dans l’année 2017.”;

6° le dernier alinéa est complété par la phrase suivante:

“Les recettes qui résultent de la cotisation sur le chiffre d’affaires 2018 seront inscrites dans les comptes de l’assurance obligatoire soins de santé de l’exercice 2018.”

Art. 12

A l’article 191, alinéa 1er, 15° *duodecies*, de la même loi, inséré par la loi du 23 décembre 2009 et modifié par les lois du 29 décembre 2010, du 28 décembre 2011, du 27 décembre 2012, du 26 décembre 2013, du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016 le cinquième alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, le montant de cette cotisation est fixé à 1 p.c. du chiffre d’affaires qui a été réalisé en 2018 et l’avance concernée est fixée à 1 p.c. du chiffre d’affaires réalisé en 2017.”

Art. 13

A l’article 191, 15° *terdecies*, de la même loi, inséré par la loi du 28 juin 2013 et modifié par les lois du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016, le cinquième alinéa est complété comme suit:

“Pour l’année 2018, les pourcentages de cette cotisation orpheline s’élèvent à 0 p. c. pour la tranche du chiffre d’affaires allant de 0 à 1,5 millions d’euros, 3 p. c. pour la tranche du chiffre d’affaires allant de 1,5 à 3 millions d’euros et à 5 p. c. pour la tranche du chiffre

3 miljoen euro. De percentages, die op de verschillende omzetniveaus toegepast worden om het voorschot 2018 vast te stellen, zijn gelijk aan de percentages die vastgesteld worden voor de weesheffing 2018.”.

Afdeling 3

Bijdrage op marketing

Art. 14

In artikel 191, eerste lid, 31°, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 27 december 2012 en gewijzigd bij de wetten van 26 december 2013, 19 december 2014, 26 december 2015 en 25 december 2016 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Voor 2018 wordt de compensatoire bijdrage gehandhaafd.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “verwezenlijkt in 2016, voor het jaar 2016, en verwezenlijkt in 2017, voor het jaar 2017” vervangen door de woorden “verwezenlijkt in 2016, voor het jaar 2016, en verwezenlijkt in 2017, voor het jaar 2017, en verwezenlijkt in 2018, voor het jaar 2018”;

3° het derde lid wordt aangevuld als volgt:

“Het voorschot 2018, vastgesteld op 0,13 pct. van het in 2017 verwezenlijkte omzetcijfer, wordt vóór 1 juni 2018 gestort op rekening van het Rijkinstituut voor ziekten en invaliditeitsverzekering, met de vermelding van “Voorschot compensatoire bijdrage 2018” en het saldo wordt vóór 1 juni 2019 gestort op dezelfde rekening met de vermelding “Saldo compensatoire bijdrage 2018”.”;

4° in het vijfde lid wordt het woord “en” opgeheven en wordt de zin aangevuld als volgt:

“, en in het boekjaar 2018, voor de bijdrage 2018.”

d'affaires qui est supérieure à 3 millions d'euros. Les pourcentages, appliqués aux différents paliers pour constituer l'avance 2018 sont identiques à ceux fixés pour la cotisation orpheline 2018.”.

Section 3

Contribution sur le marketing

Art. 14

A l'article 191, alinéa 1er, 31°, de la même loi, inséré par la loi du 27 décembre 2012 et modifié par les lois du 26 décembre 2013, du 19 décembre 2014, du 26 décembre 2015 et du 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le premier alinéa est complété par la phrase suivante:

“Pour 2018, la contribution compensatoire est maintenue.”;

2° au deuxième alinéa, les mots “réalisé en 2016, pour l'année 2016, et réalisé en 2017, pour l'année 2017” sont remplacés par les mots “réalisé en 2016, pour l'année 2016, et réalisé en 2017, pour l'année 2017, et réalisé en 2018, pour l'année 2018”;

3° le troisième alinéa est complété comme suit:

“L'acompte 2018, fixé à 0,13 p. c. du chiffre d'affaires réalisé en 2017, est versé avant le 1er juin 2018 sur le compte de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, en indiquant la mention “Acompte contribution compensatoire 2018” et le solde est versé avant le 1er juin 2019 sur ce même compte avec la mention “Solde contribution compensatoire 2018” .”;

4° au cinquième alinéa, le mot “et” est supprimé et la phrase est complétée comme suit:

“, et pour l'année comptable 2018, pour ce qui concerne la contribution 2018.”

HOOFDSTUK 2

Bijzondere sociale zekerheidsbijdrage voor de aanvullende pensioenen**Afdeling 1***Werknemers*

Art. 15

In artikel 38, § 3 *duodecies*, A, vijfde lid, van de wet van 29 juni 1981, hersteld bij de wet van 20 juli 2017, wordt het percentage “1,5 %” vervangen door het percentage “3 %”.

Art. 16

In artikel 38, § 3 *terdecies*, A, vierde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, hersteld bij artikel 5 van de wet van 20 juli 2017 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken wordt het percentage “1,5 %” vervangen door het percentage “3 %”.

Afdeling 2*Zelfstandigen*

Art. 17

In artikel 28, § 1, eerste lid, van de programmawet van 22 juni 2012, hersteld bij de wet van 20 juli 2017, wordt het percentage “1,5 %” vervangen door het percentage “3 %”.

Art. 18

In artikel 30, § 1, vierde lid, van dezelfde wet, hersteld bij de wet van 20 juli 2017, wordt het percentage “1,5 %” vervangen door het percentage “3 %”.

Afdeling 3*Inwerkingtreding*

Art. 19

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

CHAPITRE 2

Cotisation spéciale de sécurité sociale pour les pensions complémentaires**Section 1re***Travailleurs salariés*

Art. 15

Dans l'article 38, § 3 *duodecies*, A, alinéa 5, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés rétabli par la loi du 20 juillet 2017, le pourcentage “1,5 p. c.” est remplacé par le pourcentage “3 p. c.”.

Art. 16

Dans l'article 38, § 3 *terdecies*, A, alinéa 4, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés rétabli par l'article 5 de la loi du 20 juillet 2017 portant des dispositions diverses en matière sociale le pourcentage “1,5 p. c.” est remplacé par le pourcentage “3 p. c.”.

Section 2*Indépendants*

Art. 17

Dans l'article 28, § 1er, alinéa 1er, de la loi-programme du 22 juin 2012, rétabli par la loi du 20 juillet 2017, le pourcentage “1,5 p. c.” est remplacé par le pourcentage “3 p. c.”.

Art. 18

Dans l'article 30, § 1er, alinéa 4, de la même loi, rétabli par la loi du 20 juillet 2017, le pourcentage “1,5 p. c.” est remplacé par le pourcentage “3 p. c.”.

Section 3*Entrée en vigueur*

Art. 19

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

HOOFDSTUK 3

Uitbreiding van de Flexi-jobs

Afdeling 1

Wijzigingen van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken

Art. 20

In het opschrift van Hoofdstuk 2 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken wordt het woord “Horeca” opgeheven.

Art. 21

Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 2. Dit hoofdstuk is van toepassing op de werknemers en de werkgevers die ressorteren:

1° onder het paritair comité voor de handel in voedingswaren (PC 119);

2° onder het paritair comité voor de zelfstandige kleinhandel (PC 201);

3° onder het paritair comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202);

4° onder het paritair subcomité voor de middelgrote levensmiddelenbedrijven (PSC 202.01);

5° onder het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302);

6° onder het paritair comité voor de grote kleinhandelshandelszaken (PC 311);

7° onder het paritair comité voor de warenhuizen (PC 312);

8° onder het paritair comité voor het kappersbedrijf en de schoonheidszorgen (PC 314);

9° onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder een van de bovengenoemde paritaire comités of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds bedoeld in het tweede lid.

Dit hoofdstuk vindt eveneens toepassing op werkgevers en werknemers die vallen onder het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de bakkerij, banketbakkerij en consumptiesalons bij een banketbakkerij, opgericht in de

CHAPITRE 3

Extension des Flexi-jobs

Section 1

Modifications de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale

Art. 20

Dans l'intitulé du Chapitre 2 de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale le mot “Horeca” est abrogé.

Art. 21

L'article 2 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Art. 2. Le présent chapitre s'applique aux travailleurs salariés et aux employeurs qui ressortent:

1° de la commission paritaire du commerce alimentaire (CP 119);

2° de la commission paritaire du commerce de détail indépendant (CP 201);

3° de la commission paritaire pour les employés du commerce de détail alimentaire (CP 202);

4° de la sous-commission paritaire pour les moyennes entreprises d'alimentation (SCP 202.01);

5° de la commission paritaire de l'industrie hôtelière (CP 302);

6° de la commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail (CP 311);

7° de la commission paritaire des grands magasins (CP 312);

8° de la commission paritaire de la coiffure et des soins de beauté (CP 314);

9° de la commission paritaire du travail intérimaire si l'utilisateur ressort d'une des commissions paritaires précitées ou du Fonds social et de garantie visé à l'alinéa 2.

Le présent chapitre est également applicable aux employeurs et travailleurs qui ressortent du champ d'application du Fonds social et de garantie de la boulangerie, pâtisserie et salons de consommation

schoot van het paritair comité voor de voedingsnijverheid (PC 118), subsector voor industriële broodbakkerijen.”.

Art. 22

In artikel 3 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 4°, tweede lid, worden de woorden “onder het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302)” vervangen door de woorden “onder een van de paritaire comités bedoeld in artikel 2, eerste lid, of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds als bedoeld in artikel 2, tweede lid”;

2° er wordt een bepaling onder 7° ingevoegd, luidende:

“7°: gepensioneerde: de persoon die een pensioen geniet, zoals bedoeld in artikel 68, § 1, eerste lid, a) en b), van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen, met uitzondering van de overgangsuitkering.”.

Art. 23

Het opschrift van afdeling 2 van Hoofdstuk 2 van dezelfde wet wordt aangevuld met de woorden “voor de uitoefening van een flexi-job”.

Art. 24

Artikel 4 van dezelfde wet wordt aangevuld met de paragrafen 3 en 4, luidende:

“§ 3. De voorwaarde van 4/5 tewerkstelling in het referentiekwartaal T-3, waarvan sprake in § 1, is niet van toepassing indien de werknemer in het referentiekwartaal T-2 een gepensioneerde is zoals bepaald in artikel 3, 7°.

§ 4. Worden met gewerkte dagen gelijkgeschakeld, de dagen gedekt door uitgestelde bezoldiging betaald door de departementen onderwijs van de Gemeenschappen voor tijdelijke werknemers of, voor degenen die hier niet van kunnen genieten, door de werkloosheidsuitkeringen betaald door de RVA met vrijstelling van het zoeken naar werk gedurende de zomervakantie.”.

annexés, institué au sein de la Commission paritaire de l'industrie alimentaire (CP 118), sous-secteur pour les boulangeries industrielles.”.

Art. 22

Dans l'article 3 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 4°, alinéa 2, les mots “à la commission paritaire de l'industrie hôtelière (CP 302)” sont remplacés par les mots “à une des commissions paritaires visées à l'article 2, alinéa 1er, ou du Fonds social et de garantie visés à l'article 2, alinéa 2”;

2° il est inséré un 7°, rédigé comme suit:

“7°: pensionné: la personne qui bénéficie d'une pension telle que définie à l'article 68, § 1er, alinéa 1er, a) et b), de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales, à l'exclusion de l'allocation de transition.”.

Art. 23

L'intitulé de la section 2 du Chapitre 2 de la même loi est complété par les mots “d'exercice d'un flexi-job”.

Art. 24

L'article 4 de la même loi est complété par les paragraphes 3 et 4, rédigés comme suit:

“§ 3. La condition d'un emploi à 4/5ième au cours du trimestre de référence T-3 visé au § 1er, n'est pas d'application lorsque le travailleur est un pensionné au sens de l'article 3, 7° au trimestre T-2.

§ 4. Sont assimilés aux journées prestées, les jours couverts par la rémunération différée versée par les départements de l'enseignement pour des travailleurs temporaires ou, pour ceux qui ne peuvent pas en bénéficier, par les allocations de chômage payées par l'ONEm avec dispense de recherche d'emploi lors des vacances d'été.”.

Art. 25

Het opschrift van afdeling 3 van Hoofdstuk 2 van dezelfde wet wordt aangevuld met de woorden “betreffende de uitoefening van een flexi-job”.

Art. 26

Het opschrift van afdeling 4 van Hoofdstuk 2 van dezelfde wet wordt aangevuld met de woorden “voor wat betreft de flexi-jobs”.

Art. 27

Artikel 24, derde lid, van dezelfde wet van 16 november 2015 wordt vervangen als volgt:

“Een registratie overeenkomstig artikel 28/10, § 2, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen of het gebruik van de apparaten zoals bedoeld bij artikel 164 van de Programmawet van 22 december 1989, vervangen de verplichting tot registratie als bedoeld in het eerste lid.”.

Afdeling 2

Wijziging van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Art. 28

In artikel 1ter van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, worden de woorden “onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf” vervangen door de woorden “onder een van de paritaire comités of onder het Waarborg- en Sociaal Fonds als bedoeld in artikel 2 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken”.

Art. 25

L'intitulé de la section 3 du Chapitre 2 de la même loi est complété par les mots “concernant l'exercice d'un flexi-job”.

Art. 26

L'intitulé de la section 4 du Chapitre 2 de la même loi est complété par les mots “en ce qui concerne les flexi-jobs”.

Art. 27

L'article 24, alinéa 3, de la même loi est remplacé par ce qui suit:

“Un enregistrement conforme à l'article 28/10, § 2, de l'arrêté royal du 16 mai 2003 pris en exécution du chapitre 7 du Titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale ou l'utilisation des appareils visés à l'article 164 de la loi-programme du 22 décembre 1989, remplace l'obligation d'enregistrement visée à l'alinéa 1er.”.

Section 2

Modification de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Art. 28

Dans l'article 1ter de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, inséré par la loi du 16 novembre 2015, les mots “et les employeurs qui ressortent de la commission paritaire de l'industrie hôtelière ou de la commission paritaire du travail intérimaire si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière” sont remplacés par les mots “et aux employeurs qui ressortent d'une des commissions paritaires ou du Fonds social et de garantie visés à l'article 2 de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale”.

Afdeling 3*Inwerkingtreding*

Art. 29

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

Art. 30

Artikel 38, § 3*septies*, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers wordt vervangen als volgt:

“Een solidariteitsbijdrage wordt vastgesteld ten laste van de toegetreden werknemer in de zin van artikel 2, 19°, van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers. Zij is verschuldigd op de uitkering in speciën van de identieke winstpremie in de zin van artikel 2, 7/2° en op de uitkering in speciën van de gecategoriseerde winstpremie in de zin van artikel 2, 7/3° van dezelfde wet.”

Art. 31

Artikel 30 treedt in werking op 1 januari 2018.

TITEL 3

Werk

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen

Art. 32

Het opschrift van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen wordt gewijzigd door het volgende opschrift:

Section 3*Entrée en vigueur*

Art. 29

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 4

Modification de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

Art. 30

L'article 38, § 3*septies*, alinéa 1er de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés est remplacée par la disposition suivante:

“Une cotisation de solidarité est établie à charge du travailleur adhérent au sens de l'article 2, 19° de la loi relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs. Elle est due sur le versement en espèce de la prime identique au sens de l'article 2, 7/2° et sur le versement en espèces de la prime catégorisée au sens de l'article 2, 7/3° de la même loi.”

Art. 31

L'article 30 entre en vigueur le 1er janvier 2018.

TITRE 3

*Emploi*CHAPITRE 1ER

Modifications de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéficiaires des sociétés

Art. 32

L'intitulé de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéficiaires des sociétés est modifié comme suit:

“Wet betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”

Art. 33

In artikel 2 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 7° worden de woorden “en/of in de winst” geschrapt;

2° tussen punten 7° en 8° worden de punten 7/1°, 7/2° en 7/3° ingevoegd, luidende:

“7/1° winstpremie: de premie die wordt toegekend in speciën indien de vennootschap bedoeld in 1° of van de groep bedoeld in 5° waarvan de vennootschap bedoeld in 1° deel uitmaakt een deel of het geheel van de winst van een boekjaar wenst toe te kennen aan de werknemers bedoeld in 2°, met uitzondering van de in artikel 32, eerste lid, van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992 vermelde natuurlijke personen, waarvan de specifieke modaliteiten overeenstemmen met de voorschriften van deze wet en opgenomen zijn in een beslissing van de gewone of buitengewone algemene vergadering zoals gedefinieerd in Titel IV, Hoofdstuk II van het Wetboek van vennootschappen;

7/2° identieke winstpremie: de winstpremie waarvan het bedrag gelijk is voor alle werknemers of waarvan het bedrag overeenkomt met een gelijk percentage van het loon van alle werknemers;

7/3° gecategoriseerde winstpremie: de winstpremie die aan alle werknemers een bedrag in speciën toekent, waarvan de hoogte van het bedrag afhankelijk is van de verdeelsleutel die wordt toegepast op basis van objectieve criteria die bepaald worden ter uitvoering van artikel 10, § 2 van deze wet;”

3° punt 16° wordt opgeheven;

4° punt 19° wordt vervangen als volgt: “toegetroden werknemer: de werknemer bedoeld in 2° die toetreedt tot een participatieplan bedoeld in 7° of de werknemer bedoeld in 2° aan wie een winstpremie wordt toegekend bedoeld in 7/1°;”.

Art. 34

In artikel 6, § 2, van dezelfde wet worden de woorden “en in de winst” geschrapt.

“Loi relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs.”

Art. 33

A l'article 2 de la même loi les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le point 7° les mots “et/ou aux bénéfices” sont supprimés;

2° entre les points 7° et 8°, sont insérés les points 7/1°, 7/2° et 7/3° rédigés comme suit:

“7/1° prime bénéficiaire: la prime qui est octroyée en espèces dans le cas où la société au sens du point 1° ou du groupe visé au point 5° dont la société visées au point 1° fait partie, souhaite octroyer une partie ou la totalité du bénéfice de l'exercice comptable aux travailleurs au sens du point 2°, à l'exception des personnes physiques mentionnées à l'article 32, alinéa 1er du Code des Impôts sur les revenus 1992, dont les modalités spécifiques sont en adéquation avec les prescrits de cette loi et sont repris dans une décision de l'assemblée générale ordinaire ou extraordinaire telle que définie au Titre IV, Chapitre II du Code des Sociétés;

7/2° prime bénéficiaire identique: prime bénéficiaire dont le montant est égal pour tous les travailleurs ou dont le montant correspond à un pourcentage égal de la rémunération des travailleurs;

7/3° prime catégorisée: prime bénéficiaire qui est attribuée en espèces à tous les travailleurs, dont le montant est dépendant d'une clé de répartition qui est appliquée sur base de critères objectifs tels que visés en exécution de l'article 10 § 2 de la présente loi;”

3° le point 16° est abrogé;

4° le point 19° est remplacé par la disposition suivante: “travailleur adhérent: travailleur visé au 2° qui adhère à un plan de participation visé au 7° ou un travailleur visé au 2° à qui une prime bénéficiaire visée au 7/1° est octroyée;”.

Art. 34

A l'article 6 § 2 de la présente loi les mots “et aux bénéfices” sont supprimés.

Art. 35

Artikel 9, § 1, 3°, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“3° de keuze van de toekenningswijze(n), die noodzakelijkerwijze in aandelen of deelbewijzen geschiedt;”

Art. 36

Een Hoofdstuk II/1 wordt in dezelfde wet ingevoegd, luidende als volgt:

“Hoofdstuk II/1 – De winstpremie

Afdeling 1. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 11/1. Iedere werkgever kan – onverminderd de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en van deze wet – het initiatief nemen tot invoering van een winstpremie.

Art. 11/2. De winstpremie neemt de vorm aan van een identieke of van een gecategoriseerde premie.

Art. 11/3. Voor de toepassing van deze wet mag de winstpremie niet worden ingevoerd ter vervanging of omzetting van loon, premies, voordelen in natura of om het even welk voordeel, of aanvulling van al wat voorafgaat, al dan niet onderworpen aan de sociale zekerheidsbijdragen, voorzien in individuele of collectieve overeenkomsten.

Art. 11/4. Het total bedrag van deelnames in de winst, toegekend aan de werknemers, overeenkomstig de bepalingen van deze wet en bij toepassing van de winstpremie, mag, bij afsluiting van het betreffende boekjaar, de limiet van 30 % van de totale brutoloonmassa niet overschrijden.

Art. 11/5. Artikel 23 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités is niet van toepassing op dit hoofdstuk.

Art. 35

L'article 9, § 1er, 3°, de la présente loi est remplacé comme suit:

“3° le choix du ou des mode(s) d'attribution qui doit nécessairement s'effectuer en actions ou parts”

Art. 36

Dans la même loi, il est inséré un Chapitre II/1 rédigé comme suit:

“Chapitre II/1 – La prime bénéficiaire

Section 1re. Dispositions générales

Art. 11/1. Chaque employeur peut – sans préjudice des dispositions du Code des sociétés et de la présente loi, prendre l'initiative d'introduire une prime bénéficiaire.

Art. 11/2. La prime bénéficiaire prend la forme d'une prime identique ou d'une prime catégorisée.

Art. 11/3. Pour l'application de la présente loi, le plan de participation ne peut être instauré dans le but de remplacer ou de convertir des rémunérations, primes, avantages en nature ou généralement quelconques, ou des compléments à tout ce qui précède, qu'ils soient assujettis ou non aux cotisations à la sécurité sociale, prévus dans des conventions individuelles ou collectives.

Art. 11/4. Le montant total des participations dans le bénéfice, octroyé aux travailleurs conformément aux dispositions de la présente loi et en application de la prime bénéficiaire, ne peut, à la clôture de l'exercice social, dépasser la limite de 30 p. c. de la masse salariale brute totale.

Art. 11/5. L'article 23 de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires n'est pas d'application au présent chapitre.

Afdeling 2. De identieke winstpremie

Art. 11/6. § 1. De beslissing om een identieke winstpremie toe te kennen wordt genomen door de gewone of buitengewone algemene vergadering met een gewone meerderheid van de stemmen.

§ 2. De notulen van de algemene vergadering waarin de beslissing tot toekenning van een winstpremie wordt opgenomen, bevatten tenminste de volgende vermeldingen:

— het identieke bedrag van de winstpremie of het identieke percentage van het loon dat aan de werknemers wordt toegekend;

— de berekeningswijze van het loon waarop het percentage wordt vastgelegd indien hiervoor geopteerd wordt;

— de toekenningsregels die in aanmerking moeten worden genomen indien voorzien wordt in een anciënniteitsvoorwaarde. Er kan slechts in een anciënniteit van maximaal één jaar worden voorzien. Als de werknemer in dienst genomen werd op basis van opeenvolgende contracten, wordt de vereiste anciënniteit berekend rekening houdende met de samenvoeging van de opeenvolgende contracten;

— de berekeningswijze *pro rata temporis* van het bedrag van de winstpremie in geval van vrijwillige schorsing of beëindiging van de arbeidsovereenkomst, behoudens wegens dringende redenen ten laste van de werknemer.

Art. 11/7. De werkgever informeert de werknemers omtrent de beslissing tot toekenning van de identieke premie.

Afdeling 3. De gecategoriseerde winstpremie

Art. 11/8. Voor de invoering van een gecategoriseerde winstpremie moeten dezelfde modaliteiten worden nageleefd als deze die van toepassing zijn voor de invoering van een participatieplan overeenkomstig Hoofdstuk II van deze wet. In afwijking van de percentages vermeld onder het eerste en tweede streepje van artikel 6, § 2, eerste lid, kan de limiet van 30 % van de totale brutoloonmassa niet worden overschreden.”

Section 2. La prime bénéficiaire identique

Art. 11/6. § 1er. La décision d’octroyer une prime bénéficiaire identique est prise par une assemblée générale ordinaire ou extraordinaire à majorité simple des voix.

§ 2. Le procès-verbal de la réunion de l’assemblée générale lors de laquelle la décision d’octroyer une prime bénéficiaire est prise, contient au moins les mentions suivantes:

— le montant identique de la prime bénéficiaire ou le pourcentage identique du salaire qui est attribué aux travailleurs;

— la manière dont le salaire sur lequel le pourcentage est fixé est calculé dans le cas où une telle option est prise;

— les règles d’attribution qui sont prises en compte dans le cas où une condition d’ancienneté est prévue. On ne peut prévoir qu’une ancienneté d’un an maximum. Il sera tenu compte de tous les contrats successifs pris en considération ensemble pour le calcul de l’ancienneté du travailleur qui était en service sur base des contrats successifs;

— le mode de calcul *pro rata temporis* du montant de la prime unique, en cas de suspension volontaire ou de résiliation du contrat de travail, sauf en cas de motifs graves imputables au travailleur.

Art. 11/7. L’employeur informe les travailleurs quant à la décision d’octroi d’une prime identique.

Section 3. La prime bénéficiaire catégorisée

Art. 11/8. Pour l’introduction d’une prime bénéficiaire catégorisée, les mêmes modalités que celles qui sont d’application pour l’introduction d’un plan de participation conformément au Chapitre II de la présente loi, seront d’application. En dérogation, aux pourcentages énumérés aux tirets 1 et 2 de l’article 6, § 2, alinéa 1er, la limite des 30 p. c. de la masse salariale brute totale ne peut être dépassée.”

Art. 37

In artikel 18 van dezelfde wet worden de woorden “Het participatieplan in de winst, dat” vervangen door de woorden “De winstpremie, die”.

Art. 38

Artikel 33 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 39

Artikel 40 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

“De inbreuken op de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

De sociaal inspecteurs beschikken over de in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek bedoelde bevoegdheden wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.”

Art. 40

In het Sociaal Strafwetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een artikel 171/4 wordt ingevoegd luidende als volgt:

“Art. 171/4. De werknemersparticipatie in de winst of in het kapitaal.

Met een sanctie van niveau 2 wordt bestraft de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber die niet heeft gehandeld overeenkomstig de verplichtingen voorgeschreven door de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers en zijn uitvoeringsbesluiten.

De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers.”;

2° in artikel 236, eerste lid, wordt tussen het woord “artikelen” en het woord “218”, de woorden “171/4,” ingevoegd.

Art. 37

A l'article 18 de la même loi les mots “Le plan de participation aux bénéfices instauré” sont remplacés par les mots “La prime bénéficiaire instaurée”.

Art. 38

L'article 33 de la même loi est abrogé.

Art. 39

L'article 40 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

“Les infractions aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés royaux d'exécution sont recherchées, constatées et sanctionnées conformément au Code pénal social.

Les inspecteurs sociaux disposent des pouvoirs visés aux articles 23 à 39 du Code pénal social lorsqu'ils, d'autorité ou sur demande, agissent dans le cadre de leur mission d'information, de conciliation et de contrôle relatifs au respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.”

Art. 40

Dans le Code pénal social les modifications suivantes sont apportées:

1° un article 171/4 est introduit, rédigé comme suit:

“Art. 171/4. La participation des travailleurs dans les bénéfices ou le capital.

Est punie d'une sanction de niveau 2 l'employeur, son préposé ou son mandataire qui n'a pas agi conformément aux obligations prescrites par la loi du 22 mai 201 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés et à ses arrêtés d'exécution.

L'amende est multipliée par le nombre des travailleurs concernés.”;

2° à l'article 236, premier alinéa, entre les mots “articles” et le mot “218” le mot “171/4,” est inséré.

Art. 41

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018 met dien verstande dat de winstpremies zoals bepaald in Hoofdstuk II/1 van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers, zoals in die wet ingevoegd bij artikel 36 van deze wet, kunnen worden toegekend op basis van de winst van het boekjaar met afsluitdatum ten vroegste op 30 september 2017.

HOOFDSTUK 2

E-commerce**Afdeling 1***Nachtarbeid in de e-commerce*

Art. 42

In artikel 38, § 1, van de arbeidswet van 16 maart 1971 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het eerste lid kan in de ondernemingen waar nachtarbeid is toegestaan op grond van artikel 36, 22° een arbeidsregeling met nachtprestaties worden ingevoerd door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.”

Afdeling 2*Bijzonder kader nacht- en zondagsarbeid in de e-commerce*

Art. 43

Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder “activiteiten van e-commerce”: het uitvoeren van alle logistieke en ondersteunende diensten verbonden aan de elektronische handel van roerende goederen.

Art. 41

Ce chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018 étant entendu que les primes bénéficiaires visées au Chapitre II/1 de la loi du 22 mai 2001 relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs, telle qu'introduite par l'article 36 de la présente loi, ne peuvent être octroyées que sur la base du bénéfice de l'exercice clôturé au plus tôt le 30 septembre 2017.

CHAPITRE 2

E-commerce**Section 1e***Le travail de nuit dans l'e-commerce*

Art. 42

Dans l'article 38, § 1er, de la loi du 16 mars 1971, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2:

“Par dérogation à l'alinéa 1er, dans les entreprises où le travail de nuit est autorisé sur base de l'article 36, 22°, un régime de travail comportant des prestations de nuit est introduit par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.”

Section 2*Cadre spécifique pour le travail de nuit et du dimanche dans l'e-commerce*

Art. 43

Pour l'application de la présente section, l'on entend par “les activités liées à l'e-commerce”: la réalisation de tous les services logistiques et de soutien au commerce électronique de biens meubles.

Art. 44

§ 1. Onverminderd de mogelijkheid tot invoering volgens de bepalingen van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, kan in de ondernemingen waar op grond van artikel 36, 22° van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor activiteiten van e-commerce, voormelde nachtarbeid, die geen arbeidsregeling met nachtprestaties als bedoeld in artikel 38, § 4, van dezelfde wet inhoudt, worden ingevoerd door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019.

Art. 45

§ 1. Onverminderd artikel 38, § 2 van de arbeidswet van 16 maart 1971 kan, in de ondernemingen waar geen vakbondsafvaardiging bestaat en waar op grond van artikel 36, 22° van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor activiteiten van e-commerce, een arbeidsregeling met nachtprestaties als bedoeld in artikel 38, § 4, van dezelfde wet voor voormelde nachtarbeid worden ingevoerd door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. De werkgever blijft gehouden de bepalingen van artikel 38, §§ 3 en 5, van de arbeidswet van 16 maart 1971 na te leven.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 44

§ 1er. Sans préjudice de la possibilité d'introduction conformément aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, dans les entreprises où, sur base de l'article 36, 22° de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce, ce travail de nuit, qui ne constitue pas un régime comportant des prestations de nuit visé à l'article 38, § 4, de cette même loi, est introduit par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019.

Art. 45

§ 1er. Sans préjudice de l'article 38, § 2 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, dans les entreprises où il n'existe pas de délégation syndicale et où, sur base de l'article 36, 22° de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce, un régime de travail comportant des prestations de nuit visé à l'article 38, § 4, de cette même loi, est introduit par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires. L'employeur est tenu de respecter les dispositions de l'article 38, §§ 3 et 5, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019.

Art. 46

§ 1. Onverminderd artikel 38, § 1, tweede lid, van de arbeidswet van 16 maart 1971 kan, in de ondernemingen waar een vakbondsafvaardiging bestaat en waar op grond van artikel 36, 22°, van de arbeidswet van 16 maart 1971 nachtarbeid is toegestaan voor activiteiten van e-commerce, een arbeidsregeling met nachtprestaties als bedoeld in artikel 38, § 4, van dezelfde wet voor voormelde nachtarbeid worden ingevoerd volgens de bepalingen van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen. De werkgever blijft gehouden de bepalingen van artikel 38, §§ 3 en 5, van de arbeidswet van 16 maart 1971 na te leven.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019.

Art. 47

§ 1. De arbeidsregeling die op grond van de artikelen 44 tot 46 wordt ingevoerd kan niet verder worden toegepast na 31 december 2019.

§ 2. In geval van toepassing van de artikelen 44 tot 46, meldt de werkgever, bij toezending van het gewijzigde arbeidsreglement aan de in artikel 21 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen bedoelde sociaal inspecteurs, aan de betrokken sociaal inspecteur dat hij toepassing heeft gemaakt van het onderhavige artikel.

Art. 48

Indien de werkgever vanaf 1 januari 2020 een arbeidsregeling die op grond van de artikelen 44 tot 46 wordt ingevoerd wenst te behouden, kan hij een collectieve arbeidsovereenkomst afsluiten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, die de ingevoerde arbeidsregeling bestendigt. De werkgever blijft gehouden de bepalingen van artikel 38, §§ 3 en 5, van de arbeidswet van 16 maart 1971 na te leven.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019.

Art. 46

§ 1er. Sans préjudice de l'article 38, § 1er, alinéa 2, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, dans les entreprises où il existe une délégation syndicale et où, sur base de l'article 36, 22°, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail de nuit est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce, un régime de travail comportant des prestations de nuit visé à l'article 38, § 4, de cette même loi, est introduit conformément aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail. L'employeur est tenu de respecter les dispositions de l'article 38, §§ 3 et 5, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019.

Art. 47

§ 1er. Le régime introduit en application des articles 44 à 46 ne peut s'appliquer au-delà du 31 décembre 2019.

§ 2. En cas d'application des articles 44 à 46, lors de la transmission du règlement de travail modifié aux inspecteurs sociaux désignés par l'article 21 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, l'employeur notifie à l'inspecteur social concerné qu'il a appliqué le présent article.

Art. 48

A partir du 1er janvier 2020, l'employeur qui souhaite maintenir un régime de travail introduit en application des articles 44 à 46, peut conclure une convention collective, conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, qui confirme le régime du travail introduit. L'employeur est tenu de se conformer aux dispositions de l'article 38, §§ 3 et 5 de la loi du travail du 16 mars 1971.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette

de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 49

Het koninklijk besluit van 13 maart 2016 waarbij nachtarbeid wordt toegestaan voor het uitvoeren van alle werkzaamheden verbonden aan de elektronische handel in de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de zelfstandige kleinhandel (PC 201), het Paritair Comité voor de bedienden uit de kleinhandel in voedingswaren (PC 202), het Paritair Comité voor de grote kleinhandelszaken (PC 311) en het Paritair Comité voor de warenhuizen (PC 312) ressorteren, wordt opgeheven.

Art. 50

§ 1. In afwijking van artikel 11 van de arbeidswet van 16 maart 1971, is zondagsarbeid toegestaan voor activiteiten van e-commerce.

§ 2. De eerste paragraaf is slechts van toepassing tussen 1 januari 2018 en 31 december 2019, behoudens voor de ondernemingen die hun arbeidsregeling met zondagsarbeid bestendigen in toepassing van artikel 51, § 2.

Art. 51

§ 1. De zondagsarbeid toegestaan door artikel 50 wordt ingevoerd in het arbeidsreglement volgens de bepalingen van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen of door het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

In geval van toepassing van het eerste lid meldt de werkgever, bij toezending van het gewijzigde

convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

Art. 49

L'arrêté royal du 13 mars 2016 autorisant le travail de nuit pour l'exécution de toutes les activités liées au commerce électronique dans les entreprises ressortissant à la Commission paritaire du commerce de détail indépendant (CP 201), la Commission paritaire des employés du commerce de détail alimentaire (CP 202), la Commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail (CP 311) et la Commission paritaire des grands magasins (CP 312), est abrogé.

Art. 50

§ 1er. Par dérogation à l'article 11 de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, le travail du dimanche est autorisé pour les activités liées à l'e-commerce.

§ 2. Le § 1er n'est d'application qu'entre le 1er janvier 2018 et le 31 décembre 2019, sauf pour les entreprises qui confirment leur régime de travail du dimanche en l'application de l'article 51, § 2.

Art. 51

§ 1er. Le travail du dimanche autorisé par l'article 50 est introduit dans le règlement de travail conformément aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail ou par la conclusion d'une convention collective de travail conclue conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

En cas d'application de l'alinéa premier, lors de la transmission du règlement de travail modifié aux

arbeidsreglement aan de in artikel 21 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen bedoelde sociaal inspecteurs, aan de betrokken sociaal inspecteur dat hij toepassing heeft gemaakt van het onderhavige artikel.

§ 2. Indien de werkgever vanaf 1 januari 2020 een arbeidsregeling met zondagsarbeid wenst te behouden die op grond van de artikelen 50 en 51, § 1, is ingevoerd, moet hij een collectieve arbeidsovereenkomst afsluiten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, die de ingevoerde arbeidsregeling met zondagsarbeid bestendigt.

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de in het eerste lid bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst, die het arbeidsreglement wijzigen, in het arbeidsreglement ingevoegd vanaf de neerlegging van deze collectieve arbeidsovereenkomst op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 52

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 3

Activeringsbijdrage

Art. 53

Artikel 38 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, laatstelijk gewijzigd bij wet van 18 april 2017, wordt aangevuld met een paragraaf 3*septdecies* ingevoegd, luidende:

“§ 3*septdecies*. De werkgevers waarop de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités van toepassing is, en de autonome overheidsbedrijven bedoeld in de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven zijn onder de hierna vermelde voorwaarden een bijzondere activeringsbijdrage verschuldigd, die bestemd is voor het Globaal Beheer, voor hun werknemers die geen enkele prestatie leveren tijdens een volledig kwartaal bij dezelfde werkgever, met uitzondering van de wettelijke volledige schorsingen van de uitvoering van de

inspecteurs sociaux désignés par l'article 21 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, l'employeur notifie à l'inspecteur social concerné qu'il a appliqué le présent article.

§ 2. A partir du 1er janvier 2020, l'employeur qui souhaite maintenir un régime de travail du dimanche introduit en application des articles 50 et 51, § 1er, doit conclure une convention collective, conformément à la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires, qui confirme le régime de travail du dimanche.

Par dérogation aux articles 11 et 12 de la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements de travail, les dispositions de la convention collective de travail visée à l'alinéa 1er qui modifient le règlement de travail sont introduites dans ce règlement dès le dépôt de cette convention collective de travail au greffe de la Direction générale des Relations collectives de travail du SPF Emploi, Travail et concertation sociale.

Art. 52

Ce chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 3

Cotisation d'activation

Art. 53

L'article 38 de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, modifiée pour la dernière fois par la loi du 18 avril 2017, est complété par le paragraphe 3*septdecies* rédigé comme suit:

“§ 3*septdecies*. Les employeurs auxquels la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires et les entreprises publiques autonomes visées à la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques sont, dans les conditions énoncées ci-après, redevables d'une cotisation spéciale d'activation, destinée à la Gestion Globale, pour leurs travailleurs qui ne fournissent aucune prestation durant un trimestre complet auprès du même employeur, à l'exception des suspensions totales légales de l'exécution du contrat de travail, et dans le cas de dispense de prestations

arbeidsovereenkomst, en in het geval van vrijstelling van prestaties tijdens de periode van opzegging als bedoeld in artikel 37 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De bijdrage is niet verschuldigd voor de werknemers die in een mechanisme van volledige vrijstelling van prestaties gestapt zijn voor 28 september 2017.

Deze is evenmin verschuldigd voor de werknemers die in een mechanisme van volledige vrijstelling van prestaties stappen in toepassing van een collectieve arbeidsovereenkomst van bepaalde duur en neergelegd op de griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg vóór 28 september 2017, of in het geval van de overheidsbedrijven in toepassing van een regeling afgesloten in het paritair comité in de zin van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven vóór 28 september 2017.

Het percentage van de toepasselijke bijdrage wordt bepaald in functie van de leeftijd van de werknemer op het ogenblik waarop zijn werkgever hem van elke prestatie vrijstelt, en deze wordt als volgt berekend:

— voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn vooraleer de leeftijd van 55 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 20 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 300 euro;

— voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 55 jaar en vooraleer de leeftijd van 58 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 18 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 300 euro;

— voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 58 jaar en vooraleer de leeftijd van 60 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 16 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 300 euro;

— voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 60 jaar en vooraleer de leeftijd van 62 jaar te hebben bereikt, bedraagt de bijdrage 15 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 225,60 euro;

— voor de werknemers die van prestaties vrijgesteld zijn na de leeftijd van 62 jaar, bedraagt de bijdrage 10 pct. van het brutokwartaalloon, met een minimum van 225,60 euro.

durant la période de préavis visée à l'article 37 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail.

La cotisation n'est pas due pour les travailleurs qui sont entrés dans un mécanisme de dispense complète de prestations avant le 28 septembre 2017.

Elle n'est pas non plus due pour les travailleurs qui entreront dans un mécanisme de dispense complète de prestations en application d'une convention collective de travail à durée déterminée conclue et déposée au greffe de la Direction générale Relations collectives de travail du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale avant le 28 septembre 2017, ou dans les entreprises publiques en application d'un régime conclu dans la commission paritaire au sens de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, avant le 28 septembre 2017.

Le pourcentage de la cotisation applicable est déterminé en fonction de l'âge du travailleur au moment où son employeur le dispense de toute prestation, celle-ci étant calculée de la manière suivante:

— pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations avant d'avoir atteint l'âge de 55 ans, la cotisation est égale à 20 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 300 euros;

— pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations après l'âge de 55 ans et avant d'avoir atteint l'âge 58 ans, la cotisation est égale à 18 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 300 euros;

— pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations après l'âge de 58 ans et avant d'avoir atteint l'âge 60 ans, la cotisation est égale à 16 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 300 euros;

— pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations après l'âge de 60 ans et avant d'avoir atteint l'âge 62 ans, la cotisation est égale à 15 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 225,60 euros;

— pour les travailleurs qui sont dispensés de prestations au-delà de 62 ans la cotisation est égale à 10 p.c. du salaire trimestriel brut, avec un minimum de 225,60 euros.

In afwijking van het voorgaande lid, wordt, indien de werknemer gedurende de periode van vrijstelling van prestaties de verplichting had om een opleiding te volgen die georganiseerd wordt door zijn werkgever voor tenminste 15 dagen gedurende een periode van vier opeenvolgende kwartalen, het bijdragepercentage van de bijdrage verminderd met 40 pct. gedurende de betreffende vier kwartalen.

De werkgever wordt vrijgesteld van de bijdrage bedoeld in het eerste en vierde lid, indien de werknemer gedurende de eerste vier kwartalen van vrijstelling van prestaties daadwerkelijk een opleiding georganiseerd door zijn werkgever, verplicht heeft gevolgd, waarvan de kostprijs tenminste 20 pct. bedraagt van het brutojaarloon waarop hij voor de vrijstelling van prestaties recht had.

Alle opleidingen worden in aanmerking genomen zoals bedoeld in de artikelen 9, a) en b), en 17 van de eerste afdeling luidende "Investeren in de opleiding" van Hoofdstuk 2, luidende "Werkbaar werk" van de wet van 5 maart 2017 betreffende werkbaar en wendbaar werk, evenals de initiële beroepsopleiding.

De werkgever moet het bewijs leveren aan de Algemene Directie van het Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg dat de betreffende werknemer de voornoemde opleiding daadwerkelijk heeft gevolgd. Een maal per jaar stelt deze dienst de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid hiervan in kennis overeenkomstig de modaliteiten te bepalen door de betrokken administraties.

De voornoemde bijdrage is niet verschuldigd wanneer de werknemer die volledig van prestaties werd vrijgesteld gedurende het volledige kwartaal een nieuwe, minstens een derde berekend op basis van en voltijds equivalent, tewerkstelling aanvat, hetzij bij een of meerdere andere werkgever(s), hetzij in de hoedanigheid van zelfstandige.

De Koning bepaalt bij een in ministerraad overlegd besluit wat wordt verstaan onder het aanvangen van een nieuwe, minstens een derde tewerkstelling in de hoedanigheid van zelfstandige.

De werkgever die aan zijn werknemer een volledige vrijstelling van prestaties heeft verleend, is de voormelde bijdrage opnieuw verschuldigd wanneer en van zodra de werknemer de tewerkstelling of de tewerkstellingen bedoeld in het vorig lid niet langer uitoefent.

Par dérogation à l'alinéa précédent, si durant la période de dispense de prestations, le travailleur a eu l'obligation de suivre une formation organisée par son employeur d'au moins 15 jours sur une période de quatre trimestres consécutifs, le taux de la cotisation est réduit de 40 p.c. pendant les quatre trimestres en question.

L'employeur est exonéré de la cotisation visée aux alinéas 1er et 4 si le travailleur a eu l'obligation de suivre, durant les quatre premiers trimestres de dispense de prestations de dispense de prestations, une formation organisée par son employeur, dont le coût équivaut à au moins 20 p.c. du salaire brut annuel auquel il avait droit avant la dispense de prestations.

Entrent en ligne de compte toutes les formations telles que visées aux articles 9, a) et b), et 17 de la section 1re intitulée "Investir dans la formation" du Chapitre 2 intitulé "Travail faisable" de la loi du 5 mars 2017 concernant le travail faisable et maniable ainsi que les formations professionnelles initiales.

L'employeur doit apporter la preuve, auprès de la Direction générale du contrôle des lois sociales du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale, de ce que le travailleur concerné effectivement a suivi la formation précitée. Une fois par an ledit service en informe l'Office national de sécurité sociale suivant les modalités à déterminer par les administrations concernées.

La cotisation précitée n'est pas due lorsque le travailleur bénéficiant d'une dispense complète de prestations durant tout le trimestre reprend une nouvelle occupation, au moins à tiers-temps calculé sur base d'un équivalent temps plein, soit auprès d'un ou plusieurs autre(s) employeur(s), soit en qualité de travailleur indépendant.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en conseil des ministres ce que l'on entend par reprise d'une nouvelle occupation au moins à tiers-temps en qualité de travailleur indépendant.

L'employeur ayant octroyé à son travailleur une dispense complète de prestations redevient redevable de la cotisation précitée dès lors que le travailleur n'exerce plus l'occupation ou les occupations visée(s) à l'alinéa précédent.

De bepalingen van de algemene regeling van de sociale zekerheid der werknemers, met name wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de betalingstermijnen, de toepassing van de burgerlijke sancties en de strafbepalingen, het toezicht, de bevoegde rechter ingeval van betwisting, de verjaring inzake rechtsvorderingen, het voorrecht en de mededeling van het bedrag van de schuldvordering van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, zijn van toepassing.”.

Art. 54

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 4

**Wijziging van de programmawet van
22 december 1989**

Art. 55

In de programmawet van 22 december 1989, wordt een artikel 156/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 156/1. De werkgever die de bepalingen van de artikelen 153 of 154 niet naleeft voor een deeltijdse werknemer met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering geniet, is een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd van 25 euro per deeltijdse werknemer met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering geniet per maand tijdens dewelke deze verplichting niet nageleefd werd. Deze responsabiliseringsbijdrage is voor de RSZ-Globaal Beheer van de werknemers.

Deze responsabiliseringsbijdrage is verschuldigd vanaf de maand waarin voor het eerst het niet aanbieden of het niet bezorgen, bij voorrang, van beschikbare bijkomende uren, werd vastgesteld.

Deze responsabiliseringsbijdrage is verschuldigd totdat de werkgever bijkomende beschikbare uren heeft aangeboden aan de deeltijdse werknemer die daartoe een aanvraag heeft ingediend conform artikel 153.

Deze responsabiliseringsbijdrage is niet verschuldigd wanneer er gedurende een jaar, te rekenen vanaf de eerste aanvraag tot het bekomen van de inkomensgarantieuitkering door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten, geen bijkomende uren beschikbaar waren in dezelfde functie als uitgeoefend door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten.

Les dispositions du régime général de la sécurité sociale des travailleurs salariés, notamment en ce qui concerne les déclarations avec justification des cotisations, les délais en matière de paiement, l'application des sanctions civiles et les dispositions pénales, le contrôle, le juge compétent en cas de contestation, la prescription en matière d'actions judiciaires, le privilège et la communication du montant de la créance de l'Office national de sécurité sociale, sont applicables.”.

Art. 54

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 4

**Modification de la loi-programme du
22 décembre 1989**

Art. 55

Dans la loi-programme du 22 décembre 1989, il est inséré un article 156/1, rédigé comme suit:

“Art. 156/1. L'employeur qui ne respecte pas les dispositions des articles 153 ou 154 pour un travailleur à temps partiel avec maintien des droits qui bénéficie d'une allocation de garantie de revenus est redevable d'une cotisation de responsabilisation de 25 euros par travailleur à temps partiel avec maintien des droits qui bénéficie d'une allocation de garantie de revenus par mois durant lequel cette obligation n'est pas respectée. Cette cotisation de responsabilisation est destinée à l'ONSS-Gestion Globale des travailleurs salariés.

Cette cotisation de responsabilisation est due à partir du mois au cours duquel il est constaté pour la première fois que des heures complémentaires disponibles ne sont pas offertes ou ne sont pas procurées par priorité.

Cette cotisation de responsabilisation est due jusqu'à ce que l'employeur ait offert ou procuré par priorité les heures complémentaires disponibles au travailleur à temps partiel qui a introduit une demande à ce propos conformément à l'article 153.

Cette cotisation de responsabilisation n'est pas due si aucune heure complémentaire n'était disponible durant une année, à dater de la première demande d'obtention de l'allocation de garantie de revenus par l'employé à temps partiel avec maintien des droits, dans la même fonction que celle exercée par le travailleur à temps partiel avec maintien des droits concerné.

De responsabiliseringsbijdrage is ook niet verschuldigd door de werkgevers die bijkomende uren hebben gegeven aan een andere werknemer door het feit dat het gaat om uren die betrekking hebben op prestaties tijdens dezelfde tijdblokken als de prestaties geleverd door de betrokken deeltijdse werknemer met behoud van rechten.

De Koning kan de voorwaarden en de nadere regels voor de vaststelling en de betaling van deze responsabiliseringsbijdrage bepalen.

De bepalingen van de algemene regeling van de sociale zekerheid der werknemers, zoals bepaald in de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en in de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, met name wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de betalingstermijnen, de toepassing van de burgerlijke sancties en de strafbepalingen, het toezicht, de bevoegde rechter ingeval van betwisting, de verjaring inzake rechtsvorderingen, het voorrecht en de mededeling van het bedrag van de schuldvordering van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, zijn van toepassing.

Deze bepaling is van toepassing op de arbeidsovereenkomsten die afgesloten worden vanaf 1 januari 2018.”

TITEL 4

Financiën

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 56

Het opschrift van titel VII van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, wordt vervangen als volgt:

“Titel VII. Belasting op de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschap en op de winstpremie voor de werknemers”.

La cotisation de responsabilisation n'est également pas due par les employeurs qui ont attribué des heures complémentaires à un autre travailleur du fait qu'il s'agit d'heures qui portent sur des prestations pendant les mêmes tranches horaires que celles effectuées par le travailleur à temps partiel avec maintien des droits concerné.

Le Roi peut déterminer les conditions et les modalités de fixation et de paiement de cette cotisation de responsabilisation.

Les dispositions du régime général de la sécurité sociale des travailleurs salariés, telles que déterminées à la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et à la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs, notamment en ce qui concerne les déclarations avec justification des cotisations, les délais en matière de paiement, l'application des sanctions civiles et les dispositions pénales, le contrôle, le juge compétent en cas de contestation, la prescription en matière d'actions judiciaires, le privilège et la communication du montant de la créance de l'Office national de sécurité sociale, sont applicables.

Cette disposition s'applique aux contrats conclus à partir du 1er janvier 2018.”

TITRE 4

Finances

CHAPITRE 1ER

Modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus

Art. 56

L'intitulé du titre VII du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus, inséré par la loi 22 mai 2001, est remplacé par ce qui suit:

“Titre VII. Taxe sur la participation des travailleurs au capital et sur la prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 57

In artikel 112 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

“Art. 112. Er wordt een belasting vastgesteld ten laste van de werknemers op de deelname in het kapitaal van de vennootschap of op de winstpremie voor de werknemers toegekend overeenkomstig de wet van 22 mei 2001 de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers.”;

2° in het tweede lid worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Art. 58

In artikel 113, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de bepaling onder 1° wordt vervangen als volgt:

“1° als het gaat om de winstpremie voor de werknemers, is de belastbare grondslag gelijk aan het bedrag uitbetaald in speciën toegekend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”;

b) in de bepaling onder 3° worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Art. 59

In artikel 114 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, worden de woorden “als het een participatie in de winst betreft die deel uitmaakt van een investeringsspaarplan” vervangen door de woorden “als het een winstpremie voor de werknemers is in het kader van een investeringsspaarplan”.

Art. 57

A l'article 112 du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 112. Il est établi à charge des travailleurs une taxe sur la participation des travailleurs au capital et sur la prime bénéficiaire pour les travailleurs attribuées en vertu de la loi du 22 mai 2001 relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs.

2° dans l'alinéa 2, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 58

A l'article 113, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les modifications suivantes sont apportées:

a) le 1° est remplacé par ce qui suit:

“1° lorsqu'il s'agit d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs, la base imposable est égale au montant en espèces attribué conformément aux dispositions de la loi du 22 mai 2001 relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”;

b) dans le 3°, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 59

Dans l'article 114 du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les mots “lorsqu'il s'agit d'une participation aux bénéfices faisant l'objet d'un plan d'épargne d'investissement” sont remplacés par les mots “lorsqu'il s'agit d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs faisant l'objet d'un plan d'épargne d'investissement”.

Art. 60

In artikel 115, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Art. 61

In artikel 116 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Art. 62

Artikel 117, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, wordt vervangen als volgt:

“§ 1. Het belastingtarief is vastgesteld op:

- 15 pct. voor de deelnames in het kapitaal;
- 15 pct. voor de winstpremies voor de werknemers die in het kader van een investeringsspaarplan zijn toegekend en het voorwerp zijn van een niet achtergestelde lening;
- 7 pct. voor de winstpremies voor de werknemers met uitzondering van deze bedoeld in het tarief van 15 pct.”.

Art. 63

In artikel 118 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” telkens vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Art. 60

Dans l'article 115, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 61

Dans l'article 116 du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 62

L'article 117, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Le taux de la taxe est fixé à:

- 15 p.c. pour les participations au capital;
- 15 p.c. pour les primes bénéficiaires pour les travailleurs, attribuées dans le cadre d'un plan d'épargne d'investissement et qui font l'objet d'un prêt non subordonné;
- 7 p.c. pour les primes bénéficiaires pour les travailleurs non visées par le taux de 15 p.c.”.

Art. 63

Dans l'article 118 du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 64

Artikel 304*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 22 mei 2001, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De toegekende premie bedoeld in artikel 117 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen wordt vermeld op de berekeningsnota die gevoegd is bij het aanslagbiljet inzake personenbelasting van de werknemer.”.

Art. 65

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 2

Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen

Art. 66

Artikel 2 van de wet van 21 december 2007 betreffende de uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2007-2008, wordt aangevuld met een tweede, derde en vierde lid, luidende:

“De werkgever die overgaat tot de procedure van inlichting en raadpleging met betrekking tot het collectief ontslag met sluiting van de onderneming zoals bepaald door de Collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad, thans vervat in de Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 24 van 2 oktober 1975 betreffende de procedure van inlichting en raadpleging van de werknemersvertegenwoordigers met betrekking tot het collectief ontslag, is uitgesloten van de toepassing van dit hoofdstuk.

De collectieve arbeidsovereenkomst of de toetredingsakte gesloten in het kader van dit hoofdstuk die van toepassing is op de werkgever bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel blijft van kracht, indien ze is neergelegd ter griffie van de Algemene Directie collectieve arbeidsbetrekkingen van de FOD werk, Arbeid en Sociaal overleg voor de aankondiging van het collectief ontslag met sluiting van de onderneming.”.

Art. 67

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018.

Art. 64

L'article 304*bis* du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 22 mai 2001, est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“La prime octroyée mentionnée à l'article 117 du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus est mentionnée sur la note de calcul qui est jointe à l'avertissement-extrait de rôle en matière d'impôt des personnes physiques du travailleur.”.

Art. 65

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

CHAPITRE 2

Avantages non récurrents liés aux résultats

Art. 66

L'article 2 de la loi du 21 décembre 2007 relative à l'exécution de l'accord interprofessionnel 2007-2008, est complété par les alinéas 2, 3 et 4, rédigés comme suit:

“Est exclus de l'application du présent chapitre, l'employeur qui recourt à une procédure d'information et consultation en matière de licenciement collectif avec fermeture d'entreprise, telle que prévue par la Convention Collective du Travail conclue au sein du Conseil National du travail, à présent compris dans la Convention Collective de Travail n° 24 du 2 octobre 1975 concernant la procédure d'information et de consultation des représentants des travailleurs en matière de licenciements collectifs.

La convention collective de travail ou l'acte d'adhésion conclue dans le cadre du présent chapitre et qui s'applique sur l'employeur visé au deuxième et troisième paragraphe de cet article reste en vigueur, si elle a été déposée au Greffe de la Direction générale Relations collectives de Travail du SPF Emploi, Travail et Concertation sociale avant l'annonce du licenciement collectif avec fermeture d'entreprise.”.

Art. 67

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018.

HOOFDSTUK 3

Uitbreiding van de Flexi-jobs

Art. 68

Artikel 38, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 28 december 2016, wordt aangevuld met een lid luidende:

“De in het eerste lid, 29°, bedoelde bezoldigingen betaald of toegekend in uitvoering van de flexi-jobarbeidsovereenkomst worden vermeld op de berekeningsnota die gevoegd is bij het aanslagbiljet inzake personenbelasting van de werknemer.”.

Art. 69

Artikel 68 is van toepassing op de bezoldigingen die vanaf 1 januari 2018 worden betaald of toegekend.

HOOFDSTUK 4

Inkomstenbelastingen**Afdeling 1**

Werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en instelling van een winstpremie voor de werknemers

Art. 70

In artikel 38, § 1, eerste lid, 15°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij 22 mei 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “de deelnames in het kapitaal of in de winst” worden vervangen door de woorden “de deelnames in het kapitaal of de winstpremies”;

2° de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” worden vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”;

3° de woorden “onderhevig aan de belasting op de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen.” worden vervangen door de

CHAPITRE 3

Extension des Flexi-jobs

Art. 68

L'article 38, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 2 décembre 2016, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Les rémunérations payées ou attribuées en exécution d'un contrat de travail flexi-job, visées à l'alinéa 1er, 29°, sont mentionnées sur la note de calcul qui est jointe à l'avertissement-extrait de rôle en matière d'impôt des personnes physiques du travailleur.”.

Art. 69

L'article 68 qui est applicable aux rémunérations payées ou attribuées à partir du 1er janvier 2018.

CHAPITRE 4

Impôts sur les revenus**Section 1e**

Participation des travailleurs au capital des sociétés et établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs

Art. 70

A l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 15°, du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 22 mai 2001, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “les participations au capital ou aux bénéfices” sont remplacés par les mots “les participations au capital ou les primes bénéficiaires”;

2° les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”;

3° les mots “soumises à la taxe sur la participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés.” sont remplacés par les mots “soumises à la taxe sur la

woorden “onderworpen aan de belasting op de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschap en op de winstpremie voor de werknemers”.

Art. 71

In artikel 198, § 1, 12°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij 22 mei 2001, worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” worden vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Art. 72

In artikel 205octies, 4°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 juni 2005, worden de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen” worden vervangen door de woorden “betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers”.

Afdeling 2

Belasting van de inkomsten uit juridische constructies

Art. 73

In artikel 2, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 augustus 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 13° wordt aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

“c) een overeenkomst, in de mate dat die overeenkomst:

— in ruil voor betaling van één of meerdere premies, in de loop van de duurtijd van deze overeenkomst of bij afloop ervan, voorziet in de uitbetaling van de inkomsten die werden verkregen van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie, of, in de uitkering van de economische rechten, de aandelen of de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie;

— in ruil voor de inbreng van de economische rechten, van de aandelen of van de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie, in de loop van het contract of bij afloop van het contract,

participation des travailleurs au capital et sur la prime bénéficiaire pour les travailleurs.”.

Art. 71

Dans l'article 198, § 1er, 12°, du même Code, inséré par la loi du 22 mai 2001, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Art. 72

Dans l'article 205octies, 4°, du même Code, inséré par la loi du 22 juin 2005, les mots “relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéfices des sociétés” sont remplacés par les mots “relative à la participation des travailleurs dans le capital des sociétés et à l'établissement d'une prime bénéficiaire pour les travailleurs”.

Section 2

Imposition des revenus de constructions juridiques

Art. 73

Dans l'article 2, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 3 août 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 13° est complété avec un c), rédigé comme suit:

“c) un contrat, dans la mesure où ce contrat:

— prévoit, en échange du paiement d'une ou plusieurs primes, pendant la durée du contrat ou à l'expiration de celui-ci, le paiement des revenus perçus par une construction juridique visée au a) ou b), ou la distribution des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d'une construction juridique visée au a) ou b);

— prévoit, en échange de l'apport des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d'une construction juridique visée au a) ou b), pendant la durée du contrat ou à l'expiration de celui-ci, le paiement ou

voorziet in de uitbetaling of uitkering van de ingebrachte rechten, aandelen of activa of van de tegenwaarde ervan.”;

2° in de paragraaf worden de bepalingen onder 13°/2, 13°/3 en 13°/4 ingevoegd, luidende:

“13°/2 Dochterconstructie

Onder een dochterconstructie wordt een juridische constructie verstaan waarvan de aandelen of economische rechten geheel of gedeeltelijk worden aangehouden door een andere juridische constructie;

13°/3 Moederconstructie

Onder een moederconstructie wordt een juridische constructie verstaan die de aandelen of economische rechten geheel of gedeeltelijk aanhoudt van een andere juridische constructie;

13°/4 Ketenconstructie

Onder een ketenconstructie wordt een geheel van juridische constructies verstaan dat wordt gevormd door een juridische constructie en al haar dochterconstructies.

Indien de ketenconstructie een dochterconstructie bevat die eveneens ook een moederconstructie is, maken de dochterconstructies van deze moederconstructie ook deel uit van dezelfde keten van juridische constructies.

De toepassing van het tweede lid wordt herhaald net zolang alle dochterconstructies van de moederconstructies die deel uitmaken van de ketenconstructie in deze ketenconstructie zijn opgenomen.”;

3° de bepaling onder 14° wordt aangevuld met een streepje, luidende als volgt:

“— hetzij, de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting onderworpen is, die de in 13°, c), bedoelde overeenkomst heeft gesloten en in wiens naam de premie of de premies van deze overeenkomst worden voldaan;”;

4° de bepaling onder 14°/1 wordt opgeheven.

Art. 74

In artikel 5/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 10 augustus 2015 en gewijzigd

la distribution des droits, des actions ou parts ou des actifs apportés ou de leur contrevaaleur.”;

2° dans le paragraphe sont insérés un 13°/2, un 13°/3 et un 13°/4, rédigés comme suit:

“13°/2 Construction filiale

Par construction filiale, on entend une construction juridique dont les actions ou parts ou droits économiques sont totalement ou partiellement détenus par une autre construction juridique;

13°/3 Construction mère

Par construction mère, on entend une construction juridique qui détient totalement ou partiellement les actions ou parts ou droits économiques d’une autre construction juridique;

13°/4 Construction en chaîne

Par construction en chaîne, on entend un ensemble de constructions juridiques formé par une construction juridique et toutes ses constructions filiales.

Si la construction en chaîne contient une construction filiale qui est également une construction mère, les constructions filiales de cette construction mère font également partie de cette même chaîne de constructions juridiques.

L’application de l’alinéa 2 est répétée jusqu’à ce que toutes les constructions filiales des constructions mères faisant partie de cette construction en chaîne soient reprises dans cette construction en chaîne.”;

3° le 14° est complété par un tiret rédigé comme suit:

“— soit la personne physique ou la personne morale assujettie à l’impôt des personnes morales conformément l’article 220, qui a conclu le contrat visé au 13°, c), et au nom de laquelle la prime ou les primes afférentes à ce contrat sont acquittées;”;

4° le 14°/1 est abrogé.

Art. 74

Dans l’article 5/1 du même Code, inséré par la loi-programme du 10 août 2015 et modifié par la loi du

bij de wet van 26 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“§ 1. De inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie zijn belastbaar in hoofde van de rijksinwoner die de oprichter is van de juridische constructie, alsof die rijksinwoner ze rechtstreeks heeft verkregen.”;

2° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen als volgt:

“Indien de juridische constructie een moederconstructie is:

— maken, voor de toepassing van deze paragraaf de inkomsten die werden verkregen door een dochterconstructie van deze moederconstructie, deel uit van de inkomsten die werden verkregen door deze moederconstructie, in verhouding tot het deelnemingspercentage van de voormelde aandelen of de economische rechten van deze moederconstructie in deze dochterconstructie, alsof deze moederconstructie deze inkomsten rechtstreeks heeft verkregen;

— zijn de inkomsten die werden uitgekeerd door de dochterconstructie aan de moederconstructie niet belastbaar in hoofde van de oprichter, in de mate en op voorwaarde dat de belastingplichtige heeft aangetoond dat deze inkomsten zijn samengesteld uit inkomsten die in hoofde van een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon in België hun belastingregime hebben ondergaan.”;

3° in paragraaf 1 wordt tussen het tweede en het derde lid drie leden ingevoegd, luidende:

“Voor de toepassing van het tweede lid, tweede streepje, worden de oudst verkregen inkomsten geacht eerst te zijn uitgekeerd.

Indien meer dan twee juridische constructies een onderdeel zijn van een ketenconstructie is het tweede en het derde lid van toepassing op elke moederconstructie die deel uitmaakt van deze ketenconstructie.

De toepassing van de bepalingen in het tweede lid kan er niet toe leiden dat inkomsten die werden verkregen door een juridische constructie meerdere keren in hoofde van de oprichter van de juridische constructie worden belast.”;

26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, l’alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Les revenus perçus par la construction juridique sont imposables dans le chef de l’habitant du Royaume qui est le fondateur de la construction juridique, comme si cet habitant du Royaume les avait recueillis directement.”;

2° au paragraphe 1er, l’alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Si la construction juridique est une construction mère:

— les revenus perçus par une construction filiale de cette construction mère font, pour l’application du présent paragraphe, partie intégrante des revenus qui ont été perçus par cette construction mère susvisée, au prorata du pourcentage de participation des actions ou parts ou des droits économiques précités de cette construction mère dans cette construction filiale, comme si cette construction mère avait directement perçu ces revenus;

— les revenus distribués par la construction filiale à sa construction mère ne sont pas imposables dans le chef du fondateur, dans la mesure où et à condition que le contribuable ait établi que ces revenus sont constitués de revenus qui ont déjà subi leur régime d’imposition en Belgique dans le chef d’une personne physique ou une personne morale visée à l’article 220.”;

3° au paragraphe 1er, trois alinéas rédigés comme suit sont insérés entre les alinéas 2 et 3:

“Pour l’application de l’alinéa 2, deuxième tiret, les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués.

Si plus de deux constructions juridiques forment une partie d’une construction en chaîne, les alinéas 2 et 3 sont applicables à toute construction mère qui fait partie de cette construction en chaîne.

L’application des dispositions de l’alinéa 2 ne peut pas aboutir à ce que des revenus perçus par une construction juridique soient imposés plusieurs fois dans le chef du fondateur de la construction juridique.”;

4° in paragraaf 1, zesde lid, dat het negende lid wordt, worden de woorden “blijven de inkomsten van deze juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichters en in voorkomend geval van de derde begunstigden” vervangen door de woorden “blijven de inkomsten van deze juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichters overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf”;

5° in paragraaf 1, wordt het zevende lid dat het tiende lid wordt, vervangen als volgt:

“Deze paragraaf is niet van toepassing op de door de juridische constructie betaalde of toegekende inkomsten.”;

6° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. In het geval van een inbreng van de economische rechten, de aandelen of de activa van een in artikel 2, § 1, 13°, a) of b), bedoelde juridische constructie of in het geval de activa van een in artikel 2, § 1, 13°, a) of b), bedoelde juridische constructie worden overgebracht naar een andere dan in het tweede lid bedoelde staat, worden op het ogenblik dat de inbreng of overdracht is voltooid, de niet uitgekeerde inkomsten van deze juridische constructie geacht te zijn toegekend of betaalbaar gesteld aan de rijksinwoner die de oprichter is van deze juridische constructie.

Deze paragraaf is niet van toepassing op overdrachten naar een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten, of een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, of die samen met België deelneemt aan een ander bilateraal of multilateraal gesloten juridisch instrument, op voorwaarde dat deze overeenkomst, dit akkoord of dit juridisch instrument effectief de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoord sluitende Staten mogelijk maakt.”;

7° in paragraaf 3 worden in de inleidende zin, de woorden “of de derde begunstigde” opgeheven;

8° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder b) vervangen als volgt:

“b) in de jaarlijkse aangifte van de inkomstenbelasting verklaart en op eenvoudig verzoek aantoonst dat de juridische constructie gevestigd is in een Staat bedoeld in paragraaf 2, tweede lid, en dat:

— de inkomsten van deze juridische constructie in hoofdzaak wordt behaald door de uitoefening van een of meerdere daadwerkelijke economische activiteiten waarbij deze activiteiten het beheer van het

4° au paragraphe 1er, alinéa 6, qui devient l’alinéa 9, les mots “les revenus de cette construction juridique restent imposables dans le chef des fondateurs et le cas échéant, des tiers bénéficiaires” sont remplacés par les mots “les revenus de cette construction juridique restent imposables dans le chef des fondateurs conformément aux dispositions du présent paragraphe”;

5° dans le paragraphe 1er, l’alinéa 7, qui devient l’alinéa 10, est remplacé par ce qui suit:

“Le présent paragraphe n’est pas applicable aux revenus payés ou attribués par la construction juridique.”;

6° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Dans le cas où un apport des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d’une construction juridique visée à l’article 2 § 1er, 13°, a) ou b), ou dans le cas où les actifs d’une construction juridique visée à l’article 2 § 1er, 13°, a) ou b), sont transférés vers un État autre qu’un État visé à l’alinéa 2, les revenus non distribués de cette construction juridique sont censés, au moment où l’apport ou le transfert est réalisé, être attribués ou mis en paiement à l’habitant du Royaume qui est le fondateur de cette construction juridique.

Le présent paragraphe n’est pas applicable aux transferts dans un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition, dans un État avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l’échange de renseignements en matière fiscale, ou dans un État qui, avec la Belgique, est partie prenante d’un autre instrument juridique bilatéral ou multilatéral, pourvu que cette convention, cet accord ou cet instrument juridique permette l’échange de renseignements en matière fiscale entre les États contractants.”;

7° dans la phrase liminaire du paragraphe 3, les mots “ou le tiers bénéficiaire” sont abrogés;

8° au paragraphe 3, le b) est remplacé comme suit:

“b) établit dans la déclaration annuelle à l’impôt sur les revenus et démontre sur simple demande que la construction juridique est établie dans un État visé au § 2, alinéa 2, et que:

— les revenus de cette construction juridique sont principalement recueillis suite à l’exercice d’une ou plusieurs activités économiques effectives, activités qui ne peuvent avoir pour but principal la gestion du

privévermogen van de oprichter of van een van de oprichters van deze juridische constructie niet tot doel mogen hebben, en dat;

— deze juridische constructie een geheel van lokalen, personeel en uitrusting tot haar beschikking heeft dat in verhouding staat tot de voormelde economische daadwerkelijke activiteiten bedoeld in het eerste streepje.”

Art. 75

In titel 2, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 5/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/2. De roerende inkomsten die werden verkregen op een rekening op naam van een vereniging, die geen winsten of baten verkrijgt of die niet onderworpen is aan de vennootschapsbelasting of de rechtspersonenbelasting, zijn belastbaar in hoofde van de rijksinwoner die gemachtigd is deze rekening te beheren, alsof deze rijksinwoner deze inkomsten rechtstreeks zou hebben verkregen.

In het geval de rekening wordt beheerd door meerdere personen is elke rijksinwoner belastbaar in verhouding tot het aantal personen dat gemachtigd is deze rekening te beheren.”

Art. 76

In artikel 18, eerste lid, 3° van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 26 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “in artikel 2, § 1, 13°, b), bedoelde” worden opgeheven;

2° de woorden “ten gevolge van haar ontbinding of van de totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa, die niet op vergeldende wijze is tot stand gekomen” worden vervangen door de woorden “met inbegrip van de inkomsten die worden geacht te zijn toegekend of betaalbaar gesteld overeenkomstig artikel 5/1, § 2”;

3° de woorden “voor het gedeelte dat de door de oprichter ingebrachte activa overschrijdt” worden vervangen door de woorden “in de mate dat de belastingplichtige niet heeft aangetoond dat deze toekenning of betaalbaarstelling, het vermogen van de juridische constructie doet dalen beneden het door de oprichter ingebrachte vermogen”.

patrimoine privé du fondateur ou d'un des fondateurs de cette construction juridique, et que;

— cette construction juridique a un ensemble de locaux, de personnel et d'équipements à sa disposition qui est en rapport avec les activités économiques effectives visées au premier tiret.”

Art. 75

Dans le titre 2, chapitre 1er, du même Code, il est inséré un article 5/2, rédigé comme suit:

“Art. 5/2. Les revenus mobiliers recueillis sur un compte au nom d'une association, qui ne recueille pas de bénéfices ou profits ou qui n'est pas assujettie à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales, sont imposables dans le chef de l'habitant du Royaume habilité à gérer ce compte, comme si cet habitant du Royaume les avait recueillis directement.

Dans le cas où le compte est géré par plusieurs personnes, chaque habitant du Royaume est imposable en proportion du nombre de personnes habilitées à gérer ce compte.”

Art. 76

Dans l'article 18, alinéa 1er, 3°, du même Code, rétabli par la loi du 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “visée à l'article 2, § 1er, 13°, b)” sont supprimés;

2° les mots “à la suite de sa dissolution ou du transfert total ou partiel qui n'a pas été conclu de manière commutatif, de ses actifs” sont remplacés par les mots “y compris les revenus qui sont censés être attribués ou mis en paiement conformément à l'article 5/1, § 2”;

3° les mots “pour la partie qui excède le montant des avoirs apportés” sont remplacés par les mots “dans la mesure où le contribuable n'a pas établi que cette attribution ou mise en paiement entraînerait une diminution du patrimoine de la construction juridique jusqu'à un montant inférieur aux capitaux apportés par le fondateur”.

Art. 77

In artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, wordt de bepaling onder 12°, vervangen als volgt:

“12° inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie, in de mate dat wordt aangetoond dat deze inkomsten zijn samengesteld uit door de juridische constructie verkregen inkomsten die reeds in hoofde van een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon in België hun belastingregime hebben ondergaan;”;

2° tussen het eerste lid en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Voor de toepassing van het eerste lid, 12°, worden de oudst verkregen inkomsten geacht eerst te zijn uitgekeerd.”.

Art. 78

In artikel 198, § 1, 10°, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 december 2015, worden de woorden “artikel 307, § 1, vijfde lid,” telkens vervangen door de woorden “artikel 307, § 1/2, eerste lid,”.

Art. 79

Artikel 220 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 6 juli 1994, 22 december 2009, 21 februari 2010 en 18 december 2015, wordt aangevuld met een bepaling onder 4°, luidende:

“4° de verenigingen die niet worden bedoeld door de voorgaande bepalingen, die niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting, die geen winsten of baten verkrijgen en die vrijwillig voor een termijn van ten minste zes opeenvolgende belastbare tijdperken op de door de Koning bepaalde wijze hebben geopteerd aan de rechtspersonenbelasting te worden onderworpen.”.

Art. 80

In artikel 220/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 10 augustus en gewijzigd bij de wet van 26 december 2015 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 77

Dans l'article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 18 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, le 12°, est remplacé par ce qui suit:

“12° les revenus attribués ou mis en paiement par une construction juridique, dans la mesure où on a établi que ces revenus sont constitués de revenus perçus par la construction juridique qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique dans le chef d'une personne physique ou une personne morale visée à l'article 220;”;

2° un alinéa est inséré entre les alinéas 1er et 2, rédigé comme suit:

“Pour l'application de l'alinéa 1er, 12°, les revenus recueillis les plus anciens sont censés être les premiers distribués.”.

Art. 78

Dans l'article 198, § 1er, 10°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 18 décembre 2015, les mots “article 307, § 1er, alinéa 5,” sont chaque fois remplacés par les mots “article 307, § 1er/2, alinéa 1er”.

Art. 79

L'article 220 du même Code, modifié par les lois des 6 juillet 1994, 22 décembre 2009, 21 février 2010 et 18 décembre 2015, est complété par un 4°, rédigé comme suit:

“4° les associations qui ne sont pas visées par les dispositions précédentes, qui ne sont pas assujetties à l'impôt des sociétés, qui ne recueillent pas de bénéficiaires ou profits et qui ont choisi pour un délai d'au moins six périodes imposables successives d'être assujetties à l'impôt des personnes morales de la manière déterminée par le Roi.”.

Art. 80

Dans l'article 220/1 du même Code, inséré par la loi-programme du 10 août 2015 et modifié par la loi du 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“§ 1. De inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie zijn belastbaar in hoofde van de in artikel 220 bedoelde rechtspersoon die de oprichter van die juridische constructie is, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks heeft verkregen.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “artikel 5/1, § 1, derde, vierde, zesde en zevende lid” vervangen door de woorden “artikel 5/1, § 1, tweede tot zevende, negende en tiende lid”;

3° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. In het geval van een inbreng van de economische rechten, de aandelen of de activa van een in de bepaling onder a) of b) bedoelde juridische constructie of in het geval de activa van een juridische constructie worden overgebracht naar een andere staat, worden op het ogenblik dat de inbreng of overdracht is voltooid, de niet uitgekeerde inkomsten van deze juridische constructie geacht te zijn toegekend of betaalbaar gesteld aan de in artikel 220 bedoelde rechtspersoon die de oprichter is van deze juridische constructie.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de in artikel 5/1, § 2, tweede lid, bedoelde overdrachten.”.

Art. 81

In artikel 307 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, wordt de paragraaf 1 vervangen door de paragrafen 1 tot 1/4, luidende:

“§ 1. De aangifte wordt gedaan op een formulier waarvan het model door de Koning wordt vastgesteld en dat wordt uitgereikt door de door de Koning aangevozen dienst.

§ 1/1. De jaarlijkse aangifte in de personenbelasting moet het volgende vermelden:

a) het bestaan van rekeningen van elke aard waarvan de belastingplichtige, zijn echtgenoot, alsmede de kinderen waarvan, overeenkomstig artikel 126, § 4, de inkomsten bij die van de ouders worden gevoegd, op enigerlei ogenblik tijdens het belastbaar tijdperk, evenals de rekeningen van één of meerdere in artikel 5/2 bedoelde verenigingen waarvoor deze personen gemachtigd zijn geweest deze, op enigerlei ogenblik tijdens het belastbaar tijdperk, te beheren, titularis zijn geweest bij een in het buitenland gelegen bank-, wissel-

1° au paragraphe 1er, l’alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Les revenus qui ont été recueillis par la construction juridique sont imposables dans le chef de la personne morale visée à l’article 220 qui est le fondateur de cette construction juridique, comme si cette personne morale les avait recueillis directement.”;

2° au paragraphe 1er, alinéa 2, les mots “l’article 5/1, § 1er, alinéas 3, 4, 6 et 7” sont remplacés par les mots “l’article 5/1, § 1er, alinéas 2 à 7, 9 et 10”;

3° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Dans le cas où un apport des droits économiques, des actions ou parts ou des actifs d’une construction juridique visée au a) ou b) ou dans le cas où les actifs d’une construction juridique sont transférés vers un autre État, les revenus non distribués de cette construction juridique sont censés, au moment où l’apport ou le transfert est réalisé, être attribués ou mis en paiement à la personne morale visée à l’article 220 qui est le fondateur de cette construction juridique.

Le présent paragraphe n’est pas applicable aux transferts visés à l’article 5/1, § 2, alinéa 2.”.

Art. 81

Dans l’article 307 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, le paragraphe 1er est remplacé par les paragraphes 1er à 1er/4, rédigés comme suit:

“§ 1er. La déclaration est faite sur une formule dont le modèle est fixé par le Roi et qui est délivrée par le service désigné par le Roi.

§ 1er/1. La déclaration annuelle à l’impôt des personnes physiques doit comporter les mentions:

a) de l’existence de comptes de toute nature dont le contribuable, son conjoint, ainsi que les enfants dont les revenus sont cumulés avec ceux des parents conformément à l’article 126, § 4, ont été titulaires, à un quelconque moment ainsi que de comptes d’une ou plusieurs associations visées à l’article 5/2 qu’ils ont été habilités à gérer, à un quelconque moment dans le courant de la période imposable, dans le courant de la période imposable, auprès d’un établissement de banque, de change, de crédit ou d’épargne établi à

krediet- of spaarinstelling en het land of de landen waar die rekeningen geopend zijn geweest;

b) het bestaan van de door de belastingplichtige of zijn echtgenoot alsmede door de kinderen waarover hij overeenkomstig artikel 376 van het Burgerlijk Wetboek het ouderlijk gezag uitoefent, individueel gesloten levensverzekeringsovereenkomsten bij een in het buitenland gevestigde verzekeringsonderneming en van het land of de landen waar deze overeenkomsten afgesloten werden;

c) het bestaan van een juridische constructie waarvan de belastingplichtige, zijn echtgenote of de kinderen waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent overeenkomstig artikel 376 van het Burgerlijk Wetboek, hetzij een oprichter van de juridische constructie is, hetzij tijdens het belastbaar tijdperk een dividend of op het even welke wijze enig ander voordeel van een juridische constructie heeft verkregen.

d) het aantal leningen bedoeld in artikel 21, eerste lid, 13°, die belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de personenbelasting hebben afgesloten in hun hoedanigheid van kredietgever.

Ten laatste gelijktijdig met de indiening van de aangifte waarin het bestaan van in het eerste lid, a, bedoelde buitenlandse rekeningen wordt vermeld, moeten de nummers van die rekeningen, de benaming van de bank-, wissel-, krediet- of spaarinstelling en het land of de landen waar die rekeningen geopend zijn geweest, worden gemeld bij het in artikel 322, § 3, bedoelde centraal aanspreekpunt, tenzij die melding reeds is gebeurd in een vorig aanslagjaar. De Koning bepaalt de nadere regels voor deze mededeling en de bewaringstermijn van de bedoelde gegevens. Het formulier van aangifte in de personenbelasting bevat de nodige rubrieken om het bestaan van buitenlandse rekeningen te melden en om te bevestigen dat de nummers van die rekeningen zijn aangemeld bij het genoemde aanspreekpunt.

§ 1/2. De belastingplichtigen onderworpen aan de vennootschapsbelasting of, overeenkomstig artikel 227, 2°, aan de belasting van niet-inwoners, zijn gehouden aangifte te doen van alle betalingen die zij rechtstreeks of onrechtstreeks hebben gedaan aan personen of vaste inrichtingen gevestigd of gelegen in een Staat, of aan bankrekeningen die worden beheerd door of aangehouden bij één van deze personen of vaste inrichtingen in een Staat, of aan bankrekeningen die worden beheerd door of aangehouden bij kredietinstellingen gevestigd of met een vaste inrichting in een Staat die:

l'étranger et du ou des pays où ces comptes ont été ouverts.

b) de l'existence de contrats d'assurance-vie individuelle conclus par le contribuable ou son conjoint, ainsi que par les enfants sur la personne desquels il exerce l'autorité parentale, conformément à l'article 376 du Code civil, auprès d'une entreprise d'assurance établie à l'étranger et du ou des pays où ces contrats ont été conclus.

c) de l'existence d'une construction juridique dont le contribuable ou son conjoint, ainsi que les enfants sur lesquels il exerce l'autorité parentale, conformément à l'article 376 du Code civil, est soit un fondateur de la construction juridique, soit a recueilli un dividende ou bénéficié d'une manière quelconque de tout autre avantage octroyé par une construction juridique pendant la période imposable.

d) le nombre de prêts visés à l'article 21, alinéa 1er, 13°, que les contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques ont conclus à titre de prêteur.

Au plus tard en même temps que l'introduction de la déclaration qui comporte les mentions de l'existence de comptes étrangers visés à l'alinéa 1er, a, les numéros de ces comptes, la dénomination de l'établissement de banque, de change, de crédit ou d'épargne et le ou les pays où ces comptes ont été ouverts doivent être communiqués au point de contact central visé à l'article 322, § 3, sauf si cette communication a déjà été effectuée dans un exercice d'imposition précédent. Le Roi détermine les modalités de cette communication et le délai de conservation des données concernées. La formule de déclaration à l'impôt des personnes physiques contient les rubriques nécessaires pour mentionner l'existence de comptes étrangers et pour confirmer que les numéros de ces comptes ont été communiqués au point de contact précité.

§ 1er/2. Les contribuables assujettis à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des non-résidents conformément à l'article 227, 2°, sont tenus de déclarer tous les paiements effectués directement ou indirectement à des personnes ou des établissements stables qui sont établis dans un État, sur des comptes bancaires qui sont gérés ou détenus par une de ces personnes ou établissements stables, ou sur des comptes bancaires qui sont gérés ou détenus auprès d'établissements de crédit établis ou avec établissement stable dans un État qui:

a) ofwel op het ogenblik waarop de betaling heeft plaatsgevonden, door het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen in belastingaangelegenheden, werd aangemerkt als een Staat die niet effectief of substantieel de standaard op het gebied van de uitwisseling van inlichtingen op verzoek toepast;

b) ofwel voorkomt op de lijst van Staten zonder of met een lage belasting.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder Staat verstaan, een door de meerderheid van de leden van de Verenigde Naties erkende onafhankelijke Staat of een deel van deze Staat dat op autonome wijze bevoegd is om de grondslag of het tarief van de vennootschapsbelasting, geheel of gedeeltelijk, te bepalen en wordt onder een Staat zonder of met een lage belasting verstaan een Staat die geen deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte en:

— die geen vennootschapsbelasting heft, op inkomsten van binnenlandse oorsprong of van buitenlandse oorsprong of;

— waarvan het nominale tarief van de vennootschapsbelasting lager is dan 10 pct. of;

— waarvan het tarief van de vennootschapsbelasting dat met de werkelijke belastingdruk op inkomsten van buitenlandse oorsprong overeenstemt lager is dan 15 pct.

De lijst van Staten zonder of met een lage belasting wordt bepaald bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. Deze lijst wordt herzien bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De in het eerste lid bedoelde aangifte moet slechts worden gedaan voor zover het totaal van de betalingen die tijdens het belastbaar tijdperk werden gedaan, een minimum bedrag van 100 000 euro bereikt. De aangifte wordt gedaan op een formulier waarvan het model door de Koning wordt vastgesteld en gevoegd bij de in artikel 305, eerste lid, bedoelde aangifte.

§ 1/3. De jaarlijkse aangifte in de rechtspersonenbelasting vermeldt het bestaan van een juridische constructie hetzij waarvan de belastingplichtige een oprichter is, hetzij waarvan de belastingplichtige tijdens het belastbaar tijdperk een dividend of op het even welke wijze enig ander voordeel heeft verkregen.

§ 1/4. In het geval in de aangifte in de personenbelasting of de rechtspersonenbelasting het bestaan wordt vermeld van een juridische constructie, wordt de volledige naam, de rechtsvorm, het adres en in

a) soit au moment où le paiement a eu lieu, est considéré par le Forum mondial sur la transparence et l'échange de renseignements à des fins fiscales, comme un État n'ayant pas mis effectivement ou substantiellement en œuvre le standard sur l'échange de renseignements sur demande;

b) soit figure sur la liste des États à fiscalité inexistante ou peu élevée.

Pour l'application de l'alinéa 1er, on entend par État, un État indépendant qui est reconnu par la majorité des membres des Nations Unies, ou une partie de cet État qui est compétente de façon autonome sur le plan de la détermination de la base imposable ou du taux d'imposition de l'impôt des sociétés, global ou partiel, et on entend par un État à fiscalité inexistante ou peu élevée, un État qui ne fait pas partie de l'Espace économique européen et:

— qui ne soumet pas les sociétés à un impôt des sociétés sur les revenus d'origine domestique ou d'origine étrangère, soit;

— dont le taux nominal de l'impôt des sociétés est inférieur à 10 p.c. ou;

— dont le taux de l'impôt des sociétés correspondant à la charge fiscale effective sur les revenus d'origine étrangère est inférieur à 15 p.c.

La liste des États à fiscalité inexistante ou peu élevée est fixée par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Cette liste est mise à jour par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

La déclaration visée à l'alinéa 1er doit être faite uniquement si la totalité des paiements effectués au cours de la période imposable atteint un montant minimum de 100 000 euros. La déclaration est faite sur un formulaire dont le modèle est fixé par le Roi et est annexée à la déclaration visée à l'article 305, alinéa 1er.

§ 1er/3. La déclaration annuelle à l'impôt des personnes morales mentionne l'existence d'une construction juridique soit dont le contribuable est un fondateur, soit a recueilli un dividende ou bénéficié d'une manière quelconque de tout autre avantage octroyé par une construction juridique pendant la période imposable.

§ 1er/4. Dans le cas où l'existence d'une construction juridique est mentionnée dans la déclaration d'impôt à l'impôt des personnes physiques ou à l'impôt des personnes morales, le nom complet, la forme juridique,

voorkomend geval het identificatienummer van de juridische constructie vermeld. In het geval het een in artikel 2, § 1, 13°, a), bedoelde juridische constructie betreft, waarvan het bestaan wordt vermeld door de oprichter van de juridische constructie, wordt eveneens de naam en het adres van de beheerder van deze juridische constructie vermeld.”

Art. 82

In artikel 315, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd ij de wet van 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1° worden de woorden “in artikel 307, § 1, tweede tot vierde lid” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/1, eerste lid,”;

2° in de bepaling onder 3° worden de woorden “in artikel 307, § 1, negende lid,” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/3,”;

3° in de bepaling onder 4° worden de woorden “in artikel 307, § 1, tiende lid,” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/4,” en worden de woorden “in artikel 21, 13°,” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 13°,”.

Art. 83

In artikel 322, § 5, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 25 april 2014, worden de woorden “in artikel 307, § 1, tweede lid,” telkens vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/1, eerste lid, a,”.

Art. 84

Artikel 344/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 10 augustus 2015, wordt vervangen als volgt:

“Art. 344/1. Indien op grond van vermoedens of andere in artikel 340 bedoelde bewijsmiddelen, en aan de hand van objectieve omstandigheden wordt aangetoond dat een juridische constructie één van de in artikel 344, § 1, tweede lid, bedoelde verrichtingen tot stand heeft gebracht, kan de rechtshandeling of het geheel van rechtshandelingen dat een zelfde verrichting tot stand brengt evenmin worden tegengeworpen aan de administratie.

In voorkomend geval kan het in artikel 344, § 1, derde lid, bedoelde tegenbewijs worden geleverd door

l’adresse et le cas échéant le numéro d’identification de la construction juridique est mentionné. Dans le cas où la construction juridique visée à l’article 2, § 1er, 13°, a), est concernée, dont l’existence est mentionnée par le fondateur de la construction juridique, sont également mentionnés le nom et l’adresse de l’administrateur de cette construction juridique.”

Art. 82

Dans l’article 315, alinéa 2, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 1°, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéas 2 à 4;” sont remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/1, alinéa 1er,”;

2° dans le 3°, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéa 9;” sont remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/3;”;

3° dans le 4°, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéa 10,” sont remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/4,” et les mots “à l’article 21, 13°.” sont remplacés par les mots “à l’article 21, alinéa 1er, 13°.”.

Art. 83

Dans l’article 322, § 5, du même Code, inséré par la loi du 25 avril 2014, les mots “à l’article 307, § 1er, alinéa 2” sont chaque fois remplacés par les mots “à l’article 307, § 1er/1, alinéa 1er, a”.

Art. 84

L’article 344/1 du même Code, inséré par la loi-programme du 10 août 2015, est remplacé comme suit:

“Art. 344/1. Lorsque, par présomptions ou par d’autres moyens de preuve visés à l’article 340, et à la lumière de circonstances objectives, il est démontré qu’une construction juridique a effectué une des opérations visées à l’article 344, § 1er, alinéa 2, l’acte juridique ou l’ensemble d’actes juridiques réalisant une même opération n’est pas non plus opposable à l’administration.

Le cas échéant, la preuve contraire visée à l’article 344, § 1er, alinéa 3, peut être apportée par le fondateur

de oprichter van deze juridische constructie of door de belastingplichtige die tijdens het belastbaar tijdperk een dividend van deze juridische constructie heeft verkregen.

Indien deze oprichter of deze belastingplichtige het tegenbewijs niet levert, dan wordt de belastbare grondslag en de belastingberekening hersteld overeenkomstig artikel 344, § 1, vierde lid.”

Art. 85

In artikel 445, § 2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “in artikel 307, § 1, vierde, negende en tiende lid,” vervangen door de woorden “in artikel 307, § 1/1, eerste lid, c, § 1/3 en § 1/4.”

Art. 86

In artikel 47 van de programmawet van 10 augustus 2015 wordt het tweede en derde lid opgeheven.

Art. 87

De bepalingen onder artikel 73, 4°, artikel 74, 1° en 4° tot 7°, artikel 80, 1° en 3°, en de artikelen 76, 77, 84 en 86 zijn van toepassing op de inkomsten die vanaf 17 september 2017 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie, en, wat de toepassing van de roerende voorheffing betreft, op de inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf de eerste dag van de maand na die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekend gemaakt.

De overige bepalingen uit deze afdeling treden in werking vanaf 1 januari 2018.

Afdeling 3

Wijzigingen betreffende de inkomsten uit collectieve beleggingsinstellingen

Art. 88

In artikel 19*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 27 december 2005 en gewijzigd bij de wetten van 27 december 2005, 21 december 2009, 19 mei 2010, 13 december 2012 en 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

de cette construction juridique ou par le contribuable qui a recueilli un dividende de cette construction juridique pendant la période imposable.

Si ce fondateur ou ce contribuable ne fournit pas la preuve contraire, la base imposable et le calcul de l'impôt sont rétablis conformément à l'article 344, § 1er, alinéa 4.”

Art. 85

Dans l'article 445, § 2, du même Code, inséré par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “à l'article 307, § 1er, alinéas 4, 9 et 10.” sont remplacés par les mots “à l'article 307, § 1er/1, alinéa 1er, c, § 1er/3 et § 1er/4.”

Art. 86

Dans l'article 47 de la loi-programme de 10 août 2015, les alinéas 2 et 3 sont abrogés.

Art. 87

Les dispositions de l'article 73, 4°, article 74, 1° et 4° à 7°, article 80, 1° et 3° et des articles 76, 77, 84 et 86 sont applicables aux revenus recueillis, attribués ou mis en paiement par une construction juridique à partir du 17 septembre 2017 et, en ce qui concerne l'application du précompte mobilier, aux revenus attribués ou mis en paiement à partir du premier jour du mois qui suit la publication au *Moniteur belge* de la présente loi.

Les autres dispositions de la présente section entrent en vigueur à partir du 1er janvier 2018.

Section 3

Modifications relatives aux revenus d'organismes de placement collectif

Art. 88

À l'article 19*bis* du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 27 décembre 2005 et modifié par les lois du 27 décembre 2005, du 21 décembre 2009, du 19 mai 2010, du 13 décembre 2012 et du 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling in effecten waarvan meer dan 25 pct. van het vermogen” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging waarvan meer dan 10 pct. van het vermogen”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling in effecten” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”;

3° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”;

4° in paragraaf 1, vierde lid, worden de woorden “bedoeld in artikel 2, § 1, 3°, a), van het koninklijk besluit van 27 september 2009 tot uitvoering van artikel 338*bis*, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992” opgeheven en worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”;

5° in paragraaf 1, vijfde lid, worden de woorden “voormeld koninklijk besluit van 27 september 2009” vervangen door de woorden “koninklijk besluit van 27 september 2009 tot uitvoering van artikel 338*bis*, § 2, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992”;

6° in paragraaf 1, zesde lid, worden de woorden “25 pct.” vervangen door de woorden “10 pct.”;

7° in paragraaf 1, zevende lid, worden de woorden “de collectieve beleggingsinstelling in effecten” vervangen door de woorden “de instelling voor collectieve belegging”;

8° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “de collectieve beleggingsinstelling in effecten dat belegd is in schuldvorderingen bedoeld in artikel 2, § 1, 3°, a) van het voormeld koninklijk besluit van 27 september 2009” vervangen door de woorden “de instelling voor collectieve belegging dat belegd is in schuldvorderingen”;

9° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstellingen in effecten” vervangen door de woorden “instellingen voor collectieve belegging”;

10° in paragraaf 3, tweede lid, worden de woorden “collectieve beleggingsinstelling in effecten” vervangen door de woorden “instelling voor collectieve belegging”.

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “organisme de placement collectif en valeurs mobilières dont plus de 25 p.c. du patrimoine” sont remplacés par les mots “organisme de placement collectif dont plus de 10 p.c. du patrimoine”;

2° dans le paragraphe 1er, alinéa 2, les mots “d’organisme de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “d’un organisme de placement collectif”;

3° dans le texte néerlandais du paragraphe 1er, alinéa 3, les mots “collectieve beleggingsinstelling” sont remplacés par les mots “instelling voor collectieve belegging”;

4° dans le paragraphe 1er, alinéa 4, les mots “visées à l’article 2, § 1er, 3°, a), de l’arrêté royal du 27 septembre 2009 d’exécution de l’article 338*bis*, § 2 du Code des impôts sur les revenus 1992” sont abrogés et dans le texte néerlandais les mots “collectieve beleggingsinstelling” sont remplacés par les mots “instelling voor collectieve belegging”;

5° dans le paragraphe 1er, alinéa 5, les mots “l’arrêté royal du 27 septembre 2009 précité” sont remplacés par les mots “l’arrêté royal du 27 septembre 2009 d’exécution de l’article 338*bis*, § 2, du Code des impôts sur les revenus 1992”;

6° dans le paragraphe 1er, alinéa 6, les mots “25 p.c.” sont remplacés par les mots “10 p.c.”;

7° dans le paragraphe 1er, alinéa 7, les mots “l’organisme de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “l’organisme de placement collectif”;

8° dans le paragraphe 2, alinéa 1er, les mots “, de l’organisme de placement collectif en valeurs mobilières, investi dans des créances visées à l’article 2, § 1er, 3°, a) de l’arrêté royal du 27 septembre 2009 précité” sont remplacés par les mots “de l’organisme de placement collectif, investi dans des créances”;

9° dans le paragraphe 3, alinéa 1er, les mots “organismes de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “organismes de placement collectif”;

10° dans le paragraphe 3, alinéa 2, les mots “organisme de placement collectif en valeurs mobilières” sont remplacés par les mots “organisme de placement collectif”.

Art. 89

In artikel 265, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 4 april 1995 en gewijzigd bij de wetten van 12 december 1996, 27 december 2005, 27 december 2006 en 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de bepaling onder 3° wordt vervangen als volgt:

“3° op de inkomsten bedoeld in artikel 19*bis* wanneer die worden betaald of toegekend aan belastingplichtigen andere dan diegenen onderworpen aan de personenbelasting;”;

b) de bepaling onder 4° wordt vervangen als volgt:

“4° door een gemeenschappelijk beleggingsfonds aan zijn deelnemers in de mate dat deze inkomsten voortkomen uit inkomsten als bedoeld in de artikelen 18, 19 en 19*bis*, en voor zover de beheersvennootschap van instellingen voor collectieve beleggingen voldaan heeft aan de verplichting van artikel 321*bis*.”;

c) de bepaling onder 5° wordt opgeheven.

Art. 90

Artikel 88 is van toepassing op de inkomsten betaald of toegekend voor vanaf 1 januari 2018 verworven rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging.

Artikel 89 treedt in werking op de dag van de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Afdeling 4

Activering van spaargelden

Art. 91

In artikel 21, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder 5° wordt het bedrag “1 250 EUR” vervangen door het bedrag “625 EUR”;

b) de bepaling onder 6° wordt opgeheven;

c) in de bepaling onder 10°, worden de woorden “of dividenden” opgeheven;

Art. 89

A l'article 265, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 4 avril 1995 et modifié par les lois du 12 décembre 1996, du 27 décembre 2005, du 27 décembre 2006 et du 18 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

a) le 3° est remplacé par ce qui suit:

“3° sur les revenus visés à l'article 19*bis* lorsque ceux-ci sont payés ou attribués à des contribuables autres que ceux soumis à l'impôt des personnes physiques;”;

b) le 4° est remplacé par ce qui suit:

“4° par un fonds commun de placement à ses participants dans la mesure où ces revenus proviennent de revenus visés aux articles 18, 19 et 19*bis*, et pour autant que la société de gestion d'organismes de placement collectif ait satisfait à l'obligation de l'article 321*bis*.”;

c) le 5° est abrogé.

Art. 90

L'article 88 est applicable aux revenus payés ou attribués relatifs à des parts d'organisme de placement collectif acquises à partir du 1er janvier 2018.

L'article 89 entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi dans le *Moniteur belge*.

Section 4

Activation de l'épargne

Art. 91

Dans l'article 21, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 31 juillet 2017, les modifications suivantes sont apportées:

a) au 5°, le montant “1 250 EUR” est remplacé par le montant “625 EUR”;

b) le 6° est abrogé;

c) au 10°, les mots “ou des dividendes” sont abrogés;

d) er wordt een bepaling onder 14° ingevoegd, luidende:

“14° de eerste schijf van 420 EUR van de in artikel 18, eerste lid, 1° bedoelde dividenden, met uitzondering van dividenden uitgekeerd door juridische constructies of bij toepassing van artikel 5/1 verkregen door tussenkomst van juridische constructies, van dividenden van instellingen voor collectieve belegging en van dividenden die zijn verkregen door tussenkomst van gemeenschappelijke beleggingsfondsen.”

Art. 92

In artikel 171, 3°*quinquies*, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 25 april 2014, worden de woorden “in artikel 21, 5°, bedoelde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, bedoelde”.

Art. 93

In artikel 178, § 2, derde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 30 maart 1994 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001 en de wet van 27 maart 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “met uitzondering van die vermeld in de artikelen 38, § 1, eerste lid, 14°, a, 66*bis*, derde lid, en 147,” worden vervangen door de woorden “met uitzondering van die vermeld in de artikelen 21, eerste lid, 14°, 38, § 1, eerste lid, 6°, a, 66*bis*, derde lid, en 147,”;

2° het wordt aangevuld met een zin, luidende:

“Het bedrag vermeld in artikel 21, eerste lid, 14°, wordt afgerond tot de hogere of lagere euro naargelang het cijfer van de centen al dan niet 50 bereikt.”

Art. 94

In artikel 199 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vervangen bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 13 december 2002, 17 juni 2013, 19 december 2014 en 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “in artikel 21, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°, vermelde” worden vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°, vermelde”;

d) il est inséré un 14°, rédigé comme suit:

“14° la première tranche de 420 EUR des dividendes visés à l'article 18, alinéa 1er, 1°, à l'exception de dividendes distribués par des constructions juridiques ou perçus par l'intermédiaire de constructions juridiques en application de l'article 5/1, de dividendes d'organismes pour placement collectif et de dividendes perçus par l'intermédiaire de fonds communs de placement ou de constructions juridiques.”

Art. 92

Dans l'article 171, 3°*quinquies*, du même Code, inséré par la loi du 25 avril 2014, les mots “visés à l'article 21, 5°” sont remplacés par les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 5°”.

Art. 93

Dans l'article 178, § 2, alinéa 3, du même Code, remplacé par la loi du 30 mars 1994 et modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001 et par la loi du 27 mars 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “à l'exception de ceux mentionnés aux articles 38, § 1er, alinéa 1er, 14°, a, 66*bis*, alinéa 3, et 147,” sont remplacés par les mots “à l'exception de ceux mentionnés aux articles 21, alinéa 1er, 14°, 38, § 1er, alinéa 1er, 6°, a, 66*bis*, alinéa 3, et 147,”;

2° il est complété par la phrase suivante:

“Le montant visé à l'article 21, alinéa 1er, 14°, est arrondi à l'euro supérieur ou inférieur, selon que le chiffre des centimes atteint ou non 50.”

Art. 94

A l'article 199 du même Code, remplacé par la loi du 22 décembre 1998 et modifié par les lois des 26 mars 1999, 13 décembre 2002, 17 juin 2013, 19 décembre 2014 et 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “visés à l'article 21, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°,” sont remplacés par les mots “visés à l'article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°,”;

2° de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°, vermeldde” worden vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 10°, 11°, 13° en 14°, vermeldde”.

Art. 95

In artikel 221 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 15 december 2004, 10 augustus 2015 en 26 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 2°, worden de woorden “in artikel 21, 5°, 6° en 10°, vermeldde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, en 10°, vermeldde” en worden de woorden “in artikel 21, 13°, vermeldde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 13°, vermeldde”;

2° in het eerste lid, 2°, zoals gewijzigd door de bepaling onder 1°, worden de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°, vermeldde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 10° en 14°, vermeldde”;

3° in het tweede lid worden de woorden “Artikel 21, 12°,” vervangen door de woorden “Artikel 21, eerste lid, 12°,”.

Art. 96

In artikel 261 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1° worden de woorden “, met inbegrip van de in artikel 21, eerste lid, 14°, bedoelde inkomstenschijf,” gevoegd tussen de woorden “die inkomsten van roerende goederen en kapitalen” en de woorden “en inkomsten als bedoeld in artikel 90, eerste lid, 6° of 11°”;

2° in de bepaling onder 2° worden de woorden “met inbegrip van de in artikel 21, eerste lid, 14°, bedoelde inkomstenschijf,” gevoegd tussen de woorden “die inkomsten van roerende goederen en kapitalen van buitenlandse oorsprong,” en de woorden “van inkomsten van buitenlandse oorsprong als bedoeld in artikel 90, eerste lid, 6° en 11°”.

2° les mots “visés à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°,” sont remplacés par les mots “visés à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 10°, 11°, 13° et 14°,”.

Art. 95

A l’article 221 du même Code, remplacé par la loi 22 décembre 1998 et modifié par les lois des 26 mars 1999, 15 décembre 2004, 10 août 2015 et 26 décembre 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, 2°, les mots “visées à l’article 21, 5°, 6° et 10°,” sont remplacés par les mots “visées à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°,” et les mots “visés à l’article 21, 13°,” par les mots “visés à l’article 21, alinéa 1er, 13°,”;

2° dans l’alinéa 1er, 2°, tel que modifié par le 1°, les mots “visées à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°,” sont remplacés par les mots “visées à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 10° et 14°,”;

3° dans l’alinéa 2, les mots “L’article 21, 12°,” sont remplacés par les mots “L’article 21, alinéa 1er, 12°,”.

Art. 96

A l’article 261 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° au 1°, les mots “, y compris la tranche de revenus visée à l’article 21, alinéa 1er, 14°,” sont insérés entre les mots “de revenus de capitaux et biens mobiliers” et les mots “et de revenus visés à l’article 90, alinéa 1er, 6° ou 11°,”;

2° au 2°, les mots “y compris la tranche de revenus visée à l’article 21, alinéa 1er, 14°,” sont insérés entre les mots “de revenus de capitaux et biens mobiliers d’origine étrangère,” et les mots “et de revenus visés à l’article 90, alinéa 1er, 6° ou 11°,”.

Art. 97

In artikel 262, 4°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 15 december 2004 en 26 december 2015, worden de woorden “in artikel 21, 8°,” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 8°,°”.

Art. 98

In artikel 269, § 1, 2°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de woorden “in artikel 21, 5°,” telkens vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°,”.

Art. 99

In artikel 307 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij artikel 70 van deze wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1/1 wordt aangevuld met de volgende leden:

“Wanneer een rijksinwoner artikel 21, eerste lid, 14°, wenst toe te passen voor dividenden waarvoor in toepassing van artikel 261 roerende voorheffing is ingehouden, vraagt hij de verrekening en, desgevallend, de terugbetaling van die roerende voorheffing in zijn aangifte in de personenbelasting voor het belastbare tijdperk waarin die dividenden werden betaald of toegekend. Deze vraag wordt gestaafd met de nodige bewijsstukken, die ter beschikking worden gehouden van de administratie.

De Koning bepaalt de manier waarop het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd.”;

2° het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 1/5, luidende:

“§ 1/5. Wanneer een artikel 227, 1°, vermelde niet-inwoner, artikel 21, eerste lid, 14°, wenst toe te passen voor dividenden waarvoor in toepassing van artikel 261 roerende voorheffing is ingehouden en die werden betaald of toegekend in een belastbaar tijdperk waartoe ook inkomsten behoren die hij overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3 regulariseert in een aangifte in de belasting van niet-inwoners, vraagt hij de verrekening en, desgevallend, de terugbetaling van die roerende voorheffing in zijn aangifte in de belasting van niet-inwoners voor het betreffende belastbare tijdperk. Deze vraag wordt gestaafd met de nodige bewijsstukken, die ter beschikking worden gehouden van de administratie.

Art. 97

Dans l'article 262, 4°, du même Code, modifié par les lois des 15 décembre 2004 et 26 décembre 2015, les mots “fixées à l'article 21, 8°,” sont remplacés par les mots “fixées à l'article 21, alinéa 1er, 8°,”.

Art. 98

Dans l'article 269, § 1er, 2°, du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2012, les mots “l'article 21, 5°” sont chaque fois remplacés par les mots “l'article 21, alinéa 1er, 5°”.

Art. 99

Dans l'article 307 du même Code, modifié en dernier lieu par l'article 70 de la présente loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er/1 est complété par les alinéas suivants:

“Lorsqu'un habitant du Royaume souhaite l'application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, pour des dividendes pour lesquels un précompte mobilier a été retenu en application de l'article 261, il demande l'imputation et, le cas échéant, le remboursement de ce précompte mobilier dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques pour la période imposable au cours de laquelle ces dividendes ont été attribués ou mis en paiement. Cette demande est appuyée par des pièces justificatives qui sont tenues à la disposition de l'administration.

Le Roi détermine la manière d'apporter la preuve visée à l'alinéa 1er.”;

2° l'article est complété par un paragraphe 1er/5, rédigé comme suit:

“§ 1er/5. Lorsqu'un non-résident visé à l'article 227, 1°, souhaite l'application de l'article 21, alinéa 1er, 14°, pour des dividendes pour lesquels un précompte mobilier a été retenu en application de l'article 261 et qui ont été attribués ou mis en paiement au cours d'une période imposable à laquelle se rapportent également des revenus qu'il régularise dans une déclaration à l'impôt des non-résidents conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, il demande l'imputation et, le cas échéant, le remboursement du précompte mobilier dans sa déclaration à l'impôt des non-résidents pour la période imposable concernée. Cette demande est appuyée par des pièces justificatives, tenues à la disposition de l'administration.

De Koning bepaalt de manier waarop het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd.”

Art. 100

In artikel 313 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2012 en gewijzigd bij de wetten van 17 juli 2013, 10 augustus 2015, 26 december 2015 en 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 6°, worden de woorden “in artikel 21, 5°, 6°, 10° en 13°, vermeldde” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10° en 13°, vermeldde” en worden de woorden “respectievelijk de in het 5°, 10° en 13°, van dat artikel bepaalde grenzen” vervangen door de woorden “de aldaar bepaalde grenzen”;

2° in het eerste lid, 6°, zoals gewijzigd door het 1°, worden de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 6°, 10° en 13°” vervangen door de woorden “in artikel 21, eerste lid, 5°, 10° en 13°”;

3° in het derde lid worden de woorden “De ingehouden roerende voorheffing wordt” vervangen door de woorden “Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 307, § 1/1, derde lid, wordt de roerende voorheffing”.

Art. 101

In titel VII, hoofdstuk VII, afdeling I, van hetzelfde Wetboek, wordt tussen artikel 376 en artikel 376*bis*, een artikel 376/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 376/1. Wanneer een artikel 227, 1°, vermeldde niet-inwoner, artikel 21, eerste lid, 14°, wenst toe te passen voor dividenden waarvoor in toepassing van artikel 261 roerende voorheffing is ingehouden en die werden betaald of toegekend in een belastbaar tijdperk waarin hij geen inkomsten heeft verkregen die hij overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3 moet regulariseren in een aangifte in de belasting van niet-inwoners, vraagt hij de terugbetaling van die roerende voorheffing aan de door de Koning aangewezen ambtenaar. Deze vraag tot terugbetaling wordt uiterlijk op 31 december van het jaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de dividenden werden verkregen, ingediend en wordt gestaafd met een attest het statuut van niet-inwoner en de nodige bewijsstukken.

De Koning bepaalt hoe het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd. De Koning bepaalt tevens de nadere modaliteiten van de aanvraag en de terugbetaling.”

Le Roi détermine la manière d’apporter la preuve visée à l’alinéa 1er.”

Art. 100

Dans l’article 313 du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2012 et modifié par les lois des 17 juillet 2013, 10 août 2015, 26 décembre 2015 et 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1er, 6°, les mots “visés à l’article 21, 5°, 6°, 10° et 13°,” sont remplacés par les mots “visés à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10° et 13°,” et les mots “respectivement les limites fixées au 5°, 10° et 13°, dudit article” sont remplacés par les mots “les limites y-fixées”;

2° dans l’alinéa 1er, 6°, tel que modifié par le 1°, les mots “à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 6°, 10° et 13°” sont remplacés par les mots “à l’article 21, alinéa 1er, 5°, 10° et 13°”;

3° dans l’alinéa 3, les mots “Le précompte mobilier retenu” sont remplacés par les mots “Sous réserve de l’application de l’article 307, § 1er/1, alinéa 3, le précompte mobilier retenu”.

Art. 101

Dans le titre VII, chapitre VII, section 1re, du même Code, il est inséré entre l’article 376 et l’article 376*bis* un article 376/1, rédigé comme suit:

“Art. 376/1. Lorsqu’un non-résident visé à l’article 227, 1°, souhaite l’application de l’article 21, alinéa 1er, 14°, pour des dividendes pour lesquels un précompte mobilier a été retenu en application de l’article 261 et qui ont été attribués ou mis en paiement au cours d’une période imposable durant laquelle il n’a perçu aucun revenu qu’il doit régulariser dans une déclaration à l’impôt des non-résidents conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, il demande le remboursement de ce précompte mobilier au fonctionnaire désigné par le Roi. Cette demande de remboursement est introduite au plus tard le 31 décembre de l’année qui suit l’année civile au cours de laquelle les dividendes ont été perçus et est appuyée par une attestation du statut de non-résident et des pièces justificatives.

Le Roi détermine la manière d’apporter la preuve visée à l’alinéa 1er. Le Roi détermine aussi les modalités complémentaires de la demande et du remboursement.”

Art. 102

De artikelen 92, 94, 1°, 95, 1° en 3°, 97, 98, en 100, 1°, zijn van toepassing vanaf 30 december 2016.

De artikelen 91, 93, 94, 2°, 95, 2°, 96, 99, 100, 2° en 3°, en 101 zijn van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2018 worden betaald of toegekend.

Afdeling 5

Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk

Art. 103

In titel II, hoofdstuk II, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een afdeling VIII ingevoegd, met als opschrift "Afdeling VIII. Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk".

Art. 104

In titel II, hoofdstuk II, afdeling VIII, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 92 van deze wet, wordt een artikel 129/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 129/1. Wanneer het belastbare tijdperk om een andere reden dan overlijden niet overeenstemt met een volledig kalenderjaar, worden de in de artikelen 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°, 37, tweede lid, 37bis, § 2, 38, § 1, eerste lid, 12° en 17°, 51, 52bis, 5°, 86, eerste lid, 87, tweede lid, 88, eerste lid, en 126, § 2, eerste lid, 4°, vermelde bedragen, na toepassing van artikel 178, evenals de in artikel 38, § 1, eerste lid, 30°, vermelde aantallen uren verminderd in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden ten opzichte van 12 maanden.

Om de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden te bepalen, wordt elke kalendermaand waarvan de vijftiende dag tot het belastbare tijdperk behoort, als een volledige maand in aanmerking genomen.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde bedragen worden afgerond op het hogere of lagere veelvoud van 10 euro, naargelang de eenheid al dan niet 5 euro bereikt.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde aantallen uren worden afgerond op de hogere eenheid."

Art. 102

Les articles 92, 94, 1°, 95, 1° et 3°, 97, 98, et 100, 1°, sont applicables à partir du 30 décembre 2016.

Les articles 91, 93, 94, 2°, 95, 2°, 96, 99, 100, 2° et 3°, et 101 sont applicables aux revenus payés ou attribués à partir du 1er janvier 2018.

Section 5

Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable

Art. 103

Dans le titre II, chapitre II, du Code des impôts sur les revenus 1992, une section VIII est insérée, intitulée: "Section VIII. Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable".

Art. 104

Dans le titre II, chapitre II, section VIII, du même Code, insérée par l'article 92 de la présente loi, un article 129/1 est inséré, rédigé comme suit:

"Art. 129/1. Lorsque la période imposable ne correspond pas à une année civile complète pour une cause autre que le décès, les montants visés aux articles 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°, 37, alinéa 2, 37bis, § 2, 38, § 1er, alinéa 1er, 12° et 17°, 51, 52bis, 5°, 86, alinéa 1er, 87, alinéa 2, 88, alinéa 1er, et 126, § 2, alinéa 1er, 4°, après application de l'article 178, ainsi que les nombres d'heures visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°, sont réduits en proportion de la durée de la période imposable exprimée en mois par rapport à 12 mois.

Pour déterminer la durée de la période imposable exprimée en mois, chaque mois civil dont le quinzième jour appartient à la période imposable, est pris en compte pour un mois entier.

Les montants réduits conformément à l'alinéa 1er sont arrondis au multiple de 10 euros supérieur ou inférieur selon que le chiffre des unités atteint ou non 5.

Les nombres d'heures réduits conformément à l'alinéa 1er, sont arrondis à l'unité supérieure."

Art. 105

In artikel 129/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 93 van deze wet, wordt tussen het derde lid en het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, een lid ingevoegd, luidende:

1° in het eerste lid worden de woorden “artikelen 21, eerste lid, 5°, 6° en 10°” vervangen door de woorden “artikelen 21, eerste lid, 5°, 10° en 14°”;

2° tussen het derde lid en het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het derde lid, wordt het in artikel 21, eerste lid, 14°, vermelde bedrag, dat overeenkomstig het eerste lid werd verminderd, afgerond op de hogere of lagere euro, naargelang het cijfer van de centiemen al dan niet 50 bereikt.”

Art. 106

In artikel 154*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 3 juli 2005 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 16 november 2015, wordt het achtste lid vervangen als volgt:

“De belastingvermindering is niet van toepassing op het overwerk:

a) dat in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 30°;

b) waarvoor de belasting op de bezoldiging die erop betrekking heeft, wordt verminderd bij toepassing van de artikelen 155 of 156.”

Art. 107

In titel II, hoofdstuk III, afdeling II, van hetzelfde Wetboek, wordt de onderafdeling III, die een artikel 174/1 bevat, ingevoegd bij de wet van 28 december 2011 en opgeheven bij de wet van 27 december 2012, als volgt hersteld:

“Onderafdeling III. Beperking van de voordelen in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk

Art. 174/1. Wanneer het belastbare tijdperk om een andere reden dan overlijden niet overeenstemt met een volledig kalenderjaar, worden de in de artikelen 131, 132, 133, 134, § 3, eerste lid, en § 4, eerste lid, 6°, 136, 140, tweede lid, 141, 142, tweede lid, 143, 145, tweede lid, 145⁶, eerste lid, eerste streepje, 145⁷, § 1, vierde lid, 145⁸, § 1, tweede lid, 145²⁶, § 3, vierde lid, 145²⁸, § 1,

Art. 105

A l'article 129/1, du même Code, inséré par l'article 93 de la présente loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “articles 21, alinéa 1er, 5°, 6° et 10°”, “sont remplacés par les mots “articles 21, alinéa 1er, 5°, 10° et 14°”, “;

2° il est inséré entre l'alinéa 3 et l'alinéa 4, qui devient l'alinéa 5, un alinéa, rédigé comme suit:

“Par dérogation à l'alinéa 3, le montant visé à l'article 21, alinéa 1er, 14°, réduit conformément à l'alinéa 1er, est arrondi à l'euro supérieur ou inférieur, selon que le chiffre des centimes atteint ou non 50.”

Art. 106

Dans l'article 154*bis* du même Code, inséré par la loi du 3 juillet 2005 et modifié en dernier lieu par la loi du 16 novembre 2015, l'alinéa 8 est remplacé par ce qui suit:

“La réduction d'impôt n'est pas applicable au travail supplémentaire:

a) qui entre en considération pour l'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°;

b) pour lequel l'impôt sur la rémunération y afférente, est diminué en application des articles 155 ou 156.”

Art. 107

Dans le titre II, chapitre III, section II, du même Code, la sous-section III qui comprend un article 174/1, insérée par la loi du 28 décembre 2011 et abrogée par la loi du 27 décembre 2012, est rétablie comme suit:

“Sous-section III. Limitation des avantages en proportion de la durée de la période imposable

Art. 174/1. Lorsque la période imposable ne correspond pas à une année civile complète pour une cause autre que le décès, les montants visés aux articles 131, 132, 133, 134, § 3, alinéa 1er, et § 4, alinéa 1er, 6°, 136, 140, alinéa 2, 141, 142, alinéa 2, 143, 145, alinéa 2, 145⁶, alinéa 1er, premier tiret, 145⁷, § 1er, alinéa 4, 145⁸, § 1er, alinéa 2, 145²⁶, § 3, alinéa 4, 145²⁸, § 1er, alinéa 3, 145³²,

derde lid, 145³², § 1, vierde lid, 145³³, § 1, vierde lid, 145³⁴, tweede lid, 2° en vijfde lid, 147, 151, 152, 171, 1°, i, en 4°, j, en 172, derde lid, vermelde bedragen, desgevallend na toepassing van artikel 178, evenals de in artikel 154 bedoelde maximumbedragen van de wettelijke werkloosheidsuitkering verminderd in verhouding tot de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden ten opzichte van 12 maanden.

Om de duur van het belastbare tijdperk uitgedrukt in maanden te bepalen, wordt elke kalendermaand waarvan de vijftiende dag tot het belastbare tijdperk behoort, als een volledige maand in aanmerking genomen.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde bedragen worden afgerond op het hogere of lagere veelvoud van 10 euro, naargelang de eenheid al dan niet 5 euro bereikt.

De overeenkomstig het eerste lid verminderde bedragen worden afgerond op het hogere of lagere veelvoud van 10 euro, naargelang de eenheid al dan niet 5 euro bereikt.

In afwijking van het derde lid, worden de in artikel 147 vermelde bedragen en de in artikel 154 bedoelde maximumbedragen van de wettelijke werkloosheidsuitkering, na overeenkomstig het eerste lid zijn verminderd, afgerond tot de hogere of lagere cent, naargelang het cijfer van de duizendsten al dan niet 5 bereikt.”.

Art. 108

In artikel 235, 1°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2004, worden de woorden “in de artikelen 7 tot 103” vervangen door de woorden “in de artikelen 7 tot 103 en 129/1”.

Art. 109

In artikel 243 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden “, onder voorbehoud van de volgende afwijkingen:” evenals de bepalingen onder 1° tot 3° opgeheven;

b) het derde lid wordt vervangen als volgt:

“De artikelen 126 tot 129, 145¹, 1° en 4°, 145² tot 145³, 145⁷, 145²⁶, § 5, 145³², §§ 2 en 3, 154bis, 157 tot 169, en 171 tot 178/1 zijn eveneens van toepassing, met dien verstande dat:

§ 1er, alinéa 4, 145³³, § 1er, alinéa 4, 145³⁴, alinéa 2, 2° et alinéa 5, 147, 151, 152, 171, 1°, i, et 4°, j, et 172, alinéa 3, le cas échéant après application de l’article 178, ainsi que les montants maximums de l’allocation légale de chômage visés à l’article 154, sont réduits en proportion de la durée de la période imposable exprimée en mois par rapport à 12 mois.

Pour déterminer la durée de la période imposable exprimée en mois, chaque mois civil dont le quinzième jour appartient à la période imposable, est pris en compte comme un mois entier.

Les montants réduits conformément à l’alinéa 1er sont arrondis au multiple de 10 euros supérieur ou inférieur selon que le chiffre des unités atteint ou non 5.

Les montants réduits conformément à l’alinéa 1er sont arrondis au multiple de 10 euros supérieur ou inférieur selon que le chiffre des unités atteint ou non 5.

Par dérogation à l’alinéa 3, les montants visés à l’article 147 et les montants maximums de l’allocation légale de chômage visés à l’article 154, après être réduits conformément à l’alinéa 1er, sont arrondis au cent supérieur ou inférieur selon que le chiffre des millièmes atteint ou non 5.”.

Art. 108

Dans l’article 235, 1°, du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2004, les mots “aux articles 7 à 103” sont remplacés par les mots “aux articles 7 à 103 et 129/1”.

Art. 109

A l’article 243 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l’alinéa 2, les mots “, sous réserve des dérogations suivantes:” sont abrogés, ainsi que les dispositions sous 1° à 3°;

b) l’alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

“Les articles 126 à 129, 145¹, 1° et 4°, 145² à 145³, 145⁷, 145²⁶, § 5, 145³², §§ 2 et 3, 154bis, 157 à 169, et 171 à 178/1 sont également applicables, étant entendu que:

1° de in artikel 145¹, 1°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies slechts in aanmerking worden genomen in de mate dat ze betrekking hebben op in België belastbare beroepsinkomsten die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

2° de in artikel 145¹, 4°, bedoelde betalingen slechts in aanmerking worden genomen wanneer de vennootschap-werkgeefster tijdens het belastbare tijdperk aan de belastingplichtige bezoldigingen heeft betaald of toegekend die voor hem in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

3° voor de toepassing van artikel 154*bis*, enkel het overwerk waarvoor de bezoldigingen in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3, in aanmerking wordt genomen;

4° voor de toepassing van artikel 178/1, de belastingverminderingen worden aangerekend op de overeenkomstig de artikelen 130, 146 tot 154 en 169 bepaalde belasting;

5° voor de toepassing van de artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5, 145³², § 2, 157, 158, 165 en 175, onder totale belasting wordt verstaan de overeenkomstig de artikelen 130, 145¹, 1° et 4°, 145², 145³, 145⁷, § 1, 146 tot 154*bis*, 169, en 171 tot 178/1, bepaalde belasting.”

Art. 110

In artikel 243/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014 en gewijzigd bij de wetten van 10 augustus 2015 en 25 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de bepaling onder 1°*bis* wordt vervangen als volgt:

“1°*bis* de in artikel 145¹, 1°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies slechts in aanmerking worden genomen in de mate dat ze betrekking hebben op in België belastbare beroepsinkomsten die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;”;

b) er worden bepalingen onder 2°*bis* en 2°*ter* ingevoegd, luidende:

“2°*bis* de in artikel 145¹, 4°, bedoelde betalingen slechts in aanmerking worden genomen wanneer de vennootschap-werkgeefster tijdens het belastbare

1° les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, ne sont prises en considération que dans la mesure où elles portent sur des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

2° les paiements visés à l'article 145¹, 4°, ne sont pris en considération que lorsque la société employeur a payé ou attribué au contribuable pendant la période imposable des rémunérations qui constituent pour lui des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

3° pour l'application de l'article 154*bis*, seul le travail supplémentaire dont les rémunérations constituent des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, est pris en considération;

4° pour l'application de l'article 178/1, les réductions d'impôt sont imputées sur l'impôt calculé conformément aux articles 130, 146 à 154 et 169;

5° pour l'application des articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5, 145³², § 2, 157, 158, 165 et 175, il faut entendre par impôt total l'impôt calculé conformément aux articles 130, 145¹, 1° et 4°, 145², 145³, 145⁷, § 1er, 146 à 154*bis*, 169, et 171 à 178/1.”

Art. 110

A l'article 243/1 du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014 et modifié par les lois des 10 août 2015 et 25 décembre 2016, les modifications suivantes sont apportées:

a) le 1°*bis* est remplacé par ce qui suit:

“1°*bis* les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, ne sont prises en considération que dans la mesure où elles portent sur des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;”;

b) un 2°*bis* et un 2°*ter* sont insérés, rédigés comme suit:

“2°*bis* les paiements visés à l'article 145¹, 4°, ne sont pris en considération que lorsque la société employeur a payé ou attribué au contribuable pendant la période

tijdperk aan de belastingplichtige bezoldigingen heeft betaald of toegekend die voor hem in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

2^oter voor de toepassing van de in artikel 154*bis*, bedoelde belastingvermindering enkel het overwerk waarvoor de bezoldigingen in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3, in aanmerking worden genomen;”.

Art. 111

In artikel 244 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) er wordt een bepaling onder 1°*bis* ingevoegd, luidende:

“1°*bis* de in artikel 145¹, 1°, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies slechts in aanmerking worden genomen in de mate dat ze betrekking hebben op in België belastbare beroepsinkomsten die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;”;

b) er worden bepalingen onder 2°*bis* en 2^oter ingevoegd, luidende:

“2°*bis* de in artikel 145¹, 4°, bedoelde betalingen slechts in aanmerking worden genomen wanneer de vennootschap-werkgeefster tijdens het belastbare tijdperk aan de belastingplichtige bezoldigingen heeft betaald of toegekend die voor hem in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3;

2^oter voor de toepassing van de in artikel 154*bis*, bedoelde belastingvermindering enkel het overwerk waarvoor de bezoldigingen in België belastbare beroepsinkomsten vormen die in de aangifte daadwerkelijk worden geregulariseerd overeenkomstig de artikelen 232 en 248, §§ 2 en 3, in aanmerking worden genomen;”.

Art. 112

Artikel 244*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 december 1992 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

imposable des rémunérations qui constituent pour lui des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

2^oter pour l'application de la réduction d'impôt visée à l'article 154*bis*, seul le travail supplémentaire dont les rémunérations constituent des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, est pris en considération;”.

Art. 111

A l'article 244 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) il est inséré un 1°*bis*, rédigé comme suit:

“1°*bis* les cotisations et primes personnelles visées à l'article 145¹, 1°, ne sont prises en considération que dans la mesure où elles portent sur des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3; “;

b) un 2°*bis* et un 2^oter sont insérés, rédigés comme suit:

“2°*bis* les paiements visés à l'article 145¹, 4°, ne sont pris en considération que lorsque la société employeur a payé ou attribué au contribuable pendant la période imposable des rémunérations qui constituent pour lui des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3;

2^oter pour l'application de la réduction d'impôt visée à l'article 154*bis*, seul le travail supplémentaire pour lequel les rémunérations constituent des revenus professionnels imposables en Belgique qui sont effectivement régularisés conformément aux articles 232 et 248, §§ 2 et 3, est pris en considération;”.

Art. 112

L'article 244*bis* du même Code, inséré par la loi du 28 décembre 1992 et modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, est complété d'un alinéa 3, rédigé comme suit:

“Artikel 174/1 is van toepassing op het in het eerste lid vermelde bedrag.”

Art. 113

In artikel 289*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 20 december 1995, vervangen bij de wet van 4 mei 1999 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid, dat het derde lid wordt, een lid ingevoegd luidende:

“Voor de berekening van het belastingkrediet wordt geen rekening gehouden met de vaste activa en de schulden in de mate dat die verband houden met werkzaamheden die inkomsten opbrengen waarvoor artikel 155 of 156 kan worden toegepast.”;

2° paragraaf 2, opgeheven bij de wet van 22 juni 2005, wordt hersteld in de volgende lezing:

“§ 2. Artikel 174/1 is van toepassing op het in paragraaf 1, eerste lid, vermelde bedrag.”

Art. 114

In artikel 289*ter*, § 3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2001 en gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, worden de woorden “van artikel 178, § 3, eerste lid, 2°,” vervangen door de woorden “van de artikelen 174/1 en 178, § 3, eerste lid, 2°,”.

Art. 115

In artikel 289*ter*/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 juni 2011 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de woorden “aan belastingplichtigen” vervangen door de woorden “aan rijksinwoners en niet-inwoners voor wie de belasting overeenkomstig artikel 243/1 of 244 wordt berekend”;

2° in het derde lid worden de woorden “van artikel 178, § 3, eerste lid, 2°,” vervangen door de woorden “van artikel 174/1 en 178, § 3, eerste lid, 2°,”.

“L'article 174/1 est applicable au montant visé à l'alinéa 1er.”

Art. 113

A l'article 289*bis* du même Code, inséré par loi du 20 décembre 1995, remplacé par la loi du 4 mai 1999 et modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, il est inséré entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2, qui devient l'alinéa 3, un alinéa, rédigé comme suit:

“Pour le calcul du crédit d'impôt, il n'est pas tenu compte des immobilisations et des dettes dans la mesure où elles sont affectées à l'exercice d'activités professionnelles productives de revenus auxquels l'article 155 ou 156 peut s'appliquer.”;

2° le paragraphe 2, abrogé par la loi du 22 juin 2005, est rétabli dans la rédaction suivante:

“§ 2. L'article 174/1 est applicable au montant mentionné au paragraphe 1er, alinéa 1er.”

Art. 114

Dans l'article 289*ter*, § 3, du même Code, inséré par la loi du 10 août 2001 et modifié par la loi du 19 décembre 2014, les mots “de l'article 178, § 3, alinéa 1er, 2°,” sont remplacés par les mots “des articles 174/1 et 178, § 3, alinéa 1er, 2°,”.

Art. 115

A l'article 289*ter*/1 du même Code, inséré par la loi du 19 juin 2011 et modifié en dernier lieu par la loi du 10 août 2015, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “aux contribuables” sont remplacés par les mots “aux habitants du Royaume et aux non-résidents pour lesquels l'impôt est calculé conformément à l'article 243/1 ou 244”;

2° dans l'alinéa 3, les mots “de l'article 178, § 3, alinéa 1er, 2°,” sont remplacés par les mots “des articles 174/1 et 178, § 3, alinéa 1er, 2°,”.

Art. 116

Artikel 539, § 3, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014 en gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt aangevuld met een zin, luidende:

“Artikel 174/1 is van toepassing op diezelfde bedragen.”.

Art. 117

De artikelen 103, 104 en 106 tot 116 zijn van toepassing vanaf aanslagjaar 2018.

Artikel 105 is van toepassing op de inkomsten die worden verkregen vanaf 1 januari 2018.

HOOFDSTUK 5

Taks op de beursverrichtingen

Art. 118

In artikel 121 van het Wetboek diverse rechten en taksen laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 december 2014 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, 1°, worden de woorden “0,90 per duizend” vervangen door de woorden “1,20 per duizend”;

2° in paragraaf 1, eerste lid, 2°, worden de woorden “2,70 per duizend” vervangen door de woorden “3,50 per duizend”.

Art. 119

In artikel 122, 1°, van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 29 december 2014, worden de woorden “0,90, 2,70 per duizend” vervangen door de woorden “1,20, 3,50 per duizend”.

Art. 116

L'article 539, § 3, du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014 et modifié par la loi du 19 décembre 2014, est complété d'une phrase, rédigée comme suit:

“L'article 174/1 est applicable à ces mêmes montants.”.

Art. 117

Les articles 103, 104, et 106 à 116 sont applicables à partir de l'exercice d'imposition 2018.

L'article 105 est applicable aux revenus recueillis à partir du 1er janvier 2018.

CHAPITRE 5

Taxe sur les opérations de bourse

Art. 118

Dans l'article 121 du Code des droits et taxes divers, modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° au paragraphe 1er, alinéa 1er, 1°, les mots “0,90 pour mille” sont remplacés par les mots “1,20 pour mille”;

2° au paragraphe 1er, alinéa 1er, 2°, les mots “2,70 pour mille” sont remplacés par les mots “3,50 pour mille”.

Art. 119

Dans l'article 122, 1°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 29 décembre 2014, les mots “0,90, 2,70 pour mille” sont remplacés par les mots “1,20, 3,50 pour mille”.

HOOFDSTUK 6

Accijnzen

Afdeling 1

Wijzigingen van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak

Art. 120

In artikel 3 van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de bepaling onder 2° vervangen als volgt:

“2° Sigaretten:

a) accijns: 40,04 percent van de kleinhandelsprijs;

b) bijzondere accijns: 0,00 percent van de kleinhandelsprijs;”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. Naast de in § 1, 2° en 3°, bepaalde *ad valorem* accijns en *ad valorem* bijzondere accijns worden sigaretten en rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak die hier te lande tot verbruik werden uitgeslagen, onderworpen aan een specifieke accijns en een specifieke bijzondere accijns, die als volgt zijn vastgesteld:

a) voor sigaretten:

— accijns: 6,8914 euro per 1 000 stuks;

— bijzondere accijns: 57,7077 euro per 1 000 stuks;

b) voor rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak:

— accijns: 0,0000 euro per kilogram;

— bijzondere accijns: 42,3465 euro per kilogram.”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen als volgt:

“§ 3. Voor de sigaretten mag het totaal van de accijnzen en van de bijzondere accijnzen, geheven

CHAPITRE 6

Accises

Section 1^e

Modifications de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés

Art. 120

Dans l'article 3 de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, le 2° est remplacé par ce qui suit:

“2° Cigarettes:

a) droit d'accise: 40,04 pour cent du prix de vente au détail;

b) droit d'accise spécial: 0,00 pour cent du prix de vente au détail;”;

2° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Outre le droit d'accise *ad valorem* et le droit d'accise spécial *ad valorem* prévus au § 1er, 2° et 3°, les cigarettes ainsi que le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et autres tabacs à fumer, mis à la consommation dans le pays sont soumis à un droit d'accise spécifique et à un droit d'accise spécial spécifique fixés comme suit:

a) pour les cigarettes:

— droit d'accise: 6,8914 euros par 1 000 pièces;

— droit d'accise spécial: 57,7077 euros par 1 000 pièces;

b) pour le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et les autres tabacs à fumer:

— droit d'accise: 0,0000 euro par kilogramme;

— droit d'accise spécial: 42,3465 euros par kilogramme.”;

3° le paragraphe 3 est remplacé par ce qui suit:

“§ 3. Pour les cigarettes, le total des droits d'accise et des droits d'accise spéciaux perçus conformément aux

overeenkomstig § 1, 2°, en § 2, a), in geen geval minder bedragen dan honderd percent van het totaal van deze accijnzen van toepassing op de gewogen gemiddelde prijs.”;

4° paragraaf 4, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

“§ 4. Voor de rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak mag het totaal van de accijnzen en van de bijzondere accijnzen, geheven overeenkomstig § 1, 3°, en § 2, b), in geen geval minder bedragen dan honderd percent van het totaal van deze accijnzen van toepassing op de gewogen gemiddelde prijs.”.

Art. 121

In artikel 3 van de wet van 3 april 1997 betreffende het fiscaal stelsel van gefabriceerde tabak, laatstelijk gewijzigd bij artikel 120 van deze wet, wordt paragraaf 2 vervangen als volgt:

“§ 2. Naast de in § 1, 2° en 3°, bepaalde *ad valorem* accijns en *ad valorem* bijzondere accijns worden sigaretten en rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak die hier te lande tot verbruik werden uitgeslagen, onderworpen aan een specifieke accijns en een specifieke bijzondere accijns, die als volgt zijn vastgesteld:

a) voor sigaretten:

- accijns: 6,8914 euro per 1 000 stuks;
- bijzondere accijns: 59,5777 euro per 1 000 stuks;

b) voor rooktabak van fijne snede voor het rollen van sigaretten en andere soorten rooktabak:

- accijns: 0,0000 euro per kilogram;
- bijzondere accijns: 48,3083 euro per kilogram.”.

§ 1er, 2°, et § 2, a), ne peut en aucun cas être inférieur à cent pourcent du total de ces accises appliquées au prix moyen pondéré.”;

4° le paragraphe 4, alinéa 1er, est remplacé par ce qui suit:

“§ 4. Pour le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et les autres tabacs à fumer, le total des droits d'accise et des droits d'accise spéciaux perçus conformément aux § 1er, 3°, et § 2, b), ne peut en aucun cas être inférieur à cent pourcent du total de ces accises appliquées au prix moyen pondéré.”.

Art. 121

Dans l'article 3 de la loi du 3 avril 1997 relative au régime fiscal des tabacs manufacturés, modifié en dernier lieu par l'article 120 de la présente loi, le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Outre le droit d'accise *ad valorem* et le droit d'accise spécial *ad valorem* prévus au § 1er, 2° et 3°, les cigarettes ainsi que le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et autres tabacs à fumer, mis à la consommation dans le pays sont soumis à un droit d'accise spécifique et à un droit d'accise spécial spécifique fixés comme suit:

a) pour les cigarettes:

- droit d'accise: 6,8914 euros par 1 000 pièces;
- droit d'accise spécial: 59,5777 euros par 1 000 pièces;

b) pour le tabac à fumer fine coupe destiné à rouler les cigarettes et les autres tabacs à fumer:

- droit d'accise: 0,0000 euro par kilogramme;
- droit d'accise spécial: 48,3083 euros par kilogramme.”.

Afdeling 2

Wijzigingen van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht

Art. 122

Artikel 118 van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht, wordt opgeheven.

Art. 123

Artikel 119 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 124

Artikel 120 van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 125

In artikel 121 van dezelfde wet, worden het derde tot vijfde lid opgeheven.

Afdeling 3

Wijzigingen van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie

Art. 126

Artikel 7 van de wet van 21 december 2009 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken en koffie, gewijzigd bij de wet van 18 december 2015, wordt vervangen als volgt:

“Art. 7. Onverminderd artikel 8 wordt verstaan onder alcoholvrije dranken:

a) water, natuurlijk of kunstmatig mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, noch gearomatiseerd alsmede kunstjys van de GN-code 2201;

b) water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, al dan niet gearomatiseerd, alsmede andere alcoholvrije dranken van de GN-code 2202, met uitzondering van dranken op basis van melk, van soja of van rijst;

Section 2

Modifications de la loi du 26 décembre 2015 relative aux mesures concernant le renforcement de la création d'emplois et du pouvoir d'achat

Art. 122

L'article 118 de la loi du 26 décembre 2015 relative aux mesures concernant le renforcement de la création d'emplois et du pouvoir d'achat, est abrogé.

Art. 123

L'article 119 de la même loi est abrogé.

Art. 124

L'article 120 de la même loi est abrogé.

Art. 125

Dans l'article 121 de la même loi, les alinéas 3 à 5 sont abrogés.

Section 3

Modifications de la loi du 21 décembre 2009 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café

Art. 126

L'article 7 de la loi du 21 décembre 2009 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées et du café, modifié par la loi du 18 décembre 2015, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 7. Sans préjudice de l'article 8, on entend par boissons non alcoolisées:

a) les eaux, y compris les eaux minérales naturelles ou artificielles et les eaux gazéifiées, non additionnées de sucre ou d'autres édulcorants ni aromatisées ainsi que la glace relevant du code NC 2201;

b) les eaux, y compris les eaux minérales et les eaux gazéifiées, additionnées de sucre ou d'autres édulcorants, aromatisées ou non, et les autres boissons non alcooliques relevant du code NC 2202, à l'exception des boissons à base de lait, de soja ou de riz;

c) gearomatiseerd water, mineraalwater en spuitwater daaronder begrepen, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen, van de GN-code 2202;

d) bieren zoals gedefinieerd in artikel 4 van de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken, waarvan het alcohol-volumegehalte niet meer bedraagt dan 0,5 % vol.;

e) wijn van de GN-codes 2204 en 2205 waarvan het alcoholvolumegehalte niet meer bedraagt dan 1,2 % vol.;

f) andere gegiste dranken van de GN-codes 2204 en 2205, alsmede die van de GN-code 2206, waarvan het alcohol-volumegehalte niet meer bedraagt dan 1,2 % vol.;

g) de dranken van de GN-code 2208 waarvan het alcoholvolumegehalte niet meer bedraagt dan 1,2 % vol.;

h) ongegiste vruchtensappen en ongegiste groentesappen, zonder toegevoegde alcohol, met of zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen van de GN-code 2009;

i) elke substantie in om het even welke vorm, die kennelijk bestemd is voor de vervaardiging van de in b) vermelde alcoholvrije dranken, hetzij in kleinhandelsverpakking, hetzij in een verpakking die bestemd is voor de vervaardiging van dergelijke voor gebruik gereede alcoholvrije dranken;

j) elke substantie in om het even welke vorm, die kennelijk bestemd is voor de vervaardiging van de in c) vermelde alcoholvrije dranken, hetzij in kleinhandelsverpakking, hetzij in een verpakking die bestemd is voor de vervaardiging van dergelijke voor gebruik gereede alcoholvrije dranken.”.

Art. 127

Artikel 13 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 26 december 2015, wordt vervangen als volgt:

“Art. 13. § 1. Bij de uitslag tot verbruik hier te lande worden alcoholvrije dranken onderworpen aan een als volgt vastgesteld accijnstarief:

a) de in artikel 7, a), bedoelde producten: 0 euro per hectoliter;

b) de in artikel 7, b), bedoelde producten: 11,9233 euro per hectoliter;

c) les eaux aromatisées, y compris les eaux minérales et les eaux gazéifiées, non additionnées de sucre ou d'autres édulcorants, relevant du code NC 2202;

d) les bières, telles que définies à l'article 4 de la loi du 7 janvier 1998 concernant la structure et les taux des droits d'accise sur l'alcool et les boissons alcoolisées, dont le titre alcoométrique n'excède pas 0,5 p. c. vol.;

e) les vins relevant des codes NC 2204 et 2205 dont le titre alcoométrique n'excède pas 1,2 p. c. vol.;

f) les autres boissons fermentées relevant des codes NC 2204 et 2205 ainsi que celles relevant du code NC 2206, dont le titre alcoométrique n'excède pas 1,2 p. c. vol.;

g) les boissons relevant du code NC 2208 dont le titre alcoométrique n'excède pas 1,2 p. c. vol.;

h) les jus de fruits ou de légumes, non fermentés, sans addition d'alcool, avec ou sans addition de sucre ou d'autres édulcorants relevant du code NC 2009;

i) toutes substances sous quelque forme que ce soit, manifestement destinées à la confection de boissons non alcoolisées visées sous b), conditionnées soit en emballage de vente au détail soit en emballage destiné à la confection de telles boissons prêtes à l'emploi;

j) toutes substances sous quelque forme que ce soit, manifestement destinées à la confection de boissons non alcoolisées visées sous c), conditionnées soit en emballage de vente au détail soit en emballage destiné à la confection de telles boissons prêtes à l'emploi.”.

Art. 127

L'article 13 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 26 décembre 2015, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 13. § 1er. Lorsqu'elles sont mises à la consommation dans le pays, les boissons non alcoolisées sont soumises à un droit d'accise fixé comme suit:

a) les produits visés à l'article 7, a): 0 euro par hectolitre;

b) les produits visés à l'article 7, b): 11,9233 euros par hectolitre;

c) de in artikel 7, c), bedoelde producten: 6,8133 euro per hectoliter;

d) de in artikel 7, d), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

e) de in artikel 7, e), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

f) de in artikel 7, f), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

g) de in artikel 7, g), bedoelde producten: 3,7519 euro per hectoliter;

h) de in artikel 7, h), bedoelde producten: 0 euro per hectoliter;

i) de in artikel 7, i), bedoelde substanties:

— aangeboden onder vloeibare vorm: 71,5405 euro per hectoliter;

— aangeboden onder poeder- of korrelvorm of onder een andere vaste vorm: 119,2343 euro per 100 kg nettogewicht.

j) de in artikel 7, j) bedoelde substanties:

— aangeboden onder vloeibare vorm: 40,8803 euro per hectoliter;

— aangeboden onder poeder- of korrelvorm of onder een andere vaste vorm: 68,1339 euro per 100 kg nettogewicht.

§ 2. Het volume van de dranken en vloeibare substanties te belasten met de bij paragraaf 1, a) tot en met i), eerste streepje en j), eerste streepje, vastgestelde accijnzen wordt uitgedrukt in hectoliter en in liter, waarbij delen van een liter worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten volume kleiner is dan een liter, worden de delen van een deciliter verwaarloosd.

§ 3. Het gewicht van de substanties aangeboden onder poeder- of korrelvorm of onder een andere vaste vorm te belasten met de bij paragraaf 1, i), tweede streepje en 1, j) tweede streepje, vastgestelde accijnzen wordt uitgedrukt in kilogram, waarbij delen van een kilogram worden verwaarloosd. Wanneer het te belasten gewicht kleiner is dan een kilogram, worden de delen van een hectogram verwaarloosd.”

c) les produits visés à l'article 7, c): 6,8133 euros par hectolitre;

d) les produits visés à l'article 7, d): 3,7519 euros par hectolitre;

e) les produits visés à l'article 7, e): 3,7519 euros par hectolitre;

f) les produits visés à l'article 7, f): 3,7519 euros par hectolitre;

g) les produits visés à l'article 7, g): 3,7519 euros par hectolitre;

h) les produits visés à l'article 7, h): 0 euro par hectolitre;

i) les substances visées à l'article 7, i):

— présentées sous forme liquide: 71,5405 euros par hectolitre;

— présentées sous forme de poudre, granulés ou sous une autre forme solide: 119,2343 euros par 100 kilogrammes net.

j) les substances visées à l'article 7, j):

— présentées sous forme liquide: 40,8803 euros par hectolitre;

— présentées sous forme de poudre, granulés ou sous une autre forme solide: 68,1339 euros par 100 kilogrammes net.

§ 2. Le volume des boissons et substances liquides passibles de l'accise fixée par le paragraphe 1er, a) à i), premier tiret et j), premier tiret, est exprimé en hectolitres et litres, les fractions de litre étant négligées. Lorsque le volume à imposer est inférieur au litre, les fractions de décilitre sont négligées.

§ 3. Le poids des substances présentées sous forme de poudre, granulés ou sous une autre forme solide passibles de l'accise fixée par le paragraphe 1er, i), deuxième tiret et j), deuxième tiret, est exprimé en kilogrammes, les fractions de kilogramme étant négligées. Lorsque le poids à imposer est inférieur au kilogramme, les fractions d'hectogramme sont négligées.”

Afdeling 4*Wijzigingen van de programmawet van 27 december 2004***Art. 128**

In artikel 419 van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder a), wordt vervangen door:

“a) gelode benzine van de GN-codes 2710 11 31, 2710 11 51 en 2710 11 59:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 393,7887 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

2° de bepaling onder b), wordt vervangen door:

“b) ongelode benzine van de GN-code 2710 11 49:

i) met een hoog zwavelgehalte en/of aromatische verbindingen:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 356,4177 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

ii) met een laag zwavelgehalte en aromatische verbindingen:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 340,7080 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

3° de bepaling onder c), wordt vervangen door:

“c) ongelode benzine van de GN-codes 2710 11 41 en 2710 11 45:

Section 4*Modifications de la loi-programme du 27 décembre 2004***Art. 128**

Dans l'article 419 de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le a) est remplacé par:

“a) essence au plomb des codes NC 2710 11 31, 2710 11 51 et 2710 11 59:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 393,7887 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

2° le b) est remplacé par:

“b) essence sans plomb du code NC 2710 11 49:

i) à haute teneur en soufre et/ou en aromatiques:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 356,4177 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;

ii) à faible teneur en soufre et aromatiques:

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 340,7080 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

3° le c) est remplacé par:

“c) essence sans plomb des codes NC 2710 11 41 et 2710 11 45:

— accijns: 245,4146 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 340,7080 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 28,6317 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

4° de bepaling onder e), i), wordt vervangen door:

“e) gasolie van de GN-codes 2710 19 41, 2710 19 45 en 2710 19 49 met een zwavelgehalte van meer dan 10 mg/kg:

i) gebruikt als motorbrandstof:

— accijns: 198,3148 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 340,9734 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 14,8736 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”;

5° de bepaling onder f), i), wordt vervangen door:

“f) gasolie van de GN-code 2710 19 41 met een zwavelgehalte van niet meer dan 10 mg/kg:

i) gebruikt als motorbrandstof:

— accijns: 198,3148 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijzondere accijns: 325,2638 euro per 1 000 liter bij 15 °C;

— bijdrage op de energie: 14,8736 euro per 1 000 liter bij 15 °C;”.

Art. 129

In artikel 420, § 3, 1°, van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “54,5197 euro per 1 000 liter bij 15 °C” vervangen door de woorden “61,7064 euro per 1 000 liter bij 15 °C”.

Art. 130

In artikel 420, § 3, 2°, iii) van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de

— droit d'accise: 245,4146 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 340,7080 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 28,6317 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

4° le e), i), est remplacé par:

“e) gasoil relevant des codes NC 2710 19 41, 2710 19 45 et 2710 19 49 d'une teneur en poids de soufre excédant 10 mg/kg:

i) utilisé comme carburant:

— droit d'accise: 198,3148 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 340,9734 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 14,8736 euros par 1 000 litres à 15 °C;”;

5° le f), i), est remplacé par:

“f) gasoil relevant du code NC 2710 19 41 d'une teneur en poids de soufre n'excédant pas 10 mg/kg:

i) utilisé comme carburant:

— droit d'accise: 198,3148 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— droit d'accise spécial: 325,2638 euros par 1 000 litres à 15 °C;

— cotisation sur l'énergie: 14,8736 euros par 1 000 litres à 15 °C;”.

Art. 129

Dans l'article 420, § 3, 1°, de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “54,5197 euros par 1 000 litres à 15 °C” sont remplacés par les mots “61,7064 euros par 1 000 litres à 15 °C”.

Art. 130

Dans l'article 420, § 3, 2°, iii), de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la

programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “48,65 euro per 1 000 liter bij 15 °C” vervangen door de woorden “55,70 euro per 1 000 liter bij 15 °C”.

Art. 131

In artikel 420, § 3, 2°, iv), van de programmawet van 27 december 2004, laatstelijk gewijzigd bij de programmawet van 1 juli 2016, worden de woorden “3,09 keer” vervangen door de woorden “2,43 keer”.

Afdeling 5

Inwerkingtreding

Art. 132

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 januari 2018, met uitzondering van artikel 121, dat in werking treedt op 1 januari 2019 en van afdeling 2 die in werking treedt op 31 december 2017.

TITEL 5

Strijd tegen de fiscale fraude en diverse bepalingen inzake invordering

HOOFDSTUK 1

Strijd tegen de fiscale fraude

Enige afdeling

Wijzigingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 133

In titel VII, hoofdstuk III, afdeling IV, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt een artikel 333/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 333/3. Onverminderd de toepassing van artikel 333, kan de administratie, inzake roerende voorheffing, binnen de aanslagtermijn van artikel 358, § 2, de in dit hoofdstuk bedoelde onderzoeken verrichten voor de in artikel 358, § 1, 1°, vermelde jaren.”

Art. 134

In artikel 337 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “48,65 euros par 1 000 litres à 15 °C” sont remplacés par les mots “55,70 euros par 1 000 litres à 15 °C”.

Art. 131

Dans l'article 420, § 3, 2°, iv), de la loi-programme du 27 décembre 2004, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 1er juillet 2016, les mots “3,09 fois” sont remplacés par les mots “2,43 fois”.

Section 5

Entrée en vigueur

Art. 132

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er janvier 2018, à l'exception de l'article 121 qui entre en vigueur le 1er janvier 2019 et de la section 2 qui entre en vigueur le 31 décembre 2017.

TITRE 5

Lutte contre la fraude fiscale et dispositions diverses en matière de recouvrement

CHAPITRE 1ER

Lutte contre la fraude fiscale

Section Unique

Modifications du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 133

Dans le titre VII, chapitre III, section IV du Code des impôts sur les revenus 1992, il est inséré un article 333/3 rédigé comme suit:

“Art. 333/3. Sans préjudice de l'application de l'article 333, en matière de précompte mobilier l'administration peut procéder aux investigations visées au présent chapitre dans le délai d'imposition de l'article 358, § 2, pour les années mentionnées dans l'article 358, § 1er, 1°.”

Art. 134

Dans l'article 337 du même Code, modifié par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° tussen het tweede en derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“De ambtenaren van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen, oefenen hun ambt uit wanneer zij tijdens een fiscale controle teneinde de correcte vestiging van de belasting te verzekeren, een beroep doen op de specifieke kennis en de ervaring van de personeelsleden van het Federaal Agentschap van de Schuld, zoals opgericht bij de Wet van 25 oktober 2016 houdende de oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld en opheffing van het Rentefonds.”;

2° wordt in het vroegere vierde lid, dat het vijfde lid wordt, de woorden “en het derde” ingevoegd tussen de woorden “het tweede” en het woord “lid”;

3° in het vroegere vijfde lid, dat het zesde lid wordt, wordt het woord “vierde” vervangen door het woord “vijfde”.

HOOFDSTUK 2

Wijziging van de domaniale wet van 22 december 1949

Art. 135

Artikel 4 van de domaniale wet van 22 december 1949, vervangen bij de wet van 1 juli 2016, wordt vervangen als volgt:

“Art. 4. § 1. Een aanmaning tot betaling, die een uitreksel bevat uit het bijzonder kohier of uit de administratieve uitvoerbare titel met vermelding van de datum van uitvoerbaarverklaring van dit bijzonder kohier of van deze administratieve uitvoerbare titel, of die een afschrift van de uitgifte van de rechterlijke beslissing bevat, wordt aan de schuldenaar verzonden. De aanmaning tot betaling heeft uitwerking vanaf de derde werkdag volgend op haar verzending.

Indien de schuldenaar geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft, wordt deze aanmaning tot betaling verstuurd naar de procureur des Konings te Brussel.

§ 2. De niet-fiscale schuldvordering kan niet worden ingevorderd door middelen van tenuitvoerlegging dan na het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling bedoeld in paragraaf 1, behalve indien de rechten van de Schatkist in het gedrang komen, in welk geval zij kan worden ingevorderd door middelen van tenuitvoerlegging te rekenen vanaf deze uitwerkingsdatum.

1° entre l’alinéa 2 et l’alinéa 3, il est inséré un alinéa rédigé comme suit:

“Les fonctionnaires de l’administration en charge de l’établissement des impôts sur les revenus, restent dans l’exercice de leurs fonctions lorsqu’ils font appel, durant un contrôle fiscal afin d’assurer un établissement correct de l’impôt, aux connaissances spécifiques et à l’expérience des membres du personnel de l’Agence Fédérale de la Dette telle que prévue par la loi du 25 octobre 2016 portant création de l’Agence fédérale de la Dette et suppression du Fonds des Rentes.”;

2° dans l’alinéa 4 ancien, devenant l’alinéa 5, les mots “et 3” sont insérés entre les mots “alinéa 2” et le mot “sont”;

3° dans l’alinéa 5 ancien, devenant l’alinéa 6, les mots “alinéa 4” sont remplacés par les mots “alinéa 5”.

CHAPITRE 2

Modifications de la loi domaniale du 22 décembre 1949

Art. 135

L’article 4 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, remplacé par la loi du 1er juillet 2016, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 4. § 1er. Une sommation de payer contenant un extrait du rôle spécial ou du titre exécutoire administratif mentionnant la date d’exécutoire de ce rôle spécial ou de ce titre exécutoire administratif, ou une copie de l’expédition de la décision judiciaire, est adressée au débiteur. La sommation de payer a effet à compter du troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi.

Lorsque le débiteur n’a pas de domicile connu en Belgique ou à l’étranger, cette sommation de payer est adressée au procureur du Roi à Bruxelles.

§ 2. La créance non fiscale ne peut être recouvrée par voies d’exécution qu’à l’expiration d’un délai d’un mois à compter de la date d’effet de la sommation de payer visée au paragraphe 1er, sauf si les droits du Trésor sont en péril, auquel cas elle peut être recouvrée par voie d’exécution à compter de cette date d’effet.

§ 3. Deze aanmaning tot betaling geldt als ingebrekestelling en doet, vanaf haar uitwerkingsdatum, de moratoire interesten lopen, verschuldigd aan de wettelijke rentevoet in fiscale zaken.

Wanneer een specifieke wettelijke of reglementaire bepaling of de in kracht van gewijsde getreden rechterlijke beslissing houdende veroordeling tot betaling van de niet-fiscale schuldvordering de moratoire interesten eerder doet lopen, komen de moratoire interesten bedoeld in het eerste lid voor de toekomst in de plaats daarvan te rekenen vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling.

De moratoire interesten bedoeld in het eerste lid worden per kalendermaand berekend op het nog verschuldigde bedrag van de niet-fiscale schuldvordering in hoofdsom, afgerond op het lagere veelvoud van 10 euro; de maand waarin de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling valt, wordt niet meegerekend, doch de maand waarin de betaling plaatsvindt, wordt voor een gehele maand geteld. De interesten van een maand worden niet aangerekend wanneer zij geen 5 euro bedragen.”

Art. 136

In artikel 5, § 3, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2016, wordt het derde lid vervangen als volgt:

“De niet-fiscale schuldvordering kan evenwel slechts lastens de medeschuldenaars worden ingevorderd door middelen van tenuitvoerlegging:

1° wanneer hen een aanmaning tot betaling werd verstuurd, die een uittreksel bevat uit het bijzonder kohier of uit de administratieve uitvoerbare titel met vermelding van de datum van uitvoerbaarverklaring van dit bijzonder kohier of van deze administratieve uitvoerbare titel. De aanmaning tot betaling heeft uitwerking vanaf de derde werkdag volgend op haar verzending.

Indien de schuldenaar geen gekende woonplaats in België of in het buitenland heeft, wordt deze aanmaning tot betaling verstuurd naar de procureur des Konings te Brussel.

2° na het verstrijken van een termijn van een maand vanaf de uitwerkingsdatum van de aanmaning tot betaling bedoeld in 1°, behalve indien de rechten van de Schatkist in het gedrang komen.”

§ 3. Cette sommation de payer vaut mise en demeure et fait courir, à compter de sa date d'effet, les intérêts moratoires dus au taux d'intérêt légal en matière fiscale.

Lorsqu'une disposition légale ou réglementaire particulière ou la décision judiciaire coulée en force de chose jugée portant condamnation au paiement de la créance non fiscale fait courir antérieurement des intérêts moratoires, les intérêts moratoires visés à l'alinéa 1er se substituent pour l'avenir à ceux-ci à compter de la date d'effet de la sommation de payer.

Les intérêts moratoires visés à l'alinéa 1er sont calculés par mois civil sur le montant restant dû de la créance non fiscale en principal, arrondi au multiple inférieur le plus proche de 10 euros; le mois de la date d'effet de la sommation de payer est négligé, mais le mois au cours duquel a lieu le paiement est compté pour un mois entier. Les intérêts d'un mois ne sont réclamés que s'ils atteignent 5 euros.”

Art. 136

Dans l'article 5, § 3, de la même loi, inséré par la loi du 1er juillet 2016, l'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

“La créance non fiscale ne peut toutefois être recouvrée par voies d'exécution à charge des codébiteurs que:

1° si une sommation de payer contenant un extrait du rôle spécial ou du titre exécutoire administratif mentionnant la date d'exécutoire de ce rôle spécial ou de ce titre exécutoire administratif leur est adressée. La sommation de payer a effet à compter du troisième jour ouvrable qui suit la date de son envoi.

Lorsque le codébiteur n'a pas de domicile connu en Belgique ou à l'étranger, cette sommation de payer est adressée au procureur du Roi à Bruxelles.

2° à l'expiration d'un délai d'un mois à compter de la date d'effet de la sommation de payer visée au 1°, sauf si les droits du Trésor sont en péril.”

Art. 137

In artikel 9, paragraaf 2, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 1 juli 2016, worden de woorden “de kennisgeving” vervangen door de woorden “de uitwerkingsdatum”.

HOOFDSTUK 3

Centralisatie van de betalingen van bepaalde fiscale en niet-fiscale schulden

Afdeling 1

De betalingen op de financiële rekening “Inning en Invordering” van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen

Art. 138

§ 1. In afwijking van de aanrekeningregels die bepaald zijn in de fiscale wetboeken en de uitvoeringsbesluiten ervan, mag een persoon, wanneer hij verschillende fiscale en niet-fiscale schulden verschuldigd is waarvan de betaling moet gebeuren op de financiële rekening “Inning en Invordering” van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen, meedelen welke schuld hij wil aanzuiveren ofwel bij elke betaling die hij verricht via het elektronische platform van de Federale Overheidsdienst Financiën, ofwel wanneer hij het voorafgaand aan zijn betaling aanvraagt bij de daartoe door de Koning aangewezen dienst.

De aanrekening van de betaling op elk van de schulden die de persoon overeenkomstig het eerste lid wenst te vereffenen, wordt niettegenstaande elke andersluidende mededeling van deze persoon en onverminderd de toepassing van artikel 23 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, in de onderstaande volgorde uitgevoerd:

- 1° op de door de Federale Overheidsdienst Financiën gemaakte kosten van alle aard;
- 2° op de nalatigheidsinteressen;
- 3° op de verhogingen en de fiscale of administratieve geldboeten;
- 4° op de nog verschuldigde schuld in hoofdsom.

Art. 137

Dans l'article 9, paragraphe 2, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 1er juillet 2016, les mots “de la notification” sont remplacés par les mots “de la date d'effet”.

CHAPITRE 3

Centralisation des paiements de certaines dettes fiscales et non fiscales

Section 1re

Des paiements au compte financier de “Perception et Recouvrement” de l'administration du Service public fédéral Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances fiscales et non fiscales

Art. 138

§ 1er. Par dérogation aux règles d'imputation prévues par les codes fiscaux et leurs arrêtés d'exécution, lorsqu'une personne est redevable de différentes dettes fiscales et non fiscales dont le paiement doit être effectué au compte financier de “Perception et Recouvrement” de l'administration du Service public fédéral Finances en charge de la perception et du recouvrement des créances fiscales et non fiscales, cette personne peut indiquer ce qu'elle entend apurer soit lors de chaque paiement qu'elle effectue par l'intermédiaire de la plate-forme électronique mise à sa disposition par le Service public fédéral Finances, soit lorsqu'elle le demande préalablement à son paiement auprès du service désigné à cette fin par le Roi.

En ce qui concerne chacune des dettes que la personne a indiqué vouloir acquitter conformément à l'alinéa 1er, l'imputation est effectuée, nonobstant toute indication contraire de cette personne et sans préjudice de l'application de l'article 23 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, selon l'ordre suivant:

- 1° sur les frais de toute nature exposés par le Service public fédéral Finances;
- 2° sur les intérêts de retard;
- 3° sur les accroissements et les amendes fiscales ou administratives;
- 4° sur la dette en principal restant due.

§ 2. Bij gebrek aan deze mededeling, worden de betalingen die om welke reden dan ook worden verricht op de financiële rekening bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, en die op naam van die persoon geregistreerd zijn, naar keuze van de bevoegde ambtenaar aangerekend, onder voorbehoud:

a) dat, onverminderd de toepassing van artikel 23, 1° en 2°, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, de betalingen bij voorrang worden aangerekend op de door de Federale Overheidsdienst Financiën gemaakte kosten van alle aard, ongeacht de schulden waarop ze betrekking hebben;

b) dat, onverminderd de toepassing van a) en van artikel 23, 3° tot 6°, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, de aanrekening van de betaling op elk van de schulden die de bevoegde ambtenaar wil aanzuiveren, in de volgende volgorde wordt uitgevoerd: eerst op de nalatigheidsinteressen, vervolgens op de verhogingen en de fiscale of administratieve geldboeten en ten slotte op de nog verschuldigde schuld in hoofdsom.

§ 3. De financiële rekening “Inning en Invordering” bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, wordt vastgelegd door de Koning.

Afdeling 2

Wijziging van het Wetboek diverse rechten en taken, van de domaniale wet van 22 december 1949 en van de Programmawet (II) van 27 december 2006

Art. 139

Artikel 203¹ van het Wetboek diverse rechten en taken, vervangen bij de wet van 19 december 2006, wordt vervangen als volgt:

“Art. 203¹. De Koning bepaalt de wijze van betaling van de diverse rechten en taken.”.

Art. 140

Artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949, vervangen bij de programmawet van 1 juli 2016, wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

“§ 3. De Koning bepaalt de wijze van betaling van de niet-fiscale schuldvorderingen.”.

§ 2. A défaut de cette indication, les paiements effectués, à quelque titre que ce soit, au compte financier visé au paragraphe 1er, alinéa 1er, et qui sont enregistrés au nom de cette personne, sont imputés au choix du fonctionnaire compétent, sous réserve:

a) que, sans préjudice de l'application de l'article 23, 1° et 2°, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, les paiements sont imputés par priorité sur les frais de toute nature exposés par le Service public fédéral Finances, quelles que soient les dettes auxquelles ils se rapportent;

b) que, sans préjudice de l'application du a) et de l'article 23, 3° à 6°, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, l'imputation est effectuée, en ce qui concerne chacune des dettes que le fonctionnaire compétent entend apurer, selon l'ordre suivant: d'abord sur les intérêts de retard, ensuite sur les accroissements et les amendes fiscales ou administratives, et enfin sur la dette en principal restant due.

§ 3. Le compte financier de “Perception et Recouvrement” visé au paragraphe 1er, alinéa 1er, est fixé par le Roi.

Section 2

Modification du Code des droits et taxes divers, de la loi domaniale du 22 décembre 1949 et de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006

Art. 139

L'article 203¹ du Code des droits et taxes divers, remplacé par la loi du 19 décembre 2006, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 203¹. Le Roi détermine les modalités de paiement des droits et taxes divers.”.

Art. 140

L'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, remplacé par la loi-programme du 1er juillet 2016, est complété par un paragraphe 3 rédigé comme suit:

“§ 3. Le Roi détermine les modalités de paiement des créances non fiscales.”.

Art. 141

In artikel 6 van de Programmawet (II) van 27 december 2006, gewijzigd door de wet van 8 juni 2008 houdende diverse bepalingen (II), wordt het tweede lid vervangen als volgt:

“Behalve voor wat de betalings- en inningsprocedure betreft, worden de besluiten die genomen worden in toepassing van het vorig lid bij wet bekrachtigd binnen vierentwintig maanden volgend op de datum van hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.”.

Afdeling 3

Uitbreiding van artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004

Art. 142

Artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004, vervangen door de wet van 20 december 2016, wordt vervangen als volgt:

“Art. 334. § 1. Elke som die aan een persoon moet worden teruggegeven of betaald door de Federale Overheidsdienst Financiën, door de Rijksdienst voor sociale zekerheid of door een andere federale overheidsdienst of staatsorganisme, kan zonder formaliteit en naar keuze van de bevoegde ambtenaar, onverminderd de toepassing van paragraaf 6, worden aangewend ter betaling van de door deze persoon verschuldigde sommen waarvan de inning en de invordering, door of krachtens een bepaling met kracht van wet, worden verzekerd door de Federale Overheidsdienst Financiën of door de Rijksdienst voor sociale zekerheid.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde aanwending zonder formaliteit omvat elke terug te geven of te betalen som, ongeacht de aard:

1° hetzij in het kader van de toepassing van de belastingwetten die onder de bevoegdheid van de Federale Overheidsdienst Financiën vallen, of van wetten, al dan niet belastingwetten, waarbij de inning en de invordering verzekerd worden door die Federale Overheidsdienst;

2° hetzij in het kader van de toepassing van wetten op de sociale zekerheid die onder de bevoegdheid vallen van de Rijksdienst voor sociale zekerheid of waarbij de inning en de invordering verzekerd worden door deze instelling;

Art. 141

Dans l'article 6 de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006, modifié par la loi du 8 juin 2008 portant des dispositions diverses (II), l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Sauf en ce qui concerne la procédure de paiement et de recouvrement, les arrêtés pris en application de l'alinéa qui précède sont confirmés par la loi dans les vingt-quatre mois qui suivent la date de leur publication au *Moniteur belge*.”.

Section 3

L'extension de l'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004

Art. 142

L'article 334 de la loi-programme du 27 décembre 2004, remplacé par la loi du 20 décembre 2016, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 334. § 1er. Toute somme à restituer ou à payer à une personne par le Service public fédéral Finances, par l'Office national de sécurité sociale ou par un autre Service public fédéral ou organisme d'État, peut être affectée sans formalités et au choix du fonctionnaire compétent, sans préjudice de l'application du paragraphe 6, au paiement des sommes dues par cette personne dont la perception et le recouvrement sont assurés par le Service public fédéral Finances ou par l'Office national de sécurité sociale, par ou en vertu d'une disposition ayant force de loi.

§ 2. L'affectation sans formalités visée au paragraphe 1er concerne toute somme, quelle qu'en soit la nature, à restituer ou à payer:

1° soit dans le cadre de l'application des lois d'impôts qui relèvent de la compétence du Service public fédéral Finances, ou des lois, d'impôts ou non, pour lesquelles la perception et le recouvrement sont assurés par ce Service public fédéral;

2° soit dans le cadre de l'application des lois de sécurité sociale qui relèvent de la compétence de l'Office national de sécurité sociale ou pour lesquelles la perception et le recouvrement sont assurés par cette institution;

3° hetzij in het kader van de toepassing van wetten die onder de bevoegdheid vallen van een andere Federale Overheidsdienst of staatsorganisme;

4° hetzij krachtens de bepalingen van het burgerlijk recht met betrekking tot de onverschuldigde betaling;

5° hetzij krachtens een uitvoerbare rechterlijke beslissing uitgesproken in het kader van rechtsvorderingen die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de toepassing van voorgaande wetten.

§ 3. In afwijking van paragraaf 2, is de in paragraaf 1 bedoelde aanwending zonder formaliteit echter uitgesloten wanneer het gaat om sommen die moeten worden teruggegeven of betaald:

1° hetzij in toepassing van een overeenkomst met een Federale Overheidsdienst of met een staatsorganisme;

2° hetzij in toepassing van het statuut van het personeel van de Federale Overheidsdiensten of dat van staatsorganismen;

3° hetzij die van eenzelfde aard zijn als de sommen bedoeld in de artikelen 1409, 1409*bis* en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 4. De in paragraaf 1 bedoelde aanwending zonder formaliteit wordt beperkt tot het niet-betwiste gedeelte van de schuldvorderingen op deze persoon.

Bovendien, kan de bevoegde ambtenaar, voor het betwiste deel van de schuldvorderingen op deze persoon, overgaan tot de aanwending zonder formaliteiten bedoeld in paragraaf 1 als bewarende titel indien de betwiste schuldvorderingen het voorwerp hebben uitgemaakt van een uitvoerbare titel.

§ 5. Dit artikel blijft van toepassing in geval van beslag, overdracht, samenloop of een insolventieprocedure.

§ 6. De aanwendingsvolgorde wordt in een toetredingsovereenkomst met de betrokken diensten of organismen vastgelegd, ongeacht de voorrechten die verbonden zijn aan de schuldvorderingen waarvan de inning en de invordering worden verzekerd door de Federale Overheidsdienst Financiën of door de Rijksdienst voor sociale zekerheid.”

Art. 143

Dit hoofdstuk treedt in werking op de door de Koning te bepalen datum, en ten laatste op 1 januari 2019.

3° soit dans le cadre de l'application des lois qui relèvent de la compétence d'un autre Service public fédéral ou organisme d'État;

4° soit en vertu des dispositions du droit civil relatives à l'indu;

5° soit en vertu d'une décision judiciaire exécutoire rendue dans le cadre des actions en justice liées directement ou indirectement à l'application des lois précitées.

§ 3. Par dérogation au paragraphe 2 sont toutefois exclues de l'affectation sans formalités visée au paragraphe 1er les sommes à restituer ou à payer:

1° soit en application d'un contrat avec un Service public fédéral ou un organisme d'État;

2° soit en application du statut des agents des Services publics fédéraux ou des organismes d'État;

3° soit qui ont une nature équivalente aux sommes visées aux articles 1409, 1409*bis* et 1410 du Code judiciaire.

§ 4. L'affectation sans formalités visée au paragraphe 1er est limitée à la partie non contestée des créances à l'égard de cette personne.

En outre, pour la partie contestée des créances à l'égard de cette personne, le fonctionnaire compétent peut procéder à l'affectation sans formalités prévue au paragraphe 1er au titre de mesure conservatoire si ces créances contestées ont fait l'objet d'un titre exécutoire.

§ 5. Le présent article reste applicable en cas de saisie, de cession, de situation de concours ou de procédure d'insolvabilité.

§ 6. L'ordre d'affectation est fixé par les services ou organismes concernés dans une convention d'adhésion, sans égard aux privilèges attachés aux créances dont la perception et le recouvrement sont assurés par le Service public fédéral Finances ou par l'Office national de sécurité sociale.”

Art. 143

Le présent chapitre entre en vigueur à la date fixée par le Roi, et au plus tard le 1er janvier 2019.

TITEL 6

Buitenlandse zaken

ENIG HOOFDSTUK

Oprichting van een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie belast met de consulaire zaken

Art. 144

Binnen de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking, Directie-generaal consulaire zaken wordt een administratieve dienst met boekhoudkundige autonomie belast met de consulaire zaken opgericht overeenkomstig artikel 77 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, voor:

- het beheer van de Belgische paspoorten;
- het beheer van de visa;
- het beheer van de identiteitskaarten voor Belgen in het buitenland;
- het nemen van alle maatregelen die de Belgen ingeschreven in de consulaire registers toelaten deel te nemen aan de in België uitgeschreven en georganiseerde verkiezingen;
- de consulaire hulpverlening;
- het beheer van de in het Consulair Wetboek bedoelde registers, repertoria, akten en attesten;
- het beheer van de legalisaties.

TITRE 6

Affaires étrangères

CHAPITRE UNIQUE

Création d'un service administratif à comptabilité autonome chargé des affaires consulaires

Art. 144

Un service administratif à comptabilité autonome chargé des affaires consulaires est créé au sein du Service public fédéral Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement, Direction générale des Affaires consulaires, conformément à l'article 77 de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral, pour:

- la gestion des passeports belges;
- la gestion des visas;
- la gestion des cartes d'identité pour Belges à l'étranger;
- prendre toutes les mesures permettant aux Belges inscrits dans les registres consulaires de participer aux élections décidées et organisées en Belgique;
- l'assistance consulaire;
- la gestion des registres, répertoires, actes et attestations visés dans le code consulaire;
- la gestion des légalisations.

Art. 145

In de programmawet van 27 december 2005 worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 14, gewijzigd bij de wet van 21 december 2013;

2° de artikelen 15 en 16.

Gegeven te Ciergnon, 31 oktober 2017.

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De eerste minister,

Charles MICHEL

De minister van Werk,

Kris PEETERS

*Voor de minister van Buitenlandse Zaken, afwezig:
De minister van Pensioenen,*

Daniel BACQUELAINE

*De minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

Maggie DE BLOCK

De minister van Pensioenen,

Daniel BACQUELAINE

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

Art. 145

Dans la loi-programme du 27 décembre 2005, les articles suivants sont abrogés:

1° l'article 14, modifié par la loi du 21 décembre 2013;

2° les articles 15 et 16.

Donné à Ciergnon, le 31 octobre 2017.

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le premier ministre,

Charles MICHEL

Le ministre de l'Emploi,

Kris PEETERS

*Pour le ministre des Affaires étrangères, absent:
Le ministre des Pensions,*

Daniel BACQUELAINE

*La ministre des Affaires sociales
et de la Santé publique,*

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Pensions,

Daniel BACQUELAINE

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT